Lagrådsremiss

En starkare fondmarknad

Regeringen överlämnar denna remiss till Lagrådet.

Stockholm den 18 december 2025

Niklas Wykman

Nils Friberg
(Finansdepartementet)

Lagrådsremissens huvudsakliga innehåll

Lagrådsremissen innehåller förslag till lagändringar som syftar till att stärka konkurrenskraften och motståndskraften på den svenska fondmarknaden. Flera av förslagen är nödvändiga för att anpassa svensk rätt till ändringar i de två centrala EU-direktiven på fondområdet.

Förslagen innebär i huvudsak följande:

- Reglerna för inlösen av andelar i värdepappersfonder blir mer flexibla. Det blir även möjligt att tillämpa uppsägningstid i värdepappersfonder och specialfonder.
- Regler införs om likviditetshanteringsverktyg för värdepappersfonder och öppna alternativa investeringsfonder som innebär att fondförvaltare ska välja minst två sådana verktyg, t.ex. svingprissättning.
- Möjligheten att låta fondandelar handlas på en handelsplats utökas till att inte bara avse reglerade marknader utan också MTF-plattformar. Det blir även möjligt att bilda en andelsklass som handlas på en sådan handelsplats.
- Harmoniserade regler för långivande alternativa investeringsfonder införs med bl.a. krav på begränsningar av finansiell hävstång, förbud mot lån till vissa aktörer och regler som ska motverka vissa risker vid långivningen.
- Regler för att möjliggöra för fondförvaltare att tillhandahålla ett bredare utbud av tjänster införs, t.ex. kreditförvaltning och administration av referensvärden.

Lagändringarna föreslås träda i kraft i huvudsak den 1 juli 2026.

Innehållsförteckning

1 Beslut 6

2 Lagtext 7

2.1 Förslag till lag om ändring i lagen (1999:158) om investerarskydd 7

2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder) 9

2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (2004:46) om värdepappersfonder 10

2.4 Förslag till lag om ändring i lagen (2011:1268) om investeringssparkonto 33

2.5 Förslag till lag om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder 35

2.6 Förslag till lag om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder 71

2.7 Förslag till lag om ändring i lagen (2014:797) om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder 72

2.8 Förslag till lag om ändring i lagen (2014:798) om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder 73

2.9 Förslag till lag om ändring i lagen (2022:197) om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder 74

3 Ärendet och dess beredning 75

4 Den svenska fondmarknaden och dess reglering 76

4.1 Fondsparandet i Sverige 76

4.2 De fondrättsliga regelverken 76

4.3 Fondernas rättsliga ställning 77

4.4 Likviditetsrisker i fonder 78

4.5 Fonder där andelarna handlas på en handelsplats 79

5 Fondandelar som handlas på en handelsplats 80

5.1 Handelsplatserna reglerad marknad och MTF-plattform 80

5.2 Fondandelar i en andelsklass som är upptagna till handel på handelsplats 82

6 Inlösen och likviditetshantering 85

6.1.1 En mer flexibel inlösenfrekvens för värdepappersfonder 85

6.1.2 Uppsägningstid i värdepappersfonder 89

6.1.3 Hur inlösen verkställs 93

6.2 Likviditetshanteringsverktyg 94

6.2.1 Val av likviditetshanteringsverktyg 94

6.2.2 Underrättelser till Finansinspektionen vid tillämpning av likviditetshanteringsverktyg i vissa fall 102

6.2.3 Riktlinjer och förfaranden för tillämpningen av likviditetshanteringsverktyg 103
6.2.4 Likviditetshanteringsverktyget sidofickor 104
6.2.5 Likviditetshanteringsverktyget tillfällig senareläggning av försäljning och inlösen 108
6.2.6 Finansinspektionens befogenheter att besluta om tillämpning av likviditetshanteringsverktyg 111
6.2.7 Föreskrifter på lägre nivå än lag 113

7 Långivande verksamhet i alternativa investeringsfonder 113
7.1 Bakgrund 113
7.2 Långivande verksamhet 114
7.3 Riskhantering vid långivning 116
7.4 Riskspridning vid långivning till vissa låntagare 118
7.5 Förbud mot lån till vissa mottagare 120
7.6 Intäkter från långivande verksamhet 121
7.7 Behållande av risk för utgivna lån 122
7.8 Särskilda regler för s.k. långivande alternativa investeringsfonder 124
7.8.1 Vad som avses med långivande alternativ investeringsfond 124
7.8.2 Sluten eller öppen struktur i en långivande alternativa investeringsfond 125
7.8.3 Finansiell hävstång i långivande alternativa investeringsfonder 127
7.9 Alternativa investeringsfonder som ger ut lån till konsumenter 129

8 Genomförandet av övriga ändringar i AIFM- och UCITS-direktiven 138
8.1 Funktioner som en AIF-förvaltare får utföra i samband med förvaltningen av en alternativ investeringsfond 138
8.2 Tjänster som tillhandahålls utöver fondförvaltning 139
8.2.1 Tillstånd för diskretionär portföljförvaltning och sidotjänster för AIF-förvaltare 139
8.2.2 AIF-förvaltare ska få tillhandahålla ett bredare utbud av tjänster 141
8.2.3 Tillstånd för diskretionär portföljförvaltning och sidotjänster för fondbolag 145
8.2.4 Fondbolag ska få tillhandahålla ett bredare utbud av tjänster 146
8.3 Förutsättningar för och ansökan om tillstånd 149
8.3.1 AIF-förvaltare 149
8.3.2 Fondbolag 155
8.4 Delegering genom uppdragsavtal 158
8.4.1 AIF-förvaltare 158
8.4.2 Fondbolag 161

8.5 Informationskrav gentemot investerare 164
8.6 Rapporteringskrav 167
8.7 Förvaringsinstitut 171
8.7.1 Alternativa investeringsfonder 171
8.7.2 Värdepappersfonder 175
8.8 Samarbete mellan myndigheter 176
8.8.1 AIFM-direktivet 176
8.8.2 UCITS-direktivet 178
8.9 Marknadsföring inom ramen för program för anställdas andelsägande eller sparande 179
8.10 Vissa regler om sekretess och tystnadsplikt 181
8.11 Krav i förhållande till länder utanför EES 182

9 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser 185
9.1 Ikraftträdande 185
9.2 Övergångsbestämmelser om likviditetshanteringsverktyg 186
9.3 Övergångsbestämmelser om förutsättningar för tillstånd för AIF-förvaltare och fondbolag 191
9.4 Övergångsbestämmelser om alternativa investeringsfonder som ger ut lån 192
9.5 Övergångsbestämmelser om tillstånd att ta emot medel med redovisningsskyldighet 195

10 Förslagens konsekvenser 195

11 Författningskommentar 210
11.1 Förslaget till lag om ändring i lagen (1999:158) om investerarskydd 210
11.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder) 211
11.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (2004:46) om värdepappersfonder 212
11.4 Förslaget till lag om ändring i lagen (2011:1268) om investeringssparkonto 240
11.5 Förslaget till lag om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder 241
11.6 Förslaget till lag om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder 283
11.7 Övriga lagförslag 283

Bilaga 1 Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/927 av den 13 mars 2024 om ändring av direktiven 2011/61/EU och 2009/65/EG vad gäller delegeringsarrangemang, hantering av likviditetsrisker, tillsynsrapportering, tillhandahållande av förvaringsinstituts- och depåförvaringstjänster samt långivning från alternativa investeringsfonder 284

Bilaga 2 Sammanfattning av betänkandet En starkare fondmarknad (SOU 2025:60) 331

Bilaga 3 Betänkandets lagförslag 335

Bilaga 4 Förteckning över remissinstanserna 426
Bilaga 5 Jämförelsetabeller: Direktiven och svensk lag 427

1 Beslut

Regeringen har beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i lagen (1999:158) om investerarskydd,
2. lag om ändring i lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder),
3. lag om ändring i lagen (2004:46) om värdepappersfonder,
4. lag om ändring i lagen (2011:1268) om investeringssparkonto,
5. lag om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder,
6. lag om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder,
7. lag om ändring i lagen (2014:797) om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder,
8. lag om ändring i lagen (2014:798) om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder,
9. lag om ändring i lagen (2022:197) om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder.

2 Lagtext

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om ändring i lagen (1999:158) om investerarskydd

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (1999:158) om investerarskydd ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
2 §[1]	
I denna lag betyder	
1. värdepappersinstitut: detsamma som anges i 1 kap. 4 b § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,	
2. fondbolag: ett sådant bolag som anges i 1 kap. 1 § första stycket 8 lagen (2004:46) om värdepappersfonder,	
3. förvaltningsbolag: ett sådant utländskt företag som anges i 1 kap. 1 § första stycket 13 lagen om värdepappersfonder, som driver verksamhet från filial i Sverige med stöd av 1 kap. 6 § samma lag,	
4. investerare: den som anlitat ett värdepappersinstitut, ett fondbolag, ett förvaltningsbolag eller en AIF-förvaltare för utförande av en investeringstjänst eller den för vars räkning tjänsten utförs,	
5. investeringstjänst: en sådan tjänst som avses i	
a) 2 kap. 1 § och 2 § första stycket 1 lagen om värdepappersmarknaden,	
b) 7 kap. 1 § andra stycket 9 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,	
c) *1 kap. 4 § såvitt avser diskretionär portföljförvaltning,* 3 kap. 1 § och 7 kap. 1 § första stycket *1 och 2* lagen om värdepappersfonder *samt*	c) 3 kap. 1 § och 7 kap. 1 § första stycket *1–3* lagen om värdepappersfonder *och*
d) 3 kap. 2 § första stycket *och andra stycket 1–3* och 9 kap. 10 § första stycket 1 lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder,	d) 3 kap. 2 § första stycket *1–4* och 9 kap. 10 § första stycket 1 lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder,
6. finansiella instrument: detsamma som anges i 1 kap. 4 § lagen om värdepappersmarknaden,	
7. garantimyndigheten: den myndighet som handlägger frågor om investerarskyddet, och	
8. AIF-förvaltare: ett sådant företag som har tillstånd som avses i 3 kap. 2 § första stycket lagen om förvaltare av alternativa investe-	8. AIF-förvaltare: ett sådant företag som har tillstånd som avses i 3 kap. 2 § första stycket *1* lagen om förvaltare av alternativa investe-

[1] Senaste lydelse 2017:685.

ringsfonder eller som driver verksamhet från filial i Sverige med stöd av 5 kap. 1 § första stycket 2 samma lag.	ringsfonder eller som driver verksamhet från filial i Sverige med stöd av 5 kap. 1 § första stycket 2 samma lag.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2026.

2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder)

Härigenom föreskrivs att 5 kap. 7 § lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
5 kap.	
7 §[1]	
Följande bestämmelser i lagen (2004:46) om värdepappersfonder ska gälla för Sjunde AP-fondens förvaltning av fonder:	
– 2 kap. 18 § om förbud för vissa personer med insynsställning att handla med en värdepappersfond,	
– 2 kap. 21 § om skadestånd,	
– 4 kap. 2 § om företrädare för andelsägarna i en värdepappersfond m.m.,	
– 4 kap. 8 och 9 §§ om upprättande och godkännande av fondbestämmelser,	
– 4 kap. 13 § första stycket om inlösen av fondandelar,	– 4 kap. 13 § första stycket *första och femte meningarna* om inlösen av fondandelar,
– 4 kap. 15 § första och andra styckena, 16 § 1 och 2, 16 a § första–tredje styckena, 17 §, 18 §, 19–22 §§, 23 § andra stycket och 25–28 §§ om information om en värdepappersfond,	
– 5 kap. 1 § första stycket om placeringsinriktning enligt fondbestämmelserna, och	
– 10 kap. 8 § om skyldighet för revisor att anmäla vissa förhållanden till Finansinspektionen.	
Vid tillämpningen av de bestämmelser som anges i första stycket ska fonderna anses som värdepappersfonder och Pensionsmyndigheten som fondandelsägare. Det som föreskrivs om fondbolag ska avse Sjunde AP-fonden.	
Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får, utom såvitt avser 2 kap. 18 § om förbud för vissa personer med insynsställning att handla med en värdepappersfond och 2 kap. 21 § om skadestånd, meddela föreskrifter om avvikelser från de bestämmelser som anges i första stycket och i ett enskilt fall besluta om undantag från dessa bestämmelser.	

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2026.

[1] Senaste lydelse 2022:1547.

2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (2004:46) om värdepappersfonder

Härigenom föreskrivs[1] i fråga om lagen (2004:46) om värdepappersfonder[2]

dels att 4 kap. 4–7 och 10 b §§ ska upphöra att gälla,

dels att rubriken närmast före 4 kap. 4 § ska utgå,

dels att 1 kap. 1, 4 och 6 d §§, 2 kap. 1 och 17 g §§, 3 kap. 10 §, 4 kap. 8, 10, 13–13 b, 15 och 16 a §§, 5 kap. 2 §, 7 kap. 1 och 3 §§, 12 kap. 1 a §, 13 kap. 1 §, rubriken till 7 kap. och rubriken närmast före 4 kap. 10 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas ett nytt kapitel, 2 a kap., nio nya paragrafer, 1 kap. 5 c §, 2 kap. 7 a § och 5 kap. 2 a–2 g §§, och närmast före 1 kap. 5 c §, 2 kap. 7 a §, 4 kap. 13 § och 5 kap. 2 a, 2 c och 2 g §§ och närmast efter 5 kap. 2 § nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	1 kap.
	1 §[3]
I denna lag betyder	I denna lag betyder
1. alternativ investeringsfond: detsamma som i 1 kap. 2 § lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder,	1. alternativ investeringsfond: detsamma som i 1 kap. 2 § lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder,
2. behörig myndighet: utländsk myndighet som har behörighet att utöva tillsyn över fondföretag eller förvaltningsbolag,	2. behörig myndighet: utländsk myndighet som har behörighet att utöva tillsyn över fondföretag eller förvaltningsbolag,
3. derivatinstrument: optioner, terminer och swappar samt andra likartade finansiella instrument,	3. derivatinstrument: optioner, terminer och swappar samt andra likartade finansiella instrument,
4. EES: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,	4. EES: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,
5. egna medel: detsamma som i artikel 2.1 l i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG av den 13 juli 2009 om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag), i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/91/EU,	5. egna medel: detsamma som i artikel 2.1 l i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG av den 13 juli 2009 om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag), i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/91/EU,
6. filial: ett avdelningskontor med självständig förvaltning, varvid även ett fondbolags, ett förvaltningsbolags eller ett fondföretags etablering av flera driftställen ska anses som en enda filial,	6. filial: ett avdelningskontor med självständig förvaltning, varvid även ett fondbolags, ett förvaltningsbolags eller ett fondföretags etablering av flera driftställen ska anses som en enda filial,
7. finansiellt instrument: överlåtbara värdepapper, fondandelar, penningmarknadsinstrument, derivatinstrument samt annan rättighet eller förpliktelse avsedd för handel på värdepappersmarknaden,	7. finansiellt instrument: överlåtbara värdepapper, fondandelar, penningmarknadsinstrument, derivatinstrument samt annan rättighet eller förpliktelse avsedd för handel på värdepappersmarknaden,

[1] Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG av den 13 juli 2009 om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag), i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/927.

[2] Senaste lydelse av
lagens rubrik 2013:563
4 kap. 4 § 2013:563
4 kap. 5 § 2013:563
4 kap. 7 § 2013:563
4 kap. 10 b § 2023:234.

[3] Senaste lydelse 2022:1725.

8. fondbolag: ett svenskt aktiebolag som har fått tillstånd enligt 4 § att driva fondverksamhet,

9. fondföretag: ett utländskt företag

a) som i sitt hemland har tillstånd för verksamhet där det enda syftet är att göra kollektiva investeringar i sådana tillgångar som anges i 5 kap. 1 § andra stycket, med kapital från allmänheten,

b) som tillämpar principen om riskspridning, och

c) vars andelar på begäran av innehavarna återköps eller inlöses med medel ur företagets tillgångar,

10. fondföretags hemland: det land där fondföretaget har fått sådant tillstånd som avses i 9 a,

11. fondverksamhet: förvaltning av en värdepappersfond, försäljning och inlösen av andelar i fonden samt därmed sammanhängande administrativa åtgärder,

12. företagsgrupp: koncern enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/34/EU av den 26 juni 2013 om årsbokslut, koncernredovisning och rapporter i vissa typer av företag, om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/43/EG och om upphävande av rådets direktiv 78/660/EEG och 83/349/EEG, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/95/EU, eller grupp som enligt erkända internationella redovisningsregler ska lämna motsvarande redovisning,

13. förvaltningsbolag: ett utländskt företag som i sitt hemland har tillstånd att förvalta fondföretag,

14. förvaltningsbolags hemland: det land där bolaget har sitt säte,

15. förvaringsinstitut: en bank eller ett annat kreditinstitut som förvarar tillgångarna i en värdepappersfond och som sköter in- och utbetalningar avseende fonden,

16. kvalificerat innehav: ett direkt eller indirekt ägande i ett företag, om innehavet beräknat på det sätt som anges i 1 a § representerar 10 procent eller mer av kapitalet eller av samtliga röster eller annars möjliggör ett väsentligt inflytande över ledningen av företaget,

17. matarfond: en värdepappersfond vars medel placeras i enlighet med tillstånd enligt 5 a kap. 6 §,

18. matarfondföretag: ett fondföretag som i sitt hemland har sådant tillstånd som avses i artikel 58 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG,

19. mottagarfond: en värdepappersfond som

a) har minst en matarfond eller ett matarfondföretag bland sina andelsägare,

b) inte är en matarfond, och

c) vars medel inte placeras i en matarfond eller ett matarfondföretag,

20. mottagarfondföretag: ett fondföretag som

a) i sitt hemland har sådant tillstånd som avses i artikel 5 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG,

b) har minst en matarfond eller ett matarfondföretag bland sina andelsägare,

c) inte är ett matarfondföretag, och

d) inte placerar medel i en matarfond eller ett matarfondföretag,

21. reglerad marknad: detsamma som i 1 kap. 4 b § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,

21. reglerad marknad *och MTF-plattform*: detsamma som i 1 kap.

	4 b § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,
22. penningmarknadsinstrument: statsskuldväxlar, bankcertifikat samt sådana andra finansiella instrument som normalt omsätts på penningmarknaden, är likvida och har ett värde som vid varje tidpunkt exakt kan fastställas,	
23. specialfond: detsamma som i 1 kap. 11 § *24* lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder,	23. specialfond: detsamma som i 1 kap. 11 § *26* lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder,
24. startkapital: detsamma som i artikel 2.1 k i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG,	
25. värdepappersfond: en fond vars andelar kan lösas in på begäran av andelsägare och som består av finansiella tillgångar, om den bildats genom kapitaltillskott från allmänheten och ägs av dem som skjutit till kapital samt förvaltas enligt bestämmelserna i 5 kap. eller 5 a kap., och	
26. överlåtbart värdepapper:	
a) aktier och andra värdepapper som motsvarar aktier samt depåbevis för aktier,	
b) obligationer och andra skuldförbindelser, med undantag av penningmarknadsinstrument, samt depåbevis för skuldförbindelser, och	
c) värdepapper av annat slag som ger rätt att förvärva sådana överlåtbara värdepapper som anges i a och b genom teckning eller utbyte.	
Överlåtbart värdepapper omfattar inte tekniker och instrument som avses i 5 kap. 1 § tredje stycket.	
Med återköp eller inlösen av andelar enligt första stycket 9 och 25 jämställs att andelarna är upptagna till handel på en reglerad marknad, om det är säkerställt att andelarnas noterade värde inte *i väsentlig mån* avviker från det värde som avses i 4 kap. 10 § tredje stycket.	Med återköp eller inlösen av andelar enligt första stycket 9 och 25 jämställs att andelarna är upptagna till handel på en reglerad marknad *eller en MTF-plattform*, om det är säkerställt att andelarnas noterade värde inte *väsentligt* avviker från det värde som avses i 4 kap. 10 § tredje stycket.
4 §[4]	
Ett svenskt aktiebolag får av Finansinspektionen ges tillstånd att driva fondverksamhet. Bolaget kan därutöver ges tillstånd	Ett svenskt aktiebolag får av Finansinspektionen ges tillstånd att driva fondverksamhet. Bolaget kan därutöver ges tillstånd *enligt 7 kap. 1 § för sådana tjänster som avses i den paragrafen.*
1. för diskretionär portföljförvaltning avseende finansiella instrument, och	
2. att ta emot medel med redovisningsskyldighet om bolaget avser att föra investeringsspar-	

[4] Senaste lydelse 2017:1143. Ändringen innebär bl.a. att andra stycket tas bort.

konto enligt lagen (2011:1268) om investeringssparkonto.

Medel som tas emot med redovisningsskyldighet ska omedelbart avskiljas från bolagets egna tillgångar.

Administration av referensvärden

5 c §

Ett fondbolag får administrera referensvärden efter registrering eller auktorisation enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1011 av den 8 juni 2016 om index som används som referensvärden för finansiella instrument och finansiella avtal eller för att mäta investeringsfonders resultat, och om ändring av direktiven 2008/48/EG och 2014/17/EU och förordning (EU) nr 596/2014. Fondbolaget får dock inte administrera sådana referensvärden som används i en värdepappersfond eller ett fondföretag som bolaget förvaltar.

6 d §[5]

För den förvaltning av en värdepappersfond som ett förvaltningsbolag utför efter att ha fått tillstånd enligt 6 b § gäller 2 kap. 15 c–15 f §§, 3 kap., 4 kap. 1–3 och 8–28 §§, 5 kap. 1 och 3–26 §§, 5 a kap., 8 kap. och 9 kap. Det som anges där om fondbolag ska i stället gälla förvaltningsbolaget.

För den förvaltning av en värdepappersfond som ett förvaltningsbolag utför efter att ha fått tillstånd enligt 6 b § gäller 2 kap. 15 c–15 f §§, 3 kap., 4 kap. 1–3 och 8–28 §§, 5 kap. 1 *§, 2 § tredje stycket* och *2 a*–26 §§, 5 a kap., 8 kap. och 9 kap. Det som anges där om fondbolag ska i stället gälla förvaltningsbolaget.

Vid sådan förvaltning som avses i första stycket ska det som anges i 9 kap. 1 § första stycket 1 i stället avse fall när förvaltningsbolagets tillstånd återkallats av behörig myndighet i bolagets hemland eller Finansinspektionen enligt 12 kap. 15 § tredje stycket beslutat att bolaget inte längre får förvalta en värdepappersfond.

[5] Senaste lydelse 2022:195.

2 kap.

1 §[6]

Tillstånd för ett svenskt aktiebolag att driva fondverksamhet får ges bara om

1. bolaget har sitt huvudkontor i Sverige,

2. det finns skäl att anta att den planerade verksamheten kommer att drivas enligt bestämmelserna i denna lag och andra författningar som reglerar bolagets verksamhet,

3. den som har eller kan förväntas komma att få ett kvalificerat innehav i bolaget bedöms lämplig att utöva ett väsentligt inflytande över ledningen av ett fondbolag,

4. den som ska ingå i styrelsen för bolaget eller vara verkställande direktör i det, eller vara ersättare för någon av dem, har tillräcklig insikt och erfarenhet för att delta i ledningen av ett fondbolag och även i övrigt är lämplig för en sådan uppgift,

	5. bolagets verksamhetsinriktning beslutas av minst två fysiska personer som
	– har tillräcklig insikt och erfarenhet och även i övrigt är lämpliga för uppgiften,
	– har hemvist inom EES, och
	– antingen är heltidsanställda av bolaget eller ingår i bolagets styrelse och har åtagit sig att leda verksamheten på heltid,
5. fondbestämmelserna har godkänts för den eller de värdepappersfonder som bolaget avser att förvalta, och	*6.* fondbestämmelserna har godkänts för den eller de värdepappersfonder som bolaget avser att förvalta, och
6. bolaget uppfyller de villkor som i övrigt anges i denna lag.	*7.* bolaget uppfyller de villkor som i övrigt anges i denna lag.
	Underrättelse om väsentlig ändring i verksamhet eller organisation
	7 a §
	Om ett fondbolag avser att genomföra en väsentlig ändring i sin verksamhet eller organisation, ska bolaget skriftligen underrätta Finansinspektionen innan ändringen genomförs.

[6] Senaste lydelse 2013:563.

17 g §[7]

Ett fondbolag som i sin verksamhet lämnar råd till kunder om fondandelar i andra fall än det som avses i 7 kap. 1 § första stycket *3* ska när det utför sådana tjänster tillämpa 8 kap. 12 och 15 §§ och 9 kap. 3–6, 10, 17, 21, 23, 23 a och 27–29 §§ lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden.

Ett fondbolag som i sin verksamhet lämnar råd till kunder om fondandelar i andra fall än det som avses i 7 kap. 1 § första stycket *4* ska när det utför sådana tjänster tillämpa 8 kap. 12 och 15 §§ och 9 kap. 3–6, 10, 17, 21, 23, 23 a och 27–29 §§ lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden.

2 a kap. Uppdragsavtal

Allmänna krav

1 § Ett fondbolag får delegera till någon annan att utföra någon av de funktioner som ingår i fondverksamheten eller i en motsvarande verksamhet som avser ett fondföretag som har ett sådant tillstånd som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/927, eller någon av de tjänster som avses i 7 kap. 1 § första stycket (uppdragsavtal), om

1. uppdragsavtalet och fondbolagets delegeringsstruktur i övrigt kan motiveras på objektiva grunder,
2. uppdragstagaren har tillräcklig sakkunskap och kompetens med hänsyn till uppdragets innehåll,
3. uppdragsavtalet inte hindrar
   a) fondbolaget från att handla i fondandelsägarnas eller kundernas intresse, eller
   b) Finansinspektionens tillsyn över fondbolaget, och
4. fondbolaget kan övervaka den delegerade funktionen eller tjänsten och ge de anvisningar som behövs samt med omedelbar verkan säga upp uppdragsavtalet om det är i fondandelsägarnas eller kundernas intresse.

Delegering får inte ske i sådan omfattning att fondbolaget i praktiken inte längre kan anses vara förvaltare av värdepappersfonden eller fondföretaget eller den som tillhandahåller de tjänster som har delegerats.

Fondbolaget ska underrätta Finansinspektionen om uppdragsavtalet innan uppdragstagaren börjar utföra de funktioner eller tjänster som avtalet avser.

Förvaltningsuppdrag

2 § Om ett uppdragsavtal innebär att någon får i uppdrag att för fondbolagets räkning förvalta tillgångarna i en värdepappersfond eller i ett fondföretag som har ett sådant tillstånd som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/927, (förvaltningsuppdrag), ska avtalet innehålla riktlinjer för placering av fondmedlen. Fondbolaget ska tillförsäkra sig en rätt att regelbundet se över och vid behov ändra dessa riktlinjer.

Ett förvaltningsuppdrag får ges till

[7] Senaste lydelse 2021:969.

1. ett företag som står under Finansinspektionens tillsyn och som har fått inspektionens tillstånd att förvalta värdepappersfonder eller att utföra diskretionär portföljförvaltning avseende finansiella instrument,

2. ett företag med säte i ett annat land inom EES, om företaget står under tillsyn av en behörig myndighet i hemlandet och har tillstånd att driva verksamhet motsvarande den som avses i 1,

3. ett företag med säte i ett land utanför EES under förutsättning att

a) företaget står under tillsyn av en behörig myndighet i hemlandet,

b) företaget har tillstånd att driva verksamhet som motsvarar den som avses i 1, och

c) ett samarbete kan ske mellan Finansinspektionen och en behörig myndighet i hemlandet.

Ett förvaltningsuppdrag får inte ges till förvaringsinstitutet eller något annat företag vars intressen kan komma i konflikt med fondbolagets eller andelsägarnas intressen.

Ansvar

3 § Fondbolaget ska säkerställa att funktioner och tjänster som har delegerats utförs i enlighet med denna lag.

4 § Ett lämnat uppdragsavtal fråntar inte fondbolaget dess ansvar enligt denna lag.

Vidaredelegering

5 § En uppdragstagare får vidaredelegera vissa funktioner eller tjänster till någon annan under förutsättning att

1. fondbolaget på förhand har godkänt en sådan delegering,

2. fondbolaget har underrättat Finansinspektionen innan de funktioner eller tjänster som ska vidaredelegeras börjar utföras, och

3. uppdragstagaren fortlöpande övervakar hur de vidaredelegerade funktionerna eller tjänsterna utförs.

Vid vidaredelegering tillämpas även 1–3 §§ i fråga om dem som har fått funktioner eller tjänster delegerade eller vidaredelegerade till sig.

Om den som har fått vissa funktioner eller tjänster vidaredelegerade till sig i sin tur ger någon annan i uppdrag att utföra dem, gäller villkoren i första och andra styckena i förhållande till den som ska utföra funktionerna eller tjänsterna.

Uppdragsavtal om marknadsföring som utförs av distributör

6 § Kraven på uppdragsavtal i detta kapitel ska inte tillämpas på marknadsföring av andelar i en värdepappersfond eller ett fondföretag som har ett sådant tillstånd som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/927, om marknadsföringen utförs av en distributör som agerar för egen räkning i enlighet med

– lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, eller bestämmelser i distributörens hemland som genomför Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU av den 15 maj 2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EG och av direktiv

2011/61/EU, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/2811, eller

– lagen (2018:1219) om försäkringsdistribution, eller bestämmelser i distributörens hemland som genomför Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/97 av den 20 januari 2016 om försäkringsdistribution, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/2864, om marknadsföringen sker genom försäkringsbaserade investeringsprodukter.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*

3 kap.

10 §[8]

Förvaringsinstitutet får inte uppdra åt någon annan att utföra andra uppgifter än depåförvaring av tillgångar och kontroll av äganderätten enligt 6 § första stycket.

Delegering enligt första stycket förutsätter att förvaringsinstitutet

1. kan visa att det finns ett objektivt skäl för delegering av uppgifterna och att avsikten inte är att kringgå kraven i denna lag eller annan författning,

2. har handlat med den skicklighet, aktsamhet och omsorg som krävs vid valet av uppdragstagare, och

3. regelbundet övervakar uppdragstagaren och dennes rutiner avseende delegerade uppgifter.

Andra stycket 2 gäller inte om uppdragstagaren är en värdepapperscentral som agerar i egenskap av investerande värdepapperscentral.

4 kap.

8 §[9]

För varje värdepappersfond ska det finnas fondbestämmelser som upprättas av fondbolaget.

Fondbestämmelserna ska ange

1. namnet på fonden, fondbolaget och förvaringsinstitutet,

2. grunderna för fondens placeringsinriktning och för placeringen av fondmedlen, med särskild upplysning om huruvida medel ska placeras i sådana derivatinstrument som anges i 5 kap. 12 §,

3. vilka andelsklasser som ska finnas och vilka villkor som är förenade med dem,

4. om utdelning ska ske och, i så fall, grunderna och sättet för utdelning,

5. grunderna för beräkning av fondens och fondandelarnas värde, inklusive de värderingsprinciper som används vid värderingen av onoterade tillgångar och sådana derivatinstrument som anges i 5 kap. 12 § andra stycket,

6. grunderna för beräkning av försäljnings- och inlösenpris för fondandelarna,

[8] Senaste lydelse 2016:892.
[9] Senaste lydelse 2023:234.

7. *om justerat fondandelsvärde tillämpas enligt 10 b § och, i så fall, vilken metod som används för beräkningen*,	7. *de likviditetshanteringsverktyg som fondbolaget tillämpar för fonden*,
8. var och hur försäljning och inlösen av fondandelar ska ske,	8. var och hur försäljning och inlösen av fondandelar ska ske, *när fonden är öppen för inlösen, och i förekommande fall vilken uppsägningstid som gäller,*

9. grunderna för beräkning av fondbolagets och förvaringsinstitutets ersättning från fonden,

10. fondbolagets avgifter för försäljning, förvaltning och inlösen av andelar,

11. hur pantsättning av fondandelar ska gå till,

12. fondens räkenskapsår,

13. när och var försäljnings- och inlösenpriset för fondandelarna samt fondens halvårsredogörelse och årsberättelse ska offentliggöras, samt

14. var ändringar av fondbestämmelserna ska tillkännages.

För fonder där fondmedlen placeras enligt bestämmelserna i 5 kap. 8 §, ska det dessutom anges de emittenter eller garanter som gett ut eller garanterat sådana skuldförbindelser som fondmedlen till mer än 35 procent av fondens värde avses att placeras i.

Fondandelar *och inlösen av fondandelar*	**Fondandelar**
10 §[10]	

Andelarna i en värdepappersfond ska vara lika stora och medföra lika rätt till den egendom som ingår i fonden, om inte annat följer av andra stycket.

I en värdepappersfond får det finnas andelar av olika slag (andelsklasser). Andelarna i en andelsklass ska vara lika stora och medföra lika rätt till den egendom som ingår i fonden. Andelsklasser i en och samma fond får vara förenade med

1. villkor för

a) utdelning,

b) avgifter,

c) lägsta teckningsbelopp,

d) distribution av andelar,

e) valutasäkring, *och*	e) valutasäkring,
f) i vilken valuta andelarna tecknas och inlöses, och	
	g) undantag från kravet på att andelarna ska lösas in på andelsägarens begäran när andelarna är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en MTF-plattform, och

[10] Senaste lydelse 2023:234.

2. villkor som framgår av föreskrifter som har meddelats med stöd av 13 kap. 1 § *15*.	2. villkor som framgår av föreskrifter som har meddelats med stöd av 13 kap. 1 § *14*.
Värdet av en fondandel är fondens värde delat med antalet fondandelar. Om det finns andelsklasser ska värdet av en fondandel dock bestämmas med beaktande av de villkor som är förenade med andelsklassen. Om fondbolaget *har tillstånd som avses i 10 b §* får värdet av en fondandel justeras enligt *den paragrafen.*	Värdet av en fondandel är fondens värde delat med antalet fondandelar. Om det finns andelsklasser ska värdet av en fondandel dock bestämmas med beaktande av de villkor som är förenade med andelsklassen. Om fondbolaget *tillämpar likviditetshanteringsverktyg enligt 5 kap. 2 a § första stycket 4 eller 5* får värdet av en fondandel justeras enligt *de bestämmelserna.*
Fondens värde beräknas enligt de grunder som anges i fondbestämmelserna. Den egendom som ingår i fonden ska värderas med ledning av gällande marknadsvärde.	
Fondbolaget ska fortlöpande och *minst en gång varje vecka* beräkna och på lämpligt sätt offentliggöra fondandelsvärdet.	Fondbolaget ska fortlöpande och *när fonden är öppen för inlösen* beräkna och på lämpligt sätt offentliggöra fondandelsvärdet.
	Inlösen av fondandelar och uppsägningstid
	13 §[11]
En fondandel ska, på begäran av dess ägare, *omedelbart* lösas in *om det finns medel tillgängliga i värdepappersfonden. Om medel för inlösen behöver anskaffas genom försäljning av egendom som ingår i fonden, ska försäljning ske och inlösen verkställas så snart som möjligt.*	En fondandel ska, på begäran av dess ägare, lösas in *när värdepappersfonden är öppen för inlösen. En värdepappersfond ska vara öppen för inlösen minst två gånger per månad med skäligt mellanrum, eller om det är motiverat med hänsyn till andelsägarnas intressen, en gång per månad. Om en uppsägningstid tillämpas ska fondandelen lösas in när den tiden löpt ut. Uppsägningstiden får inte vara längre än 10 bankdagar. Inlösenlikviden ska betalas ut så snart som möjligt efter att fondandelen lösts in.*
Första stycket gäller dock inte om fondandelarna är upptagna till handel på en reglerad marknad och det är säkerställt att andelarnas noterade värde inte *i väsentlig mån*	Första stycket gäller dock inte om fondandelarna är upptagna till handel på en reglerad marknad *eller en MTF-plattform* och det är säkerställt att andelarnas noterade värde

[11] Senaste lydelse 2013:563.

avviker från *det värde som avses i 10 § tredje stycket.*	inte *väsentligt* avviker från *fondandelsvärdet*.

Under den tid som ett förvaringsinstitut förvaltar en värdepappersfond enligt 9 kap. 1 § första eller andra stycket eller 5 a kap. 34 eller 42 § får fondandelar inte säljas eller lösas in.

13 a §[12]

Ett fondbolag får senarelägga försäljning och inlösen av fondandelar, om det finns särskilda skäl för åtgärden och den är motiverad av hänsyn till fondandelsägarnas intresse.

Fondbolaget ska *utan dröjsmål* underrätta Finansinspektionen samt berörda investerare och andelsägare om åtgärden. *Bolaget ska också underrätta behöriga myndigheter i andra länder inom EES där fondandelar marknadsförs.*	Fondbolaget ska *snarast* underrätta Finansinspektionen samt berörda investerare och andelsägare om åtgärden.
Fondbolaget ska *sedan* orsakerna till senareläggningen upphört underrätta Finansinspektionen om detta.	Fondbolaget ska *när* orsakerna till senareläggningen upphört underrätta Finansinspektionen om detta.

13 b §[13]

Finansinspektionen får besluta att ett fondbolag ska senarelägga försäljning och inlösen av fondandelar om *det är i fondandelsägarnas eller allmänhetens intresse.*	Finansinspektionen får besluta att ett fondbolag ska senarelägga *eller upphöra med att senarelägga* försäljning och inlösen av fondandelar om *1. exceptionella omständigheter inträffar,* *2. det är i fondandelsägarnas intresse, och* *3. det finns risker för investerarskyddet eller den finansiella stabiliteten.* *Innan Finansinspektionen beslutar enligt första stycket ska fondbolaget ges tillfälle att yttra sig.*

15 §[14]

För varje värdepappersfond ska det finnas en aktuell informationsbroschyr.

Informationsbroschyren ska innehålla

1. fondbestämmelserna,

[12] Senaste lydelse 2011:882.
[13] Senaste lydelse 2011:882.
[14] Senaste lydelse 2021:1217.

2. de ytterligare uppgifter som behövs för att man ska kunna bedöma fonden och den risk som är förenad med att investera i den,

3. en tydlig och lättbegriplig förklaring av fondens riskprofil,

4. uppgifter om *det arbete eller de funktioner* som fondbolaget får uppdra åt någon annan att utföra enligt *4 och 5 §§*,

4. uppgifter om *de funktioner som ingår i fondverksamheten* som fondbolaget får uppdra åt någon annan att utföra enligt *2 a kap.*,

5. uppgifter om vilka tillgångsslag fondmedlen får placeras i,

6. för det fall fondmedlen får placeras i derivatinstrument, uppgifter om i vilket syfte och hur det möjliga resultatet av användningen av derivatinstrument kan påverka fondens riskprofil, och

7. uppgifter om fondbolagets ersättningspolicy.

För en värdepappersfond som hänvisar till ett referensvärde som avses i artikel 3.1.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1011 av den 8 juni 2016 om index som används som referensvärden för finansiella instrument och finansiella avtal eller för att mäta investeringsfonders resultat, och om ändring av direktiven 2008/48/EG och 2014/17/EU och förordning (EU) nr 596/2014 finns det i artikel 29.2 ytterligare bestämmelser om informationsbroschyrens innehåll.

Bestämmelser om vad en informationsbroschyr ska innehålla finns även i

1. artikel 14 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/2365 av den 25 november 2015 om transparens i transaktioner för värdepappersfinansiering och om återanvändning samt om ändring av förordning (EU) nr 648/2012,

2. artiklarna 6–9 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/2088 av den 27 november 2019 om hållbarhetsrelaterade upplysningar som ska lämnas inom den finansiella tjänstesektorn, och

3. artiklarna 5–7 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/852 av den 18 juni 2020 om inrättande av en ram för att underlätta hållbara investeringar och om ändring av förordning (EU) 2019/2088.

16 a §[15]

För varje värdepappersfond ska det finnas ett aktuellt faktablad.

För varje värdepappersfond ska det finnas ett aktuellt faktablad. *Namnet på fonden ska anges i faktabladet.*

Faktabladet ska på ett lättbegripligt sätt och i sammanfattning innehålla den grundläggande information som behövs för att investerare ska kunna bedöma fonden och den risk som är förenad med att investera i den.

Innehållet i faktabladet ska vara rättvisande och tydligt och får inte vara vilseledande. Det ska stämma överens med relevanta delar i informationsbroschyren.

Utöver det som följer av andra och tredje styckena ska faktabladet innehålla en upplysning om att information om fondbolagets ersättningspolicy är tillgänglig på en angiven webbplats och att en papperskopia kan fås kostnadsfritt på begäran.

[15] Senaste lydelse 2016:892.

Bestämmelser om hur faktabladet för en värdepappersfond ska vara utformat och om dess innehåll finns i kommissionens förordning (EU) nr 583/2010 av den 1 juli 2010 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG rörande basfakta för investerare och villkor som ska uppfyllas när faktablad med basfakta för investerare eller prospekt tillhandahålls på annat varaktigt medium än papper eller på en webbplats.

5 kap.

2 §[16]

Ett fondbolag ska ha ett system för riskhantering som gör det möjligt för fondbolaget att vid varje tidpunkt kontrollera och bedöma den risk som är knuten till de positioner som tas i en värdepappersfond och hur positionerna påverkar fondens riskprofil. Fondbolaget ska inte ensidigt eller mekaniskt förlita sig på kreditbetyg som har utfärdats av kreditvärderingsinstitut för att bedöma kreditvärdigheten hos fondens tillgångar.	Ett fondbolag ska ha ett system för riskhantering som gör det möjligt för fondbolaget att vid varje tidpunkt kontrollera och bedöma den risk som är knuten till de positioner som tas i en värdepappersfond och hur positionerna påverkar fondens riskprofil. *Fondbolaget ska för varje värdepappersfond det förvaltar till Finansinspektionen regelbundet lämna information om riskhanteringen.* Fondbolaget ska inte ensidigt eller mekaniskt förlita sig på kreditbetyg som har utfärdats av kreditvärderingsinstitut för att bedöma kreditvärdigheten hos fondens tillgångar.

Om fondbolaget investerar i sådana derivatinstrument som avses i 12 § andra stycket, ska bolagets system för riskhantering även möjliggöra en exakt och oberoende bedömning av värdet på dessa derivatinstrument.

Fondbolaget ska för varje värdepappersfond det förvaltar till Finansinspektionen regelbundet lämna information om riskhanteringen.	*Fondbolaget ska ha riktlinjer och förfaranden för tillämpningen av sådana likviditetshanteringsverktyg som avses i 2 a §. Fondbolaget ska lämna in riktlinjerna och förfarandena till Finansinspektionen.*

Likviditetshanteringsverktyg

Val av lämpliga likviditetshanteringsverktyg

2 a §

Ett fondbolag ska för varje värdepappersfond som bolaget förvaltar välja minst två av följande likviditetshanteringsverktyg som

[16] Senaste lydelse 2014:1017.

ska kunna användas i andelsägarnas intresse för att hantera fondens likviditet:

1. en tillfällig och partiell begränsning av fondandelsägares rätt att lösa in sina andelar, som medför att fondandelsägaren bara kan lösa in en viss del av sina andelar,

2. en förlängning av den uppsägningstid som gäller eller ett införande av en uppsägningstid som ska gälla tillfälligt,

3. en avgift för inlösen av andelar, som har fastställts med beaktande av likviditetskostnaden och som innebär att kvarvarande fondandelsägare inte missgynnas på ett orättvist sätt,

4. en på förhand fastställd mekanism som används för att justera fondandelsvärdet genom tillämpning av en faktor (svingfaktor) som återspeglar likviditetskostnaden,

5. en på förhand fastställd mekanism som används för att fastställa försäljnings- och inlösenpriser för fondandelar genom att fondandelsvärdet justeras med en faktor som återspeglar likviditetskostnaden,

6. en avgift för att teckna eller lösa in andelar som kompenserar fonden för de likviditetskostnader som uppstår på grund av transaktionens storlek och som innebär att kvarvarande fondandelsägare inte missgynnas på ett orättvist sätt,

7. överföring av tillgångar som ingår i fonden, i stället för betalningsmedel, vid inlösen av andelar som innehas av en sådan professionell kund som avses i 1 kap. 4 b § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden.

En överföring enligt första stycket 7 ska motsvara en proportionell andel av fondens tillgångar, om inte fonden

– marknadsförs bara till professionella investerare, eller

– är en indexfond och andelarna är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en MTF-plattform.

De likviditetshanteringsverktyg som fondbolaget väljer enligt första stycket ska vara lämpliga i förhållande till värdepappersfondens investeringsstrategi, likviditetsprofil och inlösenpolicy. Bolaget får inte bara välja de verktyg som anges i första stycket 4 och 5.

2 b §

Ett fondbolag som förvaltar en värdepappersfond som har auktoriserats som penningmarknadsfond enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1131 av den 14 juni 2017 om penningmarknadsfonder behöver bara välja ett av de verktyg som avses i 2 a § första stycket för en sådan fond.

Avskiljande av tillgångar

2 c §

Om de ekonomiska eller rättsliga egenskaperna i fråga om vissa tillgångar i en värdepappersfond har ändrats väsentligt eller blivit osäkra till följd av exceptionella omständigheter, får fondbolaget skilja tillgångarna från övriga tillgångar i fonden i enlighet med det som anges i den delegerade förordning som har antagits av Europeiska kommissionen i enlighet med artikel 18a.5 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/927.

Kraven i detta kapitel om förvaltning av värdepappersfonder, med undantag för 2 d §, ska inte tillämpas på de avskilda tillgångarna.

2 d §

Tillgångar som har avskilts enligt 2 c § ska förvaltas av fondbolaget för de ursprungliga fondandelsägarnas räkning.

Tillgångarna ska säljas eller på annat sätt avvecklas när det finns rimliga förutsättningar för detta. Nettobehållningen ska betalas ut till de ursprungliga fondandelsägarna.

2 e §

Om en ursprunglig fondandelsägare inte har anmält sitt innehav till fondbolaget inom fem år efter det att fondandelsägaren underrättats om att medel har kunnat betalas ut enligt 2 d § andra stycket, har fondandelsägaren förlorat sin rätt att få sina medel utbetalade.

Medel som inte har kunnat betalas ut till andelsägarna ska tillfalla Allmänna arvsfonden.

2 f §

Fondbolaget har för sin förvaltning enligt 2 d § rätt till skälig ersättning ur de avskilda tillgångarna, eller ur de tillgångar som inte har avskilts om de avskilda tillgångarna inte räcker till och det finns särskilda skäl.

Ersättningens storlek ska bestämmas av Finansinspektionen.

<u>Underrättelse till Finansinspektionen</u>

2 g §

Fondbolaget ska snarast underrätta Finansinspektionen när något av de likviditetshanteringsverktyg som avses i 2 a § första stycket börjar tillämpas respektive inte längre tillämpas, om detta sker på ett sätt som avviker från den verksamhet som normalt sett bedrivs enligt fondbestämmelserna. Fondbolaget ska också underrätta

	Finansinspektionen innan bolaget avskiljer tillgångar enligt 2 c §.
7 kap. Portföljförvaltning avseende finansiella instrument	**7 kap. *Diskretionär* portföljförvaltning avseende finansiella instrument *och andra tjänster*[17]**
	1 §[18]
Ett fondbolag *som enligt 1 kap. 4 § har tillstånd för portföljförvaltning avseende finansiella instrument* får, efter tillstånd av Finansinspektionen,	Ett fondbolag får, efter tillstånd av Finansinspektionen,
	1. utföra diskretionär portföljförvaltning avseende finansiella instrument,
1. ta emot fondandelar för förvaring, dock inte sådana fondandelar som ingår i en värdepappersfond, ett fondföretag eller en alternativ investeringsfond som förvaltas av fondbolaget,	*2.* ta emot fondandelar för förvaring, dock inte sådana fondandelar som ingår i en värdepappersfond, ett fondföretag eller en alternativ investeringsfond som förvaltas av fondbolaget,
2. ta emot medel med redovisningsskyldighet, *och*	*3.* ta emot medel med redovisningsskyldighet,
3. lämna investeringsråd *avseende* sådana finansiella instrument som avses i 5 kap.	*4.* lämna investeringsråd *om* sådana finansiella instrument som avses i 5 kap.*,*
	5. ta emot och vidarebefordra order i fråga om finansiella instrument, och
	6. tillhandahålla andra funktioner och verksamheter än de som avses i 1–5 som fondbolaget utför i anslutning till fondverksamheten eller till en tjänst som fondbolaget tillhandahåller enligt denna paragraf eller i enlighet med 1 kap. 5 c §.
Medel som tas emot med redovisningsskyldighet enligt första stycket *2* ska omedelbart avskiljas från bolagets egna tillgångar.	Medel som tas emot med redovisningsskyldighet enligt första stycket *3* ska omedelbart avskiljas från bolagets egna tillgångar.
	3 §[19]
Ett fondbolag *som utför diskretionär portföljförvaltning avseende*	Ett fondbolag ska*,* när det utför tjänster enligt 1 § första stycket*,*

[17] Senaste lydelse 2007:562.
[18] Senaste lydelse 2017:1143.
[19] Senaste lydelse 2021:969.

finansiella instrument ska *i denna förvaltning och* när det utför tjänster enligt 1 § första stycket tillämpa 8 kap. 9–12*,* 14*–16 och 22* §§ och 9 kap. 1, 3*–6*, *9, 10,* 12*–23 a*, *25 a–29,* 30 a och 40 §§, 41 § första stycket och 43 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden.	tillämpa 8 kap. 9–12 *och* 14*–20* §§ och 9 kap. 1, 3*–10*, 12*–29*, 30 a och 40 §§, 41 § första stycket och 43 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden.

12 kap.

1 a §[20]

Finansinspektionen ska ingripa mot någon som ingår i ett fondbolags styrelse eller är dess verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem, om fondbolaget

1. har fått tillstånd att driva fondverksamhet genom att lämna falska uppgifter eller på annat otillbörligt sätt,

2. tillhandahåller diskretionär portföljförvaltning i strid med 1 kap. 4 §,	
3. påbörjar marknadsföring av en av bolaget förvaltad värdepappersfond i ett annat land inom EES innan en underrättelse om detta gjorts hos Finansinspektionen i enlighet med 2 kap. 15 c §,	*2*. påbörjar marknadsföring av en av bolaget förvaltad värdepappersfond i ett annat land inom EES innan en underrättelse om detta gjorts hos Finansinspektionen i enlighet med 2 kap. 15 c §,
4. inte uppfyller grundläggande krav på organisation och drift av verksamheten enligt 2 kap. 17 § första stycket 1 eller 2 eller tredje stycket eller 17 f § eller föreskrifter som har meddelats med stöd av 13 kap. 1 § *11* avseende dessa bestämmelser,	*3*. inte uppfyller grundläggande krav på organisation och drift av verksamheten enligt 2 kap. 17 § första stycket 1 eller 2 eller tredje stycket eller 17 f § eller föreskrifter som har meddelats med stöd av 13 kap. 1 § *10* avseende dessa bestämmelser,
5. åsidosätter sina skyldigheter eller på annat sätt överträder det som anges om uppdragsavtal i *någon av 4 kap. 4–6 §§ eller 7 § första stycket*,	*4*. åsidosätter sina skyldigheter eller på annat sätt överträder det som anges om uppdragsavtal i *2 a kap.*,
6. påbörjar förvaltning och marknadsföring av en värdepappersfond utan att fondbestämmelserna godkänts enligt 4 kap. 9 §,	*5*. påbörjar förvaltning och marknadsföring av en värdepappersfond utan att fondbestämmelserna godkänts enligt 4 kap. 9 §,
7. vid upprepade tillfällen låter bli att upprätta eller tillhandahålla informationsbroschyr, faktablad, årsberättelse och halvårsberättelse i enlighet med 4 kap. 15–21 §§,	*6*. vid upprepade tillfällen låter bli att upprätta eller tillhandahålla informationsbroschyr, faktablad, årsberättelse och halvårsberättelse i enlighet med 4 kap. 15–21 §§,

[20] Senaste lydelse 2024:1283.

8. vid upprepade tillfällen placerar medel i en värdepappersfond i strid med det som anges i någon av 5 kap. 1, 3–22, 24 eller 25 §§ eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av 13 kap. 1 § *21*, *22*, *24* och *25* avseende dessa bestämmelser,	*7*. vid upprepade tillfällen placerar medel i en värdepappersfond i strid med det som anges i någon av 5 kap. 1, 3–22, 24 eller 25 §§ eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av 13 kap. 1 § *19*, *20*, *23* och *24* avseende dessa bestämmelser,
9. inte uppfyller kraven på hantering av risker i 5 kap. 2 § första eller andra stycket eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av 13 kap. 1 § *23* avseende dessa bestämmelser,	*8*. inte uppfyller kraven på hantering av risker i 5 kap. 2 § första eller andra stycket eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av 13 kap. 1 § *21* avseende dessa bestämmelser,
	9. utför diskretionär portföljförvaltning i strid med 7 kap. 1 § första stycket 1,

10. i strid med 11 kap. 5 § första stycket låter bli att till Finansinspektionen anmäla sådana förvärv och avyttringar som avses där,

11. i strid med 11 kap. 5 § tredje stycket låter bli att till Finansinspektionen anmäla namnen på de ägare som har ett kvalificerat innehav av aktier i bolaget samt storleken på innehavet,

12. har befunnits ansvarigt för en allvarlig, upprepad eller systematisk överträdelse av lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen, eller

13. har åsidosatt sina skyldigheter enligt någon av artiklarna 5–10, 11.1–11.10, 12–14, 16.1, 16.2, 17, 18.1, 18.2, 19.1, 19.3, 19.4, 23–25, 26.1–26.8, 27, 28.1–28.8, 29, 30.1–30.4, 31.12 eller 45 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/2554.

Om en sådan person som anges i första stycket omfattas av tillstånds- eller underrättelseskyldighet enligt 11 kap. 1 eller 4 § för förvärv eller avyttring av aktier i bolaget, ska första stycket 10 och 11 inte gälla för den personen i fråga om dessa aktier.

Ett ingripande enligt första stycket får ske bara om bolagets överträdelse är allvarlig och den fysiska personen i fråga uppsåtligen eller av grov oaktsamhet har orsakat överträdelsen.

Ingripande får ske genom en eller båda av följande sanktioner:

1. beslut att personen i fråga under en viss tid, lägst tre och högst tio år, eller, för upprepade allvarliga överträdelser, permanent inte får vara styrelseledamot eller verkställande direktör i ett fondbolag, eller ersättare för någon av dem, eller

2. beslut om sanktionsavgift.

13 kap.

1 §[21]

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

[21] Senaste lydelse 2025:175.

1. vilka åtgärder ett fondbolag ska vidta om det tar emot medel med redovisningsskyldighet enligt 1 kap. 4 § eller 7 kap. 1 §,

2. hur ett förvaltningsbolag eller fondföretag ska tillhandahålla information om de uppgifter som avses i 1 kap. 6 c § första stycket och 8 § första stycket,

3. på vilket språk ett förvaltningsbolag eller fondföretag ska tillhandahålla funktionerna i 1 kap. 6 c § första stycket och 8 § första stycket,

4. på vilket språk ett fondföretag ska tillhandahålla information enligt 1 kap. 9 § första stycket 1 och 2 och 9 a § första stycket,

5. hur ett fondföretag ska offentliggöra avsikten att upphöra med marknadsföringen av andelar i företaget enligt 1 kap. 9 § första stycket 2,

6. hur medel för distanskommunikation får användas när ett fondföretag som har upphört med marknadsföring i Sverige av andelar i företaget ska tillhandahålla kvarvarande andelsägare här i landet information enligt 1 kap. 9 a § första stycket,

7. vilka poster som får räknas in i startkapitalet enligt 2 kap. 4 §,

8. vilka poster som får räknas in i egna medel enligt 2 kap. 8–10 §§,

9. på vilket språk underrättelsen enligt 2 kap. 15 c § första stycket ska skrivas,

10. hur fondbolaget ska offentliggöra handlingarna enligt 2 kap. 15 c § fjärde stycket,

11. vad ett fondbolag ska *iaktta* för att uppfylla skyldigheterna i 2 kap. 17, 17 c och 17 f §§,

12. vilka åtgärder ett fondbolag ska vidta för att uppfylla de krav som följer av 2 kap. 17 g §,

13. hur uppgifter enligt 2 kap. 19 a § första stycket och 20 § första stycket ska lämnas,

1. hur ett förvaltningsbolag eller fondföretag ska tillhandahålla information om de uppgifter som avses i 1 kap. 6 c § första stycket och 8 § första stycket,

2. på vilket språk ett förvaltningsbolag eller fondföretag ska tillhandahålla funktionerna i 1 kap. 6 c § första stycket och 8 § första stycket,

3. på vilket språk ett fondföretag ska tillhandahålla information enligt 1 kap. 9 § första stycket 1 och 2 och 9 a § första stycket,

4. hur ett fondföretag ska offentliggöra avsikten att upphöra med marknadsföringen av andelar i företaget enligt 1 kap. 9 § första stycket 2,

5. hur medel för distanskommunikation får användas när ett fondföretag som har upphört med marknadsföring i Sverige av andelar i företaget ska tillhandahålla kvarvarande andelsägare här i landet information enligt 1 kap. 9 a § första stycket,

6. vilka poster som får räknas in i startkapitalet enligt 2 kap. 4 §,

7. vilka poster som får räknas in i egna medel enligt 2 kap. 8–10 §§,

8. på vilket språk underrättelsen enligt 2 kap. 15 c § första stycket ska skrivas,

9. hur fondbolaget ska offentliggöra handlingarna enligt 2 kap. 15 c § fjärde stycket,

10. vad ett fondbolag ska *göra* för att uppfylla skyldigheterna i 2 kap. 17, 17 c och 17 f §§,

11. vilka åtgärder ett fondbolag ska vidta för att uppfylla de krav som följer av 2 kap. 17 g §,

12. hur uppgifter enligt 2 kap. 19 a § första stycket och 20 § första stycket ska lämnas,

14. vilken information som ska lämnas i underrättelsen till andelsägare enligt 4 kap. 9 a § och på vilket sätt underrättelsen ska lämnas,	*13.* vilken information som ska lämnas i underrättelsen till andelsägare enligt 4 kap. 9 a § och på vilket sätt underrättelsen ska lämnas,
15. villkor som en andelsklass får vara förenad med enligt 4 kap. 10 § andra stycket 2 och under vilka förutsättningar en andelsklass får vara förenad med ett visst villkor,	*14.* villkor som en andelsklass får vara förenad med enligt 4 kap. 10 § andra stycket 2 och under vilka förutsättningar en andelsklass får vara förenad med ett visst villkor,
16. utformningen och tillämpningen av metoder för justerat fondandelsvärde enligt 4 kap. 10 b § och vilka krav som ska uppfyllas när ett justerat fondandelsvärde beräknas och används,	
17. tillhandahållande av informationsbroschyr och faktablad enligt 4 kap. 20 §,	*15.* tillhandahållande av informationsbroschyr och faktablad enligt 4 kap. 20 §,
18. på vilket språk informationen enligt 4 kap. 20 § ska tillhandahållas,	*16.* på vilket språk informationen enligt 4 kap. 20 § ska tillhandahållas,
19. hur volatiliteten i skillnaden mellan fondens avkastning och jämförelseindexets avkastning enligt 4 kap. 26 § ska beräknas,	*17.* hur volatiliteten i skillnaden mellan fondens avkastning och jämförelseindexets avkastning enligt 4 kap. 26 § ska beräknas,
20. hur informationen enligt 4 kap. 28 § ska presenteras,	*18.* hur informationen enligt 4 kap. 28 § ska presenteras,
21. kriterier för de finansiella tillgångar som medel i en värdepappersfond får placeras i enligt 5 kap. 1 § andra stycket första meningen,	*19.* kriterier för de finansiella tillgångar som medel i en värdepappersfond får placeras i enligt 5 kap. 1 § andra stycket första meningen,
22. vilka tekniker och instrument ett fondbolag får använda enligt 5 kap. 1 § tredje stycket samt villkor och gränser för sådan användning,	*20.* vilka tekniker och instrument ett fondbolag får använda enligt 5 kap. 1 § tredje stycket samt villkor och gränser för sådan användning,
23. det system för riskhantering ett fondbolag ska ha enligt 5 kap. 2 § första och andra styckena,	*21.* det system för riskhantering ett fondbolag ska ha enligt 5 kap. 2 § första och andra styckena,
	22. utformningen och tillämpningen av de likviditetshanteringsverktyg som avses i 5 kap. 2 a och 2 c §§,
24. kriterier för indexfonder enligt 5 kap. 7 §,	*23.* kriterier för indexfonder enligt 5 kap. 7 §,
25. beräkning av exponeringar enligt 5 kap. 13 och 14 §§,	*24.* beräkning av exponeringar enligt 5 kap. 13 och 14 §§,

26. på vilket sätt underrättelsen till andelsägarna enligt 5 a kap. 7 § ska lämnas,	*25.* på vilket sätt underrättelsen till andelsägarna enligt 5 a kap. 7 § ska lämnas,
27. vilka fel och försummelser som ska rapporteras enligt 5 a kap. 18 §,	*26.* vilka fel och försummelser som ska rapporteras enligt 5 a kap. 18 §,
28. förutsättningar för överföring av finansiella instrument och förvaltning enligt 5 a kap. 37 och 46 §§,	*27.* förutsättningar för överföring av finansiella instrument och förvaltning enligt 5 a kap. 37 och 46 §§,
	28. vilka åtgärder ett fondbolag ska vidta om det tar emot medel med redovisningsskyldighet enligt 7 kap. 1 §,

29. vilka åtgärder ett fondbolag ska vidta för att uppfylla de krav som följer av bestämmelserna i 7 kap. 3 §,

30. vad informationen enligt 8 kap. 8 § ska innehålla, hur den ska utformas, på vilket sätt den ska tillhandahållas och vad som ska bifogas informationen,

31. på vilket språk de handlingar som ska lämnas tillsammans med ansökan enligt 8 kap. 19 § ska upprättas,

32. vilka upplysningar fondbolag, förvaltningsbolag, fondföretag samt förvaringsinstitut ska lämna till Finansinspektionen enligt 10 kap. 2 § första stycket och när upplysningarna ska lämnas, och

33. sådana avgifter som avses i 10 kap. 11 §.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2026.

2. Ett fondbolag ska för varje värdepappersfond som det vid utgången av juni 2026 förvaltar ansöka om godkännande av ändring av fondbestämmelserna med anledning av de likviditetshanteringsverktyg som har valts enligt 5 kap. 2 a § första stycket och till Finansinspektionen lämna in sina riktlinjer och förfaranden för tillämpningen av dessa verktyg enligt 5 kap. 2 § tredje stycket senast den 30 december 2026.

Finansinspektionen ska, med undantag från det som anges i 4 kap. 9 § fjärde stycket lagen (2004:46) om värdepappersfonder, underrätta fondbolaget om sitt beslut i enlighet med 4 kap. 9 § första–tredje styckena samma lag med anledning av en ansökan om godkännande av ändringar i fondbestämmelser enligt första stycket inom sex månader från det att en fullständig ansökan har lämnats in till inspektionen. Denna tidsfrist gäller även om en ansökan avser andra ändringar i fondbestämmelserna än bara val av likviditetshanteringsverktyg. Om ansökan avslås får Finansinspektionen ge fondbolaget tillfälle att ge in en ny ansökan inom skälig tid. För prövningen av en sådan ansökan gäller det som anges i detta stycke.

Ett fondbolag eller ett förvaltningsbolag som förvaltar en värdepappersfond och som vid utgången av juni 2026 har tillstånd att tillämpa ett justerat fondandelsvärde enligt nuvarande 4 kap. 10 b § lagen om värdepappersfonder ska få fortsätta att göra det till dess att en ansökan enligt första eller andra stycket har prövats slutligt.

3. Om en ansökan enligt punkt 2 bara avser val av likviditetshanteringsverktyg får Finansinspektionen i enlighet med 4 kap. 9 a § andra stycket första meningen lagen (2004:46) om värdepappersfonder besluta att berörda fondandelsägare ska underrättas om ändringarna genom information på fondbolagets webbplats och genom kungörelse i Post- och Inrikes Tidningar. För en sådan underrättelse gäller övriga bestämmelser i 4 kap. 9 a och 9 b §§ samma lag.

4. Ett fondbolag som vid utgången av juni 2026 har tillstånd att ta emot medel med redovisningsskyldighet enligt nuvarande 1 kap. 4 § första stycket 2 ska i stället anses ha tillstånd för detta enligt 7 kap. 1 § första stycket 3.

5. Ett fondbolag som vid utgången av juni 2026 har tillstånd att driva fondverksamhet ska senast den 30 december 2026 uppfylla de krav som anges i 2 kap. 1 § 5.

2.4 Förslag till lag om ändring i lagen (2011:1268) om investeringssparkonto

Härigenom föreskrivs att 5 § lagen (2011:1268) om investeringssparkonto ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*

5 §[1]

Med investeringsföretag avses

1. ett svenskt värdepappersbolag som har tillstånd enligt 2 kap. 2 § första stycket 1 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,

2. ett svenskt kreditinstitut som har tillstånd att bedriva bank- eller finansieringsrörelse enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,

3. ett fondbolag som har tillstånd att ta emot medel med redovisningsskyldighet enligt *1 kap. 4 § första stycket 2 eller* 7 kap. 1 § första stycket *2* lagen (2004:46) om värdepappersfonder,	3. ett fondbolag som har tillstånd att ta emot medel med redovisningsskyldighet enligt 7 kap. 1 § första stycket *3* lagen (2004:46) om värdepappersfonder,
4. en AIF-förvaltare som förvaltar en specialfond och som har tillstånd att ta emot medel med redovisningsskyldighet enligt 3 kap. 2 § *andra* stycket *2 eller 2 a § första stycket* lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder,	4. en AIF-förvaltare som förvaltar en specialfond och som har tillstånd att ta emot medel med redovisningsskyldighet enligt 3 kap. 2 § *första* stycket *3* lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder,

5. ett utländskt värdepappersföretag som hör hemma i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) och som där har tillstånd att tillhandahålla sidotjänster som avses i bilaga I avsnitt B punkt 1 till Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU av den 15 maj 2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EG och av direktiv 2011/61/EU, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/1034,

6. ett utländskt kreditinstitut som hör hemma i en stat inom EES och som där fått auktorisation att starta och driva verksamhet i kreditinstitut som avses i artikel 8 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG, i den ursprungliga lydelsen,

7. ett förvaltningsbolag som hör hemma i en stat inom EES och som där har tillstånd att driva sådan verksamhet som avses i artikel 6.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG av den 13 juli 2009 om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag), i den

[1] Senaste lydelse 2017:1146.

ursprungliga lydelsen, om förvaltningsbolaget får ta emot medel med redovisningsskyldighet, eller

8. en utländsk AIF-förvaltare som hör hemma i en stat inom EES och som förvaltar en specialfond enligt 5 kap. 2 § lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder och får ta emot medel med redovisningsskyldighet.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2026.

2.5 Förslag till lag om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder

Härigenom föreskrivs[1] i fråga om lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder[2]

dels att 3 kap. 2 a § ska upphöra att gälla,

dels att nuvarande 3 kap. 2 b § och 8 kap. 3 a § ska betecknas 3 kap. 2 a § och 8 kap. 3 g §,

dels att 1 kap. 1, 11 och 12 §§, 2 kap. 1 §, 3 kap. 1, 2, 3, 5 och 9 §§, 4 kap. 3 §, 5 kap. 1, 5, 10 och 13 §§, 6 kap. 1 §, 8 kap. 1 a, 3, 4, 14, 15, 18 och 30 §§, 9 kap. 1, 4, 6, 13 och 24 §§, 10 kap. 1 och 9 §§, 12 kap. 5 och 6 §§, 13 kap. 10 §, 15 kap. 1–3 §§ och rubriken närmast före 10 kap. 9 § ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före 8 kap. 3 a § ska sättas närmast före 8 kap. 3 g §,

dels att det ska införas ett nytt kapitel, 8 a kap., tolv nya paragrafer, 3 kap. 2 b och 2 c §§, 4 kap. 4 a §, 5 kap. 6 a § och 8 kap. 3 a–3 f och 18 a §§, och närmast före 4 kap. 4 a §, 5 kap. 6 a § och 8 kap. 3 a, 3 c, 3 d, 3 e och 18 a §§ och närmast efter 8 kap. 3 § nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
1 kap.	
1 §	
I denna lag finns bestämmelser om tillstånd för, registrering av och tillsyn över förvaltare av alternativa investeringsfonder (AIF-förvaltare) samt hur deras verksamhet ska drivas.	
I lagen finns även bestämmelser om förvaringsinstitut och externa värderares skadeståndsansvar.	
Lagen är indelad i *sexton* kapitel. Dessa är	Lagen är indelad i *sjutton* kapitel. Dessa är
– lagens innehåll, definitioner, tillämpningsområde och allmänna bestämmelser om förvaltning av alternativa investeringsfonder (1 kap.),	
– registrering vid förvaltning av alternativa investeringsfonder som inte överstiger vissa tröskelvärden (2 kap.),	
– tillstånd för svenska AIF-förvaltare (3 kap.),	
– svenska AIF-förvaltares marknadsföring i Sverige (4 kap.),	
– utländska AIF-förvaltares verksamhet i Sverige (5 kap.),	
– svenska AIF-förvaltares verksamhet utomlands (6 kap.),	
– startkapital och kapitalbas (7 kap.),	
– skydd för investerare och andra rörelseregler (8 kap.),	

[1] Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU av den 8 juni 2011 om förvaltare av alternativa investeringsfonder samt om ändring av direktiv 2003/41/EG och 2009/65/EG och förordningarna (EG) nr 1060/2009 och (EU) nr 1095/2010, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/927.

[2] Senaste lydelse av
3 kap. 2 a § 2017:1147
3 kap. 2 b § 2022:1761
8 kap. 3 a § 2019:1220
rubriken närmast före 8 kap. 3 a § 2019:1220.

	– långivning (8 a kap.),
– förvaringsinstitut (9 kap.),	
– informationskrav (10 kap.),	
– särskilt om förvärv av onoterade företag och emittenter (11 kap.),	
– särskilt om specialfonder (12 kap.),	
– tillsyn och myndighetssamarbete (13 kap.),	
– ingripanden (14 kap.),	
– bemyndiganden (15 kap.), och	
– överklagande (16 kap.)	– överklagande (16 kap.).

11 §[3]

I denna lag betyder

1. *arbetstagarrepresentanter*: detsamma som i artikel 2 e i Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/14/EG av den 11 mars 2002 om inrättande av en allmän ram för information till och samråd med arbetstagare i Europeiska gemenskapen, i den ursprungliga lydelsen,

2. *direktivet om förvaltare av alternativa investeringsfonder*: Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU av den 8 juni 2011 om förvaltare av alternativa investeringsfonder samt om ändring av direktiv 2003/41/EG och 2009/65/EG och förordningarna (EG) nr 1060/2009 och (EU) nr 1095/2010, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) *2019/2034*,	2. *direktivet om förvaltare av alternativa investeringsfonder*: Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU av den 8 juni 2011 om förvaltare av alternativa investeringsfonder samt om ändring av direktiv 2003/41/EG och 2009/65/EG och förordningarna (EG) nr 1060/2009 och (EU) nr 1095/2010, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) *2024/927*,

3. *EES*: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

4. *emittent*: ett företag som har sitt stadgeenliga säte i ett land inom EES och vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad,

5. *etablerad*:

a) för en alternativ investeringsfond: där fonden har tillstånd eller är registrerad eller, om fonden varken har tillstånd eller är registrerad, där dess stadgeenliga säte eller huvudkontor finns, eller, om fonden inte har något stadgeenligt säte eller huvudkontor, det land till vilket fonden har starkast anknytning,

b) för en AIF-förvaltare: där dess stadgeenliga säte finns,

c) för ett förvaringsinstitut: där dess stadgeenliga säte eller en filial finns,

6. *filial*: avdelningskontor med självständig förvaltning, varvid även en AIF-förvaltares etablering av flera driftställen i ett annat land inom EES än hemlandet eller i ett land utanför EES ska anses som en enda filial,

7. *finansiell hävstång*: en metod genom vilken en AIF-förvaltare ökar exponeringen för en förvaltad alternativ investeringsfond genom lån av kontanter eller värdepapper, eller med användning av derivatinstrument eller på något annat sätt,

8. *finansiella instrument*: detsamma som i 1 kap. 4 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,

[3] Senaste lydelse 2022:196.

9. *fondföretag*: detsamma som i 1 kap. 1 § första stycket 9 lagen (2004:46) om värdepappersfonder,

10. *holdingbolag*: ett företag med aktieinnehav i ett eller flera andra företag, vars affärsidé är att fullfölja en eller flera affärsstrategier genom sina dotterföretag, närstående företag eller ägarintressen för att bidra till deras värde på lång sikt, och som är ett företag som antingen

a) handlar för egen räkning och vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad, eller

b) har etablerats inte huvudsakligen för att generera avkastning åt sina investerare genom avyttring av sina dotterföretag eller närstående företag, vilket framgår av företagets årsredovisning eller andra offentliga handlingar,

11. indirekt lån: ett lån som någon annan än den alternativa investeringsfonden beviljar för en alternativ investeringsfond eller för den alternativa investeringsfondens räkning, eller för en AIF-förvaltare eller för AIF-förvaltarens räkning med avseende på den alternativa investeringsfonden, om AIF-förvaltaren eller den alternativa investeringsfonden innan exponering mot lånet uppstår medverkar till att

– strukturera lånet, eller

– fastställa eller på förhand komma överens om lånets egenskaper,

11. kapitalbas: detsamma som i artikel 72 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012,

12. kommissionens delegerade förordning: kommissionens delegerade förordning (EU) nr 231/2013 av den 19 december 2012 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU vad gäller undantag, allmänna verksamhetsvillkor, förvaringsinstitut, finansiell hävstång, öppenhet och tillsyn,

13. kvalificerat innehav: ett direkt eller indirekt ägande i en AIF-förvaltare, om innehavet beräknat på det sätt som anges i 1 kap. 1 a § lagen om värde-

12. kapitalbas: detsamma som i artikel 72 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012,

13. kommissionens delegerade förordning: kommissionens delegerade förordning (EU) nr 231/2013 av den 19 december 2012 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU vad gäller undantag, allmänna verksamhetsvillkor, förvaringsinstitut, finansiell hävstång, öppenhet och tillsyn,

14. kvalificerat innehav: ett direkt eller indirekt ägande i en AIF-förvaltare, om innehavet beräknat på det sätt som anges i 1 kap. 1 a § lagen om värde-

pappersfonder representerar *tio* procent eller mer av kapitalet eller av samtliga röster eller annars möjliggör ett väsentligt inflytande över ledningen av förvaltaren,	pappersfonder representerar *10* procent eller mer av kapitalet eller av samtliga röster eller annars möjliggör ett väsentligt inflytande över ledningen av förvaltaren,
	15. långivande alternativ investeringsfond: en alternativ investeringsfond vars investeringsstrategi huvudsakligen är att ge ut direkta eller indirekta lån, eller vars utgivna lån har ett nominellt värde som utgör minst 50 procent av dess nettotillgångsvärde (NAV),
14. marknadsföring: direkt eller indirekt erbjudande eller placering, på AIF-förvaltarens initiativ eller för AIF-förvaltarens räkning, av andelar eller aktier i en alternativ investeringsfond som denne förvaltar och som riktar sig till investerare med hemvist eller stadgeenligt säte inom EES,	*16. marknadsföring*: direkt eller indirekt erbjudande eller placering, på AIF-förvaltarens initiativ eller för AIF-förvaltarens räkning, av andelar eller aktier i en alternativ investeringsfond som denne förvaltar och som riktar sig till investerare med hemvist eller stadgeenligt säte inom EES,
15. matarfond till en alternativ investeringsfond: en alternativ investeringsfond som	*17. matarfond till en alternativ investeringsfond*: en alternativ investeringsfond som
a) placerar minst 85 procent av sina tillgångar i andelar eller aktier i en annan alternativ investeringsfond (mottagarfond till en alternativ investeringsfond), eller	
b) placerar minst 85 procent av sina tillgångar i fler än en mottagarfond till en alternativ investeringsfond förutsatt att dessa fonder har identiska investeringsstrategier, eller	
c) på annat sätt har en exponering på minst 85 procent av sina tillgångar mot en sådan mottagarfond till en alternativ investeringsfond,	
16. moderföretag och *dotterföretag*: detsamma som i 1 kap. 4 § årsredovisningslagen (1995:1554),	*18. moderföretag* och *dotterföretag*: detsamma som i 1 kap. 4 § årsredovisningslagen (1995:1554),
17. mottagarfond till en alternativ investeringsfond: en alternativ investeringsfond i vilken en annan alternativ investeringsfond investerar eller mot vilken denna fond har en exponering i enlighet med *15*,	*19. mottagarfond till en alternativ investeringsfond*: en alternativ investeringsfond i vilken en annan alternativ investeringsfond investerar eller mot vilken denna fond har en exponering i enlighet med *17*,
18. nära förbindelser: detsamma som i 1 kap. 2 § lagen om värdepappersfonder, med den skillnaden att det som anges om fondbolag i stället ska tillämpas på AIF-förvaltare,	*20. nära förbindelser*: detsamma som i 1 kap. 2 § lagen om värdepappersfonder, med den skillnaden att det som anges om fondbolag i stället ska tillämpas på AIF-förvaltare,
19. onoterat företag: ett företag som har sitt stadgeenliga säte i ett	*21. onoterat företag*: ett företag som har sitt stadgeenliga säte i ett

land inom EES och vars aktier inte är upptagna till handel på en reglerad marknad,

20. *primärmäklare*: kreditinstitut, värdepappersbolag, värdepappersföretag eller annan lagreglerad enhet som står under fortlöpande tillsyn, vilka erbjuder professionella investerare tjänster för att främst finansiera eller som motpart utföra transaktioner med finansiella instrument, och som även kan tillhandahålla andra tjänster, såsom clearing, avveckling, depåtjänster, värdepapperslån, skräddarsydda tekniska lösningar och stödtjänster,

21. *professionell investerare*: en investerare som avses i 9 kap. 4 eller 5 § lagen om värdepappersmarknaden,

22. *reglerad marknad*: detsamma som i 1 kap. 4 b § lagen om värdepappersmarknaden,

23. *sonderande marknadsföring*: direkt eller indirekt tillhandahållande av information eller kommunikation om investeringsstrategier eller investeringsidéer från en svensk eller utländsk EES-baserad AIF-förvaltare, eller på förvaltarens vägnar, till potentiella professionella investerare med hemvist eller säte inom EES, i syfte att pröva deras intresse för en EES-baserad alternativ investeringsfond som ännu inte är etablerad eller som är etablerad men ännu inte anmälts för marknadsföring i det land inom EES där de potentiella investerarna har sin hemvist eller sitt säte på det sätt som avses i direktivet om förvaltare av alternativa investeringsfonder,

24. *specialfond*: en alternativ investeringsfond som förvaltas enligt denna lag och uppfyller de särskilda villkoren i 12 kap.,

25. *specialföretag för värdepapperisering*: ett företag vars enda syfte är att genomföra en eller flera

land inom EES och vars aktier inte är upptagna till handel på en reglerad marknad,

22. *primärmäklare*: kreditinstitut, värdepappersbolag, värdepappersföretag eller annan lagreglerad enhet som står under fortlöpande tillsyn, vilka erbjuder professionella investerare tjänster för att främst finansiera eller som motpart utföra transaktioner med finansiella instrument, och som även kan tillhandahålla andra tjänster, såsom clearing, avveckling, depåtjänster, värdepapperslån, skräddarsydda tekniska lösningar och stödtjänster,

23. *professionell investerare*: en investerare som avses i 9 kap. 4 eller 5 § lagen om värdepappersmarknaden,

24. *reglerad marknad och MTF-plattform*: detsamma som i 1 kap. 4 b § lagen om värdepappersmarknaden,

25. *sonderande marknadsföring*: direkt eller indirekt tillhandahållande av information eller kommunikation om investeringsstrategier eller investeringsidéer från en svensk eller utländsk EES-baserad AIF-förvaltare, eller på förvaltarens vägnar, till potentiella professionella investerare med hemvist eller säte inom EES, i syfte att pröva deras intresse för en EES-baserad alternativ investeringsfond som ännu inte är etablerad eller som är etablerad men ännu inte anmälts för marknadsföring i det land inom EES där de potentiella investerarna har sin hemvist eller sitt säte på det sätt som avses i direktivet om förvaltare av alternativa investeringsfonder,

26. *specialfond*: en alternativ investeringsfond som förvaltas enligt denna lag och uppfyller de särskilda villkoren i 12 kap.,

27. *specialföretag för värdepapperisering*: ett företag vars enda syfte är att genomföra en eller flera

värdepapperiseringstransaktioner i den mening som avses i artikel 1.2 i Europeiska centralbankens förordning (EU) 1075/2013 av den 18 oktober 2013 om statistik över tillgångar och skulder hos finansiella bolag som ägnar sig åt värdepapperiseringstransaktioner, och annan lämplig verksamhet för att uppnå detta mål,

26. *startkapital*: detsamma som i 1 kap. 5 § 18 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,

27. *särskild vinstandel*: en andel av en alternativ investeringsfonds vinst som tillfaller AIF-förvaltaren som ersättning för förvaltningen, exklusive eventuell andel av fondens vinst som tillfaller förvaltaren som avkastning på en investering som gjorts i fonden av förvaltaren, och

28. *värdepappersfond*: detsamma som 1 kap. 1 § första stycket 25 lagen om värdepappersfonder.

värdepapperiseringstransaktioner i den mening som avses i artikel 1.2 i Europeiska centralbankens förordning (EU) 1075/2013 av den 18 oktober 2013 om statistik över tillgångar och skulder hos finansiella bolag som ägnar sig åt värdepapperiseringstransaktioner, och annan lämplig verksamhet för att uppnå detta mål,

28. *startkapital*: detsamma som i 1 kap. 5 § 18 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,

29. *särskild vinstandel*: en andel av en alternativ investeringsfonds vinst som tillfaller AIF-förvaltaren som ersättning för förvaltningen, exklusive eventuell andel av fondens vinst som tillfaller förvaltaren som avkastning på en investering som gjorts i fonden av förvaltaren, och

30. *värdepappersfond*: detsamma som 1 kap. 1 § första stycket 25 lagen om värdepappersfonder.

12 §

Denna lag gäller för AIF-förvaltare som är etablerade i Sverige och som förvaltar en eller flera alternativa investeringsfonder, oberoende av om dessa fonder är EES-baserade eller icke EES-baserade.

För utländska AIF-förvaltare gäller bestämmelserna i denna lag i den utsträckning som framgår av 5 kap. och 14 kap. 19–22 §§.

För utländska AIF-förvaltare gäller bestämmelserna i denna lag i den utsträckning som framgår av 5 kap.*, 8 a kap. 12 §* och 14 kap. 19–22 §§.

I 2 kap. finns särskilda bestämmelser för AIF-förvaltare som förvaltar portföljer av fonder vars sammanlagda tillgångar inte överstiger vissa tröskelvärden.

2 kap.

1 §

För svenska AIF-förvaltare som förvaltar portföljer av alternativa investeringsfonder vars sammanlagda tillgångar inte överstiger de tröskelvärden som anges i 2 § tillämpas endast bestämmelserna i detta kapitel samt 4 kap. 5 § och 6 § andra stycket, om förvaltaren inte har tillstånd som AIF-förvaltare

För svenska AIF-förvaltare som förvaltar portföljer av alternativa investeringsfonder vars sammanlagda tillgångar inte överstiger de tröskelvärden som anges i 2 § tillämpas endast bestämmelserna i detta kapitel samt 4 kap. 5 § och 6 § andra stycket *och 8 a kap. 12 §*, om förvaltaren inte har tillstånd som

enligt denna lag. Alternativa investeringsfonder som AIF-förvaltaren förvaltar får marknadsföras till professionella investerare i Sverige.	AIF-förvaltare enligt denna lag. Alternativa investeringsfonder som AIF-förvaltaren förvaltar får marknadsföras till professionella investerare i Sverige.

En AIF-förvaltare som är registrerad enligt 3 § får inte förvalta specialfonder eller andra alternativa investeringsfonder som riktar sig till icke-professionella investerare i andra fall än de som anges i tredje stycket.

En registrerad AIF-förvaltare får förvalta alternativa investeringsfonder som riktar sig till sådana investerare som anges i 4 kap. 5 § andra stycket, om fonderna

1. saknar rätt till inlösen under minst fem år från den första investeringen, och
2. enligt investeringspolicyn generellt investerar i emittenter eller onoterade företag för att förvärva kontroll enligt 11 kap.

3 kap.

1 §[4]

För att förvalta en alternativ investeringsfond krävs tillstånd av Finansinspektionen, om inte något annat framgår av denna lag. En AIF-förvaltare med ett sådant tillstånd ska vid varje tidpunkt uppfylla villkoren för tillstånd enligt denna lag.

Tillstånd att förvalta en alternativ investeringsfond ska omfatta portföljförvaltning och riskhantering. En AIF-förvaltare får inte tillhandahålla portföljförvaltning utan att samtidigt tillhandahålla riskhantering, eller tvärtom.

En AIF-förvaltare får inte ägna sig åt någon annan verksamhet än den som *anges i andra stycket*. En extern AIF-förvaltare får dock	En AIF-förvaltare får inte ägna sig åt någon annan verksamhet än den som *avses i bilaga I till direktivet om förvaltare av alternativa investeringsfonder*. En extern AIF-förvaltare får dock
1. utföra tjänster enligt 2 eller *2 a §*, och	1. utföra tjänster enligt 2*, 2 b* eller *2 c §*, och

2. förvalta en värdepappersfond eller ett fondföretag efter tillstånd av Finansinspektionen enligt lagen (2004:46) om värdepappersfonder.

2 §[5]

En extern AIF-förvaltare med tillstånd enligt 1 §, får av Finansinspektionen ges tillstånd att utföra diskretionär förvaltning av investeringsportföljer.	
En AIF-förvaltare med tillstånd *för diskretionär förvaltning av investeringsportföljer* får efter tillstånd av Finansinspektionen	En *extern* AIF-förvaltare med tillstånd *enligt 1 §* får efter tillstånd av Finansinspektionen

[4] Senaste lydelse 2017:1147.
[5] Senaste lydelse 2019:291.

	1. utföra diskretionär förvaltning av investeringsportföljer,
1. förvara och administrera andelar eller aktier i företag för kollektiva investeringar,	*2*. förvara och administrera andelar eller aktier i företag för kollektiva investeringar,
2. ta emot medel med redovisningsskyldighet,	*3*. ta emot medel med redovisningsskyldighet,
3. ta emot och vidarebefordra order i fråga om finansiella instrument, *och*	*4*. ta emot och vidarebefordra order i fråga om finansiella instrument,
4. lämna investeringsråd.	*5*. lämna investeringsråd*, och*
	6. tillhandahålla andra funktioner och verksamheter än de som avses i 1–5 som förvaltaren utför i anslutning till förvaltningen av en alternativ investeringsfond eller till en tjänst som förvaltaren tillhandahåller enligt denna paragraf, eller i enlighet med 2 b eller 2 c §.
Vid erbjudande och tillhandahållande av tjänster enligt första *och andra styckena* ska 8 kap. 2, 9–12*,* 14–20 *och 22* §§ och 9 kap. 1, 3–10, 12–29, 30 a och 40 §§, 41 § första stycket och 43 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden *tillämpas*. Medel som tas emot med redovisningsskyldighet enligt *andra* stycket *2* ska omedelbart avskiljas från AIF-förvaltarens egna tillgångar.	Vid erbjudande och tillhandahållande av tjänster enligt första *stycket* ska *AIF-förvaltaren när det gäller finansiella instrument tillämpa* 8 kap. 2, 9–12 *och* 14–20 §§ och 9 kap. 1, 3–10, 12–29, 30 a och 40 §§, 41 § första stycket och 43 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden. Medel som tas emot med redovisningsskyldighet enligt *första* stycket *3* ska omedelbart avskiljas från AIF-förvaltarens egna tillgångar.
	2 b §
	En extern AIF-förvaltare med tillstånd enligt 1 § får administrera referensvärden efter registrering eller auktorisation enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1011 av den 8 juni 2016 om index som används som referensvärden för finansiella instrument och finansiella avtal eller för att mäta investeringsfonders resultat, och om ändring av direktiven 2008/48/EG och 2014/17/EU och förordning (EU) nr 596/2014. AIF-förvaltaren får dock inte administrera sådana referensvärden som används i en alternativ investeringsfond som den förvaltar.

2 c §

En extern AIF-förvaltare med tillstånd enligt 1 § får efter tillstånd att vara kreditförvaltare enligt 3 kap. 1 § lagen (2023:714) om förvärv och förvaltning av nödlidande kreditavtal bedriva kreditförvaltning enligt den lagen.

3 §

Finansinspektionen ska ge en AIF-förvaltare med stadgeenligt säte i Sverige tillstånd enligt 1 §, om

1. förvaltaren har sitt huvudkontor i Sverige,

2. förvaltaren har tillräckligt startkapital och tillräcklig kapitalbas enligt 7 kap.,

3. förvaltarens aktieägare eller medlemmar, som har eller kan förväntas få kvalificerade innehav, bedöms lämpliga att utöva ett väsentligt inflytande över AIF-förvaltarens ledning,

4. de personer som ingår i ledningen för förvaltarens verksamhet har tillräcklig insikt och erfarenhet för att delta i ledningen av en AIF-förvaltare samt även i övrigt är lämpliga för en sådan uppgift, *och*

4. de personer som ingår i ledningen för förvaltarens verksamhet har tillräcklig insikt och erfarenhet för att delta i ledningen av en AIF-förvaltare samt även i övrigt är lämpliga för en sådan uppgift,

5. förvaltarens verksamhetsinriktning beslutas av minst två fysiska personer som

– har tillräcklig insikt och erfarenhet och även i övrigt är lämpliga för uppgiften,

– har hemvist inom EES, och

– antingen är heltidsanställda av AIF-förvaltaren eller är verkställande ledamöter eller ledamöter av förvaltarens ledningsorgan och har åtagit sig att leda verksamheten på heltid, och

5. det finns skäl att anta att den planerade verksamheten kommer att drivas enligt bestämmelserna i denna lag och andra författningar som reglerar förvaltarens verksamhet.

6. det finns skäl att anta att den planerade verksamheten kommer att drivas enligt bestämmelserna i denna lag och andra författningar som reglerar förvaltarens verksamhet.

Om en AIF-förvaltare avser att förvalta en specialfond, får tillstånd ges bara om förvaltaren är ett aktiebolag.

5 §

En ansökan om tillstånd enligt 1 § ska innehålla

1. uppgifter om vilka som ingår i ledningen för AIF-förvaltaren,

1. *AIF-förvaltarens namn och identifieringskod samt* uppgifter om

vilka som ingår i ledningen för AIF-förvaltaren,

2. en ägarförteckning, där kvalificerade innehav och storleken av dessa framgår,

3. en verksamhetsplan med AIF-förvaltarens organisationsstruktur,

4. information om AIF-förvaltarens

a) rutiner för att delegera eller vidaredelegera funktioner enligt 8 kap. 14–18 §§, och

b) ersättningssystem enligt 8 kap. 22 §,

5. information om vilken eller vilka investeringsstrategier som ska användas,

6. uppgift om var mottagarfonden är etablerad, i de fall den förvaltade fonden är en matarfond till en alternativ investeringsfond,

7. fondbestämmelser, bolagsordning eller motsvarande handlingar,

8. rutiner för hur förvaringsinstitut ska utses, samt

9. ett utkast till informationsbroschyr enligt 10 kap. 1 §.

Om verksamheten avser förvaltning av specialfonder, ska ansökan också innehålla ett utkast till faktablad enligt 10 kap. 2 §.

Om AIF-förvaltaren har tillstånd att driva fondverksamhet enligt lagen (2004:46) om värdepappersfonder, behöver en ansökan enligt första stycket inte innehålla sådan information som har lämnats in till Finansinspektionen med anledning av ansökan om det tillståndet, om dessa uppgifter fortfarande är aktuella. I sådant fall ska ansökan innehålla en tydlig hänvisning till den informationen och uppgift om vid vilken tidpunkt informationen har lämnats. Motsvarande gäller vid ansökan om tillstånd enligt 2 §.

9 §[6]

Av tillståndet ska omfattningen av AIF-förvaltarens rätt att förvalta alternativa investeringsfonder framgå. Tillståndet får ges en begränsad omfattning i fråga om investeringsstrategier.

Av tillståndet ska det framgå om AIF-förvaltaren *har tillstånd*	Av tillståndet ska det framgå om AIF-förvaltaren
– för diskretionär förvaltning av investeringsportföljer *och, i förekommande fall,* sidotjänster enligt 2 §, *och*	*– har tillstånd att utföra* diskretionär förvaltning av investeringsportföljer *eller andra* sidotjänster enligt 2 § *första stycket 2–6*,
– att ta emot medel med redovisningsskyldighet enligt 2 a §.	*– är registrerad eller auktoriserad för administration av referensvärden som avses i 2 b §, eller*
	– har tillstånd att vara en sådan kreditförvaltare som avses i 2 c §.

4 kap.

3 §

En AIF-förvaltare med tillstånd enligt 3 kap. 1 § får, efter tillstånd av Finansinspektionen, marknadsföra andelar eller aktier i en av förvaltaren

[6] Senaste lydelse 2017:1147.

förvaltad icke EES-baserad alternativ investeringsfond till icke-professionella investerare i Sverige. Tillstånd får ges bara om

1. det finns skäl att anta att AIF-förvaltaren kommer att uppfylla samtliga krav enligt denna lag och andra författningar som reglerar verksamheten,

2. kraven i 2 § är uppfyllda,

3. det mellan Finansinspektionen och tillsynsmyndigheten i det land där fonden eller mottagarfonden eller dess förvaltare är etablerad, finns lämpliga samarbetsarrangemang avseende övervakningen av systemrisker, och

4. det land där fonden eller mottagarfonden, eller dess förvaltare, är etablerad *har vidtagit nödvändiga åtgärder för att motverka penningtvätt och finansiering av terrorism.*

4. det land där fonden eller mottagarfonden, eller dess förvaltare, är etablerad

a) inte har identifierats av Europeiska kommissionen som ett högrisktredjeland,

b) inte är upptaget i Europeiska unionens reviderade förteckning över icke samarbetsvilliga jurisdiktioner på skatteområdet, och

c) har en skriftlig överenskommelse med Sverige som uppfyller kraven i artikel 26 i OECD:s modellavtal för skatter på inkomst och förmögenhet och som säkerställer ett effektivt informationsutbyte i skatteärenden.

Tillstånd får ges även om kraven i 9 kap. inte är uppfyllda, om AIF-förvaltaren har sett till att en eller flera enheter har utsetts för att utföra uppgifterna enligt 9 kap. 9, 10 och 12 §§. Förvaltaren ska informera Finansinspektionen om vem som ansvarar för dessa uppgifter.

Alternativa investeringsfonder som får marknadsföras inom ramen för program för andelsägande eller sparande

4 a §

En AIF-förvaltare med tillstånd enligt 3 kap. 1 § får, efter tillstånd av Finansinspektionen, marknadsföra andelar eller aktier i en alternativ investeringsfond som förvaltaren förvaltar och som är etablerad i Sverige till icke-professionella investerare i Sverige inom ramen för ett program för andelsägande eller sparande, om

1. de icke-professionella investerarna är anställda i ett enskilt företag eller i ett företag som ingår i samma koncern enligt 1 kap. 4 § årsredovisningslagen (1995:1554),

2. programmet riktas till sådana anställda som avses i 1, och

3. fonden till övervägande del investerar i det enskilda företaget som avses i 1.

Tillstånd av Finansinspektionen behövs inte för att marknadsföra andelarna eller aktierna i Sverige enligt första stycket om en alternativ investeringsfond är etablerad i ett annat land inom EES och AIF-förvaltaren får marknadsföra andelarna eller aktierna i fonden i det landet.

5 kap.

1 §[7]

En utländsk EES-baserad AIF-förvaltare får, utan tillstånd enligt denna lag,

1. förvalta en alternativ investeringsfond som är etablerad i Sverige och inte är en specialfond, om förvaltaren i sitt hemland har tillstånd som avses i direktivet om förvaltare av alternativa investeringsfonder och som omfattar förvaltning av en alternativ investeringsfond av motsvarande slag som den som ska förvaltas här i landet, och

2. i Sverige erbjuda och tillhandahålla tjänster som avses i 3 kap. 2 § första stycket *och andra stycket 1, 3 och 4*, om förvaltaren i sitt hemland har tillstånd som avses i direktivet om förvaltare av alternativa investeringsfonder och som omfattar de tjänster som ska erbjudas och tillhandahållas här i landet.

2. i Sverige erbjuda och tillhandahålla tjänster som avses i 3 kap. 2 § första stycket *1, 2 och 4–6*, om förvaltaren i sitt hemland har tillstånd som avses i direktivet om förvaltare av alternativa investeringsfonder och som omfattar de tjänster som ska erbjudas och tillhandahållas här i landet.

Verksamheten får inledas den dag då behörig myndighet i förvaltarens hemland har meddelat förvaltaren att en underrättelse om verksamheten och ett intyg om att förvaltaren har tillstånd som avses i direktivet om förvaltare av alternativa investeringsfonder har lämnats till Finansinspektionen.

5 §

En utländsk EES-baserad AIF-förvaltare som i sitt hemland har tillstånd som avses i direktivet om förvaltare av alternativa investeringsfonder får,

[7] Senaste lydelse 2015:397.

efter tillstånd av Finansinspektionen, till professionella investerare i Sverige marknadsföra andelar eller aktier i en av förvaltaren förvaltad

1. icke EES-baserad alternativ investeringsfond, eller

2. matarfond till en alternativ investeringsfond vars mottagarfond, eller dess förvaltare, inte är EES-baserad.

Tillstånd får ges bara om

1. det finns skäl att anta att AIF-förvaltaren kommer att uppfylla samtliga krav enligt denna lag och andra författningar som reglerar verksamheten,

2. det mellan Finansinspektionen och tillsynsmyndigheten i det land där fonden eller mottagarfonden eller dess förvaltare är etablerad finns lämpliga samarbetsarrangemang avseende övervakningen av systemrisker, och

3. det land där fonden eller mottagarfonden, eller dess förvaltare, är etablerad *har vidtagit nödvändiga åtgärder för att motverka penningtvätt och finansiering av terrorism.*

3. det land där fonden eller mottagarfonden, eller dess förvaltare, är etablerad

a) inte har identifierats av Europeiska kommissionen som ett högrisktredjeland,

b) inte är upptaget i Europeiska unionens reviderade förteckning över icke samarbetsvilliga jurisdiktioner på skatteområdet, och

c) har en skriftlig överenskommelse med Sverige som uppfyller kraven i artikel 26 i OECD:s modellavtal för skatter på inkomst och förmögenhet och som säkerställer ett effektivt informationsutbyte i skatteärenden.

Tillstånd får ges även om kraven i 9 kap. inte är uppfyllda, om förvaltaren har sett till att en eller flera enheter har utsetts för att utföra uppgifterna enligt 9 kap. 9, 10 och 12 §§. Förvaltaren ska informera Finansinspektionen om vem som ansvarar för dessa uppgifter.

Marknadsföring inom ramen för program för andelsägande eller sparande

6 a §

En utländsk EES-baserad AIF-förvaltare som i sitt hemland har tillstånd som avses i direktivet om förvaltare av alternativa investeringsfonder får, efter tillstånd av Finansinspektionen, marknadsföra andelar eller aktier i en alternativ investeringsfond som förvaltaren förvaltar och som är etablerad i

Sverige till icke-professionella investerare i Sverige inom ramen för ett program för andelsägande eller sparande, om

1. de icke-professionella investerarna är anställda i ett enskilt företag eller i ett företag som ingår i samma koncern enligt 1 kap. 4 § årsredovisningslagen (1995:1554),

2. programmet riktas till sådana anställda som avses i 1, och

3. fonden till övervägande del investerar i det enskilda företaget som avses i 1.

Tillstånd av Finansinspektionen behövs inte för att marknadsföra andelarna eller aktierna i Sverige enligt första stycket om en alternativ investeringsfond är etablerad i ett annat land inom EES och AIF-förvaltaren får marknadsföra andelarna eller aktierna i fonden i det landet.

10 §

En icke EES-baserad AIF-förvaltare får, efter tillstånd av Finansinspektionen, marknadsföra andelar eller aktier i en av förvaltaren förvaltad alternativ investeringsfond till professionella investerare i Sverige. Tillstånd får ges bara om

1. det finns skäl att anta att den planerade verksamheten kommer att drivas på ett sätt som är förenligt med 10 kap. 1 och 4–10 §§, 11 kap. samt 13 kap. 2–5 §§,

2. det finns lämpliga samarbetsarrangemang avseende övervakningen av systemrisker mellan å ena sidan Finansinspektionen och å andra sidan tillsynsmyndigheten för den icke EES-baserade AIF-förvaltaren, den behöriga myndigheten för en EES-baserad alternativ investeringsfond eller tillsynsmyndigheten för en icke EES-baserad alternativ investeringsfond, och

3. det land där den icke EES-baserade AIF-förvaltaren eller den icke EES-baserade fonden är etablerad *har vidtagit nödvändiga åtgärder för att motverka penningtvätt och finansiering av terrorism.*

3. det land där den icke EES-baserade AIF-förvaltaren eller den icke EES-baserade fonden är etablerad

a) inte har identifierats av Europeiska kommissionen som ett högrisktredjeland,

b) inte är upptaget i Europeiska unionens reviderade förteckning

	över icke samarbetsvilliga jurisdiktioner på skatteområdet, och
	c) har en skriftlig överenskommelse med Sverige som uppfyller kraven i artikel 26 i OECD:s modellavtal för skatter på inkomst och förmögenhet och som säkerställer ett effektivt informationsutbyte i skatteärenden.

Tillstånd får ges även om kraven i 9 kap. inte är uppfyllda, om förvaltaren har sett till att en eller flera enheter har utsetts för att utföra uppgifterna enligt 9 kap. 9, 10 och 12 §§. Förvaltaren ska informera Finansinspektionen om vem som ansvarar för dessa uppgifter.

13 §[8]

Verksamheten i Sverige får drivas genom att en icke EES-baserad AIF-förvaltare inrättar en filial här i landet eller erbjuder och utför tjänster i Sverige från det land där förvaltaren är etablerad. För AIF-förvaltarens verksamhet i Sverige tillämpas 4 kap. 6 § andra stycket vid marknadsföring av andra alternativa investeringsfonder än

1. sådana fonder som får marknadsföras till icke-professionella investerare efter tillstånd enligt 11 §, och

2. sådana fonder som får marknadsföras efter tillstånd enligt 12 §, såvitt gäller sådana icke-professionella investerare som anges i 4 kap. 5 § andra stycket.

I fråga om verksamhet som drivs genom filial här i landet ska även 8 kap. 1, 1 a, *3 a*, 19–21 och 23 §§ tillämpas.	I fråga om verksamhet som drivs genom filial här i landet ska även 8 kap. 1, 1 a, *3 g*, 19–21 och 23 §§ tillämpas.

Vid en planerad eller redan genomförd, oplanerad väsentlig ändring av något som har angetts i en ansökan om tillstånd ska 9 § tillämpas.

6 kap.

1 §[9]

En AIF-förvaltare med tillstånd enligt 3 kap. 1 § som avser att förvalta en alternativ investeringsfond som är etablerad i ett annat land inom EES eller erbjuda och tillhandahålla sådana tjänster som avses i 3 kap. 2 § första stycket *och andra stycket 1, 3 och 4* i ett annat land inom EES, ska underrätta Finansinspektionen innan sådan verksamhet inleds första gången. Vid förvaltning av en sådan fond krävs att AIF-förvaltaren enligt sitt	En AIF-förvaltare med tillstånd enligt 3 kap. 1 § som avser att förvalta en alternativ investeringsfond som är etablerad i ett annat land inom EES eller erbjuda och tillhandahålla sådana tjänster som avses i 3 kap. 2 § första stycket *1, 2 och 4–6* i ett annat land inom EES, ska underrätta Finansinspektionen innan sådan verksamhet inleds första gången. Vid förvaltning av en sådan fond krävs att AIF-förvaltaren enligt sitt tillstånd enligt

[8] Senaste lydelse 2019:1220.
[9] Senaste lydelse 2015:397.

tillstånd enligt 3 kap. 1 § har rätt att förvalta fonder av motsvarande slag som den som ska förvaltas i värdlandet. Vid erbjudande och tillhandahållande av sådana tjänster krävs att AIF-förvaltaren har tillstånd enligt 3 kap. 2 § och enligt det har rätt att tillhandahålla tjänster av samma slag som dem som ska erbjudas och tillhandahållas i värdlandet.	3 kap. 1 § har rätt att förvalta fonder av motsvarande slag som den som ska förvaltas i värdlandet. Vid erbjudande och tillhandahållande av sådana tjänster krävs att AIF-förvaltaren har tillstånd enligt 3 kap. 2 § och enligt det har rätt att tillhandahålla tjänster av samma slag som dem som ska erbjudas och tillhandahållas i värdlandet.

Om förvaltaren avser att förvalta fonden eller erbjuda och tillhandahålla tjänsterna från Sverige (gränsöverskridande verksamhet), ska underrättelsen innehålla

1. uppgift om i vilket land förvaltaren avser att förvalta fonden eller erbjuda och tillhandahålla tjänsterna, samt

2. en verksamhetsplan med uppgifter om vilka tjänster som förvaltaren avser att utföra och vilken fond som förvaltaren avser att förvalta.

Om förvaltaren avser att erbjuda och tillhandahålla sina tjänster genom en filial i värdlandet (filialverksamhet), ska underrättelsen, utöver det som anges i andra stycket, innehålla uppgifter om

1. filialens organisation,

2. på vilken adress i fondens hemland handlingar *kan erhållas*, *samt*	2. på vilken adress i fondens hemland handlingar *lämnas ut*, *och*

3. namn och kontaktuppgifter för filialens ansvariga ledning.

8 kap.

1 a §[10]

En AIF-förvaltare som i sin verksamhet lämnar råd till investerare om andelar eller aktier i alternativa investeringsfonder i andra fall än det som avses i 3 kap. 2 § *andra* stycket *4* ska när den utför sådana tjänster tillämpa 8 kap. 12 och 15 §§ och 9 kap. 3–6, 10, 17, 21, 23, 23 a och 27–29 §§ lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden.	En AIF-förvaltare som i sin verksamhet lämnar råd till investerare om andelar eller aktier i alternativa investeringsfonder i andra fall än det som avses i 3 kap. 2 § *första* stycket *5* ska när den utför sådana tjänster tillämpa 8 kap. 12 och 15 §§ och 9 kap. 3–6, 10, 17, 21, 23, 23 a och 27–29 §§ lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden.

3 §

En AIF-förvaltare ska ha lämpliga system för likviditetshantering och förfaranden för övervakning av likviditetsrisk som gör det möjligt att säkerställa att den alternativa investeringsfondens likviditetsprofil stämmer överens med dess underliggande skyldigheter. En AIF-förvaltare ska göra regelbundna stresstester som gör det möjligt att bedöma varje fonds likviditetsrisk under extraordinära omständigheter.

[10] Senaste lydelse 2021:970.

Första stycket gäller inte slutna alternativa investeringsfonder utan finansiell hävstång.

En alternativ investeringsfonds likviditetsprofil, inlösenpolicy och investeringsstrategi ska stämma överens inbördes.

En AIF-förvaltare som förvaltar en öppen alternativ investeringsfond ska ha riktlinjer och förfaranden för tillämpningen av sådana likviditetshanteringsverktyg som avses i 3 a §. Förvaltaren ska lämna in riktlinjerna och förfarandena till Finansinspektionen.

Likviditetshanteringsverktyg

Val av lämpliga likviditetshanteringsverktyg

3 a §

En AIF-förvaltare ska för varje öppen alternativ investeringsfond som den förvaltar välja minst två av följande verktyg som ska kunna användas i andels- eller aktieägarnas intresse för att hantera fondens likviditet:

1. en tillfällig och partiell begränsning av fondandels- eller aktieägares rätt att lösa in sina andelar eller aktier som medför att andels- eller aktieägaren kan lösa in bara en viss del av sina andelar eller aktier,

2. en förlängning av uppsägningstiden för inlösen av andelar eller aktier i fonden eller ett införande av en uppsägningstid som ska gälla tillfälligt,

3. en avgift för inlösen av andelar eller aktier, som har fastställts med beaktande av likviditetskostnaden och som innebär att kvarvarande fondandels- eller aktieägare inte missgynnas på ett orättvist sätt,

4. en på förhand fastställd mekanism som används för att justera nettotillgångsvärdet (NAV) genom tillämpning av en faktor (svingfaktor) som återspeglar likviditetskostnaden,

5. en på förhand fastställd mekanism som används för att fastställa tecknings-, återköps- och inlösenpriser för andelar eller aktier i fonden genom att nettotillgångsvärdet (NAV) för andelen eller aktien justeras med en faktor som återspeglar likviditetskostnaden,

6. en avgift för teckning, återköp eller inlösen av andelar eller aktier som kompenserar fonden för de likviditetskostnader som uppstår på grund av transaktionens storlek och som innebär att kvarvarande fondandels- eller aktieägare inte missgynnas på ett orättvist sätt,

7. överföring av tillgångar som ingår i fonden, i stället för betalningsmedel, vid inlösen av andelar eller aktier som innehas av en sådan professionell kund som avses i 1 kap. 4 b § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden.

En överföring enligt första stycket 7 ska motsvara en proportionell andel av fondens tillgångar, om inte fonden

– marknadsförs bara till professionella investerare, eller

– är en indexfond och andelarna eller aktierna är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en MTF-plattform.

De likviditetshanteringsverktyg som AIF-förvaltaren väljer enligt första stycket ska vara lämpliga i förhållande till den alternativa investeringsfondens investeringsstrategi, likviditetsprofil och inlösenpolicy och anges i fondens fondbestämmelser, bolagsordning eller motsvarande regelverk. AIF-förvaltaren får inte bara välja de verktyg som anges i första stycket 4 och 5. AIF-förvaltaren ska skriftligen underrätta Finansinspektionen om de verktyg som har valts enligt första stycket. Om AIF-förvaltaren har lämnat in en

anmälan enligt 3 kap. 10 § krävs dock inte någon underrättelse.

3 b §

En AIF-förvaltare som förvaltar en alternativ investeringsfond som har auktoriserats som penningmarknadsfond enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1131 av den 14 juni 2017 om penningmarknadsfonder behöver bara välja ett av de verktyg som avses i 3 a § första stycket för en sådan fond.

Avskiljande av tillgångar

3 c §

Om de ekonomiska eller rättsliga egenskaperna i fråga om vissa tillgångar i en öppen alternativ investeringsfond har ändrats väsentligt eller blivit osäkra till följd av exceptionella omständigheter, får AIF-förvaltaren skilja dessa tillgångar från de övriga tillgångarna i fonden i enlighet med det som anges i den delegerade förordning som har antagits av Europeiska kommissionen i enlighet med artikel 16.2i i direktivet om förvaltare av alternativa investeringsfonder.

Underrättelse till Finansinspektionen

3 d §

AIF-förvaltaren ska snarast underrätta Finansinspektionen när något av de likviditetshanteringsverktyg som avses i 3 a § första stycket börjar tillämpas respektive inte längre tillämpas, om detta sker på ett sätt som avviker från den verksamhet som normalt sett bedrivs enligt den alternativa investeringsfondens fondbestämmelser, bolagsordning eller motsvarande regelverk. AIF-förvaltaren ska också underrätta Finans-

inspektionen innan förvaltaren avskiljer tillgångar enligt 3 c §.

Senareläggning av försäljning och inlösen

3 e §

En AIF-förvaltare får senarelägga försäljning och inlösen av andelar eller aktier i en öppen alternativ investeringsfond, om det finns särskilda skäl för åtgärden och den är motiverad av hänsyn till andels- eller aktieägarnas intresse.

AIF-förvaltaren ska snarast underrätta Finansinspektionen samt berörda investerare och andels- eller aktieägare om åtgärden.

AIF-förvaltaren ska underrätta Finansinspektionen om orsakerna till senareläggningen upphör.

3 f §

Finansinspektionen får besluta att en AIF-förvaltare ska senarelägga eller upphöra med att senarelägga försäljning och inlösen av andelar eller aktier i en öppen alternativ investeringsfond om

1. exceptionella omständigheter inträffar,

2. det är i andels- eller aktieägarnas intresse, och

3. det finns risker för investerarskyddet eller den finansiella stabiliteten.

Innan Finansinspektionen beslutar enligt första stycket ska AIF-förvaltaren ges tillfälle att yttra sig.

4 §[11]

En AIF-förvaltare ska ha en riskhanteringsfunktion som är åtskild från förvaltarens operativa enheter.

En AIF-förvaltare ska ha lämpliga riskhanteringssystem som kan identifiera, mäta, hantera och övervaka de risker som är relevanta för den alternativa investeringsfonden. AIF-förvaltaren ska inte ensidigt eller mekaniskt förlita sig på kreditbetyg som har utfärdats av kredit-

[11] Senaste lydelse 2014:1018.

värderingsinstitut för att bedöma kreditvärdigheten hos fondens tillgångar. Riskhanteringssystemen ska ses över regelbundet och minst en gång per år.

En AIF-förvaltares riskhanteringsfunktion ska särskilt

1. se till att det införs ett lämpligt och dokumenterat förfarande att tillämpas vid investeringar för den alternativa investeringsfondens räkning i syfte att säkerställa att sådana investeringar överensstämmer med fondens investeringsstrategi, mål och riskprofil,

2. säkerställa att riskerna i varje enskild placering och deras samlade effekt på fonden fortlöpande kan identifieras, mätas, hanteras och övervakas korrekt, *samt*

3. säkerställa att fondens riskprofil motsvarar dess investeringsstrategi och mål som de kommer till uttryck i fondbestämmelser, bolagsordning eller motsvarande regelverk.

2. säkerställa att riskerna i varje enskild placering och deras samlade effekt på fonden fortlöpande kan identifieras, mätas, hanteras och övervakas korrekt,

3. säkerställa att fondens riskprofil motsvarar dess investeringsstrategi och mål som de kommer till uttryck i fondbestämmelser, bolagsordning eller motsvarande regelverk*, och*

4. säkerställa att det finns ändamålsenliga riktlinjer och förfaranden, som ses över minst en gång per år, för att bevilja lån och löpande bedöma kreditrisken, och för att administrera och övervaka kreditportföljen om fonden ger ut direkta eller indirekta lån eller i övrigt har exponering mot lån.

Om det nominella värdet av aktieägarlån sammanlagt inte överstiger 150 procent av den alternativa investeringsfondens kapital gäller inte tredje stycket 4 för sådana lån.

14 §

En AIF-förvaltare får genom delegering uppdra åt någon annan att utföra *en uppgift eller en funktion* (uppdragsavtal), om

En AIF-förvaltare får genom delegering uppdra åt någon annan att utföra *någon av de funktioner som avses i 3 kap. 1 § tredje stycket första meningen eller någon av de tjänster som avses i 3 kap. 2 §* (uppdragsavtal), om

1. uppdragsavtalet och AIF-förvaltarens delegeringsstruktur i övrigt kan motiveras på objektiva grunder,

2. uppdragstagaren är kvalificerad för *uppgiften eller* funktionen och förfogar över tillräckliga resurser för att utföra den,

2. uppdragstagaren är kvalificerad för funktionen *eller tjänsten* och förfogar över tillräckliga resurser för att utföra den,

3. uppdragsavtalet inte hindrar

a) förvaltaren från att handla i investerarnas intresse, eller	a) förvaltaren från att handla i investerarnas *eller kundernas* intresse, eller
b) Finansinspektionens tillsyn över förvaltaren, och	
4. AIF-förvaltaren kan övervaka den delegerade *uppgiften eller* funktionen och ge de anvisningar som behövs *för en sund förvaltning* samt med omedelbar verkan säga upp uppdragsavtalet, om det är i investerarnas *gemensamma* intresse.	4. AIF-förvaltaren kan övervaka den delegerade funktionen *eller tjänsten* och ge de anvisningar som behövs samt med omedelbar verkan säga upp uppdragsavtalet, om det är i investerarnas *eller kundernas* intresse.
Delegering får inte ske i sådan omfattning att AIF-förvaltaren i praktiken inte längre kan anses *fungera som* förvaltare av den alternativa investeringsfonden.	Delegering får inte ske i sådan omfattning att AIF-förvaltaren i praktiken inte längre kan anses *vara* förvaltare av den alternativa investeringsfonden *eller den som tillhandahåller den tjänst som har delegerats*.
AIF-förvaltaren ska underrätta Finansinspektionen om uppdragsavtalet innan uppdragstagaren börjar utföra de *uppgifter eller* funktioner som avtalet avser.	AIF-förvaltaren ska underrätta Finansinspektionen om uppdragsavtalet innan uppdragstagaren börjar utföra de funktioner *eller tjänster* som avtalet avser.
15 §	
Vid uppdragsavtal enligt 14 § ska AIF-förvaltaren fortlöpande övervaka de *uppgifter eller* funktioner som utförs av uppdragstagaren.	Vid uppdragsavtal enligt 14 § ska AIF-förvaltaren fortlöpande övervaka de funktioner *eller tjänster* som utförs av uppdragstagaren *och säkerställa att uppdraget utförs i enlighet med denna lag.*
18 §	
En uppdragstagare får vidaredelegera vissa *uppgifter och* funktioner till någon annan under förutsättning att	En uppdragstagare får vidaredelegera vissa funktioner *eller tjänster* till någon annan under förutsättning att
1. AIF-förvaltaren på förhand har godkänt en sådan delegering,	
2. AIF-förvaltaren har underrättat Finansinspektionen innan de *uppgifter eller* funktioner som ska vidaredelegeras börjar utföras, och	2. AIF-förvaltaren har underrättat Finansinspektionen innan de funktioner *eller tjänster* som ska vidaredelegeras börjar utföras, och
3. uppdragstagaren fortlöpande övervakar utförandet av de vidaredelegerade *uppgifterna eller* funktionerna.	3. uppdragstagaren fortlöpande övervakar utförandet av de vidaredelegerade funktionerna *eller tjänsterna.*
Vid vidaredelegering tillämpas även 14–17 §§ i fråga om dem till vilka *uppgifter eller* funktioner har	Vid vidaredelegering tillämpas även 14–17 §§ i fråga om dem till vilka funktioner *eller tjänster* har

delegerats respektive vidaredelegerats.	delegerats respektive vidaredelegerats.
Om den till vilken *vissa uppgifter eller* vissa funktioner har vidaredelegerats i sin tur uppdrar åt någon annan att utföra sådana *uppgifter*, gäller villkoren i första och andra styckena i förhållande till den som ska utföra *uppgifterna eller* funktionerna.	Om den till vilken vissa funktioner *eller tjänster* har vidaredelegerats i sin tur uppdrar åt någon annan att utföra *dem*, gäller villkoren i första och andra styckena i förhållande till den som ska utföra funktionerna *eller tjänsterna*.
	Uppdragsavtal om marknadsföring som utförs av distributör
	18 a §
	Kraven på uppdragsavtal i 14–18 §§ ska inte tillämpas på marknadsföring av andelar eller aktier i en alternativ investeringsfond, om marknadsföringen utförs av en distributör som agerar för egen räkning i enlighet med
	– lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, eller bestämmelser i distributörens hemland som genomför Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/2811, eller
	– lagen (2018:1219) om försäkringsdistribution, eller bestämmelser i distributörens hemland som genomför Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/97 av den 20 januari 2016 om försäkringsdistribution, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/2864, om marknadsföringen sker genom försäkringsbaserade investeringsprodukter.
30 §	
Ett uppdragsavtal enligt 14–18 §§ inskränker inte AIF-förvaltarens ansvar för skada *enligt 28 §*.	Ett uppdragsavtal enligt 14–18 §§ inskränker inte AIF-förvaltarens ansvar för skada.

En extern värderare är enligt 31 § andra stycket i vissa fall ansvarig gentemot AIF-förvaltaren för förluster som förvaltaren har åsamkats.

8 a kap. Långivning

Alternativa investeringsfonder som ger ut lån

Riskspridning vid långivning till vissa låntagare

1 § Det nominella värdet av de direkta och indirekta lån som en alternativ investeringsfond beviljat till en enskild låntagare får inte sammanlagt överstiga 20 procent av den alternativa investeringsfondens kapital (investeringsgräns) om låntagaren är

1. ett finansiellt företag enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG av den 25 november 2009 om upptagande och utövande av försäkrings- och återförsäkringsverksamhet (Solvens II), i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/2864,
2. en annan alternativ investeringsfond,
3. en värdepappersfond, eller
4. ett fondföretag enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/927.

2 § Investeringsgränsen ska börja tillämpas vid en lämplig tidpunkt utifrån de tillgångar som fonden ska investera i, dock senast två år från dagen då den första andelen eller aktien tecknades i fonden. Tidpunkten ska anges i den alternativa investeringsfondens fondbestämmelser, bolagsordning eller motsvarande handlingar.

Om det behövs på grund av att den alternativa investeringsfondens kapital ökar eller minskar behöver investeringsgränsen tillfälligt inte tillämpas under en period som inte får vara längre än vad som är nödvändigt och inte får överstiga ett år.

3 § Finansinspektionen får, om det finns särskilda skäl, förlänga den tidsfrist som anges i 2 § första stycket med högst ett år, efter ansökan från AIF-förvaltaren.

4 § Om AIF-förvaltaren säljer tillgångar som en del av likvidationen av fonden gäller inte 1 §.

Förbud mot vissa lån

5 § En alternativ investeringsfond får inte ge ut direkta eller indirekta lån till

1. AIF-förvaltaren eller AIF-förvaltarens personal,
2. fondens förvaringsinstitut eller den enhet som förvaringsinstitutet har delegerat uppgifter till avseende fonden enligt 9 kap. 13–16 §§,
3. den enhet som AIF-förvaltaren har delegerat funktioner till i enlighet med 8 kap. 14–18 §§ eller till den enhetens personal, eller
4. en enhet som ingår i samma koncern enligt 1 kap. 4 § årsredovisningslagen (1995:1554) som fondens förvaltare.

Första stycket 4 gäller inte om låntagaren är ett finansiellt företag som uteslutande finansierar andra låntagare än de som avses i första stycket 1–3.

Behållande av risk vid långivning

6 § En alternativ investeringsfond får inte ha som investeringsstrategi att helt eller delvis ge ut direkta eller indirekta lån med syftet att fonden inte ska behålla någon exponering mot lånen.

7 § Den alternativa investeringsfonden ska behålla minst 5 procent av det nominella värdet av varje direkt och indirekt lån som den ger ut

1. till förfallodagen, om löptiden understiger åtta år eller lånet beviljats en konsument, och
2. i minst åtta år för lån med längre löptid än åtta år och som beviljats andra låntagare än konsumenter.

8 § Bestämmelserna i 7 § gäller inte om AIF-förvaltaren säljer lån

1. för att lösa in andelar eller aktier som en del av likvidationen av fonden,
2. för att AIF-förvaltaren, i investerarnas intresse, ska kunna genomföra investeringsstrategin för den fond som den förvaltar,
3. på grund av restriktiva åtgärder som har antagits enligt artikel 215 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt eller produktkrav, eller
4. på grund av att lånet har identifierats som mer riskfyllt vid tillämpning av de förfaranden som avses i 8 kap. 4 §, och köparen informeras om riskerna med lånet.

Långivande alternativa investeringsfonder

9 § En långivande alternativ investeringsfond ska vara sluten.

En sådan fond får dock vara öppen om AIF-förvaltaren

1. kan visa att fondens system för hantering av likviditetsrisker är förenligt med dess investeringsstrategi och inlösenpolicy, och
2. har underrättat Finansinspektionen om att den avser att förvalta en öppen långivande alternativ investeringsfond.

Om AIF-förvaltaren har lämnat in en anmälan enligt 3 kap. 10 § krävs inte någon underrättelse enligt andra stycket 2.

10 § Förhållandet mellan en långivande alternativ investeringsfonds exponering, beräknad enligt artikel 8 i kommissionens delegerade förordning, och dess nettotillgångsvärde (NAV) får inte överstiga

– 175 procent om fonden är öppen, och
– 300 procent om fonden är sluten.

Lånearrangemang som helt täcks av kapitalutfästelser från investerare i den långivande fonden ska inte anses utgöra exponering vid tillämpning av första stycket.

Om omständigheter som ligger utanför AIF-förvaltarens kontroll leder till att de begränsningar som anges i första stycket överskrids ska AIF-förvaltaren, med beaktande av investerarnas intressen, inom rimlig tid vidta åtgärder för att minska förhållandet mellan exponeringen och nettotillgångsvärdet (NAV).

11 § Om en långivande alternativ investeringsfond bara ger ut direkta eller indirekta aktieägarlån vars nominella värde inte överstiger 150 procent av den alternativa investeringsfondens kapital gäller inte 10 §.

Förbud mot vissa lån till konsumenter

12 § En svensk eller utländsk AIF-förvaltare ska säkerställa att en alternativ investeringsfond som den förvaltar inte ger ut andra direkta eller indirekta lån till konsumenter i Sverige än krediter som avses i 1 kap. 1 § första stycket lagen (2016:1024) om verksamhet med bostadskrediter.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
9 kap.	
1 §	
En AIF-förvaltare ska för varje alternativ investeringsfond som förvaltaren förvaltar se till att det utses ett förvaringsinstitut.	
	AIF-förvaltaren ska se till att det utses ett nytt förvaringsinstitut för en alternativ investeringsfond, om fondens förvaringsinstitut är etablerat i ett land utanför EES och det landet
	1. identifieras av Europeiska kommissionen som ett högrisk-tredjeland, eller
	2. tas upp i Europeiska unionens reviderade förteckning över icke samarbetsvilliga jurisdiktioner på skatteområdet.
	När ett nytt förvaringsinstitut ska utses enligt andra stycket, ska det utses med beaktande av fondens investerares intressen och inom en lämplig tidsperiod som inte överstiger två år.
4 §[12]	
Ett förvaringsinstitut för en EES-baserad alternativ investeringsfond ska vara	
1. ett kreditinstitut som	
a) har stadgeenligt säte inom EES, och	
b) har tillstånd som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU,	
2. ett värdepappersföretag som	
a) har stadgeenligt säte inom EES,	
b) omfattas av kapitalkraven i enlighet med	
– artikel 92 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013, eller	
– artikel 11 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/2033, och	
c) har tillstånd som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU, inbegripet för att tillhandahålla sidotjänster avseende förvaring	

[12] Senaste lydelse 2021:496.

och handhavande av finansiella instrument för kunders räkning som avses i punkt 1 i avsnitt B i bilaga I till direktivet, och som har egna medel motsvarande det startkapital som anges i artikel 9.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/2034 av den 27 november 2019 om tillsyn av värdepappersföretag och om ändring av direktiven 2002/87/EG, 2009/65/EG, 2011/61/EU, 2013/36/EU, 2014/59/EU och 2014/65/EU, i den ursprungliga lydelsen, eller

3. ett annat institut som står under fortlöpande tillsyn och som den 21 juli 2011 hör till de kategorier som har godtagits såsom förvaringsinstitut enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG.

Förvaringsinstitutet ska vara etablerat i den alternativa investeringsfondens hemland.	Förvaringsinstitutet ska vara etablerat i den alternativa investeringsfondens hemland. *Förvaringsinstitutet för en utländsk EES-baserad alternativ investeringsfond får dock vara etablerat i ett annat land inom EES, om behörig myndighet i fondens hemland har gett tillstånd för det.*

6 §

Ett förvaringsinstitut som är etablerat utanför EES ska vid varje tidpunkt

1. omfattas av effektiv reglering, inbegripet minimikapitalkrav, och effektiv tillsyn av verksamheten med samma verkan som EU-rätten, och

2. enligt avtal vara ansvarigt gentemot den alternativa investeringsfonden eller dess investerare i enlighet med 17–20 §§ samt uttryckligen utfästa sig att uppfylla villkoren i 13–16 §§.

Det ska finnas en skriftlig överenskommelse om samarbete och informationsutbyte mellan förvaringsinstitutets behöriga myndigheter och de behöriga myndigheterna i de länder inom EES där andelar eller aktier i en icke EES-baserad alternativ investeringsfond avses att marknadsföras samt, om den inte är en av dessa myndigheter, den behöriga myndigheten i AIF-förvaltarens hemland.

Det ska finnas en skriftlig överenskommelse som uppfyller kraven i artikel 26 i OECD:s modellavtal för skatter på inkomst och förmögenhet och som säkerställer ett effektivt informationsutbyte i skatteärenden mellan det land där förvaringsinstitutet är etablerat och de länder inom EES där andelar eller aktier i en icke EES-baserad alternativ investeringsfond avses att marknadsföras samt, om det inte är ett av dessa länder, AIF-förvaltarens hemland.

Landet där förvaringsinstitutet är etablerat ska *också ha vidtagit nödvändiga åtgärder för att motverka penningtvätt och finansiering av terrorism.*	Landet där förvaringsinstitutet är etablerat ska *1. inte ha identifierats av Europeiska kommissionen som ett högrisktredjeland, och* *2. inte vara upptaget i Europeiska unionens reviderade förteckning över icke samarbets-*

villiga jurisdiktioner på skatteområdet.

13 §

Förvaringsinstitutet får inte uppdra åt någon annan att utföra andra uppgifter än förvaring av tillgångar och kontroll av äganderätten enligt 10 §.

Delegering enligt första stycket förutsätter att förvaringsinstitutet

1. kan visa att det finns ett objektivt skäl för delegering av uppgifterna och att avsikten inte är att kringgå kraven i denna lag eller annan författning,

2. har handlat med vederbörlig skicklighet, aktsamhet och omsorg vid valet av uppdragstagare, och

3. regelbundet övervakar uppdragstagaren och dennes rutiner avseende delegerade uppgifter.

Andra stycket 2 gäller inte om uppdragstagaren är en värdepapperscentral som agerar i egenskap av investerande värdepapperscentral.

24 §

Ett förvaringsinstitut ska på begäran av den behöriga myndigheten lämna all information som institutet har fått vid utförandet av förvaringsuppgifter *och som den alternativa investeringsfondens och AIF-förvaltarens behöriga myndigheter kan behöva*. Förvaringsinstitutets behöriga *myndigheter* ska *utan dröjsmål lämna den mottagna informationen till fondens och AIF-förvaltarens behöriga myndigheter*.

Ett förvaringsinstitut ska på begäran av den behöriga myndigheten lämna all information som institutet har fått vid utförandet av förvaringsuppgifter. Förvaringsinstitutets behöriga *myndighet* ska *snarast tillhandahålla den alternativa investeringsfondens och AIF-förvaltarens behöriga myndigheter all information som är relevant för utövandet av dessa myndigheters tillsynsbefogenheter*.

10 kap.

1 §[13]

För varje EES-baserad alternativ investeringsfond som AIF-förvaltaren förvaltar och för varje alternativ investeringsfond som förvaltaren marknadsför inom EES ska det finnas en aktuell informationsbroschyr. Informationsbroschyren ska innehålla uppgifter om

1. fondens investeringsstrategi och mål samt de omständigheter under vilka dessa eller investeringspolicyn kan ändras,

1. fondens *namn,* investeringsstrategi och mål samt de omständigheter under vilka dessa eller investeringspolicyn kan ändras,

2. var mottagarfonden är etablerad om fonden är en matarfond till en alternativ investeringsfond samt information om var de underliggande fonderna är etablerade om fonden är en fond-i-fond,

[13] Senaste lydelse 2021:1219.

3. de tillgångsslag som fonden får placera i och fondens riskprofil, inklusive information om användande av finansiell hävstång,

4. de viktigaste rättsliga följderna av en investering i fonden,

5. AIF-förvaltare, förvaringsinstitut, revisorer och andra tjänsteleverantörer,

6. ansvarsförsäkring eller tillgängliga medel i enlighet med 7 kap. 5 § för att täcka eventuella skadeståndsanspråk,

7. delegering av förvaltnings- och förvaringsfunktioner,

8. principer och rutiner för värdering av tillgångarna i fonden,

9. hantering av likviditetsrisker *och* rätt till inlösen *samt* förfarande och villkor för emission och försäljning av andelar eller aktier,	9. hantering av likviditetsrisker, rätt till inlösen*,* förfarande och villkor för emission och försäljning av andelar eller aktier *och villkoren för att använda de likviditetshanteringsverktyg som förvaltaren tillämpar för fonden*,
10. avgifter och alla andra kostnader samt maximibelopp för direkta och indirekta avgifter och kostnader som belastar fondens investerare,	10. avgifter och alla andra kostnader samt maximibelopp för direkta och indirekta avgifter och kostnader som belastar fondens investerare, *inklusive avgifter och kostnader som förvaltaren står för i anslutning till fondens verksamhet och som direkt eller indirekt kommer att belasta fonden,*

11. förvaltarens principer för likabehandling av investerare och rätt till förmånligare villkor för någon investerare i fonden,

12. fondens primärmäklare samt relevanta arrangemang mellan sådan mäklare och fonden,

13. hur och när regelbunden information om fonden enligt 9 och 10 §§ lämnas,

14. den senaste årsberättelsen enligt 4 § och det senaste beräknade nettotillgångsvärdet (NAV) eller marknadsvärdet för fondens andelar eller aktier, och

15. historisk avkastning.

Bestämmelser om vad en informationsbroschyr ska innehålla finns även i

1. artikel 14 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/2365 av den 25 november 2015 om transparens i transaktioner för värdepappersfinansiering och om återanvändning samt om ändring av förordning (EU) nr 648/2012,

2. artiklarna 6–9 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/2088 av den 27 november 2019 om hållbarhetsrelaterade upplysningar som ska lämnas inom den finansiella tjänstesektorn, och

3. artiklarna 5–7 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/852 av den 18 juni 2020 om inrättande av en ram för att underlätta hållbara investeringar och om ändring av förordning (EU) 2019/2088.

För en alternativ investeringsfond som omfattas av ett krav på att offentliggöra prospekt behöver AIF-förvaltaren endast lämna information enligt första stycket som inte redan framgår av prospektet.

Information om risk *och* likviditetshantering	**Information om risk, likviditetshantering, *lån och avgifter***
9 §	
En AIF-förvaltare ska för varje EES-baserad alternativ investeringsfond som förvaltaren förvaltar och för varje alternativ investeringsfond som förvaltaren marknadsför inom EES regelbundet lämna information till investerarna om	
1. andelen icke likvida tillgångar i fonden,	
2. ändringar i fondens likviditetshantering, *och*	2. ändringar i fondens likviditetshantering,
3. fondens aktuella riskprofil och de riskhanteringssystem som tillämpas.	3. fondens aktuella riskprofil och de riskhanteringssystem som tillämpas,
	4. sammansättningen av portföljen med de direkta och indirekta lån som fonden har gett ut,
	5. de avgifter och kostnader som på årsbasis direkt eller indirekt belastar fondens investerare, och
	6. varje moderföretag, dotterföretag eller specialföretag som på årsbasis har använts i anslutning till fondens investeringar av AIF-förvaltaren eller för förvaltarens räkning.
12 kap.	
5 §	
För andelar i en specialfond och inlösen av sådana andelar ska 4 kap. 10–*14 §§* lagen (2004:46) om värdepappersfonder tillämpas. Det som anges där om	För andelar i en specialfond och inlösen av sådana andelar ska 4 kap. 10–*12 §§, 13 § tredje stycket och 14 §* lagen (2004:46) om värdepappersfonder tillämpas. Det som anges där om
– värdepappersfond ska avse specialfond,	
– fondbolag ska avse AIF-förvaltare,	
– informationsbroschyr ska avse informationsbroschyr enligt 12 kap. 7 § denna lag,	
– faktablad ska avse faktablad enligt 12 kap. 8 § denna lag, samt	
– årsberättelsen och halvårsredogörelsen ska avse årsberättelsen och halvårsredogörelsen enligt 12 kap. 10 § denna lag.	
6 §	
Fondbestämmelserna för en specialfond får, *under förutsättning av Finansinspektionens godkännande*, innehålla begränsningar av möjligheten att förvärva fondandelar. *Specialfonder måste vara*	Fondbestämmelserna för en specialfond får, *om Finansinspektionen godkänner det*, innehålla begränsningar av möjligheten att förvärva fondandelar.

öppna för inlösen av andelar minst en gång om året.

En fondandel ska, på begäran av dess ägare, kunna lösas in minst en gång om året. Inlösenlikviden ska betalas ut så snart som möjligt efter att fondandelen har lösts in.

Kravet i andra stycket gäller dock inte om fondandelarna är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en MTF-plattform och det är säkerställt att andelarnas noterade värde inte väsentligt avviker från fondandelsvärdet.

13 kap.

10 §[14]

Finansinspektionen ska, i den utsträckning som följer av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen, i sin tillsynsverksamhet samarbeta och utbyta information med

– andra behöriga myndigheter,

– Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten,

– Europeiska bankmyndigheten,

– Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten,

– Europeiska systemrisknämnden, och

– Europeiska centralbanken.

15 kap.

1 §[15]

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka uppgifter eller handlingar som ska ingå i

1. en anmälan för registrering enligt 2 kap. 3 §,
2. en underrättelse enligt 2 kap. 4 §,
3. en ansökan om tillstånd enligt 3 kap. 2 §,

4. en ansökan om tillstånd enligt 3 kap. 2 a §,

5. en ansökan om tillstånd att förvalta en alternativ investeringsfond enligt 3 kap. 1 §, 5 kap. 2 § och 6 kap. 7 §,

6. en ansökan om tillstånd till marknadsföring enligt 4 kap. 2–5 och 8 §§ samt 5 kap. 5–7 och 10–12 §§,

7. en anmälan om väsentlig ändring enligt 3 kap. 10 §, 4 kap.

4. en ansökan om tillstånd att förvalta en alternativ investeringsfond enligt 3 kap. 1 §, 5 kap. 2 § och 6 kap. 7 §,

5. en ansökan om tillstånd till marknadsföring enligt 4 kap. 2–5 och 8 §§ samt 5 kap. 5–7 och 10–12 §§,

6. en anmälan om väsentlig ändring enligt 3 kap. 10 §, 4 kap.

[14] Senaste lydelse 2019:734.
[15] Senaste lydelse 2017:1147.

11 §, 5 kap. 9 § och 6 kap. 6 och 7 §§, *samt*	11 §, 5 kap. 9 § och 6 kap. 6 och 7 §§,
8. en verksamhetsplan enligt 3 kap. 5 §, 4 kap. 9 § samt 6 kap. 1 och 3 §§.	*7.* en verksamhetsplan enligt 3 kap. 5 §, 4 kap. 9 § samt 6 kap. 1 och 3 §§,
	8. en ansökan enligt 8 a kap. 3 §, och
	9. en underrättelse enligt 8 a kap. 9 §.

2 §[16]

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. vilka åtgärder en AIF-förvaltare ska vidta för att uppfylla de krav som följer av 3 kap. 2 § *tredje* stycket,	1. vilka åtgärder en AIF-förvaltare ska vidta för att uppfylla de krav som följer av 3 kap. 2 § *andra* stycket,
2. vilka åtgärder en AIF-förvaltare ska vidta om förvaltaren tar emot medel med redovisningsskyldighet enligt 3 kap. 2 a §,	
3. vad en AIF-förvaltare ska *iaktta* för att uppfylla skyldigheterna i 4 kap. 2 § första stycket 4 och 3 § andra stycket och 5 kap. 5 § tredje stycket,	*2.* vad en AIF-förvaltare ska *göra* för att uppfylla skyldigheterna i 4 kap. 2 § första stycket 4 och 3 § andra stycket och 5 kap. 5 § tredje stycket,
4. hur en AIF-förvaltare ska lämna uppgifter enligt 4 kap. 5 c § och 6 kap. 2 c § första stycket och hur den sonderande marknadsföringen ska dokumenteras enligt 4 kap. 5 b § första stycket 3 och 6 kap. 2 b § första stycket,	*3.* hur en AIF-förvaltare ska lämna uppgifter enligt 4 kap. 5 c § och 6 kap. 2 c § första stycket och hur den sonderande marknadsföringen ska dokumenteras enligt 4 kap. 5 b § första stycket 3 och 6 kap. 2 b § första stycket,
5. tillhandahållande av information om de uppgifter som utförs genom sådana funktioner som avses i 5 kap. 2 § andra stycket 4, 6 § första stycket och 11 § första stycket 1,	*4.* tillhandahållande av information om de uppgifter som utförs genom sådana funktioner som avses i 5 kap. 2 § andra stycket 4, 6 § första stycket och 11 § första stycket 1,
6. på vilket språk en AIF-förvaltare ska tillhandahålla funktionerna i 5 kap. 2 § andra stycket 4, 6 § första stycket och 11 § första stycket 1,	*5.* på vilket språk en AIF-förvaltare ska tillhandahålla funktionerna i 5 kap. 2 § andra stycket 4, 6 § första stycket och 11 § första stycket 1,
7. hur en AIF-förvaltare ska offentliggöra avsikten att upphöra med marknadsföring enligt 5 kap. 7 a § första stycket 2,	*6.* hur en AIF-förvaltare ska offentliggöra avsikten att upphöra med marknadsföring enligt 5 kap. 7 a § första stycket 2,

[16] Senaste lydelse 2025:185.

8. hur medel för distanskommunikation får användas när en AIF-förvaltare som efter en anmälan enligt 5 kap. 7 a § har upphört med marknadsföring i Sverige av andelar eller aktier i en alternativ investeringsfond ska tillhandahålla kvarvarande andels- eller aktieägare i fonden här i landet information enligt 5 kap. 7 c § första stycket,

9. vilka poster som får räknas in i startkapitalet och kapitalbasen enligt 7 kap. 1–4 §§,

10. vilka åtgärder en AIF-förvaltare ska vidta för att uppfylla de krav som följer av 8 kap. 1 a §,

11. vilka uppgifter som ska ingå i en underrättelse enligt 8 kap. 14 § och i en ansökan om godkännande enligt 8 kap. 16 §, samt vilken information och vilka handlingar som samtidigt ska lämnas till Finansinspektionen,

12. en AIF-förvaltares ersättningssystem och vad förvaltaren ska *iaktta* för att uppfylla villkoren enligt 8 kap. 22 §,

13. hur uppgifter enligt 8 kap. 24 a § första stycket och 25 § första stycket ska lämnas,

14. vilka uppgifter som ska ingå i en informationsbroschyr enligt 10 kap. 1 § och 12 kap. 7 §,

15. vilka uppgifter som ska ingå i ett faktablad enligt 10 kap. 2 § och 12 kap. 8 §,

16. tillhandahållande av informationsbroschyr och faktablad enligt 10 kap. 3 §,

17. hur volatiliteten i skillnaden mellan fondens avkastning och jämförelseindexets avkastning enligt 10 kap. 14 § ska beräknas,

18. hur informationen enligt 10 kap. 16 § ska presenteras,

19. vilka uppgifter som ska ingå i underrättelser enligt 11 kap. 4, 5 och 7 §§ samt vilken information och vilka handlingar som samtidigt ska lämnas till Finansinspektionen,

7. hur medel för distanskommunikation får användas när en AIF-förvaltare som efter en anmälan enligt 5 kap. 7 a § har upphört med marknadsföring i Sverige av andelar eller aktier i en alternativ investeringsfond ska tillhandahålla kvarvarande andels- eller aktieägare i fonden här i landet information enligt 5 kap. 7 c § första stycket,

8. vilka poster som får räknas in i startkapitalet och kapitalbasen enligt 7 kap. 1–4 §§,

9. vilka åtgärder en AIF-förvaltare ska vidta för att uppfylla de krav som följer av 8 kap. 1 a §,

10. vilka uppgifter som ska ingå i en underrättelse enligt 8 kap. 14 § och i en ansökan om godkännande enligt 8 kap. 16 §, samt vilken information och vilka handlingar som samtidigt ska lämnas till Finansinspektionen,

11. en AIF-förvaltares ersättningssystem och vad förvaltaren ska *göra* för att uppfylla villkoren enligt 8 kap. 22 §,

12. hur uppgifter enligt 8 kap. 24 a § första stycket och 25 § första stycket ska lämnas,

13. vilka uppgifter som ska ingå i en informationsbroschyr enligt 10 kap. 1 § och 12 kap. 7 §,

14. vilka uppgifter som ska ingå i ett faktablad enligt 10 kap. 2 § och 12 kap. 8 §,

15. tillhandahållande av informationsbroschyr och faktablad enligt 10 kap. 3 §,

16. hur volatiliteten i skillnaden mellan fondens avkastning och jämförelseindexets avkastning enligt 10 kap. 14 § ska beräknas,

17. hur informationen enligt 10 kap. 16 § ska presenteras,

18. vilka uppgifter som ska ingå i underrättelser enligt 11 kap. 4, 5 och 7 §§ samt vilken information och vilka handlingar som samtidigt ska lämnas till Finansinspektionen,

20. vad AIF-förvaltaren ska *iaktta* för att uppfylla bestämmelserna i 12 kap. 3 §,	*19*. vad AIF-förvaltaren ska *göra* för att uppfylla bestämmelserna i 12 kap. 3 §,
21. innehåll i årsberättelser och halvårsredogörelser enligt 12 kap. 10 §,	*20*. innehåll i årsberättelser och halvårsredogörelser enligt 12 kap. 10 §,
22. kriterier för de finansiella tillgångar som medel i en specialfond får placeras i, vilka tekniker och instrument en AIF-förvaltare får använda samt villkor och gränser för sådan användning, det system för riskhantering som en AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder ska ha och beräkning av exponeringar enligt 12 kap. 13 §,	*21*. kriterier för de finansiella tillgångar som medel i en specialfond får placeras i, vilka tekniker och instrument en AIF-förvaltare får använda samt villkor och gränser för sådan användning, det system för riskhantering som en AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder ska ha och beräkning av exponeringar enligt 12 kap. 13 §,
23. på vilket sätt underrättelse ska lämnas, vilka fel och försummelser som ska rapporteras till Finansinspektionen samt förutsättningar för överföring av finansiella instrument och förvaltning enligt 12 kap. 14 §,	*22*. på vilket sätt underrättelse ska lämnas, vilka fel och försummelser som ska rapporteras till Finansinspektionen samt förutsättningar för överföring av finansiella instrument och förvaltning enligt 12 kap. 14 §,
24. hur beräkning och redovisning av en specialfonds risknivå ska utföras enligt 12 kap. 15 §,	*23*. hur beräkning och redovisning av en specialfonds risknivå ska utföras enligt 12 kap. 15 §,
25. vilken information som ska lämnas till andelsägare, hur den ska utformas, på vilket sätt den ska tillhandahållas och vad som ska bifogas informationen enligt 12 kap. 16 §,	*24*. vilken information som ska lämnas till andelsägare, hur den ska utformas, på vilket sätt den ska tillhandahållas och vad som ska bifogas informationen enligt 12 kap. 16 §,
26. vad som vid förvaltning av specialfonder ska *iakttas* för att uppfylla skyldigheterna i 12 kap. 19 §,	*25*. vad som vid förvaltning av specialfonder ska *göras* för att uppfylla skyldigheterna i 12 kap. 19 §,
27. vilka upplysningar AIF-förvaltare ska lämna till Finansinspektionen enligt 13 kap. 6 §,	*26*. vilka upplysningar AIF-förvaltare ska lämna till Finansinspektionen enligt 13 kap. 6 §,
28. avgifter enligt 13 kap. 15 §, *samt*	*27*. avgifter enligt 13 kap. 15 §, *och*
29. på vilket språk handlingar som avses i denna lag ska upprättas.	*28*. på vilket språk handlingar som avses i denna lag ska upprättas.

3 §[17]

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om	Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om *utform-*

[17] Senaste lydelse 2023:235.

1. utformningen och tillämpningen av metoder för justerat fondandelsvärde enligt 4 kap. 10 b § lagen (2004:46) om värdepappersfonder, och

2. vilka krav en AIF-förvaltare som förvaltar en specialfond ska uppfylla när förvaltaren enligt 12 kap. 5 § denna lag beräknar och använder ett justerat fondandelsvärde.

ningen och tillämpningen av de likviditetshanteringsverktyg som avses i 8 kap. 3 a och 3 c §§.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2026.

2. En AIF-förvaltare som väljer likviditetshanteringsverktyg enligt 8 kap. 3 a § första stycket som innebär en väsentlig ändring avseende förvaltarens verksamhet eller organisation enligt 3 kap. 10 § lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder ska skriftligen anmäla detta till Finansinspektionen senast den 30 december 2026.

Finansinspektionen ska, med undantag från det som anges i 3 kap. 10 § andra stycket lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder, inom tre månader från det att anmälan enligt första stycket togs emot lämna besked till AIF-förvaltaren om ändringen inte godtas eller leder till en begränsning av tillståndets omfattning. Om det finns särskilda skäl får tiden förlängas med högst två månader. AIF-förvaltaren ska underrättas om förlängningen. Ändringen får genomföras om Finansinspektionen inte motsätter sig den inom tre månader eller, i förekommande fall, den längre tid som inspektionen underrättat AIF-förvaltaren om. Om ett val av likviditetshanteringsverktyg inte utgör en väsentlig ändring ska AIF-förvaltaren, med undantag från det som anges i 8 kap. 3 a § tredje stycket, senast den 30 december 2026 underrätta Finansinspektionen om de likviditetshanteringsverktyg som har valts.

3. En AIF-förvaltare ska till Finansinspektionen lämna in sina riktlinjer och förfaranden för tillämpningen av likviditetshanteringsverktyg enligt 8 kap. 3 § fjärde stycket samtidigt som en anmälan eller underrättelse enligt punkt 2 lämnas in.

4. En AIF-förvaltare som vid utgången av juni 2026 har tillstånd att ta emot medel med redovisningsskyldighet enligt nuvarande 3 kap. 2 a § ska i stället anses ha tillstånd för detta enligt 3 kap. 2 § första stycket 3.

5. En AIF-förvaltare som vid utgången av juni 2026 har tillstånd enligt 3 kap. 1 § att förvalta en alternativ investeringsfond ska senast den 30 december 2026 uppfylla de krav som anges i 3 kap. 3 § första stycket 5.

6. En alternativ investeringsfond som har bildats före den 15 april 2024 och vars lån vid utgången av juni 2026 överskrider investeringsgränsen i 8 a kap. 1 § får fortsätta att överskrida den gränsen till och med den 15 april 2029. AIF-förvaltaren ska säkerställa att investeringsgränsen under denna tid inte överskrids ytterligare.

7. En långivande alternativ investeringsfond som har bildats före den 15 april 2024 och som vid utgången av juni 2026 överskrider de begränsningar för förhållandet mellan exponering och nettotillgångsvärde

(NAV) som anges i 8 a kap. 10 § får fortsätta att överskrida de gränserna till och med den 15 april 2029. AIF-förvaltaren ska säkerställa att förhållandet mellan exponeringen och nettotillgångsvärdet (NAV) under denna tid inte ökar ytterligare.

8. Bestämmelsen i 8 a kap. 9 § tillämpas från och med den 17 april 2029 på en AIF-förvaltare i förhållande till en långivande alternativ investeringsfond som bildades före den 15 april 2024.

9. Bestämmelserna i 8 a kap. 1 och 9–11 §§ ska inte tillämpas på en alternativ investeringsfond som har bildats före den 15 april 2024 om fonden inte därefter har anskaffat ytterligare kapital.

10. Bestämmelserna i 8 kap. 4 § tredje stycket 4 och 8 a kap. 5–8 och 12 §§ ska inte tillämpas när det gäller lån som en alternativ investeringsfond har gett ut före den 15 april 2024.

2.6 Förslag till lag om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder

Härigenom föreskrivs[1] i fråga om lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder

dels att 13 kap. 2 § ska upphöra att gälla,

dels att 5 kap. 10 § ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt förslaget i avsnitt 2.5	*Föreslagen lydelse*
5 kap.	
10 §[2]	
En icke EES-baserad AIF-förvaltare får, efter tillstånd av Finansinspektionen, marknadsföra andelar eller aktier i en av förvaltaren förvaltad alternativ investeringsfond till professionella investerare i Sverige. Tillstånd får ges bara om	
1. det finns skäl att anta att den planerade verksamheten kommer att drivas på ett sätt som är förenligt med 10 kap. 1 och 4–10 §§, 11 kap. samt 13 kap. *2–5* §§,	1. det finns skäl att anta att den planerade verksamheten kommer att drivas på ett sätt som är förenligt med 10 kap. 1 och 4–10 §§, 11 kap. samt 13 kap. *3–6* §§,
2. det finns lämpliga samarbetsarrangemang avseende övervakningen av systemrisker mellan å ena sidan Finansinspektionen och å andra sidan tillsynsmyndigheten för den icke EES-baserade AIF-förvaltaren, den behöriga myndigheten för en EES-baserad alternativ investeringsfond eller tillsynsmyndigheten för en icke EES-baserad alternativ investeringsfond, och	
3. det land där den icke EES-baserade AIF-förvaltaren eller den icke EES-baserade fonden är etablerad	
a) inte har identifierats av Europeiska kommissionen som ett högrisktredjeland,	
b) inte är upptaget i Europeiska unionens reviderade förteckning över icke samarbetsvilliga jurisdiktioner på skatteområdet, och	
c) har en skriftlig överenskommelse med Sverige som uppfyller kraven i artikel 26 i OECD:s modellavtal för skatter på inkomst och förmögenhet och som säkerställer ett effektivt informationsutbyte i skatteärenden.	
Tillstånd får ges även om kraven i 9 kap. inte är uppfyllda, om förvaltaren har sett till att en eller flera enheter har utsetts för att utföra uppgifterna enligt 9 kap. 9, 10 och 12 §§. Förvaltaren ska informera Finansinspektionen om vem som ansvarar för dessa uppgifter.	

Denna lag träder i kraft den 16 april 2027.

[1] Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU av den 8 juni 2011 om förvaltare av alternativa investeringsfonder samt om ändring av direktiv 2003/41/EG och 2009/65/EG och förordningarna (EG) nr 1060/2009 och (EU) nr 1095/2010, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/927.

[2] Senaste lydelse 2026:000.

2.7 Förslag till lag om ändring i lagen (2014:797) om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder

Härigenom föreskrivs att lagen (2014:797) om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder ska utgå.

2.8 Förslag till lag om ändring i lagen (2014:798) om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder

Härigenom föreskrivs att lagen (2014:798) om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder ska utgå.

2.9 Förslag till lag om ändring i lagen (2022:197) om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder

Härigenom föreskrivs att lagen (2022:197) om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder ska utgå.

3 Ärendet och dess beredning

Europaparlamentet och rådet har antagit direktiv (EU) 2024/927 av den 13 mars 2024 om ändring av direktiven 2011/61/EU och 2009/65/EG vad gäller delegeringsarrangemang, hantering av likviditetsrisker, tillsynsrapportering, tillhandahållande av förvaringsinstituts- och depåförvaringstjänster samt långivning från alternativa investeringsfonder, i det följande kallat ändringsdirektivet. Direktivet finns i *bilaga 1*.

Under förhandlingarna om Europeiska kommissionens förslag till ändringsdirektiv har en faktapromemoria upprättats inom Regeringskansliet och överlämnats till riksdagen (2021/22:FPM29).

Regeringen beslutade den 14 december 2023 att ge en särskild utredare med uppdraget att modernisera fondlagstiftningen och göra den svenska fondmarknaden mer konkurrenskraftig och motståndskraftig, och anpassa lagstiftningen till EU-rätten (dir. 2023:163). Utredningen antog namnet Fondmarknadsutredningen (Fi 2023:13). Uppdraget skulle redovisas senast den 30 april 2025.

Regeringen beslutade den 30 april 2025 att förlänga utredningstiden till den 30 november 2025 (dir. 2025:45). Enligt tilläggsdirektiv ska utredaren i ett delbetänkande redovisa vissa av uppdragen.

Fondmarknadsutredningen överlämnade den 16 maj 2025 delbetänkandet En starkare fondmarknad (SOU 2025:60). I det lämnas förslag avseende genomförandet av ändringsdirektivet samt förslag i de delar som framgår av tilläggsdirektiven.

En sammanfattning av delbetänkandet finns i *bilaga 2* och delbetänkandets lagförslag finns i *bilaga 3*.

Delbetänkandet har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanser finns i *bilaga 4*. Remissvaren finns tillgängliga på regeringens webbplats (regeringen.se) och i Finansdepartementet (Fi2025/01055). I *bilaga 5* finns en uppställning som visar vilka bestämmelser i svensk rätt som genomför ändringsdirektivet.

I denna lagrådsremiss behandlas delbetänkandets förslag om genomförande av ändringar i AIFM-direktivet och UCITS-direktivet, ändrade regler om fondandelar som handlas på en handelsplats (börshandlade fonder), en anpassning av inlösenfrekvensen i värdepappersfonder till EU:s minimikrav, införandet av uppsägningstid i värdepappersfonder och en tydligare reglering av inlösenförfarandet i värdepappersfonder och specialfonder.

Övriga delar i delbetänkandet bereds inom Regeringskansliet.

.

4 Den svenska fondmarknaden och dess reglering

4.1 Fondsparandet i Sverige

En fond är ett sätt att organisera kollektiva investeringar. Fonden gör det möjligt för en sparare att indirekt investera i tillgångar, t.ex. aktier, utan att själv behöva fatta några placeringsbeslut förutom i vilken fond sparandet ska ske. Fonder har en viktig roll i det finansiella systemet, eftersom de sammanför resurser i form av kapital. De ger möjlighet till stordriftsfördelar, ökad riskspridning och lägre kostnader jämfört med att direkt investera i tillgångar. Fonderna bidrar även till att skapa likviditet i aktie- och obligationsmarknaderna.

Sverige ett av de länder inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) där fondsparande är som vanligast. Privatpersoner och hushåll står för den största andelen av ägandet, men även t.ex. företag och kommuner investerar i fonder. År 2024 hade 73 procent av alla svenskar i åldern 18 till 76 år med en taxerad årsinkomst som översteg 50 000 kronor ett privat fondsparande. Därutöver hade 45 procent ett fondsparande via tjänstepension. Om även svenskars sparande i fonder via premiepensionen inkluderas, hade 100 procent av alla svenskar mellan 18 och 76 år med en deklarerad årsinkomst över 50 000 kronor ett fondsparande.

Den totala fondförmögenheten, inklusive medel i det s.k. premiepensionssystemet, uppgick till mer än 8 800 miljarder kronor vid utgången av oktober 2025.

4.2 De fondrättsliga regelverken

Regler om fonder och deras förvaltare styrs huvudsakligen av EU:s direktiv på området som det redogörs för nedan.

Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG av den 13 juli 2009 om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag), kallat UCITS-direktivet, innehåller grundläggande regler för fondföretag som riktar sig till allmänheten. Benämningen fondföretag används alltså i den svenska språkversionen av direktivet för fonden. Ett fondföretags medel får i huvudsak bara investeras i överlåtbara värdepapper som t.ex. noterade aktier och obligationer och syftet är att sådana fonder ska präglas av ett högt konsument- och investerarskydd. UCITS-direktivet har genomförts i lagen (2004:46) om värdepappersfonder (LVF). Svenska fondföretag benämns värdepappersfonder i den lagen och i övrigt i svensk rätt. Direktivets benämning på förvaltare av fondföretag är förvaltningsbolag. I svensk lagstiftning benämns sådana bolag fondbolag när de är svenska. Även termen förvaltningsbolag förekommer i den svenska lagstiftningen, men då avses ett utländskt företag som i sitt hemland har tillstånd att förvalta fondföretag.

Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU av den 8 juni 2011 om förvaltare av alternativa investeringsfonder samt om ändring av

direktiv 2003/41/EG och 2009/65/EG och förordningarna (EG) nr 1060/2009 och (EU) nr 1095/2010, kallat AIFM-direktivet, reglerar juridiska personer vars normala verksamhet består i förvaltning av en eller flera alternativa investeringsfonder. I direktivet benämns sådana förvaltare AIF-förvaltare. Genom AIFM-direktivet infördes en harmoniserad EU-rättslig reglering av AIF-förvaltare. Alternativa investeringsfonder definieras i direktivet som ett företag för kollektiva investeringar, inbegripet dess delfonder, som tar emot kapital från ett antal investerare för att investera det i enlighet med en fastställd investeringspolicy till förmån för dessa investerare, och som inte omfattas av UCITS-direktivet.

AIFM-direktivet är tillämpligt på alla AIF-förvaltare oavsett de förvaltade alternativa investeringsfondernas struktur och rättsliga form. Direktivet reglerar förvaltarna och bara i begränsad utsträckning fonderna, som kan vara bildade på kontraktsrättslig eller associationsrättslig grund, genom trustlagstiftning eller på annat sätt. Av de företag för kollektiva investeringar som förekommer på den svenska marknaden träffas vissa nationellt reglerade fonder (specialfonder) av definitionen av alternativa investeringsfonder. Specialfonder är alternativa investeringsfonder som utan särskilt tillstånd får marknadsföras till konsumenter. De motsvarar i stora drag värdepappersfonder men för dem gäller bl.a. mindre strikta placeringsregler. Andra fonder som förekommer i Sverige och som omfattas av AIFM-direktivets definition är dock inte föremål för någon särskild reglering på fondnivå. Det rör sig främst om olika typer av slutna fonder, såsom riskkapitalfonder, fastighetsfonder och infrastrukturfonder. AIFM-direktivet har genomförts i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder (LAIF).

Utöver EU:s direktiv på fondområdet finns det även förordningar med bestämmelser om vissa typer av alternativa investeringsfonder, bl.a. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/760 av den 29 april 2015 om europeiska långsiktiga investeringsfonder, kallad Eltif-förordningen. En europeisk långsiktig investeringsfond (Eltif) får rikta sig mot både professionella investerare och konsumenter. I Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1131 av den 14 juni 2017 om penningmarknadsfonder finns bestämmelser om penningmarknadsfonder som kan vara antingen värdepappersfonder eller alternativa investeringsfonder.

4.3 Fondernas rättsliga ställning

Den rättsliga ställningen för olika fonder kan skilja sig åt, såväl inom en viss jurisdiktion som mellan olika länder.

Gemensamt för värdepappersfonder och specialfonder enligt svensk rätt är att de har bildats på kontraktsrättslig grund, vilket innebär att fonderna inte är juridiska personer som kan förvärva rättigheter eller ta på sig skyldigheter (4 kap. 1 § LVF och 12 kap. 1 § LAIF). I fråga om värdepappersfonder är det fondbolaget som företräder andelsägarna i alla frågor som rör en värdepappersfond. Fondbolaget ska vid förvaltningen av en värdepappersfond handla uteslutande i fondandelsägarnas gemensamma intresse (4 kap. 2 § LVF). Motsvarande gäller även för AIF-förvaltare som förvaltar en specialfond (12 kap. 2 § LAIF.) Värdepappersfonder bildas

genom kapitaltillskott från allmänheten och ägs av fondandelsägarna gemensamt. I fråga om specialfonder kan fondandelsägarkretsen begränsas.

I värdepappersfonder och specialfonder är fondandelsägarnas äganderätt begränsad till en rätt att få sina andelar inlösta och, i förekommande fall, få utdelning på andelarna. I gengäld ansvarar inte fondandelsägarna för fondens förpliktelser. Den kontraktsrättsliga fonden är en specialiserad form av samäganderätt där fondförmögenheten förvaltas av en uppdragstagare, nämligen fondbolaget respektive AIF-förvaltaren.

För andra alternativa investeringsfonder än specialfonder finns det inte någon reglering av kontraktsrättsliga fonder. Det finns dock inte något formellt hinder mot att bilda en alternativ investeringsfond som inte är en specialfond på kontraktsrättslig grund, t.ex. genom ett enkelt bolag (se HFD 2022 not. 22).

4.4 Likviditetsrisker i fonder

En fond, oavsett om det är en värdepappersfond eller en alternativ investeringsfond, har en förhållandevis enkel balansräkning. På tillgångssidan finns de tillgångar som fondförvaltaren har placerat fondmedlen. I en värdepappersfond består tillgångarna företrädesvis av aktier, obligationer och andra noterade finansiella instrument. I alternativa investeringsfonder kan fondmedlen även placeras i onoterade tillgångar såsom fastigheter, onoterade aktier eller krediter. Likvida medel på bankkonton ingår också i fondens tillgångar.

På skuldsidan av fondens balansräkning finns fondandelarna. När investerare köper andelar i en fond får de fondandelar i utbyte mot likvida medel. Fondförvaltaren använder sedan de likvida medlen i fonden för att placera dem i olika former av finansiella tillgångar. Fondandelarna är en skuld som betalas tillbaka med medel ur fonden när en fondandelsägare vill lösa in sina andelar.

En grundläggande egenskap hos värdepappersfonder och specialfonder är att fondandelsägare har rätt att lösa in sina andelar i fonden i utbyte mot kontanta medel enligt villkoren i fondbestämmelserna, och att dessa medel därefter betalas ut till andelsägarna. Om det inte finns tillgängliga likvida medel, dvs. kontanter, i fonden att betala ut till andelsägare som begär inlösen kan förvaltaren behöva sälja delar av fondens tillgångar. Fondförvaltaren kan då behöva hantera den likviditetsrisk som kan uppstå i fonden.

Med likviditetsrisk i en fond avses risken för att tillgångar i fonden inte kan omsättas till kontanta medel inom planerad tid till ett rimligt pris för att fullgöra skyldigheten att lösa in andelar (prop. 2022/23:65 s. 13). Likviditetsriskerna i en fond påverkas dels av andelsägarnas formella möjligheter att lösa in fondandelar och hur de i praktiken agerar, dels av förvaltarens möjlighet att sälja tillgångar eller på annat sätt få tillgång till likvida medel för att möta dessa inlösenkrav. Även om tillgångarna i fonden till uteslutande del skulle bestå av överlåtbara värdepapper som handlas på en reglerad marknad, t.ex. i fråga om en svensk aktiefond (värdepappersfond), tar det viss tid innan medel från en försäljning är

tillgänglig för utbetalning till andelsägaren (se vidare avsnitt 6.1.2). I en öppen fond där medlen placeras i mer illikvida tillgångar, t.ex. företagsobligationsfonder, kan stora nettoutflöden medföra att betydande likviditetsobalanser byggs upp i fonden. Då kan likviditetsriskerna bli mer påtagliga.

4.5 Fonder där andelarna handlas på en handelsplats

En fond vars andelar är upptagna till handel på en handelsplats och som kan handlas i realtid på handelsplatsen brukar ibland benämnas börshandlad fond, även ETF (eng. exchange-traded fund). Benämningen börshandlad fond är därmed i och för sig missvisande, eftersom en börs enligt terminologin på värdepappersmarknadsområdet inte är en handelsplats utan ett svenskt aktiebolag eller en svensk ekonomisk förening som har fått tillstånd att driva en eller flera reglerade marknader (se 1 kap. 4 § lagen [2007:528] om värdepappersmarknaden).

Marknaden för börshandlade fonder kan delas in i en primärmarknad och en sekundärmarknad. På primärmarknaden agerar fondbolaget genom att utfärda och lösa in fondandelar, medan handel på sekundärmarknaden sker mellan olika marknadsaktörer. Tanken med börshandlade fonder är att handeln med fondandelarna framför allt ska ske på sekundärmarknaden, alltså att fondandelarna, på samma sätt som t.ex. aktier, ska köpas och säljas av olika marknadsaktörer, t.ex. på en handelsplats. En sådan handel är, sett ur fondbolagets perspektiv, ett alternativt eller kompletterande distributionssätt jämfört med att bolaget självt ansvarar för inlösen eller återköp av fondandelar (se även prop. 2010/11:135 s. 254).

Uttrycket börshandlad fond förekommer inte i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder eller lagen om värdepappersfonder. I lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder finns bestämmelser om möjlighet för en AIF-förvaltare att bl.a. marknadsföra andelar eller aktier i en av förvaltaren förvaltad alternativ investeringsfond till icke-professionella investerare i Sverige om andelarna eller aktierna i fonden är upptagna till handel på en reglerad marknad eller motsvarande marknad utanför EES (4 kap. 4 § första stycket 1). Det slag av fond som avses benämns i förarbetena oreglerad ETF (prop. 2012/13:155 s. 247). I lagen om värdepappersfonder finns bl.a. en bestämmelse om att med återköp eller inlösen av andelar jämställs att andelarna som är upptagna till handel på en reglerad marknad, om det är säkerställt att andelarnas noterade värde inte i väsentlig mån avviker från fondandelsvärdet (1 kap. 1 § tredje stycket). Kravet i den lagen på att en andel i en värdepappersfond, på begäran av dess ägare, omedelbart ska lösas in om det finns medel tillgängliga i fonden gäller inte heller om fondandelarna är upptagna till handel på en reglerad marknad och det är säkerställt att andelarnas noterade värde inte i väsentlig mån avviker från fondandelsvärdet (4 kap. 13 § andra stycket).

I lagen om värdepappersmarknaden finns det en definition av vad som avses med börshandlad fond i den lagen (se 1 kap. 5 §: börshandlad fond: en fond där minst en andels- eller aktieklass handlas hela dagen på minst

en handelsplats och med minst en marknadsgarant som vidtar åtgärder för att säkerställa att andels- eller aktiepriset på handelsplatsen inte i betydande grad skiljer sig från dess nettotillgångsvärde och, i tillämpliga fall, från dess preliminära nettotillgångsvärde). Definitionen i den lagen omfattar således inte bara fondandelar som är upptagna till handel på en reglerad marknad, utan även fondandelar som handlas på någon annan handelsplats. I lagen om värdepappersmarknaden förekommer uttrycket t.ex. i en bestämmelse om att en börs ska ha regler för minsta tillåtna prisändring för börshandlade fonder och vissa andra finansiella instrument som handlas på en reglerad marknad som börsen driver (13 kap. 1 i §).

5 Fondandelar som handlas på en handelsplats

5.1 Handelsplatserna reglerad marknad och MTF-plattform

Regeringens förslag

Kravet på att en andel i en värdepappersfond eller en specialfond ska lösas in på begäran av dess ägare ska inte gälla för fondandelar som är upptagna till handel på en MTF-plattform.

Med en MTF-plattform ska avses detsamma som i lagen om värdepappersmarknaden.

Utredningens förslag

Förslaget från utredningen stämmer överens med regeringens förslag.

Remissinstanserna

Flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det. *Finansinspektionen* anser att det bör förtydligas att inlösen av sekundärmarknadsinvesterare fortfarande bör kunna ske direkt mot värdepappersfonden om börsvärdet av andelarna i väsentlig mån avviker från fondandelsvärdet.

Skälen för regeringens förslag

UCITS-direktivet tillämpas på företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag) som är etablerade inom medlemsstaternas territorier (se avsnitt 4). I direktivet anges att vid tillämpning av direktivet avses med fondföretag bl.a. ”företag vars andelar på begäran av innehavarna återköps eller inlöses, direkt eller indirekt, med medel ur företagets tillgångar” och att ”[e]n åtgärd som ett fondföretag vidtar för att säkra att börsvärdet av dess andelar inte i någon väsentlig mån avviker från fondandelsvärdet (NAV) ska jämställas med återköp eller inlösen” (artikel 1.2 första stycket b).

Det som i UCITS-direktivet benämns fondföretag benämns i svensk rätt värdepappersfond när det är fråga om en svensk fond (1 kap. 1 § första stycket 25 LVF). För fonder som är etablerade i ett annat land inom EES används benämningen fondföretag även i svensk rätt (1 kap. 1 § första stycket 9 LVF).

Reglerna i UCITS-direktivet om att fondandelar på begäran av innehavarna ska återköpas eller lösas in har i svensk rätt genomförts i en bestämmelse i lagen om värdepappersfonder om att ett fondbolag på begäran av en andelsägare omedelbart ska lösa in en andel i en värdepappersfond (4 kap. 13 § första stycket). Denna skyldighet gäller dock inte om fondandelarna är upptagna till handel på en reglerad marknad, förutsatt att det är säkerställt att andelarnas noterade värde inte i väsentlig mån avviker från fondandelsvärdet (4 kap. 13 § andra stycket).

Undantaget från kravet på att en fondandel ska kunna lösas in på begäran av dess ägare är alltså i gällande svensk rätt knutet till att andelarna är upptagna till handel på en reglerad marknad (se definitionen av reglerad marknad i 1 kap. 1 § första stycket 21 LVF). Undantaget omfattar därmed inte fondandelar som handlas på en multilateral handelsplattform, MTF-plattform (se definitionen i 1 kap. 4 b § lagen [2007:528] om värdepappersmarknaden: MTF-plattform: ett multilateralt system inom EES som sammanför flera tredjeparters köp- och säljintressen i finansiella instrument – inom systemet och i enlighet med icke skönsmässiga regler – så att det leder till ett kontrakt). I praktiken innebär detta att fondandelar inte kan handlas på MTF-plattformar i Sverige, i vart fall inte sådana andelar som inte samtidigt är upptagna till handel på en reglerad marknad. I Sverige finns det i dag två reglerade marknader: Nasdaq Stockholm (drivs av börsen Nasdaq Stockholm Aktiebolag) och Nordic Growth Market – Main Market (drivs av börsen Nordic Growth Market NGM Aktiebolag). Det finns även tre MTF-plattformar: First North Sweden (drivs av börsen Nasdaq Stockholm Aktiebolag), Nordic MTF (drivs av börsen Nordic Growth Market NGM Aktiebolag) och Spotlight Stock Market (drivs av värdepappersbolaget Spotlight Stock Market AB).

Bestämmelsen i lagen om värdepappersfonder om undantag från kravet på att en andel i en värdepappersfond ska lösas in på begäran av dess ägare genomför alltså i svensk rätt det som i UCITS-direktivet formuleras som att åtgärder för att säkra att börsvärdet av fondandelar inte avviker från fondandelsvärdet ska jämställas med återköp eller inlösen. I direktivet anges det emellertid inte uttryckligen att andelarna ska vara upptagna till handel på en reglerad marknad. Direktivet ger inte heller någon närmare ledning när det gäller vad som bör förstås med termen börsvärde (de nu aktuella fonderna kallas ibland börshandlade fonder, eng. exchange-traded funds – ETF). Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten, Esma, definierar ETF-fond (UCITS ETF) som en fond där åtminstone en enhets- eller andelsklass handlas under hela dagen på minst en reglerad marknad eller en multilateral handelsplattform med åtminstone en marknadsgarant som ser till att enheternas eller andelarnas börsvärde inte varierar för mycket i förhållande till fondandelsvärdet (NAV) och, i förekommande fall, det indikativa fondandelsvärdet (se Esmas riktlinjer om börshandlade fonder och andra frågor som rör fondföretag, ESMA/2014/937SV, s. 3).

Undantaget i UCITS-direktivet från kravet på att andelarna i en fond som omfattas av det direktivet på begäran av innehavarna ska återköpas eller lösas in bör med hänsyn till det anförda inte anses vara begränsat till fondandelar som är upptagna till handel på en reglerad marknad. Kravet i lagen om värdepappersfonder på att en andel i en värdepappersfond ska lösas in på begäran av dess ägare bör därför inte heller gälla för fondandelar som handlas på en MTF-plattform. Det kan enligt regeringens uppfattning stärka konkurrensen mellan aktörer som driver handelsplatser där fondandelar handlas.

Finansinspektionen efterfrågar ett förtydligande om att inlösen ska kunna begäras mot fondbolaget om undantaget inte är tillämpligt. Regeringen konstaterar att det redan i dag gäller undantag från kravet på att en fondandel ska lösas in på begäran av dess ägare för fondandelar som är upptagna till handel på en reglerad marknad. Förslaget att undantaget ska utvidgas till att gälla även fondandelar som är upptagna till handel på en MTF-plattform innebär inte någon principiell ändring när det gäller fondandelsägares rätt att lösa in andelarna hos fondbolaget om undantaget inte är tillämpligt, dvs. om börsvärdet av andelarna i väsentlig mån avviker från fondandelsvärdet.

Specialfonder omfattas inte av UCITS-direktivet, utan de är en kategori av svenska alternativa investeringsfonder som regleras i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder. Det nuvarande kravet på att andelar i en specialfond ska lösas in på begäran av fondandelsägaren gäller bara om andelarna inte är upptagna till handel på en reglerad marknad. I enlighet med det som föreslås i fråga om andelar i värdepappersfonder bör det kravet inte heller gälla för andelar i specialfonder som är upptagna till handel på en MTF-plattform.

Det bör införas en definition av MTF-plattform i lagen om värdepappersfonder och lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder. Med MTF-plattform bör avses detsamma som i lagen om värdepappersmarknaden.

5.2 Fondandelar i en andelsklass som är upptagna till handel på handelsplats

Regeringens förslag

En andelsklass i en värdepappersfond eller specialfond ska få vara förenad med villkor om undantag från kravet på att fondandelarna ska lösas in på andelsägarens begäran när andelarna i andelsklassen är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en MTF-plattform.

Utredningens förslag

Förslaget från utredningen stämmer i sak överens med regeringens förslag, men har en annan lagteknisk utformning.

Remissinstanserna

Flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det. *Fondbolagens förening* har vissa lagstiftningstekniska synpunkter. *Nasdaq Stockholm AB* betonar vikten av att börshandlade andelsklasser inte belastas av kostnader som uppstår vid köp och försäljning av andelar i andra andelsklasser.

Skälen för regeringens förslag

UCITS-direktivet gör det möjligt att dela in andelarna i en fond i olika klasser. Ett fondföretag får enligt direktivet ha olika aktiekategorier (se bl.a. artikel 1.3 andra stycket b). Det är dock inte närmare reglerat i direktivet på vilket sätt olika aktiekategorier – eller andelsklasser – får skilja sig från varandra.

Esma har den 30 januari 2017 avgett ett yttrande om andelsklasser i fondföretag (Opinion on share classes of UCITS, ESMA34-43-296). I huvuddrag uttalar Esma att fondföretag, trots indelning i andelsklasser, ska ha en gemensam placeringsinriktning och en kollektiv förvaltning av tillgångarna, att förvaltningsbolaget bör implementera lämpliga metoder för att begränsa risken att villkoren för en andelsklass påverkar en annan andelsklass negativt, att villkoren för en andelsklass ska vara beslutade innan andelsklassen inrättas samt att skillnaderna mellan olika andelsklasser ska beskrivas i de fall en investerare kan välja mellan två eller flera andelsklasser.

I värdepappersfond får det finnas andelar av olika slag (andelsklasser, se 4 kap. 10 § andra stycket LVF). Att andelarna i en fond är uppdelade i andelsklasser innebär att investerare erbjuds att förvärva andelar som är förenade med olika rättigheter. Den underliggande förmögenhetsmassan är dock gemensam även i en sådan fond och förvaltas med samma placeringsinriktning. Andelarna i en andelsklass ska vara lika stora och medföra lika rätt till den egendom som ingår i fonden. Att kunna erbjuda andelar i olika andelsklasser kan vara ett kostnadseffektivt sätt att differentiera en fonds egenskaper i enlighet med efterfrågan på marknaden. Kostnader som är särskilt hänförbara till en viss andelsklass, ska enbart belasta denna andelsklass och inte övriga andelsklasser (prop. 2010/11:135 s. 251–252). Bestämmelserna om andelsklasser gäller också för specialfonder (se hänvisningen i 12 kap. 3 § LAIF till 4 kap. 10 § andra stycket LVF).

Utredningen föreslår att det i värdepappersfonder och specialfonder ska få finnas andelsklasser vars fondandelar är upptagna till handel på en handelsplats. Förslaget innebär att det i en och samma värdepappersfond eller specialfond ska kunna finnas en andelsklass vars andelar distribueras via ett värdepappersinstitut och löses in eller utfärdas av fondbolaget, och en andelsklass vars andelar handlas på t.ex. en reglerad marknad och för vilka undantaget från inlösen gäller (se avsnitt 5.1 om innebörden av undantaget från inlösen).

Skälet för ett fondbolag att låta fondandelar handlas på en handelsplats kan vara att skapa ett kostnadseffektivt alternativ till att andelarna distribueras av t.ex. ett värdepappersinstitut, som är den distributionsform som vanligtvis används för fondandelar. Att erbjuda en andelsklass för fondandelar som är upptagna till handel på en handelsplats kan därmed vara ett sätt att gynna

investerarna i form av lägre avgifter och i förlängningen utveckla den svenska fondmarknadens konkurrenskraft. Regeringen anser att möjligheten att bilda en sådan andelsklass kan stärka konkurrenskraften för den svenska fondmarknaden och även stärka konkurrensen mellan fondbolag och mellan handelsplatser som erbjuder handel med fondandelar.

Andelsklasser får i dag vara förenade med villkor för bl.a. distribution av andelarna. Att en andelsklass är förenad med villkor för distribution innebär att en viss andelsklass får vara förbehållen distribution på ett visst sätt eller genom en viss distributionskanal. Det gör det möjligt att skapa andelsklasser med särskilda villkor för distribution med eller utan provisionsersättningar utifrån distributionskanal och tillhandahållna tjänster i samband med distributionen (prop. 2017/18:5 s. 67 och 88). När det infördes en möjlighet i lagen om värdepappersfonder att andelsklasser i en fond får vara förenade med villkor för distribution av andelarna berördes dock inte frågan om distribution genom att andelarna exempelvis handlas på en handelsplats, s.k. börshandlade fonder (se avsnitt 5.1 om innebörden av börshandlad fond).

Regeringen anser att det finns skäl att i lagen om värdepappersfonder införa en möjlighet att bilda en andelsklass vars fondandelar är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en MTF-plattform. För en sådan andelsklass bör det gälla undantag från kravet på att en fondandel ska lösas in på begäran av andelsägaren (4 kap. 13 § andra stycket). Fondandelar som är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en MTF-plattform kommer per definition att distribueras genom att andelarna handlas på handelsplatsen. Någon ändring i lagen när det gäller villkor för distribution av fondandelar behöver dock enligt regeringens uppfattning inte göras (4 kap. 10 § andra stycket 1 d LVF och 12 kap. 3 § LAIF).

Fondbolagens förening har vissa lagstiftningstekniska synpunkter på utredningens förslag. Regeringens förslag har en annan lagteknisk utformning än utredningens förslag.

En förutsättning för att en andelsklass vars fondandelar är upptagna till handel på en handelsplats ska vara konkurrenskraftig bör, som *Nasdaq Stockholm AB* påpekar, vara att den inte belastas av kostnader som hör till andra andelsklasser. Regeringen konstaterar att den möjlighet som nu föreslås inte innebär någon ändring i fråga om hur kostnader ska fördelas mellan andelsklasser i allmänhet (jfr prop. 2010/11:135 s. 252). Det som i dag gäller för värdepappersfonder och specialfonder vars fondandelar är upptagna till handel på en reglerad marknad bör kunna ge vägledning om bl.a. nödvändiga villkor för andelsklasser vars fondandelar är upptagna till handel på en handelsplats.

Möjligheten bilda en andelsklass vars fondandelar är upptagna till handel på en handelsplats bör även gälla för specialfonder. Det kräver emellertid inte någon lagändring. Den ändring som föreslås i lagen om värdepappersfonder omfattar nämligen specialfonder i och med den hänvisning till bestämmelserna om fondandelar i den lagen som finns i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (se hänvisningen i 12 kap. 5 § LAIF till bl.a. 4 kap. 10 § LVF).

För att få bilda en andelsklass krävs tillstånd från Finansinspektionen genom att fondbestämmelserna för fonden ska godkänns (4 kap. 9 § LVF och 12 kap. 3 § LAIF). Det ligger på fondbolaget eller AIF-förvaltaren att identifiera och hantera de eventuella intressekonflikter som kan uppkomma mellan olika andelsklasser, och att, i samband med att fondbestämmelserna prövas av

Finansinspektionen, på ett tydligt sätt visa att dessa förutsättningar är uppfyllda (jfr prop. 2010/11:135 s. 251–252).

6 Inlösen och likviditetshantering

6.1.1 En mer flexibel inlösenfrekvens för värdepappersfonder

Regeringens förslag

En andel i en värdepappersfond ska, på begäran av dess ägare, lösas in när fonden är öppen för inlösen.

En värdepappersfond ska vara öppen för inlösen minst två gånger varje månad med skäligt mellanrum. En värdepappersfond ska dock få vara öppen för inlösen en gång per månad, om det är motiverat med hänsyn till andelsägarnas intressen.

Beräkningen och offentliggörandet av fondandelsvärdet ska ske fortlöpande och minst vid de tidpunkter när fonden är öppen för inlösen.

Bestämmelserna om hur ofta en fond ska vara öppen för inlösen ska inte tillämpas på specialfonder.

Utredningens förslag

Förslaget från utredningen stämmer i sak överens med regeringens förslag, men har en annan lagteknisk utformning.

Remissinstanserna

Flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget eller har inget invända mot det.

Ekobrottsmyndigheten framhåller att inlösen en gång i månaden skulle kunna öka risken för att fondförvaltare agerar illojalt eller brottsligt och att investerarskyddet därigenom skulle kunna försämras till följd av minskad transparens för fondandelarnas värde vid varje tidpunkt. *Svensk Värdepappersmarknad* anser att behovet av att införa regler om mindre frekvent inlösen bör övervägas mot bakgrund av att det införs bestämmelser om likviditetshanteringsverktyg. *Sveriges Aktiesparares Riksförbund* ser nackdelar för konsumenter med en lägre inlösenfrekvens och framhåller att förslaget kan innebära att likviditetsrisken för konsumenten ökar. *Finansinspektionen* betonar vikten av informationsgivning till investerare och efterfrågar ett förtydligande av inspektionens prövning vid inlösen en gång per månad. *Fondbolagens förening* framhåller att det är fondbolaget som beslutar om vilken inlösenfrekvens som ska tillämpas för en fond och att den alltid ska godkännas så länge den ligger inom de gränser som anges i lagstiftningen. *Konkurrensverket* bedömer att förslaget kan stärka konkurrensen mellan fondbolag. *Svenskt Näringsliv* och *Stockholms universitet* betonar att en lägre inlösenfrekvens kan innebära fördelar för företagsobligationsmarknaden.

Sveriges riksbank anser att en lägre inlösenfrekvens minskar sannolikheten för att fonden utsätts för en uttagsanstormning, vilket resulterar i ett starkare konsumentskydd så länge inlösenfrekvensen kalibreras på ett sätt som reflekterar likviditetsriskerna i fonden. *Konsumentverket* och Sveriges Aktiesparares Riksförbund anser att fondbolag som nyttjar möjligheten till en mindre frekvent inlösen bör lämna tydlig information till konsumenter. *Skatteverket* efterfrågar ett förtydligande av på vilket sätt den föreslagna förändringen av inlösenfrekvens är avsedd att påverka förutsättningarna för en fondandel att vara marknadsnoterad i skatterättsligt hänseende. Skatteverket framhåller också att en annan inlösenfrekvens än daglig kan innebära värderingsproblem vid kapitalvinstberäkningen och att en uppsägningstid kan leda till en förskjutning av tidpunkten när fondandelarna anses avyttrade.

Skälen för regeringens förslag

Mer flexibla regler bör införas

Ett fondföretag ska, enligt UCITS-direktivet, återköpa eller inlösa andelar när andelsägare begär det (artikel 84.1). Fondföretag ska vid varje tillfälle då det emitterar, säljer, återköper eller löser in andelar på lämpligt sätt, och åtminstone två gånger per månad, offentliggöra emissions-, försäljnings-, återköps- och inlösenpriserna (artikel 76 första stycket). De behöriga myndigheterna får dock medge att fondföretag offentliggör sådana uppgifter endast en gång per månad, förutsatt att andelsägarnas intressen inte åsidosätts (artikel 76 andra stycket).

Reglerna i UCITS-direktivet om inlösenfrekvens har i svensk rätt genomförts i bestämmelser i lagen om värdepappersfonder. I lagen anges dock, till skillnad från vad som åtminstone krävs enligt direktivet, att fondbolaget fortlöpande och minst en gång varje vecka ska beräkna och på lämpligt sätt offentliggöra fondandelsvärdet (4 kap. 10 § femte stycket LVF). Vidare ska en fondandel, på begäran av dess ägare, omedelbart lösas in om det finns medel tillgängliga i värdepappersfonden (4 kap. 13 § första stycket LVF). Eftersom möjligheten till inlösen är beroende av att det finns ett fastställt fondandelsvärde att utgå från vid beräkningen av inlösenbeloppet, har bestämmelserna i lagen om värdepappersfonder tolkats som att värdepappersfonder måste vara öppna för inlösen minst en gång per vecka (prop. 2010/11:135 s. 244).

Utredningen föreslår att bestämmelserna om inlösen av fondandelar i lagen om värdepappersfonder anpassas till miniminivån i UCITS-direktivet så att en värdepappersfond ska vara öppen för inlösen minst två dagar eller, efter tillstånd från Finansinspektionen, en dag per månad. Förslaget innebär alltså en större flexibilitet för fondbolag eftersom de får en möjlighet att ha en lägre inlösenfrekvens än den som är tillåten i dag för värdepappersfonder som de förvaltar.

Fondbolaget har ett åtagande att lösa in fondandelarna på andelsägarnas begäran. Inlösenfrekvensen är därför en viktig komponent för att hantera likviditeten i fonden. Om det inte finns en viss nivå av likvida medel i fonden vid inlösentillfället, kan fondbolaget behöva sälja tillgångar i fonden för att få likvida medel till inlösen. Ett fondbolag säljer typiskt sett de mest likvida tillgångarna först för att lösa in de andelar som ägs av dem som först begär inlösen. De mindre likvida tillgångarna säljs senare, i regel

till ett sämre pris, för att lösa in andelar som ägs av andra andelsägare som också har begärt att få sina andelar inlösta. En effekt av detta kan vara att vissa andelsägare drar fördel av att lösa in sina fondandelar före andra andelsägare, när likviditeten i fonden är hög, i syfte att få ett mer fördelaktigt utfall än övriga andelsägare vars andelar säljs när likviditeten är lägre (ofta benämnt first-mover advantage). Frågan om vad som utgör en lämplig inlösenfrekvens är alltså starkt kopplad till sammansättningen av tillgångarna i fonden. En rätt anpassad inlösenfrekvens är, enligt regeringens bedömning, en förutsättning för att upprätthålla den grundläggande principen om likabehandling av fondandelsägare (jfr 4 kap. 2 § tredje stycket LVF). Som *Sveriges riksbank* framhåller kan en rätt anpassad inlösensfrekvens också leda till ett starkare konsumentskydd och bidra till finansiell stabilitet. Regeringen instämmer även med *Konkurrensverket* att utredningens förslag också kan leda till stärkt konkurrens mellan fondbolag genom att det kan bildas värdepappersfonder med investeringsstrategier som kräver en mer förutsägbar likviditetshantering.

En lägre inlösenfrekvens innebär att andelsägare kan behöva vänta längre på att lösa in sina andelar än vid t.ex. daglig inlösen. Det kan, som *Sveriges Aktiesparares Riksförbud* påpekar, innebära en likviditetsrisk för andelsägaren. På en stressad marknad kan detta bli särskilt påtagligt om värdet på tillgångarna i fonden minskar samtidigt som andelsägare inte kan lösa in sina andelar i närtid. Regeringen anser dock att den likviditetsrisk som en lägre inlösenfrekvens kan anses innebära för andelsägarna har ett direkt samband med likviditeten i tillgångarna i fonden. Att det tar längre tid för en andelsägare att lösa in sin andel är således en förutsättning för att fondbolaget på ett ordnat sätt ska kunna vidta de åtgärder som krävs för att betala ut inlösenlikviden utan att riskera att de kvarvarande andelsägarna inte behandlas lika.

Regeringen anser sammantaget att utredningens förslag kan få positiva effekter för konsument- och investerarskyddet och minska risken för att andelsägare inte behandlas lika. Det kan också leda till ökad konkurrens mellan fondbolag. Bestämmelserna om inlösen av fondandelar i lagen om värdepappersfonder bör därför ändras så att kravet på omedelbar inlösen tas bort och att en värdepappersfond i stället ska vara öppen för inlösen minst två gånger per månad med skäligt mellanrum. En värdepappersfond bör dock få vara öppen för inlösen bara en gång per månad, om det är motiverat med hänsyn till andelsägarnas intressen. Regeringen anser, till skillnad från *Svensk Värdepappersmarknad*, att det är motiverat att på detta sätt anpassa inlösenfrekvens till miniminivån i UCITS-direktivet, trots att det samtidigt föreslås bestämmelser om nya likviditetshanteringsverktyg (se vidare avsnitt 6.2).

Till följd av förslaget bör kravet på att fortlöpande beräkna och offentliggöra fondandelsvärdet gälla vid åtminstone de tidpunkter när fonden är öppen för inlösen.

Den anpassning till miniminivån i UCITS-direktivet som nu föreslås innebär inte att inlösenfrekvensen i alla värdepappersfonder kommer att behöva vara lägre än i dag. Som framhålls ovan ska ett fondbolag säkerställa att likviditetsprofilen för de tillgångar som ingår i varje värdepappersfond som bolaget förvaltar är förenlig med de villkor för inlösen av fondandelar som gäller för fonden (jfr artikel 40.4 i kommissionens

genomförandedirektiv). Regeringen gör, i likhet med *Fondbolagens förening*, bedömningen att så länge likviditetsprofilen i fonden är förenlig med daglig inlösen under såväl normala som stressade marknadsförhållanden, vilket bl.a. förutsätter likabehandling av fondandelsägarna, bör daglig inlösen även fortsättningsvis vara vanligt förekommande. Däremot finns det fonder i vilka likviditeten i tillgångarna stundtals är sådan att det inte är lämpligt med daglig inlösen. Som *Stockholms universitet* och *Svenskt Näringsliv* framhåller har fondbolag som förvaltar t.ex. företagsobligationsfonder, där tillgångarna ofta kan ha låg likviditet, haft svårt att fullt ut möta begäran om inlösen under stressade marknadsförhållanden. En minskad risk för likviditetsrisker i företagsobligationsfonder bör enligt regeringens uppfattning kunna bidra till att företagsobligationsmarknaden fungerar bättre under sådana marknadsförhållanden.

Specialfonder omfattas inte av UCITS-direktivet, utan de är en kategori av svenska alternativa investeringsfonder som regleras i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder. För specialfonder gäller samma placeringsregler som för värdepappersfonder, men reglerna är mer flexibla och det finns möjlighet till undantag. För specialfonder gäller ett krav på att de ska vara öppna för inlösen minst en gång om året (se hänvisningen i 12 kap. 6 § LAIF till 4 kap. 10 och 13 §§ LVF). Samtidigt gäller samtliga krav för inlösen, inklusive krav på inlösen minst en gång i veckan, för specialfonder. Regeringen anser att det bör förtydligas att inlösenfrekvensen för värdepappersfonder inte ska gälla för specialfonder.

Finansinspektionens prövning

Inlösenfrekvensen för en värdepappersfond ska enligt lagen om värdepappersfonder framgå av fondbestämmelserna (4 kap. 8 § andra stycket 8 LVF). Fondbestämmelserna och ändringar i dem ska godkännas av Finansinspektionen (4 kap. 9 § LVF). Det är viktigt att framhålla att förslaget att anpassa inlösenfrekvensen till miniminivån i UCITS-direktivet inte innebär några förändringar i fråga om Finansinspektionens prövning i detta avseende. Ändringar i fondbestämmelserna ska godkännas om bestämmelserna även efter ändringarna är skäliga för fondandelsägarna och inte strider mot deras gemensamma intresse. Prövningen sker alltså av fondbestämmelserna i sin helhet och mot alla tillämpliga regelverk. Bara det förhållandet att inlösenfrekvensen håller sig inom det i lagen angivna intervallet är, som *Fondbolagens förening* hävdar, alltså inte tillräckligt för att fondbestämmelserna eller ändringar i dem ska godkännas.

Finansinspektionen efterfrågar ett förtydligande av vilken prövning som ska göras för att inlösen en gång per månad ska tillåtas för en värdepappersfond. I UCITS-direktivet ställs krav på tillstånd från de behöriga myndigheterna för månadsvis inlösen (jfr artikel 76 andra stycket). Regeringen anser att det inte bör behövas något särskilt tillstånd för inlösen en gång per månad. UCITS-direktivets krav på tillstånd tillgodoses enligt regeringens uppfattning av Finansinspektionens prövning av fondbestämmelserna. Den prövning som Finansinspektionen gör av fondbestämmelserna bör således vara tillräcklig för att uppfylla direktivets krav på att andelsägarnas intressen inte åsidosätts. Förslaget att inlösen-

frekvensen ska vara motiverad med hänsyn till andelsägarnas intresse innebär att syftet med den valda inlösenfrekvensen ska vara att tillvara ta detta intresse. Bara den omständigheten att inlösenfrekvensen inte är oförenlig med fondandelsägarnas intresse bör således inte vara tillräckligt för att Finansinspektionen ska godkänna fondbestämmelser enligt vilka det är möjligt att lösa in andelar bara en gång per månad.

Den prövning som Finansinspektionen ska göra när det gäller inlösen bara en gång per månad tillsammans med inspektionens löpande tillsyn över att bl.a. fondbestämmelserna följs bör vara tillräcklig för att de risker som *Ekobrottsmyndigheten* betonar kan hanteras på ett tillfredsställande sätt.

Information till investerare

Regeringen anser, i likhet med *Konsumentverket* och *Sveriges Aktiesparares Riksförbund*, att det är viktigt att ett fondbolag lämnar tydlig information om vilken inlösenfrekvens som tillämpas för en värdepappersfond. En investerare som inte är beredd att acceptera den likviditetsrisk som Sveriges Aktiesparares Riksförbund anser följer av en lägre inlösenfrekvens behöver ha tillräckligt med information för att kunna välja en värdepappersfond med en annan investeringsprofil och en därmed lägre likviditetsrisk. Uppgift om inlösenfrekvensen torde vara en sådan uppgift som behövs för att man ska kunna bedöma fonden och den risk som är förenad med att investera i den (jfr 4 kap. 15 § andra stycket 2 LVF). Som *Finansinspektionen* framhåller bör informationsbroschyren därför innehålla tydlig information om vilken inlösenfrekvens som gäller för fonden, utöver att det framgår av fondbestämmelserna som ingår i informationsbroschyren.

Inlösenfrekvensens förhållande till skattelagstiftningen

Skatteverket efterfrågar ett förtydligande av på vilket sätt den föreslagna förändringen av inlösenfrekvens är avsedd att påverka förutsättningarna för en fondandel att vara marknadsnoterad i skatterättsligt hänseende.

Av Skatteverkets ställningstagande (Begreppet marknadsnoterad, dnr 10145-98/900) framgår att en förutsättning för att ett finansiellt instrument ska anses vara marknadsnoterat är bl.a. att noteringarna ska avse omsättning, t.ex. avslut eller inlösen, som normalt förekommer minst en gång var tionde dag. I vilken utsträckning en lägre inlösenfrekvens kan påverka förutsättningarna för att en fondandel kan vara marknadsnoterad får avgöras i rättstillämpningen. Detsamma får gälla för de värderingsproblem vid kapitalvinstberäkningen och den förskjutning av avyttringstidpunkten som Skatteverket tar upp i sitt remissvar.

6.1.2 Uppsägningstid i värdepappersfonder

Regeringens förslag

Ett fondbolag ska få kräva att en fondandelsägare lämnar in sin begäran om inlösen av andelen en viss tid före inlösendagen. Denna tid (uppsägningstiden) ska inte få inte vara längre än 10 bankdagar.

Fondbestämmelserna ska, i förekommande fall, ange vilken uppsägningstid som gäller.

Bestämmelserna om uppsägningstid ska inte gälla för specialfonder.

Utredningens förslag

Förslaget från utredningen stämmer delvis överens med regeringens förslag. Utredningen föreslår att uppsägningstiden ska vara fem dagar.

Remissinstanserna

Flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det. *Sveriges riksbank* avstyrker förslaget att uppsägningstiden i värdepappersfonder inte ska få vara längre än fem bankdagar och föreslår i stället att uppsägningstiden som längst ska få vara tio bankdagar, åtminstone för företagsobligationsfonder. Även *Fondbolagens förening* anser att uppsägningstiden bör få vara maximalt tio dagar när tillstånd till månadsvis inlösen beviljats. Föreningen anser vidare att det inte finns något rättsligt stöd för Finansinspektionen att anse att en uppsägningstid som uppfyller lagstiftningens krav är oskälig. Föreningen framhåller också att en värdepappersfonds bryttidpunkt inte utgör en uppsägningstid. *Finansinspektionen* efterfrågar ett förtydligande av förhållandet mellan den bryttidpunkt som fondbolag tillämpar och uppsägningstid. *Konsumentverket* betonar vikten av att fondbolag som nyttjar möjligheten till uppsägningstid lämnar tydlig information till konsumenter. *Sveriges Aktiesparares Riksförbund* anser att införandet av uppsägningstid kan vara till nackdel för investerarna och förordar i stället en möjlighet att tillfälligt införa uppsägningstid vid extraordinära situationer. *Svensk Värdepappersmarknad* ifrågasätter hur utredningen har kommit fram till att uppsägningstiden ska få vara upp till just fem dagar. Föreningen efterfrågar även förtydliganden om när en viss uppsägningstid är lämplig.

Skälen för regeringens förslag

UCITS-direktivet innehåller inte några uttryckliga regler om uppsägningstid. Genom ändringsdirektivet har det emellertid införts ett likviditetshanteringsverktyg som benämns förlängning av uppsägningstid (se avsnitt 6.2).

Lagen om värdepappersfonder innehåller inte heller några bestämmelser om uppsägningstid. Finansinspektionen har i en rapport från 2021 gjort bedömningen att bestämmelser i lagen om värdepappersfonder (4 kap. 13 § LVF) utgör ett hinder mot att fondbolag tillämpar en uppsägningstid för inlösen av andelar i en värdepappersfond (Likviditetsverktyg i värdepappersfonder och specialfonder, Fi2021/02562). I lagen anges att en fondandel, på begäran av dess ägare, omedelbart ska lösas in om det finns medel tillgängliga i värdepappersfonden. Om det finns medel tillgängliga i fonden anses det alltså inte finnas någon förutsättning för att skjuta upp inlösen genom att tillämpa en uppsägningstid.

Som *Sveriges riksbank* framhåller kan en uppsägningstid underlätta för ett fondbolag att planera en successiv avyttring av tillgångar i en värdepappersfond. Det kan i sin tur minska risken för att transaktionskostnader

uppstår genom att priset på tillgångar som ingår i fonden ändras genom den marknadspåverkan som uppstår vid transaktioner med dem. En uppsägningstid ger fondbolaget en förvarning så att det hinner sälja tillgångar i fonden innan inlösenpriset sätts, något som enligt Sveriges riksbank minskar risken för att fonden gör förluster på försäljningar i en stressad marknad. En uppsägningstid kan därmed, på samma sätt som en lägre inlösenfrekvens, bidra till att minska risken för att fondandelsägare behandlas olika genom att t.ex. motverka incitament till s.k. first-mover advantage.

En uppsägningstid kan fungera som komplement till en lägre inlösenfrekvens. En låg inlösenfrekvens, t.ex. månadsvis, innebär att fonden är öppen för handel en gång i månaden. Det får till följd att varje begäran om inlösen kommer att hanteras samma dag. Under normala marknadsförhållanden kan det antas att det inte är alltför stora skillnader i flödena i en fond. Under mer stressade marknadsförhållanden kan det dock vara större flöden ut ur fonden än in i fonden, vilket gör att likviditeten blir ansträngd under den dagen då fonden är öppen för handel. En uppsägningstid kan då, som Sveriges riksbank framhåller, vara ett särskilt effektivt verktyg för att förhindra att det uppstår first-mover advantage och finansiella stabilitetsrisker.

Regeringen anser med hänsyn till det anförda, och till skillnad från *Sveriges Aktiesparares Riksförbund*, att tillämpningen av en uppsägningstid i en värdepappersfond kan få en positiv effekt för investerar- och konsumentskyddet och att det därför bör införas bestämmelser om uppsägningstid för värdepappersfonder i lagen om värdepappersfonder. Förslaget att införa likviditetshanteringsverktyget förlängning av uppsägningstid utgör enligt regeringens uppfattning inte något skäl för att inte införa bestämmelser om uppsägningstid.

Utredningen föreslår att uppsägningstiden ska få vara högst fem bankdagar. Som redogörs för ovan finns det inte någon reglering av uppsägningstider för fondföretag i UCITS-direktivet. *Fondbolagens förening* och Sveriges riksbank förordar att uppsägningstiden, åtminstone under vissa förhållanden, bör få vara högst tio dagar.

Regeringen anser att det i lagen om värdepappersfonder bör anges det högsta antalet dagar som en uppsägningstid får uppgå till. Det skapar förutsättningar för en förutsebar tillämpning som också gör det lättare för konsumenter och andra investerare att bilda sig en uppfattning om hur lång uppsägningstiden kan vara. Till skillnad från utredningen och i likhet med Fondbolagens förening och Sveriges riksbank, anser regeringen att uppsägningstidens längd bör vara högst tio dagar. Det skapar förutsättningar för en flexibel tillämpning av uppsägningstid för olika typer av värdepappersfonder, i synnerhet för fonder i vilka tillgångarna har en låg likviditet. Denna maximala uppsägningstid bör dock gälla för alla värdepappersfonder, oavsett vilka tillgångar fondmedlen investerats i.

Uppsägningstiden bör ses i ljuset av hela likviditetshanteringen för fonden. Följande exempel kan illustrera hur en uppsägningstid kan tillämpas tillsammans med inlösenfrekvens och likviditetshanteringsverktyg.

I en värdepappersfond med daglig inlösen och fem dagars uppsägningstid kommer en fondandelsägare som lämnar in sin begäran om inlösen på måndagen att få sin fondandel inlöst den närmast följande måndagen. Om fondbolaget dessutom har valt verktyget förlängning av uppsägningstid

(se avsnitt 6.2.1) för den aktuella fonden kan uppsägningstiden vid behov förlängas utöver de fem dagar som gäller. Uppsägningstiden får effekt genom att den bidrar till att fondbolaget kan planera en successiv avyttring av tillgångar i fonden. Om det för fonden i stället gäller en lägre inlösenfrekvens, exempelvis varannan vecka, med inlösen bankfria måndagar under jämna veckor, kommer effekten av uppsägningstiden att vara beroende av när under inlösenperioden fondandelsägaren lämnar in sin begäran om inlösen. Om fondandelsägaren lämnar in sin begäran om inlösen dagen efter den inlösendagen kommer inlösen ändå inte, med fem dagars uppsägningstid, att ske förrän vid närmast följande inlösentillfälle. Därmed inte sagt att uppsägningstid saknar betydelse i en värdepappersfond med lägre inlösenfrekvens. Uppsägningstiden skapar förutsägbarhet för fondbolaget vid inlösentillfällena i fonden. Det kan dock antas att uppsägningstider har större effekt i fonder med högre inlösenfrekvens.

Finansinspektionen efterfrågar ett förtydligande av hur bryttidpunkten i värdepappersfonder förhåller sig till en uppsägningstid. Bryttidpunkten är den tidpunkt som avgör om inlösen i en dagligt handlad värdepappersfond ska ske samma dag eller dagen efter. Fondbolaget väljer själv vilken bryttidpunkt som ska gälla för en fond utifrån vilken typ av fond det är och på vilka marknader tillgångarna i fonden handlas. Som Fondbolagens förening påpekar är bryttidpunkten nödvändig för att fondbolaget ska ha tillräckligt med tid för att bl.a. kunna fastställa fondandelsvärdet. Den har, som föreningen framhåller, ett annat syfte än uppsägningstid.

Regeringen konstaterar att det i vissa situationer kan vara svårt att skilja en uppsägningstid från en värdepappersfonds bryttidpunkt, särskilt när uppsägningstiden är en dag. Utgångspunkten för bedömningen av fristen bör vara hur den kategoriseras av fondbolaget, dvs. antingen som en bryttidpunkt eller en uppsägningstid. Därför kommer det, som *Konsumentverket* framhåller, vara viktigt att det lämnas tydlig information om att en uppsägningstid tillämpas för en fond. Förekomsten av uppsägningstid torde vara en uppgift som behövs för att man ska kunna bedöma fonden och den risk som är förenad med att investera i den (jfr 4 kap. 15 § andra stycket 2 LVF).

Om en uppsägningstid tillämpas i en värdepappersfond bör detta framgå av fondbestämmelserna. Av investerarskyddsskäl bör det inte vara möjligt att ange ett intervall eftersom det gör det svårare för investerare att bedöma värdepappersfonden. För ett fondbolag som tillfälligt vill förlänga uppsägningstiden kommer det att vara möjligt genom tillämpningen av likviditetshanteringsverktyg (se avsnitt 6.2.1 i fråga om förlängning av uppsägningstid).

Det förhållandet att fondbestämmelserna ska ange om uppsägningstid tillämpas innebär att uppsägningstiden ska godkännas av Finansinspektionen inom ramen för myndighetens prövning av fondbestämmelserna (jfr 4 kap. 9 § LVF). Fondbolagens förening anser att det inte finns något rättsligt stöd för Finansinspektionen att anse att en uppsägningstid som uppfyller lagstiftningens krav är oskälig. När det gäller denna fråga gör regeringen samma bedömning som i fråga om prövningen av inlösenfrekvens. Det innebär att Finansinspektionen ska pröva skäligheten av fondbestämmelserna som helhet utifrån gällande regelverk (se närmare avseende denna fråga i avsnitt 6.1.1).

Förslaget om uppsägningstid bör inte gälla för specialfonder eftersom det för specialfonder, som ska vara öppna för inlösen minst en gång om året, kan finnas skäl att tillämpa en längre uppsägningstid än tio dagar. Regeringen bedömer att det bör vara möjligt att för specialfonder tillämpa en uppsägningstid även utan att det regleras i lag.

6.1.3 Hur inlösen verkställs

Regeringens förslag

Utbetalning av inlösenlikviden ska ske så snart som möjligt efter att fondandelen har lösts in.

Utredningens förslag

Förslaget från utredningen stämmer överens med regeringens förslag.

Remissinstanserna

Flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget eller har inget invända mot det. *Fondbolagens förening* anser att det bör förtydligas att tidsfristen ”så snart som möjligt” medger att det kan ta några dagar att betala ut inlösenlikviden och att distributörerna inte omfattas av kravet på att utbetalning ska ske så snart som möjligt.

Skälen för regeringens förslag

När en fondandelsägare löser in en fondandel får andelsägaren en penningfordran på fondbolaget. Fordran motsvarar det fondandelsvärde som enligt fondbestämmelserna sätts på fondandelen vid inlösentillfället. Fondbolaget behöver därefter betala ut pengarna till andelsägaren.

Frågan om när inlösenlikviden ska betalas ut till fondandelsägaren regleras varken i UCITS-direktivet eller i lagen om värdepappersfonder. I lagen finns det dock en bestämmelse om att inlösen ska verkställas så snart som möjligt om medel för inlösen behöver anskaffas genom försäljning av egendom som ingår i fonden (4 kap. 13 § första stycket LVF).

Regeringen anser att det finns skäl att i lagen om värdepappersfonder förtydliga att tidpunkten då inlösen sker skiljer sig från dagen för utbetalning efter inlösen. Inlösen av en fondandel och utbetalning av inlösenlikviden sker nämligen inte samtidigt. När en begäran om inlösen har kommit in till fondbolaget behöver fondandelsvärdet fastställas, vilket i regel sker i slutet av dagen då fonden är öppen för inlösen. I dagsläget sker detta dagligen för värdepappersfonder. Därefter behöver fondbolaget ta ställning till om det finns tillgängliga medel i fonden för utbetalning, t.ex. genom att kvitta en begäran om inlösen mot en teckning av en fondandel. Utbetalning kan i en sådan situation ske förhållandevis omgående. I annat fall kan en försäljning av tillgångar i fonden bli aktuell, vilket gör att utbetalningen kan fördröjas.

När en begäran om inlösen medför att överlåtbara värdepapper som ingår i fonden behöver säljas ska transaktionen avvecklas. Med avveckling avses det samtidiga utbytet av värdepapper mot pengar som innebär att en

värdepapperstransaktion fullbordas och att en ny ägare registreras. Tiden för att avveckla en transaktion med överlåtbara värdepapper är normalt två bankdagar.

Beroende på hur likviditeten i fonden ser ut vid inlösentillfället kan det alltså, som *Fondbolagens förening* påpekar, i vissa fall ta åtminstone två bankdagar innan utbetalning av inlösenlikviden sker. Det som avses är utbetalning av inlösenlikvid ur fonden som verkställs av fondbolaget. I många fall sker utbetalningen först till en förvaltarregistrerad distributör, t.ex. en bank, som i sin tur ansvarar för att betala ut inlösenlikviden till sin kund, dvs. fondandelsägaren. Beroende på bl.a. förhållandena hos distributören och tidpunkten för utbetalningen till denne kan det ta ytterligare tid innan utbetalning sker till andelsägaren. Som Fondbolagens förening också framhåller omfattas inte distributörerna av kravet i lagen om värdepappersfonder att utbetalning ska ske så snart som möjligt. Distributörens åtagande mot sin kund följer av den lagstiftningen som gäller för verksamheten och villkoren för de tjänster som tillhandahålls kunden. I praktiken torde det i normalfallet inte finnas skäl till ytterligare fördröjning av utbetalning från distributören.

Det kan således konstateras att tidpunkten för inlösen av en fondandel i en värdepappersfond inte har något omedelbart samband med tidpunkten för när utbetalning sker till andelsägaren. För att tydliggöra förhållandet mellan inlösen och utbetalningen anser regeringen att det i lagen om värdepappersfonder bör anges att utbetalning av inlösenlikviden ska ske så snart som möjligt. Det innebär således att verkställighet av inlösen inte längre får avvaktas på grund av att medel för inlösen behöver anskaffas genom försäljning av egendom som ingår i fonden. En annan sak är att utbetalning av inlösenlikviden till fondandelsägaren inte behöver ske innan det finns likvida medel i fonden. Någon ändring är alltså inte avsedd i förhållande till den nuvarande principen att betalning ur fonden inte behöver ske innan betalning för sålda tillgångar har kommit in.

6.2 Likviditetshanteringsverktyg

6.2.1 Val av likviditetshanteringsverktyg

Regeringens förslag

Ett fondbolag ska för varje värdepappersfond som det förvaltar välja minst två av följande verktyg som ska kunna användas i andelsägarnas intresse för att hantera fondens likviditet:

– en tillfällig och partiell begränsning av fondandelsägares rätt att lösa in sina andelar, som medför att fondandelsägaren bara kan lösa in en viss del av sina andelar (inlösenspärrar),
– en förlängning av den uppsägningstid som gäller eller ett införande av en tillfällig uppsägningstid (förlängning av uppsägningstid),
– en avgift för inlösen av andelar, som har fastställts med beaktande av likviditetskostnaden och som innebär att kvarvarande fondandelsägare inte missgynnas på ett orättvist sätt (inlösenavgift),

– en på förhand fastställd mekanism som används för att justera fondandelsvärdet genom tillämpning av en faktor (svingfaktor) som återspeglar likviditetskostnaden (svingprissättning),
– en på förhand fastställd mekanism som används för att fastställa försäljnings- och inlösenpriser för fondandelar genom att fondandelsvärdet justeras med en faktor som återspeglar likviditetskostnaden (dubbel prissättning),
– en avgift för teckning, återköp eller inlösen av andelar som kompenserar för de likviditetskostnader som uppstår på grund av transaktionens storlek och som innebär att kvarvarande fondandelsägare inte missgynnas på ett orättvist sätt (avgift för utspädningsskydd),
– överföring av tillgångar som innehas av fonden, i stället för betalningsmedel, när det gäller inlösen av andelar som innehas av en professionell kund (inlösen in natura).

En överföring genom inlösen in natura ska motsvara en proportionell andel av fondens tillgångar, om inte fonden
– marknadsförs bara till professionella investerare, eller
– är en indexfond och andelarna är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en MTF-plattform.

Ett fondbolag som förvaltar en värdepappersfond som har auktoriserats som penningmarknadsfond ska bara behöva välja ett av dessa verktyg.

De likviditetshanteringsverktyg som fondbolaget väljer ska vara lämpliga i förhållande till värdepappersfondens investeringsstrategi, likviditetsprofil och inlösenpolicy. Ett fondbolag ska inte bara få välja svingprissättning och dubbel prissättning. Om fondbolaget tillämpar något av de verktygen ska värdet av en fondandel få justeras.

Bestämmelserna om val av likviditetshanteringsverktyg ska gälla även för ett förvaltningsbolag när det förvaltar en värdepappersfond. Motsvarande bestämmelser ska gälla för en AIF-förvaltare som förvaltar en öppen alternativ investeringsfond.

Valet av likviditetshanteringsverktyg ska anges i fondbestämmelserna för en värdepappersfond eller en specialfond eller motsvarande regelverk för en alternativ investeringsfond som inte är en specialfond.

AIF-förvaltare som förvaltar andra öppna alternativa investeringsfonder än specialfonder ska skriftligen underrätta Finansinspektionen om de likviditetshanteringsverktyg som har valts för varje sådan alternativ investeringsfond.

Likviditetshanteringsverktyget svingprissättning ska ersätta det nuvarande likviditetshanteringsverktyget justerat fondandelsvärde.

Regeringens bedömning

Kravet i UCITS direktivet på att fondbolag och förvaltningsbolag som förvaltar en värdepappersfond ska informera Finansinspektionen om valet av likviditetshanteringsverktyg tillgodoses genom gällande rätt. Även motsvarande krav i AIFM-direktivet för AIF-förvaltare som förvaltar en specialfond tillgodoses genom gällande rätt.

Utredningens förslag

Förslaget från utredningen stämmer delvis överens med regeringens förslag och bedömning. Utredningen föreslår att det ska anges i lag att val av likviditetshanteringsverktyg ska utgöra en väsentlig ändring av en AIF-förvaltares verksamhet. Utredningen föreslår inte att det ska regleras i lag att de verktyg som en fondförvaltare väljer ska vara lämpliga i förhållande till fondens eftersträvade investeringsstrategi, likviditetsprofil och inlösenpolicy. Utredningens förslag har också en annan lagteknisk lösning.

Remissinstanserna

Flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det. *Nasdaq Stockholm AB* anser att det bör finnas större flexibilitet och utrymme för anpassning i fråga om krav på och uppsättning av likviditetshanteringsverktyg. Förslaget beaktar enligt Nasdaq Stockholm AB inte förutsättningarna och de skillnader som finns i likviditetshantering mellan börshandlade andelsklasser och traditionellt distribuerade fondandelar. *Finansinspektionen* anser att reglerna om likviditetshantering i UCITS-direktivet och AIFM-direktivet bör genomföras på ett direktivnära sätt och att det behöver förtydligas att de likviditetshanteringsverktyg som fondförvaltaren väljer ska vara lämpliga.

Fondbolagens förening anser att Finansinspektionens prövning av fondbestämmelserna ska avse att fondbolaget har valt de verktyg som avses i lag och tekniska standarder, och inte vara en skälighetsbedömning av fondbestämmelserna. Det är enligt föreningens uppfattning önskvärt att olika likviditetshanteringsverktyg kan användas för olika andelsklasser, särskilt när det handlar om börshandlade andelsklasser, och Finansinspektionen bör kunna öppna upp för en sådan tillämpning i sina föreskrifter. Föreningen anser också att det bör förtydligas att verktygen inlösenavgift och avgift för utspädningsskydd ska tillämpas på ett sådant sätt att andelsägarna inte otillbörligen missgynnas.

Svenska Bankföreningen efterfrågar ett förtydligande av förslagens inverkan på förvaringsinstituts tillsynsuppgifter i fråga om fondverksamheten. *Sveriges riksbank* framhåller att det är angeläget att fondbolag och AIF-förvaltare noggrant analyserar vilka likviditetsobalanser som skulle kunna utvecklas i de fonder som de förvaltar samt väljer och kalibrerar lämpliga likviditetshanteringsverktyg för att kunna hantera obalanserna. *Swedish FinTech Association* anser att regelverket för likviditetshanteringsverktyg bör medge en större flexibilitet för matarfonder och mottagarfonder.

Skälen för regeringens förslag och bedömning

Nya regler om val av likviditetshanteringsverktyg i UCITS-direktivet och AIFM-direktivet

I avsnitt 4.4 behandlas frågan om vad som kan utgöra likviditetsrisker i en fond. För att hantera dessa likviditetsrisker kan ett fondbolag, utöver inlösenfrekvensen och uppsägningstider, använda vissa verktyg, s.k. likviditetshanteringsverktyg. Med dessa avses olika slags åtgärder, ibland tillfälliga sådana, som en fondförvaltare kan vidta för att på olika sätt motverka likviditetsrisker. Åtgärderna syftar bl.a. till att göra det möjligt

att hantera situationer under kortare perioder när det uppstår transaktionskostnader till följd av stora flöden in i eller ut ur en fond. Detta kan bli aktuellt vid exempelvis stressade marknadsförhållanden. I ett sådant fall kan det finnas behov av att omfördela kostnader mellan fondandelsägarna för att de ska behandlas på ett rättvist sätt, samtidigt som den finansiella stabiliteten värnas. Sådana verktyg brukar benämnas likviditetshanteringsverktyg mot utspädning (se Esmas riktlinjer för likviditetshanteringsverktyg i fondföretag och öppna alternativa investeringsfonder, 15 april 2025, ESMA34-1985693317-1160). Andra verktyg, t.ex. senareläggande av teckning, inlösen och återköp brukar benämnas kvantitativa likviditetshanteringsverktyg.

Genom ändringsdirektivet har det införts regler om val av likviditetshanteringsverktyg i UCITS-direktivet och i AIFM-direktivet. Reglerna gäller för fondföretag och AIF-förvaltare som förvaltar öppna alternativa investeringsfonder. I det följande redogörs för reglerna som de är formulerade i UCITS-direktivet, men motsvarande gäller enligt AIFM-direktivet.

Ett fondföretag ska välja ut minst två lämpliga verktyg för likviditetshantering av dem som avses i punkterna 2–8 i bilaga IIA till UCITS-direktivet. Fondföretaget ska inkludera dessa verktyg i sina fondbestämmelser för eventuell användning i fondföretagets investerares intresse. Innan fondföretaget väljer likviditetshanteringsverktyg ska det bedöma dessa verktygs lämplighet i förhållande till sin investeringsstrategi, likviditetsprofil och inlösenpolicy (artikel 18a.2 första stycket).

Verktygen för likviditetshantering som omfattas av valet beskrivs i en bilaga till UCITS-direktivet enligt följande (bilaga IIA):

- *Inlösenspärrar*: en inlösenspärr innebär en tillfällig och partiell begränsning av andelsägares eller aktieägares rättighet att lösa in sina andelar eller aktier, så att investerare endast kan lösa in en viss del av sina andelar eller aktier.
- *Förlängning av uppsägningstid*: förlängning av uppsägningstiden innebär en förlängning av den uppsägningstid som andelsägare eller aktieägare måste ge fondförvaltarna, utöver en minimiperiod som är lämplig för fonden, vid inlösen av sina andelar eller aktier.
- *Inlösenavgift*: inlösenavgift innebär en avgift, inom ett förutbestämt intervall som tar hänsyn till likviditetskostnaden, som betalas till fonden av andelsägare eller aktieägare vid inlösen av andelar eller aktier och som säkerställer att andelsägare eller aktieägare som återstår i fonden inte missgynnas på ett orättvist sätt.
- *Svingprissättning (swing pricing)*: svingprissättning innebär en på förhand fastställd mekanism genom vilken nettotillgångsvärdet (NAV) för andelar eller aktier i en investeringsfond justeras genom tillämpning av en faktor (svingfaktor) som återspeglar likviditetskostnaden.
- *Dubbel prissättning*: dubbel prissättning innebär en på förhand fastställd mekanism genom vilken tecknings-, återköps- och inlösenpriser för andelar eller aktier i en investeringsfond fastställs genom att nettotillgångsvärdet (NAV) per andel eller aktie justeras med en faktor som återspeglar likviditetskostnaden.
- *Avgift för utspädningsskydd*: avgift för utspädningsskydd innebär en avgift som en andelsägare eller aktieägare betalar till fonden vid tidpunkten för teckning, återköp eller inlösen av andelar eller aktier och som ersätter fonden för de likviditetskostnader som uppstår på

grund av transaktionens storlek och som säkerställer att andra andelsägare eller aktieägare inte missgynnas på ett orättvist sätt.

– *Inlösen in natura*: inlösen in natura innebär överföring av tillgångar som innehas av fonden, i stället för kontanter, för att tillmötesgå andelsägarnas eller aktieägarnas begäran om inlösen.

Ett fondföretag får inte välja bara svingprissättning och dubbel prissättning som verktyg (artikel 18a.2 första stycket). Ett fondföretag som auktoriserats som penningmarknadsfond får besluta att välja bara ett av verktygen (artikel 18a.2 andra stycket). Hänvisningen till EU-förordningen om penningmarknadsfonder bör avse den vid varje tidpunkt gällande lydelsen, s.k. dynamisk hänvisning.

Verktyget inlösen in natura får endast aktiveras för att tillmötesgå en begäran om inlösen från professionella investerare och om inlösen in natura motsvarar en proportionell andel av fondföretagets tillgångar (artikel 18a.2 fjärde stycket). Inlösen in natura behöver vidare inte motsvara en proportionell andel av fondföretagets tillgångar om fondföretaget endast marknadsförs till professionella investerare, eller om syftet med fondföretagets investeringsstrategi är att efterbilda sammansättningen av ett visst aktieindex eller index för skuldförbindelser och detta fondföretag är en börshandlad fond enligt definitionen i artikel 4.1.46 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU av den 15 maj 2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EG och av direktiv 2011/61/EU (artikel 18a.2 femte stycket i UCITS-direktivet).

De likviditetshanteringsverktyg som valts ska meddelas de behöriga myndigheterna i fondföretagets hemmedlemsstat (artikel 18a.2 tredje stycket) och ett fondföretag får i sina andelsägares intresse, aktivera eller avaktivera verktyg för likviditetshantering som valts ut från punkterna 2–8 i bilaga IIA i enlighet med artikel 18a.2 (artikel 84.2 första stycket a).

Motsvarande krav gäller för AIF-förvaltare som förvaltar öppna alternativa investeringsfonder (artikel 16.2b första, andra, fjärde och femte styckena i AIFM-direktivet).

Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten (Esma) har med stöd av UCITS-direktivet utarbetat förslag till tekniska standarder för tillsyn för att närmare fastställa egenskaperna hos de verktyg för likviditetshantering som anges i bilaga IIA till direktivet. Vid utarbetandet av dessa förslag ska Esma ta hänsyn till fondföretagens olika investeringsstrategier och underliggande tillgångar. Dessa standarder ska inte begränsa fondföretagens möjlighet att använda lämpliga verktyg för likviditetshantering för alla tillgångsklasser, jurisdiktioner och marknadsförhållanden (artikel 18a.3 första stycket). Esmas mandat gäller även för AIFM-direktivet (artikel 16.2g). Kommissionen har den 17 november 2025 antagit en delegerad förordning efter förslag från Esma (se kommissionens utkast till delegerad förordning om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG vad gäller tekniska tillsynsstandarder som specificerar egenskaperna hos verktyg för likviditetshantering, C(2025) 7642 final; motsvarande gäller även för AIFM-direktivet, se C(2025) 7643 final). Den delegerade förordningen är föremål för konsultation och kommer därefter att publiceras i Europeiska unionens

officiella tidning. Förordningen ska tillämpas från och med den 16 april 2026.

Esma ska även utarbeta riktlinjer för fondföretagens val och kalibrering av sina verktyg för likviditetshantering för hantering av likviditetsrisker och för att minska riskerna för den finansiella stabiliteten. I dessa riktlinjer ska det klargöras att fondföretaget fortfarande har huvudansvaret för hanteringen av likviditetsrisker. De ska innehålla uppgifter om under vilka omständigheter de sidofickor som avses i punkt 9 i bilaga IIA till UCITS-direktivet kan aktiveras (artikel 18a.4 i UCITS-direktivet). Esmas mandat gäller även för AIFM-direktivet (artikel 16.2h).

Reglerna om val av likviditetshanteringsverktyg bör genomföras i svensk rätt genom att motsvarande bestämmelser tas in i lagen om värdepappersfonder och lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder. Regeringen delar *Finansinspektionens* uppfattning att bestämmelserna bör utformas på ett direktivnära sätt. I likhet med i direktiven bör det därför i lagen anges att de verktyg som en fondförvaltare väljer ska vara lämpliga i förhållande till fondens investeringsstrategi, likviditetsprofil och inlösenpolicy. Det bör, som *Fondbolagens förening* påpekar, förtydligas att verktygen inlösenavgift och avgift för utspädningsskydd ska tillämpas på ett sådant sätt att andelsägarna inte otillbörligen missgynnas.

Det bör även uttryckligen anges i lag att fondbolaget eller AIF-förvaltaren får tillämpa de valda likviditetshanteringsverktygen i andelsägarnas intresse, även om detta är en princip som gäller för fondbolags och AIF-förvaltares förvaltning av fonder (se 4 kap. 2 § tredje stycket LVF och 8 kap. 1 § 1 och 12 kap. 2 § tredje stycket LAIF).

Till stöd för fondförvaltarna kommer det att finnas riktlinjer från Esma om val och kalibrering av verktygen för likviditetshantering för hantering av likviditetsrisker och för att minska riskerna för den finansiella stabiliteten.

För ett förvaltningsbolag som har fått tillstånd att förvalta en värdepappersfond gäller de flesta bestämmelser om värdepappersfonder i 4 och 5 kap. LVF för den förvaltningen (se 1 kap. 6 d §). Det som i denna lagrådsremiss föreslås för fondbolag bör därför gälla även för förvaltningsbolag när de förvaltar en värdepappersfond. För att det ska gälla krävs det lagändringar så att de nya bestämmelserna om likviditetshanteringsverktyg gäller också för förvaltningsbolag.

Till följd av de nya bestämmelser om svingprissättning som föreslås bör den nuvarande regleringen av justerat fondandelsvärde som gäller för värdepappersfonder och specialfonder upphöra att gälla (4 kap. 10 b § LVF och 12 kap. 5 § LAIF). Om likviditetshanteringsverktygen svingprissättning eller dubbel prissättning tillämpas för en fond bör värdet av en fondandel få justeras i likhet med det som gäller vid tillämpningen av de nuvarande bestämmelserna om justerat fondandelsvärde.

Finansinspektionens prövning av valet av likviditetshanteringsverktyg

Det finns inte något uttryckligt krav i UCITS-direktivet och AIFM-direktivet på att behöriga myndigheter ska godkänna valet av likviditetshanteringsverktyg. Däremot gäller ett generellt krav i UCITS-direktivet att fondbestämmelserna och ändringar i dessa ska godkännas av behöriga myndigheter (artikel 5.2 och 5.6). De likviditetshanteringsverktyg som

fondförvaltare är skyldiga att välja bland ska inkluderas i fondbestämmelserna eller i motsvarande regelverk. För fondbolag, förvaltningsbolag som förvaltar värdepappersfonder och AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder kommer det att innebära att valet av likviditetshanteringsverktyg blir föremål för Finansinspektionens prövning. Denna prövning av fondbestämmelserna kommer, i motsats till vad *Fondbolagens förening* anser, att innefatta en skälighetsbedömning (jfr 4 kap. 9 § första stycket LVF och 12 kap. 3 § LAIF). Vid denna bedömning bör Finansinspektionen beakta det lämplighetskrav som gäller för de valda likviditetshanteringsverktygen och om de är förenliga med fondbestämmelserna i övrigt och gällande regelverk. Omständigheter som kan ha betydelse för lämplighetsbedömningen är bl.a. fondens rättsliga struktur, investeringsstrategi, likviditetsprofil, handelsvillkor och investerarkrets (jfr Esmas riktlinjer ESMA34-1985693317-1160). Även ett fondbolags riktlinjer och förfaranden bör ha betydelse för prövningen av om likviditetshanteringsverktygen ska anses lämpliga. Av allmänna förvaltningsrättsliga principer följer att det är den fondförvaltare som ansöker om godkännande av fondbestämmelser som har bevisbördan för att lämplighetskravet är uppfyllt. När val av likviditetshanteringsverktyg görs för en befintlig fond, bör fondbolagets bedömning att ändringen av fondbestämmelserna ligger i andelsägarnas gemensamma intresse godtas om den inte förefaller oriktig (jfr prop. 2010/11:135 s. 297).

Eftersom Finansinspektionens godkännande av fondbestämmelserna krävs behöver det inte anges i lag att fondbolag, förvaltningsbolag som förvaltar värdepappersfonder eller AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder ska underrätta Finansinspektionen om valet av likviditetshanteringsverktyg (jfr artikel 18a.2 tredje stycket i UCITS-direktivet och artikel 16.2b tredje stycket i AIFM-direktivet).

För andra alternativa investeringsfonder än specialfonder finns det inte något krav på att Finansinspektionen ska godkänna fondbestämmelser eller motsvarande regelverk. Regeringen anser, till skillnad från utredningen, att det inte i lag bör anges att byte av likviditetshanteringsverktyg är en väsentlig ändring avseende AIF-förvaltarens verksamhet (3 kap. 10 § LAIF). Även om utgångspunkten bör vara att byte av likviditetshanteringsverktyg är en sådan väsentlig ändring som ska anmälas, kan det finnas situationer där ett sådant byte i allmänhet inte kan anses nå upp till denna nivå, exempelvis om en förvaltare byter från svingprissättning till dubbel prissättning. Dessutom kommer det i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder inte att finnas några andra bestämmelser om vilken typ av uppgifter som uppfyller detta krav. Regeringen anser att det vore en alltför långtgående åtgärd att införa ett sådant krav som det som utredningen föreslår. Det bör i stället lämnas till rättstillämpningen att avgöra i vilken utsträckning val eller byte av likviditetshanteringsverktyg utgör en väsentlig ändring som kräver anmälan till Finansinspektionen. En AIF-förvaltare bör dock vara skyldig att underrätta Finansinspektionen om de likviditetshanteringsverktyg som har valts (jfr artikel 16.2b tredje stycket i AIFM-direktivet). Om valet av likviditetshanteringsverktyg har anmälts till Finansinspektionen som en väsentlig ändring av AIF-förvaltarens verksamhet krävs dock inte någon separat underrättelse. En bestämmelse med denna innebörd bör tas in i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder.

Vissa frågor om tillämpningen av likviditetshanteringsverktyg

De likviditetshanteringsverktyg som fondbolag och AIF-förvaltare som förvaltar öppna alternativa investeringsfonder ska välja bland har olika egenskaper och är anpassade för olika situationer. Medan vissa mer tar sikte på att fördela transaktionskostnader på ett mer rättvist sätt mellan andelsägare, t.ex. svingprissättning, tar andra sikte på mer extraordinära situationer som när en del av tillgångarna i fonden inte går att sälja, t.ex. sidofickor. Genom att fondbolag och AIF-förvaltare enligt förslaget ska välja minst två likviditetshanteringsverktyg kan de välja verktyg som är anpassade för olika situationer.

Två remissinstanser efterfrågar ytterligare flexibilitet vid valet av likviditetshanteringsverktyg. *Nasdaq Stockholm AB* anser att vissa av verktygen inte kan tillämpas för börshandlade fonder medan *Swedish FinTech Association* betonar de särskilda omständigheter som gäller för matarfonder. Regeringen har förståelse för remissinstansernas synpunkter men konstaterar samtidigt att EU-direktiven inte medger någon möjlighet att anpassa valet av likviditetshanteringsverktyg för några andra kategorier av fonder än penningmarknadsfonder. Regeringen vill, i likhet med *Sveriges riksbank*, också särskilt betona att det är angeläget att fondbolag och AIF-förvaltare noggrant analyserar vilka likviditetsobalanser som skulle kunna utvecklas i de fonder som de förvaltar samt väljer och kalibrerar lämpliga verktyg för att kunna hantera dessa.

Fondbolagens förening anser att det är önskvärt att olika likviditetshanteringsverktyg kan användas för olika andelsklasser i en värdepappersfond. UCITS-direktivet innehåller inte några uttryckliga regler om att tillämpa likviditetshanteringsverktyg bara för en viss andelsklass. I kommissionens utkast till delegerad förordning om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG vad gäller tekniska tillsynsstandarder som specificerar egenskaperna hos verktyg för likviditetshantering, C(2025) 7642 final, föreslås dock att bl.a. verktyget senareläggning av teckning, återköp och inlösen ska tillämpas på alla andelsklasser i ett fondföretag (artikel 1.3). Motsvarande regler föreslås även för AIF-förvaltare som förvaltar öppna investeringsfonder, se C(2025) 7643 final.

I lagen om värdepappersfonder finns det bestämmelser om andelsklasser (4 kap. 10 § LVF). Bestämmelserna är utformade så att andelsklasser i en fond får vara förenade med vissa villkor som anges i lagen (4 kap. 10 andra stycket LVF) och i föreskrifter på lägre nivå än lag (se 4 kap. 10 § och 13 kap. 1 § LVF och 18 § förordningen [2013:588] om värdepappersfonder).

Regeringen anser att det i och för sig skulle kunna övervägas att göra det möjligt att tillämpa likviditetshanteringsverktyg för bara en viss andelsklass. Det finns dock inte tillräckligt beredningsunderlag eller utrymme för att inom ramen för detta lagstiftningsärende överväga eller föreslå sådana lagändringar. I likhet med föreningen konstaterar regeringen att Finansinspektionen får meddela föreskrifter om villkor som en andelsklass får vara förenad med och under vilka förutsättningar en andelsklass får vara förenad med ett visst villkor.

Övriga frågor

Svenska Bankföreningen efterfrågar ett förtydligande av förslagens inverkan på förvaringsinstituts tillsynsuppgifter i fråga om fondverksamheten. Regeringen konstaterar att fondbolag redan i dag har möjlighet att tillämpa likviditetshanteringsverktyg. Förslaget innebär inte några principiella ändringar när det gäller förvaringsinstitutets översynsfunktion.

6.2.2 Underrättelser till Finansinspektionen vid tillämpning av likviditetshanteringsverktyg i vissa fall

Regeringens förslag

Ett fondbolag ska snarast underrätta Finansinspektionen när det börjar tillämpa något av de valda likviditetshanteringsverktygen respektive när det inte längre tillämpar sådana verktyg, om tillämpningen sker på ett sätt som avviker från den verksamhet som normalt sett bedrivs enligt fondbestämmelserna. En sådan underrättelseskyldighet ska gälla även för en AIF-förvaltare som förvaltar en öppen alternativ investeringsfond, om tillämpningen av de valda likviditetshanteringsverktygen sker på ett sätt som avviker från den verksamhet som normalt sett bedrivs enligt fondbestämmelserna, bolagsordningen eller motsvarande regelverk.

Bestämmelserna om fondbolags underrättelseskyldighet när tillämpningen av de valda likviditetshanteringsverktygen sker på ett sätt som avviker från den verksamhet som normalt sett bedrivs enligt fondbestämmelserna ska också gälla för ett förvaltningsbolag när det förvaltar en värdepappersfond.

Utredningens förslag

Förslaget från utredningen stämmer överens med regeringens förslag.

Remissinstanserna

Remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det.

Skälen för regeringens förslag

Genom ändringsdirektivet har det införts regler i UCITS-direktivet och AIFM-direktivet om underrättelser till behörig myndighet i vissa situationer. Enligt UCITS-direktivet ska ett fondföretag utan dröjsmål underrätta de behöriga myndigheterna i sin hemmedlemsstat när fondföretaget aktiverar eller avaktiverar något av de verktyg för likviditetshantering som avses i punkterna 2–8 i bilaga IIA på ett sätt som inte ligger i linje med den normala affärsverksamheten enligt fondföretagets fondbestämmelser eller bolagsordning (artikel 84.3 första stycket b). Motsvarande regler gäller enligt AIFM-direktivet för AIF-förvaltare som förvaltar öppna alternativa investeringsfonder (artikel 16.2d första stycket b).

Av de nya reglerna följer en skyldighet för fondbolag och AIF-förvaltare att under vissa förutsättningar underrätta att den behöriga myndigheten, i Sverige Finansinspektionen, om tillämpningen av likviditetshanteringsverktyg. I fråga om de likviditetshanteringsverktyg som behandlas i avsnitt 6.2.1 ska Finansinspektionen underrättas om verktygen tillämpas eller inte längre tillämpas på ett sätt som inte ligger i linje med den normala affärsverksamheten enligt fondföretagets eller den alternativa investeringsfondens fondbestämmelser eller bolagsordning. Det ska således vara fråga om situationer som avviker från det som normalt gäller. Bestämmelser av denna innebörd bör tas in i lagen om värdepappersfonder och i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder.

För ett förvaltningsbolag som har fått tillstånd att förvalta en värdepappersfond gäller de flesta bestämmelser om värdepappersfonder i 4 och 5 kap. LVF för den förvaltningen (se 1 kap. 6 d §). Det som i denna lagrådsremiss föreslås för fondbolag bör därför gälla även för ett förvaltningsbolag när det förvaltar en värdepappersfond. För att det ska gälla krävs det lagändringar så att de nya bestämmelserna om likviditetshanteringsverktyg även gäller för förvaltningsbolag.

6.2.3 Riktlinjer och förfaranden för tillämpningen av likviditetshanteringsverktyg

Regeringens förslag

Ett fondbolag ska ha riktlinjer och förfaranden för tillämpningen av de likviditetshanteringsverktyg som bolaget har valt för en värdepappersfond. Fondbolaget ska lämna in riktlinjerna och förfarandena till Finansinspektionen. Bestämmelserna om riktlinjer och förfaranden och underrättelseskyldigheten ska gälla även för en AIF-förvaltare som förvaltar en öppen alternativ investeringsfond.

Motsvarande bestämmelser ska gälla för ett förvaltningsbolag som förvaltar en värdepappersfond.

Utredningens förslag

Förslaget från utredningen stämmer i sak överens med regeringens förslag, men har en annan lagteknisk utformning.

Remissinstanserna

Flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det. *Fondbolagens förening* anser att det i stället för ”system” bör anges att fondförvaltare ska ha en policy för tillämpningen av de likviditetshanteringsverktyg som förvaltaren har valt och att detta inte bör ses som en del av fondbolagets riskhanteringssystem eftersom det skulle få konsekvenser för värdepappersfonder som förvaltas av utländska förvaltningsbolag.

Skälen för utredningens förslag

Genom ändringsdirektivet har det införts regler i UCITS-direktivet om att ett fondföretag ska införa detaljerade policyer och förfaranden för aktivering och avaktivering av alla valda verktyg för likviditetshantering och de operativa och administrativa arrangemangen för användningen av ett sådant verktyg. De detaljerade policyer och förfarandena för aktivering och avaktivering ska meddelas de behöriga myndigheterna i fondföretagets hemmedlemsstat (artikel 18a.2 tredje stycket). Motsvarande regler har införts för AIF-förvaltare som förvaltar öppna alternativa investeringsfonder (artikel 16.2b tredje stycket).

För fondbolag bör, som *Fondbolagens förening* påpekar, reglerna i UCITS-direktivet inte genomföras som en del av riskhanteringen eftersom det kan få konsekvenser för vilka bestämmelser som ska tillämpas på förvaltningsbolag som förvaltar en värdepappersfond (jfr 1 kap. 6 d § andra stycket LVF). I stället bör det i lagen om värdepappersfonder anges att ett fondbolag ska ha riktlinjer och förfaranden för tillämpningen av de likviditetshanteringsverktyg som bolaget har valt för en värdepappersfond. Fondbolaget ska underrätta Finansinspektionen om dessa. I lagen om värdepappersfonder bör det även anges att riktlinjerna och förfarandena ska vara tillämpliga på ett förvaltningsbolag som förvaltar en värdepappersfond (jfr artikel 19.3 i UCITS-direktivet).

Reglerna om policyer och förfaranden i AIFM-direktivet bör på motsvarande sätt genomföras i bestämmelser i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder på så sätt att ett AIF-förvaltare ska ha riktlinjer och förfaranden för tillämpningen av de likviditetshanteringsverktyg som förvaltaren har valt för en öppen alternativ investeringsfond. Förvaltaren bör skriftligen underrätta Finansinspektionen om dessa.

6.2.4 Likviditetshanteringsverktyget sidofickor

Regeringens förslag

Om de ekonomiska eller rättsliga egenskaperna i fråga om vissa av tillgångarna som ingår i en värdepappersfond har ändrats väsentligt eller blivit osäkra till följd av exceptionella omständigheter, ska fondbolaget få avskilja dessa tillgångar från de övriga tillgångarna i fonden i enlighet med den rättsakt som har antagits av Europeiska kommissionen. Fondbolaget ska inte behöva tillämpa placeringsbestämmelserna för tillgångar som har avskilts från en värdepappersfond. Fondbolaget ska för de ursprungliga fondandelsägarnas räkning förvalta tillgångar som har avskilts från en värdepappersfond. Tillgångarna ska säljas eller på annat sätt avvecklas när det kan ske under rimliga förutsättningar. Nettobehållningen ska skiftas ut till de ursprungliga fondandelsägarna.

Om en ursprunglig fondandelsägare inte har anmält sitt innehav till fondbolaget inom fem år efter det att fondandelsägaren underrättats om att medel har kunnat betalas ut ska fondandelsägaren ha förlorat sin rätt att få sina medel utbetalade. Medel som inte har kunnat betalas ut till andelsägarna ska tillfalla Allmänna arvsfonden.

Fondbolaget ska för sin förvaltning av de avskilda tillgångarna ha rätt till skälig ersättning ur de tillgångarna, eller om dessa inte räcker till

och det finns särskilda skäl, ur de tillgångar som inte har avskilts. Ersättningens storlek ska bestämmas av Finansinspektionen.

Fondbolaget ska underrätta Finansinspektionen inom rimlig tid innan bolaget avskiljer tillgångar.

Det som föreslås om sidofickor ska gälla även för ett förvaltningsbolag när det förvaltar en värdepappersfond.

Om de ekonomiska eller rättsliga egenskaperna i fråga om vissa av tillgångarna som ingår i en öppen alternativ investeringsfond har ändrats väsentligt eller blivit osäkra till följd av exceptionella omständigheter, ska AIF-förvaltaren få avskilja dessa tillgångar från de övriga tillgångarna i fonden i enlighet med den rättsakt som har antagits av Europeiska kommissionens. AIF-förvaltaren ska underrätta Finansinspektionen inom rimlig tid innan förvaltaren avskiljer tillgångar.

Utredningens förslag

Förslaget från utredningen stämmer i sak överens med regeringens förslag, men har en annan lagteknisk utformning.

Remissinstanserna

Flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det. *Finansinspektionen* anser att det bör förtydligas vilka krav som ska tillämpas i förhållande till en värdepappersfonds avskilda tillgångar. Det bör enligt inspektionen också övervägas att reglera specialfonders avskilda tillgångar på liknande sätt som värdepappersfonder. Finansinspektionen anser att likvida medel i första hand bör följa med de avskilda tillgångarna, inte från de delar som inte avskilts, så att ersättning kan tas från de avskilda tillgångarna. Även *Fondbolagens förening* invänder mot förslaget att ett fondbolag ska ha rätt till ersättning ur den värdepappersfond från vilken tillgångarna har avskilts för sin förvaltning av en sidoficka. Föreningen anser att ett avskiljande bör åstadkommas genom någon av de metoder som kommer att regleras i tekniska standarder och att detta bör klargöras. *Svenska Bankföreningen* anser att förvaltningen av sidofickor fullt ut bör skötas av fondbolagen och att det bör förtydligas att ett fondbolag inte kan fatta ett beslut om att upphöra med förvaltningen av en sidoficka enligt de nuvarande bestämmelserna i lagen om värdepappersfonder.

Skälen för regeringens förslag

Regler i UCITS-direktivet och AIFM-direktivet om sidofickor

Genom ändringsdirektivet har det införts regler om s.k. sidofickor i UCITS-direktivet och AIFM-direktivet. Enligt UCITS-direktivet får fondföretaget, i sina andelsägares intresse, aktivera sidofickor enligt punkt 9 i bilaga IIA (artikel 84.2 första stycket a andra meningen). Att aktivera en sidoficka innebär att vissa tillgångar, vars ekonomiska eller rättsliga egenskaper har ändrats väsentligt eller blivit osäkra på grund av exceptionella omständigheter, separeras från fondens övriga tillgångar (punkt 9 i bilaga IIA). Motsvarande regler gäller för AIF-förvaltare som förvaltar öppna alternativa investeringsfonder (artikel 16.2c första stycket).

Om ett fondföretag aktiverar sidofickor genom separering av tillgångar, kan de separerade tillgångarna, enligt UCITS-direktivet, undantas från beräkningen av de gränser som fastställs i kapitel VII (artikel 57.3). Kapitlet motsvarar artiklarna 49–57 i direktivet. Någon motsvarighet till denna artikel finns inte i AIFM-direktivet eftersom det direktivet i allt väsentligt utgör en reglering förvaltare och inte av fonder.

Ett fondföretag ska, enligt UCITS-direktivet, inom rimlig tid underrätta de behöriga myndigheterna sin hemmedlemsstat innan det aktiverar eller avaktiverar sidofickor (artikel 84.3 andra stycket). Motsvarande regler gäller även för AIF-förvaltare som förvaltar öppna alternativa investeringsfonder (artikel 16.2d andra stycket).

Tillgångar som har avskilts från en värdepappersfond

Allmänt sett krävs det inte några särskilda bestämmelser för att ett fondbolag ska kunna hantera vissa tillgångar som ingår i en värdepappersfond på ett särskilt sätt, t.ex. genom att låta bli att sälja osäkra tillgångar samtidigt som andra tillgångar säljs. Detta gäller under förutsättning att fondbolaget följer placeringsbestämmelserna i lagen om värdepappersfonder (5 kap.). Avsikten med likviditetshanteringsverktyget sidofickor är dock att fondandelsvärdet ska kunna beräknas oberoende av de osäkra tillgångarna. I annat fall kan det vara svårt, eller t.o.m. omöjligt, att beräkna fondandelsvärdet på ett rättvisande sätt. Som ett exempel på en situation när det har uppstått svårigheter att beräkna fondandelsvärdet kan nämnas när Ryssland i februari 2022 inledde sitt fullskaliga anfallskrig mot Ukraina. Fondbolag som förvaltade värdepappersfonder där medlen helt eller delvis investerats i finansiella instrument som var upptagna till handel på Moskvabörsen hade då stora svårigheter att värdera de tillgångarna och därmed också att beräkna fondandelsvärdet.

Regleringen av sidofickor i UCITS-direktivet bör i svensk rätt genomföras genom att nya bestämmelser tas in i lagen om värdepappersfonder som gör det möjligt för ett fondbolag att skilja vissa tillgångar från de övriga tillgångar som ingår i en värdepappersfond om de ekonomiska eller rättsliga egenskaperna har ändrats väsentligt eller blivit osäkra till följd av exceptionella omständigheter. Hur avskiljandet går till regleras i den delegerade förordning som kommissionen antog den 17 november 2025 (se avsnitt 6.2.1). Förordningen är föremål för konsultation där Europaparlamentet och rådet ges möjlighet att invända mot förordningen senast inom tre månader. Förordningen ska tillämpas från och med den 16 april 2026, under förutsättning att eventuella invändningar inte påverkar innehållet i förordningen eller när den ska börja tillämpas. Ytterligare ledning för tillämpningen av sidofickor ges i viss mån även i riktlinjer från Esma. Avskiljandet av tillgångar kommer alltså, som *Fondbolagens förening* påpekar, att göras i enlighet med det som regleras i kommissionens delegerade förordning. Detta bör förtydligas i lagen om värdepappersfonder genom en hänvisning till den delegerade förordningen. Hänvisningen till UCITS-direktivet i denna del bör avse lydelsen enligt ändringsdirektivet, s.k. statisk hänvisning.

För en sidoficka gäller, enligt UCITS-direktivet, inte de placeringsregler som följer av direktivet (artiklarna 49–57). De placeringsreglerna motsvarar bestämmelser i 5 kap. lagen om värdepappersfonder. Att fond-

bolaget inte ska behöva tillämpa placeringsbestämmelserna bör anges i lagen. Det bör dock, som Finansinspektionen framhåller, tydliggöras att de bestämmelser som föreslås ska gälla för sidofickor ändå ska tillämpas.

Syftet med avskiljandet av tillgångar från en värdepappersfond bör vara att de osäkra tillgångarna ska säljas eller på annat sätt avvecklas när omständigheterna ger utrymme för detta. De tillgångar som har avskilts genom en sidoficka bör inte kunna återföras till den övriga fondförmögenheten. Hur sidofickor i praktiken ska avvecklas regleras inte i de nya reglerna i UCITS-direktivet. Enligt regeringens uppfattning bör de nuvarande bestämmelserna om avveckling av en värdepappersfond kunna tjäna till vägledning (9 kap. LVF). Till skillnad från de bestämmelserna bör det, som *Svenska Bankföreningen* betonar, och i likhet med vad utredningen föreslår, vara fondbolaget och inte förvaringsinstitutet som ansvarar för avvecklingen av sidofickan. Sidofickor bör avvecklas på så sätt att tillgångarna säljs när det kan göras under rimliga förhållanden. Nettobehållningen ska därefter skiftas ut till de fondandelsägare som var andelsägare i fonden när sidofickan bildades. Om en fondandelsägare inte har anmält sitt innehav inom fem år efter det att medlen hade kunnat betalas ut, bör fondandelsägaren ha förlorat sin rätt att få medlen utbetalda. Sådana medel samt andra restbelopp som inte har kunnat betalas ut till andelsägarna bör tillfalla allmänna arvsfonden.

Finansinspektionen efterfrågar ett förtydligande av vilka krav som ska gälla i förhållande till tillgångar som avskilts från en värdepappersfond, bl.a. om bestämmelser om värdepappersfondens rättsliga ställning och förvaltningen av en värdepappersfond i lagen om värdepappersfonder ska vara tillämpliga. Regeringen konstaterar att avskilda tillgångar, dvs. sidofickor, i allmänhet kan bildas antingen genom att en andelsklass bildas för de avskilda tillgångarna eller genom att tillgångar separeras från värdepappersfonden till en ny fond. Så länge sidofickan utgör en andelsklass bör det inte råda någon oklarhet om vilka bestämmelser som gäller eftersom fonden där andelsklassen ingår fortfarande är en värdepappersfond. Om sidofickan däremot utgör en egen fond uppstår frågan om det är en värdepappersfond och om inte, vilka bestämmelser som då bör gälla. Bestämmelserna i den delegerade förordning som kommissionen antagit den 17 november 2025 bör kunna ge vägledning när det gäller vilka krav som bör gälla i förhållande till en värdepappersfonds avskilda tillgångar.

När det gäller fondbolagets ersättning för förvaltningen av sidofickor anser regeringen, i likhet med Finansinspektionen och Fondbolagens förening, att ersättning bör tas ur de avskilda tillgångarna. Så länge det inte innebär att andelsägarna inte behandlas lika bör, som Finansinspektionen framhåller, likvida medel i värdepappersfonder följa med vid avskiljandet. Regeringen anser dock att det i undantagsfall även bör finnas en möjlighet för fondbolag att ta ersättning ur tillgångar som inte har avskilts, oavsett hur avskiljandet har skett. I likhet med utredningen anser regeringen att det bör krävas att det finns särskilda skäl för att fondbolaget ska få ta ersättning ur de tillgångarna. Det är viktigt att fondbolaget lämnar tydlig information om detta i informationsbroschyren så att nya andelsägare kan bedöma den risk som är förenad med att investera i fonden (jfr 4 kap. 15 § första stycket 2 LVF).

Bestämmelserna om sidofickor i lagen om värdepappersfonder bör gälla även för förvaltningsbolag som förvaltar en värdepappersfond.

Tillgångar som har avskilts från en alternativ investeringsfond

Behovet av lagstiftningsåtgärder för att i svensk rätt genomföra de nya reglerna i AIFM-direktivet om sidofickor är inte detsamma som för motsvarande regler i UCITS-direktivet. Skälet för detta är att AIFM-direktivet i allt väsentligt utgör en reglering av förvaltare och inte av fonder. De bestämmelser om sidofickor som tas in i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder bör begränsas till en allmänt hållen bestämmelse och en möjlighet för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter (se avsnitt 6.2.7). Det bör därför införas en bestämmelse om att AIF-förvaltaren ska få avskilja vissa tillgångar i en öppen alternativ investeringsfond från övriga tillgångar i fonden. I likhet med förslaget i fråga om fondbolag och värdepappersfonder bör detta gälla under förutsättning att de ekonomiska eller rättsliga egenskaperna avseende vissa tillgångar har ändrats väsentligt eller blivit osäkra till följd av exceptionella omständigheter (se ovan). Det bör även införas en skyldighet för AIF-förvaltare att underrätta Finansinspektionen inom rimlig tid innan förvaltaren avskiljer tillgångar.

Finansinspektionen anser att det bör övervägas att reglera tillgångar som har avskilts från en specialfond på liknande sätt som tillgångar som har avskilts från en värdepappersfond. En specialfond är en alternativ investeringsfond för vilken det gäller i huvudsak samma placeringsregler som för en värdepappersfond. I många fall torde även investerarkretsen för specialfonder vara i princip densamma som för värdepappersfonder. Regeringen instämmer därför med Finansinspektionen att regleringen av sidofickor för värdepappersfonder bör gälla även för specialfonder. Den ändring som föreslås i lagen om värdepappersfonder när det gäller sidofickor omfattar även specialfonder i och med den hänvisning till bestämmelserna om förvaltning i den lagen som finns i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (se hänvisningen i 12 kap. 13 § LAIF till 5 kap. LVF).

6.2.5 Likviditetshanteringsverktyget tillfällig senareläggning av försäljning och inlösen

Regeringens förslag

Det ska inte längre krävas att ett fondbolag underrättar behöriga myndigheter i andra länder inom EES där fondandelar marknadsförs om att fondbolaget tillfälligt har senarelagt försäljning eller inlösen. Det ska inte heller krävas av ett förvaltningsbolag när det förvaltar en värdepappersfond.

AIF-förvaltare som förvaltar en öppen alternativ investeringsfond ska tillfälligt få senarelägga försäljning och inlösen av andelar eller aktier om det finns särskilda skäl för åtgärden och den är motiverad av hänsyn till andels- eller aktieägarnas intresse. AIF-förvaltare ska snarast underrätta Finansinspektionen samt berörda investerare och aktie- och andelsägare om åtgärden. Finansinspektionen ska också underrättas när orsakerna till senareläggningen upphört.

Regeringens bedömning

Det krävs inte någon lagstiftningsåtgärd för att det ska vara möjligt för ett fondbolag eller förvaltningsbolag när det förvaltar en värdepappersfond att använda likviditetshanteringsverktyget tillfälligt senareläggande av teckning, återköp och inlösen.

Utredningens förslag och bedömning

Förslaget och bedömningen från utredningen stämmer delvis överens med regeringens förslag och bedömning. Utredningen föreslår inte någon ändring av fondbolags underrättelseskyldighet vid tillämpningen av likviditetshanteringsverktygen tillfälligt senareläggande av teckning, återköp och inlösen.

Remissinstanserna

Flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget och bedömningen eller har inget att invända mot dem. *Fondbolagens förening* anser att utformningen av förslaget innebär en dubbelreglering för specialfonder. Det bör, enligt föreningen, förtydligas vilka regler som är tillämpliga för specialfonder.

Skälen för regeringens förslag och bedömning

Genom ändringsdirektivet har det införts regler i AIFM-direktivet om senareläggning av teckning och inlösen av andelar eller aktier i alternativa investeringsfonder. Motsvarande regler i fråga om fondföretag som sedan tidigare gäller enligt UCITS-direktivet har ändrats. Nedan redogörs för reglerna i UCITS-direktivet, i lydelsen enligt ändringsdirektivet.

Enligt UCITS-direktivet får ett fondföretag, i sina andelsägares intresse, tillfälligt senarelägga teckning, återköp och inlösen av sina andelar (artikel 84.2 första stycket a). Tillfälligt senareläggande av teckning, återköp och inlösen innebär att andelsägare eller aktieägare tillfälligt nekas att teckna, återköpa och lösa in fondens andelar eller aktier (punkt 1 i bilaga IIA till direktivet). Ett fondföretag får endast använda ett sådant tillfälligt senareläggande av teckning, återköp och inlösen i undantagsfall när omständigheterna så kräver, och då det är berättigat med hänsyn till dess andelsägares intressen (artikel 84.2 andra stycket).

Ett fondföretag ska utan dröjsmål underrätta de behöriga myndigheterna i sin hemmedlemsstat när det aktiverar eller avaktiverar likviditetshanteringsverktyget ett tillfälligt senareläggande av teckning, återköp och inlösen (artikel 84.3 första stycket a).

Motsvarande regler har för AIF-förvaltare införts i AIFM-direktivet (artikel 16.2c andra stycket och 16.2d första stycket a och bilaga V).

Egenskaperna för likviditetshanteringsverktyget tillfälligt senareläggande av teckning, återköp och inlösen kommer närmare att fastställas av Esma (se avsnitt 6.2.1).

Till skillnad från de likviditetshanteringsverktyg som behandlas i avsnitt 6.2.1 utgör tillfälligt senareläggande av teckning, återköp och inlösen ett verktyg som fondbolag och AIF-förvaltare får tillämpa utan att det framgår av fondbestämmelserna eller liknande regelverk. Det är inte heller ett verktyg som en fondförvaltare är skyldig att välja bland.

Fondbolag får redan i dag senarelägga försäljning och inlösen av fondandelar, om det finns särskilda skäl för åtgärden och den är motiverad av hänsyn till fondandelsägarnas intresse (4 kap. 13 a § LVF). Vid genomförandet i svensk rätt av de tidigare reglerna i UCITS-direktivet, som inte avsåg teckning (se artikel 84.2), bedömde regeringen att det inte var oförenligt med direktivet att införa en uttalad möjlighet för fondbolag att senarelägga försäljning av fondandelar (prop. 2010/11:135 s. 260). Det svenska genomförandet gick således utöver vad som krävdes av UCITS-direktivet. Den nuvarande möjligheten till senareläggning enligt lagen om värdepappersfonder omfattar båda de moment som avses i punkt 1 i bilagan till UCITS-direktivet, dvs. teckning och inlösen. Begränsningen att verktyget får användas endast i undantagsfall när omständigheterna så kräver och då det är berättigat med hänsyn till fondföretagets investerares intressen får anses tillgodosedd genom kravet på särskilda skäl som gäller enligt lagen om värdepappersfonder. Enligt regeringens mening krävs det inte någon ytterligare lagstiftningsåtgärd för att göra det möjligt för att ett fondbolag använder likviditetshanteringsverktyget tillfälligt senareläggande av teckning, återköp och inlösen av andelar i en värdepappersfond.

När det däremot gäller fondbolagets underrättelseskyldighet anges i lagen om värdepappersfonder att fondbolaget utan dröjsmål ska underrätta Finansinspektionen samt berörda investerare och andelsägare om åtgärden (4 kap. 13 a § andra stycket LVF). Fondbolaget ska också underrätta behöriga myndigheter i andra länder inom EES där fondandelar marknadsförs. Genom ändringsdirektivet har omfattningen av underrättelseskyldigheten ändrats på så sätt att fondbolaget inte längre är skyldigt att underrätta någon annan behörig myndighet än Finansinspektionen. Motsvarande ändring bör göras i lagen om värdepappersfonder. När ett fondbolag senarelägger försäljning och inlösen av andelar i en värdepappersfond bör den nuvarande underrättelseskyldigheten således inskränkas till att avse bara Finansinspektionen. Kravet på att berörda investerare ska underrättas bör dock kvarstå.

För ett förvaltningsbolag som har fått tillstånd att förvalta en värdepappersfond gäller de flesta bestämmelser om värdepappersfonder i 4 kap. lagen om värdepappersfonder för den förvaltningen (se 1 kap. 6 d §). De lättnader i fråga om underrättelseskyldighet som föreslås för fondbolag bör därför gälla även för förvaltningsbolag när de förvaltar en värdepappersfond. För att det ska gälla krävs det inte några ytterligare lagändringar.

I lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder finns det inte någon bestämmelse som möjliggör senareläggning av teckning och inlösen av fondandelar som motsvarar likviditetshanteringsverktyget tillfälligt senareläggande av teckning, återköp och inlösen. Utredningen föreslår därför att det i den lagen tas in en bestämmelse efter förebild av lagen om värdepappersfonder (4 kap. 13 a § LVF), som ska vara tillämplig på AIF-förvaltare som förvaltar öppna alternativa investeringsfonder.

Fondbolagens förening efterfrågar ett förtydligande av vilka bestämmelser som ska tillämpas för specialfonder. Enligt gällande rätt tillämpas bestämmelserna i lagen om värdepappersfonder om tillfälligt senareläggande av teckning och inlösen på AIF-förvaltare som förvaltar en specialfond (12 kap. 5 § LAIF). Eftersom det nu föreslås bestämmelser om tillfälligt senareläggande av teckning, återköp och inlösen även för

AIF-förvaltare bör specialfonder i stället omfattas av bestämmelserna i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder.

6.2.6 Finansinspektionens befogenheter att besluta om tillämpning av likviditetshanteringsverktyg

Regeringens förslag

Finansinspektionen ska få besluta att ett fondbolag ska senarelägga försäljning och inlösen av andelar i en värdepappersfond eller upphöra med detta. Som förutsättning för ett sådant beslut ska det krävas att fondbolaget har fått tillfälle att yttra sig och att

- det inträffar exceptionella omständigheter,
- det är i fondandelsägarnas intresse, och
- det finns risker för investerarskyddet eller den finansiella stabiliteten.

Finansinspektionens befogenheter i förhållande till fondbolag ska gälla även i förhållande till ett förvaltningsbolag när det förvaltar en värdepappersfond. Befogenheterna ska gälla också i förhållande till en AIF-förvaltare som förvaltar en öppen alternativ investeringsfond.

Utredningens förslag

Förslaget från utredningen stämmer överens med regeringens förslag.

Remissinstanserna

Flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det. *Finansinspektionen* anser att det bör klargöras om det är inspektionen eller en behörig myndighet i en annan medlemsstat som ska ha befogenhet att utöva tillsyn över specialfonder som har en utländsk EES-baserad AIF-förvaltare.

Skälen för regeringens förslag

Genom ändringsdirektivet har det gjorts en ändring av möjligheten för de behöriga myndigheterna att kräva att återköp eller inlösen av andelar senareläggs. Tidigare har kravet i UCITS-direktivet varit att ett fondföretags hemmedlemsstat får tillåta att dess behöriga myndigheter kräver att återköp eller inlösen av andelar senareläggs med hänsyn till andelsägarnas eller allmänhetens intresse (artikel 84.2 första stycket b). Nu gäller i stället att de behöriga myndigheterna i fondföretagets hemmedlemsstat, i andelsägarnas intresse, under exceptionella omständigheter och efter samråd med fondföretaget, får begära att fondföretaget aktiverar eller avaktiverar det likviditetshanteringsverktyg som innebär att sådana åtgärder vidtas, om det finns risker för investerarskydd eller finansiell stabilitet som, på ett rimligt och balanserat sätt, gör en sådan aktivering eller avaktivering nödvändig.

En liknande reglering finns också sedan tidigare i AIFM-direktivet. Där anges en rad befogenheter som de behöriga myndigheterna ska ha för att

kunna utföra sina uppgifter (artikel 46). Det har tidigare krävts att de behöriga myndigheterna, i andelsägarnas eller allmänhetens intresse, ska kunna begära att emission, återköp eller inlösen av andelar tillfälligt avbryts (artikel 46.2 j). Nu har det införts regler i AIFM-direktivet som motsvarar dem som har förts in i UCITS-direktivet.

I lagen om värdepappersfonder finns en bestämmelse som innebär att Finansinspektionen får besluta att ett fondbolag ska senarelägga försäljning och inlösen av fondandelar under vissa förutsättningar (4 kap. 13 b §). Förutsättningarna skiljer sig dock från vad som följer av direktivet. Vidare ger den bestämmelsen inte utrymme för inspektionen att besluta att verktyget ska sluta tillämpas. Regeringen anser att de ändrade reglerna i UCITS-direktivet bör genomföras på motsvarande sätt i bestämmelser i lagen om värdepappersfonder och att den befintliga bestämmelsen i lagen således bör ändras. När det gäller kravet på samråd som enligt direktivet ska föregå ett sådant beslut, bör detta enligt regeringens uppfattning förstås som en skyldighet för den behöriga myndigheten att höra förvaltaren i syfte att få klarhet i om förutsättningarna för att vidta åtgärden är uppfyllda. Detta bör genomföras i en bestämmelse om att Finansinspektionen ska ge fondbolaget tillfälle att yttra sig innan beslutet fattas.

För ett förvaltningsbolag som har fått tillstånd att förvalta en värdepappersfond gäller de flesta bestämmelser om värdepappersfonder i 4 kap. lagen om värdepappersfonder för den förvaltningen (se 1 kap. 6 d §). Det som i denna lagrådsremiss föreslås för fondbolag bör därför gälla även för förvaltningsbolag när de förvaltar en värdepappersfond. För att det ska gälla krävs det inte några lagändringar när de nya bestämmelser som föreslås införs i eller i anslutning till de bestämmelser i 4 kap. lagen om värdepappersfonder som gäller även för förvaltningsbolag.

Även i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder bör det tas in en motsvarande bestämmelse som ger Finansinspektionen rätt att, under vissa förutsättningar och efter att AIF-förvaltaren har getts tillfälle att yttra sig, besluta att en AIF-förvaltare ska senarelägga försäljning och inlösen av andelar eller aktier i en öppen alternativ investeringsfond eller upphöra med detta. Bestämmelsen bör utformas efter förebild av bestämmelsen i lagen om värdepappersfonder.

Finansinspektionen anser att det bör klargöras om det är inspektionen eller en behörig myndighet i en annan medlemsstat som ska ha befogenhet att utöva tillsyn över specialfonder som har en utländsk EES-baserad AIF-förvaltare. Enligt gällande rätt tillämpas bestämmelserna i lagen om värdepappersfonder om Finansinspektionens rätt att besluta att ett fondbolag ska senarelägga försäljning och inlösen av fondandelar på en utländsk AIF-förvaltare som förvaltar en specialfond (5 kap. 8 § och 12 kap. 5 § LAIF som hänvisar till 4 kap. 13 b § LVF). Eftersom det nu föreslås en bestämmelse om Finansinspektionens rätt att besluta om senareläggning även för AIF-förvaltare bör specialfonder i stället omfattas av bestämmelserna i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder.

6.2.7 Föreskrifter på lägre nivå än lag

Regeringens förslag

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om utformningen och tillämpningen av likviditetshanteringsverktyg. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska inte längre få meddela föreskrifter avseende justerat fondandelsvärde.

Utredningens förslag

Förslaget från utredningen stämmer överens med regeringens förslag.

Remissinstanserna

Remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har inget invända mot det.

Skälen för regeringens förslag

Regeringen anser att det finns behov av att reglera förutsättningarna för tillämpningen av likviditetshanteringsverktygen i större detalj än vad som är lämpligt i lag. Det bör därför i lagen om värdepappersfonder och lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder införas bemyndiganden för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om utformningen och tillämpningen av de nya föreslagna likviditetshanteringsverktygen, dvs. såväl de verktyg som behandlas i avsnitt 6.2.1 som de verktyg som behandlas i avsnitt 6.2.4 respektive 6.2.5.

I lagen om värdepappersfonder finns det ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om utformningen och tillämpningen av metoder för justerat fondandelsvärde och vilka krav som ska uppfyllas när ett justerat fondandelsvärde beräknas och används (13 kap. 1 § 16 LVF). Ett motsvarande bemyndigande som gäller för specialfonder finns i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (15 kap. 3 § LAIF). Eftersom regeringen föreslår att den gällande bestämmelsen om justerat fondandelsvärde ska upphävas finns det inte längre något behov av sådana bemyndiganden. De bemyndigandena bör därför tas bort.

7 Långivande verksamhet i alternativa investeringsfonder

7.1 Bakgrund

Genom ändringsdirektivet införs harmoniserade regler i AIFM-direktivet om alternativa investeringsfonder som ägnar sig åt långivning, dvs. ger ut lån i någon utsträckning. Reglerna är uppdelade på två nivåer där vissa regler gäller för alla fonder som ger ut lån medan andra regler bara gäller

fonder som uppfyller definitionen av att vara en långivande alternativ investeringsfond. Reglerna gäller inte bara lån som en alternativ investeringsfond direkt ger ut utan också indirekta lån som den ger ut genom en annan juridisk person om AIF-förvaltaren eller fonden har medverkat till att bestämma villkoren för lånet innan den alternativa investeringsfonden får exponering mot lånen.

I Sverige finns ett antal etablerade AIF-förvaltare vars alternativa investeringsfonder är inriktade på långivning, bl.a. till små och medelstora företag samt till bolånetagare. Svensk rätt innehåller sedan tidigare inte någon särskild reglering av långivande fonder. De generella bestämmelserna i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder om bl.a. krav på riskhantering, att agera hederligt och i investerarnas intresse gäller dock även AIF-förvaltare som förvaltar en långivande alternativ investeringsfond. Långivande verksamhet som är inriktad på lån till andra juridiska personer (företagsutlåning) omfattas inte av någon särskild tillståndsplikt. Däremot finns krav på registrering hos Finansinspektionen och krav på lämplighet för ledningen i en sådan aktör (2 och 3 §§ lagen [1996:1006] om viss finansiell verksamhet). Om långivningen är inriktad på konsumenter gäller tillståndsplikt och annan konsumentrelaterad skyddslagstiftning, se bl.a. lagen (2016:1024) om verksamhet med bostadskrediter (LVB) och konsumentkreditlagen (2010:1846) och avsnitt 7.9.

De nya reglerna om långivning inkluderar bl.a. krav på riskhantering, riskspridning, hävstångsbegränsningar och bibehållande av risk för utgivna lån. En huvudregel införs också som innebär att en långivande alternativ investeringsfond ska vara sluten. Medlemsstaterna får även en särskild valmöjlighet att förbjuda långivning från alternativa investeringsfonder till konsumenter.

Reglerna gäller enbart auktoriserade AIF-förvaltare, dvs. i svensk kontext AIF-förvaltare som har tillstånd enligt 3 kap. 1 § LAIF. Registrerade AIF-förvaltare som regleras i 2 kap. LAIF berörs inte av AIFM-direktivet i denna del.

7.2 Långivande verksamhet

Regeringens förslag

Ett indirekt lån ska definieras som ett lån som någon annan än den alternativa investeringsfonden beviljar för en alternativ investeringsfonds eller AIF-förvaltares räkning, om AIF-förvaltaren eller den alternativa investeringsfonden medverkar till att strukturera lånet eller till att fastställa eller på förhand komma överens om dess egenskaper, innan exponering mot lånet uppstår.

Utredningens förslag

Förslaget från utredningen stämmer i sak överens med regeringens förslag. Utredningen föreslår dock att fler definitioner tas in i lag.

Remissinstanserna

Flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det. *Finansinspektionen* anser att centrala definitioner och bestämmelser i ändringsdirektivet bör genomföras på ett direktivnära sätt. *Fondbolagens förening* och *Svenska Bankföreningen* efterfrågar ett förtydligande av vad som avses med lån. Fondbolagens förening anser att kapitalandelslån inte ska omfattas av begreppet lån medan Svenska Bankföreningen framhåller att begreppet inte omfattar värdepapperslån. Svenska Bankföreningen anser vidare att det bör klargöras att förvaringsinstitutens tillsynsuppgifter inte omfattar kreditgivning inom långivande verksamhet i alternativa investeringsfonder och att förvaringsinstitut inte har något ansvar för förluster inom ramen för den långivande verksamheten i en alternativ investeringsfond.

Skälen för regeringens förslag

Genom ändringsdirektivet har det införts nya definitioner i AIFM-direktivet som tar sikte på långivande verksamhet. Med långivning eller utgivning av lån avses beviljande av lån direkt från en fond i egenskap av ursprunglig långivare. Dessutom omfattas även lån som ges indirekt genom en tredje part eller ett specialföretag som beviljar lån för en alternativ investeringsfond eller för en alternativ investeringsfonds räkning, eller för en AIF-förvaltare eller för AIF-förvaltarens räkning med avseende på den alternativa investeringsfonden, om AIF-förvaltaren eller fonden medverkar till att strukturera lånet eller till att fastställa eller på förhand komma överens om dess egenskaper, innan exponering mot lånet uppstår (artikel 4.1 ar).

Regeringen anser att en definition av indirekt lån bör tas in i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder. Ett indirekt lån är ett lån som en annan juridisk person ger ut men som vid tillämpningen av bestämmelserna om långivning ska anses ha getts ut av den alternativa investeringsfonden. En förutsättning för detta är att antingen den alternativa investeringsfonden eller AIF-förvaltaren på ett kvalificerat sätt medverkar till att utforma lånet. Ett indirekt lån kan ges ut genom ett specialföretag eller, t.ex. ett kreditinstitut. Syftet med reglerna om indirekt långivning är att det inte ska vara möjligt att kringgå reglerna om långivning genom att förlägga långivning hos någon annan (jfr skäl 14 i ändringsdirektivet). Om en alternativ investeringsfond förvärvar lån som någon annan har gett ut utan att fonden medverkat till att utforma lånet är det inte fråga om ett indirekt lån. Reglerna om långivning är därmed inte tillämpliga.

Fondbolagens förening och *Svenska Bankföreningen* efterfrågar förtydliganden av vad som avses med lån. I skälen till ändringsdirektivet anges att investeringsfonder som ger ut lån kan vara en källa till alternativ finansiering för realekonomin och att sådana fonder kan ge avgörande finansiering till unionsbaserade små och medelstora (skäl 13). Hänvisning görs också till EU:s konsumentkreditdirektiv (skäl 15). Viss ledning kan även hämtas från reglerna om krav på riskhanteringsfunktionen. Där anges bl.a. att AIF-förvaltare ska ha riktlinjer och förfaranden för kreditprövning och för att bedöma kreditrisk (se avsnitt 7.3). Lån inom ramen för långivning enligt AIFM-direktivet får mot den bakgrunden förstås som penning-

lån i form av kontanta medel. När det gäller kapitalandelslån, som Fondbolagens förening tar upp, konstaterar regeringen att kapitalandelslån är ett finansiellt instrument vars återbetalning bestäms på annat sätt än genom ett nominellt eller indexerat penningbelopp (jfr prop. 2009/10:246 s. 251). Mot denna bakgrund och med hänsyn till syftet med de nya reglerna om långivning i AIFM-direktivet anser regeringen att sådana lån inte kan anses falla inom definitionen av ett lån (vare sig direkt eller indirekt) vid tillämpningen av reglerna om långivning. Detsamma bör gälla för vinstandelslån som har sådana likheter med kapitalandelslån att de inte kan anses utgöra lån i den mening det nu är fråga om. I vilken utsträckning ett lån i övrigt ska anses utgöra ett lån vid tillämpningen av reglerna om långivning får avgöras i rättstillämpningen.

Svenska Bankföreningen efterfrågar förtydligande av ett förvaringsinstituts uppgifter och ansvar med anledning av de nya reglerna om långivning. Regeringen konstaterar att alternativa investeringsfonder redan i dag kan ägna sig åt långivning. Förslaget innebär inte några principiella förändringar när det gäller förvaringsinstitutets uppgifter eller ansvar i detta avseende.

7.3 Riskhantering vid långivning

Regeringens förslag

När det gäller alternativa investeringsfonder som ger ut direkta eller indirekta lån eller i övrigt har exponering mot lån, ska en AIF-förvaltares riskhanteringsfunktion säkerställa att det finns ändamålsenliga riktlinjer och förfaranden för kreditprövning och långivning. Dessa ska också göra det möjligt att löpande bedöma kreditrisken och för att administrera och övervaka kreditportföljen. Riktlinjerna och förfarandena ska vara uppdaterade och ses över minst en gång per år.

Dessa krav ska dock inte gälla för aktieägarlån om det nominella värdet av sådana lån inte sammanlagt överstiger 150 procent av den alternativa investeringsfondens kapital.

Utredningens förslag

Förslaget från utredningen stämmer överens med regeringens förslag.

Remissinstanserna

Flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det. *Fondbolagens förening* anser att kravet på ändamålsenliga riktlinjer och förfaranden inte omfattar en situation när en alternativ investeringsfond förvärvar lån eller får exponering mot lån som getts ut av en fristående tredje part.

Skälen för regeringens förslag

En AIF-förvaltare måste som ett led i sin verksamhet ägna sig åt riskhantering (jfr artikel 6.5 d i AIFM-direktivet och punkt 1 b i bilaga I till

direktivet). AIFM-direktivet innehåller regler om hur en AIF-förvaltares riskhanteringsfunktion ska organiseras och hur riskhanteringssystemen ska vara utformade (se artikel 15.1–15.3). Kompletterande regler finns också i artiklarna 38–45 i kommissionens delegerade förordning (EU) nr 231/2013 av den 19 december 2012 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU vad gäller undantag, allmänna verksamhetsvillkor, förvaringsinstitut, finansiell hävstång, öppenhet och tillsyn.

AIF-förvaltare ska hålla riskhanteringsfunktionen funktionellt och hierarkiskt separerad från operativa enheter, inbegripet portföljförvaltningsfunktionerna (artikel 15.1). En AIF-förvaltare ska vidare införa lämpliga riskhanteringssystem för att på ett tillfredsställande sätt identifiera, mäta, hantera och övervaka alla risker som är relevanta för varje alternativ investeringsfonds investeringsstrategi och för vilka fonden är exponerad eller kan komma att exponeras (artikel 15.2). Systemen ska regelbundet ses över och vid behov anpassas.

Vidare finns regler som kopplar riskhanteringen till förvaltningen av fonden. Enligt dessa ställs krav på att investeringar för en alternativ investeringsfonds räkning ska vara i linje med fondens investeringsstrategi, mål och riskprofil, att riskerna i varje enskild placering ska kunna identifieras, mätas, övervakas och hanteras korrekt samt att fondens riskprofil ska motsvara den storlek och portföljstruktur samt de strategier och mål som har fastställts för fonden (se artikel 15.3 första stycket a–c).

Genom ändringsdirektivet har det tillkommit krav på att AIF-förvaltaren, vid långivande verksamhet, ska tillämpa effektiva policyer, förfaranden och processer för att bevilja lån (artikel 15.3 första stycket d).

Vidare har det införts krav på att AIF-förvaltare som förvaltar alternativa investeringsfonder som ägnar sig åt långivning, inbegripet när fonderna får exponering mot lån genom tredje parter, också ska tillämpa effektiva policyer, förfaranden och processer för att bedöma kreditrisken och för att administrera och övervaka kreditportföljen samt hålla dessa policyer, förfaranden och processer uppdaterade och effektiva och se över dem regelbundet, minst en gång om året (artikel 15.3 andra stycket).

Kraven ska inte tillämpas på utgivning av aktieägarlån om det nominella värdet av sådana lån inte sammanlagt överstiger 150 procent av den alternativa investeringsfondens kapital (artikel 15.3 tredje stycket). AIF-förvaltare ska handla så att det bäst gagnar de alternativa investeringsfonder som de förvaltar eller dem som investerar i dessa samt marknadens integritet (artikel 12.1 första stycket b).

Bestämmelser om de tillkommande kraven om riskhantering vid långivning bör tas in i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder.

De nya reglerna syftar till att stödja den professionella förvaltningen av alternativa investeringsfonder och begränsa riskerna för den finansiella stabiliteten. Policyer, förfaranden och processer bör stå i proportion till långivandets omfattning och ses över regelbundet. Eftersom begreppet långivande verksamhet används bör denna del av direktivet anses gälla även för sådana fonder som inte omfattas av definitionen av långivande alternativ investeringsfond (jfr skäl 16 i ändringsdirektivet).

Kravet på att det ska finnas ändamålsenliga riktlinjer och förfaranden gäller även för AIF-förvaltare som förvaltar en alternativ investeringsfond

som får exponering mot lån. Regeringen bedömer, i likhet med utredningen och till skillnad från *Fondbolagens förening*, att regeln gäller även i förhållande till en alternativ investeringsfond som förvärvar lån eller får exponeringar mot lån som getts ut av en juridisk person även om det inte är fråga om ett indirekt lån. Regeringen konstaterar att riktlinjerna och förfarandena ska avse bl.a. en bedömning av kreditrisken och att det för en sådan bedömning är relevant att inkludera inte bara direkta utan även indirekta lån. Regeln bör således inte anses vara begränsad till sådan exponering som en alternativ investeringsfond får vid ett indirekt lån.

7.4 Riskspridning vid långivning till vissa låntagare

Regeringens förslag

Det nominella värdet av direkta och indirekta lån som en alternativ investeringsfond beviljat till en enskild låntagare ska inte sammanlagt få överstiga 20 procent av den alternativa investeringsfondens kapital (investeringsgräns) om låntagaren är

- ett finansiellt företag som är t.ex. ett kreditinstitut, ett försäkringsföretag eller ett värdepappersbolag,
- en annan alternativ investeringsfond,
- en värdepappersfond, eller
- ett fondföretag enligt UCITS-direktivet.

Investeringsgränsen ska börja tillämpas vid en lämplig tidpunkt utifrån de tillgångar som fonden ska investera i, dock senast två år från dagen för den första teckningen av andelar eller aktier i fonden. Tidpunkten ska anges i den alternativa investeringsfondens fondbestämmelser, bolagsordning eller motsvarande handlingar.

Om det behövs på grund av att den alternativa investeringsfondens kapital ökar eller minskar behöver investeringsgränsen tillfälligt inte tillämpas under en period som inte får vara längre än vad som är nödvändigt och som inte överstiger ett år.

Om det finns särskilda skäl ska Finansinspektionen, efter ansökan från AIF-förvaltaren, få förlänga tidsfristen för att börja tillämpa investeringsgränsen med högst ett år.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om vilka uppgifter eller handlingar som ska ingå i en sådan ansökan.

Om AIF-förvaltaren säljer tillgångar som en del av likvidationen av fonden ska investeringsgränsen inte gälla.

Utredningens förslag

Förslaget från utredningen stämmer i huvudsak överens med regeringens förslag. Utredningen föreslår inte att investeringsgränsen ska anges i förekommande fall.

Remissinstanserna

Flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det. *Fondbolagens förening* anser att det bör förtydligas att kravet på att ange datum i fondbestämmelserna för när investeringsgränsen för utgivna lån ska börja tillämpas bara gäller i förekommande fall.

Skälen för regeringens förslag

Genom ändringsdirektivet har det införts krav på riskspridning vid långivning från en alternativ investeringsfond till vissa finansiella företag. En AIF-förvaltare ska, om en alternativ investeringsfond som den förvaltar ger ut lån, säkerställa att det nominella värdet av lån som ges till en enskild låntagare av den alternativa investeringsfonden inte sammanlagt överstiger 20 procent av den alternativa investeringsfondens kapital (artikel 15.4a). Detta gäller om låntagaren är ett sådant finansiellt företag som avses i artikel 13.25 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG av den 25 november 2009 om upptagande och utövande av försäkrings- och återförsäkringsverksamhet (Solvens II), en alternativ investeringsfond eller ett fondföretag.

Kravet på riskspridning benämns i AIFM-direktivet som investeringsgräns (artikel 15.4c). Investeringsgränsen ska tillämpas senast den dag som anges i den alternativa investeringsfondens fondbestämmelser, bolagsordning eller prospekt. Den dagen ska infalla senast 24 månader från dagen för den första teckningen av andelar eller aktier i fonden (artikel 15.4c första stycket a). Det tillämpningsdatumet ska ta hänsyn till särdragen och egenskaperna hos de tillgångar som den alternativa investeringsfonden ska investera i. I undantagsfall får AIF-förvaltarens behöriga myndigheter, efter inlämnande av en vederbörligen motiverad investeringsplan, godkänna en förlängning av denna tidsfrist med ytterligare högst tolv månader (artikel 15.4d).

I samband med att AIF-förvaltaren börjar sälja fondens tillgångar som ett led i likvidation av fonden behöver investeringsgränsen inte tillämpas (artikel 15.4c första stycket b). Investeringsgränsen behöver tillfälligt inte heller tillämpas om fondens kapital ökas eller minskas (artikel 15.4c första stycket c). Investeringsgränsen påverkar inte andra tröskelvärden som anges i vissa EU-förordningar på fondområdet (artikel 15.4a andra stycket).

De nya reglerna om riskspridning bör genomföras genom att motsvarande bestämmelser tas in i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder. Som *Fondbolagens förening* påpekar behöver investeringsgränsen bara anges i fondbestämmelserna om den alternativa investeringsfonden avser att ge ut lån till de aktuella aktörerna. Som anges ovan öppnar direktivet för att fonden i undantagsfall kan få en förlängning av investeringsgränsen beviljad. En förlängning bör grunda sig på en ansökan som lämnas in till Finansinspektionen. Att det handlar om undantagsfall bör komma till uttryck på så sätt att förlängning ska kräva särskilda skäl. Finansinspektionens bedömning av om det finns särskilda skäl bör grunda sig på särdragen och egenskaperna hos de tillgångar som fonden ska investera i.

Vidare bör Finansinspektionen ges föreskriftsrätt i fråga om vad som ska ingå i en ansökan om förlängning av tidsfristen.

Slutligen bör det införas en bestämmelse om att investeringsgränsen inte gäller om AIF-förvaltaren säljer tillgångar som en del av likvidationen av fonden.

Hänvisningarna till EU-direktiv bör avse den senast gällande lydelsen, s.k. statisk hänvisning.

7.5 Förbud mot lån till vissa mottagare

Regeringens förslag

En alternativ investeringsfond ska inte få ge ut direkta eller indirekta lån till

- AIF-förvaltaren eller AIF-förvaltarens personal,
- fondens förvaringsinstitut eller den enhet till vilken förvaringsinstitutet har delegerat uppgifter avseende fonden,
- den enhet till vilken AIF-förvaltaren har delegerat funktioner eller till den enhetens personal, eller
- en enhet inom samma koncern som AIF-förvaltaren ingår i.

En alternativ investeringsfond ska dock få ge lån till en enhet inom samma koncern om låntagaren är ett finansiellt företag som uteslutande finansierar andra låntagare än de enheter och personer som avses i första–tredje strecksatserna.

Utredningens förslag

Förslaget från utredningen stämmer i sak överens med regeringens förslag, men har en annan lagteknisk utformning.

Remissinstanserna

Remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det.

Skälen för regeringens förslag

I syfte att begränsa intressekonflikter har det genom ändringsdirektivet införts regler om förbjudna lån i AIFM-direktivet (artikel 15.4e). AIF-förvaltaren ska säkerställa att en alternativ investeringsfond som den förvaltar inte beviljar lån till vissa mottagare. Följande mottagare omfattas av låneförbudet:

1. AIF-förvaltaren eller AIF-förvaltarens personal,
2. fondens förvaringsinstitut eller de enheter till vilka förvaringsinstitutet har delegerat funktioner med avseende på fonden i enlighet med artikel 21,
3. en enhet till vilken AIF-förvaltaren har delegerat funktioner i enlighet med artikel 20 eller den enhetens personal, och
4. en enhet inom samma koncern, enligt definitionen i artikel 2.11 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/34/EU, som AIF-förvaltaren, utom om den enheten är ett finansiellt företag som uteslutande finansierar låntagare som inte avses i 1–3

I svensk rätt finns det näringsrättsliga, associationsrättsliga, straffrättsliga och skatterättsliga regler om förbjudna lån. Aktiebolagsrättsliga bestämmelser finns i 21 kap. aktiebolagslagen (2005:551) och i likhet med artikel 15.4e i AIFM-direktivet utpekas en grupp som bolaget inte får ge lån till. Liknande reglering finns också i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse för kreditinstitut som förbjuder bl.a. långivning till en viss krets av mottagare, den s.k. jävskretsen (8 kap. 4 §).

Det finns således regler om förbjudna lån i andra regelverk och de nya reglerna om detta i AIFM-direktivet bör genomföras genom att det tas in motsvarande bestämmelser i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder.

7.6 Intäkter från långivande verksamhet

Regeringens bedömning

Det bör inte införas någon bestämmelse om att intäkter från en alternativ investeringsfonds långivning ska tillfalla fonden med avdrag för avgifter för handläggningen.

Utredningens förslag

Förslaget från utredningen stämmer inte överens med regeringens bedömning. Utredningen föreslår att det i lag tas in en bestämmelse om att intäkter av direkt och indirekt långivning från en alternativ investeringsfond ska tillfalla fonden med avdrag för avgifter för handläggningen.

Remissinstanserna

Flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det. *Fondbolagens förening* anser att det bör tydliggöras att det är avgifter för lånens handläggning som får dras av från de intäkter som ska tillfalla fonden.

Skälen för regeringens bedömning

Genom ändringsdirektivet har det införts en regel som innebär att intäkter från långivning av en alternativ investeringsfond ska tillfalla fonden i dess helhet med avdrag för tillåtna avgifter för handläggningen (artikel 15.4f). Enligt samma regel ska alla kostnader och utgifter med koppling till handläggningen av lånen offentliggöras i enlighet med direktivets bestämmelser om informationsskyldighet (artikel 23).

Utifrån bl.a. AIF-förvaltarens skyldighet att tillvarata investerarnas intressen (8 kap. 1 § LAIF) bör det enligt regeringen anses framgå redan av gällande rätt att de inkomster som uppstår i en fond, med avdrag för tillåtna avgifter, ska tillfalla fonden. Även allmänna sysslomannarättsliga principer torde innebära att en AIF-förvaltare inte har rätt att tillgodogöra sig ytterligare medel från fonden än den avgift som avtalats. Innebörden av den regel som nu har införts i AIFM-direktivet bör alltså redan anses gälla enligt svensk rätt. Det förtydligande som *Fondbolagens förening*

efterfrågar är inte nödvändigt att göra i lag. Regeringen anser därför, till skillnad från utredningen, att det inte behövs någon ny bestämmelse i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder.

7.7 Behållande av risk för utgivna lån

Regeringens förslag

En alternativ investeringsfond ska inte få ha som investeringsstrategi att helt eller delvis ge ut direkta eller indirekta lån med syftet att fonden inte ska behålla någon exponering mot lånen.

Den alternativa investeringsfonden ska behålla minst 5 procent av det nominella värdet av varje direkt och indirekt lån som den ger ut

– till förfallodagen, om löptiden understiger åtta år eller lånet beviljats en konsument, och
– minst åtta år för andra lån.

Kravet på att behålla fem procent av varje lån ska inte gälla om AIF-förvaltaren säljer lån

– för att lösa in andelar eller aktier som en del av likvidationen av fonden,
– för att AIF-förvaltaren, i investerarnas intresse, ska kunna genomföra investeringsstrategin för den fond som den förvaltar,
– på grund av restriktiva åtgärder som har antagits enligt fördraget om Europeiska unionens funktionssätt eller produktkrav, eller
– på grund av att lånet har identifierats som mer riskfyllt vid tillämpning av de förfaranden som fonden använder i sin riskhanteringsfunktion och köparen informeras om riskerna med lånet.

Regeringens bedömning

Kravet att AIF-förvaltaren på begäran av de behöriga myndigheterna i hemmedlemsstaten ska visa att villkoren för tillämpning av det relevanta undantaget är uppfyllda tillgodoses genom gällande rätt.

Utredningens förslag och bedömning

Förslaget och bedömningen från utredningen stämmer i huvudsak överens med regeringens förslag och bedömning. Utredningens förslag har dock en annan lagteknisk utformning än regeringens förslag. Utredningens bedömning berör inte frågan om att AIF-förvaltaren på begäran av de behöriga myndigheterna i hemmedlemsstaten ska visa att villkoren för tillämpning av det relevanta undantaget är uppfyllda.

Remissinstanserna

Remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det.

Skälen för regeringens förslag och bedömning

Genom ändringsdirektivet har det införts regler i AIFM-direktivet om att medlemsstaterna ska förbjuda AIF-förvaltare att förvalta alternativa investeringsfonder som ägnar sig åt långivning om dessa fonders investeringsstrategi helt eller delvis är att ge ut lån endast i syfte att överföra lånen eller exponeringar till tredje part (artikel 15.4h).

I direktivet har det vidare införts regler om att AIF-förvaltare ska säkerställa att den alternativa investeringsfonden som den förvaltar behåller fem procent av det nominella värdet av varje lån som fonden har gett ut och därefter överfört till tredje part. Denna procentandel ska behållas

1. fram till förfallodagen, för lån vars löptid är upp till åtta år, eller för lån som beviljas konsumenter oavsett löptid, och
2. för en period på minst åtta år för andra lån (artikel 15.4 i första stycket).

Kraven att behålla fem procent av det nominella värdet av varje lån ska inte tillämpas om

1. AIF-förvaltaren börjar sälja fondens tillgångar för att lösa in andelar eller aktier som en del av likvidationen av fonden,
2. försäljningen är nödvändig för att uppfylla de restriktiva åtgärder som antagits enligt artikel 215 i EUF-fördraget, eller produktkraven,
3. försäljningen av lånet är nödvändig för att AIF-förvaltaren ska kunna genomföra investeringsstrategin för den, eller
4. försäljningen av lånet beror på en försämring av den risk som är förknippad med lånet och som upptäcks av AIF-förvaltaren inom ramen för det förfarande för granskningar av vederbörlig skicklighet, aktsamhet och omsorg och riskhantering som avses i artikel 15.3, och köparen informeras om denna försämring när den köper lånet (artikel 15.4i andra stycket).

AIF-förvaltaren ska på begäran av de behöriga myndigheterna i hemmedlemsstaten visa att villkoren för tillämpning av det relevanta undantaget är uppfyllda (artikel 15.4i tredje stycket).

Förbudet mot s.k. originate to distribute-strategier (artikel 15.4h) och kraven på att bibehålla risk för utgivna lån (artikel 15.4i) syftar till att undvika moraliska risker (eng. moral hazard) och upprätthålla den allmänna kreditkvaliteten för lån som ges ut av alternativa investeringsfonder. Reglerna bör genomföras genom att det i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder tas in motsvarande bestämmelser.

Regeringen anser vidare att kravet att AIF-förvaltaren ska behålla minst fem procent av varje utgivet lån inte bör tolkas motsatsvis, dvs. som att 95 procent av varje utgivet lån regelmässigt kan säljas vidare. I stället bör kravet på att behålla minst fem procent av varje utgivet lån förstås som en miniminivå som gäller för varje enskilt lån. Även bestämmelser om undantagen från kravet på att behålla fem procent bör tas in i lagen.

Kravet att en AIF-förvaltare på begäran av de behöriga myndigheterna i hemmedlemsstaten ska visa att villkoren för tillämpning av det relevanta undantaget är uppfyllda tillgodoses genom den allmänna skyldigheten för en AIF-förvaltare i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder att lämna Finansinspektionen de upplysningar som inspektionen begär

(13 kap. 6 § andra stycket). Det tillägget till AIFM-direktivet kräver därför ingen lagstiftningsåtgärd.

7.8 Särskilda regler för s.k. långivande alternativa investeringsfonder

7.8.1 Vad som avses med långivande alternativ investeringsfond

Regeringens förslag

Uttrycket en långivande alternativ investeringsfond ska avse en fond vars investeringsstrategi huvudsakligen är att ge ut direkta eller indirekta lån eller vars utgivna lån har ett nominellt värde som utgör minst 50 procent av dess nettotillgångsvärde (NAV).

Utredningens förslag

Förslaget från utredningen stämmer i sak överens med regeringens förslag, men har en annan lagteknisk utformning.

Remissinstanserna

Remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det.

Skälen för regeringens förslag

Genom ändringsdirektivet har det införts en definition av långivande alternativ investeringsfond i AIFM-direktivet (artikel 4.1 at). Definitionen omfattar fonder vars investeringsstrategi huvudsakligen är att ge ut lån, eller vars utgivna lån har ett nominellt värde som utgör minst 50 procent av dess nettotillgångsvärde (artikel 4.1 at). Eftersom begreppet långivning i direktivet omfattar utgivning av såväl direkta som indirekta lån är det den typen av lån som avses även här. Avgörande för om långivningen faller inom definitionen är om fonden eller förvaltaren på ett kvalificerat sätt medverkat till att utforma långivningen (se avsnitt 7.2). Investeringar i räntebärande finansiella instrument som har sin grund i lån som har getts ut av en fristående tredje part som agerat oberoende i förhållande till fonden och AIF-förvaltaren omfattas alltså inte.

Vissa av reglerna om långivning som införts i AIFM-direktivet gäller bara för alternativa investeringsfonder som uppfyller definitionen av en långivande alternativ investeringsfond (se avsnitten 7.8.2 och 7.8.3). Det bör därför införas en definition av långivande alternativ investeringsfond i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder. Definitionen bör utformas så direktivnära som möjligt.

7.8.2 Sluten eller öppen struktur i en långivande alternativa investeringsfond

Regeringens förslag

En långivande alternativ investeringsfond ska vara sluten.

En långivande alternativ investeringsfond ska dock få vara öppen om AIF-förvaltaren

- kan visa att fondens system för hantering av likviditetsrisker är förenligt med dess investeringsstrategi och inlösenpolicy, och
- har underrättat Finansinspektionen om att den avser att förvalta en öppen långivande alternativ investeringsfond.

Om AIF-förvaltaren lämnat in en anmälan om väsentlig ändring av verksamheten ska det inte krävas någon underrättelse till Finansinspektionen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om vilka uppgifter som ska ingå i underrättelsen.

Utredningens förslag

Förslaget från utredningen stämmer i sak överens med regeringens förslag, men har en annan lagteknisk utformning.

Remissinstanserna

Flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det. *Fondbolagens förening* anser att kravet på att AIF-förvaltare ska underrätta Finansinspektionen om den avser att förvalta en öppen långivande alternativ investeringsfond, som går utöver vad direktivet kräver, bör motiveras på ett tydligare sätt.

Skälen för regeringens förslag

Genom ändringsdirektivet har det i AIFM-direktivet införts regler om att AIF-förvaltare ska säkerställa att den långivande alternativa investeringsfonden som den förvaltar är sluten (artikel 16.2a första stycket). En långivande alternativ investeringsfond får vara öppen, under förutsättning att AIF-förvaltaren kan visa för de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat att fondens system för hantering av likviditetsrisker är förenligt med dess investeringsstrategi och inlösenpolicy (artikel 16.2a första stycket).

För att uppnå enhetlighet ska kommissionen få anta tekniska standarder för tillsyn i syfte att fastställa de krav som långivande alternativa investeringsfonder ska uppfylla för att bibehålla en öppen struktur (artikel 16.2i). Dessa krav ska omfatta ett sunt system för likviditetshantering, tillgången till likvida tillgångar och stresstester samt en lämplig inlösenpolicy med hänsyn till likviditetsprofilen för långivande alternativa investeringsfonder. Dessa krav ska också vederbörligen beakta de underliggande låneexponeringarna, den genomsnittliga återbetalningstiden för lånen och AIF-portföljernas övergripande fördelningsgrad och sammansättning.

Reglerna i AIFM-direktivet bör genomföras på så sätt att det i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder tas in bestämmelser om att en långivande alternativ investeringsfond som huvudregel ska vara sluten men att den får vara öppen om den uppfyller vissa förutsättningar i fråga om likviditetshantering.

Utredningen föreslår att en förvaltare som avser att förvalta en långivande alternativ investeringsfond som är öppen ska anmäla detta till Finansinspektionen, antingen genom en underrättelse eller inom ramen för en anmälan om väsentlig ändring avseende AIF-förvaltarens verksamhet enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (3 kap. 10 §). *Fondbolagens förening* ifrågasätter kravet på underrättelse och framhåller att direktivet inte innehåller några regler om tillstånd eller rapporteringskrav i fråga om öppna långivande alternativa investeringsfonder, varför kravet bara kommer att gälla svenska AIF-förvaltare. Regeringen konstaterar att det kan uppstå likviditetsrisker i öppna alternativa investeringsfonder vars medel investeras i illikvida tillgångar. Om tillgångar i fonden består av lån, en tillgång som ofta kan ha en relativt låg likviditet, kan det uppstå risker för såväl investerare som låntagare om det sker stora nettoflöden ut ur fonden. För att Finansinspektionen ska kunna bedriva en effektiv tillsyn över AIF-förvaltare som förvaltar långivande alternativa investeringsfonder anser regeringen, i likhet med utredningen, att det finns skäl att införa en underrättelseskyldighet för AIF-förvaltare som avser att förvalta en öppen långivande alternativ investeringsfond (jfr artikel 46.2 i AIFM-direktivet). För att undvika krav på dubbelrapportering bör underrättelseskyldigheten gälla bara om AIF-förvaltaren inte anmäler en väsentlig ändring avseende sin verksamhet.

Vad som avses med en sluten respektive öppen alternativ investeringsfond regleras varken i AIFM-direktivet eller i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder. Bestämmelser som gäller för slutna fonder finns dock i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (se exempelvis 8 kap. 3 § andra stycket och 8 § tredje stycket). Vid införandet av AIFM-direktivet uttalade regeringen att en sluten fond är en fond där investerarna saknar möjlighet att lösa in sina fondandelar under fondens livslängd (prop. 2012/13:155 s. 465). Som utgångspunkt bör en fond där det finns möjligheter till inlösen under fondens livslängd anses vara en öppen fond. Kommissionens delegerade förordning (EU) nr 694/2014 av den 17 december 2013 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU vad gäller tekniska standarder för tillsyn för att avgöra typ av förvaltare av alternativa investeringsfonder innehåller definitioner av uttrycken AIF-förvaltare av en öppen alternativ investeringsfond respektive AIF-förvaltare av en sluten alternativ investeringsfond. Regeringen anser mot den bakgrunden att det inte finns tillräckliga skäl att nu införa definitioner av öppen respektive sluten alternativ investeringsfond i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder.

Kravet på att en alternativ investeringsfond som ägnar sig åt långivning enligt huvudregel ska vara sluten gäller bara för fonder som omfattas av definitionen av att vara en långivande alternativ investeringsfond. Det innebär att en alternativ investeringsfond vars huvudstrategi inte är att ge ut lån eller vars utgivna lån inte har ett nominellt värde som utgör minst 50 procent av dess nettotillgångsvärde inte omfattas av dessa regler. Även sådana fonder behöver dock uppfylla det allmänna kravet på lämplig

likviditetshantering (se bl.a. 8 kap. 3 § LAIF) och avsnitt 4 i kommissionens delegerade förordning (EU) nr 231/2013 (se avsnitt 7.3). Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer bör ges föreskriftsrätt i fråga om vad som ska ingå i en underrättelse om att AIF-förvaltaren avser att förvalta en öppen långivande alternativ investeringsfond.

7.8.3 Finansiell hävstång i långivande alternativa investeringsfonder

Regeringens förslag

Förhållandet mellan en långivande alternativ investeringsfonds exponering, beräknad enligt särskilda regler på EU-nivå, och dess nettotillgångsvärde, ska inte få överstiga
- 175 procent om fonden är öppen, och
- 300 procent om fonden är sluten.

Lånearrangemang som helt täcks av kapitalutfästelser från investerare i den långivande fonden ska inte anses utgöra exponering.

Om omständigheter som ligger utanför AIF-förvaltarens kontroll leder till att de ovan nämnda begränsningarna överskrids ska AIF-förvaltaren, med beaktande av investerarnas intressen, inom rimlig tid vidta åtgärder för att minska förhållandet mellan exponeringen och nettotillgångsvärdet (NAV).

En alternativ investeringsfond som bara ger ut direkta eller indirekta aktieägarlån ska inte behöva tillämpa begränsningarna av finansiell hävstång, om det nominella värdet av lånen sammanlagt inte överstiger 150 procent av den alternativa investeringsfondens kapital.

Utredningens förslag

Förslaget från utredningen stämmer i sak överens med regeringens förslag, men har en annan lagteknisk utformning.

Remissinstanserna

Remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det.

Skälen för regeringens förslag

Sedan tidigare gäller enligt AIFM-direktivet att AIF-förvaltare ska fastställa den högsta nivå av finansiell hävstång som de får använda för var och en av de fonder som de förvaltar (artikel 15.4). I samma bestämmelse anges omständigheter som ska beaktas vid fastställande av den finansiella hävstången, bl.a. vilken kategori av alternativ investeringsfond det gäller, investeringsstrategin och fondens källor för den finansiella hävstången.

Finansiell hävstång definieras i AIFM-direktivet som en metod genom vilken en AIF-förvaltare ökar exponeringen för en alternativ investeringsfond som den förvaltar genom lån av kontanter eller värdepapper, eller

genom finansiell hävstång som härrör från derivatinstrument eller på något annat sätt (artikel 4.1 v och 1 kap. 11 § 7 LAIF).

Genom ändringsdirektivet har det i AIFM-direktivet införts begränsningar för hur hög finansiell hävstång en långivande alternativ investeringsfond får ha (artikel 15.4b första stycket). AIF-förvaltaren ska säkerställa att den finansiella hävstången i en långivande fond som den förvaltar inte utgör mer än 175 procent, om fonden är öppen, och 300 procent, om fonden är sluten.

Den finansiella hävstången för en långivande fond ska uttryckas som förhållandet mellan fondens exponering, beräknad enligt den åtagandemetod som definieras genom de delegerade akter som antas med stöd av direktivet och dess nettotillgångsvärde (artikel 15.4b andra stycket). Åtagandemetoden regleras i artikel 8 i kommissionens delegerade förordning (EU) nr 231/2013 (se avsnitt 7.3).

Lånearrangemang som helt täcks av avtalsenliga kapitalåtaganden från investerare i den långivande alternativa investeringsfonden ska inte anses utgöra exponering vid beräkningen av hävstången (artikel 15.4b tredje stycket).

Om en långivande fond överträder de ovan nämnda begränsningarna och överträdelsen ligger utanför den förvaltande AIF-förvaltarens kontroll, ska AIF-förvaltaren inom en rimlig tidsperiod vidta de åtgärder som är nödvändiga för att korrigera situationen, med vederbörlig hänsyn till investerarnas intressen i den långivande fonden (artikel 15.4b fjärde stycket).

Hävstångsbegränsningar ska inte tillämpas på en långivande alternativ investeringsfond vars utlåningsverksamhet endast består av utgivande av lån till företag som fonden har ägarintressen i, s.k. aktieägarlån, förutsatt att det nominella värdet av dessa lån inte sammanlagt överstiger 150 procent av den alternativa investeringsfondens kapital (artikel 15.4b femte stycket). Aktieägarlån är lån som en alternativ investeringsfond beviljar ett företag i vilket den direkt eller indirekt innehar minst 5 procent av kapitalet eller rösterna, där lånet inte kan säljas till tredje part fristående från de kapitalinstrument som AIF-fonden innehar i samma företag. Det understryks att denna regel inte påverkar de behöriga myndigheternas befogenhet att i det enskilda fallet införa begränsningar av den nivå av finansiell hävstång som AIF-förvaltare har rätt att använda för en viss fond (artikel 25.3).

Svensk rätt innehåller inte några hävstångsbegränsningar för alternativa investeringsfonder av det slag som har införts i AIFM-direktivet genom ändringsdirektivet. Generella bestämmelser finns dock i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder som innebär att AIF-förvaltare som använder finansiell hävstång ska fastställa en högsta tillåten nivå för hävstången (se 8 kap. 5 § som genomför ovan nämnda artikel 15.4 i AIFM-direktivet). Gränsen för högsta tillåtna hävstång ska vara rimlig och förvaltaren ska följa den vid varje tidpunkt. Om det behövs för att minska systemrisker i det finansiella systemet och för att minska riskerna för störningar på marknaden, får Finansinspektionen besluta om begränsningar i den nivå av finansiell hävstång som en AIF-förvaltare får använda (8 kap. 6 §). Regleringen gäller i förhållande till svenska AIF-förvaltare.

De nya reglerna om finansiell hävstång bör införas i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder. En bestämmelse bör tas in i lagen som

anger hur stort förhållandet mellan en långivande alternativ investeringsfonds exponering och dess nettotillgångsvärde (NAV) får vara. Bestämmelsen bör tydligt ange hur fondens exponering ska beräknas. Övriga regler som rör finansiell hävstång i långivande alternativa investeringsfonder, bl.a. vad som gäller om begränsningar av den finansiella hävstången överskrids på grund av omständigheter som ligger utanför AIF-förvaltarens kontroll, bör genomföras på ett direktivnära sätt.

7.9 Alternativa investeringsfonder som ger ut lån till konsumenter

Regeringens förslag

En alternativ investeringsfond ska inte direkt eller indirekt få ge konsumtionskrediter till konsumenter i Sverige.

Regeringens bedömning

En alternativ investeringsfond bör inte förbjudas att ge bostadskrediter och överbryggningskrediter till konsumenter i Sverige eller att förvalta krediter som har beviljats konsumenter i Sverige.

Utredningens bedömning

Utredningen tar inte ställning till om Sverige bör utnyttja valmöjligheten att förbjuda alternativa investeringsfonder att ge ut lån till konsumenter i Sverige eller att förvalta krediter som beviljats konsumenter i Sverige, men anger exempel på hur förbud kan utformas.

Remissinstanserna

Ett fåtal remissinstanser förordar ett förbud mot att alternativa investeringsfonder ger ut lån till konsumenter i Sverige eller förvaltar krediter som har beviljats konsumenter i Sverige. *Finansinspektionen, Konsumentverket, Kronofogdemyndigheten och Uppsala universitet* förordar ett förbud mot att alternativa investeringsfonder ger ut lån till konsumenter i Sverige, både när det gäller konsumtionslån och bolån, medan *Fondbolagens förening* motsätter sig ett sådant förbud. Finansinspektionen förordar även ett förbud mot att alternativa investeringsfonder förvaltar krediter som beviljats konsumenter i Sverige.

I fråga om konsumtionslån för Finansinspektionen och Uppsala universitet fram att det utifrån systematiska aspekter vore inkonsekvent att först begränsa rätten att ge ut konsumentkrediter till kreditinstitut genom upphävandet av lagen (2014:275) om viss verksamhet med konsumentkrediter (LVK) och sedan öppna den marknaden för långivande fonder. Fondbolagens förening påtalar att ett förbud skulle avvika från det som gäller för andra aktörer.

När det gäller bolån framhåller flera remissinstanser, däribland Finansinspektionen och *Sveriges riksbank*, att den svenska bolånemarknaden är en särskilt sårbar marknad, då svenska hushåll, jämfört med hushåll i andra

EU-länder, generellt har större och längre bolån samt kortare räntebindningstider. Finansinspektionen för fram att likviditetsproblem i en nedgång skulle kunna bidra till ett procykliskt utbud av bolån från långivande fonder – särskilt om fonderna är öppna för inlösen– vilket kan göra att låntagare som inte får sina lån förlängda få problem. Sveriges riksbank lyfter även riskerna från utländska fonder. Sveriges riksbank anser dock, med stöd av bl.a. *Konkurrensverket*, att det i princip är positivt med tillkomsten av nya aktörer och instrument som bidrar till ökad konkurrens och mindre risker till följd av en större diversifiering av bolånesektorn, men understryker att en förutsättning för det är att aktörerna är strukturerade på ett sätt som inte bidrar till ett sämre konsumentskydd eller ökade risker för den finansiella stabiliteten. Sveriges riksbank och Uppsala universitet betonar vikten av att ställa tillräckligt strikta krav av lämplig natur på bolånefonder. Fondbolagens förening ser det som angeläget att alternativa investeringsfonder även fortsättningsvis kan ge ut bolån till konsumenter och anser att det konsumentskydd som fastställs i lagen om verksamhet med bostadskrediter och konsumentkreditlagen är tillräckligt, medan Finansinspektionen anser att det i nuläget inte går att överblicka de rättsliga förutsättningarna och göra en fullständig konsekvensanalys i frågan, eftersom kommissionen inte har antagit kompletterande regler för öppna fondstrukturer och Fondmarknadsutredningen inte har redovisat sitt slutbetänkande ännu. *Svenska Bankföringen* anser i likhet med Sveriges riksbank att det finns skäl att följa utvecklingen framöver och, vid behov, vidta nödvändiga åtgärder. *Sveriges advokatsamfund* anser att regeringen i den fortsatta beredningen behöver motivera på vilket sätt ett eventuellt förbud är förenligt med etableringsrätten och näringsfriheten enligt unionsrätten.

Skälen för regeringens förslag och bedömning

Nya regler om möjligt förbud mot konsumentutlåning och förvaltning av krediter som beviljats konsumenter

Genom ändringsdirektivet har det i AIFM-direktivet (artikel 15.4g) införts en valmöjlighet för medlemsstaterna att förbjuda alternativa investeringsfonder som ger ut lån från att bevilja lån till konsumenter på sitt territorium. Regeln omfattar alla alternativa investeringsfonder som ger ut direkta eller indirekta lån, oavsett om de uppfyller definitionen att vara en långivande alternativ investeringsfond (jfr artikel 4.1 at och artikel 4.1 ar ii).

I skälen till ändringsdirektivet (skäl 15) framhålls att alternativa investeringsfonder som beviljar lån till konsumenter även omfattas av kraven i andra EU-rättsakter som gäller utlåning till konsumenter, och att det är i de rättsakterna som det grundläggande skyddet för låntagare fastställs på unionsnivå. Vidare anges att medlemsstaterna på grundval av tvingande hänsyn till allmänintresse bör kunna förbjuda alternativa investeringsfonders utlåning till konsumenter på sina territorier.

Genom ändringsdirektivet har medlemsstaterna även fått en valmöjlighet att förbjuda alternativa investeringsfonder att förvalta krediter som har beviljats konsumenter på sitt territorium (artikel 15.4g). Uttrycket förvaltning av krediter ska i detta sammanhang förstås som sådan kreditförvaltning som definieras i lagen (2023:714) om förvärv och

förvaltning av nödlidande kreditavtal (se skäl 15 till ändringsdirektivet, som hänvisar till kredithanteringsdirektivet, som i svensk rätt genomförs i den nämnda lagen).

Om medlemsstaterna inför ett förbud mot konsumentutlåning eller kreditförvaltning, så får förbudet inte påverka marknadsföringen till investerare i unionen av alternativa investeringsfonder som beviljar lån till konsumenter eller förvaltar krediter till konsumenter (artikel 15.4g).

Tillståndskrav och konsumentskyddande regler

Alternativa investeringsfonder som ger ut lån till konsumenter omfattas, utöver fondlagstiftningen, av tillståndskrav och konsumentskyddande bestämmelser i annan lagstiftning som gäller på konsumentkreditmarknaden.

Enligt lagen om bank- och finansieringsrörelse får bara ett svenskt eller utländskt kreditinstitut driva näringsverksamhet som har till ändamål att lämna eller förmedla krediter till konsumenter, om inte annat är särskilt föreskrivet (1 kap. 7 a §). Ett kreditinstitut, dvs. en bank eller ett kreditmarknadsföretag, får utan särskilt tillstånd ge ut konsumentkrediter (7 kap. 1 § andra stycket 2). För andra aktörer än kreditinstitut krävs det tillstånd för att få ge ut konsumentkrediter.

Bostadskreditinstitut är en etablerad benämning på företag som driver yrkesmässig verksamhet med kreditgivning och kreditförmedling i fråga om bostadskrediter till konsumenter enligt lagen om verksamhet med bostadskrediter. Tillstånd kan ges till ett svenskt aktiebolag, en svensk ekonomisk förening, ett svenskt försäkringsföretag eller motsvarande utländskt företag.

För verksamheten gäller vad som kan beskrivas som i huvudsak ett krav på att verksamheten ska drivas på ett sunt sätt; bostadskreditinstitut ska handla hederligt, rättvist, transparent och professionellt, med beaktande av konsumentens rättigheter och intressen. Verksamheten ska grunda sig på information om konsumentens förhållanden och särskilda krav samt rimliga antaganden om de risker för konsumenten som kan komma att uppstå under kreditavtalets löptid (4 kap. 1 §). Kraven kompletteras genom Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2016:29) om verksamhet med bostadskrediter, om bl.a. riktlinjer för utlåning, ersättningssystem, riktlinjer för värdering av bostad som säkerhet och krav på kunskap och kompetens hos personalen (3 kap. 2, 5 och 7 §§ och 5 kap.). Finansinspektionen har tillsyn över bostadskreditinstitut och kan ingripa vid överträdelser av de regler som gäller för verksamheten (6 kap.).

Lån och krediter som inte är bolån, det som brukar kallas för konsumtionskrediter eller konsumtionslån, får endast lämnas till konsumenter av kreditinstitut. Som *Fondbolagens förening* påpekar kan en alternativ investeringsfond däremot medverka till att strukturera sådana lån på ett sätt som innebär att utgör ett indirekt lån (se avsnitt 7.2). I ett sådant fall är det emellertid alltid ett kreditinstitut som är kreditgivare.

För den som ger ut konsumentkrediter, dvs. kreditinstitut och bostadskreditinstitut, eller som övertar den ursprungliga kreditgivarens fordran är också konsumentkreditlagen relevant. Lagen gäller som huvudregel kredit som en näringsidkare lämnar eller erbjuder en konsument. Konsumentkreditlagen gäller också krediter som lämnas eller erbjuds en konsument

av någon annan än en näringsidkare, om krediten förmedlas av en näringsidkare som ombud för kreditgivaren (1 §). Lagen innehåller bestämmelser om bl.a. information, marknadsföring, kreditprövning, ångerrätt och rätt till förtidsbetalning av konsumentkrediter.

En näringsidkare ska enligt konsumentkreditlagen iaktta god kreditgivningssed i sitt förhållande till konsumenten. Näringsidkaren ska därvid ta till vara konsumentens intressen med tillbörlig omsorg och ge de förklaringar som konsumenten behöver (6 §).

Kravet i konsumentkreditlagen på att iaktta god kreditgivningssed är främst avsett som en markering av kreditgivarens ansvar och ska utgöra en grundval för lagens mer konkreta regler och en utfyllande norm för tolkning (prop. 1991/92:83 s. 32–33 och 106). De mer konkreta bestämmelser i lagen som främst berörs är kravet på kreditprövning (12 §) och kravet på måttfullhet vid marknadsföring (6 a §).

Det är i ljuset av denna befintliga lagstiftning på konsumentkreditmarknaden som regeringen har att ta ställning till om det bör införas ett förbud mot att alternativa investeringsfonder beviljar lån till konsumenter i Sverige. Först berörs konsumtionslån och därefter bostadskrediter.

Alternativa investeringsfonder bör förbjudas att ge ut konsumtionslån till konsumenter i Sverige

Som *Finansinspektionen* och *Uppsala universitet* framhåller har regleringen av den svenska konsumentkreditmarknaden skärpts på senare tid i syfte att stärka skyddet för konsumenter. Nya regler om ett förstärkt konsumentskydd mot riskfylld kreditgivning och överskuldsättning (prop. 2024/25:17, bet. 2024/25:CU5, rskr. 2024/25:62) syftar till att motverka riskfylld kreditgivning och att enskilda blir överskuldsatta genom att de beviljas lån som de inte kan betala tillbaka. Lagändringarna, som trädde i kraft den 1 mars 2025, innebär att de bestämmelser som tidigare endast gällde för högkostnadskrediter, bl.a. ränte- och kostnadstak, har utvidgats till att gälla flertalet konsumentkrediter. Vidare har nya bestämmelser om stärkt konsumentskydd på kreditmarknaden beslutats, som syftar till att stärka konsumentskyddet, motverka överskuldsättning och skapa en jämnare spelplan för aktörer på konsumentkreditmarknaden (prop. 2024/25:138, bet. 2024/25:FiU37, rskr. 2024/25:216). Lagändringarna, som trädde i kraft den 1 juli 2025, innebär att lagen om viss verksamhet med konsumentkrediter har upphävts och att endast ett svenskt eller utländskt kreditinstitut får driva näringsverksamhet som har till ändamål att lämna eller förmedla krediter till konsumenter.

I det sistnämna lagstiftningsärendet uttalade regeringen bl.a. att den huvudsakliga motiveringen till att upphöra med en särreglering för verksamhet med konsumentkrediter, som är mindre betungande än för vanliga kreditinstitut, var att minska förekomsten av den typ av överskuldsättningsdrivande kreditgivning som konsumentkreditinstituten uppgavs ägna sig åt. De negativa effekterna av denna verksamhet hade, enligt vad som uttalas i propositionen, visat sig bli mer omfattande än vad som tidigare kunde förutses. Regeringen ansåg därför att det framstod som i sig önskvärt att minska utbudet av krediter som ges med villkor utformade

utan nödvändig hänsyn till kredittagarens återbetalningsförmåga. (prop. 2024/25:138 s. 34).

Eftersom kreditgivaren ska ha tillstånd som kreditinstitut, kommer en alternativ investeringsfond inte att kunna ge ut konsumtionslån direkt till konsumenter. En alternativ investeringsfond kan däremot medverka till att strukturera konsumtionslån, som ges ut av ett kreditinstitut, på ett sätt som innebär att lånet utgör ett indirekt lån.

Fondbolagens förening anser att det inte finns några skäl att förbjuda indirekta lån och att ett sådant förbud skulle avvika från vad som gäller för andra aktörer, men specificerar inte vilka andra aktörer som avses. Intresset av att stärka konsumentskyddet på konsumentkreditmarknaden talar dock, enligt regeringens uppfattning, med styrka för ett sådant förbud samt att en sådan inskränkning bidrar till att skapa en jämnare spelplan för de företag som ägnar sig åt verksamhet med konsumentkrediter. Regeringen vill särskilt framhålla de argument som regeringen lyfte fram i propositionen Stärkt konsumentskydd på kreditmarknaden (prop. 2024/25:138). Där konstaterade regeringen att kreditinstitut är de finansiella företag som har de högsta kraven för tillstånd, bl.a. med hänsyn till kreditinstitutens roll i det finansiella systemet och betydelse för den finansiella stabiliteten, men att detta även har betydelse för förutsättningarna för ett effektivt konsumentskydd. Regeringen gjorde bedömningen att verksamhet med konsumtionskrediter exklusivt bör drivas av kreditinstitut, för att inordna denna verksamhet under de höga krav som gäller kreditinstitut och för att skapa en jämnare spelplan för företag som ägnar sig åt sådan verksamhet (samma prop. s. 43–44).

Regeringen anser därför i likhet med *Finansinspektionen* och *Uppsala universitet* att det med hänvisning till motsvarande skäl som regeringen lyfte fram i nämnda proposition vore olämpligt att öppna upp möjligheten för en alternativ investeringsfond att ha ett bestämmande inflytande över villkoren för konsumtionslån som ges ut till konsumenter. AIF-förvaltare och alternativa investeringsfonder omfattas av krav på bl.a. risk- och likviditetshantering, men kraven är inte lika omfattande som de som ställs på kreditinstitut. Att tillåta alternativa investeringsfonder att ägna sig åt denna verksamhet riskerar därför att underminera syftet med att upphäva lagen om viss verksamhet med konsumentkrediter.

Vid en sammantagen bedömning anser regeringen i likhet med flertalet remissinstanser som yttrar sig i frågan – däribland Finansinspektionen, *Konsumentverket* och Uppsala universitet – att Sverige bör använda möjligheten att förbjuda alternativa investeringsfonder att ge ut direkta eller indirekta konsumtionslån till konsumenter i Sverige. Ett sådant förbud bör inte begränsas till en viss kategori av AIF-förvaltare, eftersom skälen för ett förbud gör sig gällande med samma styrka i förhållande till svenska AIF-förvaltare som har tillstånd från Finansinspektionen, svenska AIF-förvaltare som är registrerade enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder och utländska AIF-förvaltare.

Regeringen föreslår således att det i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder tas in bestämmelser om att en AIF-förvaltare ska säkerställa att en alternativ investeringsfond som den förvaltar inte ger ut konsumtionslån till konsumenter i Sverige.

Sveriges advokatsamfund framhåller att regeringen behöver motivera på vilket sätt ett förbud skulle vara förenligt med etableringsrätten och näringsfriheten enligt unionsrätten om det ska införas.

Genom ändringsdirektivet har det i AIFM-direktivet införts harmoniserade regler för AIF-förvaltare som förvaltar alternativa investeringsfonder som ger ut lån. Medlemsstaterna har på grundval av tvingande hänsyn till allmänintresse getts en valmöjlighet att förbjuda alternativa investeringsfonder som ger ut lån att bevilja lån till konsumenter på dess territorium (se artikel 15.4g i AIFM-direktivet och skäl 15 i ändringsdirektivet). Det är med tillämpning av denna valmöjlighet som regeringen föreslår ett förbud mot att alternativa investeringsfonder ska få ge ut konsumtionslån till konsumenter i Sverige, i syfte att skydda konsumenter mot osunda kreditprocesser och överskuldsättning. Förslaget bedöms därför vara förenligt med EU-rätten.

Alternativa investeringsfonder bör inte förbjudas att ge ut bostadskrediter eller överbryggningskrediter till konsumenter i Sverige

Den svenska bolånemarknaden uppvisar vissa särdrag i jämförelse med bolånemarknaderna i andra länder i Europa, vilket framhålls av *Finansinspektionen* och *Sveriges riksbank*. Svenska hushåll har i allmänhet stora bolån. I relation till inkomsten är svenskars bolån per capita tredje högst i EU. Dessutom är bolån i regel mycket långsiktiga åtaganden för låntagaren. Den kontraktuella löptiden för bolån ligger i Sverige mellan 30 och 50 år. Det är därför angeläget att de aktörer som lämnar bolån eller investerar i dem tar ett stort ansvar för bolånetagarnas behov av långsiktiga krediter.

Härutöver präglas den svenska bolånemarknaden av att låntagarna i stor utsträckning väljer en kort räntebindningstid. En undersökning från 2023 visade i ett stickprov att 65 procent av låntagarna hade en viktad räntebindningstid på tre månader eller mindre, vilket var en något högre andel än motsvarande siffra 2022. Den korta räntebindningstiden bidrar till att svenska bolånetagare är mer känsliga för räntehöjningar. Detta kan medföra risker både för de enskilda konsumenterna och, potentiellt, för samhällsekonomin. En obunden ränta gör det möjligt för kreditgivaren att höja räntan och därigenom ytterst förmå låntagaren att lösa lånet genom att byta kreditgivare. Enskilda konsumenter riskerar på detta sätt att få försämrade villkor eller få krediten uppsagd. En stor mängd bolån som sägs upp kan i sin tur också förstärka ett redan stressat marknadsläge och på så sätt ha en negativ påverkan på den finansiella stabiliteten. Detta skulle kunna bli aktuellt om fonder fick ett betydande behov av likviditet till följd av inlösen av fondandelar.

I dagsläget finns inga alternativa investeringsfonder som ger ut direkta lån på den svenska bolånemarknaden. Däremot finns ett fåtal alternativa investeringsfonder som bedriver verksamhet som möjligen skulle kunna klassificeras som utgivande av indirekta lån. Denna utlåning från bolånefonder motsvarar i dag en mycket liten andel av den totala bolånemarknaden i Sverige, mindre än en procent, och bedöms hittills ha varit välfungerande. De aktuella fonderna har haft lång finansiering och inte använt någon finansiell hävstång. Såsom Sveriges riksbank framför

synes denna sektor hittills snarast ha bidragit till minskade finansiella stabilitetsrisker till följd av ökad diversifiering.

Frågan är om alternativa investeringsfonder fortsatt ska kunna bedriva denna typ av verksamhet, eller om de ska förbjudas att ge ut direkta eller indirekta bostadskrediter eller överbryggningskrediter till konsumenter i Sverige.

En viktig utgångspunkt i denna fråga är, såsom Sveriges riksbank för fram, att såväl EU:s som Sveriges finansiella system är bankcentrerade och att det är önskvärt med fler aktörer för att förbättra konkurrensen och göra de finansiella marknaderna mer motståndskraftiga. Detta gäller i högsta grad den svenska bolånemarknaden. Den domineras av ett fåtal banker, vilket medför en koncentration av kreditrisk som ökar sårbarheten i det finansiella systemet. Dessutom riskerar bolånetagare att drabbas av högre kostnader för sina bolån till följd av en svag konkurrens. Därför anser regeringen, i likhet med bl.a. *Konkurrensverket* och Sveriges riksbank, att det i princip är positivt med tillkomsten av nya aktörer på bolånemarknaden, under förutsättning att de är organiserade på ett sätt som inte bidrar till ett sämre konsumentskydd eller ökade risker för den finansiella stabiliteten.

Flera remissinstanser, däribland *Uppsala universitet*, understryker i detta sammanhang vikten av att kunna ställa tillräckligt strikta krav på bolånefonder vid tillståndsgivning och i den löpande tillsynen, vilket regeringen instämmer i. Detta gäller inte minst då bolånefonder bedriver delvis samma verksamhet som banker, men inte omfattas av samma explicita krav, t.ex. kapitalkrav.

De nya reglerna om långivande fonder i AIFM-direktivet innebär att de rättsliga förutsättningarna för alternativa investeringsfonder att bedriva verksamhet med bolån delvis förändras. Sveriges riksbank bedömer att vissa delar av de nya reglerna skulle kunna medföra risker för såväl konsumenter som den finansiella stabiliteten, framför allt såvitt avser tre aspekter: etableringen av öppna bolånefonder, användningen av finansiell hävstång och dålig matchning av finansieringens längd mot utlåningens längd.

Sveriges riksbank anser att det är olämpligt att bolånefonder kan vara öppna och framför, med stöd av Finansinspektionen, att öppna fonder kan medföra betydande likviditetsrisker genom att fondandelar kan lösas in under fondens livstid, trots att bolån som fonden investerat i generellt är mycket illikvida. Finansinspektionen framhåller särskilt risken för att likviditetsproblem i en stressad marknad skulle kunna bidra till ett procykliskt utbud av bolån från långivande fonder, särskilt om dessa skulle etableras som öppna strukturer, vilket kan göra att låntagare som inte får sina lån förlängda får problem.

Regeringen delar bilden av de potentiella riskerna med öppna bolånefonder. I detta sammanhang bör det dock framhållas att huvudregeln enligt AIFM-direktivet är att en långivande alternativ investeringsfond ska vara sluten, se avsnitt 7.8.2. Bara i undantagsfall ska en långivande fond få vara öppen. En förutsättning för undantag är att AIF-förvaltaren kan visa att fondens system för hantering av likviditetsrisker är förenligt med dess investeringsstrategi och inlösenpolicy och förvaltaren har underrättat Finansinspektionen om sin avsikt att förvalta en öppen fond. Som Finansinspektionen och Sveriges riksbank påpekar har kommissionen ännu inte antagit de tekniska standarder som ska precisera förutsättningarna för detta undantag, varför de rättsliga förutsättningarna för tillämpning av

undantaget inte är helt klarlagda. Redan av direktivets formulering kan dock konstateras att möjligheterna för bolånefonder att vara öppna är mycket begränsade. Bolån som beviljats konsumenter har generellt sett låg likviditet och med sådana tillgångar i fonden kommer det att vara mycket svårt för en AIF-förvaltare att visa att likviditetsriskerna i en öppen struktur är förenliga med inlösenpolicyn. Dessutom måste kreditgivaren uppfylla de krav som ställs på den rörelsen, t.ex. kravet på att verksamheten ska bedrivas med beaktande av konsumentens rättigheter och intressen (6 § konsumentkreditlagen och 4 kap. 1 § LVB). De sistnämnda kraven ställs visserligen primärt på kreditgivningsverksamheten, men eftersom en förvaltare av en alternativ investeringsfond som ger ut direkta eller indirekta bolån till konsumenter har ett bestämmande inflytande över hur långivningen utformas behöver Finansinspektionen också väga in dessa krav i sin bedömning av vilken struktur som fonden ska tillåtas ha. Bolånestrukturer behöver ta hänsyn till låntagarnas långsiktiga behov och ha en stabil och uthållig finansiering så att de kan fungera även i ett stressat marknadsläge. Att tillåta en öppen struktur i en bolånefond torde därför i de flesta fall vara oförenligt med konsumenternas intressen. Sammantaget anser regeringen att utrymmet för att bedriva verksamhet med bostadskrediter i en öppen fondstruktur är mycket litet, om ens något.

Sveriges riksbank för fram att en strikt tillämpning av undantaget i Sverige skulle kunna medföra en risk för regelarbitrage genom att förvaltare av alternativa investeringsfonder bedriver sin verksamhet med tillstånd från andra EU-länder där lägre krav kan komma att gälla. Regeringen konstaterar att en viss risk för regelarbitrage förvisso finns, men att utgångspunkten är att AIFM-direktivets nya regler om långivande alternativa investeringsfonder kommer tillämpas på ett enhetligt sätt i unionen.

Sveriges riksbank framhåller vidare att det är centralt att det finns en god matchning mellan längden på fondens utlåning och längden på dess finansiering, vilket regeringen instämmer i. Såsom Sveriges riksbank för fram skulle användningen av en kortsiktig finansiering för att finansiera en fonds långsiktiga utlåning, i vart fall i en öppen bolånefond, kunna leda till svårigheter att återfinansiera fonden i stressade marknadslägen. Det innebär även att förvaltaren, efter godkännande från fondandelsägarna, skulle kunna komma att likvidera fonden och sälja bolånen innan bolånens löptid är slut och att bolånetagarna, om de har rörlig ränta på sina lån, skulle riskera att få försämrade lånevillkor. I detta sammanhang bör det dock framhållas att det i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder uppställs krav på att den alternativa investeringsfondens likviditetsprofil ska stämma överens med dess underliggande skyldigheter, samt att fondens likviditetsprofil, inlösenpolicy och investeringsstrategi ska stämma överens inbördes (8 kap. 3 §). Om det i stället skulle vara en dålig matchning till följd av att bolånefonden har en alltför kort livslängd i förhållande till dess utlåning, bör det beaktas att det i AIFM-direktivet har införts ett förbud mot strategier som syftar till att ge ut lån för att sälja dem vidare (se avsnitt 7.7). Det bör även nämnas att en bolånetagare, enligt konsumentskyddreglerna, har möjlighet att lösa lånet i förtid men också rätt att ha kvar lånet tills det förfaller. Dessa regler bör vara tillräckliga för att motverka att löptidsobalanser uppstår i bolånefonder.

Sveriges riksbank anser också att användningen av finansiell hävstång, även benämnt exponering, i en bolånefond förstärker likviditetsriskerna och

att de hävstångsbegränsningar som införts i AIFM-direktivet, om maximalt 175 procent av NAV för slutna och 300 procent av NAV för öppna fonder (se avsnitt 7.8.3), framstår som mycket höga för en fond som ger ut bostadskrediter till konsumenter. Regeringen delar denna uppfattning och konstaterar i likhet med Sveriges riksbank att en högre finansiell hävstång kan öka risken för att låntagande konsumenter påverkas negativt i ansträngda marknadslägen. Hävstången förstärker behovet av likviditet i fonden, vilket skulle kunna tvinga förvaltaren att överlåta bolånen till en ny borgenär eller försöka tvinga låntagaren att lösa lånen genom att höja räntan.

En långivande alternativ investeringsfond kan emellertid inte utan vidare använda sig av de högsta hävstångsnivåer som direktivet tillåter. Även långivande alternativa investeringsfonder omfattas exempelvis av kravet på att deras finansiella hävstång ska vara rimlig (8 kap. 5 § LAIF). Vilken hävstångsnivå som är rimlig beror inte enbart på om fonden är öppen eller sluten (jfr artikel 15.4 i AIFM-direktivet). Vidare ska de konsumentskyddande bestämmelserna som gäller vid kreditgivning till konsumenter vägas in även när det gäller denna fråga. Exempelvis bör konsumentens intresse av att ha en förutsebar finansiering av sitt bolån beaktas vid bedömningen av om en finansiell hävstång ska tillåtas i en bolånefond. Utrymmet för att tillåta att en bolånefond använder finansiell hävstång torde mot den bakgrunden vara ytterst begränsat.

Regeringen bedömer, utifrån en samlad bild av de olika regelverk som gäller för alternativa investeringsfonders utgivning av direkta och indirekta bolån till konsumenter i Sverige, att det finns tillräckliga möjligheter att ställa lämpliga krav på verksamheten. Dessa regler får sammantaget anses bidra till en välfungerande marknad för långivande fonder som ger ut direkta eller indirekta bolån till konsumenter. I förlängningen torde reglerna även bidra till en ökad trygghet för låntagarna. Med hänsyn till detta, och med beaktande av att verksamheten i svenska bolånefonder hittills har varit välfungerande, bör alternativa investeringsfonder inte förbjudas att ge ut bostadskrediter eller överbryggningskrediter till konsumenter i Sverige. Regeringen anser dock, i likhet med *Svenska Bankföreningen* och Sveriges riksbank, att det finns anledning att noga följa utvecklingen av bolånefondssektorn, så att lämpliga åtgärder kan vidtas vid behov.

Alternativa investeringsfonder bör inte förbjudas att förvalta krediter som beviljats konsumenter i Sverige

Ovan föreslås att alternativa investeringsfonder ska förbjudas att ge ut konsumtionslån till konsumenter i Sverige. Detta innebär inte i sig att alternativa investeringsfonder även bör förbjudas att förvalta sådana krediter i enlighet med lagen om förvärv och förvaltning av nödlidande kreditavtal. Enligt regeringens mening har det inte heller framkommit skäl att förbjuda sådan kreditförvaltning.

8 Genomförandet av övriga ändringar i AIFM- och UCITS-direktiven

8.1 Funktioner som en AIF-förvaltare får utföra i samband med förvaltningen av en alternativ investeringsfond

Regeringens förslag

I lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder ska det förtydligas att en AIF-förvaltare, utöver portföljförvaltning och riskhantering, även får utföra vissa andra funktioner som har samband med förvaltningen av en alternativ investeringsfond.

Utredningens förslag

Förslaget från utredningen stämmer i sak överens med regeringens förslag, men har en annan redaktionell utformning.

Remissinstanserna

Flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det. *Finansinspektionen* anser att regeringen i det fortsatta lagstiftningsarbetet bör förtydliga vad förslaget innebär.

Skälen för regeringens förslag

Enligt AIFM-direktivet får en AIF-förvaltare som huvudregel inte ägna sig åt någon annan verksamhet än den som anges i bilaga I till direktivet. En extern AIF-förvaltare, alltså en förvaltare som är en från den alternativa investeringsfonden fristående juridisk person, får dock förvalta UCITS-fonder, om förvaltaren har tillstånd för det (artikel 6.2 och 6.3).

I bilaga I till AIFM-direktivet finns en uppräkning av de funktioner som ingår i förvaltningen av en alternativ investeringsfond. I punkt 1 i bilagan anges två verksamheter som en AIF-förvaltare måste ägna sig åt, nämligen portföljförvaltning och riskhantering (jfr artikel 6.5 d). I punkt 2 räknas de funktioner upp som en AIF-förvaltare därutöver får utföra i samband med förvaltningen av en alternativ investeringsfond. Det är administration (led a), marknadsföring (led b) och vissa funktioner eller tjänster med koppling till de tillgångar som fondernas medel har investerats i (led c). Genom ändringsdirektivet har det lags till två funktioner: långivning för en alternativ investeringsfonds räkning (led d) och tjänster till special-företag för värdepapperisering (led e). Uppräkningen i bilagan är uttömmande.

Reglerna om de funktioner som en AIF-förvaltare måste ägna sig åt enligt punkt 1 i bilagan till AIFM-direktivet har i svensk rätt genomförts i en bestämmelse i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (3 kap. 1 § andra stycket). Reglerna om de funktioner som en AIF-förvaltare därutöver får ägna sig åt enligt punkt 2 i bilagan har däremot

inte tagits in i en uttrycklig bestämmelse i lagen. Vid genomförandet av bilaga I till AIFM-direktivet bedömde regeringen, med hänvisning till den bedömning som gjordes vid genomförandet av motsvarande regler i UCITS-direktivet, att det inte var nödvändigt att räkna upp de administrativa verksamheterna som ansågs vara ett förtydligande av det som ingår i ett fondbolags verksamhet. Vidare bedömdes att uppräkningen i punkt 2 i bilaga I till AIFM-direktivet bör utgöra tolkningsunderlag för vad som får anses ingå i förvaltningen av en alternativ investeringsfond, i stället för att tas in i en bestämmelse i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (se prop. 2012/13:155 s. 205–206).

De verksamheter som en AIF-förvaltare får ägna sig åt räknas alltså uttömmande upp i bilaga I till AIFM-direktivet. Genom ändringsdirektivet har det nu gjorts tillägg till uppräkningen i punkt 2 i den bilagan. Regeringen anser därför att det finns skäl att förtydliga vilka verksamheter som en AIF-förvaltare får ägna sig åt. I lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder bör det därför förtydligas att en AIF-förvaltare, utöver portföljförvaltning och riskhantering, även får ägna sig åt verksamhet som avses i bilaga I till AIFM-direktivet.

Finansinspektionen efterfrågar ett förtydligande av förslagets innebörd. Regeringen konstaterar att förslaget innebär ett förtydligande av gällande rätt och inte någon ändring i sak avseende vilken verksamhet en AIF-förvaltare får utföra (jfr samma prop. s. 206).

8.2 Tjänster som tillhandahålls utöver fondförvaltning

8.2.1 Tillstånd för diskretionär portföljförvaltning och sidotjänster för AIF-förvaltare

Regeringens förslag

En extern svensk AIF-förvaltare som har tillstånd av Finansinspektionen ska inte behöva ha tillstånd för diskretionär förvaltning av investeringsportföljer för att få

- förvara och administrera andelar eller aktier i företag för kollektiva investeringar,
- ta emot medel med redovisningsskyldighet,
- ta emot och vidarebefordra order i fråga om finansiella instrument, och
- lämna investeringsråd.

Det ska inte längre finnas ett särskilt tillstånd för att ta emot medel med redovisningsskyldighet i syfte att föra investeringssparkonto för AIF-förvaltare som inte har tillstånd för diskretionär förvaltning av investeringsportföljer. Det ska göras följdändringar i lagen om investeringssparkonto och i lagen om investerarskydd.

Utredningens förslag

Förslaget från utredningen stämmer i huvudsak överens med regeringens förslag. Utredningen föreslår inte någon följdändring i lagen om investerarskydd.

Remissinstanserna

Remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det.

Skälen för regeringens förslag

Enligt AIFM-direktivet får tillstånd ges till en extern AIF-förvaltare för förvaltning av investeringsportföljer och vissa sidotjänster (artikel 6.4). I den ursprungliga lydelsen av direktivet ställs det upp ett krav på att en AIF-förvaltare ska ha tillstånd för förvaltning av investeringsportföljer för att få tillstånd för någon av sidotjänsterna investeringsrådgivning, förvaring och administration av aktier eller andelar i företag för kollektiva investeringar samt mottagande och vidarebefordran av order beträffande finansiella instrument (se artikel 6.5 b).

De reglerna i AIFM-direktivet har i svensk rätt genomförts i motsvarande bestämmelser i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (3 kap. 2 § andra stycket 1, 3 och 4).

Genom ändringsdirektivet har kravet i AIFM-direktivet tagits bort och en AIF-förvaltare behöver därför inte längre ha tillstånd för förvaltning av investeringsportföljer för att få tillstånd att utföra sidotjänster (artikel 1.2 c i ändringsdirektivet). Motsvarande ändring som har gjorts i AIFM-direktivet bör därför göras i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder.

Som huvudregel är tillstånd för diskretionär förvaltning av investeringsportföljer en förutsättning även för att en AIF-förvaltare ska få tillstånd att ta emot medel med redovisningsskyldighet (3 kap. 2 § andra stycket 2 LAIF). En extern AIF-förvaltare som inte ägnar sig åt diskretionär portföljförvaltning kan dock få tillstånd att ta emot medel med redovisningsskyldighet för att kunna föra ett investeringssparkonto (3 kap. 2 a § LAIF). Att ta emot medel med redovisningsskyldighet är en sidotjänst som inte har sin motsvarighet i AIFM-direktivet.

På motsvarande sätt som gäller för de sidotjänster som följer av AIFM-direktivet bör det inte heller krävas att en extern AIF-förvaltare har tillstånd för diskretionär förvaltning av investeringsportföljer för att förvaltaren ska kunna få tillstånd för att ta emot medel med redovisningsskyldighet. Ett skäl för att en AIF-förvaltare ansöker om ett sådant tillstånd är att förvaltaren avser att föra investeringssparkonto. I och med förslaget att det inte längre ska krävas tillstånd för diskretionär förvaltning av investeringsportföljer för att en AIF-förvaltare ska få tillstånd att emot medel med redovisningsskyldighet, finns det inte längre något behov av bestämmelsen om tillstånd för det när förvaltaren avser att föra investeringssparkonto (3 kap. 2 a § LAIF). Den bestämmelsen bör därför upphävas. Till följd av det bör det göras en följdändring i lagen (2011:1268) om investeringssparkonto, ISK-lagen (5 §).

När det gäller AIF-förvaltare som i dag har tillstånd att emot medel med redovisningsskyldighet för att föra investeringssparkonto, se avsnitt 9.6.

Det bör även göras en följdändring i lagen (1999:158) om investerarskydd (2 § 5 d och 8).

8.2.2 AIF-förvaltare ska få tillhandahålla ett bredare utbud av tjänster

Regeringens förslag

En extern svensk AIF-förvaltare som har tillstånd av Finansinspektionen ska kunna få tillstånd att till tredje part tillhandahålla andra funktioner och verksamheter som förvaltaren redan utför i förhållande till de alternativa investeringsfonder som förvaltaren förvaltar eller tjänster som förvaltaren tillhandahåller.

En AIF-förvaltare som avser att erbjuda och tillhandahålla funktionerna eller tjänsterna i ett annat land inom EES ska underrätta Finansinspektionen innan verksamheten inleds. För att få erbjuda och tillhandahålla sådana funktioner eller tjänster ska AIF-förvaltaren ha tillstånd av Finansinspektionen att erbjuda och tillhandahålla funktioner eller tjänster av samma slag i Sverige som dem som ska erbjudas och tillhandahållas i det andra landet.

En utländsk EES-baserad AIF-förvaltare ska, utan tillstånd av Finansinspektionen, i Sverige få erbjuda och tillhandahålla funktioner eller tjänster, om förvaltaren i sitt hemland har tillstånd som avses i AIFM-direktivet och som omfattar de funktioner eller tjänster som ska erbjudas och tillhandahållas här i landet.

En extern svensk AIF-förvaltare som har tillstånd av Finansinspektionen ska efter registrering eller auktorisation enligt EU:s förordning om referensvärden få administrera referensvärden och kunna få tillstånd enligt lagen om förvärv och förvaltning av nödlidande kreditavtal att utföra sådan kreditförvaltning som avses i den lagen. Om en AIF-förvaltare har rätt att utföra sådana tjänster, ska det framgå av förvaltarens tillstånd enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder.

Vid tillhandahållande av diskretionär förvaltning av investeringsportföljer och sidotjänster som avser finansiella instrument ska en AIF-förvaltare tillämpa bestämmelser i lagen om värdepappersmarknaden som gäller för ett värdepappersbolag när det utför motsvarande verksamhet och tjänster. Bestämmelserna om uppdragsavtal i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder ska gälla för en AIF-förvaltare även i sådan verksamhet.

Utredningens förslag

Förslaget från utredningen stämmer i sak överens med regeringens förslag, men har delvis en annan utformning.

Remissinstanserna

Flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det. *Finansinspektionen* anser att regeringen i det fortsatta lagstiftnings-

arbetet bör förtydliga vad förslagen innebär. Finansinspektionen och *Fondbolagens förening* tar upp några frågor om vilka tjänster eller funktioner en AIF-förvaltare får tillhandahålla och utföra med respektive utan tillstånd.

Skälen för regeringens förslag

Vissa funktioner och tjänster som en AIF-förvaltare redan utför i sin verksamhet

Genom ändringsdirektivet har det införts en möjlighet för medlemsstaterna att låta externa AIF-förvaltare tillhandahålla en ny kategori av sidotjänster till tredje parter (se artikel 1.2 a i ändringsdirektivet och artikel 6.4 b iv i AIFM-direktivet). Den nya sidotjänsten benämns i AIFM-direktivet som ”varje annan funktion eller verksamhet som redan tillhandahålls av AIF-förvaltaren med avseende på en alternativ investeringsfond som den förvaltar” eller tjänster som den i övrigt tillhandahåller ”förutsatt att eventuella intressekonflikter som uppstår genom tillhandahållandet av den funktionen eller verksamheten till andra parter hanteras på lämpligt sätt”. Exempel på sådana tjänster som kan komma i fråga är företagstjänster, såsom personal och informationsteknik, och it-tjänster för portföljförvaltning och riskhantering (se skäl 6 i ändringsdirektivet).

Syftet med ändringen i AIFM-direktivet är att en AIF-förvaltare ska få utföra samma funktioner och verksamheter till förmån för tredje parter som förvaltaren redan utför i förhållande till de alternativa investeringsfonder som den förvaltar, förutsatt att potentiella intressekonflikter hanteras på lämpligt sätt (skäl 6 i ändringsdirektivet).

Det är upp till medlemsstaterna att välja om en extern AIF-förvaltare ska kunna få tillstånd att tillhandahålla den nya kategorin av sidotjänster. Som nämns i avsnitt 8.2.1 har de sidotjänster som anges i den ursprungliga lydelsen av artikel 6.4 i AIFM-direktivet införts i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (se 3 kap. 2 § andra stycket). Regeringen bedömer i likhet med utredningen att möjligheten för externa AIF-förvaltare att även få tillhandahålla den aktuella kategorin av tjänster är konkurrensfrämjande. Därtill konstateras att strikta näringsrättsliga krav på bl.a. hantering av intressekonflikter gäller för de AIF-förvaltare som har tillstånd enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder. Att inte tillåta den nya kategorin av sidotjänster i svensk rätt skulle alltså innebära att svenska AIF-förvaltare inte får erbjuda eller tillhandahålla sådana tjänster. En utländsk EES-baserad AIF-förvaltare skulle däremot få erbjuda och tillhandahålla sådana tjänster i Sverige, om förvaltaren i sitt hemland har tillstånd som avses i AIFM-direktivet och det tillståndet omfattar de funktioner och tjänster som ska erbjudas och tillhandahållas här i landet. Det skulle i så fall innebära att svenska AIF-förvaltare inte kan konkurrera på samma villkor med utländska AIF-förvaltare. Med hänsyn till det anförda anser regeringen att externa AIF-förvaltare med tillstånd enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder bör kunna få tillstånd att tillhandahålla även den nya kategorin av sidotjänster. Bestämmelserna i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder bör därför ändras i enlighet med det.

Vid genomförandet i svensk rätt bör lagtexten utformas så direktivnära som möjligt för att det tydligt ska framgå att den svenska bestämmelsen

har samma innebörd som det som anges i AIFM-direktivet. Det ska i enlighet med direktivet krävas att tjänsten tillhandahålls av AIF-förvaltaren med avseende på en alternativ investeringsfond som förvaltaren förvaltar eller i fråga om tjänster som förvaltaren tillhandahåller.

I enlighet med AIFM-direktivet ska det krävas tillstånd av Finansinspektionen för att en AIF-förvaltare ska få tillhandahålla den nya kategorin av sidotjänster, på motsvarande sätt som gäller i dag för övriga sidotjänster i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (jfr 3 kap. 2 §).

Finansinspektionen anser att förslagets innebörd bör förtydligas och att det är oklart bl.a. om det alltid krävs tillstånd för en AIF-förvaltare för att få utföra stödtjänster till funktioner som anges i bilaga I till AIFM-direktivet. Enligt inspektionens uppfattning framstår det som motsägelsefullt om det skulle krävas tillstånd för att utföra sådana tjänster men inte för att utföra funktioner som anges i bilagan.

Syftet med förslaget är detsamma som med ändringen i AIFM-direktivet, dvs. att en AIF-förvaltare ska få utföra samma funktioner och verksamheter till förmån för tredje parter som förvaltaren redan utför i förhållande till de alternativa investeringsfonder som den förvaltar (se ovan). Regeringens bedömer, i likhet med *Fondbolagens förening*, att den nya kategorin av sidotjänster och kravet på tillstånd för att erbjuda och tillhandahålla sådana tjänster, inte omfattar sådan verksamhet som ingår i fondverksamheten (jfr 3 kap. 1 § LAIF och artikel 6.1, 6.2 och 6.4 i AIFM-direktivet). Den nya sidotjänsten torde snarare avse sådana funktioner och verksamheter som anges som exempel i skälen i ändringsdirektivet (se artikel 6.4 b iv i AIFM-direktivet och skäl 6 i ändringsdirektivet). Den närmare avgränsningen bör dock lämnas till rättstillämpningen.

AIF-förvaltaren bör i sin ansökan om tillstånd precisera vilken eller vilka tjänster förvaltaren avser att tillhandahålla och utföra. Detta bör i så fall regleras i föreskrifter på lägre nivå än lag med stöd av befintligt bemyndigande i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (15 kap. 1 § 3).

Svenska och utländska EES-baserade AIF-förvaltare får enligt AIFM-direktivet tillhandahålla och utföra den nya kategorin av sidotjänster gränsöverskridande enligt samma förutsättningar som övriga sidotjänster i direktivet (se artikel 33). I bestämmelserna i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder om utländska EES-baserade AIF-förvaltares verksamhet i Sverige och svenska AIF-förvaltares verksamhet utomlands bör det därför göras tillägg så att bestämmelserna omfattar även sådana sidotjänster (5 kap. 1 § och 6 kap. 1 §).

Tillämpning av vissa regler i MiFID II vid tillhandahållande av diskretionär portföljförvaltning eller sidotjänster

Vid tillhandahållande av diskretionär portföljförvaltning eller de sidotjänster som följer av AIFM-direktivet ska AIF-förvaltare tillämpa vissa artiklar i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU av den 15 maj 2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EG och av direktiv 2011/61/EU, MiFID II (artikel 6.6 i AIFM-direktivet). Genom ändringsdirektivet har hänvisningar till vissa artiklar i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG av den

21 april 2004 om marknader för finansiella instrument och om ändring av rådets direktiv 85/611/EEG och 93/6/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/12/EG samt upphävande av rådets direktiv 93/22/EEG (MiFID I) ersätts med hänvisningar till artiklar i MiFID II. Det klargörs också att AIF-förvaltare omfattas av reglerna i MiFID II enbart när de tillhandahåller tjänster som avser finansiella instrument. I sak innebär ändringarna att reglerna om delegering i MiFID II (artikel 16.5 första stycket) inte ska tillämpas vid tillhandahållande av diskretionär portföljförvaltning och sidotjänster enligt AIFM-direktivet. Vid delegering ska i stället reglerna om delegering i AIFM-direktivet tillämpas, se avsnitt 8.4.1.

De nu aktuella ändringarna i AIFM-direktivet bör genomföras i svensk rätt genom motsvarande ändringar i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (3 kap. 2 §).

Administration av referensvärden och kreditförvaltningsverksamhet

Genom ändringsdirektivet (artikel 1.2) har det införts en möjlighet i AIFM-direktivet (artikel 6.4 c) för medlemsstaterna att låta externa AIF-förvaltare tillhandahålla administration av referensvärden i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1011 av den 8 juni 2016 om index som används som referensvärden för finansiella instrument och finansiella avtal eller för att mäta investeringsfonders resultat, och om ändring av direktiven 2008/48/EG och 2014/17/EU och förordning (EU) nr 596/2014 (EU:s förordning om referensvärden). En AIF-förvaltare får dock inte auktoriseras enligt AIFM-direktivet för administration av referensvärden som används i de alternativa investeringsfonder som förvaltaren förvaltar (artikel 6.5 e i AIFM-direktivet).

Genom ändringsdirektivet (artikel 1.2 b) har det införts en möjlighet i AIFM-direktivet (artikel 6.4 d) att låta externa AIF-förvaltare tillhandahålla kreditförvaltningsverksamhet i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2021/ 2167 av den 24 november 2021 om kreditförvaltare och kreditförvärvare och om ändring av direktiven 2008/48/EG och 2014/17/EU (kredithanteringsdirektivet).

De nu aktuella reglerna i AIFM-direktivet (artikel 6.4 c och d) bör genomföras i svensk rätt genom att motsvarande bestämmelser tas in i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder. Vid genomförandet bör det anges att en extern AIF-förvaltare med tillstånd enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder, efter registrering eller auktorisation enligt EU:s förordning om referensvärden, får administrera referensvärden, dock inte sådana referensvärden som används i en alternativ investeringsfond som AIF-förvaltaren förvaltar. Hänvisningen till EU-förordningen bör avse den vid varje tidpunkt gällande lydelsen, s.k. dynamisk hänvisning. Det bör även anges att en extern AIF-förvaltare med tillstånd enligt om lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder, efter tillstånd enligt lagen (2023:714) om förvärv och förvaltning av nödlidande kreditavtal (3 kap. 1 §), får utföra sådan kreditförvaltning som avses i den lagen. Dessa regelverk ska i tillämpliga delar gälla för de AIF-förvaltare som utför sådana tjänster. Således ska t.ex. bestämmelserna om gränsöverskridande verksamhet i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (5 kap. 1 § första stycket 2 respektive 6 kap. 1 § första

stycket) inte gälla för administration av referensvärden eller kreditförvaltningsverksamhet. Bestämmelserna om delegering i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder ska inte heller gälla för dessa tjänster, se avsnitt 8.4.

8.2.3 Tillstånd för diskretionär portföljförvaltning och sidotjänster för fondbolag

Regeringens förslag

Ett fondbolag ska inte behöva tillstånd för diskretionär portföljförvaltning avseende finansiella instrument för att få

- ta emot fondandelar för förvaring, med undantag för sådana fondandelar som ingår i en värdepappersfond, ett fondföretag eller en alternativ investeringsfond som fondbolaget förvaltar,
- ta emot medel med redovisningsskyldighet, och
- lämna investeringsråd avseende finansiella instrument.

Det ska inte längre finnas ett särskilt tillstånd för att ta emot medel med redovisningsskyldighet i syfte att föra investeringssparkonto för fondbolag som inte har tillstånd för diskretionär portföljförvaltning avseende finansiella instrument. Det ska göras följdändringar i lagen om investeringssparkonto och i lagen om investerarskydd.

Utredningens förslag

Förslaget från utredningen stämmer i huvudsak överens med regeringens förslag. Utredningen föreslår inte någon följdändring i lagen om investerarskydd.

Remissinstanserna

Remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det.

Skälen för regeringens förslag

Enligt UCITS-direktivet får ett förvaltningsbolag som huvudregel inte ägna sig åt annan verksamhet än förvaltning av UCITS-fonder och andra fonder (artikel 6.2 första stycket). De funktioner som ingår i förvaltningen av UCITS-fonder är förvaltning av investeringar, marknadsföring och olika administrativa funktioner såsom juridiska tjänster och redovisningstjänster avseende fondförvaltningen, värdering och prissättning samt upprätthållande av andelsägarregister (bilaga II och artikel 6.2 andra stycket).

En medlemsstat får dock auktorisera ett förvaltningsbolag att även tillhandahålla förvaltning av värdepappersportföljer och vissa sidotjänster (artikel 6.3). Enligt de hittillsvarande reglerna i UCITS-direktivet har det ställts upp ett krav på att ett förvaltningsbolag måste ha tillstånd att tillhandahålla förvaltning av värdepappersportföljer för att få tillstånd för någon av sidotjänsterna investeringsrådgivning i fråga om ett eller flera av de instrument som anges i bilaga I avsnitt C till MiFID I samt förvaring och

administration i samband med andelar i företag för kollektiva investeringar (se artikel 6.3 andra stycket i UCITS-direktivet i den hittillsvarande lydelsen).

De nu aktuella reglerna i UCITS-direktivet har i svensk rätt genomförts i bestämmelser i lagen om värdepappersfonder (1 kap. 4 § och 7 kap. 1 §). Enligt den lagen kan ett fondbolag få tillstånd för diskretionär portföljförvaltning avseende finansiella instrument och för att ta emot medel med redovisningsskyldighet om bolaget avser att föra investeringssparkonto (1 kap. 4 §). Tillstånd för portföljförvaltning avseende finansiella instrument är en förutsättning för att fondbolaget ska få tillstånd att ta emot vissa fondandelar för förvaring, lämna investeringsråd avseende finansiella instrument och ta emot medel med redovisningsskyldighet (7 kap. 1 § LVF). Att ta emot medel med redovisningsskyldighet är en tjänst som inte har sin motsvarighet i UCITS-direktivet.

Genom ändringsdirektivet har kravet i UCITS-direktivet på att ett förvaltningsbolag måste ha tillstånd för förvaltning av värdepappersportföljer för att få tillstånd att tillhandahålla sidotjänster tagits bort (artikel 2.2 i ändringsdirektivet). Motsvarande ändring som har gjorts i UCITS-direktivet bör därför göras i lagen om värdepappersfonder. Liknande ändringar har även gjorts i AIFM-direktivet, se avsnitt 8.2.1.

På motsvarande sätt som gäller för de sidotjänster som följer av AIFM-direktivet bör det inte heller krävas att ett fondbolag har tillstånd för diskretionär portföljförvaltning av finansiella instrument för att bolaget ska kunna få tillstånd för att ta emot medel med redovisningsskyldighet. Ett skäl för att ett fondbolag ansöker om ett sådant tillstånd är att bolaget avser att föra investeringssparkonto. I och med förslaget att det inte längre ska krävas tillstånd för diskretionär portföljförvaltning av finansiella instrument för att ett fondbolag ska få tillstånd att emot medel med redovisningsskyldighet, finns det inte längre något behov av bestämmelsen om tillstånd för det när fondbolaget avser att föra investeringssparkonto (1 kap. 4 § första stycket 2 LVF). Den bestämmelsen bör därför upphävas. Till följd av att det bör det göras en följdändring i ISK-lagen (5 §).

När det gäller fondbolag som i dag har tillstånd att emot medel med redovisningsskyldighet för att föra investeringssparkonto, se avsnitt 9.6.

Det bör även göras en följdändring i lagen om investerarskydd (2 § 5 c).

8.2.4 Fondbolag ska få tillhandahålla ett bredare utbud av tjänster

Regeringens förslag

Ett fondbolag ska kunna få tillstånd att ta emot och vidarebefordra order avseende finansiella instrument.

Ett fondbolag ska kunna få tillstånd att tillhandahålla andra funktioner och verksamheter som fondbolaget utför i anslutning till fondverksamheten eller en tjänst som fondbolaget tillhandahåller.

Ett fondbolag ska efter registrering eller auktorisation enligt EU:s förordning av referensvärden få administrera referensvärden.

Vid tillhandahållande av diskretionär portföljförvaltning avseende finansiella instrument och sidotjänster ska ett fondbolag tillämpa bestämmelser om dokumentationsskyldighet och behandling av vissa

motparter som jämbördiga motparter i lagen om värdepappersmarknaden som gäller för ett värdepappersbolag när det utför motsvarande verksamhet och tjänster. Bestämmelserna om uppdragsavtal i lagen om värdepappersfonder ska gälla för ett fondbolag även i sådan verksamhet.

Utredningens förslag

Förslaget från utredningen stämmer i sak överens med regeringens förslag, men har delvis en annan utformning.

Remissinstanserna

Remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det.

Skälen för regeringens förslag

Mottagande och vidarebefordran av order avseende finansiella instrument

Genom ändringsdirektivet (artikel 2.2 a i) har det införts en möjlighet för medlemsstaterna att tillåta förvaltningsbolag att som sidoverksamhet utföra mottagande och vidarebefordran av order avseende finansiella instrument (artikel 6.3 första stycket b iii i UCITS-direktivet). Motsvarande gäller sedan tidigare enligt AIFM-direktivet (artikel 6.4 b iii) och lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (3 kap. 2 §).

Möjligheten för ett förvaltningsbolag att få tillstånd för mottagande och vidarebefordran av order avseende finansiella instrument bör genomföras i svensk rätt. Det bör regleras i en bestämmelse i lagen om värdepappersfonder (7 kap. 1 §).

Vissa funktioner och tjänster som fondbolaget redan utför i sin verksamhet

Genom ändringsdirektivet har det införts en möjlighet för medlemsstaterna att tillåta förvaltningsbolag tillhandahålla en ny kategori av tjänster (se artikel 2.2 a i det direktivet och artikel 6.3 första stycket b iv i UCITS-direktivet). Dessa tjänster beskrivs i UCITS-direktivet som ”varje annan funktion eller verksamhet som redan tillhandahålls av förvaltningsbolaget med avseende på ett fondföretag som det förvaltar” eller tjänster som det tillhandahåller ”förutsatt att eventuella intressekonflikter som uppstår genom tillhandahållandet av den funktionen eller verksamheten till andra parter hanteras på lämpligt sätt”. Exempel på sådana tjänster som kan komma i fråga är företagstjänster, såsom personal och informationsteknik, och it-tjänster för portföljförvaltning och riskhantering (se skäl 6 i ändringsdirektivet). Genom ändringsdirektivet har det gjort motsvarande tillägg i AIFM-direktivet (se avsnitt 8.2.2).

Syftet med tillägget i UCITS-direktivet är att förvaltningsbolag ska få utföra samma funktioner och verksamheter till förmån för tredje parter som de redan utför i förhållande till de fondföretag som de förvaltar, förutsatt att potentiella intressekonflikter hanteras på lämpligt sätt (skäl 6 i ändringsdirektivet).

Fondbolag bör kunna få tillstånd att tillhandahålla denna kategori av tjänster, i linje med det som föreslås för AIF-förvaltare (avsnitt 8.2.2). Möjligheten att tillhandahålla dessa tjänster får anses vara konkurrensfrämjande. Strikta näringsrättsliga krav på bl.a. hantering av intressekonflikter kommer att gälla även för den verksamheten (jfr 2 kap. 17 § tredje stycket 3 LVF).

Den nu aktuella artikeln i UCITS-direktivet (artikel 6.3 första stycket b iv) bör genomföras i lagen om värdepappersfonder så direktivnära som möjligt (jfr motsvarande artikel i AIFM-direktivet, se avsnitt 8.2.2).

I enlighet med UCITS-direktivet ska det krävas tillstånd av Finansinspektionen för att ett fondbolag ska får tillhandahålla den nya kategorin av tjänster, på motsvarande sätt som gäller för övriga sidotjänster (jfr 7 kap. 1 § LVF). Fondbolaget bör i sin ansökan om tillstånd precisera vilken eller vilka tjänster bolaget avser att tillhandahålla och utföra. Vilka uppgifter som en ansökan enligt lagen om värdepappersfonder ska innehålla kan regleras i föreskrifter på lägre nivå än lag med stöd av befintligt bemyndigande i förordningen om värdepappersfonder.

Administration av referensvärden

Genom ändringsdirektivet (artikel 2.2 a ii) har det införts en möjlighet för medlemsstaterna att tillåta förvaltningsbolag administrera referensvärden i enlighet med EU:s förordning om referensvärden (artikel 6.3 första stycket c i UCITS-direktivet). Ett förvaltningsbolag får dock inte administrera referensvärden som används i ett fondföretag som bolaget förvaltar (artikel 6.3 andra stycket).

De nu aktuella reglerna i UCITS-direktivet bör genomföras i svensk rätt genom att det i lagen om värdepappersfonder tas in en bestämmelse om administration av referensvärden enligt EU:s förordning om referensvärden. Detta är i linje med vad som föreslås avseende motsvarande regler i AIFM-direktivet (se avsnitt 8.2.2). EU-förordningen ska i tillämpliga delar gälla när ett fondbolag utför administration av ett referensvärde. Hänvisningen till EU-förordningen bör avse den vid varje tidpunkt gällande lydelsen, s.k. dynamisk hänvisning.

Tillämpning av vissa regler i MiFID II vid tillhandahållande av diskretionär portföljförvaltning och sidotjänster

Enligt UCITS-direktivet ska vissa artiklar i MiFID II tillämpas när förvaltningsbolag tillhandahåller förvaltning av värdepappersportföljer och sådana sidotjänster som följer av UCITS-direktivet (artikel 6.4 i UCITS-direktivet). Genom ändringsdirektivet (artikel 2.2 b) har hänvisningarna till vissa artiklar i MiFID I ersätts med hänvisningar till artiklar i MiFID II. I sak innebär ändringarna att reglerna om delegering i MiFID II (artikel 16.5 första stycket 5) inte ska tillämpas vid tillhandahållande av diskretionär portföljförvaltning och sidotjänster enligt UCITS-direktivet. I stället ska reglerna om delegering i UCITS-direktivet tillämpas, se avsnitt 8.4.2.

Den aktuella artikeln i UCITS-direktivet (artikel 6.4) har i svensk rätt genomförts i en motsvarande bestämmelse i lagen om värdepappersfonder (7 kap. 3 §). Bestämmelsen i lagen bör ändras i enlighet ändringarna i UCITS-direktivet. Bestämmelsen bör även kompletteras med hänvis-

ningar till vissa ytterligare bestämmelser i lagen om värdepappersmarknaden för att återspegla de hänvisningar till MiFID II som görs i UCITS-direktivet (artikel 6.4 i UCITS-direktivet). Det är fråga om vissa bestämmelser i lagen om värdepappersmarknaden om dokumentation av utförda tjänster (8 kap. 17–20 §§, som delvis genomför artikel 16 i MiFID II) och passandebedömning i samband med vissa investeringstjänster (9 kap. 24 och 25 §§, som delvis genomför artikel 25 i MiFID II).

Regeringen instämmer med utredningen att det i lagen om värdepappersfonder bör införas en hänvisning också till bestämmelserna om jämbördiga motparter i lagen om värdepappersmarknaden (se 9 kap. 7 och 8 §§, som genomför artikel 30 i MiFID II). De bestämmelserna innebär att ett värdepappersföretag som har tillstånd att utföra order för kunds räkning, att handla för egen räkning eller att ta emot och vidarebefordra order får medverka till eller inleda transaktioner med jämbördiga motparter (i MiFID II används benämningen godtagbara motparter) utan att tillämpa vissa kundskyddsregler. Ovan föreslås att fondbolag, i likhet med det som i dag gäller för AIF-förvaltare, ska få möjlighet att ta emot och vidarebefordra order avseende finansiella instrument. Det framstår därför som rimligt att ett fondbolag har samma möjligheter som en AIF-förvaltare att tillämpa bestämmelserna om jämbördiga motparter i lagen om värdepappersmarknaden (jfr 3 kap. 2 § LAIF).

8.3 Förutsättningar för och ansökan om tillstånd

8.3.1 AIF-förvaltare

Regeringens förslag

En ansökan om tillstånd för en svensk AIF-förvaltare att förvalta en alternativ investeringsfond ska innehålla AIF-förvaltarens namn och identifieringskod.

En förutsättning för tillstånd ska vara att AIF-förvaltarens verksamhetsinriktning ska beslutas av minst två fysiska personer som har tillräcklig insikt och erfarenhet och även i övrigt är lämpliga för uppgiften. Dessa personer ska ha sin hemvist inom EES och vara antingen heltidsanställda av AIF-förvaltaren eller verkställande ledamöter eller ledamöter av förvaltarens ledningsorgan och ha åtagit sig att leda verksamheten på heltid.

Regeringens bedömning

Föreskrifter om vilka ytterligare uppgifter eller handlingar som ska ingå i en ansökan om tillstånd att förvalta en alternativ investeringsfond kan meddelas i föreskrifter på lägre nivå än lag med stöd av befintligt bemyndigande i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder.

Skyldigheten för Finansinspektionen att informera Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten om eventuella ändringar av förteckningen över alternativa investeringsfonder bör regleras i föreskrifter på lägre nivå än lag.

Utredningens förslag och bedömning

Förslaget från utredningen stämmer i sak överens med regeringens förslag. Utredningens förslag har dock delvis en annan lagteknisk utformning. Bedömningen från utredningen avviker delvis från regeringens bedömning. Utredningen bedömer att de personer som beslutar AIF-förvaltarens verksamhetsinriktning bör ledningsprövas av Finansinspektionen.

Remissinstanserna

Flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget och bedömningen eller har inget att invända mot dem. *Finansinspektionen* efterfrågar ett förtydligande om huruvida förslaget om ledningsprövning innebär en utvidgning av den krets som ingår i en AIF-förvaltares ledning och som kan bli föremål för ingripande enligt 14 kap. 1 b § LAIF. Inspektionen önskar även ett förtydligande av om en AIF-förvaltare själv ska välja ut vilka två personer som ska ledningsprövas. *Fondbolagens förening* anser att de personer som beslutar den operativa verksamheten i en AIF-förvaltare inte ska behöva ledningsprövas eller, i andra hand, att det bör klargöras att det inte ställs några ytterligare krav på ledningsprövning om förvaltaren redan har två heltidssysselsatta personer som omfattas av befintliga krav på ledningsprövning. *Swedish Private Equity & Venture Capital Association* anser att kravet på heltidssysselsatta ledningspersoner inte bör hindra att dessa personer samtidigt har andra anställningar eller uppdrag i en annan AIF-förvaltare och att förslaget om ledningsprövning bör utgå.

Skälen för regeringens förslag och bedömning

Vad som ska ingå i en ansökan om tillstånd som AIF-förvaltare

I AIFM-direktivet finns regler om vilken information en ansökan om auktorisation ska innehålla i fråga om AIF-förvaltaren och de alternativa investeringsfonder som denne avser att förvalta (artikel 7.2 och 7.3).

Enligt de ursprungliga reglerna i AIFM-direktivet ska en sådan ansökan, när det gäller AIF-förvaltaren, innehålla information om de personer som leder AIF-förvaltarens verksamhet, identitetsuppgifter för AIF-förvaltarens ägare som har kvalificerade innehav, en verksamhetsplan med AIF-förvaltarens organisationsstruktur, information om ersättningspolicy och ersättningspraxis samt information om arrangemangen för att till tredje part delegera och vidaredelegera funktioner (artikel 7.2).

Genom ändringsdirektivet har kraven på innehållet i en ansökan preciserats och det har införts vissa ytterligare krav. När det gäller de uppgifter som ska lämnas om AIF-förvaltaren har det för det första preciserats att ansökan ska inkludera information om de personer som i praktiken leder AIF-förvaltarens verksamhet, särskilt i fråga om de funktioner som avses i bilaga I till AIFM-direktivet. Informationen ska inkludera en beskrivning av dessa personers roll, titel och senioritet, en beskrivning av dessa personers rapporteringslinjer och ansvarsområden inom och utanför AIF-förvaltaren, en översikt över den tid som var och en av dessa personer ägnar åt varje ansvarsområde samt en beskrivning av de personalresurser och tekniska resurser som stöder dessa personers verksamhet (artikel 7.2 a i–iv).

För det andra har det införts ett nytt krav på att ansökan ska innehålla AIF-förvaltarens officiella namn och relevanta identifieringskod (artikel 7.2 aa i AIFM-direktivet).

För det tredje har det införts ytterligare krav på de uppgifter om AIF-förvaltarens organisationsstruktur som ska ingå i verksamhetsplanen (artikel 7.2 c i AIFM-direktivet). Sedan tidigare ska verksamhetsplanen innehålla uppgifter om hur AIF-förvaltaren avser att uppfylla de skyldigheter som följer av reglerna i AIFM-direktivet. I tillägg till det har det införts ett krav på att det även ska anges hur AIF-förvaltaren avser att fullgöra sina skyldigheter enligt vissa bestämmelser (artiklarna 3.1, 6.1 a och 13) i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/2088 av den 27 november 2019 om hållbarhetsrelaterade upplysningar som ska lämnas inom den finansiella tjänstesektorn (EU:s förordning om hållbarhetsrelaterade upplysningar) samt en detaljerad beskrivning av de lämpliga mänskliga och tekniska resurser som AIF-förvaltaren kommer att använda för att göra det.

För det fjärde har det införts detaljerade krav på information om arrangemangen för att till tredje part delegera och vidaredelegera AIF-förvaltarens funktioner (artikel 7.2 e i AIFM-direktivet). För varje uppdragstagare till vilken funktioner har delegerats ska informationen omfatta uppdragstagarens officiella namn och relevanta identifieringskod, den jurisdiktion där uppdragstagaren är etablerad och, i förekommande fall, uppdragstagarens tillsynsmyndighet (artikel 7.2 e i). Vidare ska informationen omfatta en detaljerad beskrivning av AIF-förvaltarens mänskliga resurser och tekniska resurser för att utföra dagliga portföljförvaltnings- eller riskhanteringsuppgifter inom AIF-förvaltaren och övervaka den delegerade verksamheten (artikel 7.2 e ii). För var och en av de alternativa investeringsfonder som AIF-förvaltaren förvaltar eller avser att förvalta ska det lämnas en kort beskrivning av den delegerade portföljförvaltningsfunktionen, inbegripet huruvida sådan delegering utgör en partiell eller fullständig delegering, och en kort beskrivning av den delegerade riskhanteringsfunktionen, inbegripet huruvida sådan delegering utgör en partiell eller fullständig delegering (artikel 7.2 e iii). Slutligen ska informationen omfatta en beskrivning av de regelbundna åtgärder avseende vederbörlig skicklighet, aktsamhet och omsorg som AIF-förvaltaren ska vidta för att övervaka den delegerade verksamheten (artikel 7.2 e iv).

Slutligen har vissa befogenheter för kommissionen att anta tekniska standarder tagits bort. Det gäller tekniska standarder för tillsyn för att specificera den information som ska lämnas till de behöriga myndigheterna i samband med ansökan om auktorisation av en AIF-förvaltare, inklusive verksamhetsplan, och tekniska standarder för genomförande i syfte att fastställa standardformulär, mallar och förfaranden för att överlämna sådana uppgifter (artikel 1.3 c i ändringsdirektivet, som upphäver artikel 7.6 och 7.7 AIFM-direktivet i den ursprungliga lydelsen).

De ursprungliga reglerna i AIFM-direktivet om vad som ska ingå i en ansökan om auktorisation har delvis genomförts i motsvarande bestämmelser i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (3 kap. 5 §). I svensk rätt används termen tillstånd för det som i direktivet benämns auktorisation. I lagen anges att en ansökan om tillstånd ska innehålla bl.a. uppgifter om vilka som ingår i ledningen för AIF-förvaltaren,

en verksamhetsplan med AIF-förvaltarens organisationsstruktur och information om AIF-förvaltarens rutiner för att delegera eller vidaredelegera funktioner (3 kap. 5 § första stycket 1, 3 och 4 a).

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka uppgifter eller handlingar som ska ingå i en ansökan om tillstånd (15 kap. 1 § LAIF). Finansinspektionen får enligt förordningen (2013:587) om förvaltare av alternativa investeringsfonder meddela föreskrifter om vilka uppgifter eller handlingar som ska ingå i en ansökan om tillstånd att förvalta en alternativ investeringsfond (4 §). Sådana föreskrifter finns i Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2013:10) om förvaltare av alternativa investeringsfonder.

För att i svensk rätt genomföra de nu aktuella ändringarna i AIFM-direktivet bör det i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder tas in ett krav på att en ansökan om tillstånd för att förvalta en alternativ investeringsfond ska innehålla information om AIF-förvaltarens officiella namn och identifieringskod (jfr artikel 7.2 aa). De nya krav som har införts i direktivet om information om de personer som i praktiken leder AIF-förvaltarens verksamhet (artikel 7.2 a i–iv), vad som ska ingå i redogörelsen över organisationsstrukturen i verksamhetsplanen (artikel 7.2 c) och vad som ska anges om AIF-förvaltarens arrangemang för delegering (artikel 7.2 e i–iv) är dock omfattande och detaljerade. De bör därför genomföras i föreskrifter på lägre nivå än lag med stöd av befintliga bemyndiganden (15 kap. 1 § LAIF och 4 § förordningen om förvaltare av alternativa investeringsfonder).

Villkor för tillstånd som AIF-förvaltare

AIFM-direktivet innehåller regler om villkor för beviljande av auktorisation som AIF-förvaltare (artikel 8). Enligt de ursprungliga reglerna krävs bl.a. att de personer som i praktiken leder en AIF-förvaltares verksamhet ska ha erforderligt gott anseende och tillräcklig erfarenhet, även i fråga om de investeringsstrategier som tillämpas av de alternativa investeringsfonder som förvaltas av AIF-förvaltaren (artikel 8.1 första stycket c). Ledningen av AIF-förvaltarens verksamhet ska beslutas av minst två personer som uppfyller dessa villkor (artikel 8.1 första stycket c).

De nu aktuella reglerna i AIFM-direktivet har i svensk rätt genomförts i motsvarande bestämmelser i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (3 kap. 3 § första stycket 4 och 4 §). Där anges att de personer som ingår i ledningen för AIF-förvaltarens verksamhet ska ha tillräcklig insikt och erfarenhet för att delta i ledningen av en AIF-förvaltare samt även i övrigt vara lämpliga för en sådan uppgift (3 kap. 3 § första stycket 4). Med ledningen avses här styrelse och verkställande direktör samt dessa personers ersättare för det fall att den juridiska personen är ett aktiebolag (se prop. 2012/13:155 s. 216 och hänvisningar där till prop. 2002/03:150 s. 157 och prop. 2002/03:139 s. 521). Vidare anges att en AIF-förvaltare som är ett aktiebolag ska ha en styrelse med minst tre ledamöter och en verkställande direktör samt att andra juridiska personer än aktiebolag ska ha en ledning som består av minst tre personer (3 kap. 4 §).

Enligt Finansinspektionens föreskrifter om förvaltare av alternativa investeringsfonder ledningsprövas styrelseordförande, styrelseledamot, styrelsesuppleant, och verkställande direktör eller dennes ställföreträdare,

dvs. den som ska tjänstgöra i stället för den verkställande direktören (3 kap. 9 § och bilaga 4). Vid prövningen kontrollerar Finansinspektionen att ledningen i AIF-förvaltaren uppfyller kraven på lämplighet i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder.

Genom ändringsdirektivet har kravet på gott anseende och lämplighet hos de personer som beslutar om ledningen av AIF-förvaltarens verksamhet ändrats till att i stället gälla för de personer som beslutar om AIF-förvaltarens verksamhetsinriktning (artikel 8.1 första stycket c). Vidare har det införts nya regler om att dessa personer, utöver att uppfylla kraven på gott anseende och lämplighet, ska vara antingen heltidsanställda av AIF-förvaltaren eller verkställande ledamöter eller ledamöter av AIF-förvaltarens ledningsorgan som har åtagit sig att på heltid leda verksamheten i AIF-förvaltaren samt ha sin hemvist i EU (artikel 8.1 första stycket c).

För att i svensk rätt genomföra dessa ändringar i AIFM-direktivet bör det tas in motsvarande krav i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder. Regeringen anser att kraven i lagen bör utformas så direktivnära som möjligt. Till skillnad från utredningen anser regeringen därför att det bör formuleras på så sätt att det är verksamhetsinriktningen, inte den operativa verksamheten, som ska beslutas av minst två fysiska personer. Dessa personer ska ha tillräcklig insikt och erfarenhet, och även i övrigt vara lämpliga för uppgiften, ha hemvist inom EES och antingen vara heltidsanställda av AIF-förvaltaren, eller vara verkställande ledamöter eller ledamöter av förvaltarens ledningsorgan och på heltid ha åtagit sig att leda verksamheten. Det är den som ansöker om tillstånd som ska visa att personerna uppfyller dessa krav. I likhet med utredningen bedömer regeringen att dessa personer kan utgöra en del av ledningen eller vara andra anställda (jfr definitionen av verkställande ledning i artikel 1.3 i kommissionens delegerade förordning (EU) nr 231/2013).

Utredningen gör bedömningen att det i föreskrifter på lägre nivå än lag bör regleras att dessa minst två fysiska personer ska ledningsprövas av Finansinspektionen på samma sätt som bl.a. styrelseledamöter och verkställande direktör.

Finansinspektionen, *Fondbolagens förening* och *Swedish Private Equity & Venture Capital Association* har synpunkter när det gäller hur prövningen av om dessa personer uppfyller kraven bör göras. Fondbolagens förening och Swedish Private Equity & Venture Capital Association anser att de personer som beslutar AIF-förvaltarens verksamhetsinriktning inte bör ledningsprövas av Finansinspektionen. Fondbolagens förening anser i andra hand att det bör klargöras att det inte ställs några ytterligare krav på ledningsprövning om dessa personer är en del av ledningen och omfattas av befintliga krav på ledningsprövning. Finansinspektionen önskar ett förtydligande av om en AIF-förvaltare själv ska välja ut vilka två personer som ska ledningsprövas.

Enligt regeringens förslag ska de personer som beslutar om AIF-förvaltarens verksamhetsinriktning ha tillräcklig insikt och erfarenhet och i övrigt vara lämpliga för uppgiften. Kravet ska vara uppfyllt för att Finansinspektionen ska ge en AIF-förvaltare tillstånd. En AIF-förvaltare som har tillstånd ska även vid varje tidpunkt uppfylla villkoren för tillståndet (3 kap. 1 § första stycket LAIF). Kravet kommer därmed att gälla även för en AIF-förvaltare som redan har tillstånd. Det innebär att

Finansinspektionen dels kommer att pröva att kravet är uppfyllt vid prövningen av en ansökan om tillstånd för en svensk AIF-förvaltare att förvalta en alternativ investeringsfond, dels kommer att ha tillsyn över att kravet är uppfyllt när AIF-förvaltaren har börjat att bedriva verksamhet.

I AIFM-direktivet anges det inte hur prövningen ska gå till. De lämplighetskrav som enligt förslaget ska ställas upp ska enligt regeringens uppfattning göras i förhållande till uppgiften att besluta om förvaltarens verksamhetsinriktning och är alltså inte samma prövning som i dag görs av dem som ingår i ledningen för en AIF-förvaltare (3 kap. 3 § första stycket 4 LAIF). Regeringen bedömer därför, till skillnad från utredningen, att den prövning som bör göras av de nu aktuella personerna inte bör vara en sådan ledningsprövning som Finansinspektionen gör i dag av bl.a. styrelseledamöter och verkställande direktör. De krav som ska vara uppfyllda bör i och för sig åtminstone delvis vara likartade. Det talar enligt regeringens bedömning för att prövningen av att de nya kraven är uppfyllda torde bli ytterst begränsad när den person som ska prövas ingår i ledningen för en AIF-förvaltare som har tillstånd och personen därmed i den egenskapen redan har genomgått ledningsprövning. Kraven i AIFM-direktivet bör enligt regeringens uppfattning förstås som att de gäller de personer som beslutar en AIF-förvaltares inriktning och som förvaltaren anmäler till Finansinspektionen. AIF-förvaltaren bör alltså utifrån hur förvaltarens verksamhet är organiserad identifiera de personer som beslutar om förvaltarens verksamhetsinriktning och som uppfyller kraven. Om AIF-förvaltaren är ett aktiebolag bör det kunna vara t.ex. den verkställande direktören eller någon annan som är heltidsanställd av förvaltaren och en av styrelseledamöterna som på heltid har åtagit sig att leda verksamheten. Det är i så fall de personerna som bör bli föremål för Finansinspektionens prövning. Finansinspektionen får enligt befintliga bemyndiganden meddela föreskrifter om vilka uppgifter eller handlingar som ska ingå i en ansökan om tillstånd (15 kap. 1 § LAIF och 4 § förordningen om förvaltare av alternativa investeringsfonder).

Swedish Private Equity & Venture Capital Association anser att en sådan heltidssysselsatt person som de nu är fråga om samtidigt bör kunna ha andra anställningar eller uppdrag i en annan AIF-förvaltare där personen inte uppfyller kravet på heltid. Enligt regeringens bedömning bör AIFM-direktivet ge utrymme för en sådan tolkning, men det får bedömas i det enskilda fallet hur många anställningar eller uppdrag en sådan person bör kunna ha.

Finansinspektionen efterfrågar ett förtydligande av om förslaget innebär en utvidgning av den krets som ingår i en AIF-förvaltares ledning och som kan bli föremål för ingripande enligt 14 kap. 1 b § LAIF. Enligt den paragrafen ska Finansinspektionen ingripa mot någon som ingår i en AIF-förvaltares ledning eller styrelse eller är förvaltarens verkställande direktör eller motsvarande, eller ersättare för någon av dem, om förvaltaren har åsidosatt sina skyldigheter enligt vissa angivna artiklar i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/2554 av den 14 december 2022 om digital operativ motståndskraft för finanssektorn och om ändring av förordningarna (EG) nr 1060/2009, (EU) nr 648/2012, (EU) nr 600/2014, (EU) nr 909/2014 och (EU) 2016/1011.

Regeringen konstaterar att förslaget inte innebär någon ändring i förhållande till gällande rätt när det gäller vilka personer kan bli föremål för ingripande enligt den paragrafen (se prop. 2024/25:44 s. 224) eller som ska anses ingå i ledningen för en AIF-förvaltare som är ett svenskt aktiebolag (se prop. 2012/13:155 s. 216 och hänvisningar där till prop. 2002/03:150 s. 157 och prop. 2002/03:139 s. 521). Om en person som beslutar verksamhetsinriktningen enligt förslaget även ingår i AIF-förvaltarens ledning (3 kap. 3 § 4 LAIF) kan Finansinspektionen alltså ingripa mot denna person, om förutsättningarna i 14 kap. 1 b § är uppfyllda.

Behöriga myndigheters information till Esma

AIFM-direktivet innehåller ett krav på att de behöriga myndigheterna en gång per kvartal ska informera Esma om beviljade eller återkallade auktorisationer av AIF-förvaltare (artikel 7.5).

Finansinspektionen ska enligt gällande rätt, i den utsträckning som följer av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen, i sin tillsynsverksamhet samarbeta och utbyta information med bl.a. Esma (13 kap. 10 § LAIF). Det finns även ett uttryckligt krav på att Finansinspektionen en gång varje kvartal ska underrätta Esma om alla tillstånd som beviljats enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder och om alla tillstånd som återkallats enligt samma lag (2 § förordningen om förvaltare av alternativa investeringsfonder).

Genom ändringsdirektivet har de nu aktuella reglerna i AIFM-direktivet kompletterats med en skyldighet för de behöriga myndigheterna att med samma intervall informera Esma om eventuella ändringar av förteckningen över alternativa investeringsfonder som förvaltas eller marknadsförs i unionen av auktoriserade AIF-förvaltare. En motsvarande komplettering bör därför göras i förordningen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (2 §).

8.3.2 Fondbolag

Regeringens förslag

En förutsättning för att ett svenskt aktiebolag ska få tillstånd att driva fondverksamhet ska vara att bolagets verksamhetsinriktning beslutas av minst två fysiska personer som har tillräcklig insikt och erfarenhet och även i övrigt är lämpliga för uppgiften. Dessa personer ska ha sin hemvist inom EES och vara antingen heltidsanställda av bolaget eller ingå i bolagets styrelse och ha åtagit sig att leda verksamheten i det bolaget på heltid.

Regeringens bedömning

Kraven i UCITS direktivet på vilka uppgifter som ska ingå i en ansökan om tillstånd att bedriva fondverksamhet kräver inte några lagstiftningsåtgärder.

Utredningens förslag och bedömning

Förslaget och bedömningen från utredningen stämmer i sak överens med regeringens förslag och bedömning. Utredningens förslag har dock delvis en annan lagteknisk utformning än regeringens förslag.

Remissinstanserna

Flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget och bedömningen eller har inget att invända mot dem. *Finansinspektionen* efterfrågar ett förtydligande om huruvida ett fondbolag självt ska få välja ut vilka två personer som ska ledningsprövas eller om samtliga heltidsanställda som beslutar om den operativa verksamheten ska prövas. *Fondbolagens förening* anser att de personer som beslutar den operativa verksamheten inte ska behöva ledningsprövas eller, i andra hand, att det bör klargöras att det inte ställs några ytterligare krav på ledningsprövning om bolaget redan har två heltidssysselsatta personer som omfattas av befintliga krav på ledningsprövning.

Skälen för regeringens förslag och bedömning

I UCITS-direktivet finns regler om villkor för auktorisation som förvaltningsbolag och om vad en ansökan om auktorisation ska innehålla (artikel 7). På motsvarande sätt som i AIFM-direktivet (artikel 8.1 första stycket c) ställs det upp bl.a. krav på att de personer som i praktiken leder verksamheten i förvaltningsbolaget ska ha erforderligt gott anseende och tillräcklig erfarenhet, även i fråga om den typ av fondföretag som bolaget förvaltar (artikel 7.1 första stycket b i UCITS-direktivet). Förvaltningsbolagets verksamhetsinriktning ska beslutas av minst två personer som uppfyller de villkoren (artikel 7.1 första stycket b i UCITS-direktivet). När det gäller ansökan om auktorisation ställs det bl.a. krav på att de ska innehålla en verksamhetsplan, som minst ska omfatta förvaltningsbolagets organisationsstruktur (artikel 7.1 första stycket c).

Genom ändringsdirektivet har det för det första införts ytterligare krav i UCITS-direktivet på de personer som beslutar förvaltningsbolagets verksamhetsinriktning (artikel 7.1 första stycket b). Verksamhetsinriktningen ska beslutas av minst två fysiska personer som, utöver att uppfylla kraven på gott anseende och erfarenhet, antingen ska vara heltidsanställda av förvaltningsbolaget eller verkställande ledamöter eller ledamöter av förvaltningsbolagets ledningsorgan som har åtagit sig att på heltid leda verksamheten i det förvaltningsbolaget. Dessa personer ska även ha sin hemvist i unionen. Ändringarna motsvarar de som har gjorts i AIFM-direktivet (artikel 8.1 första stycket c i) och som behandlas i avsnitt 8.3.1.

För det andra har det införts nya krav på innehållet i den organisationsstruktur som ska ingå i verksamhetsplanen (artikel 7.1 första stycket c i UCITS-direktivet). Organisationsstrukturen ska innehålla uppgifter om de mänskliga och tekniska resurser som kommer att användas för att leda förvaltningsbolagets verksamhet. Den ska även inkludera information om de personer som i praktiken leder verksamheten i förvaltningsbolaget, inbegripet en beskrivning av dessa personers roll, titel och senioritet, en beskrivning av dessa personers rapporteringslinjer och ansvarsområden inom och utanför förvaltningsbolaget, en översikt över den tid som var och

en av dessa personer ägnar åt varje ansvarsområde samt uppgifter om hur förvaltningsbolaget avser att fullgöra sina skyldigheter enligt EU:s förordning om hållbarhetsrelaterade upplysningar (artikel 7.1 första stycket c i–iv). Motsvarande krav har även införts i AIFM-direktivet (artikel 7.2 a och c), se avsnitt 8.3.1.

För det tredje har det genom ändringsdirektivet införts detaljerade krav på att förvaltningsbolaget ska lämna information om sina arrangemang för att till tredje part delegera och vidaredelegera funktioner (artikel 7.1 första stycket e i UCITS-direktivet). Informationen ska omfatta förvaltningsbolagets officiella namn och relevanta identifieringskod (artikel 7.1 första stycket e i). För varje uppdragstagare till vilken funktioner har delegerats ska informationen omfatta uppdragstagarens officiella namn och relevanta identifieringskod, den jurisdiktion där uppdragstagaren är etablerad, och i förekommande fall, uppdragstagarens tillsynsmyndighet (artikel 7.1 första stycket e ii). Informationen ska omfatta en detaljerad beskrivning av förvaltningsbolagets mänskliga och tekniska resurser för att utföra dagliga portföljförvaltnings- eller riskhanteringsuppgifter inom förvaltningsbolaget och övervaka den delegerade verksamheten (artikel 7.1 första stycket e iii). För vart och ett av de fondföretag som förvaltningsbolaget förvaltar eller avser att förvalta ska det lämnas en kort beskrivning av den delegerade portföljförvaltningsfunktionen, inbegripet huruvida sådan delegering utgör en partiell eller fullständig delegering, och en kort beskrivning av den delegerade riskhanteringsfunktionen, inbegripet huruvida sådan delegering utgör en partiell eller fullständig delegering (artikel 7.1 första stycket e iv). Slutligen ska informationen omfatta en beskrivning av de regelbundna åtgärder avseende vederbörlig skicklighet, aktsamhet och omsorg som förvaltningsbolaget ska vidta för att övervaka den delegerade verksamheten (artikel 7.1 första stycket e v). Även dessa ändringar motsvarar i princip de ändringar som har gjorts i AIFM-direktivet (artikel 7.2 aa och e), se avsnitt 8.3.1.

Reglerna i UCITS-direktivet om förutsättningarna för auktorisation som förvaltningsbolag har i svensk rätt genomförts delvis i motsvarande bestämmelser i lagen om värdepappersfonder, som reglerar förutsättningarna för ett svenskt aktiebolag att driva fondverksamhet (2 kap. 1 §). Där ställs det upp krav bl.a. på att den som ska ingå i ledningen för bolaget ska ha tillräcklig insikt och erfarenhet för att delta i ledningen av ett fondbolag och även i övrigt vara lämplig för en sådan uppgift (2 kap. 1 § 4). Lagen innehåller även bestämmelser om vad som ska ingå i en ansökan (2 kap. 6 §). Kompletterande bestämmelser om ansökan om tillstånd för verksamheten finns i Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2013:9) om värdepappersfonder (2 kap.).

För att i svensk rätt genomföra dessa ändringar i UCITS-direktivet bör det föras in motsvarande krav i lagen om värdepappersfonder. Regeringen gör samma bedömning som i fråga om AIFM-direktivet och anser att kraven i lagen bör utformas så direktivnära som möjligt (se avsnitt 8.3.1). Till skillnad från utredningen, anser regeringen alltså att det även i lagen om värdepappersfonder bör formuleras på så sätt att det är verksamhetsinriktningen, inte den operativa verksamheten, som ska beslutas av minst två fysiska personer.

Ett fondbolag ska under verksamhetens gång alltid uppfylla kraven för tillstånd (se prop. 2002/03:150 s. 273 och artikel 10.1 i UCITS-direktivet).

Även fondbolag som redan har tillstånd för att driva fondverksamhet kommer därmed omfattas av de nya kraven.

Finansinspektionen och *Fondbolagens förening* efterfrågar förtydliganden när det gäller hur prövningen av att de föreslagna nya kraven är uppfyllda bör göras. Regeringen gör samma bedömning som när det gäller motsvarande krav som föreslås i fråga om AIF-förvaltare i avsnitt 8.3.1 och hänvisar till de förtydliganden som görs i det avsnittet.

De nya kraven i UCITS-direktivet på innehållet i en verksamhetsplan och information som ska lämnas om delegeringsarrangemang bör genomföras i föreskrifter på lägre nivå än lag. Regeringen kan meddela föreskrifter med stöd av 8 kap. 7 § första stycket regeringsformen. Regeringen får enligt 8 kap. 11 § regeringsformen bemyndiga en myndighet under regeringen eller någon av riksdagens myndigheter att meddela sådana föreskrifter (se t.ex. 18 § förordningen om värdepappersfonder).

Det är bara svenska aktiebolag som kan få tillstånd att driva fondverksamhet enligt lagen om värdepappersfonder. Det är en skillnad i förhållande till tillstånd att förvalta en alternativ investeringsfond enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder. Även andra juridiska personer kan nämligen få tillstånd enligt den lagen. Till skillnad från det som föreslås i avsnitt 8.3.1 när det gäller AIF-förvaltare, bör det inte anges i lagen om värdepappersfonder att bolagets officiella namn och relevanta identifieringskod ska ingå i ansökan. Kravet i UCITS-direktivet på att en ansökan om auktorisation ska innehålla förvaltningsbolagets officiella namn och relevanta identifieringskod tillgodoses genom gällande rätt. Att det svenska aktiebolagets företagsnamn och organisationsnummer ska ingå i en ansökan om tillstånd att driva fondverksamhet följer indirekt av kravet i Finansinspektionens föreskrifter om värdepappersfonder på att ett registreringsbevis eller motsvarande handling ska bifogas ansökan (se 2 kap. 3 § 2). För ett svenskt aktiebolag bör dess organisationsnummer anses vara en relevant identifieringskod. En relevant identifieringskod bör även kunna vara den globala identifieringskoden för företag och andra organisationer på värdepappersmarknaderna (eng. legal entity identifier, LEI).

8.4 Delegering genom uppdragsavtal

8.4.1 AIF-förvaltare

Regeringens förslag

En AIF-förvaltares möjlighet att genom uppdragsavtal delegera ska gälla alla funktioner som ingår i förvaltningen av en alternativ investeringsfond, diskretionär förvaltning av investeringsportföljer och sidotjänster som en AIF-förvaltare får tillhandahålla.

Det ska förtydligas att en AIF-förvaltare ska säkerställa att det delegerade uppdraget utförs i enlighet med lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder.

Bestämmelserna om delegering ska inte tillämpas på uppdragsavtal om marknadsföring av andelar eller aktier i en alternativ investerings-

fond, om marknadsföringen utförs av en distributör som agerar för egen räkning i enlighet med
– lagen om värdepappersmarknaden, eller bestämmelser i distributörens hemland som genomför MiFID II, eller
– lagen om försäkringsdistribution, eller bestämmelser i distributörens hemland som genomför EU:s försäkringsdistributionsdirektiv, om marknadsföringen sker genom försäkringsbaserade investeringsprodukter.

Det ska förtydligas att ett uppdragsavtal inte inskränker en AIF-förvaltares ansvar för skada i förhållande till dess kunder.

Bestämmelserna om delegering i lagen om förvaltare om alternativa investeringsfonder ska inte tillämpas vid delegering inom ramen för
– tjänster som innebär administration av referensvärden, och
– kreditförvaltning enligt lagen om förvärv och förvaltning av nödlidande kreditavtal.

Utredningens förslag

Förslaget från utredningen stämmer överens med regeringens förslag.

Remissinstanserna

Flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det. *Finansinspektionen* anser det bör införas ett uttryckligt lagkrav på att förvaltaren ska säkerställa att utförandet sker i överensstämmelse med samtliga författningar som reglerar förvaltarens verksamhet.

Skälen för regeringens förslag

I AIFM-direktivet finns regler om AIF-förvaltares möjlighet att delegera utförande av uppgifter och funktioner (artikel 20). AIF-förvaltare som avser att till tredje parter delegera uppgiften att för deras räkning utföra funktioner ska innan delegeringen träder i kraft underrätta de behöriga myndigheterna i sin hemmedlemsstat (artikel 20.1). I direktivet ställs det upp flera villkor, bl.a. att delegeringsstrukturen ska kunna motiveras på objektiva grunder, att den som delegerats uppgifter måste ha tillräckliga resurser, att de personer som i praktiken bedriver verksamheten har gott anseende och tillräcklig erfarenhet, att delegeringen inte hindrar en effektiv tillsyn över AIF-förvaltaren och i synnerhet inte hindrar AIF-förvaltaren från att handla i investerarnas bästa intresse. Särskilda krav gäller vid delegering av portföljförvaltning eller riskhantering (artikel 20.1 första stycket c och d och 20.2). AIF-förvaltaren ska fortlöpande se över de tjänster som tillhandahålls efter delegering. Förvaltarens ansvar gentemot den alternativa investeringsfonden och dess investerare ska inte påverkas av att funktioner delegerats (artikel 20.3). Delegering får inte heller ske i sådan omfattning att AIF-förvaltaren i praktiken inte längre kan anses fungera som förvaltare av den alternativa investeringsfonden eller i så stor utsträckning att de blir brevlådeföretag (artikel 20.3).

Genom ändringsdirektivet har det gjorts justeringar i dessa regler i AIFM-direktivet. Reglerna är därmed uttryckligen tillämpliga på alla funktioner som en AIF-förvaltare får utföra i samband med den kollektiva

förvaltningen av en alternativ investeringsfond (artikel 20.1 första stycket i AIFM-direktivet och bilaga I till direktivet, se även skäl 12 i ändringsdirektivet). Det anges även att reglerna gäller också vid utkontraktering av de tjänster en AIF-förvaltare får tillhandahålla tredje part vid sidan av förvaltningen av alternativa investeringsfonder (artikel 6.4 i AIFM-direktivet).

Det har även lagts till att AIF-förvaltarens ansvar gentemot sina kunder inte ska påverkas av att förvaltaren har delegerat funktioner eller tjänster till tredje part, eller av en vidaredelegering (artikel 20.3 i AIFM-direktivet). Detta får förstås som en anpassning till att reglerna om delegering ska gälla även vissa tjänster som en AIF-förvaltare får tillhandahålla tredje part, vid sidan av förvaltningen av alternativa investeringsfonder; när det är fråga om sådana tjänster tillhandahålls de inte till investerarna i en alternativ investeringsfond som AIF-förvaltaren förvaltar, utan till en kund till AIF-förvaltaren. Som en anpassning har det också lagts det till att en AIF-förvaltare inte får delegera funktioner i en sådan omfattning att den i praktiken inte längre anses vara tillhandahållaren av tjänsterna.

Det har också införts ett nytt krav som innebär att AIF-förvaltaren ska säkerställa att utförandet av de funktioner som regleras i AIFM-direktivet (bilaga I) och de tjänster som tillhandahålls tredje part (enligt artikel 6.4) stämmer överens med reglerna i direktivet (artikel 20.3a). Kravet gäller oberoende av den regulatoriska statusen hos eller lokaliseringen för den till vilken funktioner har delegerats eller vidaredelegerats.

I AIFM-direktivet har det även förtydligats att reglerna om delegering inte ska tillämpas på sådan marknadsföring av en alternativ investeringsfond som genomförs av en distributör som agerar för egen räkning i enlighet med MiFID II eller genom försäkringsbaserade investeringsprodukter i enlighet med försäkringsdistributionsdirektivet (artikel 20.6a). Det gäller oberoende av eventuella distributionsavtal mellan AIF-förvaltaren och distributören. Detta förtydligande motiveras med att fonddistributörer omfattas av regulatoriska krav enligt MiFID II eller Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/97 av den 20 januari 2016 om försäkringsdistribution (försäkringsdistributionsdirektivet), som fastställer räckvidden och omfattningen av deras ansvar gentemot sina egna kunder (skäl 10 i ändringsdirektivet).

De nu aktuella reglerna om delegering i AIFM-direktivet i den ursprungliga lydelsen har i svensk rätt genomförts i bestämmelser i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (8 kap. 14–18 §§).

I lagen formuleras det som att en AIF-förvaltare genom delegering får uppdra åt någon annan att utföra en uppgift eller en funktion (8 kap. 14 § första stycket). Den formuleringen bör ändras så att det tydligt framgår att bestämmelserna omfattar alla funktioner som ingår i förvaltningen av en alternativ investeringsfond. Det bör också göras tillägg på motsvarande sätt som det har gjorts i AIFM-direktivet om att bestämmelserna omfattar även vissa tjänster som en AIF-förvaltare får tillhandahålla (artikel 20.1). Det bör även förtydligas att bestämmelserna inte ska tillämpas på uppdragsavtal om marknadsföring av andelar eller aktier i en alternativ investeringsfond om marknadsföringen utförs av en distributör som agerar för egen räkning i enlighet med MiFID II eller försäkringsdistributionsdirektivet. Om en sådan distributör avser att delegera

funktioner eller tjänster, gäller de regler om delegering som finns i de EU-direktiven och i rättsakter som har antagits med stöd av de direktiven. Hänvisningarna till EU-direktiven bör avse den senast gällande lydelsen av dessa, s.k. statisk hänvisning.

Bestämmelserna om delegering i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder bör inte tillämpas vid delegering inom ramen för en AIF-förvaltares verksamhet med administration av referensvärden eller kreditförvaltning (se avsnitt 8.2.2), utan för sådan delegering bör i stället bestämmelserna EU:s förordning om referensvärden (artikel 10) och lagen om förvärv och förvaltning av nödlidande kreditavtal (3 kap. 5–8 §§) tillämpas. Hänvisningen till EU-förordningen bör avse den vid varje tidpunkt gällande lydelsen, s.k. dynamisk hänvisning.

Som redovisas ovan har det gjorts ändringar i AIFM-direktivet så att det i reglerna om delegering inte längre hänvisas till bara förvaltningen en alternativ investeringsfond utan även till tjänster som en AIF-förvaltare tillhandahåller sina kunder. Det anges t.ex. att AIF-förvaltarens ansvar vid delegering inte heller ska påverkas i förhållande till förvaltarens kunder (artikel 20.3). En justering med den innebörden bör göras i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder så att bestämmelsen om skadestånd vid uppdragsavtal i fortsättningen även gäller delegering i fråga om tjänster och inte, som nu, bara skada som förvaltaren eller en uppdragstagare har tillfogat den alternativa investeringsfonden eller dess investerare (8 kap. 30 § första stycket). I lagen bör det även göras ett tillägg av en hänvisning till kunderna så att det anges att uppdragsavtalet inte får hindra AIF-förvaltaren från att handla i investerarnas eller kundernas intresse (8 kap. 14 § första stycket 3 a).

Som *Finansinspektionen* är inne på har ett företag som bedriver tillståndspliktig verksamhet ett ansvar för att verksamheten bedrivs i överensstämmelse med samtliga författningar som reglerar den tillståndspliktiga verksamheten, oavsett om företaget genom uppdragsavtal delegerar en viss del av verksamheten eller inte (jfr t.ex. 13 kap. 1 § andra stycket LAIF). Detta behöver dock enligt regeringens uppfattning inte i lag uttryckas som att detta ska säkerställas av förvaltaren vid delegering.

8.4.2 Fondbolag

Regeringens förslag

Bestämmelserna i lagen om värdepappersfonder om delegering genom uppdragsavtal ska vara tillämpliga både vid delegering av funktioner som ingår fondverksamheten och vid delegering av sidotjänster.

Det ska förtydligas att fondbolag ska säkerställa att utförandet av de funktioner och tjänster som delegerats sker i överensstämmelse med lagen om värdepappersfonder och att alla bestämmelser om delegering även gäller vid vidaredelegering.

Kraven på uppdragsavtal ska inte tillämpas på marknadsföring av andelar i en värdepappersfond eller ett fondföretag, om marknadsföringen utförs av en distributör som agerar för egen räkning i enlighet med bestämmelser i

– lagen om värdepappersmarknaden, eller bestämmelser i distributörens hemland som genomför MiFID II, eller
– lagen om försäkringsdistribution, eller bestämmelser i distributörens hemland som genomför EU:s försäkringsdistributionsdirektiv, om marknadsföringen sker genom försäkringsbaserade investeringsprodukter.

Bestämmelserna om delegering i lagen om värdepappersfonder ska inte tillämpas vid delegering inom ramen för tjänster som innebär administration av referensvärden.

Utredningens förslag

Förslaget från utredningen stämmer överens med regeringens förslag.

Remissinstanserna

Flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det. *Fondbolagens förening* anser att det kan ifrågasättas om det finns tillräckliga skäl att införa bestämmelser om villkor för vidaredelegering i lagen om värdepappersfonder.

Skälen för regeringens förslag

I UCITS-direktivet finns, liksom i AIFM-direktivet (artikel 20), regler om delegering av uppgifter (artikel 13 i UCITS-direktivet). Genom ändringsdirektivet har de reglerna i UCITS-direktivet i flera delar kompletterats eller justerats så att de stämmer med motsvarande regler i AIFM-direktivet.

På samma sätt som i AIFM-direktivet har UCITS-direktivet ändrats på så sätt att det anges uttryckligen att reglerna om delegering gäller vid delegering av en eller flera av de funktioner som ingår i kollektiv portföljförvaltning (inledningen i artikel 13.1 i UCITS-direktivet och bilaga II till direktivet). Det anges också att reglerna gäller vid delegering av de tjänster som ett förvaltningsbolag får tillhandahålla (artikel 6.3). Vissa regler anpassas även till att också omfatta delegering av tjänster och kunder som förvärvar sådana tjänster (artikel 13.1 b och g–i och 13.2).

Det har också införts nya regler om att förvaltningsbolaget på objektiva grunder ska kunna motivera hela sin delegeringsstruktur (artikel 13.1 j), att förvaltningsbolaget ska underrätta den behöriga myndigheten innan delegeringsarrangemangen träder i kraft (artikel 13.1), att förvaltningsbolaget inte får delegera funktioner eller tjänster i en sådan omfattning att bolaget i praktiken inte längre kan anses vara fondföretagets förvaltare eller tillhandahållaren av tjänsten (artikel 13.2), att marknadsföring av fondandelar som genomförs av en distributör som agerar för egen räkning i enlighet med MiFID II eller genom försäkringsbaserade investeringsprodukter i enlighet med EU:s försäkringsdistributionsdirektiv inte ska betraktas som delegering (artikel 13.3) och att förvaltningsbolaget ska säkerställa att utförandet av de funktioner och tjänster som en förvaltare får tillhandahålla överensstämmer med UCITS-direktivet (artikel 13.4). Kommissionen ska anta delegerade akter om dels villkoren för att uppfylla kraven för delegering, dels i vilka fall förvaltningsbolaget ska anses

ha delegerat sina funktioner i så stor utsträckning att det blir ett brevlådeföretag och inte längre kan anses vara fondföretagets förvaltare eller tillhandahållaren av de sidotjänster som förvaltaren får tillhandahålla (artikel 13.5).

Genom ändringsdirektivet har det även lagts till vissa formuleringar som förutsätter att vidaredelegering är möjligt (se bl.a. artikel 13.4).

Reglerna om delegering genom uppdragsavtal i UCITS-direktivet har i svensk rätt genomförts i bestämmelser i lagen om värdepappersfonder (4 kap. 4–7 §§). Regeringen anser, i likhet med utredningen, att bestämmelserna om delegering bör samlas i ett nytt kapitel i lagen och utformas efter förebild av motsvarande bestämmelser i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder. I bestämmelserna bör det även göras vissa justeringar med anledning av de ändringar i UCITS-direktivet som har gjorts genom ändringsdirektivet.

Ett fondbolag som avser att delegera uppgifter ska enligt gällande rätt anmäla detta och ge in uppdragsavtalet till Finansinspektionen (4 kap. 7 § LVF). Eftersom UCITS-direktivet ställer krav på underrättelse bör den nuvarande anmälningsskyldigheten i lagen ersättas med en underrättelseskyldighet liknande den som gäller enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (8 kap. 14 § tredje stycket LAIF). Vad en underrättelse om delegering enligt lagen om värdepappersfonder ska innehålla bör regleras i föreskrifter på lägre nivå än lag. Sådana föreskrifter får meddelas med stöd av befintligt bemyndigande (18 § 2 förordningen om värdepappersfonder).

Den nuvarande bestämmelsen i lagen om värdepappersfonder om att Finansinspektionen får utfärda ett föreläggande för det fall att inspektionen inte godtar ett inlämnat uppdragsavtal (4 kap. 7 § andra stycket), bör inte föras över till det nya kapitlet.

Regeringen gör, i likhet med utredningen, bedömningen att om ett fondbolag delegerar inom ramen för verksamhet som avser administration av referensvärden, bör de bestämmelser om delegering som gäller inom ramen för den verksamheten tillämpas i stället för bestämmelserna i lagen om värdepappersfonder (jfr avsnitt 8.4.1).

I lagen om värdepappersfonder finns det inte några bestämmelser om vidaredelegering avseende uppdragsavtal som ett fondbolag har ingått. Som nämns ovan framgår det av de ändringar i UCITS-direktivet som har gjorts genom ändringsdirektivet att den till vilken fondbolaget har delegerat utförandet av funktioner eller tjänster, ska kunna vidaredelegera utförandet. Däremot framgår det inte vilka förutsättningar som ska vara uppfyllda (jfr artikel 20.4–20.6 i AIFM-direktivet). Utifrån att vidaredelegering ska kunna ske enligt lagen om värdepappersfonder anser regeringen, till skillnad från *Fondbolagens förening*, att villkoren för detta bör regleras i lagen. I flera avseenden är regelverket striktare i lagen om värdepappersfonder än i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder. Skälen för det är bl.a. vikten av konsumentskydd eftersom UCITS-fonder som är öppna för allmänheten, till skillnad från alternativa investeringsfonder som enligt huvudregeln får marknadsföras bara till professionella investerare. Det är rimligt att i vart fall samma villkor för vidaredelegering ska gälla enligt lagen om värdepappersfonder som enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder. Ett av kraven i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder för vidaredelegering är att

AIF-förvaltaren har underrättat Finansinspektionen innan de uppgifter eller funktioner som ska vidaredelegeras börjar utföras. Motsvarande krav bör, i enlighet med det som anges ovan, gälla enligt lagen om värdepappersfonder.

De nya reglerna i UCITS-direktivet som innebär att reglerna om delegering inte ska tillämpas på marknadsföring av andelar i ett fondföretag om marknadsföringen utförs av en distributör som agerar för egen räkning bör tas in i ett motsvarande undantag i lagen om värdepappersfonder (artikel 13.3, jfr även avsnitt 8.4.1). Även de nya reglerna i UCITS-direktivet om att utförandet av det som delegerats ska ske i enlighet med direktivet bör genomföras genom ett motsvarande tillägg i lagen om värdepappersfonder (artikel 13.4, jfr även avsnitt 8.4.1).

Hänvisningarna till EU-direktiven bör i denna del avse direktiven i en viss angiven lydelse, s.k. statisk hänvisning.

8.5 Informationskrav gentemot investerare

Regeringens förslag

Informationsbroschyren för en alternativ investeringsfond ska, utöver de krav som gäller i dag, innehålla uppgifter om

- den alternativa investeringsfondens namn,
- villkoren för att använda de likviditetshanteringsverktyg som AIF-förvaltaren tillämpar för fonden, och
- avgifter och kostnader som AIF-förvaltaren står för i samband med fondens verksamhet och som direkt eller indirekt kommer att belasta fonden.

En AIF-förvaltare ska, utöver de krav som gäller i dag, för varje EES-baserad alternativ investeringsfond som förvaltaren förvaltar och för varje alternativ investeringsfond som förvaltaren marknadsför inom EES, regelbundet lämna information till investerarna om

- sammansättningen av portföljen med direkta och indirekta lån som fonden har gett ut,
- alla avgifter och kostnader på årsbasis som direkt eller indirekt belastar fondens investerare, och
- varje moderföretag, dotterföretag eller specialföretag som på årsbasis har använts i anslutning till den alternativa investeringsfondens investeringar av AIF-förvaltaren eller för förvaltarens räkning.

Faktabladet för en värdepappersfond ska innehålla uppgift om namnet på fonden.

Utredningens förslag

Förslaget från utredningen stämmer i allt väsentligt överens med regeringens förslag, men har en annan lagteknisk utformning.

Remissinstanserna

Flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det. *Swedish Private Equity & Venture Capital Association (SVCA)* anser att det nya kravet på informationsbroschyrens innehåll avseende avgifter och kostnader bör förtydligas. Enligt SVCA innebär kravet svårigheter för riskkapitalfonder eftersom informationsgivningen genom informationsbroschyren huvudsakligen sker innan fonden etableras och några investeringar gjorts. I synnerhet gäller det kravet att på förhand specificera och beräkna de avgifter och kostnader som kommer att belasta fondens framtida investeringar. SVCA anser att det exempelvis bör tydliggöras vilken typ av avgifter eller kostnader som omfattas respektive inte omfattas samt att informationen kan baseras på förhandsprognoser, vilka av naturliga skäl kan visa sig felaktiga.

Skälen för utredningens förslag

Informationskrav enligt AIFM-direktivet

I AIFM-direktivet finns regler om den information som en AIF-förvaltare ska göra tillgänglig när det gäller EU-baserade alternativa investeringsfonder som förvaltaren förvaltar och alternativa investeringsfonder som förvaltaren marknadsför inom EU (artikel 23).

Kraven avser bl.a. den information som ska göras tillgänglig för en investerare innan denne investerar i en alternativ investeringsfond (artikel 23.1). Det rör sig bl.a. om information om fondens investeringsstrategi, riskprofil, förvaringsinstitut, primärmäklare, eventuell delegering, värderingsprinciper, rätt till inlösen och senaste nettotillgångsvärde. Genom ändringsdirektivet har det bl.a. lagts till att den alternativa investeringsfondens namn ska göras tillgängligt för investerarna (artikel 23.1 a). Esma ska utarbeta riktlinjer för att specificera under vilka omständigheter den alternativa investeringsfondens namn är oskäligt, otydligt eller vilseledande (artikel 23.7). Informationskraven har även ändrats när det gäller fondens hantering av likviditetsrisker (artikel 23.1 h). Ändringen innebär att den informationen också ska inkludera möjligheten till och villkoren för att använda fondens likviditetshanteringsverktyg (se närmare avsnitt 6). Enligt direktivets ursprungliga lydelse ska informationen vidare inkludera en beskrivning av alla avgifter och andra kostnader och av det maximala belopp av dessa som investerarna står för direkt eller indirekt (artikel 23.1 i). Genom ändringsdirektivet har det lagts till att informationen också ska inkludera en förteckning över avgifter och kostnader som AIF-förvaltaren står för i samband med den alternativa investeringsfondens verksamhet och som direkt eller indirekt kommer att belasta fonden (artikel 23.1 ia).

I AIFM-direktivet regleras även vilken information en AIF-förvaltare regelbundet ska lämna till investerarna (artikel 23.4). AIF-förvaltaren ska enligt de krav som gäller sedan tidigare informera om andelen icke likvida tillgångar i fonden, eventuella nya ordningar för fondens likviditetshantering samt fondens aktuella riskprofil och de riskhanteringssystem som tillämpas (artikel 23.4 a–c). Detaljerade bestämmelser om innehållet i den informationen finns i kommissionens delegerade förordning (EU) nr 231/2013 (artikel 108). Genom ändringsdirektivet har det tillkommit

krav på information om utgivna lån (led d), på årsbasis alla avgifter och kostnader som direkt eller indirekt bärs av investerare (led e) samt på årsbasis varje moderföretag, dotterföretag eller specialföretag som har använts i samband med fondens investeringar av AIF-förvaltaren eller för AIF-förvaltarens räkning (led f).

Kraven i AIFM-direktivet på sådan information som ska göras tillgänglig för en investerare innan denne investerar har i svensk rätt genomförts genom bestämmelser i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (10 kap. 1 §). Regleringen i lagen innebär att informationen ska tas in i en informationsbroschyr. De nu aktuella tilläggen i AIFM-direktivet (artikel 23.1 a, h och ia) bör genomföras i svensk rätt i motsvarande bestämmelser i den lagen. Mot bakgrund av de synpunkter som *SVCA* för fram anser regeringen att lagtexten avseende kostnader och avgifter bör utformas på ett mer direktivnära sätt. Därigenom tydliggörs att tillägget avser sådana kostnader som AIF-förvaltaren står för i samband med fondens verksamhet och som kommer belasta fonden direkt eller indirekt. Någon sådan ytterligare avgränsning som SVCA efterfrågar framgår inte av direktivet. Eftersom reglerna är framåtsyftande ligger det dock i sakens natur att det kan vara fråga om förhandsprognoser avseende vilka avgifter och kostnader som kommer att belasta fonden. Dessa prognoser bör dock vara väl underbyggda för att uppfylla lagens krav.

Även kraven i AIFM-direktivet på sådan information som regelbundet ska lämnas till investerarna har genomförts i bestämmelser i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (10 kap. 9 §). Också de aktuella tilläggen i AIFM-direktivet (artikel 23.1 a, h och ia respektive artikel 23.4 d–f) bör genomföras i svensk rätt i motsvarande bestämmelser i den lagen.

När det gäller informationskravet i fråga om specialföretag (artikel 23.4 f i AIFM-direktivet) använder utredningen uttrycket ”specialföretag för värdepapperisering”. I direktivet anges emellertid bara ”specialföretag” (i den engelska språkversionen ”special purpose vehicle”). Regeringen anser därför att termen ”specialföretag” bör användas även i den svenska bestämmelsen.

Som nämns ovan har kommissionen antagit en delegerad förordning med detaljerade bestämmelser om innehållet i den regelbundna information som en AIF-förvaltar ska lämna. Lagstiftaren har i tidigare lagstiftningsärende bedömt att det saknas behov av ytterligare bestämmelser i myndighetsföreskrifter med anledning av den rättsakten (prop. 2012/13:155 s. 335). Det har inte framkommit skäl för att göra någon annan bedömning i detta lagstiftningsärende.

Informationskrav enligt UCITS-direktivet

I UCITS-direktivet finns regler om basfakta för investerare (artiklarna 78–82a). Sådan basfakta ska utgöra information före kontraktstecknandet och vara rättvisande, tydlig och icke vilseledande (artikel 79). Genom ändringsdirektivet har det lagts till att sådan basfakta inkluderar fondbolagets namn.

För att säkerställa en enhetlig tillämpning av reglerna om fondföretagets namn ska Esma utarbeta riktlinjer för att specificera under vilka

omständigheter fondföretagets namn är oskäligt, otydligt eller vilseledande (artikel 69.6).

Den nu aktuella ändringen i UCITS-direktivet (artikel 79.1) bör genomföras i svensk rätt i motsvarande bestämmelse i lagen om värdepappersfonder (4 kap. 16 a §).

8.6 Rapporteringskrav

Regeringens förslag

Om ett fondbolag avser att genomföra en väsentlig ändring i sin verksamhet eller organisation, ska bolaget skriftligen underrätta Finansinspektionen innan ändringen genomförs.

Kraven på AIF-förvaltare att löpande rapportera till Finansinspektionen ska inte längre regleras i lag.

Regeringens bedömning

Reglerna i AIFM-direktivet och UCITS-direktivet om löpande rapporteringskrav gentemot Finansinspektionen bör genomföras genom föreskrifter på lägre nivå än lag. Något nytt bemyndigande behöver inte införas eftersom sådana föreskrifter kan meddelas med stöd av befintliga bemyndiganden.

Reglerna i AIFM-direktivet om att AIF-förvaltare som förvaltar eller avser att förvalta en alternativ investeringsfond på initiativ av tredje part ska lämna en särskild redogörelse till Finansinspektionen bör genomföras genom föreskrifter på lägre nivå än lag. Detsamma gäller motsvarande regler i UCITS-direktivet. Något nytt bemyndigande behöver inte införas eftersom sådana föreskrifter kan meddelas med stöd av befintliga bemyndiganden.

Utredningens förslag och bedömning

Förslaget och bedömningen från utredningen stämmer delvis överens med regeringens förslag och bedömning. Enligt bedömningen från utredningen bör underrättelseskyldigheten för fondbolag avseende väsentliga ändringar kompletteras med uttömmande föreskrifter på lägre nivå än lag.

Remissinstanserna

Flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget och bedömningen eller har inget att invända mot dem. *Finansinspektionen* invänder mot utredningens bedömning att det i inspektionens föreskrifter uttömmande bör anges vilka ändringar som är väsentliga och som därmed ska anmälas. Finansinspektionen efterfrågar även ett klargörande av om en underrättelse om väsentlig ändring innebär att inspektionen ska göra en prövning.

Skälen för regeringens förslag och bedömning

Tillsynsrapportering

I AIFM-direktivet finns regler om den information som en AIF-förvaltare regelbundet ska rapportera till den behöriga myndigheten i sin hemmedlemsstat (artikel 24). Kompletterande regler när det gäller detta rapporteringskrav finns i kommissionens delegerade förordning (EU) nr 231/2013 (artikel 110).

Genom ändringsdirektivet har reglerna delvis ändrats och även ytterligare information ska rapporteras. Rapporteringskravet ska bl.a. även omfatta de identifieringskoder som är nödvändiga för att koppla de data som tillhandahålls om tillgångar, alternativa investeringsfonder och AIF-förvaltare med annan tillsynsinformation eller allmänt tillgängliga datakällor (artikel 24.1 andra stycket). Vidare har det gjorts ändringar av rapporteringskraven om den alternativa investeringsfondens riskprofil och de riskhanteringssystem som AIF-förvaltaren tillämpar (artikel 24.2 c). Dels har kravet på rapportering om riskhanteringssystem tagits bort, dels har det lagts till att rapporteringskravet även omfattar det totala finansiella hävstångsbelopp som den alternativa investeringsfonden använder. Det har också införts detaljerade rapporteringskrav när det gäller delegeringsarrangemang (artikel 24.2 d). AIF-förvaltaren ska lämna information om delegeringsarrangemang för portföljförvaltnings- eller riskhanteringsfunktioner avseende var och en av de EU-baserade alternativa investeringsfonder som förvaltaren förvaltar, och för var och en av de fonder som förvaltaren marknadsför i unionen. Det preciseras utförligt vad denna information särskilt ska innehålla (artikel 24.2 d i–viii).

Kommissionen får anta tekniska standarder för tillsyn, bl.a. med närmare uppgifter om information som ska rapporteras och frekvens och tidpunkt för rapporteringen (artikel 24.5a). Kommissionen får också anta tekniska standarder för genomförande med närmare uppgifter om bl.a. format och datastandarder för rapporterna (artikel 24.5b). Genom ändringsdirektivet har bemyndigandet för kommissionen att anta en delegerad akt när det gäller dessa frågor tagits bort (artikel 24.6).

Liknande regler om löpande rapportering till den behöriga myndigheten som finns i AIFM-direktivet har, genom ändringsdirektivet, förts in i UCITS-direktivet (artikel 20a). I UCITS-direktivet är det kravet knutet till fondföretagets hemmedlemsstat. Rapporteringen ska bl.a. inkludera information om instrument som förvaltningsbolaget handlar med (artikel 20a.1 andra stycket). Rapporteringen ska även inkludera de marknader där förvaltningsbolaget är medlem eller bedriver aktiv handel samt information om exponeringarna och innehaven i varje fondföretag (artikel 20a.1 andra stycket). För varje fondföretag som förvaltningsbolaget förvaltar ska bolaget också rapportera bl.a. arrangemangen för hantering av fondföretagets likviditet, inbegripet det nuvarande valet av verktyg för likviditetshantering, och eventuell aktivering eller avaktivering av dessa (artikel 20a.2 a). Rapporteringen ska även avse respektive fondföretags riskprofil och resultatet av stresstester (artikel 20a.2 b och c). Slutligen har det lagts till rapporteringskrav när det gäller delegeringsarrangemang för portföljförvaltnings- eller riskhanteringsfunktioner motsvarande dem i AIFM-direktivet (artikel 20a.2 d i UCITS-direktivet). Den behöriga myndigheten ska ha befogenhet att begära in ytterligare

information regelbundet och på ad hoc-basis om det behövs för en effektiv övervakning av riskerna i det finansiella systemet (artikel 20a.4 första stycket). Kommissionen får anta motsvarande tekniska standarder för tillsyn respektive genomförande som beskrivs ovan när det gäller AIFM-direktivet (artikel 20a.5 och 20a.6 i UCITS-direktivet).

Det kan noteras att de ovan beskrivna ändringarna i AIFM-direktivet och UCITS-direktivet till skillnad från övriga ändringar i direktiven ska tillämpas först fr.o.m. den 16 april 2027 (artikel 3.1 andra stycket i ändringsdirektivet), se avsnitt 9.1.

Rapporteringskraven i AIFM-direktivet har i svensk rätt genomförts i bestämmelser i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (13 kap. 2 §). Ändringarna som har gjorts genom ändringsdirektivet gör reglerna relativt detaljerade och omfattande. Det är därför lämpligt att de rapporteringskraven (artikel 24.1 och 24.2) genomförs genom föreskrifter på lägre nivå än lag. Bestämmelsen i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder som genomför rapporteringskraven i AIFM-direktivet i lag bör därmed upphävas (13 kap. 2 §).

Motsvarande rapporteringskrav som har införts i UCITS-direktivet bör också de genomföras genom föreskrifter på lägre nivå än lag (artikel 20a).

Något nytt bemyndigande i lag behöver inte införas eftersom regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer redan i dag har möjlighet att meddela föreskrifter om upplysningar som ska lämnas av AIF-förvaltare respektive fondbolag och förvaltningsbolag om deras verksamhet och därmed sammanhängande omständigheter (se 13 kap. 6 § första stycket och 15 kap. 2 § 27 LAIF respektive 10 kap. 2 § och 13 kap. 1 § 32 LVF).

Information om vissa intressekonflikter

Genom ändringsdirektivet har det lagts till en skyldighet för AIF-förvaltare som förvaltar eller avser att förvalta en alternativ investeringsfond på initiativ av en tredje part, att lämna detaljerade förklaringar och belägg för att den uppfyller vissa krav i direktivet avseende intressekonflikter (artikel 14.2a). Motsvarande skyldighet för förvaltningsbolag har införts i UCITS-direktivet (artikel 14.2a).

Ändringarna berörs inte i skälen i ändringsdirektivet, men grundar sig i den särskilda intressekonflikt som kan uppstå för AIF-förvaltare som tillhandahåller s.k. fondhotell. En AIF-förvaltare som tillhandahåller fondhotell bildar alternativa investeringsfonder med stöd av sitt tillstånd som AIF-förvaltare. Förvaltaren delegerar sedan kapitalförvaltningen till en tredje part. Fonden i sig kan namnges på ett sätt som associerar den med initiativtagande tredje parten. Arrangemanget gör det möjligt för mindre aktörer att förvalta en alternativ investeringsfond, utan att bygga upp den organisation som krävs för tillstånd som AIF-förvaltare. Samtidigt måste den tredje parten bl.a. ha tillräcklig kompetens och relevant tillstånd (24.1 b och c i AIFM-direktivet).

Marknaden som består av fondhotell kan bidra till en större bredd av förvaltare, vilket kan vara gynnsamt för marknaden. Arrangemanget för dock med sig en särskild intressekonflikt som består av att AIF-förvaltaren inte bara behöver förhålla sig till fonden och dess investerare, utan också till den tredje parten som via delegering förvaltar fonden. Om den tredje parten exempelvis uppfattar att AIF-förvaltaren är alltför strikt i sin tillsyn

av delegeringen, kan denne vända sig till ett annat fondhotell i form av en annan AIF-förvaltare. Det nya rapporteringskravet som har införts genom ändringsdirektivet syftar till att förebygga risken för att sådana intressekonflikter påverkar fonden eller dess investerare negativt.

De nu aktuella informationskraven i AIFM-direktivet respektive UCITS-direktivet (artikel 14.2a i AIFM-direktivet respektive i artikel 14.2a i UCITS-direktivet) är utformade på sådan detaljnivå att de bör genomföras genom föreskrifter på lägre nivå än lag. Detta kan göras inom ramen för befintliga bemyndiganden för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om upplysningar som ska lämnas av AIF-förvaltare respektive fondbolag och förvaltningsbolag om deras verksamhet och därmed sammanhängande omständigheter (15 kap. 2 § 27 LAIF respektive 13 kap. 1 § 32 LVF).

Väsentliga ändringar

Genom ändringsdirektivet har det införts ett krav i UCITS-direktivet på att ett förvaltningsbolag, innan det genomför någon ändring, ska underrätta den behöriga myndigheten i sin hemmedlemsstat om alla väsentliga förändringar av villkoren för beviljandet av den ursprungliga auktorisationen, särskilt väsentliga ändringar av den information som det har lämnat i ansökan om auktorisation (artikel 7.7).

Av lagen om värdepappersfonder följer att ändringar i fondbestämmelser ska godkännas av Finansinspektionen (4 kap. 9 §). I lagen finns det dock inte något generellt krav på att ett fondbolag ska underrätta Finansinspektionen om väsentliga ändringar i verksamheten (jfr 3 kap. 10 § LAIF som genomför artikel 10 i AIFM-direktivet).

Det nya kravet på underrättelse i UCITS-direktivet (artikel 7.7) bör genomföras i svensk rätt i en motsvarande bestämmelse i lagen om värdepappersfonder. Det är svårt att på förhand ange alla ändringar som bör anses som väsentliga ändringar. Regeringen anser därför, till skillnad från utredningen och i likhet med *Finansinspektionen*, att det inte finns skäl för att i föreskrifter på lägre nivå än lag på ett uttömmande sätt ange vilka ändringar som ska anses vara av den arten eller omfattningen att de är väsentliga ändringar. Finansinspektionen får enligt gällande rätt meddela föreskrifter om vilka upplysningar fondbolag ska lämna till inspektionen (10 kap. 2 § och 13 kap. 1 § 32 LVF och 18 § 43 förordningen om värdepappersfonder). Det kan i sammanhanget framhållas att det redan i dag finns krav i Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2013:9) om värdepappersfonder på att fondbolag ska rapportera olika ändringar i verksamheten till inspektionen. Finansinspektionen efterfrågar ett klargörande av om en underrättelse om väsentlig ändring innebär att inspektionen ska göra en prövning. När det är fråga om en väsentlig ändring som inte omfattas av en anmälningsskyldighet enligt bestämmelser i föreskrifter på lägre nivå än lag, bör Finansinspektionen enligt regeringens uppfattning ta ställning till underrättelsen inom ramen för inspektionens tillsyn över hela det regelverk som gäller för fondverksamheten.

8.7 Förvaringsinstitut

8.7.1 Alternativa investeringsfonder

Regeringens förslag

En utländsk EES-baserad alternativ investeringsfond ska få ha ett förvaringsinstitut som är etablerat i ett annat land inom EES än fonden, om behörig myndighet i fondens hemland har gett tillstånd för det.

Kravet på att ett förvaringsinstitut vid delegering ska ha handlat med vederbörlig skicklighet, aktsamhet och omsorg vid valet av uppdragstagare ska inte gälla om uppdragstagaren är en värdepapperscentral som agerar i egenskap av investerande värdepapperscentral.

Ett förvaringsinstitut ska på begäran av den behöriga myndigheten lämna all information som institutet har fått vid utförandet av förvaringsuppgifter. Den behöriga myndigheten ska snarast tillhandahålla den alternativa investeringsfondens och AIF-förvaltarens behöriga myndigheter all information som är relevant för utövandet av dessa myndigheters tillsynsbefogenheter.

Regeringens bedömning

Sverige bör inte använda sig av möjligheten i AIFM-direktivet att tillåta att förvaringsinstitutet för en svensk alternativ investeringsfond är etablerat i ett annat land inom EES.

Reglerna i AIFM-direktivet som i förhållande till vissa tjänster definierar vad som ska, respektive inte ska, anses utgöra delegering kräver inte några lagstiftningsåtgärder

AIFM-direktivets krav på informationsdelning från den alternativa investeringsfondens eller AIF-förvaltarens behöriga myndigheter till förvaringsinstitutets behöriga myndigheter tillgodoses genom gällande rätt.

Utredningens förslag

Förslaget från utredningen stämmer delvis överens med regeringens förslag. Utredningen föreslår att reglerna i AIFM-direktivet om av vad som ska, respektive inte ska, anses utgöra delegering och de nya kraven på informationsdelning från den alternativa investeringsfondens och AIF-förvaltarens behöriga myndigheter till förvaringsinstitutets behöriga myndigheter ska genomföras i bestämmelser i lag. Utredningen föreslår inte att den ändring som har gjorts i reglerna i AIFM-direktivet om skyldighet för förvaringsinstitut att lämna information till den behöriga myndigheten ska genomföras i bestämmelser i lag.

Remissinstanserna

Flertalet remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det. *Svenska Bankföreningen* anser att det bör tydliggöras att värdepapperscentraler till vilka uppgifter delegerats måste medverka vid den löpande kontroll som förvaringsinstituten ska utföra.

Skälen för regeringens förslag och bedömning

Möjlighet att utse ett förvaringsinstitut som är etablerat i en annan medlemsstat än den alternativa investeringsfondens hemmedlemsstat

I AIFM-direktivet finns regler om förvaringsinstitut (artikel 21). Bland annat anges att förvaringsinstitutet för en EU-baserad alternativ investeringsfond ska vara etablerat i fondens hemmedlemsstat (artikel 21.5 a).

Genom ändringsdirektivet har det införts en valmöjlighet för medlemsstaterna att göra det möjligt för sina behöriga myndigheter att tillåta att en alternativ investeringsfond som är etablerad i den medlemsstaten har ett förvaringsinstitut i form av ett kreditinstitut som är etablerat i en annan medlemsstat (artikel 21.5a). I skälen till ändringsdirektivet motiveras detta med att vissa koncentrerade marknader saknar ett konkurrenskraftigt utbud av förvaringsinstitutstjänster, vilket kan leda till ökade kostnader för AIF-förvaltare och en mindre effektiv marknad för alternativa investeringsfonder (skäl 40).

De nya reglerna innebär inte att en medlemsstat generellt får tillåta att alternativa investeringsfonder som är etablerade i den medlemsstaten har förvaringsinstitutet i en annan medlemsstat. En bedömning måste göras från fall till fall utifrån vissa kriterier och vissa villkor ska vara uppfyllda. Bland annat ska de behöriga myndigheterna ha tagit emot en motiverad begäran från AIF-förvaltaren om att tillåta att det utses ett förvaringsinstitut som är etablerat i en annan medlemsstat än den alternativa investeringsfonden (artikel 21.5a första stycket a). Vidare ska det sammanlagda beloppet för vissa tillgångar på marknaden för förvaringsinstitut i fondens hemmedlemsstat inte överstiga 50 miljarder euro (artikel 21.5a första stycket b). Det gäller tillgångar som anförtrotts för förvaring för EU-baserade alternativa investeringsfonder och som förvaltas av en EU-baserad AIF-förvaltare. Vissa uppräknade tillgångar ska dock inte beaktas vid den bedömningen (artikel 21.5a andra stycket).

Regeringen anser att Sverige inte bör använda sig av möjligheten i AIFM-direktivet. En alternativ investeringsfond som är etablerad i Sverige bör alltså inte få ha ett förvaringsinstitut i ett annat land inom EES. Skälet för detta är att det sammanlagda värdet av tillgångar som på den svenska marknaden anförtrotts förvaringsinstitut väsentligt överstiger det ovan angivna tröskelvärdet om 50 miljarder euro (artikel 21.5a första stycket b i AIFM-direktivet). Möjligheten i AIFM-direktivet syftar vidare till att underlätta bildandet av alternativa investeringsfonder i medlemsstater som saknar ett konkurrenskraftigt utbud av förvaringsinstitutstjänster (jfr skäl 40 i ändringsdirektivet). Sverige har en konkurrenskraftig och väl utvecklad finansiell marknad med ett betydande utbud av förvaringsinstitutstjänster.

Den svenska lagstiftningen behöver dock anpassas utifrån att andra länder inom EES kan använda sig av valmöjligheten i AIFM-direktivet så att förvaringsinstitutet för en alternativ investeringsfond som är etablerad i det landet får vara etablerat i ett annat land inom EES. Reglerna i AIFM-direktivet om att förvaringsinstitutet för en EU-baserad alternativ investeringsfond ska vara etablerade i fondens hemmedlemsstat (artikel 21) har genomförts i svensk rätt genom i en motsvarande bestämmelse i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (9 kap. 4 § andra stycket). Bestämmelsen är neutralt utformad och tillämpas på alternativa

investeringsfonder oavsett om de är etablerade i Sverige eller i ett annat land inom EES. Med anledning av tillägget i AIFM-direktivet bör bestämmelsen i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder justeras i den del den avser fonder som är etablerade i ett annat land inom EES än Sverige.

Delegering till värdepapperscentraler som agerar i egenskap av investerande respektive utgivande värdepapperscentraler

Enligt AIFM-direktivet får ett förvaringsinstitut delegera uppgifter att förvara den alternativa investeringsfondens tillgångar eller kontrollera äganderätten till dem till tredje part under vissa villkor (artikel 21.11 andra stycket). Förvaringsinstitutets övriga uppgifter får inte delegeras till tredje part (artikel 21.11 första stycket).

Ett av kraven för delegering är att förvaringsinstitutet ska ha handlat med vederbörlig skicklighet, aktsamhet och omsorg när det väljer och utser en tredje part till vilken det önskar delegera en del av sina uppgifter (artikel 21.11 c). Genom ändringsdirektivet har detta krav tagits bort när den tredje parten är en värdepapperscentral som agerar i egenskap av investerande värdepapperscentral (eng. investor CSD), dvs. en värdepapperscentral som antingen är en deltagare i det avvecklingssystem för värdepapper som en annan värdepapperscentral driver eller som använder en tredje part eller en mellanhand som deltar i det avvecklingssystem för värdepapper som en annan värdepapperscentral driver i samband med en värdepappersemission (se artikel 1 f i kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/392 av den 11 november 2016 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 909/2014 med avseende på tekniska tillsynsstandarder för auktorisationskrav, tillsynskrav och operativa krav för värdepapperscentraler).

Genom ändringsdirektivet har även reglerna i AIFM-direktivet ändrats som anger vilka tillhandahållanden som ska anses utgöra delegering av depåförvaringstjänster (artikel 21.11 femte stycket). Enligt den ursprungliga lydelsen ska tillhandahållande av tjänster i den mening som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 98/26/EG av den 19 maj 1998 om slutlig avveckling i system för överföring av betalningar och värdepapper genom värdepappersavvecklingssystem enligt det direktivet, eller tillhandahållande av liknande tjänster från värdepappersavvecklingssystem i ett land utanför EES, inte anses vara en delegering av depåförvaringsuppgifter. Efter den ändring som har gjorts genom ändringsdirektivet gäller i stället att tillhandahållande av tjänster av en värdepapperscentral som agerar i egenskap av utgivande värdepapperscentral (eng. issuer CSD) enligt definitionen i kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/392 (se ovan) inte anses vara en delegering av förvaringsinstitutets depåförvaringsfunktioner. Av ändringarna följer också att tillhandahållande av tjänster av en värdepapperscentral som agerar i egenskap av en investerande värdepapperscentral enligt definitionen i kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/392 ska betraktas som en delegering av förvaringsinstitutets depåförvaringsfunktioner.

Reglerna i AIFM-direktivet om ett förvaringsinstituts möjligheter att genom uppdragsavtal delegera utförandet av vissa uppgifter har i svensk rätt genomförts genom bestämmelser i lagen om förvaltare av alternativa

investeringsfonder (9 kap. 13–16 §§). Det innebär bl.a. att delegering förutsätter att förvaringsinstitutet har handlat med vederbörlig skicklighet, aktsamhet och omsorg vid valet av uppdragstagare (9 kap. 13 § andra stycket 2). Regeringen anser att bestämmelsen i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder bör justeras så att det undantag som har införts i AIFM-direktivet när det gäller värdepapperscentraler som agerar i egenskap av investerande värdepapperscentral anges uttryckligen. Genom detta tydliggörs att övriga krav gäller även i fortsättningen när uppdragstagaren är en sådan värdepapperscentral. Exempelvis gäller då att förvaringsinstitutet regelbundet ska övervaka uppdragstagaren och dennes rutiner. Som *Svenska Bankföreningen* påpekar kräver det viss medverkan av den berörda värdepapperscentralen.

Regeringen anser däremot, till skillnad från utredningen, att den nya regeln i AIFM-direktivet om vad som ska, respektive inte ska, anses utgöra delegering inte kräver någon lagstiftningsåtgärd. Den ursprungliga lydelsen av den nu aktuella artikeln i AIFM-direktivet har i svensk rätt inte genomförts i en bestämmelse i lag. I stället konstaterades att varje uppdrag som ett förvaringsinstitut lämnar åt annan att utföra inte innebär delegering i lagens mening (se prop. 2012/13:155 s. 481). De särskilda anvisningar som anges i direktivet måste beaktas i den bedömningen. På samma sätt bör den nu aktuella ändringen i artikeln i AIFM-direktivet (artikel 21.11 femte stycket) som har gjorts genom ändringsdirektivet beaktas vid bedömningen om det är fråga om delegering eller inte. Ändringen i AIFM-direktivet kräver därför inte någon lagstiftningsåtgärd.

Informationsskyldighet när det gäller förvaringsinstitut

AIFM-direktivet innehåller krav på informationsskyldighet med avseende på förvaringsinstitut (artikel 21.16). Förvaringsinstitutet ska enligt den ursprungliga lydelsen av direktivet på begäran ge sina behöriga myndigheter all information som det fått vid utförandet av sina uppgifter och som den alternativa investeringsfondens och AIF-förvaltarens behöriga myndigheter kan behöva. Om fondens eller förvaltarens behöriga myndigheter inte är förvaringsinstitutets myndigheter, ska förvaringsinstitutets behöriga myndigheter utan dröjsmål dela den mottagna informationen med fondens och förvaltarens behöriga myndigheter.

Genom ändringsdirektivet har det lagts till att den alternativa investeringsfondens eller AIF-förvaltarens behöriga myndigheter utan dröjsmål ska tillhandahålla förvaringsinstitutets behöriga myndigheter all information som är relevant för dessa myndigheters utövande av sina tillsynsbefogenheter (artikel 21.16 andra stycket b i AIFM-direktivet).

Finansinspektionen är, med vissa undantag avseende förvaringsinstitut, behörig myndighet enligt AIFM-direktivet (1 kap. 9 och 10 §§ LAIF). Det nu aktuella tillägget i direktivet om informationsdelningskrav för den alternativa investeringsfondens och AIF-förvaltarens behöriga myndigheter träffar för svensk del alltså bara Finansinspektionen. I lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder finns bestämmelser om att Finansinspektionen ska dela information med andra behöriga myndigheter (13 kap. 10 §). Finansinspektionen ska, i den utsträckning som följer av Sveriges medlemskap i EU, i sin tillsynsverksamhet samarbeta och utbyta information med bl.a. andra behöriga myndigheter. Den skyldigheten

omfattar enligt regeringens uppfattning även det tillägg som har gjorts i AIFM-direktivet. Regeringen anser därför, till skillnad från utredningen, att tillägget i direktivet tillgodoses genom gällande rätt och inte kräver någon lagstiftningsåtgärd.

I AIFM-direktivet har det även gjorts vissa justeringar när det gäller omfattningen av den information som ett förvaringsinstitut ska lämna till den behöriga myndigheten och vilken information som den behöriga myndigheten ska lämna till den alternativa investeringsfondens och AIF-förvaltarens behöriga myndigheter (artikel 21.16 första stycket och andra stycket a). Motsvarande ändringar bör göras i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (9 kap. 24 §).

8.7.2 Värdepappersfonder

Regeringens förslag

Kravet på att ett förvaringsinstitut vid delegering ska ha handlat med den skicklighet, aktsamhet och omsorg som krävs vid valet av uppdragstagare, ska inte gälla om uppdragstagaren är en värdepapperscentral som agerar i egenskap av investerande värdepapperscentral.

Regeringens bedömning

Reglerna i UCITS-direktivet om vad som ska, respektive inte ska, anses utgöra delegering kräver inte några lagstiftningsåtgärder.

Utredningens förslag

Förslaget från utredningen stämmer delvis överens med regeringens förslag. Utredningen föreslår att reglerna i UCITS-direktivet om av vad som ska, respektive inte ska, anses utgöra delegering ska genomföras i bestämmelser i lag.

Remissinstanserna

Flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det. *Svenska Bankföreningen* anser att det bör tydliggöras att värdepapperscentraler till vilka uppgifter delegerats måste medverka vid den löpande kontroll som förvaringsinstituten ska utföra.

Skälen för regeringens förslag och bedömning

Liksom i AIFM-direktivet (se avsnitt 8.7.1) har det i UCITS-direktivet införts regler avseende uppdragsavtal som förvaringsinstitut ingår med värdepapperscentraler som agerar i egenskap av investerande respektive utgivande värdepapperscentral. Det innebär att det har införts motsvarande undantag från förvaringsinstitutets skyldighet att göra vissa kontroller när den tredje parten är en värdepapperscentral som agerar i egenskap av investerande värdepapperscentral (artikel 22a.2 c). Därutöver har det också gjorts motsvarande ändringar när det gäller vad som ska, respektive vad som inte ska, anses utgöra delegering av depåförvaring (artikel 22a.4).

Regeringen anser i likhet med utredningen att undantaget från kravet på vissa kontroller bör genomföras genom en justering i motsvarande bestämmelse i lagen om värdepappersfonder (3 kap. 10 § andra stycket 2 LVF). När det gäller *Svenska Bankföreningens* önskemål om ett förtydligande, se det som anges i avsnitt 8.7.1.

Till skillnad från utredningen anser regeringen däremot inte att det krävs några lagstiftningsåtgärder med anledning av ändringen avseende vad som ska, respektive inte ska, anses utgöra delegering (artikel 22a.4). Regeringen gör samma bedömning som i avsnitt 8.7.1 när det gäller motsvarande regler i AIFM-direktivet. Inte heller när det gäller UCITS-direktivet har den tidigare lydelsen av artikeln genomförts i en bestämmelse i lag (prop. 2015/16:170 s. 60–61). Ändringen som har gjorts i UCITS-direktivet (artikel 22a.4) ska alltså beaktas vid bedömningen om det är fråga om delegering eller inte vid tillämpning av gällande rätt.

8.8 Samarbete mellan myndigheter

8.8.1 AIFM-direktivet

Regeringens förslag

Finansinspektionen ska, i den utsträckning som följer av Sveriges medlemskap i EU, i sin tillsynsverksamhet samarbeta och utbyta information även med Europeiska bankmyndigheten och Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten.

Regeringens bedömning

De nya reglerna i AIFM-direktivet om samarbete och informationsutbyte mellan behöriga myndigheter, Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten och Europeiska systemrisknämnden tillgodoses genom gällande rätt.

Utredningens förslag

Förslaget från utredningen stämmer delvis överens med regeringens förslag. Utredningen föreslår att det ska införas bestämmelser i lag om Finansinspektionens skyldighet att skicka underrättelser till andra behöriga myndigheter och institutioner i EU och inspektionens möjlighet att begära att andra behöriga myndigheter vidtar vissa åtgärder.

Remissinstanserna

Remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det.

Skälen för regeringens förslag och bedömning

I AIFM-direktivet finns regler om samarbete och informationsutbyte mellan behöriga myndigheter i olika medlemsstater, Esma och Europeiska systemrisknämnden (ESRB). Reglerna gäller bl.a. situationer när en AIF-förvaltare ägnar sig åt gränsöverskridande verksamhet, exempelvis genom

att marknadsföra andelar eller aktier i en alternativ investeringsfond eller förvalta en alternativ investeringsfond i en annan medlemsstat än sin hemmedlemsstat. I direktivet ställs det också upp generella krav på informationsutbyte och samarbete för att de olika myndigheterna ska kunna utöva sina befogenheter (artiklarna 50–55).

Genom ändringsdirektivet har det gjorts vissa språkliga justeringar i reglerna i AIFM-direktivet (artikel 50.5) och även införts nya regler om samarbete och informationsutbyte mellan behöriga myndigheter, Esma och ESRB (artiklarna 12.4 andra stycket, 16.2d tredje stycket och 50.5a–50.5h). Det gäller bl.a. möjligheter för de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens värdmedlemsstat att begära att de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat utövar de befogenheter som följer av AIFM-direktivet (enligt artikel 46.2). Reglerna skiljer sig till viss del åt beroende på om det är fråga om befogenheter avseende likviditetshanteringsverktyg (artiklarna 50.5b–50.5e, se vidare avsnitt 6.2 avseende dessa verktyg) eller övriga befogenheter (artikel 50.5f).

I likhet med det som gäller enligt de ursprungliga reglerna i AIFM-direktivet om samarbete och informationsutbyte beskrivs i de nya regler som har införts genom ändringsdirektivet tämligen ingående hur samarbetet och informationsutbytet mellan behöriga myndigheter, Esma och ESRB ska ske (jfr prop. 2012/13:155 s. 507). De ursprungliga reglerna i AIFM-direktivet har, på motsvarande sätt som andra liknande regler i EU-direktiv på finansmarknadsområdet, genomförts i svensk rätt genom generella bestämmelser om samarbete och informationsutbyte (bl.a. i 13 kap. 10 § LAIF, se samma prop. s. 386). Enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonden gäller att Finansinspektionen, i den utsträckning som följer av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen, i sin tillsynsverksamhet ska samarbeta och utbyta information med andra behöriga myndigheter, Esma, ESRB och Europeiska centralbanken.

Regeringen anser, till skillnad från utredningen, att de nya reglerna om samarbete och informationsdelning som har införts i AIFM-direktivet tillgodoses genom den skyldighet som Finansinspektionen har enligt gällande rätt att samarbeta och utbyta information med bl.a. andra behöriga myndigheter, Esma och ESRB (13 kap. 10 § LAIF). Även de ursprungliga reglerna innebär att det både ställs krav på den behöriga myndigheten (jfr artikel 50.3) och att myndigheten i vissa fall har en valmöjlighet när det gäller att samarbeta och dela information (jfr artikel 53.1). Regeringen anser därför att gällande rätt (13 kap. 10 § LAIF) tillgodoser även de nya reglerna i AIFM-direktivet. Det krävs därmed inte några lagstiftningsåtgärder.

Regeringen anser dock, i likhet med utredningen, att det i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder bör göras ett tillägg så att Finansinspektionen i sin tillsynsverksamhet ska samarbeta och utbyta information även med Europeiska bankmyndigheten (Eba) och Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten (Eiopa) (se artikel 25.2 i AIFM-direktivet).

8.8.2 UCITS-direktivet

Regeringens bedömning

De nya reglerna i UCITS-direktivet om samarbete och informationsutbyte mellan behöriga myndigheter, Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten och Europeiska systemrisknämnden kräver inte några lagstiftningsåtgärder.

Utredningens förslag

Förslaget från utredningen stämmer inte överens med regeringens bedömning. Utredningen föreslår att det ska införas bestämmelser i lag om Finansinspektionens skyldighet att skicka underrättelser till andra behöriga myndigheter och institutioner i EU och inspektionens möjlighet att begära att andra behöriga myndigheter vidtar vissa åtgärder.

Remissinstanserna

Remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det.

Skälen för regeringens bedömning

I UCITS-direktivet har det genom ändringsdirektivet införts motsvarande nya krav på informationsdelning och samarbete mellan relevanta myndigheter i olika medlemsstater, Esma och ESRB, som beskrivs i avsnitt 8.8.1 (artiklarna 14.4 andra stycket, 84.3 tredje stycket, 84.3a–84.3e och 98.3). Samarbetet mellan dessa aktörer har även i övrigt tydliggjorts i direktivet (artikel 101.1). Även i lagen om värdepappersfonder finns det en bestämmelse om att Finansinspektionen, i den utsträckning som följer av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen, i sin tillsynsverksamhet ska samarbeta och utbyta information med andra behöriga myndigheter och relevanta EU-institutioner (10 kap. 5 §).

Regeringen gör samma bedömning när det gäller dessa ändringar i UCITS-direktivet som regeringen gör i fråga om motsvarande ändringar i AIFM-direktivet (se avsnitt 8.8.1). Eftersom Finansinspektionen i sin tillsynsverksamhet enligt lagen om värdepappersfonder ska samarbeta och utbyta information med Eba och Eiopa, behöver det dock inte göras motsvarande tillägg i den lagen som det som föreslås i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder om samarbete med de myndigheterna (se avsnitt 8.8.1, jfr artikel 20a.3 i UCITS-direktivet). Regeringen anser därför att de nu aktuella ändringarna i UCITS-direktivet tillgodoses genom gällande rätt och att det därmed inte krävs några lagstiftningsåtgärder.

8.9 Marknadsföring inom ramen för program för anställdas andelsägande eller sparande

Regeringens förslag

En AIF-förvaltare med tillstånd i Sverige eller ett annat land inom EES ska, efter tillstånd av Finansinspektionen, få marknadsföra andelar eller aktier i en alternativ investeringsfond som förvaltaren förvaltar och som är etablerad i Sverige till icke-professionella investerare i Sverige inom ramen för ett program för andelsägande eller sparande, om

- de icke-professionella investerarna är anställda i ett enskilt företag eller i ett företag som ingår i samma koncern,
- programmet riktas till sådana anställda, och
- fonden till övervägande del investerar i det enskilda företaget.

Om en alternativ investeringsfond är etablerad i ett annat land inom EES och AIF-förvaltaren får marknadsföra andelarna eller aktierna i fonden i det landet, ska förvaltaren få marknadsföra andelarna eller aktierna i Sverige utan tillstånd från Finansinspektionen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om vilka uppgifter eller handlingar som ska ingå i en ansökan om tillstånd att bedriva marknadsföring av en alternativ investeringsfond som är etablerad i Sverige inom ramen för ett program för anställdas andelsägande eller sparande.

Utredningens förslag

Förslaget från utredningen stämmer i sak överens med regeringens förslag, men har en annan lagteknisk utformning.

Remissinstanserna

Flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det. *Finansinspektionen* anser att det bör förtydligas hur förslaget förhåller sig till att program för anställdas andelsägande eller sparande är undantagna från tillämpningsområdet för lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder.

Skälen för regeringens förslag

Huvudregeln enligt AIFM-direktivet är att alternativa investeringsfonder får marknadsföras bara till professionella investerare. Medlemsstaterna får dock tillåta marknadsföring till icke-professionella investerare och då införa striktare krav på AIF-förvaltarna eller den alternativa investeringsfonden än de krav som annars gäller för alternativa investeringsfonder. Medlemsstaterna får emellertid inte införa strängare eller ytterligare krav på EU-baserade alternativa investeringsfonder som är etablerade i en annan medlemsstat och marknadsförs över nationsgränserna än på alternativa investeringsfonder som marknadsförs inom medlemsstaten (artikel 43.1 i AIFM-direktivet).

Genom ändringsdirektivet har det införts nya regler om marknadsföring till vissa icke-professionella investerare (artikel 43.3). Den innebär att medlemsstaterna ska säkerställa att en auktoriserad EU-baserad AIF-förvaltare kan marknadsföra andelar eller aktier i en EU-baserad alternativ investeringsfond som till övervägande del investerar i aktier i ett visst företag, till anställda i det företaget eller i dess anknutna enheter inom ramen för program för anställdas sparande eller program för anställdas andelsägande, på nationell eller gränsöverskridande basis (artikel 43.3 första stycket). Om en sådan fond marknadsförs till anställda över gränserna, får den medlemsstat där marknadsföringen äger rum inte införa några krav utöver dem som är tillämpliga i fondens hemmedlemsstat (artikel 43.3 andra stycket).

De nya reglerna gäller alltså bara alternativa investeringsfonder som till övervägande del investerar i aktier i ett visst företag. Regeringen anser i likhet med utredningen att det är rimligt att det bör förstås som alternativa investeringsfonder som investerar mer än hälften av kapitalet i ett enskilt företag. En fond som exempelvis investerar en tredjedel av kapitalet i tre olika företag faller därmed utanför tillämpningsområdet. Det krävs därtill att marknadsföringen sker inom ramen för ett program för anställdas andelsägande eller sparande i det företaget eller i dess anknutna enheter. Vad som bör avses med företagets anknutna enheter framgår inte av AIFM-direktivet. Regeringen anser i likhet med utredningen att det bör förstås som att det är fråga om företag som ingår i samma koncern som det företag som fonden till övervägande del investerar i.

Reglerna i AIFM-direktivet bör genomföras i svensk rätt i motsvarande bestämmelser i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder. När det gäller de typer av program som omfattas använder utredningen uttrycket ”pensions- eller sparprogram”. Regeringen anser dock att det inte har framkommit några skäl för att frångå direktivets ordalydelse i denna del. Det bör därför även i de svenska bestämmelserna benämnas program för anställdas andelsägande eller sparande. De svenska bestämmelserna bör gälla marknadsföring i Sverige av sådana alternativa investeringsfonder som är etablerade i Sverige av både svenska AIF-förvaltare med tillstånd och utländska EES-baserade AIF-förvaltare med tillstånd i hemlandet. Enligt AIFM-direktivet gäller att om en alternativ investeringsfond marknadsförs till anställda över gränserna, får den medlemsstat där marknadsföringen äger rum inte införa några krav utöver dem som är tillämpliga i fondens hemmedlemsstat (artikel 43.3 andra stycket). Om en svensk eller utländsk EES-baserad AIF-förvaltare får marknadsföra en utländsk EES-baserad alternativ investeringsfond i fondens hemland, bör AIF-förvaltaren därför få marknadsföra fonden inom ramen för programmet för anställdas andelsägande eller sparande även till anställda här i landet utan tillstånd från Finansinspektionen.

Finansinspektionen anser att det bör förtydligas hur förslaget förhåller sig till undantaget från tillämpningsområdet för lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder för program för anställdas andelsägande eller sparande (1 kap. 13 § andra stycket 6). Regeringen konstaterar att det nu aktuella förslaget genomför nya regler som har införts i AIFM-direktivet. AIFM-direktivet innehåller sedan tidigare ett motsvarande undantag från tillämpningsområdet som lagen (artikel 2.3 f). I skälen i AIFM-direktivet i den ursprungliga lydelsen anges att direktivet inte bör

tillämpas på förvaltningen av program för anställdas andelsägande eller sparande (skäl 8). I undantaget i direktivet anges det att ”Direktivet ska inte tillämpas på följande enheter: ... f) Program för anställdas andelsägande och program för anställdas sparande”. De nu aktuella nya reglerna i direktivet avser AIF-förvaltares marknadsföring av alternativa investeringsfonder inom ramen för sådana program, snarare än programmen i sig eller förvaltningen av programmen. De nya reglerna i direktivet bör enligt regeringens uppfattning därför förstås som att de avser en situation som inte omfattas av undantaget från direktivets tillämpningsområde. Bestämmelserna i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder bör därmed förstås på samma sätt.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer bör få meddela föreskrifter om vilka uppgifter eller handlingar som ska ingå i en ansökan om tillstånd att marknadsföra andelar eller aktier i en svensk alternativ investeringsfond inom ramen för ett program för anställdas andelsägande eller sparande. Det kräver dock inte någon lagändring (se nuvarande bemyndigande att meddela föreskrifter om vilka uppgifter eller handlingar som ska ingå i en ansökan om tillstånd till marknadsföring i 15 kap. 1 § 6 LAIF).

8.10 Vissa regler om sekretess och tystnadsplikt

Regeringens bedömning

Ändringarna i reglerna i AIFM- och UCITS-direktiven om tystnadsplikt tillgodoses genom gällande rätt.

Utredningens bedömning

Bedömningen från utredningen stämmer överens med regeringens bedömning.

Remissinstanserna

Remissinstanserna tillstyrker bedömningen eller har inget att invända mot den.

Skälen för regeringens bedömning

Genom ändringsdirektivet har det gjorts vissa justeringar i reglerna i AIFM- och UCITS-direktiven om tystnadsplikt för personer som är anställda hos nationella myndigheter (artikel 47 i AIFM-direktivet och artikel 102 i UCITS-direktivet). I offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), OSL, finns bestämmelser om sekretess som begränsar rätten att ta del av allmänna handlingar och som reglerar tystnadsplikt i det allmännas verksamhet. Med sekretess avses ett förbud att röja en uppgift, vare sig det sker muntligen, genom utlämnande av en allmän handling eller på något annat sätt (3 kap. 1 §). Lagen är tillämplig på myndigheter och personer som är anställda på nationella myndigheter (2 kap. 1 §).

Ändringarna innebär att det även har gjorts vissa justeringar i reglerna om tystnadsplikt vid utbyte av information mellan de behöriga myndigheterna, Eba, Eiopa och Esma (ESA-myndigheterna) och ESRB. För uppgifter som Finansinspektionen har fått från en myndighet i ett annat land gäller sekretess för uppgift om affärs- eller driftförhållanden och ekonomiska eller personliga förhållanden, om uppgifterna har tagits emot enligt ett av riksdagen godkänt avtal härom med en annan stat eller med en mellanstatlig organisation(30 kap. 7 § första och andra styckena OSL). Termen avtal omfattar rättsakter som gäller till följd av Sveriges medlemskap i EU, dvs. anslutningsfördragen, förordningar och direktiv som utfärdas av EU:s institutioner (se bl.a. prop. 2004/05:142 s. 50, prop. 2006/07:65 s. 248 och prop. 2006/07:115 s. 516). Sekretess gäller alltså för information som tas emot av Finansinspektionen i enlighet med AIFM-direktivet eller UCITS-direktivet i den utsträckning uppgifterna inte får lämnas ut enligt respektive direktiv.

Mot denna bakgrund anser regeringen att justeringarna i AIFM- och UCITS-direktiven som har gjorts genom ändringsdirektivet tillgodoses genom gällande rätt.

8.11 Krav i förhållande till länder utanför EES

Regeringens förslag

För att en AIF-förvaltare ska kunna få tillstånd att marknadsföra en alternativ investeringsfond i Sverige ska det land utanför EES i vilket den alternativa investeringsfonden, en mottagarfond till den alternativ investeringsfonden eller dess förvaltare eller, i förekommande fall AIF-förvaltaren själv, är etablerad

– inte ha identifierats av Europeiska kommissionen som ett högrisk-tredjeland, och
– inte vara upptaget i Europeiska unionens reviderade förteckning över icke samarbetsvilliga jurisdiktioner på skatteområdet.

Landet ska ha ingått en skriftlig överenskommelse med Sverige som uppfyller kraven i OECD:s modellavtal för skatter på inkomst och förmögenhet och som säkerställer ett effektivt informationsutbyte i skatteärenden.

Ett förvaringsinstitut för en icke EES-baserad alternativ investeringsfond ska inte få vara etablerat i ett land utanför EES som

– har identifierats av Europeiska kommissionen som ett högrisk-tredjeland, eller
– är upptaget i Europeiska unionens reviderade förteckning över icke samarbetsvilliga jurisdiktioner på skatteområdet.

Om det land där förvaringsinstitutet för en sådan alternativ investeringsfond är etablerat identifieras som ett högrisktredjeland eller förs in i den reviderade förteckningen, ska AIF-förvaltaren se till att det utses ett nytt förvaringsinstitut inom en lämplig tidsperiod, med beaktande av investerarnas intressen. Den tidsperioden ska dock inte få vara längre än två år.

Utredningens förslag

Förslaget från utredningen stämmer i sak överens med regeringens förslag, men har en annan lagteknisk utformning.

Remissinstanserna

Flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det. *Finansinspektionen* anser att det bör övervägas om lagtexten bör förtydligas med en hänvisning till EU:s Penningtvättsdirektiv när det gäller Europeiska kommissionens identifiering av högrisktredjeland.

Skälen för regeringens förslag

I AIFM-direktivet finns regler som gäller när AIF-förvaltaren eller den alternativa investeringsfonden, eller båda dessa hör hemma utanför EU. Vissa av reglerna innehåller minimikrav som ska vara uppfyllda om en medlemsstat väljer att i sin nationella lagstiftning tillåta att EU-baserade AIF-förvaltare marknadsför icke EU-baserade alternativa investeringsfonder eller icke EU-baserade AIF-förvaltare marknadsför alternativa investeringsfonder på medlemsstatens territorium (artiklarna 36 och 42).

Genom ändringsdirektivet har dessa krav i AIFM-direktivet ändrats för att, för det första, stämma överens med de standarder som fastställs i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/849 av den 20 maj 2015 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt eller finansiering av terrorism, om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG och kommissionens direktiv 2006/70/EG (se skäl 45 i ändringsdirektivet). Enligt de ursprungliga reglerna i AIFM-direktivet har det krävts att det land i vilket en icke EU-baserad AIF-förvaltare eller en icke EU-baserad alternativ investeringsfond är etablerad inte har tagits med i förteckningen över icke samarbetsvilliga länder och territorier av Financial Action Task Force (FATF). Genom den ändring som har gjorts genom ändringsdirektivet ska landet i stället inte ha identifierats som ett högrisktredjeland enligt artikel 9.2 i penningtvättsdirektivet (artiklarna 36.1 c och 42.1 första stycket c i AIFM-direktivet).

För det andra har det lagts till ett krav på att landet ska ha undertecknat ett avtal med AIF-förvaltarens respektive den alternativa investeringsfondens hemmedlemsstat som till fullo uppfyller de normer som fastställs i artikel 26 i OECD:s modellavtal för skatter på inkomst och förmögenhet och säkerställer ett effektivt informationsutbyte i skatteärenden, inbegripet eventuella multilaterala skatteavtal. Vidare får landet inte omnämnas i bilaga I till rådets slutsatser om EU:s reviderade förteckning över icke samarbetsvilliga jurisdiktioner på skatteområdet (artiklarna 36.1 d och 42.1 första stycket d i AIFM-direktivet). Landet ska också ha undertecknat ett sådant avtal med varje annan medlemsstat där andelarna eller aktierna i den icke EU-baserade alternativa investeringsfonden är avsedda att marknadsföras.

De nu aktuella reglerna i AIFM-direktivet bör genomföras i svensk rätt genom att de justerade eller nya kraven i direktivet tas in i bestämmelserna om icke EES-baserade alternativa investeringsfonder och icke EES-

baserade AIF-förvaltare i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (4 kap. 3 och 8 §§ och 5 kap. 5 och 10 §§).

När det gäller det nya kravet att ett land inte får ha identifierats av kommissionen som ett högrisktredjeland anser regeringen att lagtexten bör utformas på motsvarande sätt som i annan lagstiftning på finansmarknadsområdet (se 3 kap. 11 § lagen [2017:630] om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism). En uttrycklig hänvisning till penningtvättsdirektivet, som *Finansinspektionen* anser bör övervägas, bör därför inte införas i lagtexten.

Genom ändringsdirektivet har det gjorts ändringar även i de regler i AIFM-direktivet som innebär en möjlighet för icke EU-baserade AIF-förvaltare att genom tillstånd i en medlemsstat (referensmedlemsstat) bedriva verksamhet även i andra medlemsstater (artiklarna 35 och 37–41). De reglerna ska börja tillämpas först om kommissionen har antagit en delegerad akt om det (artikel 67 i AIFM-direktivet). De ursprungliga reglerna i AIFM-direktivet har i svensk rätt genomförts i motsvarande bestämmelser i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder som träder i kraft den dag regeringen bestämmer (se prop. 2013/14:113 och SFS 2014:797). Regeringen avser att i ett annat sammanhang behandla de ändringar som bör göras i de bestämmelserna med anledning av ändringarna i AIFM-direktivet.

Det har vidare gjorts ändringar i de särskilda krav som gäller för förvaringsinstitut utanför EES (artikel 21.6 första stycket). Ett förvaringsinstitut utanför EES får enligt direktivet utses bara för icke EES-baserade alternativa investeringsfonder (artikel 21.3 andra stycket och 21.5 b). I svensk rätt har kraven på sådana förvaringsinstitut införts i motsvarande bestämmelser i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (9 kap. 6 §). Enligt lagen gäller även att det är bara för icke EES-baserade alternativa investeringsfonder som ett sådant förvaringsinstitut får utses (se 9 kap. 4 och 5 §§). Ändringarna i direktivet innebär att landet där förvaringsinstitutet är etablerat inte ska ha identifierats av Europeiska kommissionen som ett högrisktredjeland och att landet inte ska vara upptaget i EU:s reviderade förteckning över icke samarbetsvilliga jurisdiktioner på skatteområdet (artikel 21.6 första stycket c och d). Motsvarande ändringar bör göras i bestämmelserna i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (9 kap. 6 §). Genom ändringsdirektivet har det också införts krav på att det ska utses ett nytt förvaringsinstitut för en icke EES-baserad alternativ investeringsfond om landet identifieras som ett högrisktredjeland eller läggs till i den reviderade förteckningen efter det att förvaringsinstitutet för den fonden har utsetts. Ett nytt förvaringsinstitut ska då utses inom en lämplig period, med vederbörlig hänsyn till investerarnas intressen. Den tidsperioden ska dock inte vara längre än två år (artikel 21.6 andra stycket, i lydelsen enligt ändringsdirektivet). De nya kraven i AIFM-direktivet bör tas in i motsvarande bestämmelser i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder.

9 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

9.1 Ikraftträdande

Regeringens förslag

Ändringarna i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder som avser tillsynsrapportering ska träda i kraft den 16 april 2027.

Övriga lagändringar ska träda i kraft den 1 juli 2026.

De lagar om ändring i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder som har antagits med anledning av reglerna i AIFM-direktivet om marknadsföringspass för AIF-förvaltare och alternativa investeringsfonder från tredjeland ska utgå.

Utredningens förslag

Förslaget från utredningen stämmer delvis överens med regeringens förslag. Utredningen föreslår att de lagändringar som inte avser tillsynsrapportering i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder ska träda i kraft den 16 april 2026. Utredningen föreslår inte att de lagar om ändring i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder som har antagits med anledning av reglerna i AIFM-direktivet om marknadsföringspass för AIF-förvaltare och alternativa investeringsfonder från tredjeland ska utgå.

Remissinstanserna

Remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det.

Skälen för regeringens förslag

Enligt ändringsdirektivet ska medlemsstaterna senast den 16 april 2026 anta och offentliggöra de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa direktivet (artikel 3.1 första stycket). Medlemsstaterna ska, med vissa undantag avseende tillsynsrapportering (se nedan), tillämpa dessa bestämmelser från och med den dagen. I detta lagstiftningsärende bedöms det dock inte vara möjligt. De lagändringar som innebär genomförande av ändringsdirektivet bör därför träda i kraft så snart som möjligt, vilket bedöms vara den 1 juli 2026. Även övriga lagändringar, som inte utgör genomförande av direktivet, bör träda i kraft den dagen.

De bestämmelser som genomför de ändrade reglerna om tillsynsrapportering i AIFM-direktivet (se avsnitt 8.6) ska börja tillämpas den 16 april 2027 (artikel 24 i AIFM-direktivet, artikel 3.1 andra stycket i ändringsdirektivet). De ändringar som föreslås i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder med anledning av de reglerna bör därför träda i kraft den dagen (avsnitt 2.6).

AIFM-direktivet innehåller harmoniserade regler för icke EU-baserade AIF-förvaltare och icke EU-baserade alternativa investeringsfonder (artiklarna 35 och 37–41). Dessa artiklar handlar om marknadsföringspass

även för sådana förvaltare och fonder och bygger på samma principer för gränsöverskridande verksamhet som gäller då både förvaltaren och fonden är etablerade inom EU, dvs. principen om hemlandstillsyn och anmälningsförfarande. Reglerna om marknadsföringspass avseende icke EES-baserade AIF-förvaltare och alternativa investeringsfonder har genomförts i svensk rätt i huvudsak genom bestämmelser i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (4–6, 13 och 15 kap., se prop. 2013/14:113 s. 335–337 och SFS 2014:797 och SFS 2014:798). Tillämpningen av dessa regler är emellertid villkorade och senarelagda (artiklarna 66.3 och 67 i AIFM-direktivet). Efter ett positivt råd och yttrande från Esma ska kommissionen anta en delegerad akt för att ange när reglerna ska bli tillämpliga i alla medlemsstater (artikel 67.6 i AIFM-direktivet).

En sådan delegerad akt har dock ännu inte antagits av kommissionen. Det framstår inte heller troligt att det kommer att antas en sådan delegerad akt inom överskådlig tid. De svenska bestämmelser som genomför AIFM-direktivet i denna del har tagits in i lagar om ändring i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder som ska träda i kraft den dag regeringen som bestämmer. Denna lagstiftningsteknik leder emellertid till att varje ändring som görs i en paragraf i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder som ändras genom en sådan ändringslag medför att det behöver göras en ändring i den paragrafen även i ändringslagen. Mot bakgrund av att det är oklart om eller när kommissionen kommer att anta en delegerad akt och då denna lagstiftningsteknik gör lagstiftningen svåröverskådlig, bör dessa lagar om ändring i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder utgå. Sådana lagar om ändring i den lagen bör i stället göras i ett annat sammanhang.

9.2 Övergångsbestämmelser om likviditetshanteringsverktyg

Regeringens förslag

Ett fondbolag ska för varje värdepappersfond som bolaget vid utgången av juni 2026 förvaltar ansöka om godkännande av ändring i fondbestämmelserna med anledning av de likviditetshanteringsverktyg som har valts och till Finansinspektionen lämna in sina riktlinjer och förfaranden för tillämpningen av dessa verktyg senast den 30 december 2026. Finansinspektionen ska underrätta fondbolaget om sitt beslut om ansökan om ändringar i fondbestämmelserna inom sex månader från det att en fullständig ansökan har lämnats in till inspektionen. Denna tidsfrist ska gälla även om ansökan avser andra ändringar i fondbestämmelserna än bara val av likviditetshanteringsverktyg. Om ansökan avslås ska Finansinspektionen få ge fondbolaget tillfälle att lämna in en ny ansökan inom skälig tid. Finansinspektionen ska underrätta fondbolaget om sitt beslut med anledning av en sådan ansökan inom sex månader från det att en fullständig ansökan har lämnats in till inspektionen.

Om ett fondbolag vid utgången av juni 2026 har tillstånd att tillämpa ett justerat fondandelsvärde ska de nuvarande bestämmelserna om detta

fortsätta att tillämpas till dess att Finansinspektionen slutligt har prövat ansökan om ändring av fondbestämmelserna.

Om ansökan bara innefattar val av likviditetshanteringsverktyg ska Finansinspektionen få besluta att berörda fondandelsägare ska underrättas om ändringen genom information på fondbolagets webbplats och genom kungörelse i Post- och Inrikes Tidningar. För en sådan underrättelse ska övriga bestämmelser om underrättelse till fondandelsägare i lagen om värdepappersfonder gälla.

Övergångsbestämmelserna som ska gälla för fondbolag ska gälla också för förvaltningsbolag som förvaltar en värdepappersfond och AIF-förvaltare som förvaltar en specialfond.

En AIF-förvaltare som väljer likviditetshanteringsverktyg som innebär en väsentlig ändring avseende förvaltarens verksamhet eller organisation ska skriftligen anmäla detta till Finansinspektionen senast den 30 december 2026. Finansinspektionen ska inom tre månader från det att en anmälan om väsentlig ändring togs emot lämna besked till AIF-förvaltaren om ändringen inte godtas eller leder till en begränsning av omfattningen av förvaltarens tillstånd. Om det finns särskilda skäl ska Finansinspektionen få förlänga tidsfristen med högst två månader. Ändringen ska få genomföras om Finansinspektionen inte motsätter sig den inom tidsfristen. Om valet av likviditetshanteringsverktyg inte utgör en väsentlig ändring, ska AIF-förvaltaren skriftligen underrätta Finansinspektionen om de likviditetshanteringsverktyg som har valts senast den 30 december 2026.

En AIF-förvaltare ska till Finansinspektionen lämna in sina riktlinjer och förfaranden för tillämpningen av likviditetshanteringsverktyg i samband med att en anmälan om väsentlig ändring eller underrättelse om de likviditetshanteringsverktyg som har valts lämnas in.

Utredningens förslag

Förslaget från utredningen stämmer delvis överens med regeringens förslag. Utredningen föreslår att AIF-förvaltare ska göra en anmälan om väsentlig ändring med anledning av de likviditetshanteringsverktyg som förvaltaren har valt. Utredningen föreslår vidare att ansökan om ändring av fondbestämmelserna till följd av val av likviditetshanteringsverktyg ska göras senast den 16 oktober 2026 och att fondbolag och AIF-förvaltare ska ge in en redogörelse för sina system för tillämpning av likviditetshanteringssystem senast samma datum. Utredningen föreslår dessutom att en ändring av fondbestämmelserna ska tillkännages genom information på fondbolagets webbplats samt genom kungörelse i Post- och Inrikes Tidningar. Förslagen från utredningen har även en annan lagteknisk utformning.

Remissinstanserna

Flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det. *Finansinspektionen* anser att även AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder bör omfattas av motsvarande övergångsbestämmelser som föreslås för fondbolag och förvaltningsbolag i fråga om tidsfrister, kungörelse och justerat fondandelsvärde. Det bör enligt inspektionen även

förtydligas att fondbolagens underrättelse om sina rutiner och förfaranden för tillämpning av likviditetshanteringsverktyg ska ges in till inspektionen första gången i samband med ansökan om ändrade fondbestämmelser enligt övergångsbestämmelserna. Detsamma bör gälla för förvaltningsbolag som förvaltar en värdepappersfond. *Fondbolagens förening* anser att den lagstadgade tidsfristen om två månader inte ska få förlängas till sex månader när det rör sig om andra ändringar av fondbestämmelser än de som rör val av likviditetshanteringsverktyg eller när det rör sig om nya fondbestämmelser. *Konsumentverket* anser att det inte går att utläsa om införandet av likviditetshanteringsverktyg är att anse som ändringar av väsentlig betydelse för fondandelsägare.

Skälen för regeringens förslag

Övergångsbestämmelser för fondbolag, förvaltningsbolag som förvaltar en värdepappersfond och AIF-förvaltare som förvaltar en specialfond

Förslagen om val av likviditetshanteringsverktyg innebär under en övergångsperiod ett omfattande arbete för aktörer på den svenska fondmarknaden. För fondbolag, förvaltningsbolag som förvaltar värdepappersfonder och AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder innebär det att de ska välja likviditetshanteringsverktyg och anpassa sin verksamhet. Finansinspektionen ska i sin tur godkänna fondbestämmelserna för över 900 värdepappersfonder eller specialfonder.

Det finns inte någon uttrycklig övergångsreglering för dessa frågor i ändringsdirektivet. Regeringen instämmer emellertid med utredningen i att genomförandet av reglerna i direktivet kräver övergångsbestämmelser för att berörda företag ska ha möjlighet att anpassa sin verksamhet till den nya regleringen och Finansinspektionen ska kunna vidta nödvändiga åtgärder.

Övergångsbestämmelserna bör göra det möjligt för ett fondbolag att ansöka om ändring i fondbestämmelser under en övergångsperiod för att undvika att alla ansökningar om ändring i fondbestämmelser som behöver göras med anledningen av förslagen om val av likviditetshanteringsverktyg lämnas in samtidigt till Finansinspektionen. En ansökan om godkännande av ändring i fondbestämmelser med anledning av de likviditetshanteringsverktyg som har valts för fonder som redan är bildade när lagändringarna träder i kraft bör ges in senast den 30 december 2026, alltså inom sex månader från att de nya bestämmelserna har trätt i kraft. Fondbolaget bör inom samma tidsfrist också underrätta Finansinspektionen om sina riktlinjer och förfaranden för tillämpningen av likviditetshanteringsverktygen.

Övergångsbestämmelserna bör även reglera den tid Finansinspektionen har på sig för sin prövning av de ärenden som avser ändringar i fondbestämmelser som kommer att lämnas in under första halvåret 2026. Finansinspektionen ska enligt lagen om värdepappersfonder underrätta fondbolaget om sitt beslut med anledning av en ansökan om godkännande av ändringar i fondbestämmelserna inom två månader från det att en fullständig ansökan har lämnats in till inspektionen (4 kap. 9 § fjärde stycket). Bestämmelsen om tidsfristens längd genomför en regel i UCITS-direktivet (artikel 5.4 andra stycket), som dock gäller ursprunglig auktorisation av fondföretag och inte situationen när likviditetshanterings-

verktyg ska väljas. Regeringen anser i likhet med utredningen att Finansinspektionen bör få en längre tid för sin prövning än den tidsfrist om två månader som annars gäller för ett ärende om godkännande av fondbestämmelser eller ändringar i dem. Skälet för det är att ett stort antal prövningar av ansökningar om i vissa fall helt nya likviditetshanteringsverktyg ska göras samtidigt. Finansinspektionen bör därför få en tidsfrist på sex månader att pröva en ansökan om ändrade fondbestämmelser från det att en fullständig ansökan har lämnats in till inspektionen.

Övergångsbestämmelserna bör gälla för en ansökan om ändring i fondbestämmelserna som innefattar val av likviditetshanteringsverktyg. Det innebär att övergångsbestämmelserna bör vara tillämpliga även när ändringarna inte bara avser de likviditetshanteringsverktyg som har valts utan också andra ändringar, exempelvis införande av uppsägningstider. *Fondbolagens förening* anser dock att övergångsbestämmelserna inte bör tillämpas på andra ändringar i fondbestämmelserna om de inte också innefattar likviditetshanteringsverktyg eller på fondbestämmelser i en ny fond. Ett fondbolag skulle därmed, med föreningens synsätt, kunna ha två eller fler parallella ansökningar för samma fond samtidigt hos Finansinspektionen. Regeringen konstaterar att ramen för Finansinspektionens prövning är fondbestämmelserna i sin helhet. I vilken utsträckning en ny ansökan ska anses utgöra en komplettering av den första ansökan eller kan prövas separat bör avgöras i det enskilda fallet.

Ett fondbolag som vid utgången av juni 2026 har tillstånd att tillämpa ett justerat fondandelsvärde (4 kap. 10 b § LVF) bör få fortsätta att göra det till dess att en ansökan om ändrade fondbestämmelser med anledning av val av likviditetshanteringsverktyg har prövats slutligt.

Utredningen föreslår att ändringar i fondbestämmelserna med anledning av val av likviditetshanteringsverktyg ska tillkännages genom information på fondbolagets webbplats och genom kungörelse i Post- och Inrikes Tidningar. Bakgrunden till det förslaget är att Finansinspektionen får besluta att berörda fondandelsägare ska underrättas om ändringar i fondbestämmelserna (4 kap. 9 a § andra stycket första meningen LVF). Om det handlar om ändringar av väsentlig betydelse för fondandelsägare, ska Finansinspektionen dessutom besluta att berörda andelsägare ska ha rätt att få sina fondandelar inlösta innan de ändrade fondbestämmelserna börjar tillämpas och möjligheten att begära inlösen ska ges under minst 30 dagar räknat från underrättelsen (4 kap. 9 b § LVF). Oavsett om en ändring kan anses vara av väsentlig betydelse eller inte, får Finansinspektionen besluta att andelsägarna ska underrättas om ändringen. Av förarbetena framgår att ett sådant beslut kan motiveras av att det handlar om ändringar som det ändå är viktigt att andelsägarna får information om (prop. 2010/11:135 s. 242–243).

Regeringen gör, i likhet med utredningen, bedömningen att införandet av likviditetshanteringsverktyg utgör en sådan ändring som andelsägarna bör underrättas om. Det kan å ena sidan bli dyrt och tidskrävande för ett fondbolag om det skulle behöva underrätta varje enskild andelsägare i varje enskild fond om de nya likviditetshanteringsverktygen. Å andra sidan utgör införandet av likviditetshanteringsverktyg information som typiskt sett är viktig för en andelsägare. I likhet med utredningen anser regeringen att det finns skäl för att under den tid som övergångsbestämmelserna ska tillämpas införa en lättnad för fondförvaltarna när det gäller

hur underrättelse till fondandelsägarna ska kunna ske. Regeringen anser dock att övergångsbestämmelserna bör utformas på så sätt att Finansinspektionen får, inte ska, besluta att berörda andelsägare kan underrättas om ändringar i fondbestämmelserna till följd av val av likviditetshanteringsverktyg genom information på fondbolagets webbplats och genom kungörelse i Post- och Inrikes Tidningar. Finansinspektionen bör därmed i det enskilda fallet kunna ta ställning till på vilket sätt underrättelse bör ske utifrån vad som bedöms lämpligt med beaktande av vikten av att fondandelsägare underrättas om ändringar som är av väsentlig betydelse för dem. Vid denna bedömning bör det vägas in vilka andra informationsinsatser som branschen generellt har genomfört för att fondandelsägarna ska nås av information om införandet av likviditetshanteringsverktyg.

I övrigt bör bestämmelserna i lagen om värdepappersfonder gälla om att underrättelsen bl.a. ska innehålla lämplig information om syftet med ändringarna och vilka konsekvenser de kan få för andelsägarna. Finansinspektionen behöver också ta ställning det som *Konsumentverket* tar upp i sitt remissvar, nämligen om ett val av likviditetshanteringsverktyg utgör en ändring av väsentlig betydelse som ger rätt till inlösen för andelsägarna. Övergångsbestämmelserna bör emellertid gälla bara för beslut om ändring i fondbestämmelser som inte avser andra ändringar än val av likviditetshanteringsverktyg. Om det finns andra ändringar bör alltså berörda andelsägare underrättas enligt de bestämmelser som gäller enligt lagen om värdepappersfonder.

Övergångsbestämmelserna om ansökan om ändring i fondbestämmelser bör införas i lagen om värdepappersfonder. På så sätt omfattas fondbolag och förvaltningsbolag som förvaltar värdepappersfonder (jfr 1 kap. 6 d § LVF). Regeringen instämmer i det som *Finansinspektionen* framför om att övergångsbestämmelserna bör gälla även för specialfonder. Det kräver emellertid inte någon lagstiftningsåtgärd. Den ändring som föreslås i lagen om värdepappersfonder omfattar nämligen specialfonder i och med den hänvisning till bestämmelserna om fondbestämmelser i den lagen som finns i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (se hänvisningen i 12 kap. 5 § LAIF till 4 kap. 8 § LVF). Även bestämmelserna om underrättelse om riktlinjer och förfarande för tillämpningen av likviditetshanteringsverktyg i lagen om värdepappersfonder gäller för AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder (se hänvisningen i 12 kap. 13 § LAIF till 5 kap. LVF).

Övergångsbestämmelser för AIF-förvaltare som förvaltar andra alternativa investeringsfonder än specialfonder

Det finns även behov av att införa övergångsbestämmelser för AIF-förvaltare i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder. Regeringen föreslår i denna lagrådsremiss, till skillnad från utredningen, att det inte ska anges i lag att byte av likviditetshanteringsverktyg är en väsentlig ändring avseende AIF-förvaltarens verksamhet (se avsnitt 6.2.1 och jfr 3 kap. 10 § LAIF). Däremot bör byte av sådana verktyg i de allra flesta fallen vara en ändring som ska anmälas. Det bör därför införas en övergångsbestämmelse om att en AIF-förvaltare som väljer likviditetshanteringsverktyg som innebär en väsentlig ändring avseende förvaltarens verksamhet eller organisation skriftligen ska anmäla detta till Finans-

inspektionen senast den 30 december 2026 (jfr det som föreslås när det gäller ansökan om ändring i fondbestämmelser, se ovan under rubriken Övergångsbestämmelser för fondbolag, förvaltningsbolag som förvaltar en värdepappersfond och AIF-förvaltare som förvaltar en specialfond).

Förfarandet för att anmäla sådana ändringar skiljer sig från förfarandet när det gäller att ansöka om godkännande av ändrade fondbestämmelser bl.a. på så sätt att om Finansinspektionen inte motsätter sig ändringen inom en månad, eller två månader vid förlängning, får ändringen genomföras. Regeringen anser i likhet med utredningen att tidsfristen för Finansinspektionen att ta ställning till en anmälan bör vara längre än den tidsfrist som normalt gäller. Skälet för det är att ge utrymme för Finansinspektionen att ta ställning till ett mycket stort antal anmälningar under en begränsad tid. Tidsfristerna bör gälla bara första gången en AIF-förvaltare anmäler en väsentlig ändring med anledning av val av likviditetshanteringsverktyg. Finansinspektionen bör inom tre månader från det att en sådan anmälan togs emot lämna besked till AIF-förvaltaren om ändringen inte godtas eller leder till en begränsning av tillståndets omfattning. Om det finns särskilda skäl, bör Finansinspektionen få förlänga tidsfristen med högst två månader. Om ett val av likviditetshanteringsverktyg inte utgör en väsentlig, ska AIF-förvaltaren enligt det som föreslås i denna lagrådsremiss underrätta Finansinspektionen om valet av verktyg (se avsnitt 6.2.1). AIF-förvaltare bör även när det gäller en sådan underrättelse få en förlängd tidsfrist till senast den 30 december 2026.

Det bör även införas övergångsbestämmelser för AIF-förvaltare som innebär att en AIF-förvaltare senast den 30 december 2026 ska underrätta Finansinspektionen om sina riktlinjer och förfaranden för tillämpningen av likviditetshanteringsverktyg (jfr det som föreslås när det gäller fondbolags riktlinjer och förfaranden för tillämpningen av likviditetshanteringsverktyg, se ovan under rubriken Övergångsbestämmelser för fondbolag, förvaltningsbolag som förvaltar en värdepappersfond och AIF-förvaltare som förvaltar en specialfond).

9.3 Övergångsbestämmelser om förutsättningar för tillstånd för AIF-förvaltare och fondbolag

Regeringens förslag

En svensk AIF-förvaltare som vid utgången av juni 2026 har tillstånd att förvalta en alternativ investeringsfond ska senast den 30 december 2026 uppfylla de nya kraven på att verksamhetsinriktningen ska beslutas av minst två fysiska personer. Personerna ska vara lämpliga, ha hemvist inom EES och antingen vara heltidsanställda eller ha åtagit sig att leda verksamheten på heltid. Motsvarande ska gälla för ett fondbolag som vid utgången av juni 2026 har tillstånd att driva fondverksamhet.

Utredningens förslag

Förslaget från utredningen stämmer delvis överens med regeringens förslag. Utredningen föreslår att de nya förutsättningarna för tillstånd ska börja tillämpas den 16 oktober 2026 när det gäller AIF-förvaltare och fondbolag som har tillstånd den 16 april 2026.

Remissinstanserna

Remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det.

Skälen för regeringens förslag

En svensk AIF-förvaltare med tillstånd av Finansinspektionen ska vid varje tidpunkt uppfylla villkoren för tillstånd enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (3 kap. 1 § första stycket andra meningen). Det ytterligare villkor för tillstånd som föreslås i denna lagrådsremiss, som innebär att AIF-förvaltarens verksamhetsinriktning ska beslutas av minst två fysiska personer som uppfyller vissa krav, kommer alltså att bli tillämpligt också för AIF-förvaltare som redan har tillstånd (se avsnitt 8.3.1).

Även ett fondbolag ska under verksamhetens gång alltid uppfylla kraven för tillstånd (2 kap. 1 § och 12 kap. 1 § LVF). Det ytterligare villkor för tillstånd att driva fondverksamhet som föreslås i denna lagrådsremiss – att bolagets verksamhetsinriktning ska beslutas av minst två fysiska personer som uppfyller vissa krav – kommer därmed att bli tillämpligt även för fondbolag som redan har tillstånd (se avsnitt 8.3.2).

Utredningen föreslår att det ska införas övergångsbestämmelser för AIF-förvaltare och fondbolag som vid den tidpunkt lagändringarna föreslås träda i kraft redan har tillstånd. I likhet med utredningen anser regeringen att det är lämpligt att dessa AIF-förvaltare och fondbolag ges en viss tidsfrist för att uppfylla dessa nya förutsättningar för tillstånd. Utredningen föreslår att tidsfristen ska vara sex månader. Regeringen anser att den perioden är väl avvägd. Det bör därför införas en övergångsbestämmelse om att sådana AIF-förvaltare respektive fondbolag ska uppfylla dessa nya förutsättningar för tillstånd senast den 30 december 2026.

9.4 Övergångsbestämmelser om alternativa investeringsfonder som ger ut lån

Regeringens förslag

En alternativ investeringsfond som har bildats före den 15 april 2024 och som vid utgången av juni 2026 överskrider investeringsgränsen för fondens direkta och indirekta lån till enskilda låntagare ska få fortsätta att överskrida den gränsen till och med den 15 april 2029. AIF-förvaltaren ska dock se till att gränsen under denna tid inte överskrids ytterligare.

En långivande alternativ investeringsfond som har bildats före den 15 april 2024 och som vid utgången av juni 2026 överskrider begränsningarna för förhållandet mellan fondens exponering mot beviljade lån

och dess nettotillgångsvärde (NAV) ska få fortsätta att överskrida de begränsningarna till och med den 15 april 2029. Dock ska AIF-förvaltaren säkerställa att förhållandet mellan exponeringen och nettotillgångsvärdet (NAV) under denna tid inte ökar ytterligare.

En långivande alternativ investeringsfond som har bildats före den 15 april 2024 ska tillämpa huvudregeln att en sådan fond ska vara sluten från och med den 17 april 2029.

De ovan angivna kraven ska inte tillämpas på en långivande alternativ investeringsfond som har bildats före den 15 april 2024 och som inte anskaffat eller anskaffar ytterligare kapital efter detta datum.

När det gäller lån som en alternativ investeringsfond har gett ut före den 15 april 2024 ska fonden inte tillämpa

- kravet på ändamålsenliga riktlinjer och förfaranden för kreditprövning och långivning samt för att löpande bedöma kreditrisken och för att administrera och övervaka kreditportföljen,
- förbudet mot lån till vissa personer och företag,
- förbudet mot att ha en som investeringsstrategi att helt eller delvis ge ut direkta eller indirekta lån med syftet att fonden inte ska behålla någon exponering mot lånen,
- kravet på att behålla minst fem procent av det nominella värdet av lånet, och
- förbudet mot att ge ut vissa lån till konsumenter.

Utredningens förslag

Förslaget från utredningen stämmer delvis överens med regeringens förslag. Utredningen föreslår att det införs en övergångsbestämmelse avseende reglerna om intäkter från långivande verksamhet. Vidare lämnar utredningen inte något förslag om förbud för alternativa investeringsfonder att ge ut vissa typer av konsumentkrediter. Förslaget från utredningen har även en annan lagteknisk utformning.

Remissinstanserna

Remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det.

Skälen för regeringens förslag

Genom ändringsdirektivet införs övergångsbestämmelser i AIFM-direktivet i fråga om de nya regler som avser alternativa investeringsfonder som ger ut lån (artikel 61).

Vissa av bestämmelserna tar sikte på förvaltare av alternativa investeringsfonder som förvaltar alternativa investeringsfonder som ger ut lån och som bildades före den 15 april 2024. Dessa förvaltare ska anses uppfylla vissa av kraven i ändringsdirektivet fram till och med den 16 april 2029. Det gäller reglerna om investeringsgräns vid långivning till vissa finansiella företag (artikel 15.4a, artikel 15.4c och artikel 15.4d, se avsnitt 7.4), gränser för en alternativ investeringsfonds finansiella hävstång (artikel 15.4b, se avsnitt 7.8.3) och huvudregeln om att en långivande alternativ investeringsfond ska vara sluten (artikel 16.2a, se avsnitt 7.8.2).

Övergångsbestämmelserna som avser investeringsgränsen (artikel 15.4a) och gränsen för finansiell hävstång (artikel 15.4b) begränsas dock i viss utsträckning genom särskilda bestämmelser som gäller till och med den 15 april 2029. Dessa innebär att om det nominella värdet av de lån som ges ut av en alternativ investeringsfond till en enskild låntagare överstiger investeringsgränsen, eller om en alternativ investeringsfonds finansiella hävstång överstiger angivna gränser, får förvaltaren inte öka det värdet. Om det nominella värdet av de lån som ges ut av en alternativ investeringsfond till en enskild låntagare, eller en alternativ investeringsfonds finansiella hävstång, däremot ligger under respektive gränser får förvaltaren inte öka detta värde eller denna finansiella hävstång över de föreskrivna gränserna. Vidare införs en bestämmelse som innebär att om ovan nämnda förvaltare inte anskaffar ytterligare kapital efter den 15 april 2024 ska de anses uppfylla ovan uppräknade krav (artikel 15.4a–15.4d och artikel 16.2a). Det införs även en möjlighet för aktuella förvaltare att välja att omfattas av kraven, förutsatt att de behöriga myndigheterna i förvaltarens hemmedlemsstat underrättas om detta.

Det införs även vissa övergångsbestämmelser när det gäller alternativa investeringsfonder som gett ut lån före den 15 april 2024. Förvaltare av sådana alternativa investeringsfonden ska få fortsätta att förvalta sådana fonder utan att följa vissa regler i fråga om dessa lån. Det gäller bl.a. kravet på ändamålsenliga riktlinjer och förfaranden för kreditprövning och långivning (artikel 15.3 första stycket d, se avsnitt 7.3), förbudet mot lån till vissa personer och företag (artikel 15.4e, se avsnitt 7.5) och förbudet mot att ge ut vissa lån till konsumenter (artikel 15.4g, se avsnitt 7.9). Därutöver omfattas reglerna om bibehållande av risk för utgivna lån (se avsnitt 7.7). Det gäller dels förbudet mot att ha som investeringsstrategi att helt eller delvis ge ut lån endast i syfte att överföra lånen eller exponeringar av lånen till tredje part (artikel 15.4h), dels kravet på att behålla minst fem procent av det nominella värdet av varje lån som fonden har gett (artikel 15.4i). Förslagen i denna lagrådsremiss innebär att de regler i AIFM-direktivet som omfattas av övergångsbestämmelserna som beskrivs ovan ska genomföras i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder. Övergångsbestämmelserna bör därför genomföras genom att motsvarande övergångsbestämmelser tas in i den lagen. När det gäller innebörden av finansiell hävstång, se avsnitt 7.8.3.

När det gäller övergångsbestämmelserna för investeringsgränsen (artikel 15.4a) och gränsen för finansiell hävstång (artikel 15.4b) är dessa formulerade så att de tar sikte på AIF-förvaltare som förvaltar alternativa investeringsfonder som ger ut lån och som bildades före den 15 april 2024. Regeringen anser att reglerna bör förstås så att lånen ska getts ut före det nationella ikraftträdandet, dvs. vid utgången av juni 2026, för att omfattas av övergångsbestämmelserna.

Utöver ovanstående övergångsbestämmelser införs genom ändringsdirektivet en bestämmelse som rör intäkter från långivande verksamhet (artikel 15.4f). Regeringen bedömer dock att innebörden av den regeln redan anses gälla enligt svensk rätt och att direktivbestämmelsen därför inte behöver genomföras (se avsnitt 7.6). Till skillnad från utredningen bedömer regeringen därför att det inte behövs någon övergångsbestämmelse.

9.5 Övergångsbestämmelser om tillstånd att ta emot medel med redovisningsskyldighet

Regeringens förslag

En AIF-förvaltare som utgången av juni 2026 har tillstånd enligt de nuvarande bestämmelserna att ta emot medel med redovisningsskyldighet för att föra investeringssparkonto ska anses ha tillstånd för att ta emot medel med redovisningsskyldighet enligt de nya bestämmelser om tillstånd att ta emot redovisningsmedel som föreslås. Motsvarande ska gälla för ett fondbolag som har tillstånd att ta emot medel med redovisningsskyldighet för att föra investeringssparkonto.

Utredningens förslag

Förslaget från utredningen stämmer överens med regeringens förslag.

Remissinstanserna

Remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det.

Skälen för regeringens förslag

I avsnitt 8.2.1 föreslås lagändringar som innebär att det inte längre ska krävas att en AIF-förvaltare har tillstånd för diskretionär förvaltning av investeringsportföljer för att kunna få tillstånd att ta emot medel med redovisningsskyldighet ska tas bort. I avsnitt 8.2.3 föreslås på motsvarande sätt att det nuvarande kravet att ett fondbolag ska ha tillstånd för portföljförvaltning avseende finansiella instrument för att kunna få tillstånd att ta emot medel med redovisningsskyldighet ska tas bort.

I samma avsnitt föreslås även att de nuvarande bestämmelserna om tillstånd att ta emot medel med redovisningsskyldighet bara för att föra investeringssparkonto ska upphöra att gälla (3 kap. 2 a § LAIF respektive 1 kap. 4 § första stycket 2 LVF). Det är en följd av att de bestämmelserna blir överflödiga i och med de förslag som beskrivs ovan. En AIF-förvaltare eller ett fondbolag som har tillstånd enligt de nuvarande bestämmelserna bör emellertid inte behöva ansöka om tillstånd för att få att ta emot medel med redovisningsskyldighet även i fortsättningen. En sådan AIF-förvaltare och ett sådant fondbolag bör därför anses ha tillstånd för det enligt de nya bestämmelser som föreslås.

10 Förslagens konsekvenser

Regeringens bedömning

Förslagen bedöms kunna leda till vissa ökade kostnader för Finansinspektionen och eventuella kostnader för Pensionsmyndigheten, Fondtorgsnämnden och de allmänna förvaltningsdomstolarna.

De eventuella merkostnader som förslagen medför för myndigheterna kan hanteras inom befintliga ekonomiska ramar.

För de berörda företagen kan förslagen komma att bidra till ökad konkurrens och i förlängningen lägre avgifter för investerare. Förslagen bedöms också leda till ett ökat investerarskydd och motståndskraft. Dock kommer vissa av förslagen att leda till ökade administrativa kostnader.

Kravet på val av likviditetshanteringsverktyg och de nya bestämmelserna om inlösenfrekvens och uppsägningstid kommer att leda till behov av informationsinsatser.

Utredningens bedömning

Utredningens bedömning överensstämmer delvis med regeringens bedömning. Utredningen lämnar förslag för hur merkostnaderna som förslagen innebär för Finansinspektionen ska hanteras.

Remissinstanserna

Flertalet remissinstanser tillstyrker bedömningen eller har inget att invända mot den. *Förvaltningsrätten i Stockholm* och *Kammarrätten i Stockholm* framhåller att finansmarknadsmålen är arbetskrävande och nödvändiga medel måste garanteras. *Konkurrensverket* efterlyser en analys av de ekonomiska konsekvenserna av förslaget att externa AIF-förvaltare respektive fondbolag ska få tillhandahålla nya typer av tjänster. *Regelrådet* bedömer att konsekvensutredningen uppfyller kraven i förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, men anser att det likväl hade varit motiverat med tydligare information om de berörda företagens antal och storlek samt om särskilda hänsyn till små företag. *Fondtorgsnämnden* påpekar att vissa av de åtgärder som föreslås möjligen inte kommer att kunna hanteras inom ramen för premiepensionens fondtorg och framhåller att de nya reglerna kan påverka utformningen av myndighetens krav och villkor i upphandlingar av fonder till premiepensionens fondtorg. *Pensionsmyndigheten* instämmer i förslagen om likviditetshanteringsverktyg och inlösenfrekvens och påpekar att det senare förslaget är möjliggörande och ger fondförvaltare ett större handlingsutrymme. *Svensk Värdepappersmarknad* anser att en lägre inlösenfrekvens skulle kunna få negativ påverkan på privatpersoners benägenhet att spara i fonder samt att möjligheterna att tillämpa vissa likviditetshanteringsverktyg kan begränsas av att distributörer i vissa fall är registrerade som förvaltare för kunders räkning och att införandet av sådana verktyg kan kräva att distributörerna utvecklar nya system och processer.

Skälen för regeringens bedömning

Förslagens syfte

I denna lagrådsremiss föreslår regeringen åtgärder som syftar till att stärka konkurrenskraften och motståndskraften på den svenska fondmarknaden. Förslagen innefattar bl.a. nya möjligheter att bedriva handel med andelar i värdepappersfonder på en MTF-plattform (s.k. börshandlade fonder) och

flexiblare regler för inlösen av andelar i värdepappersfonder. Regeringen föreslår även lagändringar som behövs för att genomföra de ändringar i AIFM-direktivet och UCITS-direktivet som har gjorts genom ändringsdirektivet. Bland de förslag som genomför de nya reglerna från EU finns nya bestämmelser om likviditetshanteringsverktyg, som syftar till att öka fondernas motståndskraft genom bättre förutsättningar för likviditetshanteringen.

De som huvudsakligen berörs av förslagen är aktörerna på fondmarknaden. Det gäller framför allt fondbolag och AIF-förvaltare samt investerare i fonder. Bland investerarna finns såväl professionella investerare som konsumenter. I viss mån berörs även distributörer av fondandelar, såsom värdepappersinstitut (däribland banker och värdepappersbolag), börser, försäkringsföretag och valcentraler inom tjänstepensionen.

Därutöver berörs vissa myndigheter såsom Finansinspektionen, Pensionsmyndigheten och Fondtorgsnämnden. Förslagen bedöms även kunna få konsekvenser för finansiell stabilitet.

Alternativa lösningar

Förslagen som avser genomförandet av EU-direktiv i avsnitten 6.2, 7.1–7.8 och 8 är en följd av ändringar i UCITS-direktivet och AIFM-direktivet. Medlemsstaterna är skyldiga att genomföra reglerna i den nationella lagstiftningen. Om Sverige inte vidtar nödvändiga lagstiftningsåtgärder är det sannolikt att Europeiska kommissionen inleder ett förfarande och väcker talan om fördragsbrott. Att avstå från att vidta lagstiftningsåtgärder utgör alltså inte något alternativ.

I AIFM-direktivet finns emellertid en valmöjlighet för medlemsstaterna att i nationell lagstiftning förbjuda alternativa investeringsfonder att direkt eller indirekt ge ut lån till konsumenter inom deras territorium och att förvalta sådana krediter. Regeringen föreslår i denna lagrådsremiss ett sådant förbud bara när det gäller konsumtionskrediter. En alternativ lösning skulle vara att även förbjuda utlåning av bostadskrediter och s.k. överbryggningslån till konsumenter.

En alternativ investeringsfond kan enligt gällande rätt inte direkt ge ut konsumtionslån till konsumenter i Sverige. Intresset hos befintliga AIF-förvaltare att förvalta fonder som investerar i konsumtionskrediter på ett sätt som skulle utgöra indirekt långivning enligt de nya reglerna om detta i AIFM-direktivet framstår som mycket begränsat eller obefintligt. Därmed förväntas förbudet inte medföra några nämnvärda konsekvenser. När det gäller alternativa lösningar, se avsnitt 7.9.

När det gäller utlåningen från bolånefonder motsvarar denna en mycket liten andel av den totala bolånemarknaden i Sverige, mindre än 1 procent. Enligt SCB:s finansmarknadsstatistik har bolånefondernas andel av nyutlåningen dock varit högre under perioder, även om andelen varierar över tid beroende på bl.a. det aktuella ränteläget. Den begränsade andelen av bolånemarknaden talar för att ett förbud mot långivning till konsumenter skulle kunna införas utan att bolånemarknaden i stort påverkas i väsentlig utsträckning. Då det finns potentiella positiva effekter och då olika regelverk som omger verksamheten sammantaget får anses bidra till en välfungerande marknad, väljer regeringen att fortsatt tillåta verksamheten, se avsnitt 7.9.

När det gäller alternativa lösningar för övriga förslag – se avsnitten om konsekvenserna för de olika aktörerna nedan.

Konsekvenser för Finansinspektionen

Finansinspektionens verksamhet avseende bl.a. regelgivning och tillsyn finansieras via anslag i statens budget. Anslaget ska täckas med de avgifter som tas ut enligt förordningen (2007:1135) om årliga avgifter för finansiering av Finansinspektionens verksamhet. Inspektionen redovisar de avgiftsintäkterna mot inkomsttitel på statens budget. Intäkterna från dessa avgifter tillförs staten. Inspektionens verksamhet med prövning av ansökningar och anmälningar finansieras genom avgifter enligt förordningen (2001:911) om avgifter för prövning av ärenden hos Finansinspektionen, som inspektionen disponerar.

Genomförandet av ändringsdirektivet i svensk rätt innebär tillkommande eller ändrade uppgifter för Finansinspektionen inom i huvudsak befintliga ärendetyper. Det ska bl.a. framgå av fondbestämmelserna eller bolagsordningen vilka likviditetshanteringsverktyg som ska tillämpas för respektive fond. Det gäller för såväl värdepappersfonder, som för öppna alternativa investeringsfonder inklusive specialfonder, totalt över 900. En sådan ändring kräver ändrade fondbestämmelser för värdepappersfonder och specialfonder. För andra alternativa investeringsfonder än specialfonder kan de nya likviditetshanteringsverktygen anses utgöra en väsentlig ändring avseende AIF-förvaltarens verksamhet och ska då anmälas till Finansinspektionen. Såväl ansökan från fondbolag och förvaltningsbolag som förvaltar värdepappersfonder som anmälan av AIF-förvaltare prövas av Finansinspektionen.

Under ett normalt år får Finansinspektionen in drygt 200 sådana ansökningar eller anmälningar. Kraven i AIFM-direktivet och UCITS-direktivet på införandet av likviditetshanteringsverktyg innebär att Finansinspektionen under en begränsad tid kommer att få in 900 ärenden som kräver godkännande. Dessutom kan AIF-förvaltare som förvaltar öppna alternativa investeringsfonder komma att anmäla väsentliga ändringar av verksamheten när de författningsändringar som genomför direktivet träder i kraft. Det innebär att Finansinspektionens ärendemängd under en övergångsperiod kommer att öka väsentligt.

Finansinspektionens prövning av nya fondbestämmelser ska ske inom en lagstadgad tidsfrist (normalt två månader). För att hantera den kraftigt ökade mängden ansökningar föreslås i denna lagrådsremiss övergångsbestämmelser som innebär att fristen för Finansinspektionens prövning får vara längre när ansökan avser val av likviditetshanteringsverktyg. Trots detta innebär införandet av krav på likviditetshanteringsverktyg en betydande anhopning av ärenden för Finansinspektionen under en relativt kort tid. Prövningen avser fondbestämmelserna i sin helhet. För Finansinspektionens prövning av ett ärende godkännande av ändring av fondbestämmelser tas det i dag ut en avgift på 25 500 kronor för en värdepappersfond och 40 500 kronor för en specialfond (se förordningen om avgifter för prövning av ärenden hos Finansinspektionen).

Förslagen att AIF-förvaltarens respektive fondbolagens verksamhetsinriktning ska beslutas av minst två fysiska personer som uppfyller vissa krav, bedöms medföra en viss utökad arbetsbörda för Finansinspektionen.

I de fall där de personer som av AIF-förvaltaren eller fondbolaget identifieras för att uppfylla de kraven är personer som även är föremål för ledningsprövning, så bör den tillkommande lämplighetsprövningen dock vanligtvis bli ytterst begränsad. Regeringen föreslår övergångsbestämmelser som syftar till att underlätta genomförandet för bl.a. Finansinspektionen.

Även förslagen om en större flexibilitet när det gäller inlösenfrekvens och uppsägningstid för fonder kan antas leda till ansökningar om ändrade fondbestämmelser. Prövningen av fondbolagens val av likviditetshanteringsverktyg är lämpliga kan antas vara relativt komplicerad, med tanke på att utrymmet för variation ökar och att avväganden ska göras i förhållande till placeringsinriktning och andra egenskaper hos den aktuella fonden. Regeringens förslag om att en andelsklass i en värdepappersfond eller specialfond ska få vara förenad med villkor om undantag från kravet på att fondandelarna ska lösas in på andelsägarens begäran när andelarna i andelsklassen är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en MTF-plattform förväntas medföra ansökningar om tillstånd, godkännande av nya eller ändrade fondbestämmelser och andra ärenden. Det innebär nya frågor för Finansinspektionen.

Utöver ansökningsförfaranden och anmälningar samt prövningar som Finansinspektionen ska göra inom ramen för dessa påverkar det nya regelverket även myndighetens arbete med bl.a. regelgivning och tillsyn. Nya regler på fondområdet kan bl.a. förväntas innebära ett ökat behov av löpande tillsyn för att kontrollera att de tillämpas på ett korrekt sätt. Förslagen kan också förväntas medföra ett behov av informationsgivning från myndigheten på dess webbplats samt genom särskilda informationsinsatser. Slutligen leder flera av förslagen till ökade kostnader för internationellt arbete och behov av att ta fram nya eller ändrade föreskrifter från Finansinspektionen.

Finansinspektionen bedömer att det kommer att krävas minst två årsarbetskrafter för det löpande tillsynsarbete som följer av förslagen och uppskattar den kostnaden till 3,2 miljoner kronor. Därutöver bedömer Finansinspektionen att informationsinsatser till branschen och konsumenterna samt förenklingsarbete i samband med genomförandet innebär en engångskostnad på en miljon kronor.

Regeringen konstaterar, i likhet med utredningen och Finansinspektionen, att förslagen kommer att leda till ytterligare uppgifter för Finansinspektionen avseende myndighetens tillsyn. När det gäller ändringar till följd av ändringsdirektivet är det dock i huvudsak fråga om sedvanliga uppgifter inom ramen för Finansinspektionens verksamhet. Det kan därför förutsättas att det redan finns strukturer för tillsynen på plats hos myndigheten. Oavsett detta kan det dock antas att förslagen i lagrådsremissen leder till vissa ökade kostnader för Finansinspektionen. Utökade kostnader bedöms dock kunna hanteras inom befintliga ekonomiska ramar.

Konsekvenser för domstolarna

Som berörs ovan medför förslagen att fler ärenden kommer att prövas av Finansinspektionen. Exempelvis innebär de nya reglerna om likviditetshanteringsverktyg att alla värdepappersfonder och specialfonder behöver

få ändrade fondbestämmelser godkända av Finansinspektionen. Inspektionens beslut får överklagas till Förvaltningsrätten i Stockholm och, efter prövningstillstånd, vidare till Kammarrätten i Stockholm.

Under 2022 handlade Förvaltningsrätten i Stockholm två mål enligt lagen om värdepappersfonder och ett mål enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder. Under åren 2023 och 2024 förkom inget sådant mål. Benägenheten att överklaga Finansinspektionens beslut enligt fondlagstiftningen är således mycket begränsad. Även om förslagen i denna lagrådsremiss skulle medföra att antalet överklaganden ökar rör det sig därför sannolikt om ett mycket litet antal mål

Kammarrätten i Stockholm framhåller att finansmarknadsmålen är några av de mest arbetskrävande målen hos domstolen och att nödvändiga medel måste garanteras domstolarna för att den ökade regleringen och förväntad ökad måltillströmning på finansmarknadsområdet ska kunna hanteras. Även *Förvaltningsrätten i Stockholm* för fram att nödvändiga medel måste garanteras. Regeringen konstaterar att fler överklagbara beslut kan komma att meddelas av Finansinspektionen med anledning av förslagen. Mot bakgrund av den låga överklagandebenägenheten på området bedömer regeringen dock att de nya bestämmelserna kommer att leda till domstolsprövning bara i ett fåtal fall. Eventuella kostnader som kan uppkomma för de allmänna förvaltningsdomstolarna med anledning av förslagen ska hanteras inom befintliga ekonomiska ramar.

Konsekvenser för Pensionsmyndigheten och Fondtorgsnämnden

Pensionsmyndigheten är försäkringsgivare för premiepension. I Pensionsmyndighetens uppdrag ingår att erbjuda pensionsspararna ett urval av upphandlade fonder på ett fondtorg för denna (64 kap. 3 § socialförsäkringsbalken). Pensionsmyndigheten ansvarar för premiepensionens it-system för bl.a. handel med fondandelar och är formellt sett andelsägare i de fonder i vilka pensionsspararnas medel som fonderas för deras räkning placeras (64 kap. 3 a §). Om exempelvis en pensionssparare vill byta fonder inom premiepensionen är det alltså Pensionsmyndigheten som vidarebefordrar order till fondförvaltarna. Fondtorgsnämndens uppdrag är att löpande tillhandahålla fonder till fondtorget för premiepensionen genom att upphandla fonder (64 kap. 3 b §). Fondtorgsnämnden får upphandla värdepappersfonder, specialfonder och utländska motsvarigheter till den typen av fonder (2 kap. 1 § lagen [2022:760] om upphandling av fonder till premiepensionens fondtorg). När Fondtorgsnämnden ställer upp krav och villkor i sina upphandlingar måste nämnden bl.a. beakta de rörelseregler som gäller för fondförvaltarna.

Ett genomförande av reglerna om likviditetshanteringsverktyg och därmed sammanhängande ändringar av fondbestämmelserna förväntas kräva vissa åtgärder inom Pensionsmyndighetens och Fondtorgsnämndens respektive verksamhet. Skälet för detta är bl.a. att fondförvaltare som erbjuder fonder på premiepensionens fondtorg ska informera Fondtorgsnämnden om ändringar i en fonds fondbestämmelser eller informationsbroschyrer så att Fondtorgsnämnden kan granska om innebörden av ändringen påverkar ingångna fondavtal. Reglerna om likviditetshanteringsverktyg är tvingande EU-rätt och ställer krav på att alla fondbolag och AIF-förvaltare som förvaltar öppna alternativa investerings-

fonder ska välja minst två likviditetshanteringsverktyg som också kommer att tillämpas.

Vidare innebär förslagen att det blir möjligt att tillämpa en lägre inlösenfrekvens än den som gäller i dag i värdepappersfonder. De har däremot ingen direkt påverkan på vilka krav Fondtorgsnämnden får ställa i sina upphandlingar.

För Fondtorgsnämndens kanslifunktion innebär förslagen sannolikt en viss ökad arbetsbörda när det gäller administration, hantering och granskning av ovanstående.

Pensionsmyndigheten har vidare ett informationsuppdrag i vilket det ingår att vid behov och på lämpligt sätt informera berörda pensionssparare om ändringar i de fonder som respektive sparare har valt. Sådana informationsinsatser skulle kunna aktualiseras med anledning av förslagen, särskilt när det gäller likviditetshantering (se avsnitt 6). Till följd av de tvingande reglerna om likviditetshanteringsverktyg kommer Pensionsmyndigheten att behöva säkerställa att fondförvaltare har möjlighet att tillämpa alla sådana verktyg i fonder som distribueras på premiepensionens fondtorg. Regeringen bedömer att de ovan berörda arbetsinsatserna och åtgärderna ska rymmas inom myndigheternas befintliga ekonomiska ramar och hanteras inom myndigheternas ordinarie verksamhet.

Fondtorgsnämnden instämmer i utredningens förslag när det gäller nya regler för likviditetshanteringsverktyg och inlösenfrekvens, men påpekar att vissa av de åtgärder som föreslås genomföras i svensk rätt möjligen inte kommer att kunna hanteras inom ramen för premiepensionens fondtorg. Nämnden framhåller vidare att de nya reglerna kan påverka utformningen av myndighetens krav och villkor i upphandlingar av fonder till premiepensionens fondtorg, men utvecklar inte närmare på vilket sätt. *Pensionsmyndigheten* instämmer i förslagen om likviditetshanteringsverktyg och inlösenfrekvens och påpekar att det senare förslaget är möjliggörande och ger fondförvaltare ett större handlingsutrymme. Det är i dag inte möjligt med någon annan inlösenfrekvens än daglig för fonder som distribueras på premiepensionens fondtorg. Förslaget om en flexiblare inlösenfrekvens kommer emellertid inte i sig att leda till några ökade kostnader för Pensionsmyndigheten. Om myndigheten skulle vilja tillåta annat än dagligt handlade fonder på fondtorget, eller om Fondtorgsnämnden skulle ändra upphandlingskraven i fråga om inlösenfrekvens, skulle Pensionsmyndigheten behöva uppdatera sitt administrativa system. Enligt myndigheten skulle detta kräva betydande eller mycket betydande investeringar. Till utredningen angav Pensionsmyndigheten att myndigheten i nuläget inte ser något som talar för att premiepensionskollektivet skulle bekosta utveckling av it-stödet för att möjliggöra annan inlösenfrekvens än daglig. Inte heller i sitt remissvar pekar Pensionsmyndigheten på några direkta konsekvenser för myndigheten av förslagen. Pensionsmyndigheten anger inte närmare vilka eventuella kostnader förslagen om likviditetshanteringsverktyg kan leda till för myndigheten.

Konsekvenser för företag

De företag som huvudsakligen påverkas av förslagen är fondbolag och AIF-förvaltare.

Regelrådet efterfrågar en närmare beskrivning av berörda företag utifrån antal och storlek samt en redovisning av särskilda hänsyn till små företag. De företag som i huvudsak påverkas av förslagen är tillståndspliktiga fondförvaltare. Av Finansinspektionens företagsregister framgår att det finns 73 AIF-förvaltare med tillstånd enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder och 41 fondbolag med tillstånd enligt lagen om värdepappersfonder. Viss överlappning förekommer dock bland företagen på så sätt att vissa företag har tillstånd både som fondbolag och AIF-förvaltare. Dessa aktörer kan variera i storlek och reglerna kan påverka aktörerna i olika utsträckning beroende på deras organisation m.m. En stor mängd av förslagen rör dessutom bestämmelser som förvaltarna får välja att tillämpa, t.ex. regler om långivande fonder. Andra regler innebär att förvaltarna ska göra ett val av flera möjligheter, t.ex. likviditetshanteringsverktyg. Regeringen anser mot den bakgrunden att det inte är möjligt att, som Regelrådet för fram, beskriva storleken på de bolag som berörs av förslagen närmare än så.

I fråga om att ta särskild hänsyn till små företag görs följande bedömning. De regler som nu införs är rörelseregler för tillståndspliktiga företag. Reglerna syftar bl.a. till att säkerställa ett fullgott investerarskydd. Om det skulle ställas upp lägre krav i detta avseende beroende på företagets storlek skulle det innebära att alla investerare inte får samma skydd och att investerarskyddet urholkas. Det är inte heller möjligt enligt AIFM-direktivet eller UCITS-direktivet att ställa olika krav på företag beroende på deras storlek. Det bedöms därför inte finnas förutsättningar att i detta avseende ta särskild hänsyn till små företag vid utformning av förslagen.

En möjlighet att bilda en eller flera andelsklasser i en fond där andelarna handlas på en handelsplats (börshandlad andelsklass) som används vid sidan av andra distributionssätt för en och samma värdepappersfond eller specialfond ger förutsättningar för lägre kostnader eftersom förvaltaren besparas administration och inte behöver lösa in andelarna på andelsägarnas begäran. Att använda sig av olika andelsklasser i en sådan situation är ett betydligt mer kostnadseffektivt tillvägagångssätt, jämfört med att bilda en ny börshandlad fond med en placeringsinriktning som motsvarar den i en befintlig fond där andelarna kan lösas in.

Börshandlade fonder eller andelsklasser är ofta knutna till ett index, såsom ett aktieindex. Även denna omständighet ger förutsättningar för en hög grad av kostnadseffektivitet och därigenom utrymme för låga förvaltningsavgifter. Förslaget om en börshandlad andelsklass kan således bidra till ökad konkurrens och i förlängningen lägre avgifter för investerare.

Förslaget att bestämmelserna i lagen om värdepappersfonder (se avsnitt 5.1) om vissa undantag för fondandelar som är upptagna till handel på en reglerad marknad ska även gälla för fondandelar som handlas på en MTF-plattform är en anpassning till utvecklingen inom unionsrätten.

Det fanns under våren 2025 enbart ett fåtal fonder i Sverige där andelarna handlas på en reglerad marknad (börshandlade fonder). För förvaltare av dessa fonder skulle det kunna innebära högre kostnader att tillhandahålla ytterligare sådana fonder på MTF-plattformar. Eftersom förslaget innebär att det blir möjligt att handla med fondandelar även på sådana plattformar, men inte innebär något krav på det, är det dock inte sannolikt att fondbolag bildar fonder med liknande placeringsinriktning

där andelarna handlas på en annan handelsplats om de inte ser att den totala nyttan överstiger kostnaderna.

Det primära syftet med att underlätta att handla fondandelar på MTF-plattformar är dock att skapa en neutral konkurrenssituation mellan handelsplatser där överlåtbara värdepapper handlas. En konsekvens av förslaget kan bli att handel med svenska fondandelar på andrahandsmarknaden underlättas.

Införandet av de likviditetshanteringsverktyg som följer av ändringarna i UCITS-direktivet och AIFM-direktivet och de därmed sammanhängande ändringarna i den svenska regleringen när det gäller inlösenfrekvens och förvaltningen kommer att medföra initiala kostnader för fondbolag.

De nya bestämmelserna om likviditetshanteringsverktyg kommer att kräva ändringar av alla värdepappersfonders och specialfonders fondbestämmelser. Ändringarna ska godkännas av Finansinspektionen (se även ovan när det gäller konsekvenser för inspektionen). Avgiften förprövning av ett sådant ärende är i dag 25 500 kronor per fond. Det finns sammantaget över 900 värdepappersfonder och specialfonder för vilka förvaltarna kommer att behöva ansöka om ändringar i fondbestämmelserna. Det skulle totalt sett innebära en kostnad för fondförvaltarna om 22 miljoner kronor för avgifter.

Företagens egna kostnader för att ta fram en ansökan har av Fondbolagens förening bedömts uppgå till 50 000 kronor per fond, baserat på 25 timmars arbete till en timkostnad om 2 500 kronor. Det skulle innebära en total arbetskostnad om 43 miljoner kronor. Arbetet omfattar att ta fram ansökningshandlingar, styrdokument och annan formalia. Om det uppstår stordriftsfördelar för fondbolagen med den interna hanteringen av dessa ansökningar, skulle det innebära att den sammantagna kostnaden inte blir fullt så stor. Dessutom kommer de uppdaterade fondbestämmelserna att leda till kostnader för information till andelsägarna. Fondbolagens förening bedömer att det kan finnas ett behov av mellan 25 och 35 miljoner utskick av information.

Föreningen har bedömt att utskick till samtliga fondandelsägare med anledning av de nya likviditetshanteringsverktygen skulle medföra en kostnad om cirka 100 miljoner kronor. Av den anledningen föreslår regeringen i avsnitt 9.2 en regelförenkling i form av en övergångsbestämmelse som innebär att de nu aktuella kostnaderna i stället kan bli mycket mer begränsade och långt under det uppskattade beloppet.

När det gäller löpande kostnader som följer av förslagen, tillkommer det för fondförvaltare som väljer att införa vissa speciella likviditetshanteringsverktyg, framför allt svingprissättning även kostnader för it-system för införandet. De förvaltare som redan har infört administrativa system för svingprissättning i samband med att de har infört ett justerat fondandelsvärde, har uppgett att kostnaderna för utveckling av systemen uppgick till omkring 800 000 kronor per bolag. Kostnaderna blir högre för ett fondbolag som vill ha olika verktyg för olika fonder. Eftersom vissa fondbolag redan har infört svingprissättning för fonder i sitt utbud och andra fondbolag inte nödvändigtvis väljer att införa svingprissättning, antar regeringen att maximalt 15 till 25 svenska fondbolag kommer att behöva utveckla administration för detta verktyg. Det skulle då innebära kostnader om mellan 12 och 20 miljoner kronor.

Därutöver tillkommer kostnader för utbildning m.m. av styrelse, personal, distributörer och institutionella kunder i samband med införandet av dessa verktyg. Slutligen tillkommer kostnader för att förmedla information till andelsägare om införandet av likviditetshanteringsverktyg.

Sammantaget bedöms införandet av förslagen när det gäller likviditetshanteringsverktyg medföra kostnader. Enligt beräkningen baserat på den information som Fondbolagens förening har förmedlat kan de uppgå till mellan ungefär 70 miljoner och 85 miljoner kronor. Ungefär två tredjedelar av denna initiala kostnad beror i beräkningen direkt på kravet att införa likviditetshanteringsverktyg medan den resterande tredjedelen beror på de val som fondbolagen gör när det gäller likviditetshanteringsverktyg.

Hanteringen av vissa likviditetshanteringsverktyg, framför allt svingprissättning, kommer även för de fondbolag som väljer att införa dessa att kräva löpande administrativa kostnader för fondbolagen. Enligt uppgifter från Fondbolagens förening uppskattas kostnaden för fondbolag som i dag köper tjänster för administration av svingprissättning till omkring 56 000 kronor per fond och år. Därutöver tillkommer 5 000–15 000 kronor per år i interna kostnader (till följd av stordriftsfördelar blir kostnaden lägre ju fler fonder som förvaltas av ett bolag).

Slutligen tillkommer kostnader för kontroll, övervakning och rapportering. För fondbolag som i stället har en egen administration uppskattas kostnaderna till 43 000 kronor per fond och år. Baserat på det antal svenska fonder som fanns vid slutet av 2024 är bedömningen att de sammantagna årliga löpande kostnaderna för fondbolagen maximalt kan uppgå till dryga 60 miljoner kronor, om alla fondbolag skulle välja att införa svingprissättning som likviditetshanteringsverktyg och dessutom köpa in tjänsten för administration för alla dessa till ett oförändrat pris jämfört med ovan angivna 56 000 kronor. Men eftersom många fondbolag kommer ha egen administration och alla bolag inte kommer vilja införa svingprissättning för alla fonder, kan de totala löpande årliga kostnaderna förväntas vara betydligt lägre än denna maximala kostnad.

Tillämpningen av vissa av likviditetshanteringsverktygen kan också, som *Svensk Värdepappersmarknad* framhåller, komma att påverka förvaringsinstituten och distributörerna, i det senare fallet beroende på hur fondandelarna distribueras. Det är relativt vanligt förekommande i Sverige att den aktör som distribuerar fonden står registrerad som innehavare av fondandelarna för kunds räkning i andelsägarregistret. I ett sådant fall tar distributören emot order från fondandelsägare om teckning och inlösen för att sedan vidarebefordra dessa i form av en sammanställd order till fondbolaget. Det gör att fondbolaget inte ser flöden på den detaljnivå som skulle krävas för att fondbolagen själva ska kunna tillämpa samtliga likviditetshanteringsverktyg fullt ut. Detta kan få effekter på valet av likviditetshanteringsverktyg och effektiviteten i distributionen. Det kan också, som Svensk Värdepappersmarknad betonar, innebära att distributörerna måste utveckla nya system och processer.

Det nya harmoniserade regelverket för långivande alternativa investeringsfonder syftar till att legitimera att fonder ska kunna ge ut lån samt att skapa konkurrensneutralitet mellan fonder som är etablerade i olika länder inom EES och säkerställa den finansiella stabiliteten. Detta sker genom att tydliga krav och förutsättningar för fondernas långivning

ställs upp. Reglerna innehåller bl.a. krav på att i fonden behålla en viss del av utgivna lån (eng. risk retention), förbud mot strategier att ge ut lån enbart i syfte att sälja dem vidare (eng. originate to distribute) och krav på riskhantering. Om de nya reglerna leder till ökade möjligheter för fonder att konkurrera med banker och kreditinstitut, kan de i sin tur förbättra möjligheterna för alternativ finansiering för små och medelstora företag. Förslagen kan därför komma att gynna företag, genom fler alternativa finansieringsmöjligheter.

Regeringen föreslår ett förbud mot att alternativa investeringsfonder direkt eller indirekt ger ut konsumtionslån till konsumenter i Sverige. Som konstateras ovan framstår intresset hos marknaden som mycket begränsat eller obefintligt och kan därmed inte förväntas medföra några konsekvenser för företag.

De ändringar i UCITS- och AIFM-direktiven som följer av ändringsdirektivet innehåller bl.a. krav på rapportering med syfte att öka harmoniseringen i rapportering avseende värdepappersfonder och alternativa investeringsfonder. Den närmare regleringen ska dock fastställas av Esma och kommissionen genom delegerade rättsakter och kommer inte att börja tillämpas förrän i april 2027. Det är för närvarande svårt att bedöma hur omfattande kostnaderna kan komma att bli för fondbolagen och AIF-förvaltarna när det gäller att följa de nya rapporteringskraven. Det är dock rimligt att anta att kraven kommer att medföra vissa initiala kostnader för företagen som följd av dessa ändringar.

Som ett led i genomförandet av ändringsdirektivet föreslås att externa AIF-förvaltare respektive fondbolag ska få tillhandahålla nya typer av tjänster. *Konkurrensverket* anser att förslagen kan tänkas påverka konkurrensen på ett flertal marknader och efterlyser en analys av förslagens ekonomiska konsekvenser. Förslagen innebär en möjlighet för externa AIF-förvaltare respektive fondbolag att tillhandahålla de nya tjänsterna, inte någon skyldighet. Regeringen anser att det inte är möjligt att, som Konkurrensverket efterfrågar, beskriva de ekonomiska konsekvenserna av förslagen, eftersom det i nuläget inte är känt vilka aktörer som kommer att välja att tillhandahålla de nya tjänsterna.

Regeringen föreslår, som ett led i genomförandet av ändringar i AIFM- och UCITS-direktiven i svensk rätt, att en AIF-förvaltares respektive ett fondbolags verksamhetsinriktning ska beslutas av minst två fysiska personer som har tillräcklig insikt och erfarenhet och även i övrigt är lämpliga för uppgiften. Vissa AIF-förvaltare och fondbolag kan till följd av de nya kraven behöva tillsätta ytterligare personalresurser och få en i viss mån ökad administrativ börda för att tillse att kraven uppfylls. Regeringen föreslår övergångsbestämmelser för att underlätta genomförandet för de berörda företagen genom att bereda dem tillräcklig tid att göra nödvändiga anpassningar av verksamheten.

Konsekvenser för hushåll

Svenska hushåll sparar i stor utsträckning i fonder. År 2024 hade 73 procent av alla svenskar i åldern 18 till 76 år med en taxerad inkomst som översteg 50 000 kronor ett privat fondsparande. Därutöver hade 45 procent ett fondsparande via tjänstepension, enligt en årlig fondspararundersökning genomförd av Kantar Sifo Prospera på uppdrag

av Fondbolagens förening. Om även svenskars sparande i fonder via premiepensionen inkluderas, hade enligt samma undersökning alla svenskar mellan 18 och 76 år med en deklarerad årsinkomst över 50 000 kronor ett fondsparande.

År 2023 utgjordes 41 procent av svenska hushålls finansiella tillgångar av fondsparande enligt SCB/Fondbolagens förening. Svenskar har en betydligt större exponering mot fonder i det finansiella sparandet än vad som är fallet i de flesta andra europeiska länder.

Åtgärder för att stärka såväl konkurrenskraften för svenska fonder som motståndskraften i dessa är därför av stor betydelse för svenska hushåll. Dessutom är det viktigt att hushållen har god förståelse för de produkter som de investerar i och de risker som investeringarna kan innebära.

Konkurrenskraften för svenska fonder är en viktig faktor för både utbudet och avgifterna på fondmarknaden. Flera studier, bl.a. från Esma, har visat att svenska fonder i genomsnitt har de näst lägsta avgifterna i EU. Avgifter har stor betydelse för sparandets värdeutveckling. Finansinspektionen har presenterat ett exempel som utgår från att en person sparar 2 000 kronor per månad i 30 år. Baserat på ett antagande om en avkastning på 7 procent årligen, uppgår avgifterna över åren till 313 599 kronor om avgiften är 1,3 procent och till 84 431 kronor om avgiften är 0,35 procent.

Med tanke på den stora andel av hushållens sparande som är placerat i fonder är svenska hushåll beroende av en väl fungerande fondmarknad med en god motståndskraft. Det ställer krav på att t.ex. likviditetsrisker hanteras på ett lämpligt sätt av fondbolagen för att minska risker för negativa konsekvenser för hushållen, speciellt i perioder med stor volatilitet på de finansiella marknaderna.

Bestämmelserna i lagen om värdepappersfonder som reglerar fondandelar som är upptagna till handel på en reglerad marknad ska enligt regeringens förslag även gälla för fondandelar som handlas på en MTF-plattform. Det finns i dag bara ett fåtal svenska börshandlade fonder i Sverige. Att bilda nya sådana fonder med en liknande placeringsinriktning och tillhandahålla dessa på fler handelsplatser skulle, som *Svensk Värdepappersmarknad* framhåller, kunna leda till att likviditeten i dessa fonder försämras, vilket minskar dess attraktionskraft på marknaden. Regeringen bedömer emellertid att en sådan utveckling inte är sannolik. Däremot kan förslaget öka konkurrensen mellan de olika handelsplatserna och eventuellt minska kostnaderna för fondbolagen, vilket skulle kunna bidra till ett större utbud av svenska börshandlade fonder med olika placeringsinriktningar.

Förslaget att det ska vara möjligt att bilda en eller flera andelsklasser i en fond där andelarna handlas på en handelsplats skulle kunna medföra risker ur ett konsumentskyddsperspektiv. Sådana risker finns dock till viss del redan i dag genom möjligheten att ha olika andelsklasser med olika villkor i en och samma fond. Fondförmögenheten i en fond med olika andelsklasser är gemensam och en andelsägare i en andelsklass äger tillgångarna i fonden gemensamt med övriga fondandelsägare, oavsett andelsklass. För att minska risker är det viktigt med krav på förköpsinformation och på separation av intäkter och kostnader mellan olika andelsklasser. Från konsumentsynpunkt är det även centralt att en andelsklass inte i något avseende får gynnas på bekostnad av någon annan

andelsklass. Kostnader som är särskilt hänförbara till en viss andelsklass, ska enbart belasta den andelsklassen och inte övriga (prop. 2010/11:135 s. 252). Regeringen bedömer att den befintliga lagstiftningen är tillräcklig för att säkerställa att riskerna med att bilda en eller flera andelsklasser där andelarna handlas på en handelsplats ur ett konsumentperspektiv blir begränsade.

Med tanke på att fondsparande utgör så mycket som 41 procent av svenska hushålls finansiella tillgångar är en god motståndskraft i fondmarknaden mot t.ex. störningar i samband med volatilitet i finansiella marknader av stor betydelse för svenska hushåll. Flera av de förändringar som regeringen föreslår i denna lagrådsremiss syftar till att stärka motståndskraften i fondsektorn, bl.a. genom att möjliggöra en mer flexibel inlösenfrekvens och införandet av bestämmelser om likviditetshanteringsverktyg. Regleringen syftar till att de potentiella konsekvenserna av volatilitet på de finansiella marknaderna ska minska.

Svensk Värdepappersmarknad anser att en lägre inlösenfrekvens skulle kunna få negativ påverkan på privatpersoners benägenhet att spara i fonder. Om det i ett stort antal svenska fonder skulle bli möjligt att lösa in andelar bara två gånger i månaden finns, enligt föreningens uppfattning, en överhängande risk för att intresset för att investera i fonder minskar bland inte minst privatpersoner. Regeringen konstaterar att samtliga värdepappersfonder i dag har daglig inlösen. För specialfonder uppgår andelen fonder med daglig inlösen till drygt hälften. Det står således klart att fondspararande konsumenter är vana vid en hög inlösenfrekvens. Förslagen om att anpassa de svenska bestämmelserna om inlösenfrekvens till EU:s miniminivå syftar till att inlösenfrekvensen i svenska fonder ska kunna vara rätt anpassad till de tillgångar som finns i fonden och därmed minska risken för likviditetsbrist och stabilitetsrisker. Förslagen syftar också till att minska risken för att andelsägare behandlas olika. Bättre möjligheter för fondbolag att hantera likviditeten i de fonder som de förvaltar kan leda till en bättre avkastning över tid för samtliga andelsägare. Som regeringen också framhåller (se avsnitt 6.1.1) är det viktigt att fondbolagen lämnar tydlig information om inlösenfrekvensen så att investerare kan bedöma fonden på ett korrekt sätt.

Några av de likviditetshanteringsverktyg som föreslås är s.k. prisjusterande verktyg. Bland dessa finns svingprissättning som har till syfte att föra över kostnader till de fondandelsägare som huvudsakligen orsakar kostnaderna. Dessa verktyg minskar incitamenten för s.k. first-mover advantage (se avsnitt 6.1.1). I den svenska fondlagstiftningen har det hittills funnits bestämmelser bara om några få likviditetshanteringsverktyg. Prisjusterande verktyg är en relativt ny företeelse. Så sent som i mitten av 2023 infördes i lagen om värdepappersfonder bestämmelser om en nationell form av svingprissättning, kallad justerat fondandelsvärde. Vid slutet av 2024 hade sju fondbolag och AIF-förvaltare, varav tre utländska filialer, infört detta verktyg för totalt sett 85 värdepappersfonder och specialfonder. Initialt infördes justerat fondandelsvärde företrädesvis för högriskföretagsobligationsfonder. Därefter har användningen dock breddats till även andra fondkategorier. Med genomförandet av ändringarna i UCITS-direktivet och AIFM-direktivet är en mer omfattande användning av likviditetshanteringsverktyg att vänta. Fondbranschen har under lång tid känt till att denna reglering kommer att införas. Det är

möjligt att vissa fondbolag har valt att avvakta med att införa nya likviditetshanteringsverktyg tidigare eftersom det skulle innebära att arbetet med att implementera dessa verktyg och få de ändrade fondbestämmelserna godkända delvis måste göras två gånger.

Regeringen anser att de föreslagna kraven på fondförvaltare att använda likviditetshanteringsverktyg kan minska risken för first-mover advantage och därmed säkerställa att andelsägare hanteras lika.

Mot bakgrund av att intresset hos alternativa investeringsfonder att investera i konsumtionskrediter på ett sätt som skulle utgöra indirekta lån enligt de föreslagna nya reglerna är mycket begränsat, kommer förslaget om att förbjuda sådan långivning att få mycket begränsade effekter. Om det finns sådana effekter kommer de att vara positiva för hushållen.

Miljömässiga och sociala konsekvenser

Förslagen bedöms inte ha några nämnvärda sociala konsekvenser. Att notera i sammanhanget är dock att kvinnor har ett mindre finansiellt sparande än män. Den del av sparandet som är allokerat till fonder är dock högre för kvinnor än för män, 32 procent jämfört med 26 procent.

Enligt flera undersökningar som har genomförts av bl.a. Fondbolagens förening och Finansinspektionen tar män större risk än kvinnor i sitt finansiella sparande. Män har enligt en studie från Finansinspektionen ett större värde investerat i aktier medan kvinnor investerar mer i fonder (Svenskars sparande, Finansinspektionen, 2025). Det går dock inte att bedöma om förslagen kommer att få några konsekvenser för dessa skillnader och fördelningen av sparandet.

Konsekvenser för finansiell stabilitet

Flera av förslagen i denna lagrådsremiss syftar till att förstärka den finansiella stabiliteten. Det gäller framför allt de förslag som följer av ändringarna i AIFM- och UCITS-direktiven i fråga om likviditetshantering. I AIFM- och UCITS-direktiven införs en harmoniserad uppsättning likviditetshanteringsverktyg som fondförvaltare ska införa för att hantera likviditetsrisker i fonden.

Med likviditetsrisk i en fond avses risken för att tillgångar i fonden inte kan omsättas till kontanta medel inom planerad tid till ett rimligt pris. Om likviditetsrisker hanteras bristfälligt kan det t.ex. leda till att andelar i en fond inte kan lösas in på ett ordnat sätt, dvs. ett sätt som inte ökar transaktionskostnaderna för att sälja tillgångar i fonden. En försäljning under stressade marknadsförhållande kan få påverkan på priset på tillgångar som ingår i fonden genom den marknadspåverkan som uppstår vid transaktionerna. Förutom att vara till skada för övriga andelsägare kan det få en procyklisk effekt på den finansiella stabiliteten och medföra konsekvenser för marknader som är viktiga för kreditförsörjningen av svenska företag, exempelvis företagsobligationsmarknaden. Användning av likviditetshanteringsverktyg bör kunna minska risken för sådana negativa konsekvenser.

Även förslagen om inlösenfrekvens för värdepappersfonder och en möjlighet till uppsägningstid stärker den finansiella stabiliteten. Dessa förslag ger utrymme för att vid behov tillämpa mer flexibla förutsättningar för att anpassa inlösenfrekvensen i en fond till tillgångarnas likviditet. Det

gäller framför allt fonder i vilka fondmedlen placeras i tillgångar som bedöms vara mindre likvida, t.ex. högriskföretagsobligationer.

Därutöver medför ändringarna i AIFM-direktivet och UCITS-direktivet krav på mer harmoniserad rapportering från fondförvaltare till tillsynsmyndigheter. Dessa regler ska dock börja tillämpas först den 16 april 2027. Den förstärkta harmoniseringen av rapporteringen, sett till såväl innehåll som form, förväntas bl.a. ge bättre möjligheter för myndigheter på både nationell och EU-nivå, att analysera den sammantagna sårbarheten i fondmarknaden. Det skapar i sin tur bättre förutsättningar för att kunna identifiera och hantera sårbarheterna, vilket kan komma påverka den finansiella stabiliteten positivt över tid.

Andra förslag som kan påverka finansiell stabilitet är den nya regleringen för långivande alternativa investeringsfonder. Det har hittills inte funnits harmoniserade regler för långivande fonder inom EU. Regleringen är avsedd att skapa likvärdiga villkor inom EU för långivande fonder och även att hantera risker för finansiell stabilitet som skulle kunna vara förenade med att denna sektor växer. För att begränsa likviditetsriskerna ska en AIF-förvaltare säkerställa att en långivande alternativ investeringsfond som förvaltaren förvaltar som huvudregel ska vara stängd (se avsnitt 7.8.2). Regeringen föreslår att AIF-förvaltaren ska underrätta Finansinspektionen om en sådan fond ska vara öppen och uppfyller kraven för detta. Underrättelseskyldigheten kommer att underlätta Finansinspektions tillsyn och möjliggöra för en bedömning av förutsättningarna för fonden.

Enligt AIFM-direktivet ska det gälla en maximal hävstång om 175 procent för öppna alternativa investeringsfonder. Gränsen för stängda långivande fonder ska vara 300 procent. Som jämförelse har de långivande fonder som finns i Sverige i dag i princip ingen belåning alls. I de länder inom EES som i dag har reglerat långivande fonder är den maximala hävstången i de flesta fall betydligt lägre än nivåerna i direktivet. En belåning om 175 procent bedöms kunna innebära en betydlig höjning av eventuell underliggande sårbarhet på grund av likviditetsobalans om öppna långivande fonder etableras. Om öppna långivande fonder med frekvent inlösen och en hävstång nära den i direktivet maximalt tillåtna nivån över tid skulle få betydande marknadsandelar av utlåning till företag och hushåll, kan detta påverka finansiell stabilitet negativt eftersom det potentiellt skulle kunna påverka stabiliteten i kreditutbudet.

Betydande likviditetsobalanser kombinerat med hög belåning skulle framför allt kunna utgöra risker för stabiliteten på bolånemarknaden. Skälet för det är att löptiden för bolån i Sverige är mycket lång, ofta 30 till 50 år. Som en jämförelse är löptiden för bolån i de flesta av de andra länderna inom EES vanligtvis kortare. Vidare är löptiden för krediter till icke-finansiella företag vanligtvis mycket kortare, tre till fem år.

I dag har bostadskreditinstitut och alternativa investeringsfonder en liten marknadsandel på den svenska bolånemarknaden. Den sammanlagda volymen är omkring 44 miljarder kronor, vilket är mindre än 1 procent av bolånestocken hos banker och andra kreditinstitut. Riskerna för bolånetagare skulle kunna öka i ett scenario där sådana fonder får en stor andel av bolånemarknaden och etableras som öppna strukturer, samtidigt som de har likviditetsobalanser och en hög hävstång.

Förslagens förenlighet med unionsrätten

Förslagen bedöms vara förenliga med unionsrätten.

Behov av informationsinsatser

I likhet med utredningen gör regeringen bedömningen att det förslag som kan komma att leda till det största och mest omfattande behovet av informationsinsatser är kravet på att val av likviditetshanteringsverktyg ska göras för alla värdepappersfonder och specialfonder, och att fondbestämmelserna därför kommer att behöva ändras. Det är särskilt betydelsefullt med informationsinsatser på detta område eftersom likviditetshanteringsverktygen kan påverka förutsättningarna för fondandelsägarna att förutse värdet på de fondandelar som de löser in. Det måste alla fondbolag informera sina andelsägare om. Även plattformar, såväl privata som premiepensionens fondtorg, kommer att behöva vidarebefordra information från de fondbolag vars fonder distribueras via plattformarna.

I samband med införandet av likviditetshanteringsverktyg för fonder och regeringens övriga förslag om inlösenfrekvens och uppsägningstid kan det vara rimligt att berörda myndigheter tar tillfället i akt att informera konsumenter mer generellt om likviditetsrisker och konsekvenserna av de ändringar som föreslås.

11 Författningskommentar

11.1 Förslaget till lag om ändring i lagen (1999:158) om investerarskydd

2 § I denna lag betyder

1. värdepappersinstitut: detsamma som anges i 1 kap. 4 b § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,
2. fondbolag: ett sådant bolag som anges i 1 kap. 1 § första stycket 8 lagen (2004:46) om värdepappersfonder,
3. förvaltningsbolag: ett sådant utländskt företag som anges i 1 kap. 1 § första stycket 13 lagen om värdepappersfonder, som driver verksamhet från filial i Sverige med stöd av 1 kap. 6 § samma lag,
4. investerare: den som anlitat ett värdepappersinstitut, ett fondbolag, ett förvaltningsbolag eller en AIF-förvaltare för utförande av en investeringstjänst eller den för vars räkning tjänsten utförs,
5. investeringstjänst: en sådan tjänst som avses i

a) 2 kap. 1 § och 2 § första stycket 1 lagen om värdepappersmarknaden,

b) 7 kap. 1 § andra stycket 9 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,

c) 3 kap. 1 § och 7 kap. 1 § första stycket *1–3* lagen om värdepappersfonder *och*

d) 3 kap. 2 § första stycket *1–4* och 9 kap. 10 § första stycket 1 lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder,

6. finansiella instrument: detsamma som anges i 1 kap. 4 § lagen om värdepappersmarknaden,
7. garantimyndigheten: den myndighet som handlägger frågor om investerarskyddet, och

8. AIF-förvaltare: ett sådant företag som har tillstånd som avses i 3 kap. 2 § första stycket *1* lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder eller som driver verksamhet från filial i Sverige med stöd av 5 kap. 1 § första stycket 2 samma lag.

Paragrafen innehåller definitioner av termer och uttryck i lagen. Övervägandena finns i avsnitten 8.2.1 och 8.2.3.

I *punkterna 5 c* och *d* och *8* görs följdändringar med anledning av de ändringar som görs i 1 kap. 4 § och 7 kap. 1 § lagen om värdepappersfonder och 3 kap. 2 § lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder, se författningskommentarerna till de paragraferna i avsnitten 11.3 och 11.5. Det innebär inte någon ändring i sak.

11.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder)

5 kap.

7 § Följande bestämmelser i lagen (2004:46) om värdepappersfonder ska gälla för Sjunde AP-fondens förvaltning av fonder:

– 2 kap. 18 § om förbud för vissa personer med insynsställning att handla med en värdepappersfond,

– 2 kap. 21 § om skadestånd,

– 4 kap. 2 § om företrädare för andelsägarna i en värdepappersfond m.m.,

– 4 kap. 8 och 9 §§ om upprättande och godkännande av fondbestämmelser,

– 4 kap. 13 § första stycket *första och femte meningarna* om inlösen av fondandelar,

– 4 kap. 15 § första och andra styckena, 16 § 1 och 2, 16 a § första–tredje styckena, 17 §, 18 §, 19–22 §§, 23 § andra stycket och 25–28 §§ om information om en värdepappersfond,

– 5 kap. 1 § första stycket om placeringsinriktning enligt fondbestämmelserna, och

– 10 kap. 8 § om skyldighet för revisor att anmäla vissa förhållanden till Finansinspektionen.

Vid tillämpningen av de bestämmelser som anges i första stycket ska fonderna anses som värdepappersfonder och Pensionsmyndigheten som fondandelsägare. Det som föreskrivs om fondbolag ska avse Sjunde AP-fonden.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får, utom såvitt avser 2 kap. 18 § om förbud för vissa personer med insynsställning att handla med en värdepappersfond och 2 kap. 21 § om skadestånd, meddela föreskrifter om avvikelser från de bestämmelser som anges i första stycket och i ett enskilt fall besluta om undantag från dessa bestämmelser.

I paragrafen anges vilka bestämmelser i lagen om värdepappersfonder som gäller för Sjunde AP-fondens förvaltning av fonder.

I *första stycket femte strecksatsen* görs en följdändring på grund av att de bestämmelser i 4 kap. 13 § lagen om värdepappersfonder om inlösen av andelar i värdepappersfonder som är tillämpliga på Sjunde AP-fondens förvaltning av fonder numera finns i första stycket första och femte meningarna i den paragrafen, se författningskommentaren i avsnitt 11.3.

11.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (2004:46) om värdepappersfonder

1 kap.

1 § I denna lag betyder

1. alternativ investeringsfond: detsamma som i 1 kap. 2 § lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder,

2. behörig myndighet: utländsk myndighet som har behörighet att utöva tillsyn över fondföretag eller förvaltningsbolag,

3. derivatinstrument: optioner, terminer och swappar samt andra likartade finansiella instrument,

4. EES: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

5. egna medel: detsamma som i artikel 2.1 l i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG av den 13 juli 2009 om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag), i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/91/EU,

6. filial: ett avdelningskontor med självständig förvaltning, varvid även ett fondbolags, ett förvaltningsbolags eller ett fondföretags etablering av flera driftställen ska anses som en enda filial,

7. finansiellt instrument: överlåtbara värdepapper, fondandelar, penningmarknadsinstrument, derivatinstrument samt annan rättighet eller förpliktelse avsedd för handel på värdepappersmarknaden,

8. fondbolag: ett svenskt aktiebolag som har fått tillstånd enligt 4 § att driva fondverksamhet,

9. fondföretag: ett utländskt företag

a) som i sitt hemland har tillstånd för verksamhet där det enda syftet är att göra kollektiva investeringar i sådana tillgångar som anges i 5 kap. 1 § andra stycket, med kapital från allmänheten,

b) som tillämpar principen om riskspridning, och

c) vars andelar på begäran av innehavarna återköps eller inlöses med medel ur företagets tillgångar,

10. fondföretags hemland: det land där fondföretaget har fått sådant tillstånd som avses i 9 a,

11. fondverksamhet: förvaltning av en värdepappersfond, försäljning och inlösen av andelar i fonden samt därmed sammanhängande administrativa åtgärder,

12. företagsgrupp: koncern enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/34/EU av den 26 juni 2013 om årsbokslut, koncernredovisning och rapporter i vissa typer av företag, om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/43/EG och om upphävande av rådets direktiv 78/660/EEG och 83/349/EEG, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/95/EU, eller grupp som enligt erkända internationella redovisningsregler ska lämna motsvarande redovisning,

13. förvaltningsbolag: ett utländskt företag som i sitt hemland har tillstånd att förvalta fondföretag,

14. förvaltningsbolags hemland: det land där bolaget har sitt säte,

15. förvaringsinstitut: en bank eller ett annat kreditinstitut som förvarar tillgångarna i en värdepappersfond och som sköter in- och utbetalningar avseende fonden,

16. kvalificerat innehav: ett direkt eller indirekt ägande i ett företag, om innehavet beräknat på det sätt som anges i 1 a § representerar 10 procent eller mer av kapitalet eller av samtliga röster eller annars möjliggör ett väsentligt inflytande över ledningen av företaget,

17. matarfond: en värdepappersfond vars medel placeras i enlighet med tillstånd enligt 5 a kap. 6 §,

18. matarfondföretag: ett fondföretag som i sitt hemland har sådant tillstånd som avses i artikel 58 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG,

19. mottagarfond: en värdepappersfond som

a) har minst en matarfond eller ett matarfondföretag bland sina andelsägare,

b) inte är en matarfond, och

c) vars medel inte placeras i en matarfond eller ett matarfondföretag,

20. mottagarfondföretag: ett fondföretag som

a) i sitt hemland har sådant tillstånd som avses i artikel 5 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG,

b) har minst en matarfond eller ett matarfondföretag bland sina andelsägare,

c) inte är ett matarfondföretag, och

d) inte placerar medel i en matarfond eller ett matarfondföretag,

21. reglerad marknad *och MTF-plattform*: detsamma som i 1 kap. 4 b § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,

22. penningmarknadsinstrument: statsskuldväxlar, bankcertifikat samt sådana andra finansiella instrument som normalt omsätts på penningmarknaden, är likvida och har ett värde som vid varje tidpunkt exakt kan fastställas,

23. specialfond: detsamma som i 1 kap. 11 § *26* lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder,

24. startkapital: detsamma som i artikel 2.1 k i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG,

25. värdepappersfond: en fond vars andelar kan lösas in på begäran av andelsägare och som består av finansiella tillgångar, om den bildats genom kapitaltillskott från allmänheten och ägs av dem som skjutit till kapital samt förvaltas enligt bestämmelserna i 5 kap. eller 5 a kap., och

26. överlåtbart värdepapper:

a) aktier och andra värdepapper som motsvarar aktier samt depåbevis för aktier,

b) obligationer och andra skuldförbindelser, med undantag av penningmarknadsinstrument, samt depåbevis för skuldförbindelser, och

c) värdepapper av annat slag som ger rätt att förvärva sådana överlåtbara värdepapper som anges i a och b genom teckning eller utbyte.

Överlåtbart värdepapper omfattar inte tekniker och instrument som avses i 5 kap. 1 § tredje stycket.

Med återköp eller inlösen av andelar enligt första stycket 9 och 25 jämställs att andelarna är upptagna till handel på en reglerad marknad *eller en MTF-plattform*, om det är säkerställt att andelarnas noterade värde inte *väsentligt* avviker från det värde som avses i 4 kap. 10 § tredje stycket.

Paragrafen innehåller definitioner av termer och uttryck som används i lagen. Övervägandena finns i avsnitt 4.5.2.

I *första stycket 21* införs en definition av MTF-plattform (multilateral handelsplattform) genom en hänvisning till motsvarande definition i lagen om värdepappersmarknaden. Definitionen införs med anledning av att det i lagen införs bestämmelser om fondandelar som handlas på en MTF-plattform.

I *första stycket 23* görs en följdändring med anledning av ändrad numrering av punkter i 1 kap. 11 § LAIF.

I *tredje stycket* jämställs med återköp eller inlösen av fondandelar att andelarna är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en MTF-plattform (ibland kallad börshandlad fond, eng. exchange-traded fund – ETF). Genom ändringen omfattar bestämmelsen inte längre bara andelar som är upptagna till handel på en reglerad marknad utan även andelar som är upptagna till handel på en MTF-plattform. En gemensam förutsättning är att andelarnas noterade värde inte i väsentlig mån avviker från det värde som avses i 4 kap. 10 § tredje stycket (fondandelsvärdet, eng. Net Asset

Value – NAV). En definition av reglerad marknad och MTF-plattform finns i första stycket 21.

4 § Ett svenskt aktiebolag får av Finansinspektionen ges tillstånd att driva fondverksamhet. Bolaget kan därutöver ges tillstånd *enligt 7 kap. 1 § för sådana tjänster som avses i den paragrafen*.

Paragrafen innehåller bestämmelser om tillstånd. Paragrafen genomför delvis artikel 6 i UCITS-direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 8.2.3.

I nuvarande första stycket tas punktlistan bort.

I *andra meningen* ersätts nuvarande punkt 1, som gäller möjligheten att få tillstånd för diskretionär portföljförvaltning avseende finansiella instrument, med en hänvisning till de tjänster som avses i 7 kap. 1 §. Det innebär att tillstånd för sådan portföljförvaltning, i likhet med tillstånd för vissa andra tjänster, i stället får ges enligt 7 kap. 1 §, se författningskommentaren till den paragrafen. Det innebär inte någon ändring i sak när det gäller möjligheten för ett bolag att få utföra sådan förvaltning.

Nuvarande första stycket 2 tas bort. Det är en följdändring med anledning av att ett fondbolag inte längre behöver ha tillstånd för diskretionär portföljförvaltning avseende finansiella instrument för att få ta emot medel med redovisningsskyldighet, se författningskommentaren till 7 kap. 1 §. Ett fondbolag som har tillstånd enligt nuvarande första stycket 2 behöver inte ansöka om tillstånd på nytt för att fortsätta att ta emot medel med redovisningsskyldighet för att föra investeringssparkonto, se punkt 4 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna och författningskommentaren till den punkten.

Nuvarande andra stycket tas bort som en följd av ändringarna i första stycket.

5 c § *Ett fondbolag får administrera referensvärden efter registrering eller auktorisation enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1011 av den 8 juni 2016 om index som används som referensvärden för finansiella instrument och finansiella avtal eller för att mäta investeringsfonders resultat, och om ändring av direktiven 2008/48/EG och 2014/17/EU och förordning (EU) nr 596/2014. Fondbolaget får dock inte administrera sådana referensvärden som används i en värdepappersfond eller ett fondföretag som bolaget förvaltar.*

Paragrafen, som är ny, innehåller en bestämmelse om möjligheten för ett fondbolag att administrera referensvärden. Paragrafen genomför artikel 6.3 första stycket c och andra stycket i UCITS-direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 8.2.4.

Paragrafen innebär att det är möjligt för ett fondbolag att bli registrerat eller auktoriserat för att administrera referensvärden enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1011. Fondbolaget får dock inte administrera sådana referensvärden som används i en värdepappersfond eller ett fondföretag som fondbolaget förvaltar. För verksamheten gäller bestämmelserna i EU-förordningen. Hänvisningen till EU-förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Om fondbolaget har tillstånd även som AIF-förvaltare enligt 3 kap. 1 § LAIF får bolaget inte heller administrera sådana referensvärden som används i en alternativ investeringsfond som fondbolaget i egenskap av

AIF-förvaltare förvaltar, se 3 kap. 2 b § den lagen och författningskommentaren till den paragrafen i avsnitt 11.5.

6 d § För den förvaltning av en värdepappersfond som ett förvaltningsbolag utför efter att ha fått tillstånd enligt 6 b § gäller 2 kap. 15 c–15 f §§, 3 kap., 4 kap. 1–3 och 8–28 §§, 5 kap. 1 *§, 2 § tredje stycket* och *2 a*–26 §§, 5 a kap., 8 kap. och 9 kap. Det som anges där om fondbolag ska i stället gälla förvaltningsbolaget.

Vid sådan förvaltning som avses i första stycket ska det som anges i 9 kap. 1 § första stycket 1 i stället avse fall när förvaltningsbolagets tillstånd återkallats av behörig myndighet i bolagets hemland eller Finansinspektionen enligt 12 kap. 15 § tredje stycket beslutat att bolaget inte längre får förvalta en värdepappersfond.

Paragrafen innehåller hänvisningar till de bestämmelser i lagen som gäller för ett förvaltningsbolag som har fått tillstånd att förvalta en värdepappersfond enligt 6 b §. Paragrafen genomför delvis artikel 19 i UCITS-direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 6.4.3.

I *första stycket* ändras hänvisningen till bestämmelser i 5 kap. 2 § tredje stycket och 5 kap. 2 a–26 §§ med anledning av att det i det kapitlet införs bestämmelser om likviditetshanteringsverktyg. Genom hänvisningen gäller även de bestämmelserna också när ett förvaltningsbolag förvaltar en värdepappersfond, se 4 kap. 8 §, 5 kap. 2 § tredje stycket och 2 a–2 g §§ och författningskommentarerna till de paragraferna. Av hänvisningen till 5 kap. 2 § tredje stycket följer att ett förvaltningsbolag som förvaltar en värdepappersfond ska ge in sina riktlinjer och förfaranden för likviditetshanteringsverktyg till Finansinspektionen.

2 kap.

1 § Tillstånd för ett svenskt aktiebolag att driva fondverksamhet får ges bara om

1. bolaget har sitt huvudkontor i Sverige,
2. det finns skäl att anta att den planerade verksamheten kommer att drivas enligt bestämmelserna i denna lag och andra författningar som reglerar bolagets verksamhet,
3. den som har eller kan förväntas komma att få ett kvalificerat innehav i bolaget bedöms lämplig att utöva ett väsentligt inflytande över ledningen av ett fondbolag,
4. den som ska ingå i styrelsen för bolaget eller vara verkställande direktör i det, eller vara ersättare för någon av dem, har tillräcklig insikt och erfarenhet för att delta i ledningen av ett fondbolag och även i övrigt är lämplig för en sådan uppgift,
5. *bolagets verksamhetsinriktning beslutas av minst två fysiska personer som*
   – *har tillräcklig insikt och erfarenhet och även i övrigt är lämpliga för uppgiften,*
   – *har hemvist inom EES, och*
   – *antingen är heltidsanställda av bolaget eller ingår i bolagets styrelse och har åtagit sig att leda verksamheten på heltid,*
6. fondbestämmelserna har godkänts för den eller de värdepappersfonder som bolaget avser att förvalta, och
7. bolaget uppfyller de villkor som i övrigt anges i denna lag.

I paragrafen anges förutsättningar för tillstånd att driva fondverksamhet. Paragrafen genomför artikel 7 i UCITS-direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 8.3.2.

I paragrafen införs en ny *punkt 5* som innehåller ytterligare en förutsättning som måste vara uppfylld för att ett bolag ska få tillstånd. Bolagets verksamhetsinriktning ska beslutas av minst två fysiska personer som på heltid ägnar sig åt verksamheten och i övrigt uppfyller vissa krav.

Två personer som uppfyller kriterierna är ett minimikrav och ytterligare personer kan behövas beroende på storleken och komplexiteten i fondbolaget och den värdepappersfond det förvaltar (se skäl 47 i ändringsdirektivet). Fondbolaget ska visa att de personer som det anmäler uppfyller kraven. Ett motsvarande tillägg när det gäller förutsättningarna för tillstånd att förvalta en alternativ investeringsfond införs i 3 kap. 3 § första stycket 5 LAIF.

Att personerna ska besluta om bolagets verksamhetsinriktning bör inte förstås som att de måste ha mandat att själva fatta beslut i alla avseenden som rör bolagets verksamhet. Den verkställande direktören, dennes ställföreträdare eller i vissa fall andra anställda som exempelvis ingår i ledningsgruppen skulle kunna vara personer som anses besluta om verksamhetsinriktningen. Fondbolaget bör alltså utifrån hur bolagets verksamhet är organiserad identifiera de personer som beslutar om bolagets verksamhetsinriktning och som uppfyller kraven. Det bör kunna vara t.ex. den verkställande direktören eller någon annan som är heltidsanställd av bolaget och en av styrelseledamöterna som har åtagit sig att leda verksamheten på heltid. Det är i så fall de personerna som bör bli föremål för Finansinspektionens prövning. Personerna ska också ha tillräcklig insikt och erfarenhet och även i övrigt vara lämpliga för uppgiften. Ifall personerna även är föremål för ledningsprövning bör den tillkommande lämplighetsprövningen vanligtvis kunna bli ytterst begränsad. Personerna ska även ha hemvist inom EES. Med det avses att de ska ha sin stadigvarande vistelseort i ett land inom EES (jfr skäl 47 i ändringsdirektivet).

UCITS-direktivet anger inte vad som avses med heltid. Det framgår inte heller av lag att heltid ska motsvara ett visst antal timmar per dag eller vecka. Vad som anses vara heltid i ett enskilt fall bör därför avgöras utifrån det som är avtalat mellan parterna (jfr prop. 2021/22:176 s. 442).

Kravet ska alltså vara uppfyllt för att Finansinspektionen ska ge ett bolag tillstånd. Ett fondbolag ska även vid varje tidpunkt uppfylla villkoren för tillståndet (jfr 12 kap. 1 § och artikel 10.1 i UCITS-direktivet). Kravet kommer därmed att gälla även för fondbolag som redan har tillstånd. Det innebär att Finansinspektionen dels kommer att pröva att kravet är uppfyllt vid prövningen av en ansökan om tillstånd för ett svenskt aktiebolag att få tillstånd att driva fondverksamhet, dels kommer att ha tillsyn över att kravet är uppfyllt när fondbolaget har börjat att bedriva verksamhet. Är kravet inte uppfyllt för ett fondbolag, kan inspektionen ingripa mot bolaget (12 kap. 1 §).

7 a § *Om ett fondbolag avser att genomföra en väsentlig ändring i sin verksamhet eller organisation, ska bolaget skriftligen underrätta Finansinspektionen innan ändringen genomförs.*

Paragrafen, som är ny, reglerar en underrättelseskyldighet för fondbolag. Paragrafen genomför artikel 7.7 i UCITS-direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 8.6.

Enligt paragrafen ska ett fondbolag som avser att göra en väsentlig ändring i sin verksamhet eller organisation underrätta Finansinspektionen. Underrättelsen ska göras skriftligt och innan ändringen genomförs. Det ska vara fråga om väsentliga ändringar av sådana förhållanden som utgör

förutsättningar för tillståndet att driva fondverksamhet. Detta gäller i synnerhet ändringar som avser uppgifter som bolaget har lämnat i sin ansökan om tillstånd. Fondbolaget bör t.ex. alltid underrätta Finansinspektionen om ändringar i bolagets ledning.

17 g § Ett fondbolag som i sin verksamhet lämnar råd till kunder om fondandelar i andra fall än det som avses i 7 kap. 1 § första stycket *4* ska när det utför sådana tjänster tillämpa 8 kap. 12 och 15 §§ och 9 kap. 3–6, 10, 17, 21, 23, 23 a och 27–29 §§ lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden.

Paragrafen gäller för rådgivning om fondandelar som ett fondbolag utför inom ramen för sin fondverksamhet. Övervägandena finns i avsnitt 8.2.3.

I paragrafen görs en följdändring av hänvisningen till 7 kap. 1 § första stycket med anledning av att numreringen av punkterna i stycket ändras. Det innebär inte någon ändring i sak.

2 a kap.

1 § Ett fondbolag får delegera till någon annan att utföra någon av de funktioner som ingår i fondverksamheten eller i en motsvarande verksamhet som avser ett fondföretag som har ett sådant tillstånd som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/927, eller någon av de tjänster som avses i 7 kap. 1 § första stycket (uppdragsavtal), om

1. uppdragsavtalet och fondbolagets delegeringsstruktur i övrigt kan motiveras på objektiva grunder,
2. uppdragstagaren har tillräcklig sakkunskap och kompetens med hänsyn till uppdragets innehåll,
3. uppdragsavtalet inte hindrar
   a) fondbolaget från att handla i fondandelsägarnas eller kundernas intresse, eller
   b) Finansinspektionens tillsyn över fondbolaget, och
4. fondbolaget kan övervaka den delegerade funktionen eller tjänsten och ge de anvisningar som behövs samt med omedelbar verkan säga upp uppdragsavtalet om det är i fondandelsägarnas eller kundernas intresse.

Delegering får inte ske i sådan omfattning att fondbolaget i praktiken inte längre kan anses vara förvaltare av värdepappersfonden eller fondföretaget eller den som tillhandahåller de tjänster som har delegerats.

Fondbolaget ska underrätta Finansinspektionen om uppdragsavtalet innan uppdragstagaren börjar utföra de funktioner eller tjänster som avtalet avser.

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om delegering genom uppdragsavtal. Paragrafen genomför delvis artikel 13.1 och 13.2 i UCITS-direktivet. Den är utformad efter förebild av 8 kap. 14 § LAIF. Övervägandena finns i avsnitt 8.4.2.

Paragrafen innebär att bestämmelserna om delegering i detta kapitel tillämpas på uppdragsavtal som gäller någon av de funktioner som ingår i fondverksamheten eller någon av de tjänster som avses i 7 kap. 1 § första stycket (se artiklarna 6.3 och 13.1 i UCITS-direktivet). Bestämmelserna i kapitlet gäller alltså inte för tjänster som innebär administration av referensvärden enligt 1 kap. 5 c §, se författningskommentaren till den paragrafen.

Enligt *första stycket 1* ska fondbolagets delegeringsstruktur kunna motiveras på objektiva grunder. Det motsvarar delvis det som gäller enligt nuvarande 4 kap. 4 § första stycket, där det anges att delegering får ske i

syfte att effektivisera fondbolagets verksamhet. Kommissionen ska genom delegerade akter anta bestämmelser om bl.a. villkoren för att uppfylla kraven på att delegeringsstrukturen ska motiveras på objektiva grunder (artikel 13.5 a i UCITS-direktivet).

Enligt *första stycket 2* ställs krav på att uppdragstagaren har tillräcklig sakkunskap och kompetens, vilket motsvarar nuvarande 4 kap. 4 § andra stycket.

Första stycket 3 motsvarar delvis nuvarande 4 kap. 4 § första stycket andra meningen. Med kunder avses de kunder som förvärvar tjänster som avses i 7 kap. 1 § första stycket.

Första stycket 4 innebär ett krav på att fondbolaget ska kunna övervaka utförandet av det som delegerats och säga upp uppdragsavtalet om det är i investerarnas eller kundernas intresse och motsvarar i huvudsak nuvarande 4 kap. 4 § tredje stycket. I punkten görs vissa språkliga justeringar som inte innebär några ändringar i sak.

Andra stycket motsvarar delvis nuvarande 4 kap. 4 § första stycket andra meningen, men justeras för att även omfatta tjänster.

Tredje stycket motsvarar nuvarande 4 kap. 7 § första stycket. I förhållande till den paragrafen ändras bestämmelsen så att ett fondbolag ska underrätta Finansinspektionen om uppdragsavtalet innan uppdragstagaren börjar utföra de funktioner eller tjänster som avtalet avser, i stället för att som hittills göra en anmälan och ge in uppdragsavtalet till inspektionen. I kapitlet finns inte någon motsvarighet till bestämmelsen i nuvarande 4 kap. 7 § andra stycket om att Finansinspektionen ska förelägga fondbolaget att hos motparten begära ändringar i uppdragsavtalet om det krävs för att avtalet ska uppfylla lagens krav. Ett sådant föreläggande kan Finansinspektionen i stället utfärda enligt 12 kap. 1 § andra stycket.

Finansinspektionen får meddela föreskrifter om vilka uppgifter som en ansökan, anmälan eller underrättelse enligt denna lag ska innehålla samt vilka uppgifter som samtidigt ska lämnas till Finansinspektionen (se 18 § 2 förordningen om värdepappersfonder).

Hänvisningen till UCITS-direktivet är statisk och avser alltså direktivet i lydelsen enligt ändringsdirektivet.

2 § Om ett uppdragsavtal innebär att någon får i uppdrag att för fondbolagets räkning förvalta tillgångarna i en värdepappersfond eller i ett fondföretag som har ett sådant tillstånd som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/927 (förvaltningsuppdrag), ska avtalet innehålla riktlinjer för placering av fondmedlen. Fondbolaget ska tillförsäkra sig en rätt att regelbundet se över och vid behov ändra dessa riktlinjer.

Ett förvaltningsuppdrag får ges till

1. ett företag som står under Finansinspektionens tillsyn och som har fått inspektionens tillstånd att förvalta värdepappersfonder eller att utföra diskretionär portföljförvaltning avseende finansiella instrument,
2. ett företag med säte i ett annat land inom EES, om företaget står under tillsyn av en behörig myndighet i hemlandet och har tillstånd att driva verksamhet motsvarande den som avses i 1,
3. ett företag med säte i ett land utanför EES under förutsättning att
   a) företaget står under tillsyn av en behörig myndighet i hemlandet,
   b) företaget har tillstånd att driva verksamhet som motsvarar den som avses i 1, och

c) ett samarbete kan ske mellan Finansinspektionen och en behörig myndighet i hemlandet.

Ett förvaltningsuppdrag får inte ges till förvaringsinstitutet eller något annat företag vars intressen kan komma i konflikt med fondbolagets eller andelsägarnas intressen.

Paragrafen, som är ny, motsvarar nuvarande 4 kap. 5 och 6 §§. Paragrafen genomför delvis artikel 13.1 i UCITS-direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 8.4.2.

I förhållande till de nuvarande paragraferna görs bara redaktionella ändringar som inte innebär några ändringar i sak.

Hänvisningen till UCITS-direktivet är statisk och avser alltså direktivet i lydelsen enligt ändringsdirektivet.

3 § Fondbolaget ska säkerställa att funktioner och tjänster som har delegerats utförs i enlighet med denna lag.

Paragrafen, som är ny, innehåller en bestämmelse om ansvar vid delegering av uppgifter. Paragrafen genomför artikel 13.4 i UCITS-direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 8.4.2.

I paragrafen förtydligas att fondbolaget har ansvar för att delegerade uppgifter utförs i överensstämmelse med denna lag.

4 § Ett lämnat uppdragsavtal fråntar inte fondbolaget dess ansvar enligt denna lag.

Paragrafen, som är ny, motsvarar nuvarande 4 kap. 4 § första stycket tredje meningen. Paragrafen genomför delvis artikel 13.2 i UCITS-direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 8.4.2.

Genom att tillämpningsområdet för bestämmelserna om delegering utvidgas till att också gälla tjänster som utförs i enlighet med 7 kap. 1 § första stycket gäller bestämmelsen också gentemot kunder.

5 § En uppdragstagare får vidaredelegera vissa funktioner eller tjänster till någon annan under förutsättning att

1. fondbolaget på förhand har godkänt en sådan delegering,
2. fondbolaget har underrättat Finansinspektionen innan de funktioner eller tjänster som ska vidaredelegeras börjar utföras, och
3. uppdragstagaren fortlöpande övervakar hur de vidaredelegerade funktionerna eller tjänsterna utförs.

Vid vidaredelegering tillämpas även 1–3 §§ i fråga om dem som har fått funktioner eller tjänster delegerade eller vidaredelegerade till sig.

Om den som har fått vissa funktioner eller tjänster vidaredelegerade till sig i sin tur ger någon annan i uppdrag att utföra dem, gäller villkoren i första och andra styckena i förhållande till den som ska utföra funktionerna eller tjänsterna.

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om vidaredelegering. Den är utformad efter förebild av 8 kap. 18 § LAIF. Övervägandena finns i avsnitt 8.4.2.

Paragrafen är tillämplig på vidaredelegering av både funktioner och tjänster, se författningskommentaren till 1 §.

Enligt *första stycket 1* ska fondbolaget på förhand ha godkänt vidaredelegeringen. I likhet med det som gäller för AIF-förvaltare bör inte ett allmänt förhandsgodkännande som lämnas av fondbolaget anses som ett

godkännande (jfr artikel 81.1 andra stycket i kommissionens delegerade förordning (EU) nr 231/2013).

Enligt *första stycket 2* ska en underrättelse lämnas till Finansinspektionen. Finansinspektionen får enligt förordningen om värdepappersfonder meddela föreskrifter om vilka uppgifter som en underrättelse ska innehålla (18 § 2).

Första stycket 3 innebär att ett ansvar för övervakning gäller för en uppdragstagare som vidaredelegerar.

Andra stycket innebär att den uppdragstagare till vilken uppgifter vidaredelegerats ska uppfylla de krav som anges i 1–3 §§.

Tredje stycket innebär att bestämmelserna i första och andra styckena gäller även vid vidaredelegering i flera led.

6 § Kraven på uppdragsavtal i detta kapitel ska inte tillämpas på marknadsföring av andelar i en värdepappersfond eller ett fondföretag som har ett sådant tillstånd som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/927, om marknadsföringen utförs av en distributör som agerar för egen räkning i enlighet med

– lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, eller bestämmelser i distributörens hemland som genomför Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU av den 15 maj 2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EG och av direktiv 2011/61/EU, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/2811, eller

– lagen (2018:1219) om försäkringsdistribution, eller bestämmelser i distributörens hemland som genomför Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/97 av den 20 januari 2016 om försäkringsdistribution, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/2864, om marknadsföringen sker genom försäkringsbaserade investeringsprodukter.

Paragrafen, som är ny, innehåller vissa undantag från bestämmelserna i kapitlet. Den genomför artikel 13.3 i UCITS-direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 8.4.2.

I paragrafen förtydligas att bestämmelserna om delegering inte ska tillämpas på marknadsföring av andelar i en värdepappersfond eller ett fondföretag, om utföraren agerar för egen räkning, inom ramen för ett eget tillstånd. Det kan vara ett tillstånd enligt svensk lag eller om uppdragstagaren hör hemma i ett annat land inom EES enligt motsvarande bestämmelser i det landet. Detta avser distributörer som omfattas av lagen om värdepappersmarknaden respektive bestämmelser i distributörens hemland som genomför MiFID II och distributörer som omfattas av lagen om försäkringsdistribution respektive bestämmelser i distributörens hemland som genomför EU:s försäkringsdistributionsdirektiv. Om det är en distributör som bedriver verksamhet enligt lagen om försäkringsdistribution eller motsvarande regelverk i hemlandet som genomför EU:s försäkringsdistributionsdirektiv, gäller undantaget bara om marknadsföringen sker genom försäkringsbaserade investeringsprodukter.

Hänvisningarna till EU-direktiven är statiska och avser alltså direktiven i angiven lydelse.

3 kap.

10 § Förvaringsinstitutet får inte uppdra åt någon annan att utföra andra uppgifter än depåförvaring av tillgångar och kontroll av äganderätten enligt 6 § första stycket.

Delegering enligt första stycket förutsätter att förvaringsinstitutet

1. kan visa att det finns ett objektivt skäl för delegering av uppgifterna och att avsikten inte är att kringgå kraven i denna lag eller annan författning,

2. har handlat med den skicklighet, aktsamhet och omsorg som krävs vid valet av uppdragstagare, och

3. regelbundet övervakar uppdragstagaren och dennes rutiner avseende delegerade uppgifter.

Andra stycket 2 gäller inte om uppdragstagaren är en värdepapperscentral som agerar i egenskap av investerande värdepapperscentral.

Paragrafen innehåller allmänna krav på uppdragsavtal genom vilka ett förvaringsinstitut uppdrar till någon annan att utföra vissa uppgifter. Den genomför artikel 22a.1 och 22a.2 i UCITS-direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 8.7.2.

I *tredje stycket*, som är nytt, införs ett undantag från kravet på att förvaringsinstitutet vid delegering ska handla med vederbörlig skicklighet, aktsamhet och omsorg vid valet av uppdragstagare. Undantaget gäller bara när uppdragstagaren är en värdepapperscentral som agerar i egenskap av investerande värdepapperscentral (se artikel 22a.2 c i UCITS-direktivet). De allmänna bestämmelserna om förvaringsinstitut i 2 § gäller dock även när förvaringsinstitutet delegerar uppgifter till en sådan uppdragstagare.

Med värdepapperscentral avses detsamma som i 1 kap. 3 § lagen (1998:1479) om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument (jfr artikel 2.1 u i UCITS-direktivet). Med investerande värdepapperscentral avses en värdepapperscentral som antingen är en deltagare i det avvecklingssystem för värdepapper som en annan värdepapperscentral driver eller som använder en tredje part eller en mellanhand som deltar i det avvecklingssystem för värdepapper som en annan värdepapperscentral driver i samband med en värdepappersemission (se artikel 1 f i kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/392 av den 11 november 2016 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 909/2014 med avseende på tekniska tillsynsstandarder för auktorisationskrav, tillsynskrav och operativa krav för värdepapperscentraler). Tillhandahållande av tjänster av en värdepapperscentral som agerar i egenskap av en investerande värdepapperscentral betraktas som delegering av förvaringsinstitutets depåförvaringsfunktioner (artikel 22a.4 i UCITS-direktivet).

Varje uppdrag som ett förvaringsinstitut lämnar åt någon annan att utföra innebär dock inte delegering i lagens mening (se prop. 2015/16:170 s. 60–61, jfr prop. 2012/13:155 s. 481). Tillhandahållande av tjänster av en värdepapperscentral som agerar i egenskap av utgivande värdepapperscentral utgör inte delegering i lagens mening (se artikel 22a.4 i UCITS-direktivet). Med utgivande värdepapperscentral avses en värdepapperscentral som erbjuder de huvudtjänster som avses i punkterna 1 och 2 i avsnitt A i bilagan till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 909/2014 av den 23 juli 2014 om förbättrad värdepappersavveckling i Europeiska unionen och om värdepapperscentraler samt ändring av direktiv 98/26/EG och 2014/65/EU och förordning (EU) nr 236/2012 med avseende på en värdepappersemission (artikel 1 e i kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/392). De huvudtjänsterna är ursprunglig registrering av värdepapper i ett kontobaserat

system (notarietjänst) respektive tillhandahållande och förande av värdepapperskonton på högsta nivå (central kontoföringstjänst).

4 kap.

8 § För varje värdepappersfond ska det finnas fondbestämmelser som upprättas av fondbolaget.

Fondbestämmelserna ska ange

1. namnet på fonden, fondbolaget och förvaringsinstitutet,
2. grunderna för fondens placeringsinriktning och för placeringen av fondmedlen, med särskild upplysning om huruvida medel ska placeras i sådana derivatinstrument som anges i 5 kap. 12 §,
3. vilka andelsklasser som ska finnas och vilka villkor som är förenade med dem,
4. om utdelning ska ske och, i så fall, grunderna och sättet för utdelning,
5. grunderna för beräkning av fondens och fondandelarnas värde, inklusive de värderingsprinciper som används vid värderingen av onoterade tillgångar och sådana derivatinstrument som anges i 5 kap. 12 § andra stycket,
6. grunderna för beräkning av försäljnings- och inlösenpris för fondandelarna,
7. *de likviditetshanteringsverktyg som fondbolaget tillämpar för fonden*,
8. var och hur försäljning och inlösen av fondandelar ska ske, *när fonden är öppen för inlösen, och i förekommande fall vilken uppsägningstid som gäller,*
9. grunderna för beräkning av fondbolagets och förvaringsinstitutets ersättning från fonden,
10. fondbolagets avgifter för försäljning, förvaltning och inlösen av andelar,
11. hur pantsättning av fondandelar ska gå till,
12. fondens räkenskapsår,
13. när och var försäljnings- och inlösenpriset för fondandelarna samt fondens halvårsredogörelse och årsberättelse ska offentliggöras, samt
14. var ändringar av fondbestämmelserna ska tillkännages.

För fonder där fondmedlen placeras enligt bestämmelserna i 5 kap. 8 §, ska det dessutom anges de emittenter eller garanter som gett ut eller garanterat sådana skuldförbindelser som fondmedlen till mer än 35 procent av fondens värde avses att placeras i.

Paragrafen innehåller bestämmelser om fondbestämmelser för en värdepappersfond. Övervägandena finns i avsnitten 6.1.1, 6.1.2 och 6.2.1.

I *andra stycket* tas det nuvarande kravet bort som innebär att fondbestämmelserna ska ange om justerat fondandelsvärde tillämpas (punkt 7). I *punkt 7* införs i stället ett krav på att fondbestämmelserna ska ange de likviditetshanteringsverktyg som fondbolaget tillämpar för fonden. Detta innefattar även uppgift om under vilka omständigheter verktygen får aktiveras. Om fondbolaget har valt fler än de minst två likviditetshanteringsverktyg som ska väljas för en värdepappersfond ska även de ytterligare verktygen anges. Ändringen genomför artikel 18a.2 första stycket andra meningen och delvis artikel 84.2 i UCITS-direktivet och punkt 1.13 modul A i bilaga I till direktivet. Av 9 § följer att fondbestämmelserna ska vara skäliga för andelsägarna och att fondbestämmelserna och ändringar i dem godkänns av Finansinspektionen. Med likviditetshanteringsverktyg avses ett verktyg som ska kunna användas i andelsägarnas intresse för att hantera fondens likviditet (jfr 5 kap. 2 a § första stycket).

I *punkt 8* görs ett förtydligande om att fondbestämmelserna ska ange fondens inlösenfrekvens. Det görs också ett tillägg om att fondbestämmel-

serna, i förekommande fall, ska ange vilken uppsägningstid som gäller för fonden, se vidare författningskommentaren till 13 §.

10 § Andelarna i en värdepappersfond ska vara lika stora och medföra lika rätt till den egendom som ingår i fonden, om inte annat följer av andra stycket.

I en värdepappersfond får det finnas andelar av olika slag (andelsklasser). Andelarna i en andelsklass ska vara lika stora och medföra lika rätt till den egendom som ingår i fonden. Andelsklasser i en och samma fond får vara förenade med

1. villkor för
a) utdelning,
b) avgifter,
c) lägsta teckningsbelopp,
d) distribution av andelar,
e) valutasäkring,
f) i vilken valuta andelarna tecknas och inlöses, och
g) undantag från kravet på att fondandelarna ska lösas in på andelsägarens begäran när andelarna är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en MTF-plattform, och

2. villkor som framgår av föreskrifter som har meddelats med stöd av 13 kap. 1 § *14*.

Värdet av en fondandel är fondens värde delat med antalet fondandelar. Om det finns andelsklasser ska värdet av en fondandel dock bestämmas med beaktande av de villkor som är förenade med andelsklassen. Om fondbolaget *tillämpar likviditetshanteringsverktyg enligt 5 kap. 2 a § första stycket 4 eller 5* får värdet av en fondandel justeras enligt *de bestämmelserna.*

Fondens värde beräknas enligt de grunder som anges i fondbestämmelserna. Den egendom som ingår i fonden ska värderas med ledning av gällande marknadsvärde.

Fondbolaget ska fortlöpande och *när fonden är öppen för inlösen* beräkna och på lämpligt sätt offentliggöra fondandelsvärdet.

Paragrafen innehåller bestämmelser om fondandelar och fondandelsvärde. Övervägandena finns i avsnitten 5.2, 6.1.1 och 6.2.1.

I *andra stycket 1 g*, som är ny, införs en möjlighet att förena en andelsklass i en värdepappersfond med villkor om undantag från kravet på att fondandelarna ska lösas in på andelsägarens begäran när andelarna är upptagna till handel på en handelsplats. Fonden kan ha två eller flera andelsklasser för olika handelsplatser och även andelsklasser som inte handlas på handelsplats. En definition av reglerad marknad och MTF-plattform finns i 1 kap. 1 § första stycket 21.

I *andra stycket 2* görs en följdändring med anledning av att numreringen av punkter i 13 kap. 1 § ändras.

I *tredje stycket* görs en följdändring i *tredje meningen* med anledning av att möjligheten att tillämpa ett justerat fondandelsvärde enligt nuvarande 10 b § tas bort när den paragrafen upphör att gälla (se avsnitt 6.2.1). I fortsättningen gäller i stället att vid tillämpning av de likviditetshanteringsverktyg som avses i 5 kap. 2 a § första stycket 4 eller 5 (svingprissättning och dubbel prissättning) får värdet av en fondandel justeras enligt de bestämmelserna.

Femte stycket, som genomför artikel 76 första stycket i UCITS-direktivet, gäller tidpunkten för beräkningen och offentliggörandet av det fondandelsvärde som avses i tredje och fjärde styckena. Detta ska ske vid de tidpunkter när fonden är öppen för inlösen. Inlösenfrekvensen i värdepappersfonder regleras i 13 § första stycket. Det finns inte något som hindrar att en beräkning och ett offentliggörande sker oftare än vad som

anges där, t.ex. dagligen, även om fonden är öppen för inlösen bara en dag per vecka. Inlösen sker som huvudregel till fondandelsvärdet. I vissa fall kan dock tillämpningen av likviditetshanteringsverktyg medföra att fondandelsvärdet justeras (se tredje stycket).

13 § En fondandel ska, på begäran av dess ägare, lösas in *när fonden är öppen för inlösen. En värdepappersfond ska vara öppen för inlösen minst två gånger per månad med skäligt mellanrum, eller om det är motiverat med hänsyn till andelsägarnas intressen, en gång per månad. Om en uppsägningstid tillämpas ska fondandelen lösas in när den tiden löpt ut. Uppsägningstiden får inte vara längre än 10 bankdagar. Inlösenlikviden ska betalas ut så snart som möjligt efter att fondandelen lösts in.*

Första stycket gäller dock inte om fondandelarna är upptagna till handel på en reglerad marknad *eller en MTF-plattform* och det är säkerställt att andelarnas noterade värde inte *väsentligt* avviker från *fondandelsvärdet.*

Under den tid som ett förvaringsinstitut förvaltar en värdepappersfond enligt 9 kap. 1 § första eller andra stycket eller 5 a kap. 34 eller 42 § får fondandelar inte säljas eller lösas in.

Paragrafen innehåller bestämmelser om inlösen av fondandelar. Paragrafen genomför delvis artikel 76 i UCITS-direktivet. Övervägandena finns i avsnitten 5.1, 6.1.1 och 6.1.2.

I *första stycket* tas det nuvarande kravet bort som innebär att andelen ska lösas in omedelbart om det finns medel tillgängliga i värdepappersfonden.

I *första stycket första meningen* finns den grundläggande bestämmelsen om rätt till inlösen av andelar i en värdepappersfond. Kännetecknande för sådana fonder är att de är öppna, dvs. att en fondandelsägare har rätt att få sina fondandelar inlösta. En fondandel ska, på begäran av dess ägare, lösas in när fonden är öppen för inlösen. Det krävs alltså att fondandelsägare aktivt begär inlösen.

Frågan om hur ofta fonden ska vara öppen för inlösen regleras i *första stycket andra meningen*, som är ny. Som huvudregel ska en värdepappersfond vara öppen för inlösen minst två gånger per månad. Det finns inte något hinder mot en högre inlösenfrekvens än så, t.ex. daglig inlösen. Om fonden är öppen för inlösen två eller fler gånger per månad gäller ett krav på ett skäligt mellanrum mellan dessa tillfällen. Med detta krav avses att det ska gå lika eller ungefär lika många dagar mellan varje inlösendag. Kravet på minst två inlösendagar per månad bör därmed inte vara uppfyllt om fonden t.ex. är öppen för inlösen bara den första och den andra bankdagen varje månad eller något liknande arrangemang, eftersom det i sådant fall blir oskäligt kort mellanrum mellan inlösendagarna. Inlösen i en värdepappersfond får även begränsas till en dag per månad om det är motiverat med hänsyn till andelsägarnas intresse. Det är ett undantag från huvudregeln och innebär att det krävs att syftet med inlösenfrekvensen ska vara att tillvarata andelsägarnas intresse. Vid bedömningen av om det kan anses motiverat med inlösen en gång per månad bör Finansinspektionen beakta bl.a. fondens likviditetsprofil, förekomsten av uppsägningstider och vilka likviditetshanteringsverktyg som tillämpas för fonden. Inlösenfrekvensen ska även vara förenlig med fondbestämmelserna i övrigt och gällande regelverk.

Inlösenfrekvensen ska framgå av fondbestämmelserna (8 § andra stycket 8). Fondbestämmelserna och ändringar i dem ska godkännas av

Finansinspektionen och prövningen ska omfatta om inlösenfrekvensen är skälig utifrån fondbestämmelserna i sin helhet och mot övriga tillämpliga regelverk (9 §).

I *första stycket tredje meningen*, som är ny, regleras det som avses med uppsägningstid. Uppsägning sker genom begäran om inlösen. Om exempelvis en värdepappersfond har daglig inlösen och två dagars uppsägningstid kommer en fondandel som en andelsägare begär inlösen av dag ett att lösas in dag tre. Om en uppsägningstid gäller i en fond ska det anges i fondbestämmelserna (se 8 § andra stycket 8).

I *första stycket fjärde meningen*, som är ny, anges hur lång uppsägningstiden som längst får vara. Uppsägningstiden får inte vara längre än tio bankdagar. Med bankdag avses samma sak som i 2 kap. 1 § lagen (2015:1016) om resolution, dvs. en dag som inte är en lördag, en söndag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton eller en allmän helgdag.

Tidpunkten för utbetalning av inlösenlikvid regleras i *första stycket femte meningen*, som är ny. Utbetalningen ska göras så snart som möjligt efter inlösendagen. Om det finns likvida medel tillgängliga i fonden, kan utbetalning i regel ske kort tid efter inlösendagen. Om medel för inlösen behöver anskaffas genom försäljning av egendom som ingår i fonden är det tillräckligt att utbetalning sker så snart som möjligt efter att försäljningslikviden har influtit.

Andra stycket innehåller ett undantag från kravet på inlösen av andelar i värdepappersfonder som är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en MTF-plattform (kallas ibland börshandlade fonder). Undantaget gäller både andelar i en fond där alla andelar är upptagna till handel och andelar i en fond som tillhör en andelsklass i fonden där andelarna är upptagna till handel (se 10 § andra stycket g). Genom ändringen omfattar undantaget inte längre bara reglerade marknader utan även MTF-plattformar (se även 1 kap. 1 § tredje stycket). Reglerad marknad och MTF-plattform definieras i 1 kap. 1 § första stycket 21.

13 a § Ett fondbolag får senarelägga försäljning och inlösen av fondandelar, om det finns särskilda skäl för åtgärden och den är motiverad av hänsyn till fondandelsägarnas intresse.

Fondbolaget ska *snarast* underrätta Finansinspektionen samt berörda investerare och andelsägare om åtgärden.

Fondbolaget ska *när* orsakerna till senareläggningen upphört underrätta Finansinspektionen om detta.

Paragrafen gäller likviditetshanteringsverktyget senareläggning av försäljning och inlösen av andelar. Paragrafen genomför artikel 84.2 första stycket a och andra stycket och 84.3 första stycket a i UCITS-direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 6.2.5.

I *andra stycket* görs en ändring som innebär att fondbolaget inte längre behöver underrätta de behöriga myndigheterna i samtliga länder inom EES där andelarna i en värdepappersfond marknadsförs om sitt beslut att senarelägga teckning eller inlösen av andelar i fonden.

Fondbolaget får senarelägga försäljning och inlösen av fondandelar i andelsägarnas intresse, se författningskommentaren till 5 kap. 2 a §.

Paragrafen ändras även språkligt.

13 b § Finansinspektionen får besluta att ett fondbolag ska senarelägga *eller upphöra med att senarelägga* försäljning och inlösen av fondandelar om

1. exceptionella omständigheter inträffar,

2. det är i fondandelsägarnas intresse, och

3. det finns risker för investerarskyddet eller den finansiella stabiliteten.

Innan Finansinspektionen beslutar enligt första stycket ska fondbolaget ges tillfälle att yttra sig.

Paragrafen gäller Finansinspektionens befogenheter att besluta om senareläggning av försäljning och inlösen av fondandelar i en värdepappersfond. Paragrafen genomför artikel 84.2 första stycket b i UCITS-direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 6.2.6.

Ändringarna i *första stycket* innebär för det första att Finansinspektionen inte bara får besluta att fondbolag ska senarelägga försäljning eller inlösen av fondandelar, utan även att fondbolaget ska upphöra med sådana åtgärder. För det andra krävs för ett sådant beslut att de tre förutsättningarna som anges i *punkterna 1–3* är uppfyllda.

Enligt *andra stycket*, som är nytt, ska Finansinspektionen ge fondbolaget tillfälle att yttra sig innan inspektionen beslutar om en åtgärd enligt första stycket. Om omständigheterna motiverar det kan inspektionens kommunikation och fondbolagets yttrande ske muntligt.

15 § För varje värdepappersfond ska det finnas en aktuell informationsbroschyr.

Informationsbroschyren ska innehålla

1. fondbestämmelserna,

2. de ytterligare uppgifter som behövs för att man ska kunna bedöma fonden och den risk som är förenad med att investera i den,

3. en tydlig och lättbegriplig förklaring av fondens riskprofil,

4. uppgifter om de *funktioner som ingår i fondverksamheten* som fondbolaget får uppdra åt någon annan att utföra enligt *2 a kap.*,

5. uppgifter om vilka tillgångsslag fondmedlen får placeras i,

6. för det fall fondmedlen får placeras i derivatinstrument, uppgifter om i vilket syfte och hur det möjliga resultatet av användningen av derivatinstrument kan påverka fondens riskprofil, och

7. uppgifter om fondbolagets ersättningspolicy.

För en värdepappersfond som hänvisar till ett referensvärde som avses i artikel 3.1.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1011 av den 8 juni 2016 om index som används som referensvärden för finansiella instrument och finansiella avtal eller för att mäta investeringsfonders resultat, och om ändring av direktiven 2008/48/EG och 2014/17/EU och förordning (EU) nr 596/2014 finns det i artikel 29.2 ytterligare bestämmelser om informationsbroschyrens innehåll.

Bestämmelser om vad en informationsbroschyr ska innehålla finns även i

1. artikel 14 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/2365 av den 25 november 2015 om transparens i transaktioner för värdepappersfinansiering och om återanvändning samt om ändring av förordning (EU) nr 648/2012,

2. artiklarna 6–9 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/2088 av den 27 november 2019 om hållbarhetsrelaterade upplysningar som ska lämnas inom den finansiella tjänstesektorn, och

3. artiklarna 5–7 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/852 av den 18 juni 2020 om inrättande av en ram för att underlätta hållbara investeringar och om ändring av förordning (EU) 2019/2088.

Paragrafen reglerar vad informationsbroschyren för en värdepappersfond ska innehålla. Paragrafen genomför artikel 13.1 i i UCITS-direktivet.

I *andra stycket 4* görs en följdändring på grund av att 4 och 5 §§ upphävs och bestämmelser om sådana uppdrag i stället tas in i 2 a kap.

16 a § För varje värdepappersfond ska det finnas ett aktuellt faktablad. *Namnet på fonden ska anges i faktabladet.*

Faktabladet ska på ett lättbegripligt sätt och i sammanfattning den grundläggande information som behövs för att investerare ska kunna bedöma fonden och den risk som är förenad med att investera i den.

Innehållet i faktabladet ska vara rättvisande och tydligt och får inte vara vilseledande. Det ska stämma överens med relevanta delar i informationsbroschyren.

Utöver det som följer av andra och tredje styckena ska faktabladet innehålla en upplysning om att information om fondbolagets ersättningspolicy är tillgänglig på en angiven webbplats och att en papperskopia kan fås kostnadsfritt på begäran.

Bestämmelser om hur faktabladet för en värdepappersfond ska vara utformat och om dess innehåll finns i kommissionens förordning (EU) nr 583/2010 av den 1 juli 2010 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG rörande basfakta för investerare och villkor som ska uppfyllas när faktablad med basfakta för investerare eller prospekt tillhandahålls på annat varaktigt medium än papper eller på en webbplats.

I paragrafen finns bestämmelser om faktablad. Paragrafen genomför delvis artikel 78 och artikel 79.1 i UCITS-direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 8.5.

I *första stycket* införs ett krav på att faktabladet också ska innehålla fondens namn. Fondbestämmelserna ska ange namnet på fonden (8 § andra stycket 1). Namnet ska därmed även framgå av informationsbroschyren (15 § andra stycket 1). Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten (Esma) ska, för att säkerställa en enhetlig tillämpning av reglerna om fondnamn, senast den 16 april 2026 utarbeta riktlinjer för att specificera under vilka omständigheter ett namn är oskäligt, otydligt eller vilseledande (artikel 69.6 i UCITS-direktivet).

5 kap.

2 § Ett fondbolag ska ha ett system för riskhantering som gör det möjligt för fondbolaget att vid varje tidpunkt kontrollera och bedöma den risk som är knuten till de positioner som tas i en värdepappersfond och hur positionerna påverkar fondens riskprofil. *Fondbolaget ska för varje värdepappersfond det förvaltar till Finansinspektionen regelbundet lämna information om riskhanteringen.* Fondbolaget ska inte ensidigt eller mekaniskt förlita sig på kreditbetyg som har utfärdats av kreditvärderingsinstitut för att bedöma kreditvärdigheten hos fondens tillgångar.

Om fondbolaget investerar i sådana derivatinstrument som avses i 12 § andra stycket, ska bolagets system för riskhantering även möjliggöra en exakt och oberoende bedömning av värdet på dessa derivatinstrument.

Fondbolaget ska ha riktlinjer och förfaranden för tillämpningen av sådana likviditetshanteringsverktyg som avses i 2 a §. Fondbolaget ska lämna in riktlinjerna och förfarandena till Finansinspektionen.

Paragrafen innehåller bestämmelser om system för riskhantering. Paragrafen genomför artikel 18a.2 tredje stycket i UCITS-direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 6.2.3.

I *första stycket* görs en redaktionell ändring på så sätt att bestämmelsen i nuvarande tredje stycket förs in som en ny *andra mening*.

I det nya *tredje stycket* införs i *första meningen* ett krav på att ett fondbolag ska ha riktlinjer och förfaranden för tillämpningen av de likviditetshanteringsverktyg som har valts enligt 2 a § första stycket.

Enligt *tredje stycket andra meningen* ska fondbolaget till Finansinspektionen lämna in sina riktlinjer och förfaranden för tillämpningen av likviditetshanteringsverktyg som har valts enligt 2 a § första stycket. Riktlinjerna och förfarandena behöver inte lämnas regelbundet utan bara när verktygen väljs. Det bör lämpligen ske i samband med att fondbolaget ansöker om godkännande av ändring av fondbestämmelserna med anledning av valet av likviditetshanteringsverktyg.

Tredje stycket gäller enligt 1 kap. 6 d § även för ett förvaltningsbolag när det förvaltar en värdepappersfond.

2 a § *Ett fondbolag ska för varje värdepappersfond som bolaget förvaltar välja minst två av följande likviditetshanteringsverktyg som ska kunna användas i andelsägarnas intresse för att hantera fondens likviditet:*

1. en tillfällig och partiell begränsning av fondandelsägares rätt att lösa in sina andelar, som medför att fondandelsägaren bara kan lösa in en viss del av sina andelar,

2. en förlängning av den uppsägningstid som gäller eller ett införande av en uppsägningstid som ska gälla tillfälligt,

3. en avgift för inlösen av andelar, som har fastställts med beaktande av likviditetskostnaden och som innebär att kvarvarande fondandelsägare inte missgynnas på ett orättvist sätt,

4. en på förhand fastställd mekanism som används för att justera fondandelsvärdet genom tillämpning av en faktor (svingfaktor) som återspeglar likviditetskostnaden,

5. en på förhand fastställd mekanism som används för att fastställa försäljnings- och inlösenpriser för fondandelar genom att fondandelsvärdet justeras med en faktor som återspeglar likviditetskostnaden,

6. en avgift för att teckna eller lösa in andelar som kompenserar fonden för de likviditetskostnader som uppstår på grund av transaktionens storlek och som innebär att kvarvarande fondandelsägare inte missgynnas på ett orättvist sätt,

7. överföring av tillgångar som ingår i fonden, i stället för betalningsmedel, vid inlösen av andelar som innehas av en sådan professionell kund som avses i 1 kap. 4 b § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden.

En överföring enligt första stycket 7 ska motsvara en proportionell andel av fondens tillgångar, om inte fonden

– marknadsförs bara till professionella investerare, eller

– är en indexfond och andelarna är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en MTF-plattform.

De likviditetshanteringsverktyg som fondbolaget väljer enligt första stycket ska vara lämpliga i förhållande till värdepappersfondens investeringsstrategi, likviditetsprofil och inlösenpolicy. Bolaget får inte bara välja de verktyg som anges i första stycket 4 och 5.

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om val av likviditetshanteringsverktyg. Paragrafen genomför delvis artikel 18a.1 och 18a.2 första stycket, artikel 18a.2 fjärde och femte styckena och delvis artikel 84.2 i UCITS-direktivet och delvis bilaga IIA till direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 6.4.3.

Fondbolaget ska enligt *första stycket* välja minst två lämpliga verktyg för likviditetshantering som anges i punkterna 1–7 som i andelsägarnas intresse ska kunna användas för att hantera fondens likviditet. Detta tar

sikte på fondandelsägarna som kollektiv och det är deras gemensamma intresse som avses. Det innebär att fondbolaget behöver säkerställa att fondandelsägarna inte otillbörligen gynnas eller missgynnas vid tillämpningen av likviditetshanteringsverktygen (jfr 4 kap. 2 § tredje stycket). Fondbestämmelserna ska enligt 4 kap. 8 § andra stycket 7 ange de likviditetshanteringsverktyg som bolaget har valt. Det innebär inte något krav på att ett visst verktyg ska tillämpas i en viss situation.

Egenskaperna hos likviditetshanteringsverktygen kommer att närmare fastställas i en delegerad förordning som antas av kommissionen. Esma ska utarbeta riktlinjer till bl.a. kalibrering av likviditetshanteringsverktygen.

Punkt 1 avser s.k. inlösenspärrar (se punkt 2 i bilaga IIA till UCITS-direktivet). Verktyget innebär att fondandelsägare kan hindras från att lösa in annat än en viss del av sina fondandelar. Åtgärden måste vara tillfällig, dvs. tidsbegränsad.

Punkt 2 gör det möjligt att förlänga uppsägningstiden eller att införa en uppsägningstid som ska gälla tillfälligt (se punkt 3 i bilaga IIA till UCITS-direktivet). Detta verktyg är således aktuellt oavsett om en uppsägningstid sedan tidigare gäller för fonden eller inte.

Punkt 3 gör det möjligt att införa en inlösenavgift (se punkt 4 i bilaga IIA till UCITS-direktivet). Det innebär att en sådan avgift kan tas ut i vidare utsträckning än vad som följer av lagen i övrigt. Avgiften ska sättas utifrån ett förutbestämt intervall som tar hänsyn till likviditetskostnaden.

Punkt 4 reglerar s.k. svingprissättning (eng. swing pricing) som innebär att fondandelsvärdet får justeras (se punkt 5 i bilaga IIA till UCITS-direktivet). Verktyget motsvarar i stora drag det likviditetshanteringsverktyg som avses i nuvarande 4 kap. 10 b § första stycket om justerat fondandelsvärde som upphör att gälla. I enlighet med de nya regler som har införts i UCITS-direktivet genom ändringsdirektivet blir det möjligt att tillämpa s.k. fullständig svingprissättning och inte bara partiell svingprissättning, vilket är det som är möjligt enligt nuvarande 4 kap. 10 b §.

Punkt 5 avser dubbel prissättning (se punkt 6 i bilaga IIA till UCITS-direktivet). Det innebär en möjlighet att justera både försäljnings- och inlösenpris.

Punkt 6 innebär att en s.k. avgift för utspädningsskydd kan tas ut (se punkt 7 i bilaga IIA till UCITS-direktivet). Detta verktyg kan tillämpas vid försäljning och inlösen av andelar i fonden. Verktyget liknar en avgift för inlösen enligt punkt 3, med skillnaden att den inte bara avser inlösen. Vidare ska den avgift som tas ut grunda sig på de likviditetskostnader som uppstår just på grund av den aktuella transaktionens storlek.

Punkt 7 gäller överföring av tillgångar – inlösen in natura – som ingår i fonden (se punkt 8 i bilaga IIA till UCITS-direktivet). Med detta avses att fondandelsägarens anspråk på inlösen verkställs genom att denne får vissa av tillgångarna i fonden i stället för betalningsmedel. Det rör sig således om ett undantag från de bestämmelser för inlösen som annars gäller enligt 4 kap. 13 §. Förfarandet får tillämpas bara i förhållande till sådana professionella kunder som avses i 1 kap. 4 b § lagen om värdepappersmarknaden.

Andra stycket, som genomför artikel 18a.2 fjärde och femte styckena i UCITS-direktivet, innehåller bestämmelser om tillämpningen av det

likviditetshanteringsverktyg som avses i första stycket 7, dvs. inlösen in natura. Enligt inledningen av stycket gäller det som huvudregel att en överföring av tillgångar från fonden ska motsvara en proportionell andel av tillgångarna i fonden. Från huvudregeln kan det dock göras undantag i två olika situationer. Det första undantaget avser att fonden marknadsförs bara till professionella investerare (*första strecksatsen*). Det andra undantaget avser att fonden är en indexfond och andelarna är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en MTF-plattform (*andra strecksatsen*). Med indexfond avses här att syftet med fondens investeringsstrategi är att efterbilda sammansättningen av ett visst aktieindex eller index för skuldförbindelser.

I *tredje stycket första meningen* förtydligas att fondbolaget inför valet av likviditetshanteringsverktyg enligt första stycket ska göra en bedömning av verktygens lämplighet i förhållande till fondtillgångarnas sammansättning (likviditetsprofilen) och de allmänna kraven på spridning och hantering av risker. Kravet på lämplighet får anses innebära att valet av likviditetshanteringsverktyg inte bara är ett formellt beslut utan kräver att fondbolaget överväger vilka verktyg som bäst svarar mot de förutsättningar som gäller för verksamheten. Att de valda verktygen är lämpliga är en förutsättning för att fondbestämmelserna ska anses skäliga för fondandelsägarna (jfr 4 kap. 9 § första stycket). Enligt *tredje stycket andra meningen* gäller vidare att bolaget inte bara får välja de verktyg som anges i första stycket 4 och 5.

2 b § *Ett fondbolag som förvaltar en värdepappersfond som har auktoriserats som penningmarknadsfond enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1131 av den 14 juni 2017 om penningmarknadsfonder behöver bara välja ett av de verktyg som avses i 2 a § första stycket för en sådan fond.*

Paragrafen, som är ny, innehåller ett undantag för vissa penningmarknadsfonder. Paragrafen genomför delvis artikel 18a.2 i UCITS-direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 6.2.1.

Undantag från huvudregeln i 2 a § att ett fondbolag måste välja minst två likviditetshanteringsverktyg gäller bara om fonden har auktoriserats enligt EU:s förordning om penningmarknadsfonder. För en sådan fond behöver fondbolaget välja bara ett av de verktyg som anges i 2 a § första stycket. Det finns dock inte något hinder mot att ett fondbolag väljer fler likviditetshanteringsverktyg än ett.

Paragrafen gäller enligt 1 kap. 6 d § även för ett förvaltningsbolag när det förvaltar en värdepappersfond.

Hänvisningen till EU-förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

2 c § *Om de ekonomiska eller rättsliga egenskaperna i fråga om vissa tillgångar i en värdepappersfond har ändrats väsentligt eller blivit osäkra till följd av exceptionella omständigheter, får fondbolaget skilja tillgångarna från övriga tillgångar i fonden i enlighet med det som anges i den delegerade förordning som har antagits av Europeiska kommissionen i enlighet med artikel 18a.5 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/927.*

Kraven i detta kapitel om förvaltning av värdepappersfonder, med undantag för 2 d §, ska inte tillämpas på de avskilda tillgångarna.

Paragrafen, som är ny, gäller likviditetshanteringsverktyget sidofickor. Paragrafen genomför artikel 57.3 och delvis artiklarna 18a.1 och 84.2 i UCITS-direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 6.2.4.

Enligt *första stycket* får vissa tillgångar i en värdepappersfond avskiljas från de övriga fondtillgångarna för att förvaltas i särskild ordning. Hur ett avskiljande får gå till kommer att regleras närmare i den delegerade förordning som kommissionen ska anta. Fondbolaget får avskilja tillgångarna i andelsägarnas intresse, se författningskommentaren till 2 a §.

Ett avskiljande förutsätter att de ekonomiska eller rättsliga egenskaperna avseende vissa tillgångar i en värdepappersfond har ändrats väsentligt eller blivit osäkra till följd av exceptionella omständigheter på det sättet att det i praktiken är mycket svårt eller omöjligt att beräkna fondandelsvärdet.

En exceptionell omständighet kan vara att det land i vilken en tillgång (värdepapperet) handlas befinner sig i krig eller höjd beredskap och att tillgången därför inte kan säljas under överskådlig tid. Det kan också röra sig om fredstida kriser som ger upphov till en motsvarande situation. Med exceptionella omständigheter avses däremot inte att det bara sker en värdeförändring som är begränsad till emittenten av tillgången eller att det sker en allmän kursförändring avseende den bransch inom vilken emittenten är verksam.

Det krävs inte något tillstånd från Finansinspektionen för avskiljande. Att sidofickor får tillämpas behöver inte heller framgå av fondbestämmelserna. Däremot krävs att fondbolaget underrättar Finansinspektionen i rimlig tid innan ett avskiljande sker, se 2 g § och författningskommentaren till den paragrafen.

I *andra stycket* finns ett undantag från placeringsbestämmelserna i detta kapitel. Placeringsbestämmelserna, däribland kravet på riskspridning, ska alltså inte tillämpas på de avskilda tillgångarna. Undantaget genomför artikel 57.3 i UCITS-direktivet. Bestämmelserna om sidofickor i kapitlet är dock tillämpliga (2 d–2 f §§).

Paragrafen gäller enligt 1 kap. 6 d § även för ett förvaltningsbolag när det förvaltar en värdepappersfond.

Hänvisningen till UCITS-direktivet är statisk och avser alltså direktivet i lydelsen enligt ändringsdirektivet.

2 d § *Tillgångar som har avskilts enligt 2 c § ska förvaltas av fondbolaget för de ursprungliga fondandelsägarnas räkning.*

Tillgångarna ska säljas eller på annat sätt avvecklas när det finns rimliga förutsättningar för detta. Nettobehållningen ska betalas ut till de ursprungliga fondandelsägarna.

Paragrafen, som är ny, gäller förvaltning av tillgångarna i sidofickor. Övervägandena finns i avsnitt 6.2.4.

Enligt *första stycket* är det fondbolaget som förvaltar de avskilda tillgångarna även efter den tidpunkt när ett beslut om avskiljande enligt 2 c § har fattats. De avskilda tillgångarna ska förvaltas för de ursprungliga fondandelsägarnas räkning, dvs. de som var fondandelsägare vid den tidpunkt när tillgångarna avskildes. Förändringar i fondandelsägarkretsen som sker därefter påverkar således inte vilka som har rätt till nettobehållningen av de avskilda tillgångarna.

Enligt *andra stycket* ska tillgångarna säljas eller på annat sätt avvecklas så fort det kan ske under rimliga förutsättningar. Detta kräver inte att

tillgångens marknadsvärde ska ha återhämtat sig till sin ursprungliga nivå, utan att det bör vara tillräckligt att kursen i huvudsak har stabiliserats, t.ex. efter att handeln avbrutits under en tid. Nettobehållningen efter en försäljning, dvs. försäljningspriset med avdrag för försäljningskostnaderna, ska tillfalla de ursprungliga fondandelsägarna. Fondbolaget har enligt 2 f § rätt till skälig ersättning för sin förvaltning, se författningskommentaren till den paragrafen.

Paragrafen gäller enligt 1 kap. 6 d § även för ett förvaltningsbolag när det förvaltar en värdepappersfond.

2 e § *Om en ursprunglig fondandelsägare inte har anmält sitt innehav till fondbolaget inom fem år efter det att fondandelsägaren underrättats om att medel har kunnat betalas ut enligt 2 d § andra stycket, har fondandelsägaren förlorat sin rätt att få sina medel utbetalade.*

Medel som inte har kunnat betalas ut till andelsägarna ska tillfalla Allmänna arvsfonden.

Paragrafen, som är ny, gäller preskription i fråga om likviditetshanteringsverktyget sidofickor. Övervägandena finns i avsnitt 6.4.5.

Första stycket innehåller en preskriptionsregel med innebörden att de ursprungliga fondandelsägarna måste anmäla sitt innehav till fondbolaget inom fem år från det att medel har kunnat betalas ut. Om en fondandelsägare inte gör det, har denne förlorat sin rätt till medlen. För att preskriptionstiden ska börja löpa krävs att fondandelsägaren underrättas om tidpunkten för när pengar kan betalas ut.

Enligt *andra stycket* ska medel som inte har kunnat betalas ut till andelsägarna tillfalla Allmänna arvsfonden.

Paragrafen gäller enligt 1 kap. 6 d § även för ett förvaltningsbolag när det förvaltar en värdepappersfond.

2 f § *Fondbolaget har för sin förvaltning enligt 2 d § rätt till skälig ersättning ur de avskilda tillgångarna, eller ur de tillgångar som inte har avskilts om de avskilda tillgångarna inte räcker till och det finns särskilda skäl.*

Ersättningens storlek ska bestämmas av Finansinspektionen.

Paragrafen, som är ny, gäller ersättning för förvaltningen av avskilda tillgångar. Övervägandena finns i avsnitt 6.2.4.

Enligt *första stycket* har fondbolaget rätt till skälig ersättning för sin förvaltning av de tillgångar som har avskilts enligt 2 c §. I första hand ska ersättningen tas ur de avskilda tillgångarna. Om dessa tillgångar inte räcker till och det finns särskilda skäl, ska ersättningen i andra hand tas ur tillgångarna i den fonden från vilken tillgångarna har avskilts. Det kan finnas särskilda skäl om det t.ex. har uppstått oförutsedda förvaltningsåtgärder som inte kunnat förutses vid avskiljandet. Utrymmet får anses vara begränsat och vid bedömningen bör beaktas såväl proportionalitet som andelsägarnas intresse.

Ersättningens storlek ska enligt *andra stycket* bestämmas av Finansinspektionen.

Paragrafen gäller enligt 1 kap. 6 d § även för ett förvaltningsbolag när det förvaltar en värdepappersfond.

2 g § *Fondbolaget ska snarast underrätta Finansinspektionen när något av de likviditetshanteringsverktyg som avses i 2 a § första stycket börjar tillämpas*

respektive inte längre tillämpas, om detta sker på ett sätt som avviker från den verksamhet som normalt sett bedrivs enligt fondbestämmelserna. Fondbolaget ska också underrätta Finansinspektionen innan bolaget avskiljer tillgångar enligt 2 c §.

Paragrafen, som är ny, gäller underrättelser till Finansinspektionen. Paragrafen genomför delvis artikel 84.3 i UCITS-direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 6.2.4.

Första meningen avser underrättelse när de likviditetshanteringsverktyg som avses i 2 a § första stycket börjar tillämpas respektive slutar tillämpas om detta sker på ett sätt som inte ligger i linje med den verksamhet som normalt sett bedrivs enligt fondbestämmelserna. Likviditetshanteringsverktygen som får användas ska anges i fondbestämmelserna, som ska ha godkänts av Finansinspektionen, för att få börja tillämpas.

Vissa av verktygen används som en kontinuerlig del av fondbolagets likviditetshantering av fonden. När verktygen används på det sättet behöver någon underrättelse om aktivering respektive avaktivering inte ske, utan skyldigheten att underrätta Finansinspektionen gäller när användningen avviker från den normala användningen av dessa. Syftet med bestämmelsen är att tillsynsmyndigheten ska få information om likviditetspåfrestningar på marknaden i stort som riskerar att få spridningseffekter (jfr skäl 30 i ändringsdirektivet). Detta kan jämföras med sådana situationer där det i och för sig vore möjligt att senarelägga försäljningen eller inlösen, men där fondbolaget i stället väljer att aktivera ett annat likviditetshanteringsverktyg för att hantera flöden i fonden. I sådana situationer ska således fondbolaget underrätta Finansinspektionen om aktivering och avaktivering av ett verktyg.

Underrättelseskyldigheten enligt *andra meningen*, som avser avskiljande av tillgångar (s.k. sidofickor), gäller samtliga fall av avskiljande och ska uppfyllas i rimlig tid innan avskiljande sker. Rapporteringen ska ske så snart fondbolaget har möjlighet att med någon säkerhet bedöma att det ska ske ett avskiljande.

Paragrafen gäller enligt 1 kap. 6 d § även för ett förvaltningsbolag när det förvaltar en värdepappersfond.

7 kap.

1 § Ett fondbolag får, efter tillstånd av Finansinspektionen,

1. utföra diskretionär portföljförvaltning avseende finansiella instrument,

2. ta emot fondandelar för förvaring, dock inte sådana fondandelar som ingår i en värdepappersfond, ett fondföretag eller en alternativ investeringsfond som förvaltas av fondbolaget,

3. ta emot medel med redovisningsskyldighet,

4. lämna investeringsråd *om* sådana finansiella instrument som avses i 5 kap.,

5. ta emot och vidarebefordra order i fråga om finansiella instrument, och

6. tillhandahålla andra funktioner och verksamheter än de som avses i 1–5 som fondbolaget utför i anslutning till fondverksamheten eller till en tjänst som fondbolaget tillhandahåller enligt denna paragraf eller i enlighet med 1 kap. 5 c §.

Medel som tas emot med redovisningsskyldighet enligt första stycket *3* ska omedelbart avskiljas från bolagets egna tillgångar.

Paragrafen innehåller bestämmelser om tillstånd för fondbolag att utföra vissa tjänster. Paragrafen genomför delvis artikel 6.3 i UCITS-direktivet. Övervägandena finns i avsnitten 8.2.3 och 8.2.4.

I inledningen i *första stycket* tas det nuvarande kravet bort på att ett fondbolag ska ha tillstånd för diskretionär portföljförvaltning avseende finansiella instrument för att kunna få tillstånd att utföra någon av de övriga tjänsterna som räknas upp i stycket. Möjligheten att få tillstånd för diskretionär portföljförvaltning förs över från nuvarande 1 kap. 4 § första stycket 1 till en ny *punkt 1*.

Genom den ändring som görs i 1 kap. 4 § gäller möjligheten att ta emot medel med redovisningsskyldighet enligt *första stycket 3*, nuvarande första stycket 2, även när ett fondbolag som inte har tillstånd för diskretionär portföljförvaltning avseende finansiella instrument avser att föra investeringssparkonto, se 1 kap. 4 § och författningskommentaren till den paragrafen.

I *första stycket 5*, som är ny, införs en möjlighet för ett fondbolag att få tillstånd att ta emot och vidarebefordra order i fråga om finansiella instrument. I 3 kap. 2 § LAIF finns redan en motsvarande möjlighet för AIF-förvaltare att, efter tillstånd, ta emot och vidarebefordra order i fråga om finansiella instrument (se prop. 2012/13:155 s. 206–207).

I *första stycket 6*, som är ny, införs en möjlighet för ett fondbolag att få tillstånd för att till någon annan tillhandahålla funktioner och verksamhet som bolaget redan utför inom ramen för fondförvaltningen eller en tjänst som anges i denna paragraf eller i 1 kap. 5 c §. Det kan exempelvis röra sig om företagstjänster, såsom informationsteknik eller it-tjänster för portföljförvaltning och riskhantering (se skäl 6 i ändringsdirektivet). I sin ansökan om tillstånd till Finansinspektionen bör fondbolaget precisera vilken tjänst bolaget avser att tillhandahålla. Tillstånd får ges bara för en verksamhet som fondbolaget faktiskt utför eller avser att utföra inom ramen för fondförvaltningen eller en sådan tjänst som anges i denna paragraf eller i 1 kap. 5 c §. En förutsättning för tillstånd är att eventuella intressekonflikter som uppstår hanteras på lämpligt sätt (jfr 2 kap. 17 § tredje stycket 3 och 17 f § och artikel 6.3 första stycket b iv i UCITS-direktivet).

I *andra stycket* görs en följdändring med anledning av att punkterna i första stycket får ny numrering.

3 § Ett fondbolag ska, när det utför tjänster enligt 1 § första stycket, tillämpa 8 kap. 9–12 *och* 14–*20* §§ och 9 kap. 1, *3–10*, *12–29*, 30 a och 40 §§, 41 § första stycket och 43 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden.

Paragrafen innehåller en hänvisning till bestämmelser i lagen om värdepappersmarknaden som ett fondbolag ska tillämpa när det utför vissa tjänster. Paragrafen genomför artikel 6.4 i UCITS-direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 8.2.4.

Ändringarna innebär att bestämmelserna om delegering i 8 kap. 22 § lagen om värdepappersmarknaden inte längre ska tillämpas när ett fondbolag utför tjänster enligt 1 § första stycket. I stället ska bestämmelserna om delegering i 2 a kap. denna lag tillämpas (se författningskommentaren till 2 a kap. 1 §).

Det görs också tillägg av hänvisningar till bestämmelserna i 8 kap. 17–20 §§ och 9 kap. 24 och 25 §§ lagen om värdepappersmarknaden om dokumentation av utförda tjänster respektive passandebedömning i samband med vissa investeringstjänster.

Hänvisningar tas också in till 9 kap. 7 och 8 §§ lagen om värdepappersmarknaden. Fondbolag får därmed behandla vissa kunder som s.k. jämbördiga motparter, på motsvarande sätt som AIF-förvaltare får (jfr 3 kap. 2 § LAIF).

12 kap.

1 a § Finansinspektionen ska ingripa mot någon som ingår i ett fondbolags styrelse eller är dess verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem, om fondbolaget

1. har fått tillstånd att driva fondverksamhet genom att lämna falska uppgifter eller på annat otillbörligt sätt,

2. påbörjar marknadsföring av en av bolaget förvaltad värdepappersfond i ett annat land inom EES innan en underrättelse om detta gjorts hos Finansinspektionen i enlighet med 2 kap. 15 c §,

3. inte uppfyller grundläggande krav på organisation och drift av verksamheten enligt 2 kap. 17 § första stycket 1 eller 2 eller tredje stycket eller 17 f § eller föreskrifter som har meddelats med stöd av 13 kap. 1 § *10* avseende dessa bestämmelser,

4. åsidosätter sina skyldigheter eller på annat sätt överträder det som anges om uppdragsavtal i *2 a kap.*,

5. påbörjar förvaltning och marknadsföring av en värdepappersfond utan att fondbestämmelserna godkänts enligt 4 kap. 9 §,

6. vid upprepade tillfällen låter bli att upprätta eller tillhandahålla informationsbroschyr, faktablad, årsberättelse och halvårsberättelse i enlighet med 4 kap. 15–21 §§,

7. vid upprepade tillfällen placerar medel i en värdepappersfond i strid med det som anges i någon av 5 kap. 1, 3–22, 24 eller 25 §§ eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av 13 kap. 1 § *19*, *20*, *23* och *24* avseende dessa bestämmelser,

8. inte uppfyller kraven på hantering av risker i 5 kap. 2 § första eller andra stycket eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av 13 kap. 1 § *21* avseende dessa bestämmelser,

9. *utför diskretionär portföljförvaltning i strid med 7 kap. 1 § första stycket 1,*

10. i strid med 11 kap. 5 § första stycket låter bli att till Finansinspektionen anmäla sådana förvärv och avyttringar som avses där,

11. i strid med 11 kap. 5 § tredje stycket låter bli att till Finansinspektionen anmäla namnen på de ägare som har ett kvalificerat innehav av aktier i bolaget samt storleken på innehavet,

12. har befunnits ansvarigt för en allvarlig, upprepad eller systematisk överträdelse av lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen, eller

13. har åsidosatt sina skyldigheter enligt någon av artiklarna 5–10, 11.1–11.10, 12–14, 16.1, 16.2, 17, 18.1, 18.2, 19.1, 19.3, 19.4, 23–25, 26.1–26.8, 27, 28.1–28.8, 29, 30.1–30.4, 31.12 eller 45 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/2554.

Om en sådan person som anges i första stycket omfattas av tillstånds- eller underrättelseskyldighet enligt 11 kap. 1 eller 4 § för förvärv eller avyttring av aktier i bolaget, ska första stycket 10 och 11 inte gälla för den personen i fråga om dessa aktier.

Ett ingripande enligt första stycket får ske bara om bolagets överträdelse är allvarlig och den fysiska personen i fråga uppsåtligen eller av grov oaktsamhet har orsakat överträdelsen.

Ingripande får ske genom en eller båda av följande sanktioner:

1. beslut att personen i fråga under en viss tid, lägst tre och högst tio år, eller, för upprepade allvarliga överträdelser, permanent inte får vara styrelseledamot eller verkställande direktör i ett fondbolag, eller ersättare för någon av dem, eller
2. beslut om sanktionsavgift.

Paragrafen innehåller bestämmelser om när Finansinspektionen ska ingripa mot någon som ingår i ett fondbolags styrelse eller är dess verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem.

I *första stycket* blir nuvarande punkt 2 en ny *punkt 9* när den nuvarande hänvisningen till 1 kap. 4 § ersätts med en hänvisning till 7 kap. 1 § första stycket 1 som en följdändring med anledning av att tillstånd för diskretionär portföljförvaltning avseende finansiella instrument i fortsättningen ges enligt 7 kap. 1 § första stycket 1, se författningskommentaren till den paragrafen. Som en följdändring får nuvarande punkterna 2–9 ny numrering.

I nya *punkterna 3*, *7* och *8*, nuvarande punkterna 4, 8 och 9, görs följdändringar med anledning av att numreringen av punkter i 13 kap. 1 § ändras.

I nya *punkt 4*, nuvarande punkt 5, görs en följdändring med anledning av att bestämmelserna om delegering genom uppdragsavtal tas in 2 a kap.

13 kap.

1 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. hur ett förvaltningsbolag eller fondföretag ska tillhandahålla information om de uppgifter som avses i 1 kap. 6 c § första stycket och 8 § första stycket,

2. på vilket språk ett förvaltningsbolag eller fondföretag ska tillhandahålla funktionerna i 1 kap. 6 c § första stycket och 8 § första stycket,

3. på vilket språk ett fondföretag ska tillhandahålla information enligt 1 kap. 9 § första stycket 1 och 2 och 9 a § första stycket,

4. hur ett fondföretag ska offentliggöra avsikten att upphöra med marknadsföringen av andelar i företaget enligt 1 kap. 9 § första stycket 2,

5. hur medel för distanskommunikation får användas när ett fondföretag som har upphört med marknadsföring i Sverige av andelar i företaget ska tillhandahålla kvarvarande andelsägare här i landet information enligt 1 kap. 9 a § första stycket,

6. vilka poster som får räknas in i startkapitalet enligt 2 kap. 4 §,

7. vilka poster som får räknas in i egna medel enligt 2 kap. 8–10 §§,

8. på vilket språk underrättelsen enligt 2 kap. 15 c § första stycket ska skrivas,

9. hur fondbolaget ska offentliggöra handlingarna enligt 2 kap. 15 c § fjärde stycket,

10. vad ett fondbolag ska *göra* för att uppfylla skyldigheterna i 2 kap. 17, 17 c och 17 f §§,

11. vilka åtgärder ett fondbolag ska vidta för att uppfylla de krav som följer av 2 kap. 17 g §,

12. hur uppgifter enligt 2 kap. 19 a § första stycket och 20 § första stycket ska lämnas,

13. vilken information som ska lämnas i underrättelsen till andelsägare enligt 4 kap. 9 a § och på vilket sätt underrättelsen ska lämnas,

14. villkor som en andelsklass får vara förenad med enligt 4 kap. 10 § andra stycket 2 och under vilka förutsättningar en andelsklass får vara förenad med ett visst villkor,

15. tillhandahållande av informationsbroschyr och faktablad enligt 4 kap. 20 §,

16. på vilket språk informationen enligt 4 kap. 20 § ska tillhandahållas,

17. hur volatiliteten i skillnaden mellan fondens avkastning och jämförelseindexets avkastning enligt 4 kap. 26 § ska beräknas,

18. hur informationen enligt 4 kap. 28 § ska presenteras,

19. kriterier för de finansiella tillgångar som medel i en värdepappersfond får placeras i enligt 5 kap. 1 § andra stycket första meningen,

20. vilka tekniker och instrument ett fondbolag får använda enligt 5 kap. 1 § tredje stycket samt villkor och gränser för sådan användning,

21. det system för riskhantering ett fondbolag ska ha enligt 5 kap. 2 § första och andra styckena,

22. utformningen och tillämpningen av de likviditetshanteringsverktyg som avses i 5 kap. 2 a och 2 c §§,

23. kriterier för indexfonder enligt 5 kap. 7 §,

24. beräkning av exponeringar enligt 5 kap. 13 och 14 §§,

25. på vilket sätt underrättelsen till andelsägarna enligt 5 a kap. 7 § ska lämnas,

26. vilka fel och försummelser som ska rapporteras enligt 5 a kap. 18 §,

27. förutsättningar för överföring av finansiella instrument och förvaltning enligt 5 a kap. 37 och 46 §§,

28. vilka åtgärder ett fondbolag ska vidta om det tar emot medel med redovisningsskyldighet enligt 7 kap. 1 §,

29. vilka åtgärder ett fondbolag ska vidta för att uppfylla de krav som följer av bestämmelserna i 7 kap. 3 §,

30. vad informationen enligt 8 kap. 8 § ska innehålla, hur den ska utformas, på vilket sätt den ska tillhandahållas och vad som ska bifogas informationen,

31. på vilket språk de handlingar som ska lämnas tillsammans med ansökan enligt 8 kap. 19 § ska upprättas,

32. vilka upplysningar fondbolag, förvaltningsbolag, fondföretag samt förvaringsinstitut ska lämna till Finansinspektionen enligt 10 kap. 2 § första stycket och när upplysningarna ska lämnas, och

33. sådana avgifter som avses i 10 kap. 11 §.

Paragrafen innehåller bemyndiganden. Övervägandena finns i avsnitt 6.4.7.

Nuvarande punkt 1 blir en ny *punkt 28* när den nuvarande hänvisningen till 1 kap. 4 § tas bort som en följdändring med anledning av att tillstånd för mottagande av medel med redovisningsskyldighet i fortsättningen ges bara enligt 7 kap. 1 §. Som en följdändring får nuvarande punkterna 2–27 ny numrering.

Punkt 22, som är ny, innebär att bemyndigandet i nuvarande punkt 16 om föreskrifter om ett justerat fondandelsvärde enligt nuvarande 4 kap. 10 b § ersätts med ett nytt, vidare bemyndigande. Enligt det nya bemyndigandet får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om utformningen och tillämpningen av de likviditetshanteringsverktyg som avses i 5 kap. 2 a och 2 c §§. Det omfattar bl.a. justering av fondandelsvärde. Med stöd av det nya bemyndigandet kan föreskrifter meddelas om t.ex. metoderna för beräkningen av vissa belopp som direkt eller indirekt kan komma att belasta en fondandelsägare vid inlösen. Vid utformningen av föreskrifterna behöver eventuella tekniska standarder för tillsyn som antas av kommissionen beaktas (se artikel 18a.5 i UCITS-direktivet).

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2026.

2. Ett fondbolag ska för varje värdepappersfond som det vid utgången av juni 2026 förvaltar ansöka om godkännande av ändring av fondbestämmelserna med anledning av de likviditetshanteringsverktyg som har valts enligt 5 kap. 2 a § första stycket och till Finansinspektionen lämna in sina riktlinjer och förfaranden för tillämpningen av dessa verktyg enligt 5 kap. 2 § tredje stycket senast den 30 december 2026.

Finansinspektionen ska, med undantag från det som anges i 4 kap. 9 § fjärde stycket lagen (2004:46) om värdepappersfonder, underrätta fondbolaget om sitt beslut i enlighet med 4 kap. 9 § första–tredje styckena samma lag med anledning av en ansökan om godkännande av ändringar i fondbestämmelser enligt första stycket inom sex månader från det att en fullständig ansökan har lämnats in till inspektionen. Denna tidsfrist gäller även om en ansökan avser andra ändringar i fondbestämmelserna än bara val av likviditetshanteringsverktyg. Om ansökan avslås får Finansinspektionen ge fondbolaget tillfälle att ge in en ny ansökan inom skälig tid. För prövningen av en sådan ansökan gäller det som anges i detta stycke.

Ett fondbolag eller ett förvaltningsbolag som förvaltar en värdepappersfond och som vid utgången av juni 2026 har tillstånd att tillämpa ett justerat fondandelsvärde enligt nuvarande 4 kap. 10 b § lagen om värdepappersfonder ska få fortsätta att göra det till dess att en ansökan enligt första eller andra stycket har prövats slutligt.

3. Om en ansökan enligt punkt 2 bara avser val av likviditetshanteringsverktyg får Finansinspektionen i enlighet med 4 kap. 9 a § andra stycket första meningen lagen (2004:46) om värdepappersfonder besluta att berörda fondandelsägare ska underrättas om ändringarna genom information på fondbolagets webbplats och genom kungörelse i Post- och Inrikes Tidningar. För en sådan underrättelse gäller övriga bestämmelser i 4 kap. 9 a och 9 b §§ samma lag.

4. Ett fondbolag som vid utgången av juni 2026 har tillstånd att ta emot medel med redovisningsskyldighet enligt nuvarande 1 kap. 4 § första stycket 2 ska i stället anses ha tillstånd för detta enligt 7 kap. 1 § första stycket 3.

5. Ett fondbolag som vid utgången av juni 2026 har tillstånd att driva fondverksamhet ska senast den 30 december 2026 uppfylla de krav som anges i 2 kap. 1 § 5.

Övervägandena finns i avsnitten 9.1–9.3 och 9.5.

I *punkt 1* anges när lagen träder i kraft.

I *punkt 2 första stycket* regleras det som gäller när ett fondbolag för första gången ska ansöka om godkännande av ändring i fondbestämmelserna med anledning av de likviditetshanteringsverktyg som bolaget har valt. Ansökan ska göras senast den 30 december 2026. Tidsfristen gäller även när fondbolaget i samma ansökan ansöker om godkännande av andra ändringar i fondbestämmelserna än val av likviditetshanteringsverktyg. För att Finansinspektionen ska kunna göra en prövning av ändringarna i fondbestämmelserna krävs att fondbolaget underrättar inspektionen om sina riktlinjer och förfaranden för tillämpningen av likviditetshanteringsverktyg (se författningskommentaren till 5 kap. 2 § tredje stycket). Av denna anledning ska fondbolaget underrätta Finansinspektionen om dessa riktlinjer och förfaranden i samband med sin ansökan om ändring i fondbestämmelserna.

I *punkt 2 andra stycket* anges att Finansinspektionen som huvudregel ska pröva en ansökan enligt första stycket senast sex månader från den tidpunkt när en fullständig ansökan gavs in. Det är ett undantag från den tidsfrist som annars gäller för Finansinspektionens prövning av fondbestämmelser och ändringar i dessa (4 kap. 9 § fjärde stycket).

Om ansökan avslås får Finansinspektionen ge fondbolaget tillfälle att ge in en ny ansökan inom skälig tid. För prövningen av en sådan ansökan gäller sexmånadsfristen.

Punkt 2 tredje stycket gäller för fondbolag och förvaltningsbolag som förvaltar en värdepappersfond och som den 30 juni 2026 har tillstånd enligt 4 kap. 10 b § att tillämpa ett justerat fondandelsvärde. Vid ikraftträdandet upphör den paragrafen att gälla, men sådana fondbolag och förvaltningsbolag får trots det fortsätta att tillämpa det justerade fondandelsvärdet till dess en ansökan om ändring i fondbestämmelserna med anledning av val av likviditetshanteringsverktyg har prövats slutligt.

Övergångsbestämmelsen i punkt 2 gäller enligt 12 kap. 3 § LAIF också för en AIF-förvaltare som förvaltar en specialfond.

Punkt 3 reglerar hur fondbolaget ska informera fondandelsägarna om de ändringar som görs i fondbestämmelserna första gången likviditetshanteringsverktyg väljs. Om en ansökan enligt punkt 2 avser bara val av likviditetshanteringsverktyg, får Finansinspektionen besluta att fondandelsägarna i den berörda värdepappersfonden ska underrättas om ändringen genom information på fondbolagets webbplats och genom kungörelse i Post- och Inrikes Tidningar. Med en sådan ansökan bör avses även en ansökan som innebär att det samtidigt också görs nödvändiga följdändringar i fondbestämmelserna med anledning av valet av likviditetshanteringsverktyg och ändringar som är bara redaktionella eller språkliga. Vid bedömning av om det underrättelseförfarandet är lämpligt att använda, bör det vägas in vilka andra informationsinsatser som fondbranschen generellt har genomfört för att informera investerarna om införandet av likviditetshanteringsverktyg. I övrigt gäller kraven i 4 kap. 9 a och 9 b §§ om vad underrättelsen ska innehålla. För övriga ändringar i fondbestämmelser som en ansökan avser gäller de sätt för underrättelse som i vanliga fall gäller (jfr 28 kap. 2 § Finansinspektionens föreskrifter [FFFS 2013:9] om värdepappersfonder).

Övergångsbestämmelsen i punkt 3 gäller enligt 12 kap. 3 § LAIF också för en AIF-förvaltare som förvaltar en specialfond.

Av *punkt 4* följer att ett fondbolag som har tillstånd för att ta emot medel med redovisningsskyldighet enligt nuvarande 1 kap. 4 § andra stycket 2 inte behöver ansöka om tillstånd för att ta emot medel med redovisningsskyldighet när lagen träder i kraft. Fondbolaget anses då ha tillstånd enligt 7 kap. 1 § första stycket 3.

Enligt *punkt 5* ska ett fondbolag som vid utgången av juni 2026 har tillstånd att driva fondverksamhet senast den 30 december 2026 uppfylla förutsättningarna för tillstånd i 2 kap. 1 § 5. De förutsättningarna är att bolagets verksamhetsinriktning ska beslutas av minst två fysiska personer som har tillräcklig insikt och erfarenhet och även i övrigt är lämpliga för uppgiften, har hemvist inom EES och antingen är heltidsanställda av bolaget eller ingår i bolaget styrelse och har åtagit sig att leda verksamheten på heltid, se författningskommentaren till den paragrafen. Fondbolaget ska senast den 30 december 2026 kunna visa att bolaget uppfyller de förutsättningarna för tillstånd. Finansinspektionen behöver därmed inte ta ställning till om bolaget uppfyller de förutsättningarna förrän efter det datumet.

11.4 Förslaget till lag om ändring i lagen (2011:1268) om investeringssparkonto

5 § Med investeringsföretag avses

1. ett svenskt värdepappersbolag som har tillstånd enligt 2 kap. 2 § första stycket 1 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,
2. ett svenskt kreditinstitut som har tillstånd att bedriva bank- eller finansieringsrörelse enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,
3. ett fondbolag som har tillstånd att ta emot medel med redovisningsskyldighet enligt 7 kap. 1 § första stycket *3* lagen (2004:46) om värdepappersfonder,
4. en AIF-förvaltare som förvaltar en specialfond och som har tillstånd att ta emot medel med redovisningsskyldighet enligt 3 kap. 2 § *första* stycket *3* lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder,
5. ett utländskt värdepappersföretag som hör hemma i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) och som där har tillstånd att tillhandahålla sidotjänster som avses i bilaga I avsnitt B punkt 1 till Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU av den 15 maj 2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EG och av direktiv 2011/61/EU, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/1034,
6. ett utländskt kreditinstitut som hör hemma i en stat inom EES och som där fått auktorisation att starta och driva verksamhet i kreditinstitut som avses i artikel 8 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG, i den ursprungliga lydelsen,
7. ett förvaltningsbolag som hör hemma i en stat inom EES och som där har tillstånd att driva sådan verksamhet som avses i artikel 6.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG av den 13 juli 2009 om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag), i den ursprungliga lydelsen, om förvaltningsbolaget får ta emot medel med redovisningsskyldighet, eller
8. en utländsk AIF-förvaltare som hör hemma i en stat inom EES och som förvaltar en specialfond enligt 5 kap. 2 § lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder och får ta emot medel med redovisningsskyldighet.

I paragrafen anges vad som avses med investeringsföretag. Övervägandena finns i avsnitten 8.2.1 och 8.2.3.

I *punkterna 3* och *4* görs följdändringar av hänvisningarna till lagen om värdepappersfonder och lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder. Ändringarna görs med anledning av att de nuvarande bestämmelserna i 1 kap. 4 § LVF och 3 kap. 2 a § LAIF om tillstånd för fondbolag respektive AIF-förvaltare att ta emot medel med redovisningsskyldighet om de avser att föra investeringssparkonto upphör att gälla. Tillstånd för att ta emot medel med redovisningsskyldighet kommer i fortsättningen i stället att få ges enlig 7 kap. 1 § första stycket 3 LVF respektive 3 kap. 2 § första stycket 3 LAIF, se författningskommentarerna till de paragraferna i avsnitten 11.3 och 11.5. Det innebär inte någon ändring i sak när det gäller förutsättningarna för fondbolag och AIF-förvaltare att vara investeringsföretag.

11.5 Förslaget till lag om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder

1 kap.

11 § I denna lag betyder

1. *arbetstagarrepresentanter*: detsamma som i artikel 2 e i Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/14/EG av den 11 mars 2002 om inrättande av en allmän ram för information till och samråd med arbetstagare i Europeiska gemenskapen, i den ursprungliga lydelsen,

2. *direktivet om förvaltare av alternativa investeringsfonder*: Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU av den 8 juni 2011 om förvaltare av alternativa investeringsfonder samt om ändring av direktiv 2003/41/EG och 2009/65/EG och förordningarna (EG) nr 1060/2009 och (EU) nr 1095/2010, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) *2024/927*,

3. *EES*: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

4. *emittent*: ett företag som har sitt stadgeenliga säte i ett land inom EES och vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad,

5. *etablerad*:

a) för en alternativ investeringsfond: där fonden har tillstånd eller är registrerad eller, om fonden varken har tillstånd eller är registrerad, där dess stadgeenliga säte eller huvudkontor finns, eller, om fonden inte har något stadgeenligt säte eller huvudkontor, det land till vilket fonden har starkast anknytning,

b) för en AIF-förvaltare: där dess stadgeenliga säte finns,

c) för ett förvaringsinstitut: där dess stadgeenliga säte eller en filial finns,

6. *filial*: avdelningskontor med självständig förvaltning, varvid även en AIF-förvaltares etablering av flera driftställen i ett annat land inom EES än hemlandet eller i ett land utanför EES ska anses som en enda filial,

7. *finansiell hävstång*: en metod genom vilken en AIF-förvaltare ökar exponeringen för en förvaltad alternativ investeringsfond genom lån av kontanter eller värdepapper, eller med användning av derivatinstrument eller på något annat sätt,

8. *finansiella instrument*: detsamma som i 1 kap. 4 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,

9. *fondföretag*: detsamma som i 1 kap. 1 § första stycket 9 lagen (2004:46) om värdepappersfonder,

10. *holdingbolag*: ett företag med aktieinnehav i ett eller flera andra företag, vars affärsidé är att fullfölja en eller flera affärsstrategier genom sina dotterföretag, närstående företag eller ägarintressen för att bidra till deras värde på lång sikt, och som är ett företag som antingen

a) handlar för egen räkning och vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad, eller

b) har etablerats inte huvudsakligen för att generera avkastning åt sina investerare genom avyttring av sina dotterföretag eller närstående företag, vilket framgår av företagets årsredovisning eller andra offentliga handlingar,

11. indirekt lån: ett lån som någon annan än den alternativa investeringsfonden beviljar för en alternativ investeringsfond eller för den alternativa investeringsfondens räkning, eller för en AIF-förvaltare eller för AIF-förvaltarens räkning med avseende på den alternativa investeringsfonden, om AIF-förvaltaren eller den alternativa investeringsfonden medverkar till att

– strukturera lånet eller

– fastställa eller på förhand komma överens om dess egenskaper, innan exponering mot lånet uppstår,

12. kapitalbas: detsamma som i artikel 72 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012,

13. *kommissionens delegerade förordning*: kommissionens delegerade förordning (EU) nr 231/2013 av den 19 december 2012 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU vad gäller undantag, allmänna verksamhetsvillkor, förvaringsinstitut, finansiell hävstång, öppenhet och tillsyn,

14. *kvalificerat innehav*: ett direkt eller indirekt ägande i en AIF-förvaltare, om innehavet beräknat på det sätt som anges i 1 kap. 1 a § lagen om värdepappersfonder representerar *10* procent eller mer av kapitalet eller av samtliga röster eller annars möjliggör ett väsentligt inflytande över ledningen av förvaltaren,

15. *långivande alternativ investeringsfond: en alternativ investeringsfond vars investeringsstrategi huvudsakligen är att ge ut direkta eller indirekta lån, eller vars utgivna lån har ett nominellt värde som utgör minst 50 procent av dess nettotillgångsvärde (NAV),*

16. *marknadsföring*: direkt eller indirekt erbjudande eller placering, på AIF-förvaltarens initiativ eller för AIF-förvaltarens räkning, av andelar eller aktier i en alternativ investeringsfond som denne förvaltar och som riktar sig till investerare med hemvist eller stadgeenligt säte inom EES,

17. *matarfond till en alternativ investeringsfond*: en alternativ investeringsfond som

a) placerar minst 85 procent av sina tillgångar i andelar eller aktier i en annan alternativ investeringsfond (mottagarfond till en alternativ investeringsfond), eller

b) placerar minst 85 procent av sina tillgångar i fler än en mottagarfond till en alternativ investeringsfond förutsatt att dessa fonder har identiska investeringsstrategier, eller

c) på annat sätt har en exponering på minst 85 procent av sina tillgångar mot en sådan mottagarfond till en alternativ investeringsfond,

18. *moderföretag* och *dotterföretag*: detsamma som i 1 kap. 4 § årsredovisningslagen (1995:1554),

19. *mottagarfond till en alternativ investeringsfond*: en alternativ investeringsfond i vilken en annan alternativ investeringsfond investerar eller mot vilken denna fond har en exponering i enlighet med *17*,

20. *nära förbindelser*: detsamma som i 1 kap. 2 § lagen om värdepappersfonder, med den skillnaden att det som anges om fondbolag i stället ska tillämpas på AIF-förvaltare,

21. *onoterat företag*: ett företag som har sitt stadgeenliga säte i ett land inom EES och vars aktier inte är upptagna till handel på en reglerad marknad,

22. *primärmäklare*: kreditinstitut, värdepappersbolag, värdepappersföretag eller annan lagreglerad enhet som står under fortlöpande tillsyn, vilka erbjuder professionella investerare tjänster för att främst finansiera eller som motpart utföra transaktioner med finansiella instrument, och som även kan tillhandahålla andra tjänster, såsom clearing, avveckling, depåtjänster, värdepapperslån, skräddarsydda tekniska lösningar och stödtjänster,

23. *professionell investerare*: en investerare som avses i 9 kap. 4 eller 5 § lagen om värdepappersmarknaden,

24. *reglerad marknad och MTF-plattform*: detsamma som i 1 kap. 4 b § lagen om värdepappersmarknaden,

25. *sonderande marknadsföring*: direkt eller indirekt tillhandahållande av information eller kommunikation om investeringsstrategier eller investeringsidéer från en svensk eller utländsk EES-baserad AIF-förvaltare, eller på förvaltarens vägnar, till potentiella professionella investerare med hemvist eller säte inom EES, i syfte att pröva deras intresse för en EES-baserad alternativ investeringsfond som ännu inte är etablerad eller som är etablerad men ännu inte anmälts för marknadsföring i det land inom EES där de potentiella investerarna har sin hemvist eller sitt säte på det sätt som avses i direktivet om förvaltare av alternativa investeringsfonder,

26. *specialfond*: en alternativ investeringsfond som förvaltas enligt denna lag och uppfyller de särskilda villkoren i 12 kap.,

27. *specialföretag för värdepapperisering*: ett företag vars enda syfte är att genomföra en eller flera värdepapperiseringstransaktioner i den mening som avses i artikel 1.2 i Europeiska centralbankens förordning (EU) 1075/2013 av den 18 oktober 2013 om statistik över tillgångar och skulder hos finansiella bolag som ägnar sig åt värdepapperiseringstransaktioner, och annan lämplig verksamhet för att uppnå detta mål,

28. *startkapital*: detsamma som i 1 kap. 5 § 18 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,

29. *särskild vinstandel*: en andel av en alternativ investeringsfonds vinst som tillfaller AIF-förvaltaren som ersättning för förvaltningen, exklusive eventuell andel av fondens vinst som tillfaller förvaltaren som avkastning på en investering som gjorts i fonden av förvaltaren, och

30. *värdepappersfond*: detsamma som 1 kap. 1 § första stycket 25 lagen om värdepappersfonder,

Paragrafen innehåller definitioner av vissa termer och uttryck som används i lagen. Paragrafen genomför delvis artikel 4.1 i AIFM-direktivet. Övervägandena finns i avsnitten 5.1, 7.2 och 7.8.

I definitionen av direktivet om förvaltare av alternativa investeringsfonder i *punkt 2* ändras den statiska hänvisningen till direktivet till att avse lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/927 av den 13 mars 2024 om ändring av direktiven 2011/61/EU och 2009/65/EG vad gäller delegeringsarrangemang, hantering av likviditetsrisker, tillsynsrapportering, tillhandahållande av förvaringsinstituts- och depåförvaringstjänster samt långivning från alternativa investeringsfonder, kallat ändringsdirektivet.

En definition av indirekt lån införs i *punkt 11*. Bestämmelsen genomför artikel 4.1 ar i AIFM-direktivet. Definitionen omfattar lån där någon annan är kreditgivare, men där den alternativa investeringsfonden eller AIF-förvaltaren för fondens räkning medverkat till att på olika sätt strukturera lånet innan exponering mot detsamma uppstår. Förvärv av lån som har getts ut av någon som agerat självständigt faller därför utanför definitionens tillämpningsområde.

En definition av långivande alternativ investeringsfond införs i *punkt 15*. Bestämmelsen genomför artikel 4.1 at i AIFM-direktivet. För långivande alternativa investeringsfonder gäller vissa regler som inte är tillämpliga på fonder som ger ut lån utan att omfattas av definitionen av långivande alternativ investeringsfond, se författningskommentarerna till 8 a kap. 9–11 §§.

I definitionen av reglerad marknad i *punkt 24* görs ett tillägg så att punkten omfattar även MTF-plattform (multilateral handelsplattform). Med MTF-plattform avses detsamma som i definitionen i lagen om värdepappersmarknaden.

Övriga ändringar är redaktionella.

12 § Denna lag gäller för AIF-förvaltare som är etablerade i Sverige och som förvaltar en eller flera alternativa investeringsfonder, oberoende av om dessa fonder är EES-baserade eller icke EES-baserade.

För utländska AIF-förvaltare gäller bestämmelserna i denna lag i den utsträckning som framgår av 5 kap.*, 8 a kap. 12 §* och 14 kap. 19–22 §§.

I 2 kap. finns särskilda bestämmelser för AIF-förvaltare som förvaltar portföljer av fonder vars sammanlagda tillgångar inte överstiger vissa tröskelvärden.

Paragrafen innehåller bestämmelser om lagens tillämpningsområde. Paragrafen genomför artikel 2.1 och delvis artikel 15.4g i AIFM-direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 7.9.

I *andra stycket* införs en hänvisning till 8 a kap. 12 § som innebär att utländska AIF-förvaltare omfattas av kravet på att se till att de alternativa investeringsfonder som förvaltaren förvaltar inte direkt eller indirekt ger ut andra lån än bostadskrediter och överbryggningskrediter till konsumenter i Sverige, se författningskommentaren till den paragrafen.

2 kap.

1 § För svenska AIF-förvaltare som förvaltar portföljer av alternativa investeringsfonder vars sammanlagda tillgångar inte överstiger de tröskelvärden som anges i 2 § tillämpas endast bestämmelserna i detta kapitel samt 4 kap. 5 § och 6 § andra stycket *och 8 a kap. 12 §*, om förvaltaren inte har tillstånd som AIF-förvaltare enligt denna lag. Alternativa investeringsfonder som AIF-förvaltaren förvaltar får marknadsföras till professionella investerare i Sverige.

En AIF-förvaltare som är registrerad enligt 3 § får inte förvalta specialfonder eller andra alternativa investeringsfonder som riktar sig till icke-professionella investerare i andra fall än de som anges i tredje stycket.

En registrerad AIF-förvaltare får förvalta alternativa investeringsfonder som riktar sig till sådana investerare som anges i 4 kap. 5 § andra stycket, om fonderna

1. saknar rätt till inlösen under minst fem år från den första investeringen, och
2. enligt investeringspolicyn generellt investerar i emittenter eller onoterade företag för att förvärva kontroll enligt 11 kap.

Paragrafen innehåller bestämmelser om undantag från tillståndsplikt för AIF-förvaltare vars fonder inte överstiger vissa tröskelvärden. Paragrafen genomför artikel 3.2 och 3.4 i AIFM-direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 7.9.

I *första stycket* införs en hänvisning till 8 a kap. 12 §. Tillägget innebär att registrerade AIF-förvaltare omfattas av kravet på att se till att de alternativa investeringsfonder som förvaltaren förvaltar inte direkt eller indirekt ger ut andra lån än bostadskrediter och överbryggningskrediter till konsumenter i Sverige, se författningskommentaren till den paragrafen.

3 kap.

1 § För att förvalta en alternativ investeringsfond krävs tillstånd av Finansinspektionen, om inte något annat framgår av denna lag. En AIF-förvaltare med ett sådant tillstånd ska vid varje tidpunkt uppfylla villkoren för tillstånd enligt denna lag.

Tillstånd att förvalta en alternativ investeringsfond ska omfatta portföljförvaltning och riskhantering. En AIF-förvaltare får inte tillhandahålla portföljförvaltning utan att samtidigt tillhandahålla riskhantering, eller tvärtom.

En AIF-förvaltare får inte ägna sig åt någon annan verksamhet än den som *avses i bilaga I till direktivet om förvaltare av alternativa investeringsfonder*. En extern AIF-förvaltare får dock

1. utföra tjänster enligt 2*, 2 b* eller *2 c §*, och
2. förvalta en värdepappersfond eller ett fondföretag efter tillstånd av Finansinspektionen enligt lagen (2004:46) om värdepappersfonder.

Paragrafen innehåller bestämmelser om tillståndsplikt för förvaltning av en alternativ investeringsfond och omfattning och innebörd av tillståndet för en svensk AIF-förvaltare. Paragrafen genomför artiklarna 6.1–6.3,

6.5 c och d och 7.1 samt bilaga I till AIFM-direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 8.1.

I *tredje stycket* förtydligas i *första meningen* att en intern eller extern AIF-förvaltare, utöver portföljförvaltning och riskhantering, även får ägna sig åt verksamhet som avses i bilaga I till AIFM-direktivet. Tillägget innebär inte någon ändring i sak avseende vilken verksamhet en AIF-förvaltare får utföra (jfr prop. 2012/13:155 s. 206). I uppräkningen ingår vissa administrativa åtgärder, marknadsföring och funktioner eller tjänster som är relaterade till de tillgångar som en alternativ investeringsfond som AIF-förvaltaren förvaltar har investerat i. Genom ändringsdirektivet har uppräkningen utökats till att även omfatta långivning för en alternativ investeringsfonds räkning och tjänster till specialföretag för värdepapperisering. Benämningen direktivet om förvaltare av alternativa investeringsfonder är definierad i 1 kap. 11 § 2. Definitionen är utformad så att den avser direktivet i lydelsen enligt ändringsdirektivet, s.k. statisk hänvisning.

I *tredje stycket 1*, som anger tjänster utöver förvaltning av en alternativ investeringsfond som en extern AIF-förvaltare får utföra, tas det in hänvisningar till 2 b och 2 c §§. Dessa paragrafer är nya, se författningskommentarerna till dem. Den nuvarande hänvisningen till 2 a § tas bort eftersom den paragrafen upphör att gälla. Nuvarande 2 b § får ny beteckning, 2 a §.

2 § En *extern* AIF-förvaltare med tillstånd *enligt 1 §* får efter tillstånd av Finansinspektionen

1. utföra diskretionär förvaltning av investeringsportföljer,

2. förvara och administrera andelar eller aktier i företag för kollektiva investeringar,

3. ta emot medel med redovisningsskyldighet,

4. ta emot och vidarebefordra order i fråga om finansiella instrument,

5. lämna investeringsråd*, och*

6. tillhandahålla andra funktioner och verksamheter än de som avses i 1–5 som förvaltaren utför i anslutning till förvaltningen av en alternativ investeringsfond, eller till en tjänst som förvaltaren tillhandahåller enligt denna paragraf, eller i enlighet med 2 b eller 2 c §.

Vid erbjudande och tillhandahållande av tjänster enligt första *stycket* ska *AIF-förvaltaren när det gäller finansiella instrument tillämpa* 8 kap. 2, 9–12 *och* 14–20 §§ och 9 kap. 1, 3–10, 12–29, 30 a och 40 §§, 41 § första stycket och 43 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden. Medel som tas emot med redovisningsskyldighet enligt *första* stycket *3* ska omedelbart avskiljas från AIF-förvaltarens egna tillgångar.

Paragrafen innehåller bestämmelser om tjänster som en svensk extern AIF-förvaltare kan få tillstånd att utföra utöver förvaltning av en alternativ investeringsfond. Paragrafen genomför delvis artikel 6 i AIFM-direktivet. Övervägandena finns i avsnitten 8.2.1 och 8.2.2.

Nuvarande första stycket tas bort och bestämmelsen om diskretionär förvaltning av investeringsportföljer förs över till nuvarande andra stycket, som blir nytt *första stycke*. Det innebär att en extern AIF-förvaltare inte längre behöver tillstånd för diskretionär förvaltning av investeringsportföljer för att kunna få tillstånd att utföra någon av de andra tjänsterna som anges i paragrafen.

I *första stycket 1* införs den möjlighet för en extern AIF-förvaltare att få tillstånd för diskretionär förvaltning av investeringsportföljer som finns i nuvarande första stycket. Till följd av den ändringen blir nuvarande andra stycket 1–4 *första stycket 2–5*.

För att en AIF-förvaltare ska kunna få tillstånd för att ta emot redovisningsmedel enligt *första stycket 3* krävs, till skillnad från enligt nuvarande andra stycket 2, inte att förvaltaren har tillstånd att utföra diskretionär förvaltning av investeringsportföljer. Tillstånd enligt punkt 3 får alltså ges även till en AIF-förvaltare som avser att föra investeringssparkonto enligt lagen (2011:1268) om investeringssparkonto när förvaltaren inte har tillstånd för diskretionär portföljförvaltning. Bestämmelserna i nuvarande 2 a § om tillstånd för att ta emot medel med redovisningsskyldighet upphör därför att gälla. En AIF-förvaltare som har tillstånd enligt nuvarande 2 a § behöver inte ansöka om tillstånd på nytt för att fortsätta att ta emot medel med redovisningsskyldighet för att föra investeringssparkonto, se punkt 4 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna och författningskommentaren till den punkten.

I *första stycket 6*, som är ny, införs en möjlighet för en AIF-förvaltare att få tillstånd för att till någon annan tillhandahålla funktioner och verksamhet som AIF-förvaltaren redan utför inom ramen för fondförvaltningen eller en tjänst som anges i denna paragraf eller i 2 b eller 2 c §. Det kan exempelvis röra sig om företagstjänster, såsom informationsteknik eller it-tjänster för portföljförvaltning och riskhantering (se skäl 6 i ändringsdirektivet). I sin ansökan om tillstånd till Finansinspektionen bör AIF-förvaltaren precisera vilken tjänst förvaltaren avser att tillhandahålla. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka uppgifter eller handlingar som ska ingå i en ansökan om tillstånd enligt denna paragraf (se 15 kap. 1 § 3). Tillstånd får ges bara för verksamhet som AIF-förvaltaren faktiskt utför eller avser att utföra inom ramen för fondförvaltningen eller en sådan tjänst som anges i denna paragraf eller i 2 b eller 2 c §. En förutsättning för tillstånd är att eventuella intressekonflikter som uppstår hanteras på lämpligt sätt (se 8 kap. 19 och 20 §§, jfr artikel 6.4 b iv i AIFM-direktivet).

En AIF-förvaltare som har tillstånd för en tjänst enligt någon av första stycket 1, 2 eller 4–6 får även tillhandahålla tjänsten gränsöverskridande (se författningskommentarerna till 5 kap. 1 § och 6 kap. 1 §).

I *andra stycket*, nuvarande tredje stycket, tas hänvisningen till bestämmelserna om delegering i 8 kap. 22 § lagen om värdepappersmarknaden bort. De bestämmelserna ska inte längre tillämpas när en AIF-förvaltare tillhandahåller tjänster enligt första stycket. I stället ska bestämmelserna om delegering i 8 kap. 14 § denna lag tillämpas (se författningskommentaren till den paragrafen).

I andra stycket görs även ett förtydligande att bestämmelserna i lagen om värdepappersmarknaden ska tillämpas bara när det gäller finansiella instrument. Det innebär alltså inte någon ändring i sak.

2 b § *En extern AIF-förvaltare med tillstånd enligt 1 § får administrera referensvärden efter registrering eller auktorisation enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1011 av den 8 juni 2016 om index som används som referensvärden för finansiella instrument och finansiella avtal eller för att mäta investeringsfonders resultat, och om ändring av direktiven 2008/48/EG och*

2014/17/EU och förordning (EU) nr 596/2014. AIF-förvaltaren får dock inte administrera sådana referensvärden som används i en alternativ investeringsfond som den förvaltar.

Paragrafen, som är ny, innehåller en bestämmelse om möjligheten för en svensk extern AIF-förvaltare att administrera referensvärden. Paragrafen genomför artikel 6.4 c och 6.5 e i AIFM-direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 8.2.2.

Paragrafen innebär att det är möjligt för en svensk extern AIF-förvaltare att bli registrerad eller auktoriserad för att administrera referensvärden enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1011. AIF-förvaltaren får dock inte administrera sådana referensvärden som används i en alternativ investeringsfond som förvaltaren förvaltar. För administration av andra referensvärden gäller bestämmelserna i EU-förordningen. Hänvisningen till förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Om AIF-förvaltaren har tillstånd även som fondbolag enligt 1 kap. 4 § LVF får AIF-förvaltaren inte heller administrera sådana referensvärden som används i en värdepappersfond eller ett fondföretag som AIF-förvaltaren i egenskap av fondbolag förvaltar, se 1 kap. 5 c § den lagen och författningskommentaren till den paragrafen i avsnitt 11.3.

2 c § *En extern AIF-förvaltare med tillstånd enligt 1 § får efter tillstånd att vara kreditförvaltare enligt 3 kap. 1 § lagen (2023:714) om förvärv och förvaltning av nödlidande kreditavtal bedriva kreditförvaltning enligt den lagen.*

Paragrafen, som är ny, innehåller en bestämmelse om möjlighet för en svensk extern AIF-förvaltare att utföra kreditförvaltning. Paragrafen genomför artikel 6.4 d i AIFM-direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 8.2.2.

Paragrafen innebär en möjlighet för en svensk extern AIF-förvaltare att få tillstånd att tillhandahålla kreditförvaltning enligt lagen om förvärv och förvaltning av nödlidande kreditavtal. För sådan kreditförvaltning gäller bestämmelserna i den lagen. Undantaget i 1 kap. 6 § andra stycket den lagen ska dock inte tillämpas, eftersom förvaltningen av krediter i ett sådant fall inte är en del av AIF-förvaltarens portföljförvaltning enligt 1 §.

3 § Finansinspektionen ska ge en AIF-förvaltare med stadgeenligt säte i Sverige tillstånd enligt 1 §, om

1. förvaltaren har sitt huvudkontor i Sverige,
2. förvaltaren har tillräckligt startkapital och tillräcklig kapitalbas enligt 7 kap.,
3. förvaltarens aktieägare eller medlemmar, som har eller kan förväntas få kvalificerade innehav, bedöms lämpliga att utöva ett väsentligt inflytande över AIF-förvaltarens ledning,
4. de personer som ingår i ledningen för förvaltarens verksamhet har tillräcklig insikt och erfarenhet för att delta i ledningen av en AIF-förvaltare samt även i övrigt är lämpliga för en sådan uppgift,
5. *förvaltarens verksamhetsinriktning beslutas av minst två fysiska personer som*
   – *har tillräcklig insikt och erfarenhet och även i övrigt är lämpliga för uppgiften,*
   – *har hemvist inom EES, och*
   – *antingen är heltidsanställda av AIF-förvaltaren eller är verkställande ledamöter eller ledamöter av förvaltarens ledningsorgan och har åtagit sig att leda verksamheten på heltid, och*

6. det finns skäl att anta att den planerade verksamheten kommer att drivas enligt bestämmelserna i denna lag och andra författningar som reglerar förvaltarens verksamhet.

Om en AIF-förvaltare avser att förvalta en specialfond, får tillstånd ges bara om förvaltaren är ett aktiebolag.

I paragrafen anges förutsättningarna för att en svensk AIF-förvaltare ska få tillstånd för att förvalta en alternativ investeringsfond. Paragrafen genomför artikel 8 i AIFM-direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 8.3.1.

I *första stycket* införs en ny *punkt 5* som innehåller ytterligare en förutsättning som måste vara uppfylld för att en AIF-förvaltare ska få tillstånd enligt 1 §. AIF-förvaltarens verksamhetsinriktning ska beslutas av minst två fysiska personer som på heltid ägnar sig åt verksamheten och i övrigt uppfyller vissa krav. AIF-förvaltaren bör alltså utifrån hur förvaltarens verksamhet är organiserad identifiera de personer som beslutar om förvaltarens verksamhetsinriktning och som uppfyller kraven. Om AIF-förvaltaren är ett aktiebolag bör det kunna vara t.ex. den verkställande direktören eller någon annan som är heltidsanställd av förvaltaren och en av styrelseledamöterna som på heltid har åtagit sig att leda verksamheten. Det är i så fall de personerna som bör bli föremål för Finansinspektionens prövning Två personer som uppfyller kriterierna är ett minimikrav och ytterligare personer kan behövas beroende på storleken och komplexiteten i AIF-förvaltarens verksamhet eller i de alternativa investeringsfonder som den förvaltar (se skäl 8 i ändringsdirektivet). AIF-förvaltaren ska visa att de personer som den anmäler uppfyller kraven. Ett motsvarande tillägg när det gäller förutsättningarna för tillstånd att driva fondverksamhet införs i 2 kap. 1 § 5 LVF.

Att personerna ska besluta om AIF-förvaltarens verksamhetsinriktning bör inte förstås som att de måste ha mandat att själva fatta beslut i alla avseenden som rör AIF-förvaltarens verksamhet. För en AIF-förvaltare som är bildad i form av ett aktiebolag bör den verkställande direktören, dennes ställföreträdare eller i vissa fall andra anställda som exempelvis ingår i ledningsgruppen kunna vara personer som anses besluta om verksamhetsinriktningen. Personerna ska också ha tillräcklig insikt och erfarenhet och även i övrigt vara lämpliga för uppgiften. Ifall personerna även är föremål för ledningsprövning bör den tillkommande lämplighetsprövningen vanligtvis kunna bli ytterst begränsad. Personerna ska även ha hemvist inom EES. Med det avses att en person ska ha sin stadigvarande vistelseort i ett land inom EES (jfr skäl 8 i ändringsdirektivet).

AIFM-direktivet anger inte vad som avses med heltid. Det framgår inte heller av lag att heltid ska motsvara ett visst antal timmar per dag eller vecka. Vad som anses vara heltid i ett enskilt fall bör därför avgöras utifrån det som är avtalat mellan parterna (jfr prop. 2021/22:176 s. 442).

Kravet ska alltså vara uppfyllt för att Finansinspektionen ska ge en AIF-förvaltare tillstånd. En AIF-förvaltare som har tillstånd ska även vid varje tidpunkt uppfylla villkoren för tillståndet (se 1 § första stycket, som genomför artikel 6.1 andra stycket i AIFM-direktivet). Kravet kommer därmed att gälla även för en AIF-förvaltare som redan har tillstånd. Det innebär att Finansinspektionen dels kommer att pröva att kravet är uppfyllt vid prövningen av en ansökan om tillstånd för en svensk AIF-förvaltare att förvalta en alternativ investeringsfond, dels kommer att ha tillsyn över att kravet är uppfyllt när AIF-förvaltaren har börjat att bedriva verksamhet.

Är kravet inte uppfyllt för en AIF-förvaltare som har tillstånd, kan Finansinspektionen ingripa mot förvaltaren (14 kap. 1 §).

5 § En ansökan om tillstånd enligt 1 § ska innehålla

1. *AIF-förvaltarens namn och identifieringskod samt* uppgifter om vilka som ingår i ledningen för AIF-förvaltaren,
2. en ägarförteckning, där kvalificerade innehav och storleken av dessa framgår,
3. en verksamhetsplan med AIF-förvaltarens organisationsstruktur,
4. information om AIF-förvaltarens

a) rutiner för att delegera eller vidaredelegera funktioner enligt 8 kap. 14–18 §§, och

b) ersättningssystem enligt 8 kap. 22 §,

5. information om vilken eller vilka investeringsstrategier som ska användas,
6. uppgift om var mottagarfonden är etablerad, i de fall den förvaltade fonden är en matarfond till en alternativ investeringsfond,
7. fondbestämmelser, bolagsordning eller motsvarande handlingar,
8. rutiner för hur förvaringsinstitut ska utses, samt
9. ett utkast till informationsbroschyr enligt 10 kap. 1 §.

Om verksamheten avser förvaltning av specialfonder, ska ansökan också innehålla ett utkast till faktablad enligt 10 kap. 2 §.

Om AIF-förvaltaren har tillstånd att driva fondverksamhet enligt lagen (2004:46) om värdepappersfonder, behöver en ansökan enligt första stycket inte innehålla sådan information som har lämnats in till Finansinspektionen med anledning av ansökan om det tillståndet, om dessa uppgifter fortfarande är aktuella. I sådant fall ska ansökan innehålla en tydlig hänvisning till den informationen och uppgift om vid vilken tidpunkt informationen har lämnats. Motsvarande gäller vid ansökan om tillstånd enligt 2 §.

Paragrafen reglerar innehållet i en ansökan om tillstånd för en svensk AIF-förvaltare att förvalta en alternativ investeringsfond. Paragrafen genomför artikel 7 i AIFM-direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 8.3.1.

I *första stycket 1* görs ett tillägg om att även AIF-förvaltarens namn och identifieringskod ska anges i ansökan. Med AIF-förvaltarens namn avses dess officiella namn. För en svensk juridisk person avses dess företagsnamn. Med identifieringskod avses i första hand den globala identifieringskoden för företag och andra organisationer på värdepappersmarknaderna (eng. legal entity identifier, LEI). Om en juridisk person inte har ett sådant nummer ska ett organisationsnummer godtas. För en svensk juridisk person ska organisationsnummer alltid anges.

9 § Av tillståndet ska omfattningen av AIF-förvaltarens rätt att förvalta alternativa investeringsfonder framgå. Tillståndet får ges en begränsad omfattning i fråga om investeringsstrategier.

Av tillståndet ska det framgå om AIF-förvaltaren

– har tillstånd att utföra diskretionär förvaltning av investeringsportföljer *eller andra* sidotjänster enligt 2 § *första stycket 2–6*,

– är registrerad eller auktoriserad för administration av referensvärden som avses i 2 b §, eller

– har tillstånd att vara en sådan kreditförvaltare som avses i 2 c §.

I paragrafen anges det vad som ska framgå av ett tillstånd för en svensk AIF-förvaltare som Finansinspektionen beslutar. Övervägandena finns i avsnitten 8.2.2 och 8.2.3.

I *andra stycket* görs följdändringar med anledning av ändringarna i 1 och 2 §§ och de nya 2 b och 2 c §§, se författningskommentarerna till de para-

graferna. Nuvarande 2 a § upphör att gälla. Nuvarande 2 b § får ny beteckning, 2 a §.

Även om inte registrering eller auktorisation för administration av referensvärden eller tillstånd för kreditförvaltning ska ske enligt denna lag, ska uppgift om sådan auktorisation eller tillstånd framgå av AIF-förvaltarens tillstånd enligt denna lag.

4 kap.

3 § En AIF-förvaltare med tillstånd enligt 3 kap. 1 § får, efter tillstånd av Finansinspektionen, marknadsföra andelar eller aktier i en av förvaltaren förvaltad icke EES-baserad alternativ investeringsfond till icke-professionella investerare i Sverige. Tillstånd får ges bara om

1. det finns skäl att anta att AIF-förvaltaren kommer att uppfylla samtliga krav enligt denna lag och andra författningar som reglerar verksamheten,
2. kraven i 2 § är uppfyllda,
3. det mellan Finansinspektionen och tillsynsmyndigheten i det land där fonden eller mottagarfonden eller dess förvaltare är etablerad, finns lämpliga samarbetsarrangemang avseende övervakningen av systemrisker, och
4. det land där fonden eller mottagarfonden, eller dess förvaltare, är etablerad

a) inte har identifierats av Europeiska kommissionen som ett högrisktredjeland,

b) inte är upptaget i Europeiska unionens reviderade förteckning över icke samarbetsvilliga jurisdiktioner på skatteområdet, och

c) har en skriftlig överenskommelse med Sverige som uppfyller kraven i artikel 26 i OECD:s modellavtal för skatter på inkomst och förmögenhet och som säkerställer ett effektivt informationsutbyte i skatteärenden.

Tillstånd får ges även om kraven i 9 kap. inte är uppfyllda, om AIF-förvaltaren har sett till att en eller flera enheter har utsetts för att utföra uppgifterna enligt 9 kap. 9, 10 och 12 §§. Förvaltaren ska informera Finansinspektionen om vem som ansvarar för dessa uppgifter.

Paragrafen innehåller förutsättningarna för att en svensk AIF-förvaltare ska få tillstånd att marknadsföra utländska motsvarigheter till specialfonder etablerade i ett land utanför EES till icke-professionella investerare i Sverige. Paragrafen genomför delvis artikel 36.1 i AIFM-direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 8.11.

I *första stycket 4* görs det förtydliganden och införs ytterligare krav på det land utanför EES där den alternativa investeringsfonden eller mottagarfonden, eller förvaltaren av mottagarfonden, är etablerad.

I *punkt 4 a* ersätts det nuvarande kravet på att det land där fonden eller mottagarfonden, eller förvaltaren av mottagarfonden, är etablerad har vidtagit nödvändiga åtgärder för att motverka penningtvätt och finansiering av terrorism med ett krav på att landet inte har identifierats av Europeiska kommissionen som ett högrisktredjeland (se artikel 36.1 d i AIFM-direktivet). Bestämmelsen är utformad efter förebild av 3 kap. 11 § lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Vilka länder som är högrisktredjeländer framgår av delegerade akter som antas av kommissionen med stöd av artikel 9 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/849 av den 20 maj 2015 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt eller finansiering av terrorism, om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG och kommissionens direktiv 2006/70/EG.

I *punkt 4 b*, som är ny, läggs även till ett krav på att landet inte är upptaget i Europeiska unionens reviderade förteckning över icke samarbetsvilliga jurisdiktioner på skatteområdet (se artikel 36.1 d i AIFM-direktivet). Punkten är utformad delvis efter förebild av 12 § 4 lagen (2023:340) om offentliggörande av vissa stora företags inkomstskatterapporter. EU:s förteckning över icke samarbetsvilliga jurisdiktioner på skatteområdet kan ändras på så sätt att nya jurisdiktioner som bedöms vara icke samarbetsvilliga tas upp i förteckningen medan jurisdiktioner som har uppfyllt kriterierna för god förvaltning på skatteområdet tas bort.

I *punkt 4 c*, som är ny, införs ett krav på att det mellan Sverige och landet utanför EES ska finnas en överenskommelse om informationsutbyte i skatteärenden som uppfyller kraven i artikel 26 i OECD:s modellavtal (se artikel 36.1 d i AIFM-direktivet). Överenskommelsen ska säkerställa ett effektivt informationsutbyte i skatteärenden mellan Sverige och det landet.

4 a § *En AIF-förvaltare med tillstånd enligt 3 kap. 1 § får, efter tillstånd av Finansinspektionen, marknadsföra andelar eller aktier i en alternativ investeringsfond som förvaltaren förvaltar och som är etablerad i Sverige till icke-professionella investerare i Sverige inom ramen för ett program för andelsägande eller sparande, om*

1. de icke-professionella investerarna är anställda i ett enskilt företag eller i ett företag som ingår i samma koncern enligt 1 kap. 4 § årsredovisningslagen (1995:1554),

2. programmet riktas till sådana anställda som avses i 1, och

3. fonden till övervägande del investerar i det enskilda företaget som avses i 1.

Tillstånd av Finansinspektionen behövs inte för att marknadsföra andelarna eller aktierna i Sverige enligt första stycket om en alternativ investeringsfond är etablerad i ett annat land inom EES och AIF-förvaltaren får marknadsföra andelarna eller aktierna i fonden i det landet.

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om marknadsföring till vissa icke-professionella investerare. Paragrafen genomför delvis artikel 43.3 i AIFM-direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 8.9.

Paragrafen innebär att en AIF-förvaltare under vissa förutsättningar får rikta marknadsföring till vissa icke-professionella investerare som är anställda i ett företag, eller i ett företag som ingår i samma koncern som företaget, som en alternativ investeringsfonden investerar i. Det är ett undantag från huvudregeln att andelar eller aktier i en alternativ investeringsfond får marknadsföras bara till professionella investerare och gör det möjligt för olika former av program för anställdas andelsägande eller sparande. Paragrafen gäller bara vid marknadsföring av andelar eller aktier i den alternativa investeringsfonden och alltså inte incitamentsprogram och liknande arrangemang som avser t.ex. teckningsoptioner i aktier i ett portföljbolag och som riktas till anställda.

Paragrafen gäller enligt *första stycket* bara AIF-förvaltare som har tillstånd enligt 3 kap. 1 §. Det är alltså bara en sådan AIF-förvaltare som kan få tillstånd för den marknadsföring som avses i paragrafen. Första stycket gäller bara marknadsföring av alternativa investeringsfonder som är etablerade i Sverige. I inledningen av stycket anges också att marknadsföringen ska riktas till icke-professionella investerare inom ramen för ett program för andelsägande eller sparande. I *punkt 1* anges den krets av sådana icke-professionella investerare som marknadsföringen får

riktas till. Det är personer som är anställda i ett företag som fonden till övervägande del investerar i eller är anställda i företag som ingår i samma koncern enligt definitionen i 1 kap. 4 § årsredovisningslagen. Enligt *punkt 2* gäller att programmet för andelsägande eller sparande ska riktas till sådana anställda. Det innebär att det krävs att programmet riktar sig till antingen alla anställda eller en krets av anställda i företaget eller i ett företag som ingår i samma koncern. *Punkt 3* innebär att fonden ska investera mer än hälften av sitt kapital i företaget. En AIF-förvaltare bör kunna ansöka om tillstånd för marknadsföring redan innan den alternativa investeringsfonden har börjat att investera i företaget.

Enligt *andra stycket* krävs inte tillstånd enligt paragrafen om en alternativ investeringsfond är etablerad i ett annat land inom EES och AIF-förvaltaren har rätt att bedriva marknadsföringen i det landet, dvs. förvaltaren uppfyller alla krav för att marknadsföra fonden i fondens hemland. Alla krav som gäller för marknadsföringen i det landet gäller då också för marknadsföringen i Sverige.

Enligt 15 kap. 1 § får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om vad som ska ingå i en ansökan. Bestämmelser som gäller för utländska EES-baserade AIF-förvaltare som motsvarar de i paragrafen finns i 5 kap. 6 a §.

5 kap.

1 § En utländsk EES-baserad AIF-förvaltare får, utan tillstånd enligt denna lag,

1. förvalta en alternativ investeringsfond som är etablerad i Sverige och inte är en specialfond, om förvaltaren i sitt hemland har tillstånd som avses i direktivet om förvaltare av alternativa investeringsfonder och som omfattar förvaltning av en alternativ investeringsfond av motsvarande slag som den som ska förvaltas här i landet, och
2. i Sverige erbjuda och tillhandahålla tjänster som avses i 3 kap. 2 § första stycket *1, 2 och 4–6*, om förvaltaren i sitt hemland har tillstånd som avses i direktivet om förvaltare av alternativa investeringsfonder och som omfattar de tjänster som ska erbjudas och tillhandahållas här i landet.

Verksamheten får inledas den dag då behörig myndighet i förvaltarens hemland har meddelat förvaltaren att en underrättelse om verksamheten och ett intyg om att förvaltaren har tillstånd som avses i direktivet om förvaltare av alternativa investeringsfonder har lämnats till Finansinspektionen.

Paragrafen, som genomför artikel 33.1 och 33.4 i AIFM-direktivet, innehåller bestämmelser om den verksamhet som en utländsk EES-baserad AIF-förvaltare får bedriva i Sverige utan tillstånd av Finansinspektionen. Övervägandena finns i avsnitt 8.2.2.

I *första stycket* anges den verksamhet en sådan AIF-förvaltare får bedriva i Sverige och de tjänster förvaltaren får erbjuda och tillhandahålla här i landet med stöd av sitt tillstånd i hemlandet. I *punkt 2* läggs det till en hänvisning till den nya tjänst som införs i 3 kap. 2 § första stycket 6: möjligheten att tillhandahålla annat som AIF-förvaltaren utför i anslutning till förvaltningen av en alternativ investeringsfond eller i anslutning till en tjänst som förvaltaren tillhandahåller enligt 3 kap. 2, 2 b eller 2 c § (se författningskommentarerna till de paragraferna). En utländsk EES-baserad AIF-förvaltare får därmed erbjuda och tillhandahålla även sådana tjänster i Sverige. I punkt 2 görs det också följdändringar i hänvisningen till 3 kap. 2 § med anledning av ändringar som görs i den paragrafen. Det innebär

inte någon ändring i sak när det gäller vilka tjänster en sådan AIF-förvaltare får erbjuda och tillhandahålla här i landet.

5 § En utländsk EES-baserad AIF-förvaltare som i sitt hemland har tillstånd som avses i direktivet om förvaltare av alternativa investeringsfonder får, efter tillstånd av Finansinspektionen, till professionella investerare i Sverige marknadsföra andelar eller aktier i en av förvaltaren förvaltad

1. icke EES-baserad alternativ investeringsfond, eller
2. matarfond till en alternativ investeringsfond vars mottagarfond, eller dess förvaltare, inte är EES-baserad.

Tillstånd får ges bara om

1. det finns skäl att anta att AIF-förvaltaren kommer att uppfylla samtliga krav enligt denna lag och andra författningar som reglerar verksamheten,
2. det mellan Finansinspektionen och tillsynsmyndigheten i det land där fonden eller mottagarfonden eller dess förvaltare är etablerad finns lämpliga samarbetsarrangemang avseende övervakningen av systemrisker, och
3. det land där fonden eller mottagarfonden, eller dess förvaltare, är etablerad

a) inte har identifierats av Europeiska kommissionen som ett högrisktredjeland,

b) inte är upptaget i Europeiska unionens reviderade förteckning över icke samarbetsvilliga jurisdiktioner på skatteområdet, och

c) har en skriftlig överenskommelse med Sverige som uppfyller kraven i artikel 26 i OECD:s modellavtal för skatter på inkomst och förmögenhet och som säkerställer ett effektivt informationsutbyte i skatteärenden.

Tillstånd får ges även om kraven i 9 kap. inte är uppfyllda, om förvaltaren har sett till att en eller flera enheter har utsetts för att utföra uppgifterna enligt 9 kap. 9, 10 och 12 §§. Förvaltaren ska informera Finansinspektionen om vem som ansvarar för dessa uppgifter.

Paragrafen innehåller förutsättningarna för att en utländsk EES-baserad AIF-förvaltare att ska få tillstånd att till professionella investerare i Sverige marknadsföra icke EES-baserade alternativa investeringsfonder och vissa matarfonder. Paragrafen genomför delvis artikel 36.1 i AIFM-direktivet Övervägandena finns i avsnitt 8.11.

I *andra stycket 3* ändras kraven på det land utanför EES där den alternativa investeringsfonden eller mottagarfonden, eller dess förvaltare, är etablerad. Ändringarna motsvarar ändringarna i 4 kap. 3 § första stycket 4, se författningskommentaren till den paragrafen.

6 a § *En utländsk EES-baserad AIF-förvaltare som i sitt hemland har tillstånd som avses i direktivet om förvaltare av alternativa investeringsfonder får, efter tillstånd av Finansinspektionen, marknadsföra andelar eller aktier i en alternativ investeringsfond som förvaltaren förvaltar och som är etablerad i Sverige till icke-professionella investerare i Sverige inom ramen för ett program för andelsägande eller sparande, om*

1. de icke-professionella investerarna är anställda i ett enskilt företag eller i ett företag som ingår i samma koncern enligt 1 kap. 4 § årsredovisningslagen (1995:1554),

2. programmet riktas till sådana anställda som avses i 1, och

3. fonden till övervägande del investerar i det enskilda företaget som avses i 1.

Tillstånd av Finansinspektionen behövs inte för att marknadsföra andelarna eller aktierna i Sverige enligt första stycket om en alternativ investeringsfond är etablerad i ett annat land inom EES och AIF-förvaltaren får marknadsföra andelarna eller aktierna i fonden i det landet.

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om möjligheten för en utländsk EES-baserad AIF-förvaltare att inom ramen för ett program för anställdas andelsägande eller sparande marknadsföra en alternativ investeringsfond till icke-professionella investerare i Sverige. Paragrafen genomför delvis artikel 43.3 i AIFM-direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 9.9.

Paragrafen motsvarar det som gäller enligt 4 kap. 4 a § för svenska AIF-förvaltare, se författningskommentaren till den paragrafen. Benämningen direktivet om förvaltare av alternativa investeringsfonder är definierad i 1 kap. 11 § 2. Definitionen är utformad så att den avser direktivet i en viss angiven lydelse, s.k. statisk hänvisning.

10 § En icke EES-baserad AIF-förvaltare får, efter tillstånd av Finansinspektionen, marknadsföra andelar eller aktier i en av förvaltaren förvaltad alternativ investeringsfond till professionella investerare i Sverige. Tillstånd får ges bara om

1. det finns skäl att anta att den planerade verksamheten kommer att drivas på ett sätt som är förenligt med 10 kap. 1 och 4–10 §§, 11 kap. samt 13 kap. 2–5 §§,
2. det finns lämpliga samarbetsarrangemang avseende övervakningen av systemrisker mellan å ena sidan Finansinspektionen och å andra sidan tillsynsmyndigheten för den icke EES-baserade AIF-förvaltaren, den behöriga myndigheten för en EES-baserad alternativ investeringsfond eller tillsynsmyndigheten för en icke EES-baserad alternativ investeringsfond,
3. det land där den icke EES-baserade AIF-förvaltaren eller den icke EES-baserade fonden är etablerad

a) inte har identifierats av Europeiska kommissionen som ett högrisktredjeland,

b) inte är upptaget i Europeiska unionens reviderade förteckning över icke samarbetsvilliga jurisdiktioner på skatteområdet, och

c) har en skriftlig överenskommelse med Sverige som uppfyller kraven i artikel 26 i OECD:s modellavtal för skatter på inkomst och förmögenhet och som säkerställer ett effektivt informationsutbyte i skatteärenden.

Tillstånd får ges även om kraven i 9 kap. inte är uppfyllda, om förvaltaren har sett till att en eller flera enheter har utsetts för att utföra uppgifterna enligt 9 kap. 9, 10 och 12 §§. Förvaltaren ska informera Finansinspektionen om vem som ansvarar för dessa uppgifter.

Paragrafen innehåller förutsättningarna för att en icke EES-baserad AIF-förvaltare ska få tillstånd för att marknadsföra en alternativ investeringsfond till professionella investerare i Sverige. Paragrafen genomför artikel 42.1 första stycket i AIFM-direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 8.11.

I *första stycket 3* ändras kraven på det land utanför EES där AIF-förvaltaren eller en icke EES-baserad alternativ investeringsfond är etablerad. Ändringarna motsvarar ändringarna i 4 kap. 3 § första stycket 4, se författningskommentaren till den paragrafen.

13 § Verksamheten i Sverige får drivas genom att en icke EES-baserad AIF-förvaltare inrättar en filial här i landet eller erbjuder och utför tjänster i Sverige från det land där förvaltaren är etablerad. För AIF-förvaltarens verksamhet i Sverige tillämpas 4 kap. 6 § andra stycket vid marknadsföring av andra alternativa investeringsfonder än

1. sådana fonder som får marknadsföras till icke-professionella investerare efter tillstånd enligt 11 §, och
2. sådana fonder som får marknadsföras efter tillstånd enligt 12 §, såvitt gäller sådana icke-professionella investerare som anges i 4 kap. 5 § andra stycket.

I fråga om verksamhet som drivs genom filial här i landet ska även 8 kap. 1, 1 a, *3 g*, 19–21 och 23 §§ tillämpas.

Vid en planerad eller redan genomförd, oplanerad väsentlig ändring av något som har angetts i en ansökan om tillstånd ska 9 § tillämpas.

Paragrafen innehåller bestämmelser som gäller när en icke EES-baserad AIF-förvaltare driver verksamhet i Sverige genom filial här i landet eller gränsöverskridande verksamhet från det land där förvaltaren är etablerad.

I *andra stycket* görs en följdändring med anledning av att nuvarande 8 kap. 3 a § får ny beteckning, 8 kap. 3 g §. Det innebär inte någon ändring i sak.

6 kap.

1 § En AIF-förvaltare med tillstånd enligt 3 kap. 1 § som avser att förvalta en alternativ investeringsfond som är etablerad i ett annat land inom EES eller erbjuda och tillhandahålla sådana tjänster som avses i 3 kap. 2 § första stycket *1, 2 och 4–6* i ett annat land inom EES, ska underrätta Finansinspektionen innan sådan verksamhet inleds första gången. Vid förvaltning av en sådan fond krävs att AIF-förvaltaren enligt sitt tillstånd enligt 3 kap. 1 § har rätt att förvalta fonder av motsvarande slag som den som ska förvaltas i värdlandet. Vid erbjudande och tillhandahållande av sådana tjänster krävs att AIF-förvaltaren har tillstånd enligt 3 kap. 2 § och enligt det har rätt att tillhandahålla tjänster av samma slag som dem som ska erbjudas och tillhandahållas i värdlandet.

Om förvaltaren avser att förvalta fonden eller erbjuda och tillhandahålla tjänsterna från Sverige (gränsöverskridande verksamhet), ska underrättelsen innehålla

1. uppgift om i vilket land förvaltaren avser att förvalta fonden eller erbjuda och tillhandahålla tjänsterna, samt
2. en verksamhetsplan med uppgifter om vilka tjänster som förvaltaren avser att utföra och vilken fond som förvaltaren avser att förvalta.

Om förvaltaren avser att erbjuda och tillhandahålla sina tjänster genom en filial i värdlandet (filialverksamhet), ska underrättelsen, utöver det som anges i andra stycket, innehålla uppgifter om

1. filialens organisation,
2. på vilken adress i fondens hemland handlingar *lämnas ut*, *och*
3. namn och kontaktuppgifter för filialens ansvariga ledning.

Paragrafen, som genomför artikel 33.1–33.3 i AIFM-direktivet, innehåller bestämmelser om svenska AIF-förvaltare som avser att bedriva verksamhet i ett annat land inom EES. Övervägandena finns i avsnitt 8.2.2.

I *första stycket* anges bl.a. vilka tjänster en svensk AIF-förvaltare får erbjuda och tillhandahålla i ett annat land inom EES utöver förvaltning av en alternativ investeringsfond i det landet. I *första meningen* läggs det till en hänvisning till den nya tjänst som införs i 3 kap. 2 § första stycket 6: möjligheten att tillhandahålla annat som AIF-förvaltaren utför i anslutning till förvaltningen av en alternativ investeringsfond eller i anslutning till en tjänst som förvaltaren tillhandahåller enligt 3 kap. 2, 2 b eller 2 c § (se författningskommentarerna till de paragraferna). En svensk AIF-förvaltare får därmed erbjuda och tillhandahålla även sådana tjänster i ett annat land inom EES. I första meningen görs det också följdändringar i hänvisningen till 3 kap. 2 § med anledning av ändringar som görs i den paragrafen. Det innebär inte någon ändring i sak när det gäller vilka tjänster en sådan AIF-förvaltare får erbjuda och tillhandahålla i ett annat land inom EES.

I *tredje stycket 2* görs en språklig ändring.

8 kap.

1 a § En AIF-förvaltare som i sin verksamhet lämnar råd till investerare om andelar eller aktier i alternativa investeringsfonder i andra fall än det som avses i 3 kap. 2 § *första* stycket *5* ska när den utför sådana tjänster tillämpa 8 kap. 12 och 15 §§ och 9 kap. 3–6, 10, 17, 21, 23, 23 a och 27–29 §§ lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden.

Paragrafen gäller för rådgivning om andelar eller aktier i alternativa investeringsfonder som en AIF-förvaltare utför inom ramen för sin förvaltning av alternativa investeringsfonder och som inte kräver tillstånd som sidotjänst. Övervägandena finns i avsnitt 8.2.1.

I paragrafen görs en följdändring av hänvisningen till 3 kap. 2 § med anledning av att styckeindelning och numrering av punkter ändras i den paragrafen. Det innebär inte någon ändring i sak.

3 § En AIF-förvaltare ska ha lämpliga system för likviditetshantering och förfaranden för övervakning av likviditetsrisk som gör det möjligt att säkerställa att den alternativa investeringsfondens likviditetsprofil stämmer överens med dess underliggande skyldigheter. En AIF-förvaltare ska göra regelbundna stresstester som gör det möjligt att bedöma varje fonds likviditetsrisk under extraordinära omständigheter.

Första stycket gäller inte slutna alternativa investeringsfonder utan finansiell hävstång.

En alternativ investeringsfonds likviditetsprofil, inlösenpolicy och investeringsstrategi ska stämma överens inbördes.

En AIF-förvaltare som förvaltar en öppen alternativ investeringsfond ska ha riktlinjer och förfaranden för tillämpningen av sådana likviditetshanteringsverktyg som avses i 3 a §. Förvaltaren ska lämna in riktlinjerna och förfarandena till Finansinspektionen.

Paragrafen innehåller allmänna bestämmelser om rutiner för likviditetshantering. Övervägandena finns i avsnitt 6.4.4.

I *fjärde stycket*, som är nytt, finns krav på riktlinjer och förfaranden för tillämpningen av de likviditetshanteringsverktyg som en AIF-förvaltare har valt enligt 3 a § första stycket för en öppen alternativ investeringsfond. Stycket genomför artikel 16.2b tredje stycket i AIFM-direktivet.

3 a § *En AIF-förvaltare ska för varje öppen alternativ investeringsfond som den förvaltar välja minst två av följande verktyg som ska kunna användas i andels- eller aktieägarnas intresse för att hantera fondens likviditet:*

1. en tillfällig och partiell begränsning av fondandels- eller aktieägares rätt att lösa in sina andelar eller aktier som medför att andels- eller aktieägaren kan lösa in bara en viss del av sina andelar eller aktier,

2. en förlängning av uppsägningstiden för inlösen av andelar eller aktier i fonden eller ett införande av en uppsägningstid som ska gälla tillfälligt,

3. en avgift för inlösen av andelar eller aktier, som har fastställts med beaktande av likviditetskostnaden och som innebär att kvarvarande fondandels- eller aktieägare inte missgynnas på ett orättvist sätt,

4. en på förhand fastställd mekanism som används för att justera nettotillgångsvärdet (NAV) genom tillämpning av en faktor (svingfaktor) som återspeglar likviditetskostnaden,

5. en på förhand fastställd mekanism som används för att fastställa tecknings-, återköps- och inlösenpriser för andelar eller aktier i fonden genom att nettotillgångsvärdet (NAV) för andelen eller aktien justeras med en faktor som återspeglar likviditetskostnaden,

6. en avgift för teckning, återköp eller inlösen av andelar eller aktier som kompenserar fonden för de likviditetskostnader som uppstår på grund av transaktionens storlek och som innebär att kvarvarande fondandels- eller aktieägare inte missgynnas på ett orättvist sätt,

7. överföring av tillgångar som ingår i fonden, i stället för betalningsmedel, vid inlösen av andelar eller aktier som innehas av en sådan professionell kund som avses i 1 kap. 4 b § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden.

En överföring enligt första stycket 7 ska motsvara en proportionell andel av fondens tillgångar, om inte fonden

– marknadsförs bara till professionella investerare, eller

– är en indexfond och andelarna eller aktierna är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en MTF-plattform.

De likviditetshanteringsverktyg som AIF-förvaltaren väljer enligt första stycket ska vara lämpliga i förhållande till den alternativa investeringsfondens investeringsstrategi, likviditetsprofil och inlösenpolicy och anges i fondens fondbestämmelser, bolagsordning eller motsvarande regelverk. AIF-förvaltaren får inte bara välja de verktyg som anges i första stycket 4 och 5. AIF-förvaltaren ska skriftligen underrätta Finansinspektionen om de verktyg som har valts enligt första stycket. Om AIF-förvaltaren har lämnat in en anmälan enligt 3 kap. 10 § krävs dock inte någon underrättelse.

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om val av likviditetshanteringsverktyg för öppna alternativa investeringsfonder. Paragrafen genomför artikel 16.2b första, fjärde och femte styckena, delvis artikel 16.2c och 16.2e i AIFM-direktivet och delvis bilaga V till direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 6.2.1.

I *första stycket* anges de likviditetshanteringsverktyg som en AIF-förvaltare ska välja bland och som i den alternativa investeringsfondens andels- eller aktieägares intresse ska kunna användas för att hantera fondens likviditet. Bestämmelsen har motsvarande innebörd som 5 kap. 2 a § första stycket LVF, se författningskommentaren till den paragrafen i avsnitt 11.3 (jfr 1 §). Även om likviditetshanteringen kan se mycket olika ut i en värdepappersfond respektive en alternativ investeringsfond är alltså de likviditetshanteringsverktyg som anges i UCITS-direktivet och AIFM-direktivet desamma.

Andra stycket innehåller bestämmelser om tillämpningen av likviditetshanteringsverktyget överföring av tillgångar.

Enligt *tredje stycket första meningen* ska AIF-förvaltaren inför valet av likviditetshanteringsverktyg enligt första stycket bedöma verktygens lämplighet i förhållande till fondens investeringsstrategi, fondtillgångarnas sammansättning (likviditetsprofilen) och inlösenprofilen. Kravet på lämplighet får anses innebära att valet av likviditetshanteringsverktyg inte bara är ett formellt beslut utan kräver att AIF-förvaltaren överväger vilka verktyg som bäst svarar mot de förutsättningar som gäller för verksamheten. De verktyg som har valts ska anges i den alternativa investeringsfondens fondbestämmelser, bolagsordning eller motsvarande regelverk. Enligt tredje stycket *andra meningen* gäller vidare att valet av verktyg inte får avse bara de verktyg som anges i första stycket 4 och 5.

AIF-förvaltaren ska enligt tredje stycket *tredje meningen* underrätta Finansinspektionen om de likviditetshanteringsverktyg som har valts. Om valet av likviditetshanteringsverktyg är en väsentlig ändring avseende AIF-förvaltarens verksamhet som ska anmälas enligt 3 kap. 10 § och en

sådan anmälan har lämnats krävs enligt första stycket *fjärde meningen* dock inte någon underrättelse.

Nuvarande 3 a § får ny beteckning, 3 g §.

3 b § *En AIF-förvaltare som förvaltar en alternativ investeringsfond som har auktoriserats som penningmarknadsfond enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1131 av den 14 juni 2017 om penningmarknadsfonder behöver bara välja ett av de verktyg som avses i 3 a § första stycket för en sådan fond.*

Paragrafen, som är ny, innehåller ett undantag för vissa penningmarknadsfonder. Paragrafen genomför artikel 16.2b andra stycket i AIFM-direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 6.2.1.

Undantaget från huvudregeln i 3 a § att AIF-förvaltaren måste välja minst två likviditetshanteringsverktyg gäller bara om fonden har auktoriserats som penningmarknadsfond enligt EU:s förordning om penningmarknadsfonder. För en sådan fond behöver AIF-förvaltaren välja bara ett av de verktyg som anges i 3 a § första stycket. Det verktyg som väljs ska kunna användas i andels- eller aktieägarnas intresse för att hantera fondens likviditet, se författningskommentaren till 3 a §.

Hänvisningen till EU-förordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

3 c § *Om de ekonomiska eller rättsliga egenskaperna i fråga om vissa tillgångar i en öppen alternativ investeringsfond har ändrats väsentligt eller blivit osäkra till följd av exceptionella omständigheter, får AIF-förvaltaren skilja dessa tillgångar från de övriga tillgångarna i fonden i enlighet med det som anges i den delegerade förordning som har antagits av Europeiska kommissionen i enlighet med artikel 16.2i i direktivet om förvaltare av alternativa investeringsfonder.*

Paragrafen, som är ny, gäller likviditetshanteringsverktyget sidofickor. Paragrafen genomför delvis artikel 16.2c och 16.2e i AIFM-direktivet och delvis bilaga V till direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 6.2.4.

Bestämmelsen gäller öppna alternativa investeringsfonder, se författningskommentaren till 8 a kap. 9 §. Den har motsvarande innebörd som 5 kap. 2 c § LVF, se författningskommentaren till den paragrafen i avsnitt 11.2.

Benämningen direktivet om förvaltare av alternativa investeringsfonder är definierad i 1 kap. 11 § 2. Definitionen är utformad så att den avser direktivet i en viss angiven lydelse, s.k. statisk hänvisning.

3 d § *AIF-förvaltaren ska snarast underrätta Finansinspektionen när något av de likviditetshanteringsverktyg som avses i 3 a § första stycket börjar tillämpas respektive inte längre tillämpas, om detta sker på ett sätt som avviker från den verksamhet som normalt sett bedrivs enligt den alternativa investeringsfondens fondbestämmelser, bolagsordning eller motsvarande regelverk. AIF-förvaltaren ska också underrätta Finansinspektionen innan förvaltaren avskiljer tillgångar enligt 3 c §.*

Paragrafen, som är ny, gäller underrättelser till Finansinspektionen. Paragrafen genomför artikel 16.2d första stycket b och andra stycket i AIFM-direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 6.4.7.

Paragrafen har samma innebörd som 5 kap. 2 g § LVF, se författningskommentaren till den paragrafen i avsnitt 11.3.

3 e § *En AIF-förvaltare får senarelägga försäljning och inlösen av andelar eller aktier i en öppen alternativ investeringsfond, om det finns särskilda skäl för åtgärden och den är motiverad av hänsyn till andels- eller aktieägarnas intresse.*

AIF-förvaltaren ska snarast underrätta Finansinspektionen samt berörda investerare och andels- eller aktieägare om åtgärden.

AIF-förvaltaren ska underrätta Finansinspektionen om orsakerna till senareläggningen upphör.

Paragrafen, som är ny, gäller likviditetshanteringsverktyget senareläggning av försäljning och inlösen av andelar eller aktier och avser öppna alternativa investeringsfonder. Paragrafen är utformad efter förebild av 4 kap. 13 a § LVF. Paragrafen genomför delvis artikel 16.2c–16.2e i AIFM-direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 6.2.5.

Första stycket gör det möjligt för AIF-förvaltaren att i undantagsfall senarelägga försäljning eller inlösen av andelar eller aktier i en alternativ investeringsfond om det behövs av hänsyn till andels- eller aktieägarnas intresse. Möjligheten till senareläggning kan t.ex. behöva användas om fondförmögenheten och därmed andelarna eller aktierna, till följd av särskilda omständigheter, inte kan värderas till sitt marknadsvärde.

När en AIF-förvaltare har beslutat om senareläggning enligt första stycket ska, enligt *andra stycket*, Finansinspektionen och berörda investerare och andels- och aktieägare underrättas snarast.

Enligt *tredje stycket* ska Finansinspektionen underrättas när orsakerna till senareläggningen upphört, dvs. när fonden åter är öppen för inlösen eller teckning av andelar eller aktier.

3 f § *Finansinspektionen får besluta att en AIF-förvaltare ska senarelägga eller upphöra med att senarelägga försäljning och inlösen av andelar eller aktier i en öppen alternativ investeringsfond om*

1. exceptionella omständigheter inträffar,

2. det är i andels- eller aktieägarnas intresse, och

3. det finns risker för investerarskyddet eller den finansiella stabiliteten.

Innan Finansinspektionen beslutar enligt första stycket ska inspektionen ge AIF-förvaltaren tillfälle att yttra sig.

Paragrafen, som är ny, gäller Finansinspektionens befogenheter i fråga om senareläggning av försäljning och inlösen av andelar eller aktier i en öppen alternativ investeringsfond. Paragrafen genomför artikel 46.2 j i AIFM-direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 6.2.6.

Paragrafen är utformad efter förebild av 4 kap. 13 b § LVF, se författningskommentaren till den paragrafen i avsnitt 11.3.

4 § En AIF-förvaltare ska ha en riskhanteringsfunktion som är åtskild från förvaltarens operativa enheter.

En AIF-förvaltare ska ha lämpliga riskhanteringssystem som kan identifiera, mäta, hantera och övervaka de risker som är relevanta för den alternativa investeringsfonden. AIF-förvaltaren ska inte ensidigt eller mekaniskt förlita sig på kreditbetyg som har utfärdats av kreditvärderingsinstitut för att bedöma kreditvärdigheten hos fondens tillgångar. Riskhanteringssystemen ska ses över regelbundet och minst en gång per år.

En AIF-förvaltares riskhanteringsfunktion ska särskilt

1. se till att det införs ett lämpligt och dokumenterat förfarande att tillämpas vid investeringar för den alternativa investeringsfondens räkning i syfte att säkerställa

att sådana investeringar överensstämmer med fondens investeringsstrategi, mål och riskprofil,

2. säkerställa att riskerna i varje enskild placering och deras samlade effekt på fonden fortlöpande kan identifieras, mätas, hanteras och övervakas korrekt,

3. säkerställa att fondens riskprofil motsvarar dess investeringsstrategi och mål som de kommer till uttryck i fondbestämmelser, bolagsordning eller motsvarande regelverk*, och*

4. säkerställa att det finns ändamålsenliga riktlinjer och förfaranden, som ses över minst en gång per år, för att bevilja lån och löpande bedöma kreditrisken, och för att administrera och övervaka kreditportföljen om fonden ger ut direkta eller indirekta lån eller i övrigt har exponering mot lån

Om det nominella värdet av aktieägarlån sammanlagt inte överstiger 150 procent av den alternativa investeringsfondens kapital gäller inte tredje stycket 4 för sådana lån.

Paragrafen innehåller krav på AIF-förvaltares riskhanteringsfunktion och riskhanteringssystem. Paragrafen genomför artikel 15 i AIFM-direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 7.3.

Tredje stycket 4, som är ny, innebär att AIF-förvaltares riskhanteringsfunktion får ytterligare ansvarsområden om en alternativ investeringsfond som AIF-förvaltaren förvaltar ger ut direkta eller indirekta lån eller får exponering mot lån. Indirekt lån definieras i 1 kap. 11 § 11, se författningskommentaren till den paragrafen.

Bestämmelsen gäller även fonder som har exponering mot lån vilket bl.a. avser att fonden förvärvar ett lån, eller ett derivat med exponering mot ett lån, som har getts ut av en annan juridisk person, utan att det är fråga om indirekt långivning. Riktlinjerna och förfarandena som avser långivning ska vara uppdaterade och ses över regelbundet, minst en gång om året. Reglerna om riskspridning gäller för en alternativ investeringsfond som ger ut direkta eller indirekta lån även om den inte utgör en långivande alternativ investeringsfond enligt definitionen i 1 kap. 11 § 15.

Enligt *fjärde stycket*, som är nytt, gäller kravet på ändamålsenliga riktlinjer och förfaranden enligt tredje stycket 4 inte för aktieägarlån om det nominella värdet av lånen sammanlagt inte överstiger 150 procent av den alternativa investeringsfondens kapital. Med aktieägarlån avses i paragrafen ett lån som ges till ett företag i vilket den alternativa investeringsfonden direkt eller indirekt innehar minst fem procent av kapitalet eller rösterna, om lånet inte kan säljas till tredje part fristående från de egenkapitalinstrument som fonden har i samma företag (artikel 4.1 as i AIFM-direktivet) och med den alternativa investeringsfondens kapital avses det sammanlagda kapitaltillskott och outnyttjade kapitalutfästelser som anslagits till en alternativ investeringsfond, beräknat på grundval av investerbara belopp efter avdrag av alla avgifter och kostnader som investerare står för direkt eller indirekt (artikel 4.1 aq i AIFM-direktivet). Även om tredje stycket 4 inte tillämpas på utgivning av aktieägarlån ska AIF-förvaltaren handla på det sätt som bäst gagnar de aktuella fonderna eller dem som investerar i dessa samt marknadens integritet (1 §). Detta krav får anses inkludera ett krav på godtagbar riskhantering, även i förhållande till utgivning av sådana lån.

Kompletterande bestämmelser om riskhantering finns i kommissionens delegerade förordning (EU) nr 231/2013 (artiklarna 38–45).

14 § En AIF-förvaltare får genom delegering uppdra åt någon annan att utföra *någon av de funktioner som avses i 3 kap. 1 § tredje stycket första meningen eller någon av de tjänster som anges i 3 kap. 2 §* (uppdragsavtal), om

1. uppdragsavtalet och AIF-förvaltarens delegeringsstruktur i övrigt kan motiveras på objektiva grunder,

2. uppdragstagaren är kvalificerad för funktionen *eller tjänsten* och förfogar över tillräckliga resurser för att utföra den,

3. uppdragsavtalet inte hindrar

a) förvaltaren från att handla i investerarnas *eller kundernas* intresse, eller

b) Finansinspektionens tillsyn över förvaltaren, och

4. AIF-förvaltaren kan övervaka den delegerade funktionen *eller tjänsten* och ge de anvisningar som behövs samt med omedelbar verkan säga upp uppdragsavtalet, om det är i investerarnas *eller kundernas* intresse.

Delegering får inte ske i sådan omfattning att AIF-förvaltaren i praktiken inte längre kan anses *vara* förvaltare av den alternativa investeringsfonden *eller den som tillhandahåller den tjänst som har delegerats.*

AIF-förvaltaren ska underrätta Finansinspektionen om uppdragsavtalet innan uppdragstagaren börjar utföra de funktioner *eller tjänster* som avtalet avser.

Paragrafen innehåller bestämmelser om delegering genom uppdragsavtal. Paragrafen genomför delvis artikel 20 i AIFM-direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 8.4.1.

I *första stycket* förtydligas att bestämmelserna om delegering gäller de funktioner som avses i 3 kap. 1 § tredje stycket, se författningskommentaren till den bestämmelsen. Det innebär inte någon ändring i sak. Stycket ändras också så att tillämpningsområdet för bestämmelserna om delegering utvidgas till att omfatta även tjänster som avses i 3 kap. 2 §, se författningskommentaren till den paragrafen. Bestämmelserna omfattar däremot inte administration av referensvärden eller kreditförvaltning enligt lagen (2023:714) om förvärv och förvaltning av nödlidande kreditavtal, som regleras i 3 kap. 2 b och 2 c §§.

I första stycket *2* görs en följdändring med anledning av att bestämmelserna om delegering gäller även vid delegering av tjänster.

I första stycket *3 a* införs en hänvisning till kunder. Det innebär att delegering inte heller får medföra att AIF-förvaltaren hindras från att handla i sina kunders intresse. En hänvisning till kunder införs också i flera andra bestämmelser om delegering eftersom bestämmelserna blir tillämpliga även vid delegering av tjänster.

I första stycket *4* tas den nuvarande hänvisningen till ”för en sund förvaltning” bort i syfte att utforma punkten mer direktivnära (jfr artikel 20.1 första stycket f i AIFM-direktivet). Det innebär inte någon ändring i sak. I punkten införs också en hänvisning till kunderna med anledning av att bestämmelserna om delegering gäller även vid delegering av tjänster.

I *andra* och *tredje styckena* görs följdändringar med anledning av att bestämmelserna om delegering gäller även vid delegering av tjänster.

15 § Vid uppdragsavtal enligt 14 § ska AIF-förvaltaren fortlöpande övervaka de funktioner *eller tjänster* som utförs av uppdragstagaren *och säkerställa att uppdraget utförs i enlighet med denna lag.*

Paragrafen innehåller krav på AIF-förvaltare vid delegering av uppgifter. Paragrafen genomför artikel 20.1 andra stycket och 20.3a i AIFM-direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 8.4.1.

I paragrafen förtydligas dels att den även avser tjänster, dels att AIF-förvaltare ska säkerställa att de krav som gäller enligt lagen också ska uppfyllas vid delegering. Det gäller oavsett vilken rättslig status uppdragstagaren har eller var denne är lokaliserad.

18 § En uppdragstagare får vidaredelegera vissa funktioner *eller tjänster* till någon annan under förutsättning att

1. AIF-förvaltaren på förhand har godkänt en sådan delegering,
2. AIF-förvaltaren har underrättat Finansinspektionen innan de funktioner *eller tjänster* som ska vidaredelegeras börjar utföras, och
3. uppdragstagaren fortlöpande övervakar utförandet av de vidaredelegerade funktionerna *eller tjänsterna.*

Vid vidaredelegering tillämpas även 14–17 §§ i fråga om dem till vilka funktioner *eller tjänster* har delegerats respektive vidaredelegerats.

Om den till vilken vissa funktioner *eller tjänster* har vidaredelegerats i sin tur uppdrar åt någon annan att utföra *dem*, gäller villkoren i första och andra styckena i förhållande till den som ska utföra funktionerna *eller tjänsterna*.

Paragrafen innehåller bestämmelser om vidaredelegering. Paragrafen genomför artikel 20.4 och 20.6 i AIFM-direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 8.4.1.

I paragrafen införs hänvisningar till tjänster. Ändringarna innebär att bestämmelserna gäller också delegering av tjänster. Se även författningskommentaren till 14 §.

18 a § *Kraven på uppdragsavtal i 14–18 §§ ska inte tillämpas på marknadsföring av andelar eller aktier i en alternativ investeringsfond, om marknadsföringen utförs av en distributör som agerar för egen räkning i enlighet med*

– lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, eller bestämmelser i distributörens hemland som genomför Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/2811, eller

– lagen (2018:1219) om försäkringsdistribution, eller bestämmelser i distributörens hemland som genomför Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/97 av den 20 januari 2016 om försäkringsdistribution, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/2864, om marknadsföringen sker genom försäkringsbaserade investeringsprodukter.

Paragrafen, som är ny, innehåller undantag från bestämmelserna om delegering. Paragrafen genomför artikel 20.6a i AIFM-direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 8.4.1.

I paragrafen tydliggörs att bestämmelserna om delegering i 14–18 §§ inte ska tillämpas på marknadsföring, om utföraren agerar för egen räkning, inom ramen för ett eget tillstånd. Det kan vara ett tillstånd enligt svensk lag eller, om uppdragstagaren hör hemma i ett annat land inom EES, enligt motsvarande bestämmelser i ett annat land inom EES. Detta avser distributörer som omfattas av lagen om värdepappersmarknaden respektive bestämmelser i distributörens hemland som genomför Europaparlamentets och rådets direktiv om marknader för finansiella instrument och distributörer som omfattas av lagen om försäkringsdistribution respektive bestämmelser i distributörens hemland som genomför Europaparlamentets och rådets direktiv om försäkringsdistribution. Om det är en distributör som bedriver verksamhet enligt lagen om försäkringsdistribution eller motsvarande regelverk i hemlandet som genomför

EU:s försäkringsdistributionsdirektiv, gäller undantaget bara om marknadsföringen sker genom försäkringsbaserade investeringsprodukter.

Hänvisningarna till EU-direktiven är statiska och avser alltså direktiven i angiven lydelse.

30 § Ett uppdragsavtal enligt 14–18 §§ inskränker inte AIF-förvaltarens ansvar för skada.

En extern värderare är enligt 31 § andra stycket i vissa fall ansvarig gentemot AIF-förvaltaren för förluster som förvaltaren har åsamkats.

Paragrafen innehåller bestämmelser om ansvar för skada vid delegering, Paragrafen genomför delvis artikel 20.3 i AIFM-direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 8.4.1.

Enligt *första stycket* inskränker ett uppdragsavtal inte AIF-förvaltarens ansvar för skada. Den nuvarande hänvisningen till bestämmelserna om skadeståndsansvar i 28 § tas bort. De bestämmelserna avser skada som förvaltaren eller en uppdragstagare har tillfogat den alternativa investeringsfonden eller dess investerare. Ändringen innebär att första stycket blir tillämpligt även vid delegering av tjänster. Bestämmelsen är alltså tillämplig även på eventuellt skadeståndsansvar i förhållande till kunder, vid delegering av tjänster. Se även författningskommentaren till 14 §.

Ett uppdragsavtal inskränker inte det ansvar som en AIF-förvaltare har – på exempelvis obligationsrättslig grund – gentemot en kund som förvärvat en tjänst.

8 a kap.

1 § Det nominella värdet av de direkta och indirekta lån som en alternativ investeringsfond beviljat till en enskild låntagare får inte sammanlagt överstiga 20 procent av den alternativa investeringsfondens kapital (investeringsgräns) om låntagaren är

1. ett finansiellt företag enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG av den 25 november 2009 om upptagande och utövande av försäkrings- och återförsäkringsverksamhet (Solvens II), i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/2864,
2. en annan alternativ investeringsfond,
3. en värdepappersfond, eller
4. ett fondföretag enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/927.

Paragrafen, som är ny, innehåller krav på riskspridning vid långivning till vissa mottagare. Paragrafen genomför artikel 15.4a i AIFM-direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 7.4.

I paragrafen anges en investeringsgräns som innebär att de direkta och indirekta lån som ges ut av en alternativ investeringsfond till en sådan mottagare som avses i *punkterna 1–4* inte får sammanlagt överstiga 20 procent av den alternativa investeringsfondens kapital. Indirekt lån definieras i 1 kap. 11 § 11, se författningskommentaren till den paragrafen. Med den alternativa investeringsfondens kapital avses detsamma som i 8 kap. 4 §, se författningskommentaren till den paragrafen.

Punkt 1 innehåller en hänvisning till definitionen av finansiellt företag enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG av den 25 november 2009 om upptagande och utövande av försäkrings- och

återförsäkringsverksamhet (Solvens II). I definitionen ingår bl.a. kreditinstitut, försäkringsföretag och värdepappersföretag.

Enligt *punkterna 2–4* gäller investeringsgränsen också om låntagaren är en annan alternativ investeringsfond, en värdepappersfond, eller ett fondföretag som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG.

Hänvisningarna till EU-direktiven är statiska och avser alltså direktiven i angiven lydelse.

Investeringsgränsen påverkar inte andra tröskelvärden, begränsningar eller villkor som fastställs i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 345/2013 av den 17 april 2013 om europeiska riskkapitalfonder, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 346/2013 av den 17 april 2013 om europeiska fonder för socialt företagande eller Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/760 av den 29 april 2015 om europeiska långsiktiga investeringsfonder (se artikel 15.4a andra stycket i AIFM-direktivet).

2 § Investeringsgränsen ska börja tillämpas vid en lämplig tidpunkt utifrån de tillgångar som fonden ska investera i, dock senast två år från dagen då den första andelen eller aktien tecknades i fonden. Tidpunkten ska anges i den alternativa investeringsfondens fondbestämmelser, bolagsordning eller motsvarande handlingar.

Om det behövs på grund av att den alternativa investeringsfondens kapital ökar eller minskar behöver investeringsgränsen tillfälligt inte tillämpas under en period som inte får vara längre än vad som är nödvändigt och inte får överstiga ett år.

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om när investeringsgränsen ska börja tillämpas. Paragrafen genomför delvis artikel 15.4c och 15.4d i AIFM-direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 7.4.

Enligt *första stycket* ska den investeringsgräns som regleras i 1 § börja tillämpas vid en lämplig tidpunkt som ska anges i fondbestämmelserna, bolagsordningen eller motsvarande handlingar. Det innebär att AIF-förvaltaren behöver göra en bedömning av när det är lämpligt att investeringsgränsen ska börja gälla. Genom att använda denna möjlighet att skjuta fram tillämpningstidpunkten kan en AIF-förvaltare koncentrera utlåningen i en fond i högre grad till den inledande fasen. Vidare framgår att tidpunkten för när investeringsgränsen ska börja tillämpas ska baseras på egenskaperna hos tillgångarna som fonden ska investera i. Tidpunkten ska dock inträffa senast två år från det att investerare börjar teckna andelar eller aktier i fonden. Investeringsgränsen behöver bara anges i fondbestämmelserna, bolagsordningen eller motsvarande handlingar om den alternativa investeringsfonden faktiskt avser att ge ut lån till de enheter som räknas upp i 1 §.

I *andra stycket* finns ett undantag som gör det möjligt för förvaltaren att under en viss tidsperiod tillfälligt upphöra att tillämpa investeringsgränsen, om det behövs för att den alternativa investeringsfondens kapital ökar eller minskar. Med den alternativa investeringsfondens kapital avses detsamma som i 8 kap. 4 §, se författningskommentaren till den paragrafen. Tidsperioden ska inte vara längre än vad som är absolut nödvändigt och får under alla förhållanden inte överstiga ett år. Vid denna bedömning ska hänsyn tas till investerarnas intressen i den alternativa investeringsfonden.

3 § Finansinspektionen får, om det finns särskilda skäl, förlänga den tidsfrist som anges i 2 § första stycket med högst ett år, efter ansökan från AIF-förvaltaren.

Paragrafen, som är ny, reglerar möjligheten att förlänga tidsfristen för att börja tillämpa investeringsgränsen. Paragrafen genomför delvis artikel 15.4d i AIFM-direktivet och övervägandena finns i avsnitt 7.4.

Enligt bestämmelsen får Finansinspektionen, efter ansökan från AIF-förvaltaren, förlänga tidsfristen i 2 § första stycket, dock med högst ett år om det finns särskilda skäl. Bedömningen av om det finns särskilda skäl ska grunda sig på särdragen och egenskaperna hos de tillgångar som fonden ska investera i.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får enligt 15 kap. 1 § meddela föreskrifter om vilka uppgifter eller handlingar som ska ingå i en sådan ansökan, se författningskommentaren till den paragrafen.

4 § Om AIF-förvaltaren säljer tillgångar som en del av likvidationen av fonden gäller inte 1 §.

Paragrafen, som är ny, innebär att investeringsgränsen som avses i 1 § inte ska gälla när AIF-förvaltaren börjar sälja tillgångar för att lösa in andelar som ett led i likvidationen av fonden. Bestämmelsen genomför artikel 15.4c första stycket b i AIFM-direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 7.4.

5 § En alternativ investeringsfond får inte ge ut direkta eller indirekta lån till

1. AIF-förvaltaren eller AIF-förvaltarens personal,
2. fondens förvaringsinstitut eller den enhet som förvaringsinstitutet har delegerat uppgifter till avseende fonden enligt 9 kap. 13–16 §§,
3. den enhet som AIF-förvaltaren har delegerat funktioner till i enlighet med 8 kap. 14–18 §§ eller till den enhetens personal, eller
4. en enhet som ingår i samma koncern enligt 1 kap. 4 § årsredovisningslagen (1995:1554) som fondens förvaltare.

Första stycket 4 gäller inte om låntagaren är ett finansiellt företag som uteslutande finansierar andra låntagare än de som avses i första stycket 1–3.

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om förbud mot lån till vissa kategorier av låntagare. Bestämmelserna genomför artikel 15.4e i AIFM-direktivet. Övervägandena finns i avsitt 7.5.

Paragrafen gäller en alternativ investeringsfond som ger ut direkta och indirekta lån. Indirekt lån är definierat i 1 kap. 11 §, se författningskommentaren till den paragrafen.

Personerna och företagen som ingår i kretsen av förbjudna låntagare har en sådan koppling till fonden eller AIF-förvaltaren som innebär att utlåning till dem är förenad med intressekonflikter.

Enligt *första stycket 1* får lån inte ges till AIF-förvaltaren eller AIF-förvaltarens personal.

Första stycket 2 innebär att lån inte får ges till den alternativa investeringsfondens förvaringsinstitut, eller till sådana enheter som förvaringsinstitutet har delegerat uppgifter till om dessa uppgifter avser fonden.

Enligt *första stycket 3* får lån inte heller ges till en aktör som AIF-förvaltaren har delegerat funktioner till, eller till den enhetens personal.

Med funktioner avses sådant som ingår i förvaltningen av fonden, som anges i bilaga I till AIFM-direktivet.

Första stycket 4 innebär ett låneförbud gentemot enheter inom samma koncern som AIF-förvaltaren. Bestämmelsen avser både svenska och utländska enheter. Låneförbudet i denna punkt gäller inte i förhållande till enheter som ingår i samma koncern som den alternativa investeringsfonden.

Enligt *andra stycket* gäller inte låneförbudet i första stycket 4 gentemot ett finansiellt företag inom samma koncern som AIF-förvaltaren, om det rör sig om ett finansiellt företag som uteslutande finansierar andra låntagare än de som anges i paragrafen. Undantaget kan vara tillämpligt på exempelvis ett kreditinstitut som ger ut lån till allmänheten.

6 § En alternativ investeringsfond får inte ha som investeringsstrategi att helt eller delvis ge ut direkta eller indirekta lån med syftet att fonden inte ska behålla någon exponering mot lånen.

Paragrafen, som är ny, innehåller förbud mot strategier som innebär att lån ges ut enbart i syfte att överlåtas vidare (eng. originate to distribute). Bestämmelsen genomför artikel 15.4h i AIFM-direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 7.7.

Paragrafen innebär att en alternativ investeringsfond inte får ha som investeringsstrategi att helt eller delvis ge ut lån när syftet är att fonden inte ska behålla någon exponering mot lånen. Bestämmelsen gäller både direkta och indirekta lån som fonden ger ut. Indirekt lån är definierat i 1 kap. 11 § 11, se författningskommentaren till den paragrafen. Förbudet omfattar både situationer där den alternativa investeringsfonden säljer lån och situationer där derivatinstrument används för att överföra risken för lån till någon annan utan att lånen säljs vidare. I vilken utsträckning en alternativ investeringsfond ska anses ha en investeringsstrategi som strider mot förbudet beror på omständigheterna i det enskilda fallet. Med investeringsstrategi bör vid tillämpning av denna paragraf förstås den strategi som faktiskt används, oavsett hur den benämns eller beskrivs.

Bestämmelsen ger uttryck för ett generellt krav på att en alternativ investeringsfond behåller risk vid direkt eller indirekt långivning och har ett nära samband med det mer specifika kravet på behållande av risk med avseende på varje enskilt lån i 7 §, se vidare författningskommentaren till den paragrafen.

7 § Den alternativa investeringsfonden ska behålla minst 5 procent av det nominella värdet av varje direkt och indirekt lån som den ger ut

1. till förfallodagen, om löptiden understiger åtta år eller lånet beviljats en konsument, och
2. i minst åtta år för lån med längre löptid än åtta år och som beviljats andra låntagare än konsumenter.

Paragrafen, som är ny, innehåller krav på bibehållande av risk. Paragrafen genomför artikel 15.4i första stycket i AIFM-direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 7.7.

Enligt bestämmelsen ska fonden under en angiven period, som är olika lång beroende av lånets egenskaper, behålla minst fem procent av det nominella värdet av varje lån som fonden har gett ut. Bestämmelsen gäller

både direkta och indirekta lån som fonden ger ut. Indirekt lån är definierat i 1 kap. 11 § 11, se författningskommentaren till den paragrafen. Bestämmelsen har ett nära samband med förbudet mot originate to distribute i 6 § på så sätt att en investeringsstrategi som i och för sig är förenlig med kravet på att behålla minst 5 procent av varje utgivet lån kan strida mot förbudet i 7 § om syftet är att 95 procent av varje utgivet lån regelmässigt ska säljas vidare. Kravet på att behålla minst fem procent av varje utgivet lån är en miniminivå. I 8 § finns vissa undantag från denna miniminivå.

Bestämmelsen innebär inte att det är möjligt att överföra mer än 95 procent av exponeringen för ett lån med hjälp av exempelvis ett avtal där fonden behåller minst 5 procent av lånet men överför risken för mer än 95 procent av lånet till någon annan.

8 § Bestämmelserna i 7 § gäller inte om AIF-förvaltaren säljer lån

1. för att lösa in andelar eller aktier som en del av likvidationen av fonden,
2. för att AIF-förvaltaren, i investerarnas intresse, ska kunna genomföra investeringsstrategin för den fond som den förvaltar,
3. på grund av restriktiva åtgärder som har antagits enligt artikel 215 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt eller produktkrav, eller
4. på grund av att lånet har identifierats som mer riskfyllt vid tillämpning av de förfaranden som avses i 8 kap. 4 §, och köparen informeras om riskerna med lånet.

Paragrafen, som är ny, innehåller undantag från kravet på att fonden ska behålla minst fem procent av varje utgivet lån. Paragrafen genomför artikel 15.4i andra stycket i AIFM-direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 7.7.

Punkt 1 ger möjlighet till undantag för att lösa in andelar eller aktier i samband med att en fond avvecklas.

Enligt *punkt 2* får undantag göras om en försäljning är nödvändig för att AIF-förvaltaren ska uppfylla s.k. restriktiva åtgärder som antagits enligt artikel 215 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Det kan exempelvis handla om sanktioner mot ett visst land. Undantaget kan också bli tillämpligt om en försäljning av ett lån krävs för att efterfölja annan nationell eller EU-baserad reglering.

Punkt 3 ger möjlighet till undantag med hänsyn till den alternativa investeringsfondens investeringsstrategi. För att detta undantag ska kunna tillämpas ska överlåtelse av lånet, i strid med kravet på att behålla fem procent, vara absolut nödvändigt för att genomföra investeringsstrategin. Det kan exempelvis handla om situationer där bibehållandet av en del av lånet skulle leda till att den alternativa investeringsfonden överskrider sina investerings- eller diversifieringsgränser eller där låntagarens situation har förändrats, till exempel vid fallissemang från låntagarens sida om fondens investeringsstrategi inte är att förvalta problemtillgångar (jfr skäl 20 i ändringsdirektivet).

Enligt *punkt 4* kan undantag göras med hänsyn till att lånet identifierats som mer riskfyllt. Bestämmelsen innebär att AIF-förvaltaren ges möjlighet att överlåta hela lånet om det är i fondens intresse med hänsyn till den risk som ett visst lån visar sig vara behäftat med. För att detta undantag ska vara tillämpligt krävs det också att köparen av lånet vid förvärvstidpunkten informeras om den ökade risken. Kravet i bestämmelsen är näringsrättsligt

och ifall det uppfylls eller inte har ingen inverkan på eventuella motsvarande obligationsrättsliga eller sakrättsliga krav.

9 § En långivande alternativ investeringsfond ska vara sluten.

En sådan fond får dock vara öppen om AIF-förvaltaren

1. kan visa att fondens system för hantering av likviditetsrisker är förenligt med dess investeringsstrategi och inlösenpolicy, och

2. har underrättat Finansinspektionen om att den avser att förvalta en öppen långivande alternativ investeringsfond.

Om AIF-förvaltaren har lämnat in en anmälan enligt 3 kap. 10 § krävs inte någon underrättelse enligt andra stycket 2.

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om möjligheten att ha öppna eller slutna strukturer i en långivande alternativ investeringsfond. Paragrafen genomför artikel 16.2a i AIFM-direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 7.8.2.

Paragrafen gäller en s.k. långivande alternativ investeringsfond. Vilken typ av fond det är definieras i 1 kap. 11 § 15, se författningskommentaren till den paragrafen.

Enligt *första stycket* ska en långivande alternativ investeringsfond som huvudregel vara sluten. Bestämmelsen gäller bara sådana fonder som faller innanför definitionen. En sluten fond är en fond där investerarna saknar möjlighet att lösa in sina fondandelar under fondens livslängd. Omvänt anses, som utgångspunkt, en fond där det finns möjligheter till inlösen under fondens livslängd vara en öppen fond.

Av *andra stycket* framgår att en långivande alternativ investeringsfond i undantagsfall får vara öppen. Enligt *andra stycket 1* krävs i sådant fall att AIF-förvaltaren kan visa att fondens system för hantering av likviditetsrisker är förenligt med dess investeringsstrategi och inlösenpolicy. Kommissionen ska anta tekniska standarder för tillsyn i syfte att fastställa de krav som långivande alternativa investeringsfonder ska uppfylla för att bibehålla en öppen struktur (artikel 16.2i).

Enligt andra stycket *2* krävs även att AIF-förvaltaren har underrättat Finansinspektionen om att den avser att förvalta en öppen långivande alternativ investeringsfond. Underrättelsen ska lämnas in innan AIF-förvaltaren börjar förvalta den öppna långivande alternativa investeringsfonden. Underrättelseskyldigheten gäller både när en AIF-förvaltare avser att bilda en ny långivande alternativ investeringsfond som är öppen och när en AIF-förvaltare avser att låta en sluten långivande alternativ investeringsfond övergå till att vara öppen. Det krävs inte att Finansinspektionen vidtar någon åtgärd med anledning av underrättelsen.

Enligt 15 kap. 1 § får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om vilka uppgifter som ska ingå i underrättelsen, se författningskommentaren till den paragrafen.

Av *tredje stycket* framgår att underrättelseskyldigheten inte gäller om AIF-förvaltaren har lämnat in en anmälan om väsentlig ändring avseende sin verksamhet enligt 3 kap. 10 §.

10 § Förhållandet mellan en långivande alternativ investeringsfonds exponering, beräknad enligt artikel 8 i kommissionens delegerade förordning, och dess nettotillgångsvärde (NAV) får inte överstiga

– 175 procent om fonden är öppen, och

– 300 procent om fonden är sluten.

Lånearrangemang som helt täcks av kapitalutfästelser från investerare i den långivande fonden ska inte anses utgöra exponering vid tillämpning av första stycket.

Om omständigheter som ligger utanför AIF-förvaltarens kontroll leder till att de begränsningar som anges i första stycket överskrids ska AIF-förvaltaren, med beaktande av investerarnas intressen, inom rimlig tid vidta åtgärder för att minska förhållandet mellan exponeringen och nettotillgångsvärdet (NAV).

Paragrafen, som är ny, innehåller en särskild regel för hur den finansiella hävstången ska beräknas i långivande alternativa investeringsfonder samt vilka begränsningar som gäller för dessa. Paragrafen genomför artikel 15.4b första–fjärde styckena i AIFM-direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 7.8.3.

Bestämmelsen gäller en s.k. långivande alternativ investeringsfond. Vilken typ av fond det är definieras i 1 kap. 11 § 15, se författningskommentaren till den paragrafen.

Finansiell hävstång definieras i 1 kap. 11 § 7 och avser en metod genom vilken en AIF-förvaltare ökar exponeringen för en fond genom olika former av lån. Den aktuella paragrafen innebär en särreglering av hur den finansiella hävstången ska beräknas i en långivande alternativ investeringsfond.

Enligt *första stycket* ska fondens exponering beräknas enligt den s.k. åtagandemetoden. Med åtagandemetoden beräknas förhållandet mellan fondens nettoexponering (utan att exkludera likvida medel) och dess nettotillgångsvärde (NAV). Åtagandemetoden inkluderar att derivatinstrument tas upp till den underliggande tillgångens exponering.

Vidare anges gränsen för hur hög den finansiella hävstången får vara i en öppen respektive sluten långivande alternativ investeringsfond. Gränserna om 175 procent och 300 procent är maximala tak. Den generella regleringen i 8 kap. 5 §, som gäller bl.a. krav på att den finansiella hävstången ska vara rimlig, är tillämplig även på en långivande alternativ investeringsfond. Vilken hävstångsnivå som är rimlig är beroende av fler faktorer än enbart om fonden är öppen eller sluten, jfr artikel 15.4 i AIFM-direktivet. Det kan exempelvis finnas skäl att beakta vilken typ av lån det är fråga om och vilka villkor som gäller för lånen. Det bör exempelvis också kunna beaktas om det är konsumentlån som fonden ger ut (jfr författningskommentaren till 12 §).

Vid bedömningen av om den finansiella hävstången är rimlig bör AIF-förvaltaren beakta andra regelverk som är tillämpliga på långivningen. Även Finansinspektionens befogenhet enligt 8 kap. 6 § att besluta om begränsningar i den finansiella hävstången för en viss fond gäller i fråga om långivande alternativa investeringsfonder. Ett beslut från Finansinspektionen enligt den paragrafen kan alltså innebära att den finansiella hävstången behöver sänkas, trots att den är inom de gränser som anges i denna paragraf.

Reglerna om finansiell hävstång i kommissionens delegerade förordning är tillämpliga även på långivande alternativa investeringsfonder.

Enligt *andra stycket* ska avtalsenliga kapitalutfästelser inte betraktas som exponeringar vid beräkning av den finansiella hävstången enligt första stycket. Med kapitalutförselser avses samma sak som i 1 §, se författningskommentaren till den paragrafen.

Tredje stycket innebär att AIF-förvaltaren får ett visst rådrum att agera om hävstångsbegränsningarna överskrids på grund av skäl som ligger utanför AIF-förvaltarens kontroll. Ett exempel på en sådan situation kan vara att vissa tillgångar kraftigt sjunker i värde på grund av sanktioner mot ett visst land och att det medför att hävstången oförutsett överskrider begränsningarna.

11 § Om en långivande alternativ investeringsfond bara ger ut direkta eller indirekta aktieägarlån vars nominella värde inte överstiger 150 procent av den alternativa investeringsfondens kapital gäller inte 10 §.

Paragrafen, som är ny, reglerar aktieägarlån i förhållande till hävstångsbegränsningarna i 10 §. Bestämmelsen genomför artikel 15.4b femte stycket i AIFM-direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 7.7.3.

Paragrafen innebär att en långivande alternativ investeringsfond vars långivning bara avser aktieägarlån inte omfattas av begränsningarna för finansiell hävstång. Med aktieägarlån avses ett lån som ges till ett företag i vilket den alternativa investeringsfonden direkt eller indirekt innehar minst fem procent av kapitalet eller rösterna, om lånet inte kan säljas till tredje part fristående från de egetkapitalinstrument som fonden har i samma företag.

Undantaget i denna bestämmelse gäller enbart om det nominella värdet av aktieägarlånen sammanlagt inte överstiger 150 procent av den alternativa investeringsfondens kapital. Med den alternativa investeringsfondens kapital avses detsamma som i 8 kap. 4 §, se författningskommentaren till den paragrafen.

12 § En svensk eller utländsk AIF-förvaltare ska säkerställa att en alternativ investeringsfond som den förvaltar inte ger ut andra direkta eller indirekta lån till konsumenter i Sverige än krediter som avses i 1 kap. 1 § första stycket lagen (2016:1024) om verksamhet med bostadskrediter.

Paragrafen, som är ny, innehåller förbud mot att tillhandahålla vissa krediter till konsumenter i Sverige. Paragrafen genomför delvis artikel 15.4g i AIFM-direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 7.9.

Förbudet omfattar alla alternativa investeringsfonder som ger ut direkta eller indirekta lån, oavsett om de uppfyller definitionen att vara en långivande alternativ investeringsfond. Angående innebörden av indirekt lån, se författningskommentaren till 1 kap. 11 § 11. Med konsument avses en fysisk person som handlar för ändamål som ligger utanför hans närings- eller yrkesverksamhet, se artikel 15.4g i AIFM-direktivet som hänvisar till Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/48/EG. Genom hänvisning i 1 kap. 12 § och 2 kap. 1 § gäller förbudet, utöver svenska AIF-förvaltare som har tillstånd från Finansinspektionen, också svenska AIF-förvaltare som är registrerade enligt denna lag och utländska AIF-förvaltare, se författningskommentarerna till de paragraferna.

9 kap.

1 § En AIF-förvaltare ska för varje alternativ investeringsfond som förvaltaren förvaltar se till att det utses ett förvaringsinstitut.

AIF-förvaltaren ska se till att det utses ett nytt förvaringsinstitut för en alternativ investeringsfond, om fondens förvaringsinstitut är etablerat i ett land utanför EES och det landet

1. identifieras av Europeiska kommissionen som ett högrisktredjeland, eller

2. tas upp i Europeiska unionens reviderade förteckning över icke samarbetsvilliga jurisdiktioner på skatteområdet.

När ett nytt förvaringsinstitut ska utses enligt andra stycket, ska det utses med beaktande av fondens investerares intressen och inom en lämplig tidsperiod som inte överstiger två år.

Paragrafen innehåller krav på AIF-förvaltaren att se till att det utses ett förvaringsinstitut för varje alternativ investeringsfond som förvaltaren förvaltar. Paragrafen genomför artikel 21.1 och 21.6 andra stycket i AIFM-direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 8.11.

Andra stycket, som är nytt, gäller situationen när ett utsett förvaringsinstitut utanför EES är etablerat i ett land som identifieras av kommissionen som ett högrisktredjeland eller tas upp i EU:s reviderade förteckning över icke samarbetsvilliga jurisdiktioner på skatteområdet (se artikel 21.6 andra stycket i AIFM-direktivet och se även 6 § och författningskommentaren till den paragrafen). AIF-förvaltaren ska då, enligt *tredje stycket*, som är nytt, inom en lämplig tidsperiod se till att det utses ett förvaringsinstitut i ett annat land som uppfyller kraven i 6 §. Ett nytt förvaringsinstitut ska utses senast två år efter det att landet identifierades som ett högrisktredjeland eller togs upp i den reviderade förteckningen. Vid bedömningen av vad som är en lämplig tidsperiod ska fondens investerares intressen alltid beaktas.

4 § Ett förvaringsinstitut för en EES-baserad alternativ investeringsfond ska vara

1. ett kreditinstitut som

a) har stadgeenligt säte inom EES, och

b) har tillstånd som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU,

2. ett värdepappersföretag som

a) har stadgeenligt säte inom EES,

b) omfattas av kapitalkraven i enlighet med

– artikel 92 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013, eller

– artikel 11 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/2033, och

c) har tillstånd som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU, inbegripet för att tillhandahålla sidotjänster avseende förvaring och handhavande av finansiella instrument för kunders räkning som avses i punkt 1 i avsnitt B i bilaga I till direktivet, och som har egna medel motsvarande det startkapital som anges i artikel 9.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/2034 av den 27 november 2019 om tillsyn av värdepappersföretag och om ändring av direktiven 2002/87/EG, 2009/65/EG, 2011/61/EU, 2013/36/EU, 2014/59/EU och 2014/65/EU, i den ursprungliga lydelsen, eller

3. ett annat institut som står under fortlöpande tillsyn och som den 21 juli 2011 hör till de kategorier som har godtagits såsom förvaringsinstitut enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG.

Förvaringsinstitutet ska vara etablerat i den alternativa investeringsfondens hemland. *Förvaringsinstitutet för en utländsk EES-baserad alternativ investeringsfond får dock vara etablerat i ett annat land inom EES, om behörig myndighet i fondens hemland har gett tillstånd för det.*

Paragrafen innehåller bestämmelser om vilka slags företag som får vara förvaringsinstitut för en EES-baserad alternativ investeringsfond. Paragrafen genomför artikel 21.3 första stycket, 21.5 a och 21.5a i AIFM-direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 9.11.

I *andra stycket* införs ett undantag från huvudregeln att förvaringsinstitutet ska vara etablerat i den alternativa investeringsfondens hemland (*andra meningen*, som är ny). Undantaget gäller för utländska EES-baserade alternativa investeringsfonder och bara om behörig myndighet i fondens hemland har gett tillstånd för det (se artikel 21.5a i AIFM-direktivet). För en alternativ investeringsfond som har Sverige som hemland gäller alltså även i fortsättningen att förvaringsinstitutet ska vara etablerat i Sverige (*första meningen*).

Vad som avses med en alternativ investeringsfonds hemland respektive etablerad, se 1 kap. 5 § och 11 § 5.

6 § Ett förvaringsinstitut som är etablerat utanför EES ska vid varje tidpunkt

1. omfattas av effektiv reglering, inbegripet minimikapitalkrav, och effektiv tillsyn av verksamheten med samma verkan som EU-rätten, och

2. enligt avtal vara ansvarigt gentemot den alternativa investeringsfonden eller dess investerare i enlighet med 17–20 §§ samt uttryckligen utfästa sig att uppfylla villkoren i 13–16 §§.

Det ska finnas en skriftlig överenskommelse om samarbete och informationsutbyte mellan förvaringsinstitutets behöriga myndigheter och de behöriga myndigheterna i de länder inom EES där andelar eller aktier i en icke EES-baserad alternativ investeringsfond avses att marknadsföras samt, om den inte är en av dessa myndigheter, den behöriga myndigheten i AIF-förvaltarens hemland.

Det ska finnas en skriftlig överenskommelse som uppfyller kraven i artikel 26 i OECD:s modellavtal för skatter på inkomst och förmögenhet och som säkerställer ett effektivt informationsutbyte i skatteärenden mellan det land där förvaringsinstitutet är etablerat och de länder inom EES där andelar eller aktier i en icke EES-baserad alternativ investeringsfond avses att marknadsföras samt, om det inte är ett av dessa länder, AIF-förvaltarens hemland.

Landet där förvaringsinstitutet är etablerat ska

1. inte ha identifierats av Europeiska kommissionen som ett högrisktredjeland, och

2. inte vara upptaget i Europeiska unionens reviderade förteckning över icke samarbetsvilliga jurisdiktioner på skatteområdet.

Paragrafen innehåller särskilda krav för förvaringsinstitut utanför EES. Paragrafen genomför artikel 21.6 första stycket i AIFM-direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 8.11.

I *fjärde stycket* görs det förtydliganden och införs ytterligare krav på det land utanför EES där förvaringsinstitutet är etablerat. Ändringarna motsvarar de ändringar som görs i 4 kap. 3 § första stycket 4 a och 4 b, se författningskommentaren till den paragrafen.

13 § Förvaringsinstitutet får inte uppdra åt någon annan att utföra andra uppgifter än förvaring av tillgångar och kontroll av äganderätten enligt 10 §.

Delegering enligt första stycket förutsätter att förvaringsinstitutet

1. kan visa att det finns ett objektivt skäl för delegering av uppgifterna och att avsikten inte är att kringgå kraven i denna lag eller annan författning,

2. har handlat med vederbörlig skicklighet, aktsamhet och omsorg vid valet av uppdragstagare, och

3. regelbundet övervakar uppdragstagaren och dennes rutiner avseende delegerade uppgifter.

Andra stycket 2 gäller inte om uppdragstagaren är en värdepapperscentral som agerar i egenskap av investerande värdepapperscentral.

Paragrafen innehåller allmänna krav på uppdragsavtal genom vilka ett förvaringsinstitut delegerar till någon annan att utföra vissa uppgifter. Den genomför artikel 21.11 andra stycket a–c i AIFM-direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 8.7.1.

I *tredje stycket*, som är nytt, införs ett undantag från kravet på att förvaringsinstitutet vid delegering ska handla med vederbörlig skicklighet, aktsamhet och omsorg vid valet av uppdragstagare. Undantaget gäller bara när uppdragstagaren är en värdepapperscentral som agerar i egenskap av investerande värdepapperscentral (se artikel 21.11 andra stycket c i AIFM-direktivet). De allmänna bestämmelserna om förvaringsinstitut i 2 § gäller dock även när förvaringsinstitutet delegerar uppgifter till en sådan uppdragstagare.

Med värdepapperscentral avses detsamma som i 1 kap. 3 § lagen om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument (jfr artikel 4.1 ap i AIFM-direktivet). Med investerande värdepapperscentral avses en värdepapperscentral som antingen är en deltagare i det avvecklingssystem för värdepapper som en annan värdepapperscentral driver eller som använder en tredje part eller en mellanhand som deltar i det avvecklingssystem för värdepapper som en annan värdepapperscentral driver i samband med en värdepappersemission (se artikel 1 f i kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/392. Tillhandahållande av tjänster av en värdepapperscentral som agerar i egenskap av en investerande värdepapperscentral betraktas som delegering av förvaringsinstitutets depåförvaringsfunktioner (artikel 21.11 femte stycket i AIFM-direktivet).

Varje uppdrag som ett förvaringsinstitut lämnar åt någon annan att utföra innebär dock inte delegering i lagens mening (se prop. 2012/13:155 s. 481). Tillhandahållande av tjänster av en värdepapperscentral som agerar i egenskap av utgivande värdepapperscentral är en sådan tjänst som inte innebär delegering (se artikel 21.11 femte stycket i AIFM-direktivet). Med utgivande värdepapperscentral avses en värdepapperscentral som erbjuder de huvudtjänster som avses i punkterna 1 och 2 i avsnitt A i bilagan till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 909/2014 med avseende på en värdepappersemission (artikel 1 e i kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/392). De huvudtjänsterna är ursprunglig registrering av värdepapper i ett kontobaserat system (notarietjänst) respektive tillhandahållande och förande av värdepapperskonton på högsta nivå (central kontoföringstjänst).

24 § Ett förvaringsinstitut ska på begäran av den behöriga myndigheten lämna all information som institutet har fått vid utförandet av förvaringsuppgifter. Förvaringsinstitutets behöriga *myndighet* ska *snarast tillhandahålla den alternativa investeringsfondens och AIF-förvaltarens behöriga myndigheter all information som är relevant för utövandet av dessa myndigheters tillsynsbefogenheter*.

Paragrafen innehåller bestämmelser om skyldighet för förvaringsinstitut och förvaringsinstitutets behöriga myndigheter att lämna information. Den genomför artikel 21.16 i AIFM-direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 8.7.1.

Ett förvaringsinstitut är enligt *första meningen* skyldigt att lämna information på begäran av den behöriga myndigheten. Ändringen innebär att den nuvarande begränsningen tas bort så att skyldigheten i fortsättningen inte gäller bara den informationen som den alternativa investeringsfondens och AIF-förvaltarens behöriga myndigheter kan behöva. I 1 kap. 9 § anges vad som avses med behörig myndighet när det gäller alternativa investeringsfonder och AIF-förvaltare.

Förvaringsinstitutets behöriga myndighet ska enligt *andra meningen* lämna information till den alternativa investeringsfondens och AIF-förvaltarens behöriga myndigheter. Ändringen innebär att skyldigheten i fortsättningen dels inte avser bara att lämna vidare information som tas emot enligt första meningen, dels bara gäller information som är relevant för utövandet av dessa myndigheters tillsynsbefogenheter.

Finansinspektionen ska enligt 13 kap. 10 § i sin tillsynsverksamhet samarbeta och utbyta information med bl.a. andra behöriga myndigheter. Finansinspektionen är dock inte behörig myndighet för alla som kan vara förvaringsinstitut enligt denna lag, se 1 kap. 10 §.

Paragrafen ändras även redaktionellt.

10 kap.

1 § För varje EES-baserad alternativ investeringsfond som AIF-förvaltaren förvaltar och för varje alternativ investeringsfond som förvaltaren marknadsför inom EES ska det finnas en aktuell informationsbroschyr. Informationsbroschyren ska innehålla uppgifter om

1. fondens *namn,* investeringsstrategi och mål samt de omständigheter under vilka dessa eller investeringspolicyn kan ändras,
2. var mottagarfonden är etablerad om fonden är en matarfond till en alternativ investeringsfond samt information om var de underliggande fonderna är etablerade om fonden är en fond-i-fond,
3. de tillgångsslag som fonden får placera i och fondens riskprofil, inklusive information om användande av finansiell hävstång,
4. de viktigaste rättsliga följderna av en investering i fonden,
5. AIF-förvaltare, förvaringsinstitut, revisorer och andra tjänsteleverantörer,
6. ansvarsförsäkring eller tillgängliga medel i enlighet med 7 kap. 5 § för att täcka eventuella skadeståndsanspråk,
7. delegering av förvaltnings- och förvaringsfunktioner,
8. principer och rutiner för värdering av tillgångarna i fonden,
9. hantering av likviditetsrisker, rätt till inlösen, förfarande och villkor för emission och försäljning av andelar eller aktier *och villkoren för att använda de likviditetshanteringsverktyg som förvaltaren tillämpar för fonden*,
10. avgifter och alla andra kostnader samt maximibelopp för direkta och indirekta avgifter och kostnader som belastar fondens investerare, *inklusive avgifter och kostnader som förvaltaren står för i anslutning till fondens verksamhet och som direkt eller indirekt kommer att belasta fonden,*
11. förvaltarens principer för likabehandling av investerare och rätt till förmånligare villkor för någon investerare i fonden,
12. fondens primärmäklare samt relevanta arrangemang mellan sådan mäklare och fonden,
13. hur och när regelbunden information om fonden enligt 9 och 10 §§ lämnas,

14. den senaste årsberättelsen enligt 4 § och det senaste beräknade nettotillgångsvärdet (NAV) eller marknadsvärdet för fondens andelar eller aktier, och

15. historisk avkastning.

Bestämmelser om vad en informationsbroschyr ska innehålla finns även i

1. artikel 14 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/2365 av den 25 november 2015 om transparens i transaktioner för värdepappersfinansiering och om återanvändning samt om ändring av förordning (EU) nr 648/2012,

2. artiklarna 6–9 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/2088 av den 27 november 2019 om hållbarhetsrelaterade upplysningar som ska lämnas inom den finansiella tjänstesektorn, och

3. artiklarna 5–7 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/852 av den 18 juni 2020 om inrättande av en ram för att underlätta hållbara investeringar och om ändring av förordning (EU) 2019/2088.

För en alternativ investeringsfond som omfattas av ett krav på att offentliggöra prospekt behöver AIF-förvaltaren endast lämna information enligt första stycket som inte redan framgår av prospektet.

I paragrafen finns bestämmelser om den informationsbroschyr som ska finnas för varje EES-baserad alternativ investeringsfond som en AIF-förvaltare förvaltar och för varje alternativ investeringsfond som förvaltaren marknadsför inom EES. Paragrafen genomför artikel 23.1 och 23.3 i AIFM-direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 8.5.

I *första stycket 1* görs ett tillägg om att informationsbroschyren ska innehålla fondens namn. Esma ska senast den 16 april 2026 utarbeta riktlinjer för att specificera under vilka omständigheter fondens namn är oskäligt, otydligt eller vilseledande (artikel 23.7 i AIFM-direktivet).

I *första stycket 9* görs ett tillägg om att informationsbroschyren ska innehålla information om villkoren för att använda de likviditetshanteringsverktyg som förvaltaren tillämpar för fonden (se 8 kap. 3 a § första stycket).

I *första stycket 10* görs ett tillägg som tydliggör att informationsbroschyren även ska inkludera en förteckning över de kostnader och avgifter som bärs av AIF-förvaltaren och som direkt eller indirekt kommer att belasta fonden eller någon av dess investeringar (jfr skäl 43 i ändringsdirektivet).

9 § En AIF-förvaltare ska för varje EES-baserad alternativ investeringsfond som förvaltaren förvaltar och för varje alternativ investeringsfond som förvaltaren marknadsför inom EES regelbundet lämna information till investerarna om

1. andelen icke likvida tillgångar i fonden,

2. ändringar i fondens likviditetshantering,

3. fondens aktuella riskprofil och de riskhanteringssystem som tillämpas,

4. sammansättningen av portföljen med de direkta och indirekta lån som fonden har gett ut,

5. de avgifter och kostnader som på årsbasis direkt eller indirekt belastar fondens investerare, och

6. varje moderföretag, dotterföretag eller specialföretag som på årsbasis har använts i anslutning till fondens investeringar av AIF-förvaltaren eller för förvaltarens räkning.

Paragrafen innehåller krav på den information som en AIF-förvaltare regelbundet ska lämna till investerarna om varje EES-baserad alternativ investeringsfond som förvaltaren förvaltar och om varje alternativ investe-

ringsfond som förvaltaren marknadsför inom EES. Paragrafen genomför artikel 23.4 i AIFM-direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 8.5.

Punkt 4, som är ny, innehåller ett krav på att AIF-förvaltaren ska lämna information om sammansättningen av portföljen med utgivna lån som den alternativa investeringsfonden har gett ut. Det nya kravet har koppling till bestämmelserna i 8 a kap. om alternativa investeringsfonder som ger ut lån och gäller lån som fonden har gett ut både direkt och indirekt. Med indirekta lån avses detsamma som i det kapitlet, se författningskommentaren till 8 a kap. 1 §.

Punkt 5, som är ny, innebär att AIF-förvaltaren ska informera om alla avgifter och kostnader på årsbasis som direkt eller indirekt bärs av fondens investerare (jfr 1 § andra stycket 10).

Enligt *punkt 6*, som är ny, ska AIF-förvaltaren även informera om varje moderföretag, dotterföretag eller specialföretag som på årsbasis har använts i anslutning till den alternativa investeringsfondens investeringar av förvaltaren eller för förvaltarens räkning. En definition av moderföretag och dotterföretag finns i 1 kap. 11 § 18. Med specialföretag avses alla slags specialföretag, inte bara specialföretag för värdepapperisering enligt 1 kap. 11 § 27.

12 kap.

5 § För andelar i en specialfond och inlösen av sådana andelar ska 4 kap. 10–*12 §§, 13 § tredje stycket och 14 §* lagen (2004:46) om värdepappersfonder tillämpas. Det som anges där om

– värdepappersfond ska avse specialfond,

– fondbolag ska avse AIF-förvaltare,

– informationsbroschyr ska avse informationsbroschyr enligt 12 kap. 7 § denna lag,

– faktablad ska avse faktablad enligt 12 kap. 8 § denna lag, samt

– årsberättelsen och halvårsredogörelsen ska avse årsberättelsen och halvårsredogörelsen enligt 12 kap. 10 § denna lag.

Paragrafen innehåller hänvisningar till vissa bestämmelser om fondandelar m.m. i lagen om värdepappersfonder som ska tillämpas även på specialfonder. Övervägandena finns i avsnitten 5, 6.1 och 6.2.1.

I paragrafen tas hänvisningarna bort till bestämmelserna om inlösen av andelar i värdepappersfonder i 4 kap. 13 § första och andra styckena LVF. I fortsättningen ska de bestämmelserna alltså inte tillämpas för andelar i specialfonder, utan i stället gäller bestämmelserna i 6 § andra stycket, se författningskommentaren till den paragrafen.

Enligt hänvisningarna ska dock det undantag som finns i 4 kap. 13 § tredje stycket LVF tillämpas för andelar i specialfonder även i fortsättningen. Det undantaget gäller när det är ett förvaringsinstitut som förvaltar fonden.

De nuvarande hänvisningarna till 4 kap. 13 a och 13 b §§ LVF tas bort eftersom de inte behövs när det införs bestämmelser om senareläggning av försäljning och inlösen av andelar eller aktier i en öppen alternativ investeringsfond i nya 8 kap. 3 e och 3 f §§, se författningskommentarerna till de paragraferna.

Hänvisningen till 4 kap. 10 § tredje stycket innebär att bestämmelsen i det stycket som gör det möjligt att justera fondandelsvärdet vid tillämp-

ningen av likviditetshanteringsverktygen svingprissättning eller dubbel prissättning gäller även för specialfonder (jfr 13 §).

6 § Fondbestämmelserna för en specialfond får, *om Finansinspektionen godkänner det*, innehålla begränsningar av möjligheten att förvärva fondandelar.

En fondandel ska, på begäran av dess ägare, kunna lösas in minst en gång om året. Inlösenlikviden ska betalas ut så snart som möjligt efter att fondandelen har lösts in.

Kravet i andra stycket gäller dock inte om fondandelarna är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en MTF-plattform och det är säkerställt att andelarnas noterade värde inte väsentligt avviker från fondandelsvärdet.

Paragrafen innehåller bestämmelser om förvärv och inlösen av andelar i en specialfond. Övervägandena finns i avsnitten 5.1, 6.1.1 och 6.1.3.

I paragrafen görs en redaktionell ändring på så sätt att bestämmelsen i nuvarande andra meningen om att specialfonder måste vara öppna för inlösen av andelar minst en gång om året förs över till *andra stycket*, som är nytt. I den bestämmelsen görs också ett tillägg om att inlösen ska ske på begäran av fondandelsägaren. Det tillägget innebär inte någon ändring i sak. *Första stycket* ändras även språkligt.

I *tredje stycket*, som är nytt, införs ett undantag från kravet på inlösen för andelar i specialfonder som är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en MTF-plattform (ibland kallade börshandlade fonder). Undantaget gäller både andelar i en fond där alla andelar är upptagna till handel och andelar i en fond som tillhör en andelsklass i fonden där andelarna är upptagna till handel (se 4 kap. 10 § andra stycket g LVF). För andelar i specialfonder som är upptagna till handel på en reglerad marknad gäller redan ett undantag genom den nuvarande hänvisningen i 5 § till 4 kap. 13 § andra stycket LVF. Den hänvisningen tas bort, se författningskommentaren till 5 §. Genom ändringarna behandlas fondandelar som är upptagna till handel på en MTF-plattform på samma sätt som andelar som är upptagna till handel på en reglerad marknad vid tillämpning av undantaget. Reglerad marknad och MTF-plattform definieras i 1 kap. 11 § 22.

13 kap.

10 § Finansinspektionen ska, i den utsträckning som följer av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen, i sin tillsynsverksamhet samarbeta och utbyta information med

– andra behöriga myndigheter,
– Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten,
– *Europeiska bankmyndigheten,*
– *Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten,*
– Europeiska systemrisknämnden, och
– Europeiska centralbanken.

Paragrafen reglerar Finansinspektionens skyldighet att samarbeta och utbyta information. Paragrafen genomför artiklarna 7.5, 12.4 andra stycket, 16.2d tredje stycket, 25.2 och 25.8 och delvis artiklarna 21, 50, 53 och 54. Övervägandena finns i avsnitt 8.8.

I uppräkningen införs Europeiska bankmyndigheten (Eba) och Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten (Eiopa). Det innebär att Finansinspektionen ska samarbeta och utbyta information även med dem.

15 kap.

1 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka uppgifter eller handlingar som ska ingå i

1. en anmälan för registrering enligt 2 kap. 3 §,
2. en underrättelse enligt 2 kap. 4 §,
3. en ansökan om tillstånd enligt 3 kap. 2 §,
4. en ansökan om tillstånd att förvalta en alternativ investeringsfond enligt 3 kap. 1 §, 5 kap. 2 § och 6 kap. 7 §,
5. en ansökan om tillstånd till marknadsföring enligt 4 kap. 2–5 och 8 §§ samt 5 kap. 5–7 och 10–12 §§,
6. en anmälan om väsentlig ändring enligt 3 kap. 10 §, 4 kap. 11 §, 5 kap. 9 § och 6 kap. 6 och 7 §§,
7. en verksamhetsplan enligt 3 kap. 5 §, 4 kap. 9 § samt 6 kap. 1 och 3 §§,
8. *en ansökan enligt 8 a kap. 3 §, och*
9. *en underrättelse enligt 8 a kap. 9 §.*

Paragrafen innehåller bemyndiganden för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om vilka uppgifter eller handlingar som ska ingå i ansökningar, anmälningar eller underrättelser enligt lagen. Övervägandena finns i avsnitten 7.8.2, 7.4 och 8.9.

Nuvarande punkt 4 om en ansökan om tillstånd för en AIF-förvaltare att ta emot medel med redovisningsskyldighet enligt 3 kap. 2 a § tas bort med anledning av att den paragrafen upphör att gälla, se författningskommentaren till 3 kap. 1 §. Som en följdändring får nuvarande punkterna 5–8 ny numrering.

Punkt 5, nuvarande punkt 6, avser vilka uppgifter eller handlingar som ska ingå i en ansökan om tillstånd att marknadsföra en alternativ investeringsfond enligt olika bestämmelser i lagen. De intervall som anges omfattar även tillstånd enligt de nya 4 kap. 4 a § och 5 kap. 6 a § att marknadsföra andelar eller aktier i en alternativ investeringsfond till icke-professionella investerare i Sverige inom ramen för ett program för andelsägande eller sparande som riktas till vissa anställda, se författningskommentarerna till de paragraferna. Övervägandena finns i avsnitt 8.9.

Punkt 8, som är ny, avser vilka uppgifter eller handlingar som ska ingå i en ansökan om att förlänga tidsfristen för när investeringsgränsen som regleras i 8 a kap. 2 och 3 §§ ska börja gälla. Övervägandena finns i avsnitt 7.4.

Punkt 9, som är ny, avser vilka uppgifter eller handlingar som ska ingå i en underrättelse enligt 8 a kap. 9 §. Den paragrafen är ny och reglerar bl.a. en AIF-förvaltares skyldighet att underrätta Finansinspektionen om att förvaltaren avser att med stöd av undantagsregeln i andra stycket förvalta en öppen långivande alternativ investeringsfond. Övervägandena finns i avsnitt 7.8.2.

2 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. vilka åtgärder en AIF-förvaltare ska vidta för att uppfylla de krav som följer av 3 kap. 2 § *andra* stycket,
2. vad en AIF-förvaltare ska *göra* för att uppfylla skyldigheterna i 4 kap. 2 § första stycket 4 och 3 § andra stycket och 5 kap. 5 § tredje stycket,
3. hur en AIF-förvaltare ska lämna uppgifter enligt 4 kap. 5 c § och 6 kap. 2 c § första stycket och hur den sonderande marknadsföringen ska dokumenteras enligt 4 kap. 5 b § första stycket 3 och 6 kap. 2 b § första stycket,

4. tillhandahållande av information om de uppgifter som utförs genom sådana funktioner som avses i 5 kap. 2 § andra stycket 4, 6 § första stycket och 11 § första stycket 1,

5. på vilket språk en AIF-förvaltare ska tillhandahålla funktionerna i 5 kap. 2 § andra stycket 4, 6 § första stycket och 11 § första stycket 1,

6. hur en AIF-förvaltare ska offentliggöra avsikten att upphöra med marknadsföring enligt 5 kap. 7 a § första stycket 2,

7. hur medel för distanskommunikation får användas när en AIF-förvaltare som efter en anmälan enligt 5 kap. 7 a § har upphört med marknadsföring i Sverige av andelar eller aktier i en alternativ investeringsfond ska tillhandahålla kvarvarande andels- eller aktieägare i fonden här i landet information enligt 5 kap. 7 c § första stycket,

8. vilka poster som får räknas in i startkapitalet och kapitalbasen enligt 7 kap. 1–4 §§,

9. vilka åtgärder en AIF-förvaltare ska vidta för att uppfylla de krav som följer av 8 kap. 1 a §,

10. vilka uppgifter som ska ingå i en underrättelse enligt 8 kap. 14 § och i en ansökan om godkännande enligt 8 kap. 16 §, samt vilken information och vilka handlingar som samtidigt ska lämnas till Finansinspektionen,

11. en AIF-förvaltares ersättningssystem och vad förvaltaren ska *göra* för att uppfylla villkoren enligt 8 kap. 22 §,

12. hur uppgifter enligt 8 kap. 24 a § första stycket och 25 § första stycket ska lämnas,

13. vilka uppgifter som ska ingå i en informationsbroschyr enligt 10 kap. 1 § och 12 kap. 7 §,

14. vilka uppgifter som ska ingå i ett faktablad enligt 10 kap. 2 § och 12 kap. 8 §,

15. tillhandahållande av informationsbroschyr och faktablad enligt 10 kap. 3 §,

16. hur volatiliteten i skillnaden mellan fondens avkastning och jämförelseindexets avkastning enligt 10 kap. 14 § ska beräknas,

17. hur informationen enligt 10 kap. 16 § ska presenteras,

18. vilka uppgifter som ska ingå i underrättelser enligt 11 kap. 4, 5 och 7 §§ samt vilken information och vilka handlingar som samtidigt ska lämnas till Finansinspektionen,

19. vad AIF-förvaltaren ska *göra* för att uppfylla bestämmelserna i 12 kap. 3 §,

20. innehåll i årsberättelser och halvårsredogörelser enligt 12 kap. 10 §,

21. kriterier för de finansiella tillgångar som medel i en specialfond får placeras i, vilka tekniker och instrument en AIF-förvaltare får använda samt villkor och gränser för sådan användning, det system för riskhantering som en AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder ska ha och beräkning av exponeringar enligt 12 kap. 13 §,

22. på vilket sätt underrättelse ska lämnas, vilka fel och försummelser som ska rapporteras till Finansinspektionen samt förutsättningar för överföring av finansiella instrument och förvaltning enligt 12 kap. 14 §,

23. hur beräkning och redovisning av en specialfonds risknivå ska utföras enligt 12 kap. 15 §,

24. vilken information som ska lämnas till andelsägare, hur den ska utformas, på vilket sätt den ska tillhandahållas och vad som ska bifogas informationen enligt 12 kap. 16 §,

25. vad som vid förvaltning av specialfonder ska *göras* för att uppfylla skyldigheterna i 12 kap. 19 §,

26. vilka upplysningar AIF-förvaltare ska lämna till Finansinspektionen enligt 13 kap. 6 §,

27. avgifter enligt 13 kap. 15 §, *och*

28. på vilket språk handlingar som avses i denna lag ska upprättas.

Paragrafen innehåller bemyndiganden för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter i anslutning till bestämmelser i lagen. Övervägandena finns i avsnitt 8.1.

I *punkt 1* ändras hänvisningen till 3 kap. 2 § till följd av att styckeindelningen i den paragrafen ändras.

Nuvarande punkt 2 om vilka åtgärder en AIF-förvaltare ska vidta om förvaltaren tar emot medel med redovisningsskyldighet enligt 3 kap. 2 a § tas bort med anledning av att den paragrafen upphör att gälla, se författningskommentaren till 3 kap. 1 §. Som en följdändring får nuvarande punkterna 3–29 ny numrering.

Övriga ändringar i paragrafen är språkliga.

3 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om utformningen och tillämpningen av *de likviditetshanteringsverktyg som avses i 8 kap. 3 a och 3 c §§.*

Paragrafen innehåller ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om likviditetshanteringsverktyg. Övervägandena finns i avsnitt 6.4.7.

Paragrafen ändras på så sätt att det nuvarande bemyndigandet om föreskrifter om ett justerat fondandelsvärde ersätts av ett nytt, vidare, bemyndigande. Enligt det nya bemyndigandet får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om utformningen och tillämpningen av de likviditetshanteringsverktyg som avses i 8 kap. 3 a och 3 c §§. Det omfattar bl.a. justering av fondandelsvärde. Med stöd av det nya bemyndigandet kan föreskrifter meddelas om t.ex. metoderna för beräkningen av vissa belopp som direkt eller indirekt kan komma att belasta en aktie- eller andelsägare vid inlösen. Vid utformningen av föreskrifterna behöver eventuella tekniska standarder för tillsyn som antas av kommissionen beaktas (se artikel 16.2i i AIFM-direktivet).

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2026.

2. En AIF-förvaltare som väljer likviditetshanteringsverktyg enligt 8 kap. 3 a § första stycket som innebär en väsentlig ändring avseende förvaltarens verksamhet eller organisation enligt 3 kap. 10 § lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder ska skriftligen anmäla detta till Finansinspektionen senast den 30 december 2026.

Finansinspektionen ska, med undantag från det som anges i 3 kap. 10 § andra stycket lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder, inom tre månader från det att anmälan enligt första stycket togs emot lämna besked till AIF-förvaltaren om ändringen inte godtas eller leder till en begränsning av tillståndets omfattning. Om det finns särskilda skäl, och AIF-förvaltaren underrättas, får tiden inom vilken Finansinspektionen ska lämna besked förlängas med högst två månader. Ändringen får genomföras om Finansinspektionen inte motsätter sig den inom den nu angivna tiden. Om ett val av likviditetshanteringsverktyg inte utgör en väsentlig ändring ska AIF-förvaltaren, med undantag från vad som anges i 8 kap. 3 a § tredje stycket, senast den 30 december 2026 underrätta Finansinspektionen om de likviditetshanteringsverktyg som har valts.

3. En AIF-förvaltare ska skriftligen underrätta Finansinspektionen om sina riktlinjer och förfaranden för tillämpningen av likviditetshanteringsverktyg enligt 8 kap. 3 § fjärde stycket i samband med att en anmälan eller underrättelse enligt punkt 2 ges in.

4. En AIF-förvaltare som vid utgången av juni 2026 har tillstånd att ta emot medel med redovisningsskyldighet enligt nuvarande 3 kap. 2 a § ska i stället anses ha tillstånd för detta enligt 3 kap. 2 § första stycket 3.

5. En svensk AIF-förvaltare som vid utgången av juni 2026 har tillstånd enligt 3 kap. 1 § att förvalta en alternativ investeringsfond ska senast den 30 december 2026 uppfylla de krav som anges i 3 kap. 3 § första stycket 5.

6. En alternativ investeringsfond som har bildats före den 15 april 2024 och vars lån vid utgången av juni 2026 överskrider investeringsgränsen i 8 a kap. 1 § får fortsätta att överskrida den gränsen till och med den 15 april 2029. AIF-förvaltaren ska säkerställa att investeringsgränsen under denna tid inte överskrids ytterligare.

7. En långivande alternativ investeringsfond som har bildats före den 15 april 2024 och som vid utgången av juni 2026 överskrider de begränsningar för förhållandet mellan exponering och nettotillgångsvärde (NAV) som anges i 8 a kap. 10 §, får fortsätta att överskrida de gränserna till och med den 15 april 2029. AIF-förvaltaren ska säkerställa att förhållandet mellan exponeringen och nettotillgångsvärdet (NAV) under denna tid inte ökar ytterligare.

8. Bestämmelsen i 8 a kap. 9 § tillämpas från och med den 17 april 2029 på en AIF-förvaltare i förhållande till en långivande alternativ investeringsfond som har bildats före den 15 april 2024.

9. Bestämmelserna i 8 a kap. 1 och 9–11 §§ ska inte tillämpas på en alternativ investeringsfond som har bildats före den 15 april 2024 om fonden inte därefter har anskaffat ytterligare kapital.

10. Bestämmelserna i 8 kap. 4 § tredje stycket 4 och 8 a kap. 5–8 och 12 §§ ska inte tillämpas när det gäller lån som en alternativ investeringsfond har gett ut före den 15 april 2024.

Övervägandena finns i avsnitten 9.1–9.5.

I *punkt 1* anges när lagen träder i kraft.

I *punkt 2* regleras det som gäller när en AIF-förvaltare för första gången anmäler val av likviditetshanteringsverktyg enligt 8 kap. 3 a § första stycket som en väsentlig ändring avseende AIF-förvaltarens verksamhet eller organisation (3 kap. 10 §). En anmälan om en sådan väsentlig ändring ska göras senast den 30 december 2026.

Finansinspektionen ska inom tre månader från det att anmälan togs emot lämna besked till AIF-förvaltaren om ändringen inte godtas eller leder till en begränsning av tillståndets omfattning. Den tid på två månader som annars gäller för Finansinspektionen vid en anmälan om väsentlig ändring enligt 3 kap. 10 § ska alltså inte tillämpas. Om det finns särskilda skäl får tiden förlängas med högst två månader. AIF-förvaltaren ska underrättas om förlängningen. Ändringen får genomföras om Finansinspektionen inte motsätter sig den inom tre månader eller den längre tid som inspektionen har underrättat AIF-förvaltaren om. Om AIF-förvaltaren gör bedömningen att valet av likviditetshanteringsverktyg inte behöver anmälas som en väsentlig ändring, ska förvaltaren underrätta Finansinspektionen om de likviditetshanteringsverktyg som har valts senast den 30 december 2026.

Punkt 3 gäller skyldigheten för en AIF-förvaltare att för första gången underrätta Finansinspektionen om sina riktlinjer och förfaranden för tillämpningen av likviditetshanteringsverktyg. Detta ska förvaltaren göra i samband med att en anmälan eller underrättelse lämnas in enligt punkt 2, dvs. senast den 30 december 2026.

Av *punkt 4* följer att en AIF-förvaltare som har tillstånd enligt nuvarande 3 kap. 2 a § inte behöver ansöka om tillstånd att ta emot medel med redovisningsskyldighet när lagen träder i kraft. AIF-förvaltaren anses då ha tillstånd enligt 3 kap. 2 § första stycket 3.

Enligt *punkt 5* ska en svensk AIF-förvaltare som vid utgången av juni 2026 har tillstånd att förvalta en alternativ investeringsfond senast den 30 december 2026 uppfylla förutsättningarna för tillstånd i 3 kap. 3 § första stycket 5. De förutsättningarna är att AIF-förvaltarens verksamhetsinriktning beslutas av minst två fysiska personer som har tillräcklig insikt och erfarenhet och även i övrigt är lämpliga för uppgiften, har hemvist inom EES och antingen är heltidsanställda av förvaltaren eller är verkställande ledamöter eller ledamöter av förvaltarens ledningsorgan och har åtagit sig att leda verksamheten på heltid, se författningskommentaren till den paragrafen. AIF-förvaltaren ska senast den 30 december 2026 kunna visa att kravet är uppfyllt. Finansinspektionen behöver därmed inte ta ställning till om AIF-förvaltaren uppfyller de förutsättningarna förrän efter det datumet.

Punkterna 6–10 innehåller övergångsbestämmelser som gäller AIF-förvaltare som ger ut lån. Bestämmelserna i dessa punkter genomför artikel 61 i AIFM-direktivet.

Punkt 6, som genomför artikel 61.6 första och andra styckena i AIFM-direktivet, innebär att vissa alternativa investeringsfonder vars lån vid lagens ikraftträdande överskrider den investeringsgräns som införs i 8 a kap. 1 § får fortsätta att överskrida den gränsen till och med den 15 april 2029. Bestämmelsen gäller alternativa investeringsfonder som bildades före den 15 april 2024. Om en sådan fond överskrider investeringsgränsen måste AIF-förvaltaren för den fonden dock se till att gränsen inte överskrids ytterligare efter lagens ikraftträdande.

Punkt 7, som genomför artikel 61.6 första och andra styckena i AIFM-direktivet, innebär att vissa långivande alternativa investeringsfonder som vid lagens ikraftträdande överskrider de begränsningar för förhållandet mellan exponering och nettotillgångsvärde (NAV) som införs i 8 a kap. 10 § får fortsätta att överstiga de gränserna till och den 15 april 2029. Bestämmelsen gäller alternativa investeringsfonder som bildades före den 15 april 2024. Om en sådan fond överskrider aktuella gränser måste AIF-förvaltaren för den fonden dock se till att gränserna inte överskrids ytterligare efter lagens ikraftträdande.

Av *punkt 8*, som genomför artikel 61.6 första stycket i AIFM-direktivet, följer att huvudregeln i 8 a kap. 9 § att en långivande alternativ investeringsfond ska vara sluten ska börja tillämpas från och med den 17 april 2029 för en fond som bildades före den 15 april 2024.

Punkt 9 innebär att investeringsgränsen i 8 a kap. 1 §, huvudregeln i 8 a kap. 9 § att en långivande alternativ investeringsfond ska vara sluten och hävstångsbegränsningarna i 8 a kap. 10 och 11 §§ inte ska gälla i förhållande till en alternativ investeringsfond som bildades före den 15 april 2024 om den fonden inte anskaffar ytterligare kapital efter det datumet. Förutsatt att fonden inte tar in ytterligare kapital ska alltså inte dessa bestämmelser börja tillämpas alls i fråga om den fonden. Bestämmelsen genomför artikel 61.6 tredje stycket i AIFM-direktivet.

Punkt 10, som genomför artikel 61.6 femte stycket, behandlar specifika lån som har getts ut av en alternativ investeringsfond. Bestämmelsen innebär att riskhanteringen i 8 kap. 4 § tredje stycket 4, förbudet mot lån till vissa personer och företag i 8 a kap. 5 §, reglerna om behållande av risk i 8 a kap. 6–8 §§ samt förbudet mot att ge ut vissa lån till konsumenter i 8 a kap. 12 § inte ska tillämpas på lån som gavs ut före den 15 april 2024.

11.6 Förslaget till lag om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder

5 kap.

10 § En icke EES-baserad AIF-förvaltare får, efter tillstånd av Finansinspektionen, marknadsföra andelar eller aktier i en av förvaltaren förvaltad alternativ investeringsfond till professionella investerare i Sverige. Tillstånd får ges bara om

1. det finns skäl att anta att den planerade verksamheten kommer att drivas på ett sätt som är förenligt med 10 kap. 1 och 4–10 §§, 11 kap. samt 13 kap. *3–6* §§,

2. det finns lämpliga samarbetsarrangemang avseende övervakningen av systemrisker mellan å ena sidan Finansinspektionen och å andra sidan tillsynsmyndigheten för den icke EES-baserade AIF-förvaltaren, den behöriga myndigheten för en EES-baserad alternativ investeringsfond eller tillsynsmyndigheten för en icke EES-baserad alternativ investeringsfond,

3. det land där den icke EES-baserade AIF-förvaltaren eller den icke EES-baserade fonden är etablerad

a) inte har identifierats av Europeiska kommissionen som ett högrisktredjeland,

b) inte är upptaget i Europeiska unionens reviderade förteckning över icke samarbetsvilliga jurisdiktioner på skatteområdet, och

c) har en skriftlig överenskommelse med Sverige som uppfyller kraven i artikel 26 i OECD:s modellavtal för skatter på inkomst och förmögenhet och som säkerställer ett effektivt informationsutbyte i skatteärenden.

Tillstånd får ges även om kraven i 9 kap. inte är uppfyllda, om förvaltaren har sett till att en eller flera enheter har utsetts för att utföra uppgifterna enligt 9 kap. 9, 10 och 12 §§. Förvaltaren ska informera Finansinspektionen om vem som ansvarar för dessa uppgifter.

Paragrafen innehåller förutsättningarna för att en icke EES-baserad AIF-förvaltare ska få marknadsföra en alternativ investeringsfond till professionella investerare i Sverige. Paragrafen genomför artikel 42.1 första stycket i AIFM-direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 8.6.

I *första stycket 1* tas den nuvarande hänvisningen till 13 kap. 2 § bort. Det är en följdändring med anledning av att den paragrafen upphör att gälla. De krav som finns i den paragrafen på att en AIF-förvaltare regelbundet ska rapportera vissa uppgifter till Finansinspektionen kommer i stället att följa av föreskrifter på lägre nivå än lag. I paragrafen införs därför en hänvisning till 13 kap. 6 §, som innebär att en AIF-förvaltare ska lämna Finansinspektionen upplysningar om sin verksamhet och därmed sammanhängande omständigheter enligt föreskrifter som meddelats med stöd av denna lag.

11.7 Övriga lagförslag

Lagförslagen i avsnitten 2.7–2.9 innebär att de ändringar i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder som träder i kraft den dag som regeringen bestämmer ska utgå. Övervägandena finns i avsnitt 9.1.

Europeiska unionens officiella tidning

SV
L-serien

2024/927

26.3.2024

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV (EU) 2024/927

av den 13 mars 2024

om ändring av direktiven 2011/61/EU och 2009/65/EG vad gäller delegeringsarrangemang, hantering av likviditetsrisker, tillsynsrapportering, tillhandahållande av förvaringsinstituts- och depåförvaringstjänster samt långivning från alternativa investeringsfonder

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 53.1,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet [1], och

av följande skäl:

(1) I enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU [2] har kommissionen sett över tillämpningen och tillämpningsområdet för det direktivet och kommit fram till att målen att integrera unionsmarknaden för alternativa investeringsfonder (AIF-fonder), säkerställa en hög nivå på investerarskyddet och skydda den finansiella stabiliteten till största delen har uppfyllts. I sin översyn konstaterade kommissionen dock också att det finns ett behov av att harmonisera reglerna för förvaltare av alternativa investeringsfonder (AIF-förvaltare) som förvaltar AIF-fonder som ger ut lån, liksom ett behov av att förtydliga de standarder som är tillämpliga på AIF-förvaltare som delegerar sina uppgifter till tredje part, säkerställa likabehandling av enheter som erbjuder förvaringstjänster (*depåförvarare*), förbättra gränsöverskridande tillgång till förvaringsinstitutstjänster, optimera insamlingen av tillsynsuppgifter och underlätta användningen av verktyg för likviditetshantering i hela unionen. Därför är ändringar nödvändiga för att åtgärda dessa behov i syfte att förbättra hur direktiv 2011/61/EU fungerar.

(2) Ett robust delegeringssystem, likabehandling av depåförvarare, enhetlig tillsynsrapportering, särskilt genom att dubbleringar och överflödiga krav undanröjs, och ett harmoniserat tillvägagångssätt för användningen av verktyg för likviditetshantering är lika nödvändigt för förvaltningen av företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag). Det är därför också lämpligt att ändra Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG [3], som innehåller bestämmelser om auktorisation för och drift av fondföretag och deras förvaltningsbolag, när det gäller delegering, förvaring av tillgångar, tillsynsrapportering och hantering av likviditetsrisker.

(3) Unionens marknad för AIF-fonder uppgick till 6,8 biljoner EUR i nettotillgångsvärde (NAV) i slutet av 2022. Professionella investerare står för cirka 86 % av nettotillgångsvärdet (NAV) av AIF-fonder som förvaltas eller marknadsförs av auktoriserade AIF-förvaltare och AIF-förvaltare under tröskelvärdena, dvs. de AIF-förvaltare som avses i artikel 3.2 i direktiv 2011/61/EU, i unionen. Unionens marknadsför AIF-fonder tillhandahåller över 250 miljarder EUR till unionens företag i form av privata krediter, och investerare i unionen står för 30 % av det globala kapital som allokeras till branschen som helhet. Storleken på den sammanlagda unionsmarknaden för AIF-fonder har fortsatt att växa, med en tillväxt på över 15 % mellan 2020 och 2022, och AIF-fonder stod för en tredjedel av fondbranschen i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet i slutet av 2020. Det finns dock fortfarande utrymme för branschen att växa genom att ge institutionella investerare större valmöjligheter och stärka kapitalmarknadsunionens konkurrenskraft.

[1] Europaparlamentets ståndpunkt av den 7 februari 2024 (ännu ej offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den 26 februari 2024.

[2] Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU av den 8 juni 2011 om förvaltare av alternativa investeringsfonder samt om ändring av direktiv 2003/41/EG och 2009/65/EG och förordningarna (EG) nr 1060/2009 och (EU) nr 1095/2010 (EUT L 174, 1.7.2011, s. 1).

[3] Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG av den 13 juli 2009 om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag) (EUT L 302, 17.11.2009, s. 32).

(4) För att öka effektiviteten i AIF-förvaltares verksamhet bör förteckningen över sidotjänster i artikel 6.4 i direktiv 2011/61/EU utvidgas till att omfatta de uppgifter som utförs av en administratör i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1011 ([4]) (*administration av referensvärden*) och kreditförvaltningsverksamhet i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2021/2167 ([5]). För fullständighetens skull bör det klargöras att AIF-förvaltaren, när den tar sig an de uppgifter som utförs av en sådan administratör eller tillhandahåller kreditförvaltningsverksamhet, bör omfattas av förordning (EU) 2016/1011 respektive direktiv (EU) 2021/2167.

(5) För att öka rättssäkerheten bör det förtydligas att förvaltningen av AIF-fonder även omfattar långivande verksamhet för en AIF-fonds räkning och tjänster till specialföretag för värdepapperisering.

(6) För att öka rättssäkerheten för AIF-förvaltare och förvaltningsbolag för fondföretag när det gäller de tjänster som de kan tillhandahålla tredje parter bör det klargöras att AIF-förvaltare och förvaltningsbolag för fondföretag får utföra samma funktioner och verksamheter till förmån för tredje parter som de redan utför i förhållande till de AIF-fonder och fondföretag som de förvaltar, förutsatt att alla potentiella intressekonflikter som uppstår genom tillhandahållandet av denna funktion eller verksamhet till tredje part hanteras på lämpligt sätt. Sådana funktioner och verksamheter omfattar till exempel företagstjänster såsom personal och informationsteknik (it) liksom it-tjänster för portföljförvaltning och riskhantering. Den möjligheten skulle också stödja den internationella konkurrenskraften hos EU-baserade AIF-förvaltare och förvaltningsbolag för fondföretag genom att möjliggöra stordriftsfördelar och bidra till en diversifiering av intäktskällorna.

(7) För att säkerställa rättssäkerhet bör det klargöras att AIF-förvaltare som tillhandahåller sidotjänster som omfattar finansiella instrument omfattas av reglerna i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU ([6]). När det gäller tillgångar som inte är finansiella instrument bör AIF-förvaltare vara skyldiga att uppfylla kraven i direktiv 2011/61/EU.

(8) För att säkerställa en enhetlig tillämpning av kraven i direktiv 2011/61/EU avseende AIF-förvaltares nödvändiga personalresurser är det nödvändigt att klargöra att en AIF-förvaltare vid tidpunkten för ansökan om auktorisation bör förse de behöriga myndigheterna med information om de mänskliga och tekniska resurser som AIF-förvaltaren använder för att utföra sina funktioner och, i tillämpliga fall, för att övervaka dem som AIF-förvaltaren har delegerat funktioner till. Minst två fysiska personer som på heltid antingen är anställda av AIF-förvaltaren eller är verkställande ledamöter eller ledamöter i AIF-förvaltarens ledningsorgan och som har sin hemvist i unionen, i den bemärkelsen att de har sin stadigvarande vistelseort där, bör utses att leda AIF-förvaltarens verksamhet. Oavsett detta lagstadgade minimum skulle mer resurser kunna behövas beroende på storleken och komplexiteten hos AIF-förvaltaren och de AIF-fonder den förvaltar.

(9) Vissa medlemsstater har krav i nationell rätt eller branschstandarder avseende graden av oberoende för en eller flera ledamöter i ledningsorganet för en AIF-förvaltare, ett förvaltningsbolag för fondföretag eller ett investeringsbolag. Det är lämpligt att uppmuntra AIF-förvaltare som förvaltar AIF-fonder som marknadsförs till icke-professionella investerare, förvaltningsbolag för fondföretag och investeringsbolag att till ledamot i sitt ledningsorgan utse minst en oberoende eller icke verkställande ledamot, om möjligt enligt nationell rätt eller enligt branschstandarderna i hemmedlemsstaten för AIF-förvaltaren, förvaltningsbolaget för fondföretag eller investeringsbolaget, för att skydda AIF-fondernas, fondföretagens och investerarnas intressen i de AIF-fonder som AIF-förvaltaren förvaltar eller i fondföretagen. Vid utseendet behöver AIF-förvaltaren, förvaltningsbolaget för fondföretag eller investeringsbolaget säkerställa att ledamoten är oberoende och omdömesgill och har tillräcklig sakkunskap och erfarenhet för att kunna bedöma huruvida AIF-förvaltaren, förvaltningsbolaget för fondföretag eller investeringsbolaget förvaltar AIF-fonderna eller fondföretagen i investerarnas bästa intresse.

([4]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1011 av den 8 juni 2016 om index som används som referensvärden för finansiella instrument och finansiella avtal eller för att mäta investeringsfonders resultat, och om ändring av direktiven 2008/48/EG och 2014/17/EU och förordning (EU) nr 596/2014 (EUT L 171, 29.6.2016, s. 1).

([5]) Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2021/2167 av den 24 november 2021 om kreditförvaltare och kreditförvärvare och om ändring av direktiven 2008/48/EG och 2014/17/EU (EUT L 438, 8.12.2021, s. 1).

([6]) Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU av den 15 maj 2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EG och av direktiv 2011/61/EU (EUT L 173, 12.6.2014, s. 349).

(10) Marknadsföringen av AIF-fonder sker inte alltid direkt av AIF-förvaltaren utan av en eller flera distributörer, antingen för AIF-förvaltarens räkning eller för egen räkning. Det skulle också kunna finnas fall där en oberoende finansiell rådgivare marknadsför en fond utan AIF-förvaltarens vetskap. De flesta fonddistributörer omfattas av regulatoriska krav enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU eller Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/97 ([7]), som fastställer räckvidden och omfattningen av deras ansvar gentemot sina egna kunder. Direktiv 2011/61/EU bör därför erkänna mångfalden i distributionsarrangemangen och skilja mellan å ena sidan arrangemang genom vilka en distributör agerar för AIF-förvaltarens räkning, vilket bör betraktas som delegeringsarrangemang, och å andra sidan arrangemang varigenom en distributör agerar för egen räkning när den marknadsför AIF-fonden enligt direktiv 2014/65/EU eller genom livförsäkringsbaserade investeringsprodukter i enlighet med direktiv (EU) 2016/97, i vilket fall bestämmelserna i direktiv 2011/61/EU om delegering inte bör tillämpas, oberoende av eventuella distributionsavtal mellan AIF-förvaltaren och distributören.

(11) Delegering kan göra det möjligt att uppnå en effektiv förvaltning av investeringsportföljer och att skaffa sig nödvändig expertis på en viss geografisk marknad eller tillgångsklass. Det är dock viktigt att tillsynsmyndigheterna har uppdaterad information om de viktigaste inslagen i delegeringsarrangemangen. För att utveckla en tillförlitlig översikt över delegeringsverksamheter i unionen bör AIF-förvaltare regelbundet till de behöriga myndigheterna tillhandahålla information om delegeringsarrangemang som inbegriper delegering av funktioner för kollektiv eller diskretionär portföljförvaltning eller riskhantering. AIF-förvaltare bör därför, med avseende på varje AIF-fond de förvaltar, rapportera information om dem till vilka funktioner har delegerats, en förteckning över och beskrivning av de delegerade verksamheterna, det belopp och den procentandel av de förvaltade AIF-fondernas tillgångar som omfattas av delegeringsarrangemang för portföljförvaltningsfunktionen, en beskrivning av AIF-förvaltarens tillsyn, övervakning och kontroll av den som delegerats funktioner, information om arrangemangen för vidaredelegering och datum för inledande och upphörande av arrangemangen för delegering och vidaredelegering. För tydlighetens skull bör det specificeras att de data som samlas in om det belopp och den procentandel av de förvaltade AIF-fondernas tillgångar som omfattas av delegeringsarrangemang för funktionerna för portföljförvaltning syftar till att ge en bättre överblick över hur delegering tillämpas och inte i sig är en evidensbaserad indikator för fastställande av lämpligheten vad gäller innehåll eller riskhanteringsarrangemang, eller effektiviteten i förvaltarens tillsyns- eller kontrollarrangemang. Sådan information bör lämnas till de behöriga myndigheterna som en del av den ordning för tillsynsrapportering som bestäms i direktiv 2011/61/EU.

(12) För att säkerställa en enhetlig tillämpning av direktiv 2011/61/EU bör det klargöras att delegeringsreglerna i det direktivet är tillämpliga på alla funktioner som förtecknas i bilaga I till det direktivet och på den förteckning över sidotjänster finns i artikel 6.4 i det direktivet.

(13) Investeringsfonder som ger ut lån kan vara en källa till alternativ finansiering för realekonomin. Sådana fonder kan ge avgörande finansiering till unionsbaserade små och medelstora företag för vilka det är svårare att få tillgång till traditionella utlåningskällor. Skillnader i nationell reglering kan dock leda till regelarbitrage och varierande nivåer av investerarskydd, vilket hindrar inrättandet av en effektiv inre marknad för AIF-fonders låneutgivning. I direktiv 2011/61/EU bör AIF-fondernas rätt att ge ut lån erkännas. Gemensamma regler bör också fastställas för att upprätta en effektiv inre marknad för AIF-fonders långivning, för att säkerställa en enhetlig nivå på investerarskyddet i unionen, göra det möjligt för AIF-fonder att utveckla sin verksamhet genom långivning i alla medlemsstater och underlätta unionsföretagens tillgång till finansiering, ett centralt mål för kapitalmarknadsunionen som anges i kommissionens meddelande av den 24 september 2020 med titeln *En kapitalmarknadsunion för människor och företag – en ny handlingsplan*. Med tanke på den snabbt växande privata kreditmarknaden är det dock nödvändigt att ta itu med de potentiella mikroprudentiella och makroprudentiella risker som AIF-fonders långivning kan utgöra och sprida vidare till det finansiella systemet i stort. De regler som är tillämpliga på AIF-förvaltare som förvaltar AIF-fonder som ger ut lån bör harmoniseras för att förbättra riskhanteringen på finansmarknaden och öka transparensen för investerare. För tydlighetens skull bör de bestämmelser i detta direktiv som är tillämpliga på AIF-förvaltare som förvaltar AIF-fonder som ger ut lån inte hindra medlemsstaterna från att inrätta nationella produktregelverk där vissa kategorier av AIF-fonder definieras med mer restriktiva regler.

(14) Långivning sker inte alltid direkt av AIF-fonden. Det kan finnas fall där en AIF-fond beviljar ett lån indirekt genom en tredje part eller ett specialföretag som beviljar lånet för AIF-fonden eller för AIF-fondens räkning, eller för AIF-förvaltaren eller för AIF-förvaltarens räkning med avseende på AIF-fonden, innan exponering mot lånet uppstår. För

([7]) Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/97 av den 20 januari 2016 om försäkringsdistribution (EUT L 26, 2.2.2016, s. 19).

att undvika att direktiv 2011/61/EU kringgås bör sådana fall, om AIF-fonden eller AIF-förvaltaren medverkar till att strukturera lånet eller till att fastställa eller på förhand komma överens om dess egenskaper, betraktas som långivande verksamhet och omfattas av det direktivet.

(15) AIF-fonder som beviljar lån till konsumenter omfattas av kraven i andra unionsrättsliga instrument som är tillämpliga på utlåning till konsumenter, inbegripet Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/48/EG ([8]) och direktiv (EU) 2021/2167. I dessa unionsrättsliga instrument fastställs det grundläggande skyddet för låntagare på unionsnivå. Medlemsstaterna bör dock på grundval av tvingande hänsyn till allmänintresset kunna förbjuda AIF-fonders långivning till konsumenter på sina territorier.

(16) För att stödja den professionella förvaltningen av AIF-fonder och begränsa riskerna för den finansiella stabiliteten bör AIF-förvaltare som förvaltar AIF-fonder som ägnar sig åt långivning, oavsett om dessa AIF-fonder uppfyller definitionen av långivande AIF-fonder, ha effektiva policyer, förfaranden och processer för beviljande av lån. De bör också tillämpa effektiva policyer, förfaranden och processer för att bedöma kreditrisker och administrera och övervaka kreditportföljen när de AIF-fonder som de förvaltar ägnar sig åt långivning, inbegripet när dessa AIF-fonder får exponering mot lån genom tredje parter. Dessa policyer, förfaranden och processer bör stå i proportion till långivandets omfattning och bör ses över regelbundet.

(17) För att begränsa risken för sammankoppling mellan långivande AIF-fonder och andra finansmarknadsaktörer bör AIF-förvaltare av dessa AIF-fonder, om en låntagare är ett finansiellt institut, åläggas att diversifiera sin risk och tillämpa särskilda gränser för sin exponering.

(18) För att säkerställa det finansiella systemets stabilitet och integritet och införa proportionerliga skyddsåtgärder bör långivande AIF-fonder omfattas av en gräns för finansiell hävstång som varierar beroende på om de är av öppen eller sluten typ. Risken för den finansiella stabiliteten är större för öppna AIF-fonder, som kan bli föremål för höga nivåer av inlösen. I linje med målet att bevara den finansiella stabiliteten bör gränsen för finansiell hävstång inte vara beroende av huruvida en långivande AIF-fond marknadsförs till professionella och icke-professionella investerare eller endast till professionella investerare. Åtagandemetoden ger en heltäckande och robust ram för att beräkna den finansiella hävstången i enlighet med internationella standarder, särskilt för att ta hänsyn till den syntetiska finansiella hävstång som skapas av derivat. Dessa gränser för finansiell hävstång bör inte hindra de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat från att införa strängare gränser för finansiell hävstång om detta anses nödvändigt för att säkerställa det finansiella systemets stabilitet och integritet.

(19) För att begränsa intressekonflikter bör AIF-förvaltare och deras personal inte ta emot lån från någon av de AIF-fonder som de förvaltar. På samma sätt bör AIF-fondens förvaringsinstitut och den som förvaringsinstitutet delegerat funktioner till, den som AIF-förvaltaren delegerat funktioner till och dess personal, och enheter inom samma företagsgrupp som AIF-förvaltaren, förbjudas att ta emot lån från den berörda AIF-fonden.

(20) För att undvika moraliska risker (moral hazard) och upprätthålla den allmänna kreditkvaliteten för lån som ges ut av AIF-fonder bör sådana lån omfattas av krav på att behålla risk när de överförs till tredje parter. I samma syfte bör AIF-förvaltare förbjudas att förvalta en AIF-fond som ger ut lån med det enda syftet att sälja dem till tredje part (*originate-to-distribute-strategi*), oavsett om den AIF-fonden uppfyller definitionen av en långivande AIF-fond. Lån bör beviljas endast i syfte att investera det kapital som anskaffats av AIF-fonden i enlighet med dess investeringsstrategi och regulatoriska begränsningar. AIF-förvaltaren bör dock kunna tillämpa denna investeringsstrategi i AIF-fondens investerares bästa intresse. Detta innebär att undantag från reglerna om att behålla risk är nödvändiga och bör omfatta fall där bibehållandet av en del av lånet inte är förenligt med genomförandet av AIF-fondens investeringsstrategi eller med de regulatoriska kraven, inbegripet produktkrav, som åläggs AIF-fonden och dess AIF-förvaltare. Dessa fall inbegriper situationer där bibehållandet av en del av lånet skulle leda till att AIF-fonden överskrider sina investerings- eller diversifieringsgränser eller bryter mot regulatoriska krav, såsom restriktiva åtgärder som antagits enligt artikel 215 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget), eller där AIF-fonden går in i likvidation, eller där låntagarens situation har förändrats, till exempel i händelse av sammanslagning eller fallissemang från låntagarens sida om AIF-fondens investeringsstrategi inte är att förvalta problemtillgångar, eller

([8]) Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/48/EG av den 23 april 2008 om konsumentkreditavtal och om upphävande av rådets direktiv 87/102/EEG (EUT L 133, 22.5.2008, s. 66).

där AIF-fondens tillgångsallokering ändras och leder till att AIF-fonden inte längre ägnar sig åt exponering mot en viss sektor eller mot en viss tillgångsklass. En AIF-förvaltare bör, på begäran av de behöriga myndigheterna i sin hemmedlemsstat, motivera sitt beslut att utnyttja ett sådant undantag från reglerna om att behålla risk, och bör vara skyldig att fortlöpande följa den övergripande principen om förbud mot strategier som bygger på långivning för distribution (originate-to-distribute-strategier).

(21) Långfristiga illikvida lån som innehas av en AIF-fond skulle kunna skapa likviditetsobalanser om AIF-fondernas öppna struktur tillåter investerare att löpande lösa in sina andelar eller aktier. Det är därför nödvändigt att minska riskerna i samband med löptidsomvandling genom att införa en sluten struktur för låneutgivande AIF-fonder. Det bör dock vara möjligt för långivande AIF-fonder att vara öppnaförutsatt att vissa krav är uppfyllda, inbegripet ett system för likviditetshantering som minimerar likviditetsobalanser, säkerställer rättvis behandling av investerare och står under tillsyn av de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat. För att säkerställa enhetliga kriterier för de behöriga myndigheternas fastställande av huruvida en långivande AIF-fond kan behålla en öppen struktur bör Europeiska tillsynsmyndigheten (Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten) (Esma) inrättad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1095/2010 ([9]), utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn i syfte att fastställa dessa kriterier, med vederbörlig hänsyn till långivande AIF-fonders art, likviditetsprofil och exponeringar.

(22) Det bör klargöras att om en AIF-fond som ger ut lån, eller en AIF-förvaltare i fråga om utlåningsverksamheten i AIF-fonder som den förvaltar, omfattas av kraven i direktiv 2011/61/EU och av kraven i Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 345/2013 ([10]), (EU) nr 346/2013 ([11]) och (EU) 2015/760 ([12]), bör de särskilda produktkrav som fastställs i kapitel II i förordning (EU) nr 345/2013, kapitel II i förordning (EU) nr 346/2013 och förordning (EU) 2015/760 ha företräde framför de mer allmänna regler som fastställs i direktiv 2011/61/EU.

(23) På grund av den potentiellt illikvida och långsiktiga karaktären hos de tillgångar som innehas av AIF-fonder som ger ut lån skulle AIF-förvaltare kunna ha svårt att följa ändringar av regulatoriska krav som införts under livscykeln för de AIF-fonder som de förvaltar, utan att det påverkar investerarnas tillit och förtroende. Det är därför nödvändigt att tillämpa övergångsbestämmelser på vissa krav för AIF-fonder som bildats före antagandet av detta direktiv. Sådana AIF-fonder och AIF-förvaltare bör dock även kunna välja att omfattas av dessa regler, förutsatt att de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat underrättas om detta. Dessutom bör de regler som är tillämpliga på långivning och för långivande AIF-fonder, med undantag för gränser för finansiell hävstång och finansiering och skyldigheten för långivande AIF-fonder att drivas som slutna, endast tillämpas på lån som ges ut efter det att detta direktiv har trätt i kraft.

(24) För att stödja tillsynsmyndigheternas marknadsövervakning bör informationsinsamlingen och informationsutbytet genom tillsynsrapportering förbättras. Dubbla rapporteringskrav enligt unionsrätten och nationell rätt, särskilt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 600/2014 ([13]), Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/834 ([14]), Europeiska centralbankens förordningar (EU) nr 1011/2012 ([15]) och (EU) nr 1073/2013 ([16]),

([9]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1095/2010 av den 24 november 2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/77/EG (EUT L 331, 15.12.2010, s. 84).

([10]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 345/2013 av den 17 april 2013 om europeiska riskkapitalfonder (EUT L 115, 25.4.2013, s. 1).

([11]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 346/2013 av den 17 april 2013 om europeiska fonder för socialt företagande (EUT L 115, 25.4.2013, s. 18).

([12]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/760 av den 29 april 2015 om europeiska långsiktiga investeringsfonder (EUT L 123, 19.5.2015, s. 98).

([13]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 600/2014 av den 15 maj 2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 (EUT L 173, 12.6.2014, s. 84).

([14]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/834 av den 20 maj 2019 om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 vad gäller clearingkravet, ett tillfälligt upphävande av clearingkravet, rapporteringskraven, riskbegränsningsteknikerna för OTC-derivatkontrakt som inte clearas av en central motpart, registreringen och tillsynen av transaktionsregister samt kraven för transaktionsregister (EUT L 141, 28.5.2019, s. 42).

([15]) Europeiska centralbankens förordning (EU) nr 1011/2012 av den 17 oktober 2012 om statistik om värdepappersinnehav (EUT L 305, 1.11.2012, s. 6).

([16]) Europeiska centralbankens förordning (EU) nr 1073/2013 av den 18 oktober 2013 om statistik över tillgångar och skulder hos investeringsfonder (EUT L 297, 7.11.2013, s. 73).

skulle kunna undanröjas för att förbättra effektiviteten och minska de administrativa bördorna för AIF-förvaltare. Europeiska tillsynsmyndigheten (Europeiska bankmyndigheten), (EBA), inrättad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1093/2010 ([17]), Europeiska tillsynsmyndigheten (Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten), inrättad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1094/2010 ([18]) och Esma (gemensamt kallade *de europeiska tillsynsmyndigheterna* eller *ESA-myndigheterna*) samt Europeiska centralbanken (ECB) bör, vid behov med stöd av behöriga myndigheter, bedöma de olika tillsynsmyndigheternas behov av uppgifter så att ändringarna av mallen för tillsynsrapportering för AIF-förvaltare blir ändamålsenliga.

(25) För att minska dubbelrapportering och därmed sammanhängande rapporteringsbördor för AIF-förvaltare och säkerställa att myndigheterna på ett effektivt sätt återanvänder uppgifter, bör uppgifter som AIF-förvaltarna rapporterar till behöriga myndigheter göras tillgängliga för andra relevanta behöriga myndigheter, ESA-myndigheterna och Europeiska systemrisknämnden (ESRB), som anges i Europeiska systemrisknämndens rekommendation av den 7 december 2017 ([19]), närhelst det är nödvändigt för att de ska kunna fullgöra sina skyldigheter, samt för medlemmarna i Europeiska centralbankssystemet (ECBS) enbart för statistiska ändamål.

(26) Som förberedelse för framtida ändringar av tillsynsrapporteringsskyldigheterna bör omfattningen av de data som kan krävas från AIF-förvaltare utvidgas genom att begränsningar för denna omfattning, som är inriktade på större transaktioner och exponeringar eller motparter, tas bort och genom att andra kategorier av data som ska tillhandahållas de behöriga myndigheterna läggs till. Om Esma fastställer att det är motiverat att regelbundet lämna fullständiga upplysningar om portföljer till tillsynsmyndigheter bör bestämmelserna i direktiv 2011/61/EU anpassas till den nödvändiga utvidgningen av rapporteringens omfattning.

(27) För att säkerställa en konsekvent harmonisering av rapporteringsskyldigheterna för tillsyn bör kommissionen ges befogenhet att anta tekniska standarder för tillsyn genom delegerade akter enligt artikel 290 i (EUF-fördraget) i enlighet med artiklarna 10–14 i förordning (EU) nr 1095/2010 för att fastställa innehåll, formulär och förfaranden för att standardisera AIF-förvaltarnas rapporteringsprocess och på så sätt ersätta den rapporteringsmall som fastställs i den delegerade akt som antagits enligt artikel 24 i direktiv 2011/61/EU, samt rapporteringsfrekvens och tidpunkt. När det gäller information som ska rapporteras om delegeringsarrangemang bör de tekniska standarderna för tillsyn även i fortsättningen begränsas till att fastställa en lämplig standardiseringsnivå för den information som ska rapporteras. I de tekniska standarderna för tillsyn bör det inte läggas till något som inte föreskrivs i direktiv 2011/61/EU.

(28) För att standardisera rapporteringsprocessen för tillsyn bör kommissionen ges befogenhet att anta tekniska standarder för genomförande som har utarbetats av Esma när det gäller format, datastandarder och metoder och arrangemang för AIF-förvaltarnas rapportering. Kommissionen bör anta dessa tekniska standarder för genomförande genom genomförandeakter enligt artikel 291 i EUF-fördraget och i enlighet med artikel 15 i förordning (EU) nr 1095/2010.

(29) För att säkerställa en effektivare hantering av likviditetspåfrestningar i tider av marknadsstress och för att bättre skydda investerare bör regler fastställas i direktiv 2011/61/EU för att genomföra ESRB:s rekommendation av den 7 december 2017.

(30) För att AIF-förvaltare av öppna AIF-fonder som är etablerade i en medlemsstat ska kunna hantera inlösentrycket under stressade marknadsförhållanden bör AIF-fonderna vara skyldiga att välja ut och i AIF-fondens fondbestämmelser eller bolagsordning inkludera minst två verktyg för likviditetshantering från den harmoniserade förteckning som anges i leden 2–8 i bilaga V till direktiv 2011/61/EU. Som ett undantag bör AIF-förvaltaren, om den förvaltar en AIF-fond som är auktoriserad som penningmarknadsfond i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1131 ([20]), kunna besluta att endast välja ett verktyg för likviditetshantering från den

([17]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1093/2010 av den 24 november 2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska bankmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/78/EG (EUT L 331, 15.12.2010, s. 12).

([18]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1094/2010 av den 24 november 2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/79/EG (EUT L 331, 15.12.2010, s. 48).

([19]) Europeiska systemrisknämndens rekommendation av den 7 december 2017 om likviditetsrisker och finansiella hävstångseffekter i investeringsfonder (ESRB/2017/6) (EUT C 151, 30.4.2018, s. 1).

([20]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1131 av den 14 juni 2017 om penningmarknadsfonder (EUT L 169, 30.6.2017, s. 8).

förteckningen. Dessa verktyg för likviditetshantering bör vara lämpliga för AIF-fondens investeringsstrategi, likviditetsprofil och inlösenpolicy. AIF-förvaltare bör aktivera sådana verktyg för likviditetshantering när det är nödvändigt för att skydda AIF-fondens investerares intressen. Dessutom bör AIF-förvaltare av öppna AIF-fonder alltid ha möjlighet att tillfälligt senarelägga teckning, återköp och inlösen eller aktivera sidofickor, under exceptionella omständigheter och när det är motiverat med hänsyn till AIF-fondens investerares intressen. Om en AIF-förvaltare fattar beslut om att tillfälligt senarelägga teckning, återköp och inlösen bör den utan onödigt dröjsmål underrätta de behöriga myndigheterna i sin hemmedlemsstat. Om en AIF-förvaltare beslutar att aktivera eller avaktivera sidofickor bör den underrätta de behöriga myndigheterna i sin hemmedlemsstat inom en rimlig tidsram innan detta verktyg för likviditetshantering aktiveras eller avaktiveras. En AIF-förvaltare bör också underrätta de behöriga myndigheterna i sin hemmedlemsstat om den aktiverar eller avaktiverar något annat verktyg för likviditetshantering på ett sätt som inte ligger i linje med den normala affärsverksamheten enligt AIF-fondens fondbestämmelser eller bolagsordning. Detta skulle göra det möjligt för tillsynsmyndigheterna att bättre hantera potentiella spridningseffekter av likviditetspåfrestningar på marknaden i stort.

(31) I synnerhet, och för att stärka investerarskyddet, bör det anges att användningen av inlösen in natura inte är lämplig för icke-professionella investerare och därför endast bör aktiveras för att tillmötesgå professionella investerares begäran om inlösen. Samtidigt bör riskerna att inlösande investerare och andra andels- eller aktieägare behandlas olika beaktas.

(32) För att kunna fatta ett investeringsbeslut i linje med sin riskaptit och sina likviditetsbehov bör investerare informeras om villkoren för användningen av verktyg för likviditetshantering.

(33) För att säkerställa en konsekvent harmonisering när det gäller AIF-förvaltares hantering av likviditetsrisker i öppna fonder och för att underlätta marknads- och tillsynskonvergens, bör kommissionen ges befogenhet att anta tekniska standarder för tillsyn genom delegerade akter enligt artikel 290 i EUF-fördraget och i enlighet med artiklarna 10–14 i förordning (EU) nr 1095/2010 för att specificera egenskaperna hos de verktyg för likviditetshantering som anges i bilaga V till direktiv 2011/61/EU, med vederbörlig hänsyn till mångfalden av investeringsstrategier och AIF-fonders underliggande tillgångar. Dessa tekniska standarder för tillsyn bör antas på grundval av ett förslag som utarbetats av Esma och bör inte begränsa AIF-förvaltarnas möjlighet att använda lämpliga verktyg för likviditetshantering för alla tillgångsklasser, jurisdiktioner och marknadsförhållanden. För att säkerställa en enhetlig nivå på investerarskyddet i unionen bör Esma utarbeta riktlinjer för AIF-förvaltares val och kalibrering av verktyg för hantering av likviditetsrisker. I dessa riktlinjer bör det klargöras att AIF-förvaltaren fortfarande har huvudansvaret för hanteringen av likviditetsrisker.

(34) Förvaringsinstitut spelar en viktig roll för att skydda investerarnas intressen och bör kunna utföra sina uppgifter oavsett vilken typ av depåförvarare som förvarar AIF-fondens tillgångar. När de tillhandahåller depåförvaringstjänster till AIF-fonder är det därför nödvändigt att inkludera värdepapperscentraler i depåförvaringskedjan för att säkerställa att det under alla omständigheter finns ett stabilt informationsflöde mellan den som depåförvarar en AIF-fonds tillgångar och förvaringsinstitutet. För att undvika onödigt arbete bör förvaringsinstituten inte utföra -en granskning av vederbörlig skicklighet, aktsamhet och omsorg på förhand om de avser att delegera förvaringen till värdepapperscentraler.

(35) För att förbättra tillsynssamarbetet och effektiviteten bör de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens värdmedlemsstat kunna rikta en motiverad begäran till de behöriga myndigheterna i den AIF-förvaltarens hemmedlemsstat om att vidta tillsynsåtgärder mot den.

(36) För att förbättra tillsynssamarbetet bör Esma kunna begära att en behörig myndighet lägger fram ett ärende inför Esma, om det ärendet har gränsöverskridande konsekvenser och skulle kunna påverka investerarskydd eller finansiell stabilitet. Esmas analyser av sådana ärenden skulle ge andra behöriga myndigheter en bättre förståelse av de diskuterade frågorna, bidra till att förhindra liknande fall i framtiden och skydda integriteten för marknaden för AIF-fonder.

(37) För att stödja tillsynskonvergens på området för delegering bör Esma få mer fullständig information om tillämpningen av detta direktiv, inbegripet när det gäller lämplig tillsyn över och kontroll av delegeringsarrangemang, i samtliga medlemsstater. I detta syfte bör Esma använda sig av rapporteringsskyldigheterna gentemot de behöriga myndigheterna, och av utövandet av sina tillsynskonvergensbefogenheter när det gäller delegering, innan nästa översyn av direktiv 2009/65/EG respektive direktiv 2011/61/EU äger rum. Esma bör tillhandahålla en rapport som analyserar marknadspraxis när det gäller delegering och efterlevnad av delegeringsreglerna samt innehållskrav, såsom de som rör de mänskliga och tekniska resurser som AIF-förvaltare, förvaltningsbolag och dem till vilka funktioner har delegerats använder för att utföra sina funktioner.

(38) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/2088 ([21]) fastställer harmoniserade regler för finansmarknadsaktörer och finansiella rådgivare om transparens med avseende på integrering av hållbarhetsrisker och beaktande av negativa konsekvenser för hållbar utveckling i sina processer och tillhandahållande av hållbarhetsrelaterade upplysningar med avseende på finansiella produkter. Det är viktigt att anta en övergripande strategi för transparensregler om hållbarhet för finansmarknadsaktörer och finansiella rådgivare. AIF-fonder och fondföretag kan på ett viktigt sätt bidra till kapitalmarknadsunionens mål. Tillväxten på marknaden för AIF-fonder och fondföretag behöver också vara förenlig med unionens övriga mål och bör därför inriktas på att främja hållbar tillväxt. AIF-förvaltare och förvaltningsbolag för fondföretag bör kunna visa att de fortlöpande fullgör sina skyldigheter enligt förordning (EU) 2019/2088. AIF-förvaltare och förvaltningsbolag för fondföretag bör därför integrera miljömässiga, sociala och styrningsrelaterade (ESG) parametrar i de styrnings- och riskhanteringsregler som används till stöd för deras investeringsbeslut. AIF-förvaltare och förvaltningsbolag för fondföretag bör också tillämpa regler för styrning och riskhantering på sina investeringsbeslut och på sin bedömning av relevanta risker, inbegripet miljömässiga, sociala och styrningsrelaterade risker. Detta är ännu viktigare när AIF-förvaltare och förvaltningsbolag för fondföretag gör utfästelser om de policyer för hållbara investeringar i de AIF-fonder och fondföretag som de förvaltar. Dessa investeringsbeslut och riskbedömningar bör göras i AIF-fondernas och fondföretagens investerares bästa intresse. Esma bör uppdatera sina riktlinjer för en sund ersättningspolicy enligt direktiven 2011/61/EU och 2009/65/EG när det gäller att anpassa incitamenten till ESG-risker i ersättningspolicyn.

(39) Marknadsföringen av fondföretag sker inte alltid direkt av förvaltningsbolaget utan av en eller flera distributörer, antingen för förvaltningsbolagets räkning eller för egen räkning. Det kan också finnas fall där en oberoende finansiell rådgivare marknadsför ett fondföretag utan dess förvaltningsbolags vetskap. De flesta fonddistributörer omfattas av regulatoriska krav enligt direktiv 2014/65/EU eller (EU) 2016/97, som fastställer räckvidden och omfattningen av deras ansvar gentemot sina egna kunder. Direktiv 2009/65/EG bör därför erkänna mångfalden i distributionsarrangemangen och skilja mellan å ena sidan arrangemang genom vilka en distributör agerar för förvaltningsbolagets räkning, vilket bör betraktas som delegeringsarrangemang, och å andra sidan arrangemang varigenom en distributör agerar för egen räkning när den marknadsför fondföretaget enligt direktiv 2014/65/EU eller genom livförsäkringsbaserade investeringsprodukter i enlighet med direktiv (EU) 2016/97, i vilket fall bestämmelserna i direktiv 2009/65/EG om delegering inte bör tillämpas, oberoende av eventuella distributionsavtal mellan förvaltningsbolaget och distributören.

(40) Vissa koncentrerade marknader saknar ett konkurrenskraftigt utbud av förvaringsinstitutstjänster. För att åtgärda den bristen, som kan leda till ökade kostnader för AIF-förvaltare och en mindre effektiv marknad för AIF-fonder, bör medlemsstaterna kunna göra det möjligt för sina behöriga myndigheter att tillåta att ett förvaringsinstitut som är etablerat i en annan medlemsstat utses. Denna möjlighet bör endast utnyttjas när villkoren i detta direktiv är uppfyllda och efter förhandsgodkännande från AIF-fondens behöriga myndigheter. Eftersom beslutet att tillåta att ett förvaringsinstitut som är etablerat i en annan medlemsstat utses inte bör vara automatiskt, även när dessa villkor är uppfyllda, bör de behöriga myndigheterna fatta detta beslut först efter att ha gjort en bedömning från fall till fall av bristen på relevanta förvaringsinstitutstjänster i AIF-fondens hemmedlemsstat med beaktande av den AIF-fondens investeringsstrategi.

(41) Som en del av sin översyn av direktiv 2011/61/EU bör kommissionen göra en bedömning av hur det undantag som gör det möjligt att utse ett förvaringsinstitut som är etablerat i en annan medlemsstat fungerar och av de potentiella fördelarna och riskerna, inbegripet inverkan på investerarskyddet, den finansiella stabiliteten, tillsynens effektivitet och tillgången till valmöjligheter på marknaden, av att ändra tillämpningsområdet för det undantaget, i linje med målen för kapitalmarknadsunionen.

(42) Införandet av möjligheten att utse ett förvaringsinstitut som är etablerat i en annan medlemsstat bör åtföljas av ökad räckvidd för tillsynen. Förvaringsinstitutet bör därför vara skyldigt att samarbeta inte bara med sina behöriga myndigheter utan också med de behöriga myndigheterna för den AIF-fond för vilken förvaringsinstitutet har utsetts och med de behöriga myndigheterna i hemmedlemsstaten för den AIF-förvaltare som förvaltar AIF-fonden, om dessa behöriga myndigheter är belägna i en annan medlemsstat än förvaringsinstitutet.

([21]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/2088 av den 27 november 2019 om hållbarhetsrelaterade upplysningar som ska lämnas inom den finansiella tjänstesektorn (EUT L 317, 9.12.2019, s. 1).

(43) För att bättre skydda investerare bör informationsflödet från AIF-förvaltare till AIF-investerare ökas. För att AIF-investerare bättre ska kunna spåra AIF-fondens utgifter bör AIF-förvaltare identifiera avgifter och andra kostnader som bärs av AIF-förvaltaren och som därefter direkt eller indirekt belastar AIF-fonden eller någon av dess investeringar. AIF-förvaltare bör regelbundet rapportera om alla sådana avgifter och andra kostnader. AIF-förvaltare bör också vara skyldiga att rapportera till investerare om sammansättningen av portföljen av utgivna lån.

(44) För att öka transparensen på marknaden och effektivt utnyttja tillgängliga marknadsdata om AIF-fonder bör Esma ha rätt att offentliggöra de marknadsdata som den förfogar över i aggregerad eller sammanfattande form, och därför bör sekretesskraven lättas för att tillåta sådan användning av uppgifterna.

(45) Kraven för enheter i tredjeland som har tillträde till den inre marknaden bör anpassas till de standarder som fastställs i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/849 ([22]). De bör också anpassas till de standarder som fastställs i de gemensamma åtgärder som medlemsstaterna vidtar i fråga om icke samarbetsvilliga jurisdiktioner på skatteområdet, i enlighet med rådets slutsatser om EU:s reviderade förteckning över icke samarbetsvilliga jurisdiktioner på skatteområdet. I synnerhet bör icke EU-baserade AIF-fonder, icke EU-baserade AIF-förvaltare som är verksamma i enskilda medlemsstater och förvaringsinstitut som är etablerade i ett tredjeland inte vara belägna i ett högrisktredjeland enligt direktiv (EU) 2015/849 eller i ett tredjeland som anses vara icke samarbetsvilliga i skattefrågor, med förbehåll för en anståndsperiod när ett land senare identifieras som ett högrisktredjeland enligt det direktivet eller läggs till i EU-förteckningen över icke samarbetsvilliga jurisdiktioner på skatteområdet. Kraven bör också säkerställa ett lämpligt och effektivt informationsutbyte i skattefrågor i enlighet med internationella standarder såsom de som fastställs i artikel 26 i OECD:s modellavtal för skatter på inkomst och förmögenhet.

(46) Direktiv 2009/65/EG bör säkerställa att villkoren för förvaltningsbolag för fondföretag är jämförbara med dem som gäller för AIF-förvaltare, om det inte finns någon anledning att upprätthålla regulatoriska skillnader för fondföretag och AIF-förvaltare. Detta skulle vara fallet för ordningen för delegering, den regulatoriska behandlingen av depåförvarare, kraven på tillsynsrapportering samt tillgången till och användningen av verktyg för likviditetshantering.

(47) För att säkerställa en enhetlig tillämpning av de innehållskrav som gäller för förvaltningsbolag för fondföretag bör det klargöras att vid tidpunkten för ansökan om auktorisation bör ett förvaltningsbolag förse de behöriga myndigheterna med information om de mänskliga och tekniska resurser som de använder för att utföra sina funktioner och, i tillämpliga fall, övervaka dem till vilka funktioner har delegerats. Minst två fysiska personer som på heltid antingen är anställda av förvaltningsbolaget eller är verkställande ledamöter eller ledamöter i förvaltningsbolagets ledningsorgan och som har sin hemvist i unionen, i den bemärkelsen att de har sin stadigvarande vistelseort där, bör utses att leda förvaltningsbolagets verksamhet. Oavsett detta lagstadgade minimum skulle mer resurser kunna behövas beroende på storleken och komplexiteten hos förvaltningsbolaget och det fondföretag det förvaltar.

(48) För att anpassa de rättsliga ramarna i direktiven 2009/65/EG och 2011/61/EU med avseende på delegering bör förvaltningsbolag för fondföretag åläggas att motivera sin delegering av uppgifter för de behöriga myndigheterna och anger objektiva skäl för delegeringen.

(49) Delegering kan göra det möjligt att uppnå en effektiv förvaltning av investeringsportföljer och att skaffa sig nödvändig expertis på en viss geografisk marknad eller tillgångsklass. Det är dock viktigt att tillsynsmyndigheterna har uppdaterad information om de viktigaste inslagen i delegeringsarrangemangen. För att utveckla en tillförlitlig översikt över delegeringsverksamheten i unionen bör förvaltningsbolag regelbundet till de behöriga myndigheterna tillhandahålla information om delegeringsarrangemang som inbegriper delegering av funktioner för kollektiv eller diskretionär portföljförvaltning eller riskhantering. Förvaltningsbolag bör därför, med avseende på varje fondföretag de förvaltar, rapportera information om dem till vilka funktioner har delegerats, en förteckning över och beskrivningen av de delegerade verksamheterna, det belopp och den procentandel av de förvaltade fondföretagens tillgångar som omfattas av delegeringsarrangemang för portföljförvaltningsfunktionen, en beskrivning av förvaltningsbolagets tillsyn, övervakning och kontroll av den som delegerats funktioner, information om

([22]) Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/849 av den 20 maj 2015 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt eller finansiering av terrorism, om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG och kommissionens direktiv 2006/70/EG (EUT L 141, 5.6.2015, s. 73).

arrangemangen för vidaredelegering och dagen för inledande och upphörande av arrangemangen för delegering och vidaredelegering. För tydlighetens skull bör det specificeras att de uppgifter som samlas in om det belopp och den procentandel av de förvaltade fondföretagens tillgångar som omfattas av delegeringsarrangemang för portföljförvaltningsfunktionen syftar till att ge en bättre överblick över hur delegering tillämpas och inte i sig är en evidensbaserad indikator för fastställande av lämpligheten vad gäller innehålls- eller riskhanteringsarrangemang, eller effektiviteten i förvaltarens tillsyns- eller kontrollarrangemang. Sådan information bör lämnas till de behöriga myndigheterna som en del av den ordning för tillsynsrapportering som bestäms i direktiv 2009/65/EG.

(50) För att säkerställa en enhetlig tillämpning av direktiv 2009/65/EG bör det klargöras att delegeringsreglerna i detta är tillämpliga på alla funktioner som förtecknas i bilaga II till det direktivet och på den förteckning över sidotjänster som finns i artikel 6.3 i det direktivet.

(51) I syfte att ytterligare anpassa de regler för delegering av befogenheter som är tillämpliga på AIF-förvaltare och fondföretag och för att uppnå en mer enhetlig tillämpning av direktiven 2011/61/EU och 2009/65/EG bör befogenheten att anta akter i enlighet med artikel 290 i EUF-fördraget delegeras till kommissionen med avseende på att närmare fastställa villkoren för delegering från ett förvaltningsbolag för fondföretag till en tredje part och de förhållanden under vilka ett förvaltningsbolag för fondföretag kan anses vara ett brevlådeföretag och därför inte längre kan betraktas som förvaltaren av fondföretaget. Det är särskilt viktigt att kommissionen genomför lämpliga samråd under sitt förberedande arbete, inklusive på expertnivå, och att dessa samråd genomförs i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning ([23]). För att säkerställa lika stor delaktighet i förberedelsen av delegerade akter erhåller Europaparlamentet och rådet alla handlingar samtidigt som medlemsstaternas experter, och deras experter ges systematiskt tillträde till möten i kommissionens expertgrupper som arbetar med förberedelse av delegerade akter.

(52) Detta direktiv bör genomföra ESRB:s rekommendation av den 7 december 2017 om harmonisering av verktyg för likviditetshantering och deras användning av förvaltare av öppna fonder, däribland fondföretag, för att möjliggöra en effektivare hantering av likviditetspåfrestningar i tider av marknadsstress och bättre skydd för investerare.

(53) För att fondföretag som är etablerade i en medlemsstat ska kunna hantera inlösentrycket under stressade marknadsförhållanden bör de vara skyldiga att välja ut och i sina fondbestämmelser eller sin bolagsordning inkludera minst två verktyg för likviditetshantering från den harmoniserade förteckning som anges i leden 2–8 i bilaga IIA till direktiv 2009/65/EG. Som ett undantag bör ett fondföretag som är auktoriserat som penningmarknadsfond i enlighet med förordning (EU) 2017/1131 kunna besluta att endast välja ett verktyg för likviditetshantering från den förteckningen. Dessa verktyg för likviditetshantering bör vara lämpliga för fondföretagets investeringsstrategi, likviditetsprofil och inlösenpolicy. Fondföretag bör aktivera sådana verktyg för likviditetshantering när det är nödvändigt för att skydda fondföretagets investerares intressen. Dessutom bör fondföretag alltid ha möjlighet att tillfälligt senarelägga teckning, återköp och inlösen eller aktivera sidofickor, under exceptionella omständigheter och när det är motiverat med hänsyn till fondföretagets investerares intressen. Om ett fondföretag fattar beslut om att tillfälligt senarelägga teckning, återköp och inlösen bör den utan onödigt dröjsmål underrätta de behöriga myndigheterna i sin hemmedlemsstat. Om ett fondföretag beslutar att aktivera eller avaktivera sidofickor bör den underrätta de behöriga myndigheterna i sin hemmedlemsstat inom en rimlig tidsram innan detta verktyg för likviditetshantering aktiveras eller avaktiveras. Fondföretaget bör också underrätta de behöriga myndigheterna i sin hemmedlemsstat om den aktiverar eller avaktiverar något annat verktyg för likviditetshantering på ett sätt som inte ligger i linje med den normala affärsverksamheten enligt fondföretagets fondbestämmelser eller bolagsordning. Detta skulle göra det möjligt för tillsynsmyndigheterna att bättre hantera potentiella spridningseffekter av likviditetspåfrestningar på marknaden i stort.

(54) I synnerhet, och för att stärka investerarskyddet, bör det anges att användningen av inlösen in natura inte är lämplig för icke-professionella investerare och därför endast bör aktiveras för att tillmötesgå professionella investerares begäran om inlösen. Samtidigt bör riskerna för att inlösande investerare och andra andelsägare behandlas olika beaktas.

([23]) EUT L 123, 12.5.2016, s. 1.

(55) För att kunna fatta ett investeringsbeslut i linje med sin riskaptit och sina likviditetsbehov bör investerare i fondföretag informeras om villkoren för användningen av verktyg för likviditetshantering.

(56) För att säkerställa en konsekvent harmonisering när det gäller fondföretags hantering av likviditetsrisker och för att underlätta marknads- och tillsynskonvergens, bör kommissionen ges befogenhet att anta tekniska standarder för tillsyn genom delegerade akter enligt artikel 290 i EUF-fördraget i enlighet med artiklarna 10–14 i förordning (EU) nr 1095/2010 för att specificera egenskaperna hos de verktyg för likviditetshantering som anges i bilaga IIA till direktiv 2009/65/EG, med vederbörlig hänsyn till mångfalden av investeringsstrategier och fondföretagens underliggande tillgångar. Dessa tekniska standarder för tillsyn bör antas på grundval av ett förslag som utarbetats av Esma och bör inte begränsa fondföretagens förmåga att använda lämpliga verktyg för likviditetshantering för alla tillgångsklasser, jurisdiktioner och marknadsförhållanden. För att säkerställa en enhetlig nivå på investerarskyddet i unionen bör Esma utarbeta riktlinjer för förvaltningsbolags val och kalibrering av verktyg för likviditetshantering. I dessa riktlinjer bör det klargöras att fondföretag fortfarande har huvudansvaret för hanteringen av likviditetsrisker.

(57) För att stödja tillsynsmyndigheternas marknadsövervakning bör insamlingen och utbytet av information genom tillsynsrapportering förbättras genom att fondföretag åläggs rapporteringsskyldigheter. Dubbla rapporteringskrav enligt unionsrätten och nationell rätt, särskilt förordningarna (EU) nr 600/2014 och (EU) 2019/834 och förordningarna (EU) nr 1011/2012 och (EU) nr 1073/2013, skulle kunna undanröjas för att förbättra effektiviteten och minska de administrativa bördorna för förvaltningsbolag. ESA-myndigheterna och ECB bör, vid behov med stöd av behöriga myndigheter, bedöma de olika tillsynsmyndigheternas uppgiftsbehov för att säkerställa att den information som ska rapporteras enligt mallen för tillsynsrapportering för fondföretag är tillräcklig.

(58) För att minska dubbelrapportering och därmed sammanhängande rapporteringsbördor för fondföretag och säkerställa att myndigheterna på ett effektivt sätt återanvänder uppgifter, bör uppgifter som fondföretag rapporterar till andra behöriga myndigheter göras tillgängliga för andra relevanta behöriga myndigheter, ESMA, de andra ESA-myndigheterna och ESRB, närhelst det är nödvändigt för att de ska kunna fullgöra sina skyldigheter, samt för ECBS-medlemmarna enbart för statistiska ändamål.

(59) För att säkerställa en konsekvent harmonisering av rapporteringsskyldigheterna bör kommissionen ges befogenhet att anta tekniska standarder för tillsyn genom delegerade akter enligt artikel 290 i EUF-fördraget i enlighet med artiklarna 10–14 och 15 i förordning (EU) nr 1095/2010 för att fastställa innehåll, formulär och förfaranden för att standardisera förvaltningsbolagen rapporteringsprocess för tillsyn, samt frekvens och tidpunkt för rapporteringen. När det gäller information som ska rapporteras om delegeringsarrangemang bör de tekniska standarderna för tillsyn även i fortsättningen begränsas till att fastställa en lämplig standardiseringsnivå för den information som ska rapporteras. Dessa tekniska standarder för tillsyn bör antas på grundval av ett förslag som har utarbetats av Esma. I de tekniska standarderna för tillsyn bör det inte läggas till något som inte föreskrivs i direktiv 2009/65/EG.

(60) För att standardisera rapporteringsprocessen för tillsynen bör kommissionen ges befogenhet att anta tekniska standarder för genomförande som har utarbetats av Esma när det gäller format, datastandarder och metoder och arrangemang för förvaltningsbolagens rapportering. Kommissionen bör anta dessa tekniska standarder för genomförande genom genomförandeakter enligt artikel 291 i EUF-fördraget och i enlighet med artikel 15 i förordning (EU) nr 1095/2010.

(61) För att säkerställa investerarskyddet, och särskilt för att säkerställa att det i samtliga fall finns ett stabilt informationsflöde mellan depåförvararen för fondföretagets tillgångar och förvaringsinstitutet, bör depåförvaringsordningen utvidgas till att omfatta värdepapperscentraler i depåförvaringskedjan när de tillhandahåller depåförvaringstjänster till fondföretag. För att undvika onödigt arbete bör förvaringsinstituten inte utföra en granskning av vederbörlig skicklighet, aktsamhet och omsorg på förhand om de avser att delegera förvaringen till värdepapperscentraler.

(62) För att förbättra tillsynssamarbetet och effektiviteten bör de behöriga myndigheterna i fondföretagets värdmedlemsstat kunna rikta en motiverad begäran till den behöriga myndigheten i fondföretagets hemmedlemsstat om att vidta tillsynsåtgärder mot det fondföretaget.

(63) För att förbättra tillsynssamarbetet bör Esma kunna begära att en behörig myndighet lägger fram ett ärende inför Esma, om det ärendet har gränsöverskridande konsekvenser och skulle kunna påverka investerarskydd eller finansiell stabilitet. Esmas analyser av sådana ärenden skulle ge andra behöriga myndigheter en bättre förståelse av de diskuterade frågorna, bidra till att förhindra liknande fall i framtiden och skydda fondföretagsmarknadens integritet.

(64) Trots de regler om tystnadsplikt som är tillämpliga för närvarande bör informationsutbytet mellan behöriga myndigheter och skattemyndigheter förbättras. Sådana utbyten bör vara förenliga med nationell rätt och om informationen härrör från en annan medlemsstat bör den endast lämnas ut efter uttryckligt medgivande från den behöriga myndighet som har lämnat ut den.

(65) Direktiven 2011/61/EU och 2009/65/EG ålägger AIF-förvaltare och förvaltningsbolag för fondföretag att agera med vederbörlig skicklighet, aktsamhet och omsorg i bästa intresse för de investeringsfonder de förvaltar och deras investerare. Medlemsstaterna bör därför kräva att AIF-förvaltare och förvaltningsbolag för fondföretag handlar ärligt och rättvist när det gäller avgifter och kostnader som debiteras investerare. Under 2020 utarbetade Esma en tillsynsbriefing för att främja konvergens i tillsynen av kostnader i AIF-fonder och fondföretag och för att utveckla en uppsättning kriterier för att hjälpa de behöriga myndigheterna att bedöma begreppet onödiga kostnader och övervaka skyldigheten att förhindra att onödiga kostnader debiteras investerare. Dessa kriterier är avsedda att ge vägledning till behöriga myndigheter och samtidigt främja tillsynskonvergens inom ramen för kapitalmarknadsunionen. På grund av bristen på en tydlig definition av onödiga kostnader finns det emellertid för närvarande olika marknads- och tillsynspraxis när det gäller vad branschen och tillsynsmyndigheterna uppfattar som onödiga kostnader, och det finns belägg för skillnader avseende de kostnader som tas ut i olika medlemsstater och de kostnader som debiteras icke-professionella investerare jämfört med professionella investerare. De föreslagna ändringarna av direktiven 2011/61/EU och 2009/65/EG, inom ramen för unionens strategi för icke-professionella investerare, syftar till att ta itu med den frågan genom att kräva att fondförvaltare inrättar en sund prissättningsprocess, som bör omfatta identifiering, analys och översyn av de kostnader som direkt eller indirekt debiteras investeringsfonder eller deras andelsägare, och genom att införa ett krav på att kompensera investerare när onödiga kostnader har debiterats. Esma bör lägga fram en rapport för Europaparlamentet, rådet och kommissionen med en bedömning av nivån på, skälen till och skillnaderna i de kostnader som debiteras icke-professionella investerare, inbegripet skillnader till följd av de berörda AIF-fondernas och fondföretagens karaktär, och med en analys av huruvida kriterierna i dess tillsynsbriefing bör kompletteras med avseende på begreppet onödiga kostnader. För att stödja de behöriga myndigheterna i tillsynen av kostnader och Esma i dess analys av kostnadsrelaterade frågor bör de behöriga myndigheterna samla in kostnadsuppgifter som ska delas med Esma på engångsbasis. Den datainsamlingen skulle öka Esmas expertis på området kostnadsrapportering i syfte att ge Europaparlamentet, rådet, kommissionen och de behöriga myndigheterna teknisk rådgivning om insamlingen av kostnadsuppgifter inom ramen för unionens strategi för icke-professionella investerare. På grundval av den rapporten bör Esma bedriva verksamhet enligt artikel 29 i förordning (EU) nr 1095/2010 för att bidra till att utveckla en gemensam förståelse av begreppet onödiga kostnader.

(66) Namnet på en AIF-fond och ett fondföretag är ett kännetecken som påverkar investerarnas val och ger ett första intryck av fondens investeringsstrategi och investeringsmål. Även om namnet på en AIF-fond och ett fondföretag redan ingår i den förhandsinformation som tillhandahålls investerare före ingående av avtal, är det lämpligt att understryka betydelsen av namnet genom att särskilt betona att det utgör viktig förhandsinformation i basfakta och prospekt för investerare som bör tillhandahållas icke-professionella investerare innan de investerar i den AIF-fonden och investerare innan de investerar i det fondföretaget. I enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2021/2261 ([24]) omfattas fondföretag som marknadsförs till icke-professionella investerare från och med den 1 januari 2023 av kraven i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1286/2014 ([25]). Sedan dess har skyldigheten för ett förvaltningsbolag för fondföretag eller ett investeringsbolag att utarbeta ett dokument med basfakta för investerare ersatts av skyldigheten att utarbeta ett faktablad i enlighet med förordning (EU) nr 1286/2014. Dessutom omfattas AIF-förvaltare som förvaltar AIF-fonder som marknadsförs till icke-professionella investerare av kraven i den förordningen. Om AIF-fonder och fondföretag marknadsförs till icke-professionella investerare är AIF-förvaltare och förvaltningsbolag för fondföretag därför skyldiga att i faktabladet ange fondens namn och säkerställa att informationen är korrekt, rättvisande och tydlig och inte förmedlar ett vilseledande eller förvirrande budskap som skulle locka investerare på ett felaktigt sätt. Det är därför viktigt att betona att namnet på en AIF-fond eller ett fondföretag anses vara lika viktigt som alla andra dokument med

([24]) Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2021/2261 av den 15 december 2021 om ändring av direktiv 2009/65/EG vad gäller användning av faktablad av förvaltningsbolag för företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag) (EUT L 455, 20.12.2021, s. 15).

([25]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1286/2014 av den 26 november 2014 om faktablad för paketerade och försäkringsbaserade investeringsprodukter för icke-professionella investerare (Priip-produkter) (EUT L 352, 9.12.2014, s. 1).

förhandsinformation och omfattas av likvärdiga rättvise- och transparensstandarder. För att säkerställa en hög och enhetlig nivå på investerarskyddet i unionen bör Esma utarbeta riktlinjer för att specificera situationer där namnet på en AIF-fond eller ett fondföretag kan vara oskäligt, oklart eller vilseledande för investeraren. Sektorslagstiftning som fastställer standarder för fondnamn eller marknadsföring av fonder har företräde framför dessa riktlinjer.

(67) Vid utförande av sina uppgifter enligt direktiven 2009/65/EG och 2011/61/EU bör Esma följa en riskbaserad metod.

(68) Den 9 augusti 2022 avgav ECB ett yttrande ([26]).

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Ändringar av direktiv 2011/61/EU

Direktiv 2011/61/EU ska ändras på följande sätt:

1. Artikel 4.1 ska ändras på följande sätt:

a) Led ag ska ersättas med följande:

”ag) *professionell investerare*: en investerare som anses vara en professionell kund eller som, på begäran, kan behandlas som en professionell kund i den mening som avses i bilaga II till Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU (*).

_____

(*) Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU av den 15 maj 2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EG och av direktiv 2011/61/EU (EUT L 173, 12.6.2014, s. 349).”

b) Följande led ska läggas till:

”ap) *värdepapperscentral*: en värdepapperscentral enligt definitionen i artikel 2.1.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 909/2014 (*).

aq) *AIF-fondens kapital*: sammanlagda kapitaltillskott och outnyttjade kapitalutfästelser som anslagits till en AIF-fond, beräknat på grundval av investerbara belopp efter avdrag av alla avgifter och kostnader som investerare står för direkt eller indirekt.

ar) *långivning* eller *utgivning av lån*: beviljande av lån

i) direkt från en AIF-fond i egenskap av ursprunglig långivare, eller

ii) indirekt genom en tredje part eller ett specialföretag som beviljar lån för en AIF-fond eller för AIF-fondens räkning, eller för en AIF-förvaltare eller för AIF-förvaltarens räkning med avseende på AIF-fonden, om AIF-förvaltaren eller AIF-fonden medverkar till att strukturera lånet eller till att fastställa eller på förhand komma överens om dess egenskaper, innan exponering mot lånet uppstår.

as) *aktieägarlån*: ett lån som en AIF-fond beviljar ett företag i vilket den direkt eller indirekt innehar minst 5 % av kapitalet eller rösterna, där lånet inte kan säljas till tredje part fristående från de kapitalinstrument som AIF-fonden innehar i samma företag.

at) *långivande AIF-fond*: en AIF-fond

i) vars investeringsstrategi huvudsakligen är att ge lån, eller

ii) vars utgivna lån har ett nominellt värde som utgör minst 50 % av dess nettotillgångsvärde (NAV).

([26]) EUT C 379, 3.10.2022, s. 1.

au) *AIF-fond med finansiell hävstång*: en AIF-fond vars exponeringar ökas av den förvaltande AIF-förvaltaren genom lån av kontanter eller värdepapper, eller genom finansiell hävstång som härrör från derivatinstrument eller på något annat sätt.

_____

(*) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 909/2014 av den 23 juli 2014 om förbättrad värdepappersavveckling i Europeiska unionen och om värdepapperscentraler samt ändring av direktiv 98/26/EG och 2014/65/EU och förordning (EU) nr 236/2012 (EUT L 257, 28.8.2014, s. 1).”

2. Artikel 6 ska ändras på följande sätt:

a) I punkt 4 b ska följande led läggas till:

”iv) varje annan funktion eller verksamhet som redan tillhandahålls av AIF-förvaltaren med avseende på en AIF-fond som den förvaltar i enlighet med denna artikel, eller i fråga om tjänster som den tillhandahåller i enlighet med denna punkt, förutsatt att eventuella intressekonflikter som uppstår genom tillhandahållandet av den funktionen eller verksamheten till andra parter hanteras på lämpligt sätt.”

b) I punkt 4 ska följande led läggas till:

”c) Administration av referensvärden i enlighet med förordning (EU) 2016/1011.

d) Kreditförvaltningsverksamhet i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2021/2167 (*).

_____

(*) Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2021/2167 av den 24 november 2021 om kreditförvaltare och kreditförvärvare och om ändring av direktiven 2008/48/EG och 2014/17/EU (EUT L 438, 8.12.2021, s. 1).”

c) Punkt 5 ska ändras på följande sätt:

i) Led b ska utgå.

ii) Följande led ska läggas till:

”e) administration av referensvärden i enlighet med förordning (EU) 2016/1011 som används i de AIF-fonder som de förvaltar.”

d) Punkt 6 ska ersättas med följande:

”6. Artiklarna 15, 16 med undantag för punkt 5 första stycket, samt artiklarna 23, 24 och 25 i direktiv 2014/65/EU ska tillämpas när de tjänster som avses i punkt 4 a och b i den här artikeln, avseende ett eller flera av de instrument som förtecknas i bilaga I avsnitt C till direktiv 2014/65/EU, tillhandahålls av AIF-förvaltare.”

3. Artikel 7 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 2 ska ersättas med följande:

”2. Medlemsstaterna ska kräva att en AIF-förvaltare som ansöker om auktorisation tillhandahåller följande uppgifter om AIF-förvaltaren till de behöriga myndigheterna i sin hemmedlemsstat:

a) Information om de personer som i praktiken leder AIF-förvaltarens verksamhet, särskilt i fråga om de funktioner som avses i bilaga I, inbegripet

i) en beskrivning av dessa personers roll, titel och senioritet,

ii) en beskrivning av dessa personers rapporteringslinjer och ansvarsområden inom och utanför AIF-förvaltaren,

iii) en översikt över den tid som var och en av dessa personer ägnar åt varje ansvarsområde,

iv) en beskrivning av de personalresurser och tekniska resurser som stöder dessa personers verksamhet.

aa) AIF-förvaltarens officiella namn och relevanta identifieringskod.

b) Identitetsuppgifter för fysiska eller juridiska personer som direkt eller indirekt är aktieägare eller medlemmar i AIF-förvaltaren och har kvalificerade innehav samt beloppen för dessa innehav.

c) En verksamhetsplan med AIF-förvaltarens organisationsstruktur som bland annat innehåller uppgifter om hur den avser att fullgöra sina skyldigheter enligt kapitlen II, III och IV samt i tillämpliga fall kapitlen V–VIII i detta direktiv, och sina skyldigheter enligt artiklarna 3.1, 6.1 a och 13 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/2088 (*), samt en detaljerad beskrivning av de lämpliga mänskliga och tekniska resurser som AIF-förvaltaren kommer att använda för det ändamålet.

d) Information om AIF-förvaltarens ersättningspolicy och ersättningspraxis enligt artikel 13.

e) Information om arrangemang för att till tredje part delegera och vidaredelegera funktioner i enlighet med artikel 20 som åtminstone omfattar följande:

i) För var och en av dem till vilka funktioner har delegerats

— dess officiella namn och relevanta identifieringskod,

— den jurisdiktion där den är etablerad, och

— i förekommande fall, dess tillsynsmyndighet.

ii) En detaljerad beskrivning av AIF-förvaltarens mänskliga resurser och tekniska resurser för att

— utföra dagliga portföljförvaltnings- eller riskhanteringsuppgifter inom AIF-förvaltaren, och

— övervaka den delegerade verksamheten.

iii) För var och en av de AIF-fonder som AIF-förvaltaren förvaltar eller avser att förvalta

— en kort beskrivning av den delegerade portföljförvaltningsfunktionen, inbegripet huruvida sådan delegering utgör en partiell eller fullständig delegering, och

— en kort beskrivning av den delegerade riskhanteringsfunktionen, inbegripet huruvida sådan delegering utgör en partiell eller fullständig delegering.

iv) En beskrivning av de regelbundna åtgärder avseende vederbörlig skicklighet, aktsamhet och omsorg som AIF-förvaltaren ska vidta för att övervaka den delegerade verksamheten.

(*) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/2088 av den 27 november 2019 om hållbarhetsrelaterade upplysningar som ska lämnas inom den finansiella tjänstesektorn (EUT L 317, 9.12.2019, s. 1).”

b) Punkt 5 ska ersättas med följande:

”5. De behöriga myndigheterna ska en gång per kvartal informera Esma om beviljade eller återkallade auktorisationer i enlighet med detta kapitel., och om eventuella ändringar av förteckningen över AIF-fonder som förvaltas eller marknadsförs i unionen av auktoriserade AIF-förvaltare.

Esma ska föra ett centralt offentligt register med uppgift om varje AIF-förvaltare som är auktoriserad enligt detta direktiv, de behöriga myndigheterna för varje sådan AIF-förvaltare och en förteckning över alla AIF-fonder som förvaltas eller marknadsförs i unionen av sådana AIF-förvaltare. Registret ska vara allmänt tillgängligt i elektronisk form.”.

c) Punkterna 6 och 7 ska utgå.

d) Följande punkt ska läggas till:

”8. Senast den 16 april 2029 ska Esma förse Europaparlamentet, rådet och kommissionen med en rapport med en analys av marknadspraxis när det gäller delegering och efterlevnad av punkterna 1–5 i denna artikel och av artikel 20, på grundval av bland annat de uppgifter som rapporterats till de behöriga myndigheterna i enlighet med artikel 24.2 d och utövandet av Esmas tillsynskonvergensbefogenheter. Den rapporten ska också innehålla en analys av efterlevnaden av innehållskraven i detta direktiv.”

4. I artikel 8.1 ska led c ersättas med följande:

"c) de personer som i praktiken leder en AIF-förvaltares verksamhet har erforderligt gott anseende och tillräcklig erfarenhet, även i fråga om de investeringsstrategier som tillämpas av de AIF-fonder som förvaltas av AIF-förvaltaren; namnen på dessa personer samt namnen på var och en som efterträder dem ska utan dröjsmål meddelas de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat, och AIF-förvaltarens verksamhetsinriktning ska beslutas av minst två fysiska personer som uppfyller sådana villkor och som antingen är heltidsanställda av den AIF-förvaltaren eller är verkställande ledamöter eller ledamöter av AIF-förvaltarens ledningsorgan som har åtagit sig att på heltid leda verksamheten i den AIF-förvaltaren, och som har sin hemvist i unionen,"

5. I artikel 12 ska följande punkt läggas till:

"4. Vid tillämpning av punkt 1 första stycket f ska Esma senast den 16 oktober 2025 lägga fram en rapport för Europaparlamentet, rådet och kommissionen med en bedömning av de kostnader som AIF-förvaltare tar ut av investerare i de AIF-fonder de förvaltar och en förklaring av skälen till kostnadsnivåerna och eventuella skillnader mellan dem, inbegripet skillnader till följd av de berörda AIF-fondernas karaktär. Som en del av denna bedömning ska Esma, inom ramen för artikel 29 i förordning (EU) nr 1095/2010, analysera lämpligheten och ändamålsenligheten hos de kriterier som fastställs i Esmas konvergensverktyg för kostnadstillsyn.

Inom ramen för den rapporten, och i enlighet med artikel 35 i förordning (EU) nr 1095/2010, ska de behöriga myndigheterna på engångsbasis förse Esma med uppgifter om kostnader inklusive alla avgifter och kostnader som direkt eller indirekt bärs av investerare, eller av AIF-förvaltaren i samband med AIF-fondens verksamhet, och som direkt eller indirekt kommer att belasta AIF-fonden. De behöriga myndigheterna ska göra dessa uppgifter tillgängliga för Esma inom ramen för sina befogenheter, vilket inbegriper befogenheten att kräva att AIF-förvaltare tillhandahåller information som fastställs i artikel 46.2 i detta direktiv."

6. I artikel 14 ska följande punkt införas:

"2a. Om en AIF-förvaltare förvaltar eller avser att förvalta en AIF-fond på initiativ av en tredje part, inbegripet fall där den AIF-fonden använder en initiativtagande tredje parts namn eller där en AIF-förvaltare delegerar uppgifter till en initiativtagande tredje part enligt artikel 20, ska AIF-förvaltaren, med beaktande av intressekonflikter, lämna detaljerade förklaringar och belägg för att den uppfyller kraven i punkterna 1 och 2 i den här artikeln till de behöriga myndigheterna i sin hemmedlemsstat. AIF-förvaltaren ska särskilt ange vilka rimliga åtgärder den har vidtagit för att förhindra intressekonflikter som uppstår till följd av förhållandet med den tredje parten eller, om dessa intressekonflikter inte kan förhindras, hur den identifierar, hanterar, övervakar och, i tillämpliga fall, informerar om dessa intressekonflikter för att förhindra att de inverkar negativt på AIF-fondens och dess investerares intressen."

7. Artikel 15 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 3 ska ändras på följande sätt:

i) Följande led ska läggas till:

"d) för långivande verksamhet tillämpa effektiva policyer, förfaranden och processer för att bevilja lån."

ii) Följande stycken ska läggas till:

"Vid tillämpningen av första stycket d ska AIF-förvaltare som förvaltar AIF-fonder som ägnar sig åt långivning, inbegripet när AIF-fonderna får exponering mot lån genom tredje parter, också tillämpa effektiva policyer, förfaranden och processer för att bedöma kreditrisken och för att administrera och övervaka kreditportföljen samt hålla dessa policyer, förfaranden och processer uppdaterade och effektiva och se över dem regelbundet, minst en gång om året.

Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 12.1 b ska kraven i första stycket d och i andra stycket i denna punkt inte tillämpas på utgivning av aktieägarlån om det nominella värdet av sådana lån inte sammanlagt överstiger 150 % av AIF-fondens kapital."

b) Följande punkter ska införas:

”4a. AIF-förvaltare ska, om en AIF-fond som den förvaltar ger ut lån, säkerställa att det nominella värdet av de lån som ges till en enskild låntagare av den AIF-fonden inte sammanlagt överstiger 20 % av AIF-fondens kapital om låntagaren är något av följande:

a) Ett finansiellt företag enligt definitionen i artikel 13.25 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG ([1])*.

b) En AIF-fond.

c) Ett fondföretag.

Den begränsning som anges i första stycket i denna punkt ska inte påverka de tröskelvärden, begränsningar eller villkor som fastställs i Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 345/2013 ([2])*, (EU) nr 346/2013 ([3])* och (EU) 2015/760 ([4])*.

4b. En AIF-förvaltare ska säkerställa att den finansiella hävstången i en långivande AIF-fond som den förvaltar inte utgör mer än

a) 175 %, om AIF-fonden är öppen,

b) 300 %, om AIF-fonden är sluten.

En långivande AIF-fonds finansiella hävstång ska uttryckas som förhållandet mellan den AIF-fondens exponering, beräknad enligt den åtagandemetod som definieras genom de delegerade akter som antas enligt artikel 4.3, och dess nettotillgångsvärde (NAV).

Lånearrangemang som helt täcks av avtalsenliga kapitalåtaganden från investerare i den långivande AIF-fonden ska inte anses utgöra exponering vid beräkningen av det förhållande som avses i andra stycket.

Om en långivande AIF-fond begår en överträdelse av kraven i denna punkt och överträdelsen ligger utanför den förvaltande AIF-förvaltarens kontroll, ska AIF-förvaltaren inom en rimlig tidsperiod vidta de åtgärder som är nödvändiga för att korrigera situationen, med vederbörlig hänsyn till investerarnas intressen i den långivande AIF-fonden.

Utan att det påverkar befogenheterna för de behöriga myndigheter som avses i artikel 25.3 ska kraven i första stycket i denna punkt inte tillämpas på en långivande AIF-fond vars utlåningsverksamhet endast består i utgivande av aktieägarlån, förutsatt att det nominella värdet av dessa lån inte sammanlagt överstiger 150 % av AIF-fondens kapital.

4c. Den investeringsgräns på 20 % som fastställs i punkt 4a ska

a) tillämpas senast den dag som anges i AIF-fondens fondbestämmelser, bolagsordning eller prospekt, som ska vara senast 24 månader från dagen för den första teckningen av andelar eller aktier i AIF-fonden,

b) upphöra att tillämpas när AIF-förvaltaren börjar sälja AIF-fondens tillgångar för att lösa in andelar eller aktier som en del av likvidationen av AIF-fonden, och

c) tillfälligt upphävas om AIF-fondens kapital ökas eller minskas.

Det tillfälliga upphävande som avses i första stycket c ska vara tidsbegränsat till den period som är absolut nödvändig, med vederbörlig hänsyn till investerarnas intressen i AIF-fonden, och ska under alla omständigheter inte vara längre än tolv månader.

4d. Det tillämpningsdatum som avses i punkt 4c första stycket a ska ta hänsyn till särdragen och egenskaperna hos de tillgångar som AIF-fonden ska investera i. I undantagsfall får AIF-förvaltarens behöriga myndigheter, efter inlämnande av en vederbörligen motiverad investeringsplan, godkänna en förlängning av denna tidsfrist med ytterligare högst tolv månader.

4e. AIF-förvaltaren ska säkerställa att en AIF-fond som den förvaltar inte beviljar lån till följande enheter:

a) AIF-förvaltaren eller AIF-förvaltarens personal.

b) AIF-fondens förvaringsinstitut eller de enheter till vilka förvaringsinstitutet har delegerat funktioner med avseende på AIF-fonden i enlighet med artikel 21.

c) En enhet till vilken AIF-förvaltaren har delegerat funktioner i enlighet med artikel 20 eller den enhetens personal.

d) En enhet inom samma koncern, enligt definitionen i artikel 2.11 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/34/EU ([5])*, som AIF-förvaltaren, utom om den enheten är ett finansiellt företag som uteslutande finansierar låntagare som inte avses i leden a, b och c i denna punkt.

4f. När en AIF-fond ger ut lån ska intäkterna från lånen, minus eventuella tillåtna avgifter för deras handläggning, tillfalla den AIF-fonden i sin helhet. Alla kostnader och utgifter med koppling till handläggningen av lånen ska offentliggöras i enlighet med artikel 23.

4g. Utan att det påverkar tillämpningen av andra unionsrättsliga instrument får en medlemsstat förbjuda AIF-fonder som ger ut lån att bevilja lån till konsumenter enligt definitionen i artikel 3 a i Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/48/EG ([6])* på sitt territorium, och förbjuda AIF-fonder att förvalta krediter som beviljats sådana konsumenter på sitt territorium. Ett sådant förbud får inte påverka marknadsföringen i unionen av AIF-fonder som beviljar lån till konsumenter eller förvaltar krediter till konsumenter.

4h. Medlemsstaterna ska förbjuda AIF-förvaltare att förvalta AIF-fonder som ägnar sig åt långivning om dessa AIF-fonders investeringsstrategi helt eller delvis är att ge ut lån endast i syfte att överföra dessa lån eller exponeringar till tredje part.

4i. AIF-förvaltare ska säkerställa att den AIF-fond som den förvaltar behåller 5 % av det nominella värdet av varje lån som AIF-fonden har gett ut och därefter överfört till tredje part. Denna procentandel av varje lån ska behållas

a) fram till förfallodagen, för lån vars löptid är upp till åtta år, eller för lån som beviljas konsumenter oavsett löptid, och

b) för en period på minst åtta år för andra lån.

Genom undantag från första stycket ska det krav som anges i det inte tillämpas om

a) AIF-förvaltaren börjar sälja AIF-fondens tillgångar för att lösa in andelar eller aktier som en del av likvidationen av AIF-fonden,

b) försäljningen är nödvändig för att uppfylla de restriktiva åtgärder som antagits enligt artikel 215 i EUF-fördraget eller produktkraven,

c) försäljningen av lånet är nödvändig för att AIF-förvaltaren ska kunna genomföra investeringsstrategin för den AIF-fond som den förvaltar i AIF-fondens investerares bästa intresse, eller

d) försäljningen av lånet beror på en försämring av den risk som är förknippad med lånet och som upptäcks av AIF-förvaltaren inom ramen för det förfarande för granskningar av vederbörlig skicklighet, aktsamhet och omsorg och riskhantering som avses i artikel 15.3, och köparen informeras om denna försämring när den köper lånet.

På begäran av de behöriga myndigheterna i sin hemmedlemsstat ska AIF-förvaltaren visa att den uppfyller villkoren för tillämpning av det relevanta undantaget i andra stycket.

(1)* Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG av den 25 november 2009 om upptagande och utövande av försäkrings- och återförsäkringsverksamhet (Solvens II) (EUT L 335, 17.12.2009, s. 1).
(2)* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 345/2013 av den 17 april 2013 om europeiska riskkapitalfonder (EUT L 115, 25.4.2013, s. 1).
(3)* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 346/2013 av den 17 april 2013 om europeiska fonder för socialt företagande (EUT L 115, 25.4.2013, s. 18).
(4)* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/760 av den 29 april 2015 om europeiska långsiktiga investeringsfonder (EUT L 123, 19.5.2015, s. 98).
(5)* Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/34/EU av den 26 juni 2013 om årsbokslut, koncernredovisning och rapporter i vissa typer av företag, om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/43/EG och om upphävande av rådets direktiv 78/660/EEG och 83/349/EEG (EUT L 182, 29.6.2013, s. 19).
(6)* Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/48/EG av den 23 april 2008 om konsumentkreditavtal och om upphävande av rådets direktiv 87/102/EEG (EUT L 133, 22.5.2008, s. 66).”

8. I artikel 16 ska följande punkter läggas till:

”2a. En AIF-förvaltare ska säkerställa att den långivande AIF-fond som den förvaltar är sluten.

Genom undantag från första stycket får en långivande AIF-fond vara öppen under förutsättning att den AIF-förvaltare som förvaltar den kan visa för de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat att AIF-fondens system för hantering av likviditetsrisker är förenligt med dess investeringsstrategi och inlösenpolicy.

Det krav som anges i första stycket i denna punkt ska inte påverka de tröskelvärden, begränsningar och villkor som fastställs i förordningarna (EU) nr 345/2013, (EU) nr 346/2013 och (EU) 2015/760.

2b. För att säkerställa att den efterlever punkterna 1 och 2 i denna artikel ska en AIF-förvaltare som förvaltar en öppen AIF-fond välja minst två lämpliga verktyg för likviditetshantering av dem som avses i punkterna 2–8 i bilaga V, efter att ha bedömt dessa verktygs lämplighet i förhållande till AIF-fondens eftersträvade investeringsstrategi, likviditetsprofil och inlösenpolicy. AIF-förvaltaren ska inkludera dessa verktyg i AIF-fondens fondbestämmelser eller bolagsordning för eventuell användning i AIF-fondens investerares intresse. Detta val ska inte kunna omfatta endast de verktyg som avses i punkterna 5 och 6 i bilaga V.

Genom undantag från första stycket får en AIF-förvaltare besluta att välja endast ett verktyg för likviditetshantering av dem som avses i punkterna 2–8 i bilaga V för en AIF-fond som den förvaltar om den AIF-fonden är auktoriserad som penningmarknadsfond i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1131 (*).

AIF-förvaltaren ska införa detaljerade policyer och förfaranden för aktivering och avaktivering av alla valda verktyg för likviditetshantering och de operativa och administrativa arrangemangen för användningen av ett sådant verktyg. Det val som avses i första och andra styckena och de detaljerade policyer och förfarandena för aktivering och avaktivering ska meddelas de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat.

Inlösen in natura enligt punkt 8 i bilaga V får endast aktiveras för att tillmötesgå en begäran om inlösen från professionella investerare och om inlösen in natura motsvarar en proportionell andel av AIF-fondens tillgångar.

Genom undantag från fjärde stycket i denna punkt behöver inlösen i form av in natura inte motsvara en proportionell andel av AIF-fondens tillgångar om AIF-fonden endast marknadsförs till professionella investerare, eller om syftet med AIF-fondens investeringsstrategi är att efterbilda sammansättningen av ett visst aktieindex eller index för skuldförbindelser och denna AIF-fond är en börshandlad fond enligt definitionen i artikel 4.1.46 i direktiv 2014/65/EU.

2c. AIF-förvaltare som förvaltar en öppen AIF-fond får, i AIF-fondens investerares intresse, tillfälligt senarelägga teckning, återköp och inlösen av AIF-fondens andelar eller aktier som avses i bilaga V punkt 1 eller, om dessa verktyg ingår i AIF-fondens fondbestämmelser eller bolagsordning, aktivera eller avaktivera andra verktyg för likviditetshantering som valts från punkterna 2–8 i bilaga V i enlighet med punkt 2b i denna artikel. AIF-förvaltaren får också, i AIF-investerarnas intresse, aktivera sidofickor enligt punkt 9 i bilaga V.

En AIF-förvaltare får endast använda sådant tillfälligt senareläggande av teckning, återköp och inlösen eller sidofickor som avses i första stycket i undantagsfall när omständigheterna så kräver, och då det är berättigat med hänsyn till AIF-fondens investerares intressen.

2d. En AIF-förvaltare ska utan dröjsmål underrätta de behöriga myndigheterna i sin hemmedlemsstat om följande:

a) När AIF-förvaltaren aktiverar eller avaktiverar det verktyg för likviditetshantering som avses i punkt 1 i bilaga V.

b) När AIF-förvaltaren aktiverar eller avaktiverar något av de verktyg för likviditetshantering som avses i punkterna 2–8 i bilaga V på ett sätt som inte ligger i linje med den normala affärsverksamheten enligt AIF-fondens fondbestämmelser eller bolagsordning.

En AIF-förvaltare ska inom rimlig tid innan den aktiverar eller avaktiverar det verktyg för likviditetshantering som avses i punkt 9 i bilaga V underrätta de behöriga myndigheterna i sin hemmedlemsstat om sådan aktivering eller avaktivering.

De behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat ska utan dröjsmål underrätta de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens värdmedlemsstat, Esma och, om det finns potentiella risker för det finansiella systemets stabilitet och integritet, Europeiska systemrisknämnden (ESRB), inrättad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1092/2010 (**), om alla anmälningar som har mottagits i enlighet med denna punkt. Esma ska ha befogenhet att dela den information som mottagits enligt denna punkt med de behöriga myndigheterna.

2e. Medlemsstaterna ska säkerställa att åtminstone de verktyg för likviditetshantering som anges i bilaga V finns tillgängliga för AIF-förvaltare som förvaltar öppna AIF-fonder.

2f. Esma ska utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn i syfte att fastställa de krav som långivande AIF-fonder ska uppfylla för att bibehålla en öppen struktur. Dessa krav ska omfatta ett sunt system för likviditetshantering, tillgången till likvida tillgångar och stresstester samt en lämplig inlösenpolicy med hänsyn till likviditetsprofilen för långivande AIF-fonder. Dessa krav ska också vederbörligen beakta de underliggande låneexponeringarna, den genomsnittliga återbetalningstiden för lånen och AIF-portföljernas övergripande fördelningsgrad och sammansättning.

2g. Esma ska utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn för att närmare fastställa egenskaperna hos de verktyg för likviditetshantering som anges i bilaga V.

Vid utarbetandet av dessa förslag till tekniska standarder för tillsyn ska Esma ta hänsyn till AIF-fondernas olika investeringsstrategier och underliggande tillgångar. Dessa standarder ska inte begränsa AIF-förvaltarnas möjlighet att använda lämpliga verktyg för likviditetshantering för alla tillgångsklasser, jurisdiktioner och marknadsförhållanden.

2h. Senast den 16 april 2025 ska Esma utarbeta riktlinjer för AIF-förvaltarnas val och kalibrering av verktyg för likviditetshantering för hantering av likviditetsrisker och för att minska riskerna för den finansiella stabiliteten. I dessa riktlinjer ska det klargöras att AIF-förvaltaren fortfarande har huvudansvaret för hanteringen av likviditetsrisker. De ska innehålla uppgifter om under vilka omständigheter de sidofickor som avses i punkt 9 i bilaga V kan aktiveras. De ska ge tillräcklig tid för anpassning innan de börjar tillämpas, särskilt för befintliga AIF-fonder.

2i. Esma ska överlämna de förslag till tekniska standarder för tillsyn som avses i punkterna 2f och 2g i denna artikel till kommissionen senast den 16 april 2025.

Kommissionen ges befogenhet att komplettera detta direktiv genom att anta de tekniska standarder för tillsyn som avses i punkterna 2f och 2g i enlighet med artiklarna 10–14 i förordning (EU) nr 1095/2010.

_____

(*) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1131 av den 14 juni 2017 om penningmarknadsfonder (EUT L 169, 30.6.2017, s. 8).

(**) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1092/2010 av den 24 november 2010 om makrotillsyn av det finansiella systemet på EU-nivå och om inrättande av en europeisk systemrisknämnd (EUT L 331, 15.12.2010, s. 1).”

9. Artikel 20 ska ändras på följande sätt:

a) I punkt 1 ska första stycket ändras på följande sätt:

i) De inledande orden ska ersättas med följande:

”AIF-förvaltare som avser att till tredje part delegera uppgiften att för deras räkning utföra en eller flera av de funktioner som avses i bilaga I eller de tjänster som avses i artikel 6.4 ska innan delegeringsarrangemangen träder i kraft underrätta de behöriga myndigheterna i sin hemmedlemsstat. Följande villkor ska vara uppfyllda:”

ii) Led f ska ersättas med följande:

”f) AIF-förvaltaren ska kunna visa att den till vilken funktioner har delegerats är kvalificerad och i stånd att utföra funktionerna och tillhandahålla tjänsterna i fråga, att den valts med all tillbörlig omsorg och att AIF-förvaltaren själv alltid effektivt kan övervaka de delegerade funktionerna i fråga, när som helst ge ytterligare instruktioner till den till vilken funktioner har delegerats och med omedelbar verkan återkalla delegeringen, om detta ligger i investerarnas intressen.”

b) Punkt 3 ska ersättas med följande:

”3. AIF-förvaltarens ansvar gentemot sina kunder, AIF-fonden och dess investerare ska inte påverkas av att AIF-förvaltaren har delegerat funktioner eller tjänster till tredje part, eller av en vidaredelegering. AIF-förvaltaren får inte delegera funktioner eller tjänster i en sådan omfattning att de i praktiken inte längre kan anses vara förvaltaren av AIF-fonden eller tillhandahållaren av de tjänster som avses i artikel 6.4 eller i en sådan omfattning att de blir brevlådeföretag.

3a. AIF-förvaltaren ska säkerställa att utförandet av de funktioner som avses i bilaga I och tillhandahållandet av de tjänster som avses i artikel 6.4 överensstämmer med detta direktiv. Den skyldigheten ska vara tillämplig oberoende av den regulatoriska statusen hos eller lokaliseringen för den till vilken funktioner har delegerats eller vidaredelegerats.”

c) I punkt 4 ska de inledande orden ersättas med följande:

”Den tredje parten får vidaredelegera någon av de funktioner eller tjänster som delegerats till den till en annan part under förutsättning att följande villkor är uppfyllda:”

d) Punkt 6 ska ersättas med följande:

”6. Om den till vilken funktioner har vidaredelegerats i sin tur delegerar någon av sina funktioner eller tjänster ska villkoren i punkt 4 gälla i tillämpliga delar.

6a. Om den marknadsföringsfunktion som avses i bilaga I punkt 2 b fullgörs av en eller flera distributörer som agerar för egen räkning och som marknadsför AIF-fonden i enlighet med direktiv 2014/65/EU eller genom försäkringsbaserade investeringsprodukter i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/97 (*), ska denna funktion, genom undantag från punkterna 1–6 i denna artikel, inte betraktas som en delegering som omfattas av kraven i punkterna 1–6 i denna artikel, oberoende av eventuella distributionsavtal mellan AIF-förvaltaren och distributören.

_____

(*) Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/97 av den 20 januari 2016 om försäkringsdistribution (EUT L 26, 2.2.2016, s. 19).”

10. Artikel 21 ska ändras på följande sätt:

a) Följande punkt ska införas:

”5a. Genom undantag från punkt 5 a får hemmedlemsstaten för en EU-baserad AIF-fond tillåta sina behöriga myndigheter att tillåta att ett institut som avses i punkt 3 första stycket a och som är etablerat i en annan medlemsstat utses till förvaringsinstitut, förutsatt att följande villkor är uppfyllda:

a) De behöriga myndigheterna har mottagit en motiverad begäran från AIF-förvaltaren om att tillåta att ett förvaringsinstitut som är etablerat i en annan medlemsstat utses och denna begäran visar att det i AIF-fondens hemmedlemsstat saknas förvaringsinstitutstjänster som effektivt kan tillgodose AIF-fondens behov med hänsyn till dess investeringsstrategi.

b) Det sammanlagda beloppet på den nationella marknaden för förvaringsinstitut i AIF-fondens hemmedlemsstat för tillgångar som anförtrotts för förvaring, enligt vad som avses i punkt 8 i denna artikel, för EU-baserade AIF-fonder som auktoriserats eller registrerats enligt tillämplig nationell rätt i enlighet med artikel 4.1 k i, och som förvaltas av en EU-baserad AIF-förvaltare överstiger inte 50 miljarder EUR eller motsvarande belopp i någon annan valuta.

Tillgångar som anförtrotts för förvaring av förvaringsinstitut som agerar enligt artikel 36.1 a och förvaringsinstitutens egna tillgångar ska inte beaktas vid fastställandet av huruvida villkoret i första stycket b i denna punkt är uppfyllt.

Även om de villkor som fastställs i första och andra styckena är uppfyllda, ska de behöriga myndigheterna tillåta att ett förvaringsinstitut som är etablerat i en annan medlemsstat utses först efter att de har gjort en bedömning från fall till fall av bristen på relevanta förvaringsinstitutstjänster i AIF-fondens hemmedlemsstat med beaktande av den AIF-fondens investeringsstrategi.

Om de behöriga myndigheterna tillåter att ett förvaringsinstitut som är etablerat i en annan medlemsstat utses, ska de underrätta Esma om detta.

Denna punkt ska inte påverka tillämpningen av övriga punkter i denna artikel, med undantag för punkt 5 a.”

b) Punkt 6 ska ändras på följande sätt:

i) I första punkten ska leden c och d ersättas med följande:

”c) Det tredjeland där förvaringsinstitutet är etablerat har inte identifierats som ett högrisktredjeland enligt artikel 9.2 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/849 (*).

d) De medlemsstater där andelarna eller aktierna i den icke EU-baserade AIF-fonden är avsedda att marknadsföras, och, i den mån de skiljer sig åt, AIF-förvaltarens hemmedlemsstat, har undertecknat ett avtal med det tredjeland där förvaringsinstitutet är etablerat som till fullo uppfyller de normer som fastställs i artikel 26 i OECD:s modellavtal för skatter på inkomst och förmögenhet och säkerställer ett effektivt utbyte av information i skatteärenden, inbegripet eventuella multilaterala skatteavtal, och det tredjelandet är inte omnämnt i bilaga I till rådets slutsatser om EU:s reviderade förteckning över icke samarbetsvilliga jurisdiktioner på skatteområdet.

(*) Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/849 av den 20 maj 2015 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt eller finansiering av terrorism, om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG och kommissionens direktiv 2006/70/EG (EUT L 141, 5.6.2015, s. 73).”

ii) Följande stycke ska införas efter första stycket:

"Genom undantag från de inledande orden i första stycket ska villkoren i leden c och d i det stycket tillämpas vid den tidpunkt då förvaringsinstitutet utses. Om ett tredjeland där ett förvaringsinstitut är etablerat identifieras som ett högrisktredjeland enligt artikel 9.2 i direktiv (EU) 2015/849, enligt vad som avses i första stycket c, eller läggs till i bilaga I till rådets slutsatser om EU:s reviderade förteckning över icke samarbetsvilliga jurisdiktioner på skatteområdet, enligt vad som avses i första stycket d, efter den tidpunkt då förvaringsinstitutet utses, ska ett nytt förvaringsinstitut utses inom en lämplig period, med vederbörlig hänsyn till investerarnas intressen. Den tidsperioden ska inte vara längre än två år."

c) Punkt 11 ska ändras på följande sätt:

i) I andra stycket ska led c ersättas med följande:

"c) Förvaringsinstitutet har handlat med vederbörlig skicklighet, aktsamhet och omsorg när det väljer och utser en tredje part till vilken det avser att delegera en del av sina uppgifter, utom när den tredje parten är en värdepapperscentral som agerar i egenskap av investerande värdepapperscentral enligt definitionen i den delegerade akt som antagits på grundval av artiklarna 29.3 och 48.10 i förordning (EU) nr 909/2014, och fortsätter att handla med all vederbörlig skicklighet, aktsamhet och omsorg vid den regelbundna översynen och fortlöpande kontrollen av varje tredje part till vilken en del av uppgifterna delegerats samt denna parts arrangemang avseende de uppgifter som den fått delegerade till sig."

ii) Femte stycket ska ersättas med följande:

"Vid tillämpning av denna artikel ska tillhandahållande av tjänster av en värdepapperscentral som agerar i egenskap av utgivande värdepapperscentral enligt definitionen i den delegerade akt som antagits enligt artiklarna 29.3 och 48.10 i förordning (EU) nr 909/2014 inte anses vara en delegering av förvaringsinstitutets depåförvaringsfunktioner. Vid tillämpningen av denna artikel ska tillhandahållande av tjänster av en värdepapperscentral som agerar i egenskap av en investerande värdepapperscentral enligt definitionen i den delegerade akten betraktas som en delegering av förvaringsinstitutets depåförvaringsfunktioner."

d) Punkt 16 ska ersättas med följande:

"16. Förvaringsinstitutet ska på begäran ge sina behöriga myndigheter, de behöriga myndigheterna för AIF-fonden och de behöriga myndigheterna för AIF-förvaltaren all information som det har fått vid utförandet av sina uppgifter.

När AIF-fondens eller AIF-förvaltarens behöriga myndigheter inte är förvaringsinstitutets myndigheter ska

a) förvaringsinstitutets behöriga myndigheter utan dröjsmål tillhandahålla AIF-fondens och AIF-förvaltarens behöriga myndigheter all information som är relevant för utövandet av dessa myndigheters tillsynsbefogenheter, och

b) AIF-fondens eller AIF-förvaltarens behöriga myndigheter ska utan dröjsmål tillhandahålla förvaringsinstitutets behöriga myndigheter all information som är relevant för dessa myndigheters utövande av sina tillsynsbefogenheter."

e) I punkt 17 ska led c ii ersättas med följande:

"ii) de villkor enligt vilka förvaringsinstitutet kan utöva sina depåförvaringsuppgifter för finansiella instrument som registrerats hos en värdepapperscentral, och"

11. Artikel 23 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 1 ska ändras på följande sätt:

i) Led a ska ersättas med följande:

"a) AIF-fondens namn, en beskrivning av AIF-fondens investeringsstrategi och mål, information om var eventuella master-AIF-fonder är etablerade och var de underliggande fonderna är etablerade om AIF-fonden är en fond-i-fond, en beskrivning av de typer av tillgångar som den får investera i, de tekniker den får använda samt en beskrivning av alla risker som är förenade med investeringen, av eventuella tillämpliga restriktioner för investeringarna, de förutsättningar under vilka AIF-fonden får använda finansiell hävstång, tillåtna typer av och källor till finansiell hävstång och därmed förenade risker, eventuella restriktioner som gäller för användning av finansiell hävstång och eventuella arrangemang avseende rätt att förfoga över säkerheter eller tillgångar samt den högsta nivå av finansiell hävstång som AIF-förvaltare har rätt att använda för en AIF-fonds räkning."

ii) Led h ska ersättas med följande:

"h) En beskrivning av AIF-fondens hantering av likviditetsrisker, däribland rätten till inlösen, under såväl normala som exceptionella omständigheter, av de gällande arrangemangen för investerares inlösen och av möjligheten till och villkoren för att använda verktyg för likviditetshantering som har valts enligt artikel 16.2b."

iii) Följande led ska införas:

"ia) En förteckning över avgifter och kostnader som AIF-förvaltaren står för i samband med AIF-fondens verksamhet och som direkt eller indirekt kommer att belasta AIF-fonden."

b) I punkt 4 ska följande led läggas till:

"d) Sammansättningen av portföljen med utgivna lån.

e) På årsbasis alla avgifter och kostnader som direkt eller indirekt bärs av investerare.

f) På årsbasis varje moderföretag, dotterföretag eller specialföretag som har använts i samband med AIF-fondens investeringar av AIF-förvaltaren eller för AIF-förvaltarens räkning."

c) Följande punkt ska läggas till:

"7. För att säkerställa den enhetliga tillämpningen av reglerna när det gäller AIF-fondens namn ska Esma senast den 16 april 2026 utarbeta riktlinjer för att specificera under vilka omständigheter AIF-fondens namn är oskäligt, otydligt eller vilseledande. Dessa riktlinjer ska ta hänsyn till relevant sektorsspecifik lagstiftning. Sektorsspecifik lagstiftning som fastställer standarder för fondernas namn eller marknadsföring av fonder har företräde framför dessa riktlinjer."

12. Artikel 24 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 1 ska ersättas med följande:

"1. En AIF-förvaltare ska regelbundet rapportera till de behöriga myndigheterna i sin hemmedlemsstat på vilka marknader och i vilka instrument den bedriver handel för de AIF-fonder den förvaltar.

AIF-förvaltaren ska, för var och en av de AIF-fonder de förvaltar, tillhandahålla information om de huvudsakliga instrument som den handlar med, de marknader där den är medlem eller bedriver aktiv handel och om exponeringarna och innehaven i varje AIF-fond. Denna information ska omfatta de identifieringskoder som är nödvändiga för att koppla de data som tillhandahålls om tillgångar, AIF-fonder och AIF-förvaltare med annan tillsynsinformation eller allmänt tillgängliga datakällor."

b) Punkt 2 ska ändras på följande sätt:

i) Leden c och d ska ersättas med följande:

"c) AIF-fondens aktuella riskprofil, inbegripet marknadsrisk, likviditetsrisk, motpartsrisk och andra risker, inbegripet operativa risker, och det totala finansiella hävstångsbelopp som AIF-fonden använder.

d) Information om delegeringsarrangemang för portföljförvaltnings- eller riskhanteringsfunktioner, särskilt

i) information om dem till vilka funktioner har delegerats, med angivande av deras namn och hemvist eller stadgeenliga säte eller filial, om de har några nära förbindelser med AIF-förvaltaren, huruvida de är auktoriserade eller reglerade enheter för kapitalförvaltning, deras tillsynsmyndighet, i förekommande fall, och inbegripet de identifieringskoder för dem till vilka funktioner har delegerats som är nödvändiga för att koppla den information som lämnats med annan tillsynsinformation eller allmänt tillgängliga datakällor,

ii) antal heltidsekvivalenter i personalresurser som AIF-förvaltaren sysselsätter för att utföra dagliga portföljförvaltnings- eller riskhanteringsuppgifter inom AIF-förvaltaren,

iii) en förteckning avseende och beskrivning av de verksamheter som rör portföljförvaltnings- och riskhanteringsfunktioner som har delegerats,

iv) om portföljförvaltningsfunktionen delegeras: belopp och procentandel av AIF-fondens tillgångar som omfattas av delegeringsarrangemang för portföljförvaltningsfunktionen,

v) antal heltidsekvivalenter i personalresurser som AIF-förvaltaren sysselsätter för att övervaka delegeringsarrangemangen,

vi) antal och datum för de regelbundna granskningar av vederbörlig skicklighet, aktsamhet och omsorg som AIF-förvaltaren utför för att övervaka den delegerade verksamheten, en förteckning över identifierade problem och, i förekommande fall, över de åtgärder som vidtagits för att lösa dessa problem samt det datum då dessa åtgärder ska ha genomförts,

vii) om det finns arrangemang för vidaredelegering, den information som krävs i leden i, iii och iv om dem till vilka funktioner har vidaredelegerats och verksamhet med anknytning till portföljförvaltning och riskhanteringsfunktioner som vidaredelegeras,

viii) datum då delegeringen och vidaredelegeringen inleds och löper ut."

ii) Följande led ska läggas till:

"f) Förteckningen över de medlemsstater där andelarna eller aktierna i AIF-fonden faktiskt marknadsförs av AIF-förvaltaren eller av en distributör som agerar för AIF-förvaltarens räkning."

c) I punkt 5 ska andra stycket ersättas med följande:

"Esma får, efter samråd med ESRB, under exceptionella omständigheter, och när detta krävs för att säkerställa det finansiella systemets stabilitet och integritet eller för att främja långsiktig hållbar tillväxt, begära att de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat inför ytterligare rapporteringskrav."

d) Följande punkter ska införas:

"5a. Esma ska utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn med närmare uppgifter om följande

a) de närmare uppgifterna i den information som ska rapporteras i enlighet med punkt 1 och punkt 2 a, b, c, e och f,

b) lämplig standardiseringsnivå för den information som ska rapporteras i enlighet med punkt 2 d,

c) frekvens och tidpunkt för rapporteringen.

Vid utarbetandet av de förslag till tekniska standarder för tillsyn som avses i första stycket b ska Esma inte införa ytterligare rapporteringsskyldigheter utöver dem som anges i punkt 2 d.

Vid utarbetandet av de förslag till tekniska standarder för tillsyn som avses i första stycket a och b ska Esma beakta andra rapporteringskrav som AIF-förvaltarna omfattas av, internationell utveckling och internationella standarder samt slutsatserna i den rapport som utfärdats i enlighet med artikel 69-a.2.

Esma ska lägga fram dessa förslag till tekniska standarder för tillsyn för kommissionen senast den 16 april 2027.

Kommissionen ges befogenhet att komplettera detta direktiv genom att anta de tekniska standarder för tillsyn som avses i första stycket i enlighet med artiklarna 10–14 i förordning (EU) nr 1095/2010.

5b. Esma ska utarbeta förslag till tekniska standarder för genomförande med närmare uppgifter om

a) format och datastandarder för de rapporter som avses i punkterna 1 och 2,

b) de identifieringskoder som är nödvändiga för att koppla samman uppgifterna om tillgångar, AIF-förvaltare och AIF-fonder i de rapporter som avses i punkterna 1 och 2 med annan tillsynsinformation eller allmänt tillgängliga datakällor,

c) metoderna och arrangemangen för inlämning av de rapporter som avses i punkterna 1 och 2 i denna artikel, inbegripet metoder och arrangemang för att standardisera data och effektivisera utbyte och användning av data som redan rapporterats enligt unionens rapporteringsramar av en relevant behörig myndighet, på unionsnivå eller på nationell nivå, med beaktande av slutsatserna i den rapport som utfärdats i enlighet med artikel 69-a.2,

d) mallen, inklusive de ytterligare minimirapporteringskrav, som AIF-förvaltare ska använda under exceptionella omständigheter enligt punkt 5 andra stycket.

Esma ska lägga fram dessa förslag till tekniska standarder för tillsyn för kommissionen senast den 16 april 2027.

Kommissionen ges befogenhet att anta de tekniska genomförandestandarder som avses i första stycket i enlighet med artikel 15 i förordning (EU) nr 1095/2010."

e) Punkt 6 ska ersättas med följande:

"6. Kommissionen ska anta delegerade akter i enlighet med artikel 56 och med förbehåll för villkoren i artiklarna 57 och 58 för att komplettera detta direktiv genom att ange när finansiell hävstång ska anses ha använts i betydande omfattning vid tillämpningen av punkt 4 i den här artikeln."

13. I artikel 25 ska punkt 2 ersättas med följande:

"2. De behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat ska säkerställa att all information som samlas in enligt artikel 24 om alla AIF-förvaltare som står under deras tillsyn samt den information som samlas in enligt artikel 7 görs tillgänglig för andra relevanta behöriga myndigheter, Esma, EBA, Europeiska tillsynsmyndigheten (Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten), inrättad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1094/2010 (*) (*de europeiska tillsynsmyndigheterna* eller *ESA-myndigheterna*) och ESRB, närhelst det är nödvändigt för att de ska kunna utföra sina uppgifter, genom förfarandena i artikel 50.

De behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat ska säkerställa att all information som samlas in enligt artikel 24 om alla AIF-förvaltare som står under deras tillsyn görs tillgänglig, endast för statistiska ändamål, för ECBS genom förfarandena i artikel 50.

De behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat ska utan dröjsmål lämna information genom förfarandena i artikel 50, och bilateralt till de behöriga myndigheterna i andra direkt berörda medlemsstater, om en AIF-förvaltare under deras ansvar eller en AIF-fond som förvaltas av den AIF-förvaltaren skulle kunna utgöra en betydande källa till motpartsrisk för ett kreditinstitut eller andra systemviktiga institut i andra medlemsstater eller stabiliteten i det finansiella systemet i en annan medlemsstat.

(*) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1094/2010 av den 24 november 2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/79/EG (EUT L 331, 15.12.2010, s. 48)."

14. I artikel 35.2 ska leden b och c ersättas med följande:

"b) Det tredjeland där den icke EU-baserade AIF-fonden är etablerad har inte identifierats som ett högrisktredjeland enligt artikel 9.2 i direktiv (EU) 2015/849.

c) Det tredjeland där den icke EU-baserade AIF-fonden är etablerad har undertecknat ett avtal med den auktoriserade AIF-förvaltarens hemmedlemsstat och med varje annan medlemsstat där andelarna eller aktierna i den icke EU-baserade AIF-fonden är avsedda att marknadsföras, som till fullo uppfyller de normer som fastställs i artikel 26 i OECD:s modellavtal för skatter på inkomst och förmögenhet och säkerställer ett effektivt informationsutbyte i skatteärenden, inbegripet eventuella multilaterala skatteavtal, och det tredjelandet omnämns inte i bilaga I till rådets slutsatser om EU:s reviderade förteckning över icke samarbetsvilliga jurisdiktioner på skatteområdet."

15. Artikel 36.1 ska ändras på följande sätt:

a) Led c ska ersättas med följande:

"c) Det tredjeland där den icke EU-baserade AIF-fonden är etablerad har inte identifierats som ett högrisktredjeland enligt artikel 9.2 i direktiv (EU) 2015/849.

d) Det tredjeland där den icke EU-baserade AIF-fonden är etablerad har undertecknat ett avtal med den auktoriserade AIF-förvaltarens hemmedlemsstat och med varje annan medlemsstat där andelarna eller aktierna i den icke EU-baserade AIF-fonden är avsedda att marknadsföras, som till fullo uppfyller de normer som fastställs i artikel 26 i OECD:s modellavtal för skatter på inkomst och förmögenhet och säkerställer ett effektivt informationsutbyte i skatteärenden, inbegripet eventuella multilaterala skatteavtal, och det tredjelandet omnämns inte i bilaga I till rådets slutsatser om EU:s reviderade förteckning över icke samarbetsvilliga jurisdiktioner på skatteområdet."

16. I artikel 37 ska punkt 7 ändras på följande sätt:

a) I första stycket ska leden e och f ersättas med följande:

"e) Det tredjeland där den icke EU-baserade AIF-förvaltaren är etablerad har inte identifierats som ett högrisktredjeland enligt artikel 9.2 i direktiv (EU) 2015/849.

f) Det tredjeland där den icke EU-baserade AIF-förvaltaren är etablerad har undertecknat ett avtal med referensmedlemsstaten som till fullo uppfyller kraven i artikel 26 i OECD:s modellavtal för skatter på inkomst och förmögenhet och säkerställer ett effektivt informationsutbyte i skatteärenden, inbegripet eventuella multilaterala skatteavtal, och det tredjelandet omnämns inte i bilaga I till rådets slutsatser om EU:s reviderade förteckning över icke samarbetsvilliga jurisdiktioner på skatteområdet."

b) Följande stycke ska läggas till:

"Om ett tredjeland där en icke EU-baserad AIF-förvaltare är etablerad identifieras som ett högrisktredjeland enligt artikel 9.2 i direktiv (EU) 2015/849, enligt vad som avses i första stycket e, eller läggs till i bilaga I till rådets slutsatser om EU:s reviderade förteckning över icke samarbetsvilliga jurisdiktioner på skatteområdet, enligt vad som avses i första stycket f, efter tidpunkten för auktorisationen av den icke EU-baserade AIF-förvaltaren, ska den icke EU-baserade AIF-förvaltaren inom en rimlig tidsperiod vidta de åtgärder som är nödvändiga för att korrigera situationen, med respekt för de AIF-fonder den förvaltar, och med vederbörlig hänsyn till investerarnas intressen. Den tidsperioden ska inte vara längre än två år."

17. I artikel 40.2 första stycket ska leden b och c ersättas med följande:

"b) Det tredjeland där den icke EU-baserade AIF-fonden är etablerad har inte identifierats som ett högrisktredjeland enligt artikel 9.2 i direktiv (EU) 2015/849.

c) Det tredjeland där den icke EU-baserade AIF-fonden är etablerad har undertecknat ett avtal med referensmedlemsstaten och med varje annan medlemsstat där andelarna eller aktierna i den icke EU-baserade AIF-fonden är avsedda att marknadsföras, som helt uppfyller de normer som fastställs i artikel 26 i OECD:s modellavtal för skatter på inkomst och förmögenhet och säkerställer ett effektivt informationsutbyte i skatteärenden, inbegripet eventuella multilaterala skatteavtal, och det tredjelandet omnämns inte i bilaga I till rådets slutsatser om EU:s reviderade förteckning över icke samarbetsvilliga jurisdiktioner på skatteområdet."

18. I artikel 42.1 första stycket ska led c ersättas med följande:

"c) Det tredjeland där den icke EU-baserade AIF-förvaltaren eller den icke EU-baserade AIF-fonden är etablerad har inte identifierats som ett högrisktredjeland enligt artikel 9.2 i direktiv (EU) 2015/849.

d) Det tredjeland där den icke EU-baserade AIF-förvaltaren eller den icke EU-baserade AIF-fonden är etablerad har undertecknat ett avtal med den medlemsstat där andelarna eller aktierna i den icke EU-baserade AIF-fonden är avsedda att marknadsföras, som helt uppfyller de normer som fastställs i artikel 26 i OECD:s modellavtal för skatter på inkomst och förmögenhet och säkerställer ett effektivt informationsutbyte i skatteärenden, inbegripet eventuella multilaterala skatteavtal, och det tredjelandet omnämns inte i bilaga I till rådets slutsatser om EU:s reviderade förteckning över icke samarbetsvilliga jurisdiktioner på skatteområdet."

19. I artikel 43 ska följande punkt läggas till:

"3. Medlemsstaterna ska säkerställa att en auktoriserad EU-baserad AIF-förvaltare kan marknadsföra andelar eller aktier i en EU-baserad AIF-fond som till övervägande del investerar i aktier i ett visst företag, till anställda i det företaget eller i dess anknutna enheter inom ramen för program för anställdas sparande eller program för anställdas andelsägande, på nationell eller gränsöverskridande basis.

Om en sådan AIF-fond marknadsförs till anställda över gränserna får den medlemsstat där marknadsföringen äger rum inte införa några krav utöver dem som är tillämpliga i AIF-fondens hemmedlemsstat."

20. I artikel 46.2 ska led j ersättas med följande:

”j) i andelsägarnas intresse, under exceptionella omständigheter och efter samråd med AIF-förvaltaren, begära att AIF-förvaltare aktiverar eller avaktiverar det verktyg för likviditetshantering som avses i bilaga V punkt 1, om det finns risker för investerarskydd eller finansiell stabilitet som, på ett rimligt och balanserat sätt, gör en sådan aktivering eller avaktivering nödvändig.”

21. Artikel 47 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 2 ska ersättas med följande:

”2. Tystnadsplikt ska gälla alla personer som arbetar eller har arbetat för Esma, för de behöriga myndigheterna eller för personer till vilka Esma har delegerat uppgifter, inbegripet av Esma anlitade revisorer och sakkunniga. Information som omfattas av tystnadsplikt får inte lämnas ut till annan person eller myndighet, utom när så krävs i samband med rättsliga förfaranden eller för fall som omfattas av skatterätt.”

b) Punkt 3 ska ersättas med följande:

”3. All information som utbyts enligt detta direktiv mellan de behöriga myndigheterna, ESA-myndigheterna och ESRB ska anses omfattas av tystnadsplikt, utom om

a) Esma eller den berörda behöriga myndigheten eller annan berörd myndighet eller annat berört organ när informationen lämnas anger att informationen får lämnas ut,

b) ett sådant utlämnande är nödvändigt i samband med rättsliga förfaranden, eller

c) den information som lämnas används i en sammanfattning eller i en sammanställd form där enskilda finansmarknadsaktörer inte kan identifieras.

Punkt 2 och första stycket i denna punkt ska inte hindra utbyte av information mellan behöriga myndigheter och skattemyndigheter som är belägna i samma medlemsstat. När informationen ursprungligen kommer från en annan medlemsstat får den inte lämnas vidare i enlighet med första meningen i detta stycke utan uttryckligt medgivande från de behöriga myndigheter som har lämnat ut den.”.

c) I punkt 4 ska följande led läggas till:

”d) I investerarnas intresse, under exceptionella omständigheter och efter samråd med AIF-förvaltaren, kräva att icke EU-baserade AIF-förvaltare som i unionen marknadsför AIF-fonder som de förvaltar eller EU-baserade AIF-förvaltare som förvaltar icke EU-baserade AIF-fonder ska aktivera eller avaktivera det verktyg för likviditetshantering som avses i bilaga V punkt 1, om det finns risker för investerarskydd eller finansiell stabilitet som, på ett rimligt och balanserat sätt, gör en sådan aktivering eller avaktivering nödvändig.”

22. Artikel 50 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 5 ska ersättas med följande:

”5. Om de behöriga myndigheterna i en medlemsstat har rimliga skäl att misstänka att AIF-förvaltare som inte står under dessa behöriga myndigheters tillsyn utför eller har utfört handlingar som strider mot detta direktiv ska de på ett så detaljerat sätt som möjligt underrätta Esma och de behöriga myndigheterna i den berörda AIF-förvaltarens hem- och värdmedlemsstater om detta. De behöriga myndigheter som mottagit underrättelsen ska vidta lämpliga åtgärder och underrätta Esma och de behöriga myndigheter som lämnat underrättelsen om resultatet av åtgärderna och, i den utsträckning det är möjligt, om viktiga händelser under ärendets gång. Denna punkt ska inte påverka befogenheterna för den behöriga myndighet som har lämnat underrättelsen.

5a. När de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat utövar befogenheter enligt artikel 46.2 j ska de underrätta de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens värdmedlemsstat, Esma och, om det finns potentiella risker för det finansiella systemets stabilitet och integritet, ESRB.

5b. De behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens värdmedlemsstat får begära att de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat utövar de befogenheter som anges i artikel 46.2 j, med angivande av skälen till begäran och underrättelsen till Esma och, om det finns potentiella risker för det finansiella systemets stabilitet och integritet, ESRB.

5c. Om de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat inte samtycker till den begäran som avses i punkt 5b ska de underrätta de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens värdmedlemsstat, Esma och, om ESRB underrättades om denna begäran enligt punkt 5b, ESRB om detta och ange skälen till detta.

5d. På grundval av den information som mottagits enligt punkterna 5b och 5c ska Esma utan onödigt dröjsmål avge ett yttrande till de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat om utövandet av de befogenheter som anges i artikel 46.2 j. Esma ska vidarebefordra detta yttrande till de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens värdmedlemsstat.

5e. Om de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat inte agerar i enlighet med Esmas yttrande som avses i punkt 5d, eller inte har för avsikt att följa det yttrandet, ska de underrätta Esma och de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens värdmedlemsstat och ange skälen till att de inte följer eller avser att följa dess yttrande. Esma får offentliggöra att de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat inte följer eller avser att följa dess yttrande, tillsammans med de skäl som dessa behöriga myndigheter anger för underlåtenheten eller avsikten att inte följa det, om det föreligger ett allvarligt hot mot investerarskyddet, mot finansmarknadernas korrekta funktion och integritet eller för stabiliteten i hela eller delar av det finansiella systemet i unionen, och såvida inte ett sådant offentliggörande står i strid med AIF-fondens andelsägares eller aktieägares eller allmänhetens legitima intressen. Esma ska analysera om fördelarna med ett offentliggörande skulle uppväga förstärkningen av de hot mot investerarskyddet, mot finansmarknadernas korrekta funktion och integritet eller mot stabiliteten i hela eller delar av unionens finansiella system som följer med offentliggörandet och ska i förväg underrätta de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat om ett sådant offentliggörande.

5f. De behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens värdmedlemsstat får i de fall då de har rimliga skäl till detta begära att de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat utan dröjsmål utövar de befogenheter som anges i artikel 46.2, utom led j i den punkten, med angivande av skälen till deras begäran på ett så detaljerat sätt som möjligt och underrätta Esma och, om det finns potentiella risker för det finansiella systemets stabilitet och integritet, ESRB.

De behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat ska utan onödigt dröjsmål underrätta de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens värdmedlemsstat, Esma och, om det finns potentiella risker för det finansiella systemets stabilitet och integritet, ESRB om de befogenheter som utövats och om deras slutsatser.

5g. När en medlemsstat har tillämpat det undantag i artikel 21.5a som gör det möjligt att tillåta att ett förvaringsinstitut som är etablerat i en annan medlemsstat utses till förvaringsinstitut, och om de behöriga myndigheterna i en AIF-fonds hemmedlemsstat eller, om AIF-fonden inte är reglerad, de behöriga myndigheterna i den AIF-förvaltares hemmedlemsstat som förvaltar AIF-fonden, har rimliga skäl att misstänka att handlingar som strider mot detta direktiv utförs eller har utförts av ett förvaringsinstitut som inte omfattas av dessa behöriga myndigheters tillsyn, ska dessa behöriga myndigheter utan dröjsmål underrätta Esma och det berörda förvaringsinstitutets behöriga myndigheter om detta på ett så specifikt sätt som möjligt. De behöriga myndigheter som mottagit underrättelsen ska vidta lämpliga åtgärder och ska underrätta Esma och de behöriga myndigheter som lämnat underrättelsen om resultatet av åtgärderna. Denna punkt ska inte påverka befogenheterna för de behöriga myndigheter som har lämnat underrättelsen.

5h. Esma får begära att de behöriga myndigheterna, utan onödigt dröjsmål, lämnar förklaringar till Esma i särskilda fall som utgör ett allvarligt hot mot investerarskyddet, mot finansmarknadernas korrekta funktion och integritet eller mot stabiliteten i hela eller delar av det finansiella systemet i unionen."

b) I punkt 6 ska första stycket ersättas med följande:

"För att säkerställa en enhetlig tillämpning av detta direktivs bestämmelser om informationsutbyte får Esma utarbeta förslag till tekniska standarder för genomförande i syfte att fastställa förfarandena för utbyte av information mellan relevanta behöriga myndigheter, ESA-myndigheterna, ESRB och ECBS-medlemmar, med förbehåll för tillämpliga bestämmelser i detta direktiv."

c) Följande punkt ska läggas till:

”7. Senast den 16 april 2026 ska Esma utarbeta riktlinjer som vägleder de behöriga myndigheterna i deras utövande av de befogenheter som anges i artikel 46.2 j och uppgifter om de situationer som kan leda till att de begäranden som avses i punkterna 5b och 5f läggs fram. Vid utarbetandet av dessa riktlinjer ska Esma beakta de potentiella konsekvenserna av sådana tillsynsinsatser med tanke på investerarskyddet och den finansiella stabiliteten i en annan medlemsstat eller i unionen. I dessa riktlinjer ska det klargöras att AIF-förvaltaren fortfarande har huvudansvaret för hanteringen av likviditetsrisker.”

23. Artikel 60 ska ersättas med följande:

”*Artikel 60*

Skyldighet att lämna uppgifter om undantag

Om en medlemsstat utnyttjar undantag eller valmöjligheter som föreskrivs i artikel 6, 9, 15.4g, 21, 22, 28 eller 43 ska den underrätta kommissionen om detta samt om alla senare ändringar. Kommissionen ska offentliggöra informationen på en webbplats eller på annat sätt som ger lätt åtkomst.”

24. Artikel 61 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 5 ska utgå.

b) Följande punkt ska läggas till:

”6. AIF-förvaltare som förvaltar AIF-fonder som ger ut lån och som bildades före den 15 april 2024 ska anses uppfylla kraven i artiklarna 15.4a–15.4d och 16.2a till och med den 16 april 2029.

Fram till den 16 april 2029, om det nominella värdet av de lån som ges ut av en AIF-fond till en enskild låntagare, eller en AIF-fonds finansiella hävstång, överstiger de gränser som avses i artikel 15.4a respektive 15.4b, får AIF-förvaltare som förvaltar dessa AIF-fonder inte öka det värdet eller den finansiella hävstången. Om det nominella värdet av de lån som givits ut av en AIF-fond till en enskild låntagare, eller en AIF-fonds finansiella hävstång, ligger under de gränser som avses i artikel 15.4a respektive 15.4b, får AIF-förvaltare som förvaltar dessa AIF-fonder inte öka detta värde eller denna finansiella hävstång över dessa gränser.

AIF-förvaltare som förvaltar AIF-fonder som ger ut lån som bildades före den 15 april 2024 och som inte anskaffar ytterligare kapital efter den 15 april 2024 ska anses uppfylla kraven i artiklarna 15.4a–15.4d och 16.2a med avseende på dessa AIF-fonder.

Trots vad som sägs i första, andra och tredje styckena i denna punkt får en AIF-förvaltare som förvaltar AIF-fonder som ger ut lån och som bildades före den 15 april 2024 välja att omfattas av artiklarna 15.4a–15.4d och 16.2a, förutsatt att de behöriga myndigheterna i AIF-förvaltarens hemmedlemsstat underrättas om detta.

Om AIF-fonder ger ut lån före den 15 april 2024 får AIF-förvaltare fortsätta att förvalta sådana AIF-fonder utan att följa artikel 15.3 d, 15.4e, 15.4f, 15.4g, 15.4h och 15.4i med avseende på dessa lån.”

25. Följande artikel ska införas:

”*Artikel 69-a*

Annan översyn

1. Senast den 16 april 2029 och efter rapporten från Esma i enlighet med artikel 7.8 ska kommissionen inleda en översyn av hur bestämmelserna i detta direktiv fungerar och av erfarenheterna från tillämpningen av dem. Översynen ska omfatta en bedömning av följande aspekter:

a) Inverkan på den finansiella stabiliteten av AIF-förvaltarnas tillgång till och aktivering av verktyg för likviditetshantering.

b) Effektiviteten hos kraven på auktorisation för AIF-förvaltare i artiklarna 7 och 8 avseende den ordning för delegering som fastställs i artikel 20 i detta direktiv, i synnerhet när det gäller att förhindra skapandet av brevlådeföretag i unionen.

c) Lämpligheten i de krav som är tillämpliga på AIF-förvaltare som förvaltar AIF-fonder som ger ut lån enligt artiklarna 15, 16.2a och 16.2f.

d) Tillämpningen av det undantag enligt artikel 21.5a som gör det möjligt att utse ett förvaringsinstitut som är etablerat i en annan medlemsstat och de potentiella fördelarna och riskerna, inbegripet inverkan på investerarskyddet, den finansiella stabiliteten, tillsynens effektivitet och tillgången till valmöjligheter på marknaden, av att ändra tillämpningsområdet för det undantaget, i linje med målen för kapitalmarknadsunionen.

e) Lämpligheten i de krav som är tillämpliga på AIF-förvaltare som förvaltar en AIF-fond på initiativ av en tredje part i enlighet med artikel 14.2a och behovet av ytterligare skyddsåtgärder för att förhindra att dessa krav kringgås, särskilt huruvida bestämmelserna i detta direktiv om intressekonflikter är effektiva och lämpliga för att identifiera, hantera, övervaka och, i tillämpliga fall, informera om intressekonflikter som uppstår till följd av förhållandet mellan AIF-förvaltaren och den initiativtagande tredje parten.

f) Lämpligheten och inverkan på investerarskyddet av att minst en icke verkställande eller oberoende ledamot utses i AIF-förvaltarens ledningsorgan, om AIF-förvaltaren förvaltar AIF-fonder som marknadsförs till icke-professionella investerare.

2. Senast den 16 april 2026 ska Esma till kommissionen överlämna en rapport om utvecklingen av den integrerade insamlingen av tillsynsuppgifter, som ska inriktas på lösningar för att

a) minska dubbleringar och bristande överensstämmelse mellan rapporteringsramarna inom kapitalförvaltningssektorn och andra delar av finanssektorn, och

b) förbättra standardisering av data och effektivisera utbyte och användning av data som redan rapporterats enligt unionens rapporteringsramar av en relevant behörig myndighet, på unionsnivå eller på nationell nivå.

3. Esma ska utarbeta den rapport som avses i punkt 2 i nära samarbete med Europeiska centralbanken, övriga ESA-myndigheter och de behöriga myndigheterna.

4. Efter den översyn som avses i punkt 1, och efter samråd med Esma, ska kommissionen överlämna en rapport till Europaparlamentet och rådet med en redogörelse för slutsatserna av denna översyn."

26. Bilaga I ska ändras i enlighet med bilaga I till det här direktivet.

27. Texten som anges i bilaga II i detta direktiv ska läggas till som bilaga V.

Artikel 2

Ändringar av direktiv 2009/65/EG

Direktiv 2009/65/EG ska ändras på följande sätt:

1. I artikel 2.1 ska följande led läggas till:

"u) *värdepapperscentral*: en värdepapperscentral enligt definitionen i artikel 2.1.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 909/2014 (*).

(*) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 909/2014 av den 23 juli 2014 om förbättrad värdepappersavveckling i Europeiska unionen och om värdepapperscentraler samt ändring av direktiv 98/26/EG och 2014/65/EU och förordning (EU) nr 236/2012 (EUT L 257, 28.8.2014, s. 1)."

2. Artikel 6 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 3 ska ändras på följande sätt:

i) I första stycket b ska följande led läggas till:

"iii) Mottagande och vidarebefordran av order avseende finansiella instrument.

iv) Varje annan funktion eller verksamhet som redan tillhandahålls av förvaltningsbolaget med avseende på ett fondföretag som det förvaltar i enlighet med denna artikel, eller i fråga om tjänster som den tillhandahåller i enlighet med denna punkt, förutsatt att eventuella intressekonflikter som uppstår genom tillhandahållandet av den funktionen eller verksamheten till andra parter hanteras på lämpligt sätt."

ii) I första stycket ska följande led läggas till:

"c) Administration av referensvärden i enlighet med förordning (EU) 2016/1011."

iii) Andra stycket ska ersättas med följande:

"Förvaltningsbolag ska inte auktoriseras enligt detta direktiv för att tillhandahålla endast de tjänster som avses i denna punkt. Förvaltningsbolag ska inte tillåtas att tillhandahålla de tjänster som avses i första stycket c och som används i det fondföretag som de förvaltar."

b) Punkt 4 ska ersättas med följande:

"4. Artikel 15, artikel 16 med undantag för punkt 5 första stycket, och artiklarna 23, 24 och 25 i direktiv 2014/65/EU ska tillämpas när de tjänster som avses i punkt 3 a och b i den här artikeln tillhandahålls av förvaltningsbolag."

3. Artikel 7 ska ändras på följande sätt:

a) I punkt 1 ska första stycket ändras på följande sätt:

i) Leden b och c ska ersättas med följande:

"b) De personer som i praktiken leder verksamheten i förvaltningsbolaget ska ha erforderligt gott anseende och tillräcklig erfarenhet, även i fråga om den typ av fondföretag som förvaltningsbolaget förvaltar; namnen på dessa personer samt namnen på var och en som efterträder dem ska utan dröjsmål meddelas de behöriga myndigheterna och förvaltningsbolagets verksamhetsinriktning ska beslutas av minst två fysiska personer som uppfyller sådana villkor och som antingen är heltidsanställda av det förvaltningsbolaget eller är verkställande ledamöter eller ledamöter av förvaltningsbolagets ledningsorgan som har åtagit sig att på heltid leda verksamheten i det förvaltningsbolaget och som har sin hemvist i unionen.

c) Ansökan om auktorisation ska åtföljas av en verksamhetsplan, som minst ska omfatta förvaltningsbolagets organisationsstruktur, med angivande av de mänskliga och tekniska resurser som kommer att användas för att leda förvaltningsbolagets verksamhet, och information om de personer som i praktiken leder verksamheten i förvaltningsbolaget, inbegripet

i) en beskrivning av dessa personers roll, titel och senioritet,

ii) en beskrivning av dessa personers rapporteringslinjer och ansvarsområden inom och utanför förvaltningsbolaget,

iii) en översikt över den tid som var och en av dessa personer ägnar åt varje ansvarsområde,

iv) uppgifter om hur förvaltningsbolaget avser att fullgöra sina skyldigheter enligt detta direktiv och sina skyldigheter enligt artiklarna 3.1, 6.1 a och 13.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/2088 (*) samt en detaljerad beskrivning av de lämpliga mänskliga och tekniska resurser som förvaltningsbolaget ska använda för det ändamålet.

(*) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/2088 av den 27 november 2019 om hållbarhetsrelaterade upplysningar som ska lämnas inom den finansiella tjänstesektorn (EUT L 317, 9.12.2019, s. 1)."

ii) Följande led ska läggas till:

”e) Information ska ges av förvaltningsbolaget om arrangemang för att till tredje part delegera och vidaredelegera funktioner i enlighet med artikel 13 som åtminstone omfattar följande:

i) Förvaltningsbolagets officiella namn och relevanta identifieringskod.

ii) För var och en av dem till vilka funktioner har delegerats

— dess officiella namn och relevanta identifieringskod,

— den jurisdiktion där den är etablerad, och

— i förekommande fall, dess tillsynsmyndighet.

iii) En detaljerad beskrivning av förvaltningsbolagets mänskliga och tekniska resurser för att

— utföra dagliga portföljförvaltnings- eller riskhanteringsuppgifter inom förvaltningsbolaget och

— övervaka den delegerade verksamheten.

iv) För vart och ett av de fondföretag som det förvaltar eller avser att förvalta

— en kort beskrivning av den delegerade portföljförvaltningsfunktionen, inbegripet huruvida sådan delegering utgör en partiell eller fullständig delegering, och

— en kort beskrivning av den delegerade riskhanteringsfunktionen, inbegripet huruvida sådan delegering innebär en partiell eller fullständig delegering.

v) En beskrivning av de regelbundna åtgärder för vederbörlig skicklighet, aktsamhet och omsorg som förvaltningsbolaget ska vidta för att övervaka den delegerade verksamheten.”

b) Följande punkt ska läggas till:

”7. Medlemsstaterna ska kräva att förvaltningsbolag, innan de genomför någon ändring, underrättar de behöriga myndigheterna i sina hemmedlemsstater om alla väsentliga förändringar av villkoren för beviljandet av den ursprungliga auktorisationen, särskilt väsentliga ändringar av den information som de lämnat i enlighet med denna artikel.”

4. Artikel 13 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 1 ska ändras på följande sätt:

i) De inledande orden ska ersättas med följande:

”Förvaltningsbolag som avser att till tredje part delegera uppgiften att för deras räkning utföra en eller flera av de funktioner som avses i bilaga II eller av de tjänster som avses i artikel 6.3 ska underrätta de behöriga myndigheterna i sin hemmedlemsstat innan delegeringsarrangemangen träder i kraft. Följande villkor ska vara uppfyllda:”

ii) Led b ska ersättas med följande:

”b) Uppdraget får inte hindra en effektiv tillsyn över förvaltningsbolaget och i synnerhet inte hindra förvaltningsbolaget från att handla eller fondföretaget från att förvaltas i sina investerares och kunders bästa intresse.”

iii) Leden g, h och i ska ersättas med följande:

”g) Uppdraget får inte hindra de personer som leder verksamheten i förvaltningsbolaget att när som helst ge det företag till vilket funktioner eller tillhandahållande av tjänster delegerats ytterligare anvisningar eller att återkalla uppdraget med omedelbar verkan om att göra detta ligger i investerarnas och kundernas intresse.

h) Det företag till vilket funktioner eller tillhandahållande av tjänster ska delegeras ska ha tillräcklig sakkunskap och kompetens med hänsyn till de delegerade funktionernas art eller till utförandet av tjänsterna i fråga.

i) De tjänster och funktioner som förvaltningsbolaget får delegera i enlighet med denna artikel ska anges i fondföretagets prospekt.

j) Förvaltningsbolaget måste på objektiva grunder kunna motivera hela sin delegeringsstruktur.”

b) Punkt 2 ska ersättas med följande:

”2. Förvaltningsbolagets eller förvaringsinstitutets ansvar får inte påverkas av att förvaltningsbolaget delegerat funktioner eller tjänster till en tredje part. Förvaltningsbolaget får inte delegera funktioner eller tjänster i en sådan omfattning att det i praktiken inte längre kan anses vara fondföretagets förvaltare eller tillhandahållaren av de tjänster som avses i artikel 6.3 eller i en sådan omfattning att det blir brevlådeföretag.

3. Om den marknadsföringsfunktion som avses i bilaga II tredje strecksatsen fullgörs av en eller flera distributörer som agerar för deras räkning och som marknadsför fondföretaget enligt direktiv 2014/65/EU eller genom försäkringsbaserade investeringsprodukter i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/97 (*), ska denna funktion, genom undantag från punkterna 1 och 2 i denna artikel, inte betraktas som en delegering som omfattas av kraven i punkterna 1 och 2 i denna artikel, oberoende av eventuella distributionsavtal mellan förvaltningsbolaget och distributören.

4. Förvaltningsbolaget ska säkerställa att utförandet av de funktioner som avses i bilaga II och tillhandahållandet av de tjänster som avses i artikel 6.3 överensstämmer med detta direktiv. Denna skyldighet ska tillämpas oberoende av den regulatoriska statusen hos eller lokaliseringen för den till vilken funktioner har delegerats eller vidaredelegerats.

5. Kommissionen ska, genom delegerade akter i enlighet med artikel 112a, anta bestämmelser för att ange följande:

a) Villkoren för att uppfylla kraven i punkt 1.

b) De villkor enligt vilka förvaltningsbolaget anses ha delegerat sina funktioner i så stor utsträckning att det blir ett brevlådeföretag och inte längre kan anses vara fondföretagets förvaltare eller tillhandahållaren av de tjänster som avses i artikel 6.3, enligt punkt 2.

6. Senast den 16 april 2029 ska Esma förse Europaparlamentet, rådet och kommissionen med en rapport som innehåller en analys av marknadspraxis när det gäller delegering och efterlevnad av artikel 7 och av punkterna 1–5 i denna artikel, på grundval av bland annat de uppgifter som rapporterats till de behöriga myndigheterna i enlighet med artikel 20a.2 d och utövandet av Esmas tillsynskonvergensbefogenheter. Den rapporten ska också innehålla en analys av efterlevnaden av innehållskraven i detta direktiv.

_____

(*) Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/97 av den 20 januari 2016 om försäkringsdistribution (EUT L 26, 2.2.2016, s. 19).”

5. Artikel 14 ska ändras på följande sätt:

a) Följande punkt ska läggas till:

”2a. Om ett förvaltningsbolag förvaltar eller avser att förvalta ett fondföretag på initiativ av en tredje part, inbegripet fall där det fondföretaget använder en initiativtagande tredje parts namn eller där ett förvaltningsbolag delegerar uppgifter till en initiativtagande tredje part enligt artikel 13, ska förvaltningsbolaget, med beaktande av intressekonflikter, lämna detaljerade förklaringar och belägg på att den uppfyller punkt 1 d i den här artikeln till de behöriga myndigheterna i sin hemmedlemsstat. Förvaltningsbolaget ska särskilt ange vilka rimliga åtgärder det har vidtagit för att förhindra intressekonflikter som uppstår till följd av förhållandet med den tredje parten eller, om dessa intressekonflikter inte kan förhindras, hur det identifierar, hanterar, övervakar och, i tillämpliga fall, redovisar dessa intressekonflikter för att förhindra att de inverkar negativt på fondföretagets och dess investerares intressen.”

b) Följande punkt ska läggas till:

”4. Vid tillämpning av punkt 1 a ska Esma senast den 16 oktober 2025 lägga fram en rapport för Europaparlamentet, rådet och kommissionen med en bedömning av de kostnader som fondföretag och förvaltningsbolag tar ut av investerare och en förklaring till skälen till kostnadsnivåerna och eventuella skillnader mellan dem, inbegripet skillnader till följd av de berörda fondföretagens karaktär. Som en del av denna bedömning ska Esma, inom ramen för artikel 29 i förordning (EU) nr 1095/2010, analysera lämpligheten och ändamålsenligheten hos de kriterier som fastställs i Esmas konvergensverktyg för kostnadstillsyn.

Inom ramen för den rapporten, och i enlighet med artikel 35 i förordning (EU) nr 1095/2010, ska de behöriga myndigheterna på engångsbasis förse Esma med uppgifter om kostnader inklusive alla avgifter och kostnader som direkt eller indirekt bärs av investerare, eller av förvaltningsbolaget i samband med fondföretagets verksamhet, och som direkt eller indirekt kommer att belasta fondföretaget. De behöriga myndigheterna ska göra dessa uppgifter tillgängliga för Esma inom ramen för sina befogenheter, vilket inbegriper befogenheten att kräva att förvaltningsbolag tillhandahåller information som fastställs i artikel 98.2 i detta direktiv."

6. Följande artikel ska införas:

"*Artikel 18a*

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att åtminstone de verktyg för likviditetshantering som anges i bilaga IIA är tillgängliga för fondföretag.

2. Ett fondföretag ska välja ut minst två lämpliga verktyg för likviditetshantering av dem som avses i bilaga IIA punkterna 2–8, efter att ha bedömt dessa verktygs lämplighet i förhållande till dess investeringsstrategi, dess likviditetsprofil och dess inlösenpolicy. Fondföretaget ska inkludera dessa verktyg i sina fondbestämmelser eller sin bolagsordning för eventuell användning i fondföretagets investerares intresse. Detta val ska inte kunna omfatta endast de verktyg som avses i bilaga IIA punkterna 5 och 6.

Genom undantag från första stycket får ett fondföretag besluta att välja endast ett verktyg för likviditetshantering av dem som avses i bilaga IIA punkterna 2–8 om det fondföretaget är auktoriserat som penningmarknadsfond i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1131 (*).

Fondföretaget ska införa detaljerade policyer och förfaranden för aktivering och avaktivering av alla valda verktyg för likviditetshantering och de operativa och administrativa arrangemangen för användningen av ett sådant verktyg. Det val som avses i första och andra styckena och de detaljerade policyer och förfarandena för aktivering och avaktivering ska meddelas de behöriga myndigheterna i fondföretags hemmedlemsstat.

Inlösen in natura enligt bilaga IIA punkt 8 får endast aktiveras för att täcka inlösen som begärts av professionella investerare och om inlösen in natura motsvarar en proportionell andel av fondföretagets tillgångar.

Genom undantag från fjärde stycket i denna punkt behöver inlösen in natura inte motsvara en proportionell andel av fondföretagets tillgångar om fondföretagets endast marknadsförs till professionella investerare, eller om syftet med fondföretagets investeringsstrategi är att efterbilda sammansättningen av ett visst aktieindex eller index för skuldförbindelser och detta fondföretag är en börshandlad fond enligt definitionen i artikel 4.1.46 i direktiv 2014/65/EU.

3. Esma ska utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn för att närmare fastställa egenskaperna hos de verktyg för likviditetshantering som anges i bilaga IIA.

Vid utarbetandet av dessa förslag till tekniska standarder för tillsyn ska Esma ta hänsyn till fondföretagens olika investeringsstrategier och underliggande tillgångar. Dessa standarder ska inte begränsa fondföretagens möjlighet att använda lämpliga verktyg för likviditetshantering för alla tillgångsklasser, jurisdiktioner och marknadsförhållanden.

4. Senast den 16 april 2025 ska Esma utarbeta riktlinjer för fondföretagens val och kalibrering av sina verktyg för likviditetshantering för hantering av likviditetsrisker och för att minska riskerna för den finansiella stabiliteten. I dessa riktlinjer ska det klargöras att fondföretaget fortfarande har huvudansvaret för hanteringen av likviditetsrisker. De ska innehålla uppgifter om under vilka omständigheter de sidofickor som avses i bilaga IIA punkt 9 kan aktiveras. Riktlinjerna ska medge tillräcklig tid för anpassning innan de börjar tillämpas, särskilt för befintliga fondföretag.

5. Esma ska överlämna de förslag till tekniska standarder för tillsyn som avses i punkt 3 i denna artikel till kommissionen senast den 16 april 2025.

Kommissionen ska ges befogenhet att komplettera detta direktiv genom att anta de tekniska standarder för tillsyn som avses i punkt 3 i enlighet med artiklarna 10–14 i förordning (EU) nr 1095/2010.

(*) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1131 av den 14 juni 2017 om penningmarknadsfonder (EUT L 169, 30.6.2017, s. 8).”

7. Följande artiklar ska införas:

”*Artikel 20a*

1. Ett förvaltningsbolag ska regelbundet rapportera till de behöriga myndigheterna i fondföretagets hemmedlemsstat om de marknader och instrument där det handlar för förvaltade fondföretags räkning.

Förvaltningsbolaget ska, för var och en av de fondföretag det förvaltar, tillhandahålla information om de huvudsakliga instrument som det handlar med, de marknader där det är medlem eller bedriver aktiv handel och om exponeringarna och innehaven i varje fondföretag. Den informationen ska omfatta de identifieringskoder som är nödvändiga för att koppla samman de data som tillhandahålls om tillgångar, fondföretag och förvaltningsbolag med annan tillsynsinformation eller allmänt tillgängliga datakällor.

2. Ett förvaltningsbolag ska för vart och ett av de fondföretag som det förvaltar förse de behöriga myndigheterna i fondföretagets hemmedlemsstat med följande:

a) Arrangemangen för hantering av fondföretagets likviditet, inbegripet det nuvarande valet av verktyg för likviditetshantering, och eventuell aktivering eller avaktivering av dessa.

b) Fondföretagets aktuella riskprofil, inbegripet marknadsrisk, likviditetsrisk, motpartsrisk och andra risker, inklusive operativa risker, och det totala hävstångsbelopp som fondföretaget använder.

c) Resultaten av de stresstest som utförs i enlighet med artikel 51.1.

d) Information om delegeringsarrangemang för portföljförvaltnings- eller riskhanteringsfunktioner, särskilt

i) information om dem till vilka funktioner har delegerats, med angivande av deras namn och hemvist eller stadgeenliga säte eller filial, om de har några nära förbindelser med förvaltningsbolaget, huruvida de är auktoriserade eller reglerade enheter för kapitalförvaltning, deras tillsynsmyndighet, i förekommande fall, och inbegripet de identifieringskoder för dem till vilka funktioner har delegerats som är nödvändiga för att koppla den information som lämnats till andra tillsynskällor eller allmänt tillgängliga datakällor,

ii) antal heltidsekvivalenter i personalresurser som förvaltningsbolaget sysselsätter för att utföra dagliga portföljförvaltnings- eller riskhanteringsuppgifter inom det förvaltningsbolaget,

iii) en förteckning och beskrivning av de verksamheter som rör portföljförvaltnings- och riskhanteringsfunktioner som har delegerats,

iv) om portföljförvaltningsfunktionen delegeras, belopp och procentandel av fondföretagets tillgångar som omfattas av delegeringsarrangemang för portföljförvaltningsfunktionen,

v) antal heltidsekvivalenter i personalresurser som förvaltningsbolaget sysselsätter för att övervaka delegeringsarrangemangen,

vi) antal och datum för de regelbundna granskningar vederbörlig skicklighet, aktsamhet och omsorg som förvaltningsbolaget utför för att övervaka den delegerade verksamheten, en förteckning över identifierade problem och, i förekommande fall, över de åtgärder som vidtagits för att åtgärda dessa problem samt det datum då dessa åtgärder ska ha genomförts,

vii) om det finns arrangemang för vidaredelegering, den information som krävs i leden i, iii och iv om dem till vilka funktioner har vidaredelegerats och verksamhet med anknytning till portföljförvaltning och riskhanteringsfunktioner som vidaredelegeras,

viii) datum då delegeringen och vidaredelegeringen inleds och löper ut.

e) Förteckningen över de medlemsstater där andelarna i fondföretaget faktiskt marknadsförs av dess förvaltningsbolag eller av en distributör som agerar för förvaltningsbolagets räkning.

3. De behöriga myndigheterna i fondföretagets hemmedlemsstat ska säkerställa att all information som samlas in enligt denna artikel om alla fondföretag som står under deras tillsyn samt den information som samlas in enligt artikel 7 görs tillgänglig för andra relevanta behöriga myndigheter, Esma, EBA, Europeiska tillsynsmyndigheten (Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten), inrättad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1094/2010 (*) (*de europeiska tillsynsmyndigheterna* eller *ESA-myndigheterna*) och Europeiska systemrisknämnden (ESRB), närhelst det är nödvändigt för att de ska kunna utföra sina uppgifter, genom förfarandena i artikel 101.

De behöriga myndigheterna i fondföretagets hemmedlemsstat ska säkerställa att all information som samlas in enligt denna artikel om alla fondföretag som står under deras tillsyn görs tillgänglig, och endast för statistiska ändamål, för ECBS genom förfarandena i artikel 101.

De behöriga myndigheterna i fondföretagets hemmedlemsstat ska utan dröjsmål lämna information genom förfarandena i artikel 101, och bilateralt till de behöriga myndigheterna i andra direkt berörda medlemsstater, om ett förvaltningsbolag under deras ansvar eller ett fondföretag som förvaltas av det förvaltningsbolaget potentiellt skulle kunna utgöra en betydande källa till motpartsrisk för ett kreditinstitut eller andra systemviktiga institut i andra medlemsstater eller stabiliteten i det finansiella systemet i en annan medlemsstat.

4. Om det är nödvändigt för att effektivt övervaka systemrisken får de behöriga myndigheterna i fondföretagets hemmedlemsstat regelbundet eller på ad hoc-basis begära information som går utöver vad som beskrivs i punkt 1. De behöriga myndigheterna ska informera Esma om sådana ytterligare rapporteringskrav.

Esma får, efter samråd med ESRB, under exceptionella omständigheter, och när detta krävs för att säkerställa det finansiella systemets stabilitet och integritet eller för att främja långsiktig hållbar tillväxt, begära att de behöriga myndigheterna i fondföretagets hemmedlemsstat inför ytterligare rapporteringskrav.

5. Esma ska utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn som specificerar

a) de närmare uppgifterna i den information som ska rapporteras i enlighet med punkt 1 och punkt 2 a, b, c och e och punkt 4,

b) lämplig standardiseringsnivå för den information som ska rapporteras i enlighet med punkt 2 d,

c) frekvens och tidpunkt för rapporteringen.

Vid utarbetandet av de tekniska standarder för tillsyn som avses i första stycket b ska Esma inte införa ytterligare rapporteringsskyldigheter utöver dem som anges i punkt 2 d.

Vid utarbetandet av de tekniska standarder för tillsyn som avses i första stycket a och b ska Esma beakta andra rapporteringskrav som förvaltningsbolagen omfattas av, internationell utveckling och internationella standarder samt slutsatserna i den rapport som utfärdats i enlighet med artikel 20b.

Esma ska lägga fram dessa förslag till tekniska standarder för tillsyn för kommissionen senast den 16 april 2027.

Kommissionen ska ges befogenhet att komplettera detta direktiv genom att anta de tekniska standarder för tillsyn som avses i första stycket i enlighet med artiklarna 10–14 i förordning (EU) nr 1095/2010.

6. Esma ska utarbeta förslag till tekniska standarder för genomförande som specificerar

a) format och datastandarder för de rapporter som avses i punkterna 1, 2 och 4,

b) de identifieringskoder som är nödvändiga för att koppla samman data om tillgångar, fondföretag och förvaltningsbolag i de rapporter som avses i punkterna 1, 2 och 4 med andra tillsynskällor eller allmänt tillgängliga datakällor,

c) metoderna och arrangemangen för inlämning av de rapporter som avses i punkterna 1 och 2 i denna artikel, inbegripet metoder och arrangemang för att standardisera data och effektivisera utbyte och användning av data som redan rapporterats enligt unionens rapporteringsramar av någon relevant behörig myndighet, både på unionsnivå och på nationell nivå, med beaktande av slutsatserna i den rapport som utfärdats i enlighet med artikel 20b,

d) mallen, inklusive de ytterligare minimirapporteringskrav, som förvaltningsbolag ska använda under exceptionella omständigheter enligt punkt 4.

Esma ska lägga fram dessa förslag till tekniska standarder för tillsyn för kommissionen senast den 16 april 2027.

Kommissionen ges befogenhet att anta de tekniska standarder för genomförande som avses i första stycket i enlighet med artikel 15 i förordning (EU) nr 1095/2010.

Artikel 20b

1. Senast den 16 april 2026 ska Esma till kommissionen överlämna en rapport om utvecklingen av den integrerade insamlingen av tillsynsuppgifter, som ska inriktas på lösningar för att

a) minska dubbleringar och bristande överensstämmelse mellan rapporteringsramarna inom kapitalförvaltningssektorn och andra delar av finanssektorn, och

b) förbättra standardiseringen av data och effektivisera utbyte och användning av data som redan rapporterats enligt unionens rapporteringsramar av en relevant behörig myndighet, på unionsnivå eller på nationell nivå.

I den rapporten ska Esma också göra en jämförelse av bästa praxis för datainsamling i unionen och på andra marknader för investeringsfonder för icke-professionella investerare.

2. När Esma utarbetar den rapport som avses i punkt 1 ska den ha ett nära samarbete Europeiska centralbanken, de övriga ESA-myndigheterna och de behöriga myndigheterna.

(*) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1094/2010 av den 24 november 2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/79/EG (EUT L 331, 15.12.2010, s. 48).”

8. Artikel 22a ska ändras på följande sätt:

a) I punkt 2 ska led c ersättas med följande:

”c) Förvaringsinstitutet har handlat med vederbörlig skicklighet, aktsamhet och omsorg när det väljer och utser en tredje part till vilken det önskar delegera en del av sina uppgifter, utom när den tredje parten är en värdepapperscentral som agerar i egenskap av investerande värdepapperscentral enligt definitionen i den delegerade akt som antagits enligt artiklarna 29.3 och 48.10 i förordning (EU) nr 909/2014, och fortsätter att handla med all vederbörlig skicklighet, aktsamhet och omsorg vid den regelbundna översynen och fortlöpande kontrollen av varje tredje part till vilken en del av uppgifterna delegerats samt denna parts arrangemang avseende de uppgifter som delegerats till den.”

b) Punkt 4 ska ersättas med följande:

”4. Vid tillämpning av denna artikel ska tillhandahållande av tjänster av en värdepapperscentral som agerar i egenskap av utgivande värdepapperscentral enligt definitionen i den delegerade akt som antagits enligt artiklarna 29.3 och 48.10 i förordning (EU) nr 909/2014 inte anses vara en delegering av förvaringsinstitutets depåförvaringsfunktioner. Vid tillämpningen av denna artikel ska tillhandahållande av tjänster av en värdepapperscentral som agerar i egenskap av en investerande värdepapperscentral enligt definitionen i den delegerade akten betraktas som en delegering av förvaringsinstitutets depåförvaringsfunktioner.”

9. I artikel 29.1 andra stycket ska led b ersättas med följande:

”b) De personer som ingår i investeringsbolagets ledning ska ha erforderligt gott anseende och tillräcklig erfarenhet, även i fråga om den typ av verksamhet som investeringsbolaget bedriver; namnen på dessa personer samt namnen på var och en som efterträder dem ska utan dröjsmål meddelas de behöriga myndigheterna. Ett investeringsbolags verksamhetsinriktning ska beslutas av minst två fysiska personer som uppfyller sådana villkor och som antingen är heltidsanställda i investeringsbolaget eller är verkställande ledamöter eller ledamöter av investeringsbolagets ledningsorgan som har åtagit sig att på heltid leda verksamheten i det investeringsbolaget och som har hemvist i unionen och med personer i ledningen avses de personer som, enligt lag eller bolagsordning, företräder investeringsbolaget eller som faktiskt bestämmer bolagets verksamhetsinriktning.”

10. I artikel 57 ska följande punkt läggas till:

”3. Om ett fondföretag aktiverar de sidofickor som avses i artikel 84.2 a genom separering av tillgångar, kan de separerade tillgångarna undantas från beräkningen av de gränser som fastställs i detta kapitel.”

11. I artikel 69 ska följande punkt läggas till:

”6. För att säkerställa en enhetlig tillämpning av reglerna om fondföretagets namn ska Esma senast den 16 april 2026 utarbeta riktlinjer för att specificera under vilka omständigheter fondföretagets namn är oskäligt, otydligt eller vilseledande. Dessa riktlinjer ska ta hänsyn till relevant sektorsspecifik lagstiftning. Sektorsspecifik lagstiftning som fastställer standarder för fondernas namn eller marknadsföring av fonder har företräde framför dessa riktlinjer.”

12. I artikel 79 ska punkt 1 ersättas med följande:

”1. Basfakta för investerare, inklusive fondföretagets namn, ska utgöra förhandsinformation. De ska vara rättvisande, tydliga och icke vilseledande. De ska vara förenliga med de relevanta delarna i prospektet.”

13. Artikel 84.2 och 84.3 ska ersättas med följande:

”2. Med undantag från punkt 1 ska följande gälla:

a) Ett fondföretag får, i sina andelsägares intresse, tillfälligt senarelägga teckning, återköp och inlösen av sina andelar enligt bilaga IIA punkt 1 eller aktivera eller avaktivera andra verktyg för likviditetshantering som valts ut från punkterna 2–8 i den bilagan i enlighet med artikel 18a.2. Fondföretaget får också, i sina andelsägares intresse, aktivera sidofickor enligt bilaga IIA punkt 9.

b) I investerarnas intresse, under exceptionella omständigheter och efter samråd med fondföretaget, får de behöriga myndigheterna i fondföretagets hemmedlemsstat begära att fondföretaget aktiverar eller avaktiverar det verktyg för likviditetshantering som avses i bilaga IIA punkt 1, om det finns risker för investerarskydd eller finansiell stabilitet som, på ett rimligt och balanserat sätt, gör en sådan aktivering eller avaktivering nödvändig.

Ett fondföretag får endast använda ett sådant tillfälligt senareläggande av teckning, återköp och inlösen eller sidofickor som avses i första stycket a i undantagsfall när omständigheterna så kräver, och då det är berättigat med hänsyn till dess andelsägares intressen.

3. Ett fondföretag ska utan dröjsmål underrätta de behöriga myndigheterna i sin hemmedlemsstat om följande:

a) När fondföretagets aktiverar eller avaktiverar det verktyg för likviditetshantering som avses i bilaga IIA punkt 1.

b) När fondföretaget aktiverar eller avaktiverar något av de verktyg för likviditetshantering som avses i bilaga IIA punkterna 2–8 på ett sätt som inte ligger i linje med den normala affärsverksamheten enligt fondföretagets fondbestämmelser eller bolagsordning.

Ett fondföretag ska inom rimlig tid innan det aktiverar eller avaktiverar det verktyg för likviditetshantering som avses i bilaga IIA punkt 9 underrätta de behöriga myndigheterna i sin hemmedlemsstat om sådan aktivering eller avaktivering.

De behöriga myndigheterna i fondföretagets hemmedlemsstat ska utan dröjsmål informera de behöriga myndigheterna i förvaltningsbolagets hemmedlemsstat, de behöriga myndigheterna i fondföretagets värdmedlemsstat, Esma och, om det finns potentiella risker för stabiliteten och integriteten i det finansiella systemet, ESRB om varje underrättelse som mottagits i enlighet med denna punkt. Esma ska ha befogenhet att dela den information som mottagits enligt denna punkt med de behöriga myndigheterna.

3a. Om de behöriga myndigheterna i fondföretagets hemmedlemsstat utövar befogenheter enligt punkt 2 b ska de underrätta de behöriga myndigheterna i fondföretagets värdmedlemsstat, de behöriga myndigheterna i förvaltningsbolagets hemmedlemsstat, Esma och, om det finns potentiella risker för det finansiella systemets stabilitet och integritet, ESRB om detta.

3b. De behöriga myndigheterna i fondföretagets värdmedlemsstat eller de behöriga myndigheterna i förvaltningsbolagets hemmedlemsstat får begära att de behöriga myndigheterna i fondföretagets hemmedlemsstat utövar befogenheter enligt punkt 2 b, ange skälen till begäran och informera Esma och, om det finns potentiella risker för det finansiella systemets stabilitet och integritet, ESRB om detta.

3c. Om de behöriga myndigheterna i fondföretagets hemmedlemsstat inte samtycker till den begäran som avses i punkt 3b ska de underrätta de begärande behöriga myndigheterna, Esma och, om ESRB informerades om denna begäran enligt punkt 3b, ESRB om detta och ange skälen till oenigheten.

3d. På grundval av den information som mottagits enligt punkterna 3b och 3c ska Esma utan onödigt dröjsmål avge ett yttrande till de behöriga myndigheterna i fondföretagets hemmedlemsstat om utövandet av befogenheter enligt punkt 2 b. Esma ska överlämna detta yttrande till de behöriga myndigheterna i fondföretagets värdmedlemsstat.

3e. Om de behöriga myndigheterna i fondföretagets hemmedlemsstat inte agerar i enlighet med Esmas yttrande som avses i punkt 3d, eller inte har för avsikt att följa det yttrandet, ska de informera Esma och de begärande behöriga myndigheterna om detta och ange skälen till att de inte följer yttrandet eller avser att inte följa det. I händelse av ett allvarligt hot mot investerarskyddet, mot finansmarknadernas korrekta funktion och integritet eller mot stabiliteten i hela eller delar av det finansiella systemet i unionen, och såvida inte ett sådant offentliggörande strider mot fondföretagets andelsägares eller allmänhetens legitima intressen, får Esma offentliggöra det faktum att de behöriga myndigheterna i fondföretagets hemmedlemsstat inte följer dess yttrande eller inte avser att följa det, tillsammans med de skäl som dessa behöriga myndigheter anger för att inte följa eller inte avse att följa yttrandet. Esma ska analysera om fördelarna med ett offentliggörande skulle uppväga förstärkningen av de hot mot investerarskyddet, mot finansmarknadernas korrekta funktion och integritet eller mot stabiliteten i hela eller delar av unionens finansiella system som följer med offentliggörandet och ska i förväg underrätta de behöriga myndigheterna om ett sådant offentliggörande.

3f. Senast den 16 april 2026 ska Esma utarbeta riktlinjer som vägleder de behöriga myndigheterna i deras utövande av de befogenheter som anges i punkt 2 b och uppgifter om de situationer som kan leda till att de begäranden som avses i punkt 3b i denna artikel och artikel 98.3 görs. Vid utarbetandet av dessa riktlinjer ska Esma beakta de potentiella konsekvenserna av sådana tillsynsinsatser med tanke på investerarskyddet och den finansiella stabiliteten i en annan medlemsstat eller i unionen. I dessa riktlinjer ska det klargöras att fondföretaget fortfarande har huvudansvaret för hanteringen av likviditetsrisker.”

14. I artikel 98 ska följande punkter läggas till:

”3. De behöriga myndigheterna i fondföretagets värdmedlemsstat får i de fall då de har rimliga skäl till detta, begära att de behöriga myndigheterna i fondföretagets hemmedlemsstat utan dröjsmål utövar de befogenheter som anges i punkt 2, utom led j i den punkten, med angivande av skälen för deras begäran på ett så detaljerat sätt som möjligt och informera Esma och, om det finns potentiella risker för stabiliteten och integriteten i det finansiella systemet, ESRB om detta.

De behöriga myndigheterna i fondföretagets hemmedlemsstat ska utan onödigt dröjsmål underrätta de behöriga myndigheterna i fondföretagets värdmedlemsstat och Esma samt, om det finns potentiella risker för det finansiella systemets stabilitet och integritet, ESRB, om de befogenheter som utövats och om deras slutsatser.

4. Esma får begära att de behöriga myndigheterna, utan onödigt dröjsmål, lämnar förklaringar till Esma i specifika fall som utgör ett allvarligt hot mot investerarskyddet, mot finansmarknadernas korrekta funktion och integritet eller mot stabiliteten i hela eller delar av det finansiella systemet i unionen."

15. Artikel 101 ska ändras på följande sätt:

a) I punkt 1 ska första stycket ersättas med följande:

"Medlemsstaternas behöriga myndigheter ska samarbeta med varandra och med Esma och ESRB när det är nödvändigt för att de ska kunna utföra sina uppgifter enligt detta direktiv eller utöva sina befogenheter enligt detta direktiv eller nationell rätt."

b) I punkt 9 ska första stycket ersättas med följande:

"För att säkerställa enhetliga villkor för tillämpningen av denna artikel och artikel 20a får Esma utarbeta förslag till tekniska standarder för genomförande i syfte att fastställa gemensamma förfaranden för behöriga myndigheter för att

a) samarbeta vid de kontroller på plats och utredningar som avses i punkterna 4 och 5 och

b) fastställa förfaranden för informationsutbyte mellan behöriga myndigheter, ESA-myndigheterna, ESRB och ECBS-medlemmar, med förbehåll för tillämpliga bestämmelser i detta direktiv."

16. Artikel 102 ska ändras på följande sätt:

a) I punkt 1 ska första stycket ersättas med följande:

"Medlemsstaterna ska föreskriva att alla personer som arbetar eller har arbetat för de behöriga myndigheterna, samt revisorer och experter som agerar eller som har agerat på uppdrag av dessa myndigheter, ska vara bundna av tystnadsplikt. Den skyldigheten innebär att ingen konfidentiell information som dessa personer erhåller i tjänsten får röjas till någon person eller myndighet, utom i sammandrag eller i sammanställd form som gör det omöjligt att identifiera enskilda fondföretag, enskilda förvaltningsbolag och förvaringsinstitut (företag som medverkar i fondföretagets affärsverksamhet), dock med förbehåll för fall som omfattas av straffrätt eller skatterätt."

b) I punkt 2 ska följande stycke läggas till:

"Punkt 1 och första och andra styckena i den här punkten ska inte utgöra hinder för utbyte av information mellan behöriga myndigheter och skattemyndigheter som är belägna i samma medlemsstat. Om informationen ursprungligen kommer från en annan medlemsstat får den inte lämnas vidare i enlighet med första meningen i detta stycke utan uttryckligt medgivande från de behöriga myndigheter som har lämnat ut den."

17. Följande artikel ska läggas till:

"*Artikel 110a*

Senast den 16 april 2029, och efter Esmas rapport i enlighet med artikel 13.6, ska kommissionen inleda en översyn av hur reglerna i detta direktiv fungerar och av de erfarenheter som gjorts vid tillämpningen av dem. Översynen ska omfatta en bedömning av följande aspekter:

a) Ändamålsenligheten i kraven på auktorisation i artiklarna 7 och 8 avseende den ordning för delegering som fastställs i artikel 13 i detta direktiv, i synnerhet när det gäller att förhindra skapandet av brevlådeföretag i unionen.

b) Lämpligheten och inverkan på investerarskyddet av att minst en icke verkställande eller oberoende ledamot utses i ledningsorganet för förvaltningsbolag för fondföretag eller investeringsbolag.

c) Lämpligheten i de krav som är tillämpliga på förvaltningsbolag som förvaltar ett fondföretag på initiativ av en tredje part som fastställs i artikel 14.2a och behovet av ytterligare skyddsåtgärder för att förhindra att dessa krav kringgås, särskilt huruvida bestämmelserna i detta direktiv om intressekonflikter är effektiva och lämpliga för att identifiera, hantera, övervaka och, i tillämpliga fall, informera om intressekonflikter som uppstår till följd av förhållandet mellan förvaltningsbolaget och den initiativtagande tredje parten."

18. Artikel 112a ska ändras på följande sätt:

a) I punkt 2 ska följande stycke införas efter första stycket:

"Den befogenhet att anta delegerade akter som avses i artikel 13 ges till kommissionen för en period på fyra år från och med den 15 april 2024."

b) Punkt 3 ska ersättas med följande:

"3. Den delegering av befogenhet som avses i artiklarna 12, 13, 14, 26b, 43, 50a, 51, 60, 61, 62, 64, 75, 78, 81, 95 och 111 får när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet. Ett beslut om återkallelse innebär att delegeringen av den befogenhet som anges i beslutet upphör att gälla. Beslutet får verkan dagen efter det att det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*, eller vid ett senare i beslutet angivet datum. Det påverkar inte giltigheten av delegerade akter som redan har trätt i kraft."

c) Punkt 5 ska ersättas med följande:

"5. En delegerad akt som antas enligt artiklarna 12, 13, 14, 26b, 43, 50a, 51, 60, 61, 62, 64, 75, 78, 81, 95 och 111 ska träda i kraft endast om varken Europaparlamentet eller rådet har gjort invändningar mot den delegerade akten inom en period på tre månader från den dag då akten delgavs Europaparlamentet och rådet, eller om både Europaparlamentet och rådet, före utgången av den perioden, har underrättat kommissionen om att de inte kommer att invända. Denna period ska förlängas med tre månader på Europaparlamentets eller rådets initiativ."

19. Bilaga I ska ändras i enlighet med bilaga III till detta direktiv.

20. Texten i bilaga IV till detta direktiv ska införas som bilaga IIA.

Artikel 3

Införlivande

1. Medlemsstaterna ska senast den 16 april 2026 anta och offentliggöra de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv. De ska genast överlämna texten till dessa bestämmelser till kommissionen.

De ska tillämpa dessa bestämmelser från och med den 16 april 2026, med undantag för de bestämmelser som införlivar artikel 1.12, och de bestämmelser som införlivar artikel 2.7 med avseende på artikel 20a i direktiv 2009/65/EG, som de ska tillämpa från och med den 16 april 2027.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser ska de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen ska göras ska varje medlemsstat själv utfärda.

2. Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om texten till de centrala bestämmelser i nationell rätt som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 4

Ikraftträdande

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 5

Adressater

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Strasbourg den 13 mars 2024.

På Europaparlamentets vägnar	*På rådets vägnar*
R. METSOLA	H. LAHBIB
Ordförande	*Ordförande*

BILAGA I

I bilaga I ska följande led läggas till i punkt 2:

”d) Långivning för en AIF-fonds räkning.

e) Tjänster till specialföretag för värdepapperisering.”

BILAGA II

”BILAGA V

VERKTYG FÖR LIKVIDITETSHANTERING SOM ÄR TILLGÄNGLIGA FÖR AIF-FÖRVALTARE SOM FÖRVALTAR ÖPPNA AIF-FONDER

1. Tillfälligt senareläggande av teckning, återköp och inlösen: tillfälligt senareläggande av teckning, återköp och inlösen innebär att andelsägare eller aktieägare tillfälligt nekas att teckna, återköpa och lösa in fondens andelar eller aktier.

2. Inlösenspärrar: en inlösenspärr innebär en tillfällig och partiell begränsning av andelsägares eller aktieägares rättighet att lösa in sina andelar eller aktier, så att investerare endast kan lösa in en viss del av sina andelar eller aktier.

3. Förlängning av uppsägningstid: förlängning av uppsägningstiden innebär en förlängning av den uppsägningstid som andelsägare eller aktieägare måste ge fondförvaltarna, utöver en minimiperiod som är lämplig för fonden, vid inlösen av sina andelar eller aktier.

4. Inlösenavgift: inlösenavgift innebär en avgift, inom ett förutbestämt intervall som tar hänsyn till likviditetskostnaden, som betalas till fonden av andelsägare eller aktieägare vid inlösen av andelar eller aktier och som säkerställer att andelsägare eller aktieägare som återstår i fonden inte missgynnas på ett orättvist sätt.

5. Svingprissättning (swing pricing): svingprissättning innebär en på förhand fastställd mekanism genom vilken nettotillgångsvärdet (NAV) för andelar eller aktier i en investeringsfond justeras genom tillämpning av en faktor (*svingfaktor*) som återspeglar likviditetskostnaden.

6. Dubbel prissättning: dubbel prissättning innebär en på förhand fastställd mekanism genom vilken tecknings-, återköps- och inlösenpriser för andelar eller aktier i en investeringsfond fastställs genom att nettotillgångsvärdet (NAV) per andel eller aktie justeras med en faktor som återspeglar likviditetskostnaden.

7. Avgift för utspädningsskydd: avgift för utspädningsskydd innebär en avgift som en andelsägare eller aktieägare betalar till fonden vid tidpunkten för teckning, återköp eller inlösen av andelar eller aktier och som ersätter fonden för de likviditetskostnader som uppstår på grund av transaktionens storlek och som säkerställer att andra andelsägare eller aktieägare inte missgynnas på ett orättvist sätt.

8. Inlösen in naturainlösen in natura innebär överföring av tillgångar som innehas av fonden, i stället för kontanter, för att tillmötesgå andelsägarnas eller aktieägarnas begäran om inlösen.

9. Sidofickor: sidofickor innebär att vissa tillgångar, vars ekonomiska eller rättsliga egenskaper har ändrats väsentligt eller blivit osäkra på grund av exceptionella omständigheter, separeras från fondens övriga tillgångar.”

BILAGA III

I tabellen i bilaga I modul A ska punkt 1.13 ersättas med följande:

”1.13 Förfaranden och villkor för återköp och inlösen av andelar samt omständigheter under vilka teckning, återköp och inlösen tillfälligt får senareläggas eller andra verktyg för likviditetshantering får aktiveras.		1.13 Förfaranden och villkor för återköp och inlösen av andelar samt omständigheter under vilka teckning, återköp och inlösen tillfälligt får senareläggas eller andra verktyg för likviditetshantering får aktiveras. Om investeringsbolaget förvaltar olika delfonder, uppgifter om hur en andelsägare får flytta från en delfond till en annan och vilka avgifter som tillämpas i sådana fall.”

BILAGA IV

”BILAGA IIA

VERKTYG FÖR LIKVIDITETSHANTERING SOM ÄR TILLGÄNGLIGA FÖR FONDFÖRETAG

1. Tillfälligt senareläggande av teckning, återköp och inlösen: tillfälligt senareläggande av teckning, återköp och inlösen innebär att andelsägare eller aktieägare tillfälligt nekas att teckna, återköpa och lösa in fondens andelar eller aktier.

2. Inlösenspärrar: en inlösenspärr innebär en tillfällig och partiell begränsning av andelsägares eller aktieägares rättighet att lösa in sina andelar eller aktier, så att investerare endast kan lösa in en viss del av sina andelar eller aktier.

3. Förlängning av uppsägningstid: förlängning av uppsägningstiden innebär en förlängning av den uppsägningstid som andelsägare eller aktieägare måste ge fondförvaltarna, utöver en minimiperiod som är lämplig för fonden, vid inlösen av sina andelar eller aktier.

4. Inlösenavgift: inlösenavgift innebär en avgift, inom ett förutbestämt intervall som tar hänsyn till likviditetskostnaden, som betalas till fonden av andelsägare eller aktieägare vid inlösen av andelar eller aktier och som säkerställer att andelsägare eller aktieägare som återstår i fonden inte missgynnas på ett orättvist sätt.

5. Svingprissättning (swing pricing): svingprissättning innebär en på förhand fastställd mekanism genom vilken nettotillgångsvärdet (NAV) för andelar eller aktier i en investeringsfond justeras genom tillämpning av en faktor (*svingfaktor*) som återspeglar likviditetskostnaden.

6. Dubbel prissättning: dubbel prissättning innebär en på förhand fastställd mekanism genom vilken tecknings-, återköps- och inlösenpriser för andelar eller aktier i en investeringsfond fastställs genom att nettotillgångsvärdet (NAV) per andel eller aktie justeras med en faktor som återspeglar likviditetskostnaden.

7. Avgift för utspädningsskydd: avgift för utspädningsskydd innebär en avgift som en andelsägare eller aktieägare betalar till fonden vid tidpunkten för teckning, återköp eller inlösen av andelar eller aktier och som ersätter fonden för de likviditetskostnader som uppstår på grund av transaktionens storlek och som säkerställer att andra andelsägare eller aktieägare inte missgynnas på ett orättvist sätt.

8. Inlösen in natura: inlösen in natura innebär överföring av tillgångar som innehas av fonden, i stället för kontanter, för att tillmötesgå andelsägarnas eller aktieägarnas begäran om inlösen.

9. Sidofickor: sidofickor innebär att vissa tillgångar, vars ekonomiska eller rättsliga egenskaper har ändrats väsentligt eller blivit osäkra på grund av exceptionella omständigheter, separeras från fondens övriga tillgångar.”

Sammanfattning av betänkandet En starkare fondmarknad (SOU 2025:60)

En starkare fondmarknad

I detta delbetänkande analyserar och föreslår utredningen åtgärder som syftar till att stärka konkurrenskraften och motståndskraften på den svenska fondmarknaden. Förslagen inkluderar bl.a. en ny transparent fondstruktur för institutionella investerare, nya möjligheter att bedriva handel med andelar i värdepappersfonder på en MTF-plattform (s.k. börshandlade fonder) och flexiblare regler för inlösen av andelar i värdepappersfonder. Utredningen har även tagit fram de författningsförslag som behövs för att anpassa svensk rätt till ett nytt EU-direktiv om ändringar i AIFM-direktivet och UCITS-direktivet (ändringsdirektivet).

Den svenska fondmarknaden

Svenska hushåll sparar i stor utsträckning i fonder. År 2024 hade 73 procent av alla svenskar i åldern 18 till 76 år med en taxerad inkomst som överstiger 50 000 kronor ett privat fondsparande. Den totala fondförmögenheten, inklusive medel i det s.k. premiepensionssystemet, uppgick till mer än 8 300 miljarder kronor i slutet av december 2024. Sparande i aktiefonder utgjorde merparten av fondförmögenheten, drygt två tredjedelar. Den näst största kategorin av fonder är blandfonder, som investerar i såväl aktier som räntebärande värdepapper.

Fonders andel av de totala finansiella tillgångarna i Sverige uppgick i slutet av 2023 till 41 procent enligt SCB och Fondbolagens förening. Svenskar har en betydligt större exponering till fonder i det finansiella sparandet är vad som är fallet i de flesta andra europeiska länder.

Mångfalden i utbud av fonder är stort. För konsumenter fanns det i slutet av 2023 cirka 3 890 s.k. UCITS-fonder som marknadsfördes på den svenska marknaden (se vidare avsnitt 3.1.2).

Fondmarknaden regleras genom fondlagstiftningen och därtill hörande författningar. Fondlagstiftningen är i hög grad harmoniserad inom EU, vilket innebär att de unionsrättsliga reglerna ska genomföras i svensk rätt och att svensk rätt i vissa fall behöver anpassas till unionsrätten.

Utredningens uppdrag

Utredningen har i uppdrag att modernisera fondlagstiftningen och göra den svenska fondmarknaden mer konkurrenskraftig och motståndskraftig, och anpassa lagstiftningen till EU-rätten. I uppdraget ingår, såvitt nu är aktuellt, att

- anpassa svensk rätt till ändringarna i AIFM-direktivet och UCITS-direktivet,
- föreslå åtgärder för att stärka den svenska fondmarknadens konkurrenskraft i de delar som avser en översyn av vissa regler om

börshandlade fonder och införandet av en ny fondstruktur för institutionella investerare,
- se över de svenska reglerna om inlösenfrekvens i värdepappersfonder och specialfonder, och
- uppdatera den svenska fondlagstiftningen i fråga om Finansinspektionens ingripandemöjligheter mot fondbolag och AIF-förvaltare samt vad gäller de frågor som tas upp i Fondbolagens förenings skrivelse (Fi2019/03974).

Därutöver har utredningen bl.a. i uppdrag att analysera och ta ställning till hur en reglering av associationsrättsliga fonder med rörligt aktiekapital bör utformas. Denna del av uppdraget kommer att redovisas i ett slutbetänkande senast den 30 november 2025.

Skattemässigt transparenta fonder för institutionella investerare

En ny, skatterättsligt transparent, fondstruktur föreslås. Strukturen ska utgöra en särskild form av värdepappersfond som får vara öppen för kapitaltillskott från enbart vissa kategorier av institutionella investerare. Särskilda bestämmelser i inkomstskattelagen föreslås för denna fondstruktur.

För vissa institutionella investerare kommer den här typen av fond att vara ett mer kostnadseffektivt och skattemässigt mer ändamålsenligt alternativ än en vanlig värdepappersfond eller direktinvesteringar i t.ex. aktier.

Börshandlade fonder

Med utredningens förslag ska fondandelar som handlas på en MTF-plattform jämställas med andelar som är upptagna till handel på en reglerad marknad. Utredningen föreslår även en uttrycklig möjlighet till en börshandlad andelsklass för värdepappersfonder och specialfonder. En andelsklass ska således kunna avse att de aktuella andelarna ska vara upptagna till handel på en reglerad marknad eller handlas på en MTF-plattform.

Flexiblare regler gällande inlösenfrekvens

Enligt utredningens förslag ska bestämmelserna om inlösen av fondandelar i LVF anpassas till miniminivån i UCITS-direktivet så att en värdepappersfond ska vara öppen för inlösen minst två dagar eller, efter tillstånd från Finansinspektionen, en dag per månad. En möjlighet att tillämpa en uppsägningstid föreslås också. Lagändringar föreslås även när det gäller utbetalning av inlösenlikviden.

Harmoniserade regler för långivande fonder

Ett nytt regelverk föreslås för alternativa investeringsfonder som ger ut lån. Regelverket innehåller bl.a. krav på riskhantering och diversifiering vid utlåning och förbud mot lån till vissa personer och företag. Det föreslås också ett förbud mot strategier som innebär att lån ges ut enbart i syfte att överlåtas vidare och ett uttryckligt krav på att behålla viss exponering mot varje lån som har getts ut.

Fonder vars investeringsstrategi huvudsakligen är att ge ut lån, eller vars utgivna lån har ett nominellt värde som utgör minst 50 procent av dess nettotillgångsvärde ska definieras som ”långivande alternativa investeringsfonder”. Sådana fonder ska som huvudregel vara slutna. Långivande alternativa investeringsfonder ska också omfattas av särskilda begränsningar när det gäller tillåten nivå av finansiell hävstång.

Bredare utbud av tjänster som fondförvaltare kan tillhandahålla

Enligt utredningens förslag ska fondbolag och vissa AIF-förvaltare, utöver fondförvaltningen, ha möjlighet att tillhandahålla en bredare palett av tjänster till tredje part.

Fondbolag och externa AIF-förvaltare med tillstånd ska kunna kapitalisera på olika internt uppbyggda kompetenser. Exempelvis ska ett sådant företag som har byggt upp it-system för portföljförvaltning och riskhantering kunna abonnera ut systemet och därmed uppnå stordrifts-fördelar som enligt nuvarande reglering inte är möjliga.

Fondbolag och externa AIF-förvaltare med tillstånd ska också kunna tillhandahålla administration av referensvärden enligt den s.k. benchmark-förordningen. En extern AIF-förvaltare med tillstånd ska också kunna tillhandahålla kreditförvaltning, så som en tjänst.

Fondbolag ska kunna ta emot och vidarebefordra order i fråga om finansiella instrument.

Det ska inte längre krävas att ett fondbolag eller en AIF-förvaltare har tillstånd för diskretionär förvaltning, för att de ska kunna tillhandahålla andra finansiella tjänster såsom att ta emot medel med redovisningsskyldighet och lämna investeringsråd.

Likviditetshanteringsverktyg

Utredningen föreslår att nya bestämmelser om likviditetshanterings-verktyg tas in i LVF och LAIF i syfte att genomföra ändringarna i ändringsdirektivet. Ett fondbolag respektive en AIF-förvaltare som har tillstånd ska för varje förvaltad fond ange minst två av nedanstående verktyg och därefter tillämpa dem vid behov.

1. inlösenspärrar,
2. förlängning av uppsägningstiden,
3. inlösenavgift,
4. svingprissättning,

5. dubbel prissättning,
6. avgift för utspädningsskydd,
7. överföring av tillgångar som innehas av fonden, i stället för betalningsmedel, när det gäller inlösen av andelar som innehas av en professionell kund.

Nya bestämmelser införs också när det gäller likviditetshanteringsverktyget sidofickor, som innebär att vissa tillgångar kan avskiljas från fonden under vissa särskilda omständigheter.

Därutöver föreslås lagändringar när det gäller Finansinspektionens befogenheter att besluta om senareläggning av försäljning och inlösen av fondandelar i en fond.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

De föreslagna lagändringarna ska i huvudsak träda i kraft den 16 april 2026. Utredningen föreslår dock relativt omfattande övergångsbestämmelser, särskilt när det gäller de förslag som genomför de nya reglerna i ändringsdirektivet.

Konsekvenser av utredningens förslag

Förslaget om en ny transparent fondstruktur för institutionella investerare förväntas stärka fondmarknadens konkurrenskraft. Förslaget om en börshandlad andelsklass bedöms bidra till ökad konkurrens och i förlängningen lägre avgifter för investerare.

Förslagen när det gäller likviditetshanteringsverktyg, en något mindre frekvent inlösenfrekvens och en möjlighet till uppsägningstid bedöms medföra att fondmarknadens motståndskraft stärks. Detta är även till fördel för konsumenter och andra investerare.

Utredningens förslag bedöms medföra merkostnader för framför allt fondbolag, AIF-förvaltare och Finansinspektionen.

Betänkandets lagförslag

Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Härigenom föreskrivs i fråga om inkomstskattelagen (1999:1229) att det ska införas två nya paragrafer, 2 kap. 3 a § och 44 kap. 22 f §, och närmast före 2 kap. 3 a § och 44 kap. 22 f § nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	2 kap.
	Värdepappersfonder för vissa institutionella investerare
	3 a §
	Bestämmelserna om värdepappersfonder i denna lag ska inte tillämpas på en sådan värdepappersfond som avses i 4 kap. 14 a § lagen (2004:46) om värdepappersfonder.
	Bestämmelsen i första stycket gäller inte om andelarna i fonden upptas till handel, handlas eller förvärvas på det sätt som anges i 4 kap. 14 b § första stycket 1 eller 2 samma lag.
	44 kap.
	Anskaffningsutgift för andelar i vissa värdepappersfonder
	22 f §
	Anskaffningsutgiften för andelar i en värdepappersfond som upphör att omfattas av undantaget i 2 kap. 3 a § första stycket ska anses vara summan av de omkostnadsbelopp som andelsägaren hade för var och en av tillgångarna i fonden.

Denna lag träder i kraft den 16 april 2026.

Bilaga 3

Förslag till lag om ändring i lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder)

Härigenom föreskrivs att 5 kap. 7 § lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder) ska ha följande lydelse.

5 kap.

7 §[1]

Följande bestämmelser i lagen (2004:46) om värdepappersfonder ska gälla för Sjunde AP-fondens förvaltning av fonder:

– 2 kap. 18 § om förbud för vissa personer med insynsställning att handla med en värdepappersfond,

– 2 kap. 21 § om skadestånd,

– 4 kap. 2 § om företrädare för andelsägarna i en värdepappersfond m.m.,

– 4 kap. 8 och 9 §§ om upprättande och godkännande av fondbestämmelser,

– 4 kap. 13 § första *stycket* om inlösen av fondandelar,

– 4 kap. 13 § första *och andra styckena* om inlösen av fondandelar,

– 4 kap. 15 § första och andra styckena, 16 § 1 och 2, 16 a § första–tredje styckena, 17 §, 18 §, 19–22 §§, 23 § andra stycket och 25–28 §§ om information om en värdepappersfond,

– 5 kap. 1 § första stycket om placeringsinriktning enligt fondbestämmelserna, och

– 10 kap. 8 § om skyldighet för revisor att anmäla vissa förhållanden till Finansinspektionen.

Vid tillämpningen av de bestämmelser som anges i första stycket ska fonderna anses som värdepappersfonder och Pensionsmyndigheten som fondandelsägare. Det som föreskrivs om fondbolag ska avse Sjunde AP-fonden.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får, utom såvitt avser 2 kap. 18 § om förbud för vissa personer med insynsställning att handla med en värdepappersfond och 2 kap. 21 § om skadestånd, meddela föreskrifter om avvikelser från de bestämmelser som anges i första stycket och i ett enskilt fall besluta om undantag från dessa bestämmelser.

Denna lag träder i kraft den 16 april 2026.

[1] Senaste lydelse 2022:1547.

Förslag till lag om ändring i lagen (2004:46) om värdepappersfonder

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2004:46) om värdepappersfonder[1]

dels att 4 kap. 4, 5, 7 och 10 b §§ ska upphöra att gälla,

dels att nuvarande 4 kap. 6 § ska betecknas 2 a kap. 7 §,

dels att 1 kap. 1, 4 och 6 d §§, 2 kap. 1 och 19 §§, 3 kap. 10 §, 4 kap. 8, 10, 13, 13 b, 15 och 16 a §§, 5 kap. 2, 3, 15, 18 och 20 §§, 7 kap. 1 och 3 §§, 8 kap. 1 och 17 §§, 12 kap. 1 a och 4 §§, 13 kap. 1 §, rubriken närmast före 4 kap. 10 § och rubriken till 7 kap. ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas ett nytt kapitel, 2 a kap., 14 nya paragrafer, 1 kap. 4 a §, 2 kap. 7 a §, 3 kap. 10 a §, 4 kap. 14 a och 14 b §§, 5 kap. 2 a–g, 12 kap. 6 a och 17 b §§, och närmast före 2 kap. 7 a §, 4 kap. 13 och 14 a §§, 5 kap. 2 a, 2 c och 2 g §§ nya rubriker av följande lydelse,

dels att det ska införas en ny rubrik benämnd Kontoförda fondandelar närmast före 4 kap. 14 §.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
1 kap.	
1 §[2]	
I denna lag betyder	
1. alternativ investeringsfond: detsamma som i 1 kap. 2 § lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder,	
2. behörig myndighet: utländsk myndighet som har behörighet att utöva tillsyn över fondföretag eller förvaltningsbolag,	
3. derivatinstrument: optioner, terminer och swappar samt andra likartade finansiella instrument,	
4. EES: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,	
5. egna medel: detsamma som i artikel 2.1 l i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG av den 13 juli 2009 om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag), i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/91/EU,	
6. filial: ett avdelningskontor med självständig förvaltning, varvid även ett fondbolags, ett förvaltningsbolags eller ett fondföretags etablering av flera driftställen ska anses som en enda filial,	
7. finansiellt instrument*: överlåtbara värdepapper, fondandelar, penningmarknadsinstrument, derivatinstrument samt annan rättighet eller förpliktelse avsedd för handel på värdepappersmarknaden*,	7. finansiella instrument: *detsamma som i 1 kap. 4 § första stycket lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden*,

[1] Senaste lydelse av
4 kap. 4 § 2013:563
4 kap. 5 § 2013:563
4 kap. 7 § 2013:563
4 kap. 10 b § 2023234.

[2] Senaste lydelse 2022:1725.

8. fondbolag: ett svenskt aktiebolag som har fått tillstånd enligt 4 § att driva fondverksamhet,

9. fondföretag: ett utländskt företag

a) som i sitt hemland har tillstånd för verksamhet där det enda syftet är att göra kollektiva investeringar i sådana tillgångar som anges i 5 kap. 1 § andra stycket, med kapital från allmänheten,

b) som tillämpar principen om riskspridning, och

c) vars andelar på begäran av innehavarna återköps eller inlöses med medel ur företagets tillgångar,

10. fondföretags hemland: det land där fondföretaget har fått sådant tillstånd som avses i 9 a,

11. fondverksamhet: förvaltning av en värdepappersfond, försäljning och inlösen av andelar i fonden samt därmed sammanhängande administrativa åtgärder,

12. företagsgrupp: koncern enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/34/EU av den 26 juni 2013 om årsbokslut, koncernredovisning och rapporter i vissa typer av företag, om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/43/EG och om upphävande av rådets direktiv 78/660/EEG och 83/349/EEG, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/95/EU, eller grupp som enligt erkända internationella redovisningsregler ska lämna motsvarande redovisning,

13. förvaltningsbolag: ett utländskt företag som i sitt hemland har tillstånd att förvalta fondföretag,

14. förvaltningsbolags hemland: det land där bolaget har sitt säte,

15. förvaringsinstitut: en bank eller ett annat kreditinstitut som förvarar tillgångarna i en värdepappersfond och som sköter in- och utbetalningar avseende fonden,

16. kvalificerat innehav: ett direkt eller indirekt ägande i ett företag, om innehavet beräknat på det sätt som anges i 1 a § representerar 10 procent eller mer av kapitalet eller av samtliga röster eller annars möjliggör ett väsentligt inflytande över ledningen av företaget,

17. matarfond: en värdepappersfond vars medel placeras i enlighet med tillstånd enligt 5 a kap. 6 §,

18. matarfondföretag: ett fondföretag som i sitt hemland har sådant tillstånd som avses i artikel 58 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG,

19. mottagarfond: en värdepappersfond som

a) har minst en matarfond eller ett matarfondföretag bland sina andelsägare,

b) inte är en matarfond, och

c) vars medel inte placeras i en matarfond eller ett matarfondföretag,

20. mottagarfondföretag: ett fondföretag som

a) i sitt hemland har sådant tillstånd som avses i artikel 5 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG,

b) har minst en matarfond eller ett matarfondföretag bland sina andelsägare,

c) inte är ett matarfondföretag, och

d) inte placerar medel i en matarfond eller ett matarfondföretag,

21. reglerad marknad: detsamma som i 1 kap. 4 b § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,

21. reglerad marknad *respektive MTF-plattform:* detsamma som i

1 kap. 4 b § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,	
22. penningmarknadsinstrument: statsskuldväxlar, bankcertifikat samt sådana andra finansiella instrument som normalt omsätts på penningmarknaden, är likvida och har ett värde som vid varje tidpunkt exakt kan fastställas,	
23. specialfond: detsamma som i 1 kap. 11 § 24 lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder,	
24. startkapital: detsamma som i artikel 2.1 k i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG,	
25. värdepappersfond: en fond vars andelar kan lösas in på begäran av andelsägare och som består av finansiella tillgångar, om den bildats genom kapitaltillskott från allmänheten och ägs av dem som skjutit till kapital samt förvaltas enligt bestämmelserna i 5 kap. eller 5 a kap., och	25. värdepappersfond: en fond vars andelar kan lösas in på begäran av andelsägare och som består av finansiella tillgångar, om den bildats genom kapitaltillskott från allmänheten *direkt eller indirekt enligt 4 kap. 14 a §* och ägs av dem som skjutit till kapital samt förvaltas enligt bestämmelserna i 5 kap. eller 5 a kap., och
26. överlåtbart värdepapper:	
a) aktier och andra värdepapper som motsvarar aktier samt depåbevis för aktier,	
b) obligationer och andra skuldförbindelser, med undantag av penningmarknadsinstrument, samt depåbevis för skuldförbindelser, och	
c) värdepapper av annat slag som ger rätt att förvärva sådana överlåtbara värdepapper som anges i a och b genom teckning eller utbyte.	
Överlåtbart värdepapper omfattar inte tekniker och instrument som avses i 5 kap. 1 § tredje stycket.	
Med återköp eller inlösen av andelar enligt första stycket 9 och 25 jämställs att andelarna är upptagna till handel på en reglerad marknad, om det är säkerställt att andelarnas noterade värde inte i väsentlig mån avviker från det värde som avses i 4 kap. 10 § tredje stycket.	Med återköp eller inlösen av andelar enligt första stycket 9 och 25 jämställs att andelarna är upptagna till handel på en reglerad marknad *eller handlas på en MTF-plattform*, om det är säkerställt att andelarnas noterade värde inte i väsentlig mån avviker från det värde som avses i 4 kap. 10 § tredje stycket.
4 §[3]	
Ett svenskt aktiebolag får av Finansinspektionen ges tillstånd att driva fondverksamhet. Bolaget kan därutöver ges tillstånd	Ett svenskt aktiebolag får av Finansinspektionen ges tillstånd att driva fondverksamhet. Bolaget kan därutöver ges tillstånd för *sådana tjänster som avses i 7 kap. 1 §.*
1. för diskretionär portföljförvaltning avseende finansiella instrument, och	

[3] Senaste lydelse 2017:1143

2. att ta emot medel med redovisningsskyldighet om bolaget avser att föra investeringssparkonto enligt lagen (2011:1268) om investeringssparkonto.

Medel som tas emot med redovisningsskyldighet ska omedelbart avskiljas från bolagets egna tillgångar.

4 a §

Ett fondbolag får efter registrering eller auktorisation administrera referensvärden, dock inte sådana referensvärden som används i en fond som fondbolaget förvaltar.

Registreringen eller auktorisationen ska ske i enlighet med förordningen Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1011 av den 8 juni 2016 om index som används som referensvärden för finansiella instrument och finansiella avtal eller för att mäta investeringsfonders resultat, och om ändring av direktiven 2008/48/EG och 2014/17/EU och förordning (EU) nr 596/2014.

6 d §[4]

För den förvaltning av en värdepappersfond som ett förvaltningsbolag utför efter att ha fått tillstånd enligt 6 b § gäller 2 kap. 15 c–15 f §§, 3 kap., 4 kap. 1–3 och 8–28 §§, 5 kap. 1 och 3–26 §§, 5 a kap., 8 kap. och 9 kap. Det som anges där om fondbolag ska i stället gälla förvaltningsbolaget.

För den förvaltning av en värdepappersfond som ett förvaltningsbolag utför efter att ha fått tillstånd enligt 6 b § gäller 2 kap. 15 c–15 f §§, 3 kap., 4 kap. 1–3 och 8–28 §§, 5 kap. 1 *§, 2 § fjärde stycket andra meningen* och *2 a*–26 §§, 5 a kap., 8 kap. och 9 kap. Det som anges där om fondbolag ska i stället gälla förvaltningsbolaget.

Vid sådan förvaltning som avses i första stycket ska det som anges i 9 kap. 1 § första stycket 1 i stället avse fall när förvaltningsbolagets tillstånd återkallats av behörig myndighet i bolagets hemland eller Finansinspektionen enligt 12 kap. 15 § tredje stycket beslutat att bolaget inte längre får förvalta en värdepappersfond.

[4] Senaste lydelse 2022:195.

2 kap.

1 §[5]

Tillstånd för ett svenskt aktiebolag att driva fondverksamhet får ges bara om

1. bolaget har sitt huvudkontor i Sverige,

2. det finns skäl att anta att den planerade verksamheten kommer att drivas enligt bestämmelserna i denna lag och andra författningar som reglerar bolagets verksamhet,

3. den som har eller kan förväntas komma att få ett kvalificerat innehav i bolaget bedöms lämplig att utöva ett väsentligt inflytande över ledningen av ett fondbolag,

4. den som ska ingå i styrelsen för bolaget eller vara verkställande direktör i det, eller vara ersättare för någon av dem, har tillräcklig insikt och erfarenhet för att delta i ledningen av ett fondbolag och även i övrigt är lämplig för en sådan uppgift,

	5. fondbolagets operativa verksamhet beslutas av minst två fysiska personer som har tillräcklig insikt och erfarenhet för att fatta sådana beslut och även i övrigt är lämpliga för uppgiften, har hemvist inom EES, samt
	– är heltidsanställda av fondbolaget, eller
	– ingår i fondbolagets styrelse och på heltid har åtagit sig att leda verksamheten,
5. fondbestämmelserna har godkänts för den eller de värdepappersfonder som bolaget avser att förvalta, och	*6.* fondbestämmelserna har godkänts för den eller de värdepappersfonder som bolaget avser att förvalta, och
6. bolaget uppfyller de villkor som i övrigt anges i denna lag.	*7.* bolaget uppfyller de villkor som i övrigt anges i denna lag.
	Underrättelse om ändringar i verksamheten
	7 a §
	Ett fondbolag som avser att genomföra en väsentlig ändring i sin verksamhet eller organisation, ska dessförinnan skriftligen underrätta Finansinspektionen.

19 §[6]

Enskildas förhållanden till en värdepappersfond, ett fondbolag	Enskildas förhållanden till en värdepappersfond, ett fondbolag

[5] Senaste lydelse 2013:563.
[6] Senaste lydelse 2016:892.

eller ett förvaringsinstitut får inte obehörigen röjas. Detsamma gäller en uppgift i en anmälan eller en utsaga om en misstänkt överträdelse av en bestämmelse som gäller för ett fondbolags verksamhet, om uppgiften kan avslöja anmälarens identitet.	eller ett förvaringsinstitut får inte obehörigen röjas. Detsamma gäller en uppgift i en anmälan eller en utsaga om en misstänkt överträdelse av en bestämmelse som gäller för ett fondbolags verksamhet, om uppgiften kan avslöja anmälarens *eller den anmäldes* identitet.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

2 a kap. Uppdragsavtal

Allmänna förutsättningar för delegering genom uppdragsavtal

1 §

Ett fondbolag får genom delegering uppdra åt någon annan (uppdragsavtal) att utföra

– någon av de funktioner som ingår i fondverksamheten eller i en motsvarande verksamhet som bedrivs av ett fondföretag som har sådant tillstånd som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG, eller

– någon av de tjänster som avses i 7 kap. 1 § första stycket.

2 §

Delegering enligt 1 § får endast ske

1. om uppdragsavtalet och fondbolagets delegeringsstruktur i övrigt kan motiveras på objektiva grunder,

2. om uppdragstagaren har sakkunskap och kompetens med hänsyn till uppdragets innehåll,

3. om uppdragsavtalet inte hindrar

a) fondbolaget från att handla i investerarnas eller kundernas intresse, eller

b) finansinspektionens tillsyn över fondbolaget, samt

4. om fondbolaget kan övervaka den delegerade funktionen eller tjänsten och ge de anvisningar som behövs samt med omedelbar verkan

säga upp uppdragsavtalet om det är i investerarnas eller kundernas intresse.

3 §

Delegering enligt 1 § får inte ske i sådan omfattning att fondbolaget i praktiken inte längre kan anses vara förvaltare av fonden eller den som tillhandahåller de tjänster som har delegerats.

Underrättelse om delegering

4 §

Fondbolaget ska underrätta Finansinspektionen om uppdragsavtalet innan uppdragstagaren börjar utföra de funktioner eller tjänster som avtalet avser.

Särskilt om förvaltningsuppdrag

5 §

Omfattar ett uppdrag enligt 1 § att någon för fondbolagets räkning ska förvalta tillgångarna i en värdepappersfond eller i ett fondföretag som har sådant tillstånd som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG, ska avtalet innehålla riktlinjer för placering av fondmedlen. Fondbolaget ska tillförsäkra sig en rätt att regelbundet se över och vid behov ändra dessa riktlinjer.

6 §

Ett förvaltningsuppdrag får ges till

1. företag som står under Finansinspektionens tillsyn och som har fått inspektionens tillstånd att förvalta värdepappersfonder eller att utföra diskretionär portföljförvaltning avseende finansiella instrument,

2. företag med säte i ett annat land inom EES, om företaget står under tillsyn av behörig myndighet

i hemlandet och har tillstånd att driva verksamhet motsvarande den som avses i 1,

3. annat utländskt företag under förutsättning att

a) företaget står under tillsyn av behörig myndighet i hemlandet,

b) företaget har tillstånd att driva verksamhet motsvarande den som avses i 1, och

c) ett samarbete kan ske mellan Finansinspektionen och behörig myndighet i hemlandet.

Utförande i enlighet med denna lag

8 §

Fondbolaget ska säkerställa att utförandet av funktionerna och tjänsterna som delegerats sker i överensstämmelse med denna lag.

Ansvar

9 §

Ett lämnat uppdrag fråntar aldrig fondbolaget dess ansvar enligt denna lag.

Vidaredelegering

10 §

En uppdragstagare får vidaredelegera vissa funktioner eller tjänster till någon annan under förutsättning att

1. fondbolaget på förhand har godkänt en sådan delegering,

2. fondbolaget har underrättat Finansinspektionen innan de funktioner eller tjänster som ska vidaredelegeras börjar utföras, och

3. uppdragstagaren fortlöpande övervakar utförandet av de vidaredelegerade funktionerna eller tjänsterna.

11 §

Vid vidaredelegering tillämpas även 1–7 §§ i fråga om dem till vilka funktioner eller tjänster har delegerats respektive vidaredelegerats.

Om den till vilken vissa funktioner eller tjänster har vidaredelegerats i sin tur uppdrar åt någon annan att utföra dem, gäller villkoren i första stycket och 10 § i förhållande till den som ska utföra funktionerna eller tjänsterna.

12 §

Kraven i detta kapitel ska inte tillämpas på uppdragsavtal om marknadsföring av andelar i en värdepappersfond eller ett fondföretag som har sådant tillstånd som avses i UCITS-direktivet, om marknadsföringen utförs av en distributör som agerar för egen räkning i enlighet med

– lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, eller bestämmelser i distributörens hemland som genomför Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU av den 15 maj 2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EG, eller

– lagen (2018:1219) om försäkringsdistribution, eller bestämmelser i distributörens hemland som genomför Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/97 av den 20 januari 2016 om försäkringsdistribution, om marknadsföringen sker genom försäkringsbaserade investeringsprodukter.

3 kap.

10 §[7]

Förvaringsinstitutet får inte uppdra åt någon annan att utföra andra uppgifter än depåförvaring av tillgångar och kontroll av äganderätten enligt 6 § första stycket.

[7] Senaste lydelse 2016:892.

Delegering enligt första stycket förutsätter att förvaringsinstitutet

1. kan visa att det finns ett objektivt skäl för delegering av uppgifterna och att avsikten inte är att kringgå kraven i denna lag eller annan författning,

2. har handlat med den skicklighet, aktsamhet och omsorg som krävs vid valet av uppdragstagare, och

3. regelbundet övervakar uppdragstagaren och dennes rutiner avseende delegerade uppgifter.

Kravet i andra stycket 2 gäller inte om uppdragstagaren är en värdepapperscentral som agerar i egenskap av investerande värdepapperscentral enligt definitionen i artikel 1 f i kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/392 av den 11 november 2016 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 909/2014 med avseende på tekniska tillsynsstandarder för auktorisationskrav, tillsynskrav och operativa krav för värdepapperscentraler.

10 a §

Uppdrag som utförs av en värdepapperscentral som agerar i egenskap av utgivande värdepapperscentral enligt definitionen i artikel 1 e i kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/392 av den 11 november 2016 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 909/2014 med avseende på tekniska tillsynsstandarder för auktorisationskrav, tillsynskrav och operativa krav för värdepapperscentraler, ska inte anses vara delegering av förvaringsinstitutets depåförvaringsuppgifter.

Uppdrag som utförs av en värdepapperscentral som agerar i egenskap av en investerande värdepapperscentral enligt definitionen i artikel 1 f i kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/392 ska anses vara delegering av förvaringsinstitutets depåförvaringsfunktioner.

4 kap.

8 §[8]

För varje värdepappersfond ska det finnas fondbestämmelser som upprättas av fondbolaget.

Fondbestämmelserna ska ange

1. namnet på fonden, fondbolaget och förvaringsinstitutet,
2. grunderna för fondens placeringsinriktning och för placeringen av fondmedlen, med särskild upplysning om huruvida medel ska placeras i sådana derivatinstrument som anges i 5 kap. 12 §,
3. vilka andelsklasser som ska finnas och vilka villkor som är förenade med dem,
4. om utdelning ska ske och, i så fall, grunderna och sättet för utdelning,
5. grunderna för beräkning av fondens och fondandelarnas värde, inklusive de värderingsprinciper som används vid värderingen av onoterade tillgångar och sådana derivatinstrument som anges i 5 kap. 12 § andra stycket,
6. grunderna för beräkning av försäljnings- och inlösenpris för fondandelarna,

7. om *justerat fondandelsvärde* tillämpas *enligt 10 b § och, i så fall, vilken metod som används för beräkningen,*	7. om *fonden enbart ska vara öppen för sådana juridiska personer som anges i 14 a §, och för vilka av dem,*
8. var och hur försäljning och inlösen av fondandelar ska ske,	8. var och hur försäljning och inlösen av fondandelar ska ske, *vilken frekvens som gäller för inlösen och i förekommande fall vilken uppsägningstid som gäller enligt 13 § andra stycket*,

9. grunderna för beräkning av fondbolagets och förvaringsinstitutets ersättning från fonden,
10. fondbolagets avgifter för försäljning, förvaltning och inlösen av andelar,
11. hur pantsättning av fondandelar ska gå till,
12. fondens räkenskapsår,

13. när och var försäljnings- och inlösenpriset för fondandelarna samt fondens halvårsredogörelse och årsberättelse ska offentliggöras, *samt*	13. när och var försäljnings- och inlösenpriset för fondandelarna samt fondens halvårsredogörelse och årsberättelse ska offentliggöras,
14. var ändringar av fondbestämmelserna ska tillkännages.	14. var ändringar av fondbestämmelserna ska tillkännages, *samt*
	15. vilket eller vilka likviditetshanteringsverktyg som har angetts enligt 5 kap. 2 a § första stycket.

För fonder där fondmedlen placeras enligt bestämmelserna i 5 kap. 8 §, ska det dessutom anges de emittenter eller garanter som gett ut eller

[8] Senaste lydelse 2023:234.

garanterat sådana skuldförbindelser som fondmedlen till mer än 35 procent av fondens värde avses att placeras i.

Fondandelar *och inlösen av fondandelar*	**Fondandelar**
10 §[9]	
Andelarna i en värdepappersfond ska vara lika stora och medföra lika rätt till den egendom som ingår i fonden, om inte annat följer av andra stycket.	
I en värdepappersfond får det finnas andelar av olika slag (andelsklasser). Andelarna i en andelsklass ska vara lika stora och medföra lika rätt till den egendom som ingår i fonden. Andelsklasser i en och samma fond får vara förenade med	
1. villkor för	
a) utdelning,	
b) avgifter,	
c) lägsta teckningsbelopp,	
d) distribution av andelar,	
e) valutasäkring, *och*	e) valutasäkring,
f) i vilken valuta andelarna tecknas och inlöses, *och*	f) i vilken valuta andelarna tecknas och inlöses,
	g) upptagande av andelarna till handel på en reglerad marknad eller handel med andelarna på en MTF-plattform, och
	h) skatterättslig status och administration av skatt, och
2. villkor som framgår av föreskrifter som har meddelats med stöd av 13 kap. 1 § 15.	
Värdet av en fondandel är fondens värde delat med antalet fondandelar. Om det finns andelsklasser ska värdet av en fondandel dock bestämmas med beaktande av de villkor som är förenade med andelsklassen. Om *fondbolaget har tillstånd som avses i 10 b §* får värdet av en fondandel justeras enligt *den paragrafen.*	Värdet av en fondandel är fondens värde delat med antalet fondandelar. Om det finns andelsklasser ska värdet av en fondandel dock bestämmas med beaktande av de villkor som är förenade med andelsklassen. Om *fonden tillämpar likviditetshanteringsverktyg enligt bestämmelserna i 5 kap. 2 a § första stycket 4 eller 5* får värdet av en fondandel justeras enligt *dessa bestämmelser.*
Fondens värde beräknas enligt de grunder som anges i fondbestämmelserna. Den egendom som ingår i fonden ska värderas med ledning av gällande marknadsvärde.	
Fondbolaget ska fortlöpande och minst *en gång varje vecka* beräkna	Fondbolaget ska fortlöpande och minst *vid de tidpunkter när fonden är öppen för inlösen* beräkna och på

[9] Senaste lydelse 2023:234.

och på lämpligt sätt offentliggöra fondandelsvärdet.	lämpligt sätt offentliggöra fondandelsvärdet.
	Inlösen
	13 §[10]
En fondandel ska, på begäran av dess ägare, *omedelbart* lösas in om det finns medel tillgängliga i värdepappersfonden. Om medel för inlösen behöver anskaffas genom försäljning av egendom som ingår i fonden, ska försäljning ske och inlösen verkställas så snart som möjligt.	En fondandel ska, på begäran av dess ägare, lösas in *under de förutsättningar som följer av andra stycket.*
	En värdepappersfond ska vara öppen för inlösen minst två dagar per månad med skäligt mellanrum eller, efter tillstånd från Finansinspektionen, en dag per månad. Som förutsättning för inlösen får krävas att ägaren genom begäran om inlösen har sagt upp andelen viss tid före inlösendagen. Denna tid (uppsägningstiden) får inte vara längre än fem bankdagar. Utbetalning av inlösenlikviden ska ske så snart som möjligt.
Första *stycket* gäller dock inte om fondandelarna är upptagna till handel på en reglerad marknad och det är säkerställt att andelarnas noterade värde inte i väsentlig mån avviker från *det värde som avses i 10 § tredje stycket.*	Första *och andra styckena* gäller dock inte om fondandelarna är upptagna till handel på en reglerad marknad *eller handlas på en MTF-plattform* och det är säkerställt att andelarnas noterade värde inte i väsentlig mån avviker från *fondandelsvärdet.*
Under den tid som ett förvaringsinstitut förvaltar en värdepappersfond enligt 9 kap. 1 § första eller andra stycket eller 5 a kap. 34 eller 42 § får fondandelar inte säljas eller lösas in.	
	13 b §[11]
Finansinspektionen får besluta att ett fondbolag ska senarelägga försäljning och inlösen av fondandelar om det är i fondandelsägarnas eller allmänhetens intresse	Finansinspektionen får besluta att ett fondbolag ska senarelägga försäljning och inlösen av fondandelar *i en värdepappersfond eller upphöra med detta om*

[10] Senaste lydelse 2013:563.
[11] Senaste lydelse 2011:882.

1. det föreligger exceptionella omständigheter

2. det är i andelsägarnas intresse, och

3. det finns risker för investerarskyddet eller den finansiella stabiliteten.

Innan Finansinspektionen fattar ett sådant beslut som avses i första stycket ska inspektionen ge fondbolaget tillfälle att yttra sig.

Värdepappersfonder för vissa institutionella investerare

14 a §

En värdepappersfond får vara öppen för kapitaltillskott enbart från vissa investerare. Kretsen av tillåtna investerare ska anges i fondbestämmelserna i enlighet med 8 § första stycket 7 och avse

1. staten, kommuner, regioner och kommunalförbund,

2. andra stater och andra utländska offentliga organ,

3. livförsäkringsföretag som bedriver verksamhet enligt försäkringsrörelselagen (2010:2043) och utländska företag som i sitt hemland driver motsvarande verksamhet,

4. svenska tjänstepensionsföretag som bedriver verksamhet enligt lagen (2019:742) om tjänstepensionsföretag och utländska företag som i sitt hemland driver motsvarande verksamhet,

5. utländska tjänstepensionsinstitut som har rätt att bedriva verksamhet i Sverige enligt lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige, eller

6. pensionsstiftelser som bedriver verksamhet enligt lagen (1967:531) om tryggande av pensionsutfästelse m.m. och motsvarande utländska stiftelser.

14 b §

En fondandel i en värdepappersfond som avses 14 a § får inte

1. upptas till handel på en reglerad marknad eller handlas på en MTF-plattform, eller

2. förvärvas av en fysisk person eller ett dödsbo.

Om en omständighet som anges i första stycket sker ska fondbestämmelserna ändras så att det framgår att fonden inte längre enbart är öppen för investerare som anges i 14 a §. Alternativt ska fonden avvecklas.

15 §[12]

För varje värdepappersfond ska det finnas en aktuell informationsbroschyr.

Informationsbroschyren ska innehålla

1. fondbestämmelserna,

2. de ytterligare uppgifter som behövs för att man ska kunna bedöma fonden och den risk som är förenad med att investera i den,

3. en tydlig och lättbegriplig förklaring av fondens riskprofil,

4. uppgifter om *det arbete eller de funktioner* som fondbolaget får uppdra åt någon annan att utföra enligt *4 och 5 §§,*

4. uppgifter om de *funktioner som ingår i fondverksamheten* som fondbolaget får uppdra åt någon annan att utföra enligt *2 a kap*,

5. uppgifter om vilka tillgångsslag fondmedlen får placeras i,

6. för det fall fondmedlen får placeras i derivatinstrument, uppgifter om i vilket syfte och hur det möjliga resultatet av användningen av derivat instrument kan påverka fondens riskprofil, och

7. uppgifter om fondbolagets ersättningspolicy.

För en värdepappersfond som hänvisar till ett referensvärde som avses i artikel 3.1.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1011 av den 8 juni 2016 om index som används som referensvärden för finansiella instrument och finansiella avtal eller för att mäta investeringsfonders resultat, och om ändring av direktiven 2008/48/EG och 2014/17/EU och förordning (EU) nr 596/2014 finns det i artikel 29.2 ytterligare bestämmelser om informationsbroschyrens innehåll.

Bestämmelser om vad en informationsbroschyr ska innehålla finns även i

1. artikel 14 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/2365 av den 25 november 2015 om transparens i transaktioner för värdepappersfinansiering och om återanvändning samt om ändring av förordning (EU) nr 648/2012,

[12] Senaste lydelse 2021:1217.

2. artiklarna 6–9 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/2088 av den 27 november 2019 om hållbarhetsrelaterade upplysningar som ska lämnas inom den finansiella tjänstesektorn, och

3. artiklarna 5–7 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/852 av den 18 juni 2020 om inrättande av en ram för att underlätta hållbara investeringar och om ändring av förordning (EU) 2019/2088.

16 a §

För varje värdepappersfond ska det finnas ett aktuellt faktablad.

Faktabladet ska på ett lättbegripligt sätt och i sammanfattning innehålla den grundläggande information som behövs för att investerare ska kunna bedöma fonden och den risk som är förenad med att investera i den.	Faktabladet ska på ett lättbegripligt sätt och i sammanfattning innehålla den grundläggande information som behövs för att investerare ska kunna bedöma fonden och den risk som är förenad med att investera i den. *Faktabladet ska innehålla fondens namn.*

Innehållet i faktabladet ska vara rättvisande och tydligt och får inte vara vilseledande. Det ska stämma överens med relevanta delar i informationsbroschyren.

Utöver det som följer av andra och tredje styckena ska faktabladet innehålla en upplysning om att information om fondbolagets ersättningspolicy är tillgänglig på en angiven webbplats och att en papperskopia kan fås kostnadsfritt på begäran.

Bestämmelser om hur faktabladet för en värdepappersfond ska vara utformat och om dess innehåll finns i kommissionens förordning (EU) nr 583/2010 av den 1 juli 2010 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG rörande basfakta för investerare och villkor som ska uppfyllas när faktablad med basfakta för investerare eller prospekt tillhandahålls på annat varaktigt medium än papper eller på en webbplats.

5 kap.

2 §[13]

Ett fondbolag ska ha ett system för riskhantering som gör det möjligt för fondbolaget att vid varje tidpunkt kontrollera och bedöma den risk som är knuten till de positioner som tas i en värdepappersfond och hur positionerna påverkar fondens riskprofil. Fondbolaget ska inte ensidigt eller mekaniskt förlita sig på kreditbetyg som har utfärdats av kreditvärderingsinstitut för att bedöma kreditvärdigheten hos fondens tillgångar.

Om fondbolaget investerar i sådana derivatinstrument som avses i 12 § andra stycket, ska bolagets system för riskhantering även möjliggöra en exakt och oberoende bedömning av värdet på dessa derivatinstrument.

Fondbolaget ska *för varje värdepappersfond det förvaltar till Finansinspektionen regelbundet lämna information om riskhanteringen.*	*Ett fondbolag* ska *även ha system för tillämpningen av de likviditetshanteringsverktyg som har angetts enligt 2 a §.*

[13] Senaste lydelse 2014:1017.

Fondbolaget ska för varje värdepappersfond det förvaltar till Finansinspektionen regelbundet lämna information om riskhanteringen. Fondbolaget ska också underrätta inspektionen om de system för tillämpningen av de likviditetshanteringsverktyg som avses i tredje stycket.

Likviditetshanteringsverktyg

Val av verktyg

2 a §

Ett fondbolag ska, om inte annat följer av 2 b §, för varje värdepappersfond som bolaget förvaltar ange minst två av följande likviditetshanteringsverktyg som kan komma att tillämpas.

1. En tillfällig och partiell begränsning av fondandelsägares rätt att lösa in sina andelar enligt 4 kap. 13 § första och andra styckena, som medför att fondandelsägaren bara kan lösa in en viss del av sina andelar,

2. en förlängning av den uppsägningstid som avses i 4 kap. 8 § första stycket 8 eller ett tillfälligt införande av en uppsägningstid om det vanligtvis inte gäller en sådan tid,

3. en avgift för inlösen av andelar enligt 4 kap. 13 § första och andra styckena, som har fastställts med beaktande av likviditetskostnaden och som innebär att kvarvarande fondandelsägare inte missgynnas,

4. en på förhand fastställd mekanism genom vilken fondandelsvärdet justeras genom tillämpning av en faktor (svingfaktor) som återspeglar likviditetskostnaden,

5. en på förhand fastställd mekanism genom vilken teckningsoch inlösenpriser för fondandelar fastställs genom att fondandelsvärdet justeras med en faktor som återspeglar likviditetskostnaden,

6. en avgift för teckning eller inlösen av andelar som kompenserar fonden för de likviditetskostnader som uppstår på grund av transaktionens storlek och som innebär att kvarvarande fondandelsägare inte missgynnas, och

7. överföring av tillgångar som innehas av fonden, i stället för betalningsmedel, vid inlösen av andelar som innehas av en sådan professionell kund som avses i 1 kap. 4 b § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden.

En överföring enligt första stycket 7 ska motsvara en proportionerlig andel av fondens tillgångar, om inte fonden

– endast marknadsförs till professionella investerare, eller

– är en indexfond och andelarna är upptagna till handel på en reglerad marknad eller handlas på en MTF-plattform.

Fondbolaget får, i andelsägarnas intresse, tillämpa de likviditetshanteringsverktyg som har angetts enligt första stycket och som enligt 4 kap. 8 § andra stycket 15 har angetts i fondbestämmelserna.

2 b

För en värdepappersfond som har auktoriserats som penningmarknadsfond enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1131 av den 14 juni 2017 om penningmarknadsfonder behöver endast ett av de verktyg som avses i 2 a § första stycket anges.

I fråga om en annan slags värdepappersfond än en sådan fond som avses i första stycket får inte enbart de verktyg som avses i 2 a § första stycket 4 och 5 anges.

Avskiljande

2 c §

Om de ekonomiska eller rättsliga egenskaperna avseende vissa

tillgångar i en värdepappersfond har ändrats väsentligt eller blivit osäkra till följd av exceptionella omständigheter, får fondbolaget avskilja dessa tillgångar från de övriga tillgångarna i fonden.

Kraven i 5 kap. ska inte tillämpas på de avskilda tillgångarna.

2 d §

Tillgångar som har avskilts enligt 2 c § ska förvaltas av fondbolaget för de fondandelsägares räkning som var ägare vid tidpunkten för avskiljandet.

Tillgångarna ska säljas eller på annat sätt avvecklas när det föreligger rimliga förutsättningar för detta. Nettobehållningen ska skiftas ut till fondandelsägarna.

2 e §

Om en fondandelsägare inte har anmält sitt innehav till fondbolaget inom fem år efter det att medel som utskiftats enligt 2 d § andra stycket har kunnat lyftas, har fondandelsägaren förlorat sin rätt att lyfta medlen.

Medel som inte lyfts i enlighet med första stycket och andra restbelopp som inte har kunnat skiftas ut till andelsägarna ska tillfalla allmänna arvsfonden.

2 f §

För sin förvaltning enligt 2 d § har fondbolaget rätt till skälig ersättning ur de avskilda tillgångarna, eller om dessa inte räcker till och det finns särskilda skäl, ur den värdepappersfond från vilken tillgångarna har avskilts.

Ersättningens storlek ska bestämmas av Finansinspektionen.

	Underrättelse till Finansinspektionen
	2 g § *Fondbolaget ska utan dröjsmål underrätta Finansinspektionen när något av de likviditetshanteringsverktyg som avses i 2 a § första stycket börjar tillämpas respektive inte längre tillämpas, om detta sker på ett sätt som inte ligger i linje med den verksamhet som normalt sett bedrivs enligt fondbestämmelserna. Fondbolaget ska också underrätta Finansinspektionen innan fondbolaget avskiljer tillgångar enligt 2 c §.*

3 §[14]

Medel i en värdepappersfond får placeras i penningmarknadsinstrument som är, eller i överlåtbara värdepapper som är eller inom ett år från emissionen avses bli,

1. upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför EES, eller

2. föremål för regelbunden handel vid någon annan marknad som är reglerad och öppen för allmänheten.

En förutsättning för placeringar enligt första stycket är att marknaden finns angiven i fondbestämmelserna eller är godkänd av Finansinspektionen för sådana placeringar.	En förutsättning för placeringar enligt första stycket *i värdepapper som är upptagna till handel på eller handlas vid en marknad utanför EES,* är att marknaden finns angiven i fondbestämmelserna eller är godkänd av Finansinspektionen för sådana placeringar.

15 §[15]

Medel i en värdepappersfond får placeras i andelar i

1. andra värdepappersfonder,

2. fondföretag *som uppfyller förutsättningarna i 1 kap. 7 §* och	2. *sådana* fondföretag *som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG, och*
3. specialfonder och *utländska* alternativa investeringsfonder *som uppfyller förutsättningarna i 4 kap. 2 eller 3 § eller 5 kap. 6 § första stycket 1 eller tredje stycket eller 11 § första stycket 1 lagen*	3. specialfonder och *andra* alternativa investeringsfonder, såvida fonderna

[14] Senaste lydelse 2008:282.
[15] Senaste lydelse 2022:1725.

(2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder, såvida fonderna

a) gör kollektiva investeringar i sådana tillgångar som anges i detta kapitel med kapital från allmänheten,

b) tillämpar principen om riskspridning,

c) *är öppna för utträde och* ger andelsägarna ett skydd som är likvärdigt det som ges andelsägare i en värdepappersfond, *och*

d) för varje räkenskapsår lämnar årsberättelse och halvårsredogörelse som innehåller sådan information som är nödvändig för att man ska kunna bedöma *tillgångarna*, *ansvarsfrågor, avkastning* och *händelser som inträffat* under den aktuella rapporteringsperioden.

c) ger andelsägarna ett skydd som är likvärdigt det som ges andelsägare i en värdepappersfond,

d) för varje räkenskapsår lämnar årsberättelse och halvårsredogörelse som innehåller sådan information som är nödvändig för att man ska kunna bedöma *tillgångar*, *skulder*, *intäkter* och *verksamhet* under den aktuella rapporteringsperioden,

e) är öppna för utträde eller är fonder vars fondandelar är upptagna till handel på en reglerad marknad eller handlas på en MTF-plattform och det är säkerställt att andelarnas noterade värde inte i väsentlig mån avviker från fondandelsvärdet, och

f) står under betryggande tillsyn av en behörig myndighet i det land där de hör hemma.

Medel i en värdepappersfond får placeras i andra fonder eller fondföretag enligt första stycket bara om dessa, enligt sina fondbestämmelser eller sin bolagsordning, får placera högst 10 procent av sina medel i andelar i andra fonder eller fondföretag.

18 §

Om en betydande del av medlen i en värdepappersfond placeras i fondandelar enligt 15 §, *skall* informationsbroschyren och *faktabladet rörande värdepappersfonden samt* årsberättelsen för fonden innehålla uppgifter både om den högsta avgift som får tas ut för förvaltningen av fonden och om den högsta avgift som får tas ut för förvaltningen av de fonder eller fondföretag i vars fondandelar medlen placeras.

Om en betydande del av medlen i en värdepappersfond placeras i fondandelar enligt 15 §, *ska* informationsbroschyren och årsberättelsen för fonden innehålla uppgifter både om den högsta avgift som får tas ut för förvaltningen av fonden och om den högsta avgift som får tas ut för förvaltningen av de fonder eller fondföretag i vars fondandelar medlen placeras.

Om medel i en värdepappersfond placeras i andelar i en fond eller fondföretag som i sin tur förvaltas, direkt eller genom uppdrag, av samma fondbolag som värdepappersfonden eller av en fondförvaltare som direkt

eller indirekt har samma ledning eller ägare som värdepappersfondens fondbolag, får fondbolaget inte ta ut någon avgift för förvärv eller inlösen av andelarna i den fond eller det fondföretag som fondmedlen har placerats i.

20 §[16]

Ett fondbolag får inte till en värdepappersfond förvärva aktier med sådan rösträtt som gör det möjligt för fondbolaget att utöva ett väsentligt inflytande över ledningen av ett företag.

Om ett fondbolag förvaltar flera värdepappersfonder, fondföretag, *specialfonder eller andra alternativa investeringsfonder*, gäller bestämmelsen i första stycket det sammanlagda aktieinnehavet i fonderna och fondföretagen.

Om ett fondbolag förvaltar flera värdepappersfonder, fondföretag, gäller bestämmelsen i första stycket det sammanlagda aktieinnehavet i fonderna och fondföretagen.

7 kap. Portföljförvaltning avseende finansiella instrument[17]

1 §[18]

Ett fondbolag *som enligt 1 kap. 4 § har tillstånd för portföljförvaltning avseende finansiella instrument* får, efter tillstånd av Finansinspektionen,

1. ta emot fondandelar för förvaring, dock inte sådana fondandelar som ingår i en värdepappersfond, ett fondföretag eller en alternativ investeringsfond som förvaltas av fondbolaget,

2. ta emot medel med redovisningsskyldighet, *och*

3. lämna investeringsråd avseende *sådana* finansiella instrument *som avses i 5 kap.*

7 kap. Portföljförvaltning avseende finansiella instrument *och andra tjänster*

Ett fondbolag får, efter tillstånd av Finansinspektionen,

1. utföra diskretionär portföljförvaltning avseende finansiella instrument,

2. ta emot fondandelar för förvaring, dock inte sådana fondandelar som ingår i en värdepappersfond, ett fondföretag eller en alternativ investeringsfond som förvaltas av fondbolaget,

3. ta emot medel med redovisningsskyldighet,

4. lämna investeringsråd avseende finansiella instrument,

5. ta emot och vidarebefordra order i fråga om finansiella instrument, och

6. tillhandahålla annat som fondbolaget utför i anslutning till

[16] Senaste lydelse 2013:563.
[17] Senaste lydelse 2007:562.
[18] Senaste lydelse 2017:1143.

	fondverksamheten eller i anslutning till en tjänst som fondbolaget tillhandahåller enligt 1 kap. 4 a § eller denna paragraf.
Medel som tas emot med redovisningsskyldighet enligt första stycket *2* ska omedelbart avskiljas från bolagets egna tillgångar.	Medel som tas emot med redovisningsskyldighet enligt första stycket *3* ska omedelbart avskiljas från bolagets egna tillgångar.

3 §[19]

Ett fondbolag som *utför diskretionär portföljförvaltning avseende finansiella instrument ska i denna förvaltning och när det* utför tjänster enligt 1 § första stycket tillämpa 8 kap. 9–12, 14–*16 och 22* §§ och 9 kap. 1, *3–6, 9, 10*, *12–23 a, 25 a–29*, 30 a och 40 §§, 41 § första stycket och 43 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden.	Ett fondbolag som utför tjänster enligt 1 § första stycket *ska* tillämpa 8 kap. 9–12, 14–*20* §§ och 9 kap. 1, *3–10*, *12–29*, 30 a och 40 §§, 41 § första stycket och 43 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden.

8 kap.

1 §[20]

Två eller flera värdepappersfonder får läggas samman genom att samtliga tillgångar och skulder i en eller flera av fonderna överförs till en annan fond mot vederlag till andelsägarna i den eller de överlåtande fonderna (fusion). Vid fusionen upplöses den eller de överlåtande fonderna.

Fusion kan ske

1. mellan den övertagande värdepappersfonden på ena sidan och en eller flera överlåtande värdepappersfonder på den andra (absorption), eller
2. mellan två eller flera överlåtande värdepappersfonder genom att de bildar en ny övertagande värdepappersfond (kombination).

En värdepappersfond som avses i 4 kap. 14 a § får dock läggas samman endast med en annan sådan värdepappersfond.

17 §[21]

En värdepappersfond får läggas samman med ett fondföretag som i sitt hemland har sådant tillstånd som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG (gränsöverskridande fusion).

En värdepappersfond som avses i 4 kap. 14 a § får dock läggas samman med ett fondföretag som i sitt

[19] Senaste lydelse 2021:969.
[20] Senaste lydelse 2011:882.
[21] Senaste lydelse 2011:882.

hemland har sådant tillstånd som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG, endast om det fondföretaget är öppet enbart för sådana investerare som avses i 4 kap. 14 a §.

12 kap.

1 a §[22]

Finansinspektionen ska ingripa mot någon som ingår i ett fondbolags styrelse eller är dess verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem, om fondbolaget

1. har fått tillstånd att driva fondverksamhet genom att lämna falska uppgifter eller på annat otillbörligt sätt,

2. tillhandahåller diskretionär portföljförvaltning i strid med *1 kap. 4 §,*

2. tillhandahåller diskretionär portföljförvaltning i strid med *7 kap. 1 § första stycket 1,*

3. påbörjar marknadsföring av en av bolaget förvaltad värdepappersfond i ett annat land inom EES innan en underrättelse om detta gjorts hos Finansinspektionen i enlighet med 2 kap. 15 c §,

4. inte uppfyller grundläggande krav på organisation och drift av verksamheten enligt 2 kap. 17 § första stycket 1 eller 2 eller tredje stycket eller 17 f § eller föreskrifter som har meddelats med stöd av 13 kap. 1 § 11 avseende dessa bestämmelser,

5. åsidosätter sina skyldigheter eller på annat sätt överträder det som anges om uppdragsavtal i *någon av 4 kap. 4–6 §§ eller 7 § första stycket*,

5. åsidosätter sina skyldigheter eller på annat sätt överträder det som anges om uppdragsavtal i *2 a kap.*,

6. påbörjar förvaltning och marknadsföring av en värdepappersfond utan att fondbestämmelserna godkänts enligt 4 kap. 9 §,

7. vid upprepade tillfällen låter bli att upprätta eller tillhandahålla informationsbroschyr, faktablad, årsberättelse och halvårsberättelse i enlighet med 4 kap. 15–21 §§,

8. vid upprepade tillfällen placerar medel i en värdepappersfond i strid med det som anges i någon av 5 kap. 1, 3–22, 24 eller 25 §§ eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av 13 kap. 1 § 21, 22, 24 och 25 avseende dessa bestämmelser,

9. inte uppfyller kraven på hantering av risker i 5 kap. 2 § första eller andra stycket eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av 13 kap. 1 § 23 avseende dessa bestämmelser,

10. i strid med 11 kap. 5 § första stycket låter bli att till Finansinspektionen anmäla sådana förvärv och avyttringar som avses där,

11. i strid med 11 kap. 5 § tredje stycket låter bli att till Finansinspektionen anmäla namnen på de ägare som har ett kvalificerat innehav av aktier i bolaget samt storleken på innehavet,

12. har befunnits ansvarigt för en allvarlig, upprepad eller systematisk överträdelse av lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och

[22] Senaste lydelse 2024:1283.

finansiering av terrorism eller föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen, eller

13. har åsidosatt sina skyldigheter enligt någon av artiklarna 5–10, 11.1–11.10, 12–14, 16.1, 16.2, 17, 18.1, 18.2, 19.1, 19.3, 19.4, 23–25, 26.1–26.8, 27, 28.1–28.8, 29, 30.1–30.4, 31.12 eller 45 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/2554.

Om en sådan person som anges i första stycket omfattas av tillstånds- eller underrättelseskyldighet enligt 11 kap. 1 eller 4 § för förvärv eller avyttring av aktier i bolaget, ska första stycket 10 och 11 inte gälla för den personen i fråga om dessa aktier.

Ett ingripande enligt första stycket får ske bara om bolagets överträdelse är allvarlig och den fysiska personen i fråga uppsåtligen eller av grov oaktsamhet har orsakat överträdelsen.

Ingripande får ske genom en eller båda av följande sanktioner:

1. beslut att personen i fråga under en viss tid, lägst tre och högst tio år, eller, för upprepade allvarliga överträdelser, permanent inte får vara styrelseledamot eller verkställande direktör i ett fondbolag, eller ersättare för någon av dem, eller

2. beslut om sanktionsavgift.

4 §[23]

Finansinspektionen ska återkalla ett fondbolags tillstånd om bolaget

1. har fått tillståndet genom att lämna falska uppgifter eller på något annat otillbörligt sätt,

2. inte inom ett år från det att tillstånd beviljades har börjat driva sådan verksamhet som tillståndet avser,

3. har förklarat sig avstå från tillståndet, eller

4. under en sammanhängande tid av sex månader inte har drivit sådan verksamhet som tillståndet avser.

I de fall som avses i första stycket 1, 2 och 4 får i stället varning meddelas om det är tillräckligt.

Om ett fondbolags tillstånd ska återkallas på grund av sådana omständigheter som avses i första stycket 3 eller 4, får Finansinspektionen, innan tillståndet återkallas, först pröva om det finns skäl att ingripa mot fondbolaget enligt detta kapitel och, om det finns sådana skäl, besluta om ett ingripande.

I de fall som avses i första stycket 1, 2 och 4 får i stället varning meddelas om det är tillräckligt.

6 a §

Om en behörig myndighet i ett land inom EES, där ett fondbolag bedriver verksamhet, begär att Finansinspektionen ska vidta åtgärder mot fondbolaget och Finans-

[23] Senaste lydelse 2008:282.

inspektionen inte samtycker till begäran, ska Finansinspektionen underrätta den behöriga myndigheten och Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten samt ange varför inspektionen inte samtycker.

Finansinspektionen ska även underrätta Europeiska systemrisknämnden, om nämnden har underrättats om begäran av den behöriga myndigheten.

Om Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten med anledning av underrättelsen i första stycket avger ett yttrande som Finansinspektionen inte samtycker till att följa ska Finansinspektionen på nytt underrätta den myndigheten och den behöriga myndigheten samt ange varför inspektionen inte samtycker.

17 b §

Finansinspektionen får begära att en behörig myndighet i ett land där ett fondföretag som bedriver verksamhet i Sverige hör hemma, vidtar åtgärder gentemot det fondföretaget.

Finansinspektionen ska underrätta Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten om en sådan begäran som avses i första stycket. Om det finns potentiella risker för det finansiella systemets stabilitet och integritet, ska även Europeiska systemrisknämnden underrättas.

13 kap.

1 §[24]

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. vilka åtgärder ett fondbolag ska vidta om det tar emot medel med redovisningsskyldighet enligt *1 kap. 4 § eller* 7 kap. 1 §,

1. vilka åtgärder ett fondbolag ska vidta om det tar emot medel med redovisningsskyldighet enligt 7 kap. 1 §,

[24] Senaste lydelse 2023:234.

2. hur ett förvaltningsbolag eller fondföretag ska tillhandahålla information om de uppgifter som avses i 1 kap. 6 c § första stycket och 8 § första stycket,

3. på vilket språk ett förvaltningsbolag eller fondföretag ska tillhandahålla funktionerna i 1 kap. 6 c § första stycket och 8 § första stycket,

4. på vilket språk ett fondföretag ska tillhandahålla information enligt 1 kap. 9 § första stycket 1 och 2 och 9 a § första stycket,

5. hur ett fondföretag ska offentliggöra avsikten att upphöra med marknadsföringen av andelar i företaget enligt 1 kap. 9 § första stycket 2,

6. hur medel för distanskommunikation får användas när ett fondföretag som har upphört med marknadsföring i Sverige av andelar i företaget ska tillhandahålla kvarvarande andelsägare här i landet information enligt 1 kap. 9 a § första stycket,

7. vilka poster som får räknas in i startkapitalet enligt 2 kap. 4 §,

8. vilka poster som får räknas in i egna medel enligt 2 kap. 8–10 §§,

9. på vilket språk underrättelsen enligt 2 kap. 15 c § första stycket ska skrivas,

10. hur fondbolaget ska offentliggöra handlingarna enligt 2 kap. 15 c § fjärde stycket,

11. vad ett fondbolag ska iaktta för att uppfylla skyldigheterna i 2 kap. 17, 17 c och 17 f §§,

12. vilka åtgärder ett fondbolag ska vidta för att uppfylla de krav som följer av 2 kap. 17 g §,

13. hur uppgifter enligt 2 kap. 20 § första stycket ska lämnas,

14. vilken information som ska lämnas i underrättelsen till andelsägare enligt 4 kap. 9 a § och på vilket sätt underrättelsen ska lämnas,

15. villkor som en andelsklass får vara förenad med enligt 4 kap. 10 § andra stycket 2 och under vilka förutsättningar en andelsklass får vara förenad med ett visst villkor,

16. utformningen och tillämpningen av metoder för justerat fondandelsvärde enligt 4 kap. 10 b § och vilka krav som ska uppfyllas när ett justerat fondandelsvärde beräknas och används,

17. tillhandahållande av informationsbroschyr och faktablad enligt 4 kap. 20 §,

18. på vilket språk informationen enligt 4 kap. 20 § ska tillhandahållas,

19. hur volatiliteten i skillnaden mellan fondens avkastning och jämförelseindexets avkastning enligt 4 kap. 26 § ska beräknas,

20. hur informationen enligt 4 kap. 28 § ska presenteras,

21. kriterier för de finansiella tillgångar som medel i en värdepappersfond får placeras i enligt 5 kap. 1 § andra stycket första meningen,

22. vilka tekniker och instrument ett fondbolag får använda enligt 5 kap. 1 § tredje stycket samt villkor och gränser för sådan användning,

23. det system för riskhantering ett fondbolag ska ha enligt 5 kap. 2 § första och andra styckena,

23 a. utformningen och tillämpningen av de likviditetshanteringsverktyg som avses i 5 kap. 2 a–2 c §§,

24. kriterier för indexfonder enligt 5 kap. 7 §,
25. beräkning av exponeringar enligt 5 kap. 13 och 14 §§,
26. på vilket sätt underrättelsen till andelsägarna enligt 5 a kap. 7 § ska lämnas,
27. vilka fel och försummelser som ska rapporteras enligt 5 a kap. 18 §,
28. förutsättningar för överföring av finansiella instrument och förvaltning enligt 5 a kap. 37 och 46 §§,
29. vilka åtgärder ett fondbolag ska vidta för att uppfylla de krav som följer av bestämmelserna i 7 kap. 3 §,
30. vad informationen enligt 8 kap. 8 § ska innehålla, hur den ska utformas, på vilket sätt den ska tillhandahållas och vad som ska bifogas informationen,
31. på vilket språk de handlingar som ska lämnas tillsammans med ansökan enligt 8 kap. 19 § ska upprättas,
32. vilka upplysningar fondbolag, förvaltningsbolag, fondföretag samt förvaringsinstitut ska lämna till Finansinspektionen enligt 10 kap. 2 § första stycket och när upplysningarna ska lämnas, och
33. sådana avgifter som avses i 10 kap. 11 §.

---

1. Denna lag träder i kraft den 16 april 2026.
2. Ett fondbolag eller ett förvaltningsbolag ska för varje värdepappersfond som det förvaltar efter ikraftträdandet och senast den 16 oktober 2026 ansöka om godkännande av ändring av fondbestämmelserna med anledning av de likviditetshanteringsverktyg som har angetts enligt 5 kap. 2 a § första stycket. Finansinspektionen ska fatta beslut med anledning av en ansökan som innefattar angivande av sådana verktyg senast sex månader från det att en fullständig ansökan har lämnats in. Denna tidsfrist gäller dock endast första gången då fondbolaget eller förvaltningsbolaget ansöker om godkännande av ändring av fondbestämmelser med anledning av bestämmelserna i 5 kap. 2 a § första stycket. Om ansökan avslås får Finansinspektionen ge fondbolaget tillfälle att ge in en ny ansökan inom skälig tid. Om en värdepappersfond omfattas av ett tillstånd av Finansinspektionen att tillämpa ett justerat fondandelsvärde enligt 4 kap. 10 b §, ska den paragrafen fortsätta att tillämpas på fondbestämmelserna till dess att Finansinspektionen har prövat ansökan slutligt.
3. En ändring av fondbestämmelserna enligt punkten 2 ska tillkännages genom information på fondbolagets webbplats samt genom kungörelse i Post- och Inrikes Tidningar. Ett sådant tillkännagivande ska anses vara en sådan underrättelse som avses i 4 kap. 9 a § andra stycket och 9 b §.
4. En redogörelse för de system för tillämpningen av likviditetshanteringsverktygen som fondbolaget har utformat enligt 5 kap. 2 § tredje stycket och som ska ges in till Finansinspektionen enligt 5 kap. 2 § fjärde stycket andra meningen ska för första gången ges in till inspektionen senast den 16 oktober 2026.
5. Ett fondbolag som vid ikraftträdandet av denna lag har tillstånd att ta emot medel med redovisningsskyldighet enligt 1 kap. 4 § första stycket 2 ska i stället anses ha tillstånd för detta enligt 7 kap. 1 § första stycket 3.

6. Bestämmelsen i 2 kap. 1 § 5 ska börja tillämpas den 16 oktober 2026 på ett fondbolag som vid ikraftträdande av denna lag har tillstånd för att driva fondverksamhet.

7. Äldre bestämmelser gäller för överträdelser som har ägt rum före ikraftträdandet.

Förslag till lag om ändring i lagen (2011:1268) om investeringssparkonto

Härigenom föreskrivs att 5 § i lagen (2011:1268) om investeringssparkonto ska ha följande lydelse.

5 §[1]

Med investeringsföretag avses

1. ett svenskt värdepappersbolag som har tillstånd enligt 2 kap. 2 § första stycket 1 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,

2. ett svenskt kreditinstitut som har tillstånd att bedriva bank- eller finansieringsrörelse enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,

3. ett fondbolag som har tillstånd att ta emot medel med redovisningsskyldighet enligt *1 kap. 4 § första stycket 2 eller* 7 kap. 1 § första stycket *2* lagen (2004:46) om värdepappersfonder,

3. ett fondbolag som har tillstånd att ta emot medel med redovisningsskyldighet enligt 7 kap. 1 § första stycket *3* lagen (2004:46) om värdepappersfonder,

4. en AIF-förvaltare som förvaltar en specialfond och som har tillstånd att ta emot medel med redovisningsskyldighet enligt 3 kap. 2 § *andra* stycket 2 *eller 2 a § första stycket* lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder,

4. en AIF-förvaltare som förvaltar en specialfond och som har tillstånd att ta emot medel med redovisningsskyldighet enligt 3 kap. 2 § *första* stycket *3* lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder,

5. ett utländskt värdepappersföretag som hör hemma i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) och som där har tillstånd att tillhandahålla sidotjänster som avses i bilaga I avsnitt B punkt 1 till Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU av den 15 maj 2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EG och av direktiv 2011/61/EU, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/1034,

6. ett utländskt kreditinstitut som hör hemma i en stat inom EES och som där fått auktorisation att starta och driva verksamhet i kreditinstitut som avses i artikel 8 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG, i den ursprungliga lydelsen,

7. ett förvaltningsbolag som hör hemma i en stat inom EES och som där har tillstånd att driva sådan verksamhet som avses i artikel 6.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG av den 13 juli 2009 om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag), i den ursprungliga lydelsen, om förvaltningsbolaget får ta emot medel med redovisningsskyldighet, eller

[1] Senaste lydelse 2017:1146.

8. en utländsk AIF-förvaltare som hör hemma i en stat inom EES och som förvaltar en specialfond enligt 5 kap. 2 § lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder och får ta emot medel med redovisningsskyldighet.

Bilaga 3

Denna lag träder i kraft den 16 april 2026.

Förslag till lag om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder[1]

dels att 3 kap. 2 a och 13 kap. 2 §§ ska upphöra att gälla,

dels att 1 kap. 11 §, 3 kap. 1–3, 5 och 9 §§, 4 kap. 2–5 och 8 §§, 5 kap. 1, 5 och 10 §§, 6 kap. 1 §, 8 kap. 3, 4, 14, 15, 18 och 30 §§, 9 kap. 4, 6, 13 och 24 §§, 10 kap. 1 och 9 §§, 12 kap. 5 och 6 §§, 13 kap. 10 §, 14 kap. 4 §, 15 kap. 1–3 §§, och rubriken närmast före 10 kap. 9 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas ett nytt kapitel, 8 a kap., 15 nya paragrafer, 3 kap. 2 c och 2 d §§, 4 kap. 4 a §, 5 kap. 2 c §, 8 kap. 3 a–g och 18 a §§, 9 kap. 14 a §, 14 kap. 8 b och 21 a §§, och närmast före 5 kap. 2 c § och 8 kap. 3 a, 3 d, 3 e, och 3 f §§, nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
1 kap.	
11 §[2]	
I denna lag betyder	
1. *arbetstagarrepresentanter*: detsamma som i artikel 2 e i Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/14/EG av den 11 mars 2002 om inrättande av en allmän ram för information till och samråd med arbetstagare i Europeiska gemenskapen, i den ursprungliga lydelsen,	1. *arbetstagarrepresentanter*: detsamma som i artikel 2 e i Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/14/EG av den 11 mars 2002 om inrättande av en allmän ram för information till och samråd med arbetstagare i Europeiska gemenskapen, i den ursprungliga lydelsen,
2. *direktivet om förvaltare av alternativa investeringsfonder*: Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU av den 8 juni 2011 om förvaltare av alternativa investeringsfonder samt om ändring av direktiv 2003/41/EG och 2009/65/EG och förordningarna (EG) nr 1060/2009 och (EU) nr 1095/2010, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) *2019/2034*,	2. *direktivet om förvaltare av alternativa investeringsfonder:* Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU av den 8 juni 2011 om förvaltare av alternativa investeringsfonder samt om ändring av direktiv 2003/41/EG och 2009/65/EG och förordningarna (EG) nr 1060/2009 och (EU) nr 1095/2010, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) *2024/927,*

3. *EES*: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

4. *emittent*: ett företag som har sitt stadgeenliga säte i ett land inom EES och vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad,

5. *etablerad*:

[1] Senaste lydelsen av 3 kap. 2 a § 2017:1147.
[2] Senaste lydelse 2022:196.

a) för en alternativ investeringsfond: där fonden har tillstånd eller är registrerad eller, om fonden varken har tillstånd eller är registrerad, där dess stadgeenliga säte eller huvudkontor finns, eller, om fonden inte har något stadgeenligt säte eller huvudkontor, det land till vilket fonden har starkast anknytning,

b) för en AIF-förvaltare: där dess stadgeenliga säte finns,

c) för ett förvaringsinstitut: där dess stadgeenliga säte eller en filial finns,

6. *filial*: avdelningskontor med självständig förvaltning, varvid även en AIF-förvaltares etablering av flera driftställen i ett annat land inom EES än hemlandet eller i ett land utanför EES ska anses som en enda filial,

7. *finansiell hävstång*: en metod genom vilken en AIF-förvaltare ökar exponeringen för en förvaltad alternativ investeringsfond genom lån av kontanter eller värdepapper, eller med användning av derivatinstrument eller på något annat sätt,

8. *finansiella instrument*: detsamma som i 1 kap. 4 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,

9. *fondföretag*: detsamma som i 1 kap. 1 § första stycket 9 lagen (2004:46) om värdepappersfonder,

10. *holdingbolag*: ett företag med aktieinnehav i ett eller flera andra företag, vars affärsidé är att fullfölja en eller flera affärsstrategier genom sina dotterföretag, närstående företag eller ägarintressen för att bidra till deras värde på lång sikt, och som är ett företag som antingen

a) handlar för egen räkning och vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad, eller

b) har etablerats inte huvudsakligen för att generera avkastning åt sina investerare genom avyttring av sina dotterföretag eller närstående företag, vilket framgår av företagets årsredovisning eller andra offentliga handlingar,

11. *kapitalbas*: detsamma som i artikel 72 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012,

12. *kommissionens delegerade förordning*: kommissionens delegerade förordning (EU) nr 231/2013 av den 19 december 2012 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU vad gäller undantag, allmänna verksamhetsvillkor, förvaringsinstitut, finansiell hävstång, öppenhet och tillsyn,

13. *kvalificerat innehav*: ett direkt eller indirekt ägande i en AIF-förvaltare, om innehavet beräknat på det sätt som anges i 1 kap. 1 a § lagen om värdepappersfonder representerar tio procent eller mer av kapitalet eller av samtliga röster eller annars möjliggör ett väsentligt inflytande över ledningen av förvaltaren,

14. *marknadsföring*: direkt eller indirekt erbjudande eller placering, på AIF-förvaltarens initiativ eller för AIF-förvaltarens räkning, av andelar eller aktier i en alternativ investeringsfond som denne förvaltar och som riktar sig till investerare med hemvist eller stadgeenligt säte inom EES,

15. *matarfond till en alternativ investeringsfond*: en alternativ investeringsfond som

a) placerar minst 85 procent av sina tillgångar i andelar eller aktier i en annan alternativ investeringsfond (mottagarfond till en alternativ investeringsfond), eller

b) placerar minst 85 procent av sina tillgångar i fler än en mottagarfond till en alternativ investeringsfond förutsatt att dessa fonder har identiska investeringsstrategier, eller

c) på annat sätt har en exponering på minst 85 procent av sina tillgångar mot en sådan mottagarfond till en alternativ investeringsfond,

16. *moderföretag* och *dotterföretag*: detsamma som i 1 kap. 4 § årsredovisningslagen (1995:1554),

17. *mottagarfond till en alternativ investeringsfond*: en alternativ investeringsfond i vilken en annan alternativ investeringsfond investerar eller mot vilken denna fond har en exponering i enlighet med 15,

18. *nära förbindelser*: detsamma som i 1 kap. 2 § lagen om värdepappersfonder, med den skillnaden att det som anges om fondbolag i stället ska tillämpas på AIF-förvaltare,

19. *onoterat företag*: ett företag som har sitt stadgeenliga säte i ett land inom EES och vars aktier inte är upptagna till handel på en reglerad marknad,

20. *primärmäklare*: kreditinstitut, värdepappersbolag, värdepappersföretag eller annan lagreglerad enhet som står under fortlöpande tillsyn, vilka erbjuder professionella investerare tjänster för att främst finansiera eller som motpart utföra transaktioner med finansiella instrument, och som även kan tillhandahålla andra tjänster, såsom clearing, avveckling, depåtjänster, värdepapperslån, skräddarsydda tekniska lösningar och stödtjänster,

21. *professionell investerare*: en investerare som avses i 9 kap. 4 eller 5 § lagen om värdepappersmarknaden,

22. *reglerad marknad*: detsamma som i 1 kap. 4 b § lagen om värdepappersmarknaden,

22. reglerad marknad respektive MTF-plattform: detsamma som i 1 kap. 4 b § lagen om värdepappersmarknaden

23. *sonderande marknadsföring*: direkt eller indirekt tillhandahållande av information eller kommunikation om investeringsstrategier eller investeringsidéer från en svensk eller utländsk EES-baserad AIF-förvaltare, eller på förvaltarens vägnar, till potentiella professionella investerare med hemvist eller säte inom EES, i syfte att pröva deras intresse för en EES-baserad alternativ investeringsfond som ännu inte är etablerad eller som är etablerad men ännu inte anmälts för marknadsföring i det land inom EES där de potentiella investerarna har sin hemvist eller sitt säte på det sätt som avses i direktivet om förvaltare av alternativa investeringsfonder,

24. *specialfond*: en alternativ investeringsfond som förvaltas enligt denna lag och uppfyller de särskilda villkoren i 12 kap.,

25. *specialföretag för värdepapperisering*: ett företag vars enda syfte är att genomföra en eller flera värdepapperiseringstransaktioner i den mening som avses i artikel 1.2 i Europeiska centralbankens förordning (EU) 1075/2013 av den 18 oktober 2013 om statistik över tillgångar och skulder hos finansiella bolag som ägnar sig åt värdepapperiseringstransaktioner, och annan lämplig verksamhet för att uppnå detta mål,

26. *startkapital*: detsamma som i 1 kap. 5 § 18 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,

27. *särskild vinstandel*: en andel av en alternativ investeringsfonds vinst som tillfaller AIF-förvaltaren som ersättning för förvaltningen, exklusive

eventuell andel av fondens vinst som tillfaller förvaltaren som avkastning på en investering som gjorts i fonden av förvaltaren, och

28. *värdepappersfond*: detsamma som 1 kap. 1 § första stycket 25 lagen om värdepappersfonder.

3 kap.

1 §[3]

För att förvalta en alternativ investeringsfond krävs tillstånd av Finansinspektionen, om inte något annat framgår av denna lag. En AIF-förvaltare med ett sådant tillstånd ska vid varje tidpunkt uppfylla villkoren för tillstånd enligt denna lag.

Tillstånd att förvalta en alternativ investeringsfond ska omfatta portföljförvaltning och riskhantering. En AIF-förvaltare får inte tillhandahålla portföljförvaltning utan att samtidigt tillhandahålla riskhantering, eller tvärtom.

En AIF-förvaltare *får inte ägna sig åt någon annan verksamhet än den som anges i andra stycket.* En extern AIF-förvaltare får dock	En AIF-förvaltares *verksamhet får endast bestå av portföljförvaltning, riskhantering och andra funktioner som har samband med förvaltningen av en alternativ investeringsfond.* En extern AIF-förvaltare får dock *även*
1. utföra tjänster enligt 2 eller *2 a §,* och	1. utföra tjänster enligt 2, *2 c* eller *2 d §§,* och

2. förvalta en värdepappersfond eller ett fondföretag efter tillstånd av Finansinspektionen enligt lagen (2004:46) om värdepappersfonder.

2 §[4]

En extern AIF-förvaltare med tillstånd enligt 1 §, får av Finansinspektionen ges tillstånd att utföra diskretionär förvaltning av investeringsportföljer.	
En AIF-förvaltare med tillstånd *för diskretionär förvaltning av investeringsportföljer* får *efter tillstånd* av Finansinspektionen	En *extern* AIF-förvaltare med tillstånd *enligt 1 §,* får av Finansinspektionen *ges tillstånd att*
	1. utföra diskretionär förvaltning av investeringsportföljer,
1. förvara och administrera andelar eller aktier i företag för kollektiva investeringar*,*	*2.* förvara och administrera andelar eller aktier i företag för kollektiva investeringar,
2. ta emot medel med redovisningsskyldighet,	*3.* ta emot medel med redovisningsskyldighet,
3. ta emot och vidarebefordra order i fråga om finansiella instrument, *och*	*4.* ta emot och vidarebefordra order i fråga om finansiella instrument,

[3] Senaste lydelse 2017:1147.
[4] Senaste lydelse 2017:1147.

4. lämna investeringsråd.	*5.* lämna investeringsråd *och* *6. tillhandahålla annat som AIF-förvaltaren utför i anslutning till förvaltningen av en alternativ investeringsfond eller i anslutning till en tjänst som AIF-förvaltaren tillhandahåller enligt 2 c eller 2 d §§ eller denna paragraf.*
Vid erbjudande och tillhandahållande av tjänster enligt första och *andra styckena* ska 8 kap. 2, 9–12, 14–20 *och 22* §§ och 9 kap. 1, 3–10, 12–29, 30 a och 40 §§, 41 § första stycket och 43 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden tillämpas. Medel som tas emot med redovisningsskyldighet enligt andra stycket 2 ska omedelbart avskiljas från AIF-förvaltarens egna tillgångar.	Vid erbjudande och tillhandahållande av tjänster enligt första *stycket* ska *avseende finansiella instrument* 8 kap. 2, 9–12 *och* 14–20 §§ och 9 kap. 1, 3–10, 12–29, 30 a och 40 §§, 41 § första stycket och 43 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden tillämpas. Medel som tas emot med redovisningsskyldighet enligt andra stycket 2 ska omedelbart avskiljas från AIF-förvaltarens egna tillgångar.
	2 c § *En extern AIF-förvaltare med tillstånd enligt 1 §, får efter registrering eller auktorisation administrera referensvärden, dock inte sådana referensvärden som används i en alternativ investeringsfond som AIF-förvaltaren förvaltar.* *Registreringen eller auktorisationen ska ske i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1011 av den 8 juni 2016 om index som används som referensvärden för finansiella instrument och finansiella avtal eller för att mäta investeringsfonders resultat, och om ändring av direktiven 2008/48/EG och 2014/17/EU och förordning (EU) nr 596/2014.*
	2 d § *En extern AIF-förvaltare med tillstånd enligt 1 §, får efter tillstånd enligt 3 kap. 1 § lagen (2023:714) om förvärv och förvaltning av nödlidande kreditavtal utföra sådan kreditförvaltning som avses i den lagen.*

3 §

Finansinspektionen ska ge en AIF-förvaltare med stadgeenligt säte i Sverige tillstånd enligt 1 §, om

1. förvaltaren har sitt huvudkontor i Sverige,

2. förvaltaren har tillräckligt startkapital och tillräcklig kapitalbas enligt 7 kap.,

3. förvaltarens aktieägare eller medlemmar, som har eller kan förväntas få kvalificerade innehav, bedöms lämpliga att utöva ett väsentligt inflytande över AIF-förvaltarens ledning,

4. de personer som ingår i ledningen för förvaltarens verksamhet har tillräcklig insikt och erfarenhet för att delta i ledningen av en AIF-förvaltare samt även i övrigt är lämpliga för en sådan uppgift, *och*

4. de personer som ingår i ledningen för förvaltarens verksamhet har tillräcklig insikt och erfarenhet för att delta i ledningen av en AIF-förvaltare samt även i övrigt är lämpliga för en sådan uppgift,

5. förvaltarens operativa verksamhet beslutas av minst två fysiska personer som har tillräcklig insikt och erfarenhet för att fatta sådana beslut och även i övrigt är lämpliga för uppgiften, har hemvist inom EES, samt

– är heltidsanställda av AIF-förvaltaren, eller

– är verkställande ledamöter eller ledamöter av förvaltarens ledningsorgan och på heltid har åtagit sig att leda verksamheten, och

5. det finns skäl att anta att den planerade verksamheten kommer att drivas enligt bestämmelserna i denna lag och andra författningar som reglerar förvaltarens verksamhet.

6. det finns skäl att anta att den planerade verksamheten kommer att drivas enligt bestämmelserna i denna lag och andra författningar som reglerar förvaltarens verksamhet.

Om en AIF-förvaltare avser att förvalta en specialfond, får tillstånd ges bara om förvaltaren är ett aktiebolag.

5 §

En ansökan om tillstånd enligt 1 § ska innehålla

1. uppgifter om vilka som ingår i ledningen för AIF-förvaltaren,

1. *AIF-förvaltarens namn och identifieringskod samt* uppgifter om vilka som ingår i ledningen för AIF-förvaltaren,

2. en ägarförteckning, där kvalificerade innehav och storleken av dessa framgår,

3. en verksamhetsplan med AIF-förvaltarens organisationsstruktur,

4. information om AIF-förvaltarens

a) rutiner för att delegera eller vidaredelegera funktioner enligt 8 kap. 14–18 §§, och

b) ersättningssystem enligt 8 kap. 22 §,

5. information om vilken eller vilka investeringsstrategier som ska användas,

6. uppgift om var mottagarfonden är etablerad, i de fall den förvaltade fonden är en matarfond till en alternativ investeringsfond,

7. fondbestämmelser, bolagsordning eller motsvarande handlingar,

8. rutiner för hur förvaringsinstitut ska utses, samt

9. ett utkast till informationsbroschyr enligt 10 kap. 1 §.

Om verksamheten avser förvaltning av specialfonder, ska ansökan också innehålla ett utkast till faktablad enligt 10 kap. 2 §.

Om AIF-förvaltaren har tillstånd att driva fondverksamhet enligt lagen (2004:46) om värdepappersfonder, behöver en ansökan enligt första stycket inte innehålla sådan information som har lämnats in till Finansinspektionen med anledning av ansökan om det tillståndet, om dessa uppgifter fortfarande är aktuella. I sådant fall ska ansökan innehålla en tydlig hänvisning till den informationen och uppgift om vid vilken tidpunkt informationen har lämnats. Motsvarande gäller vid ansökan om tillstånd enligt 2 §.

9 §[5]

Av tillståndet ska omfattningen av AIF-förvaltarens rätt att förvalta alternativa investeringsfonder framgå. Tillståndet får ges en begränsad omfattning i fråga om investeringsstrategier.

Av tillståndet ska det framgå om AIF-förvaltaren har tillstånd – för diskretionär förvaltning av investeringsportföljer *och, i förekommande fall,* sidotjänster enligt 2 §*, och* *– att ta emot medel med redovisningsskyldighet enligt 2 a §.*	Av tillståndet ska det framgå om AIF-förvaltaren har tillstånd för diskretionär förvaltning av investeringsportföljer *eller för* sidotjänster enligt 2 §. *Av tillståndet ska det också framgå om AIF-förvaltaren är registrerad eller auktoriserad för administration av referensvärden eller har tillstånd för att utföra kreditförvaltning.*

4 kap.

2 §[6]

En AIF-förvaltare med tillstånd enligt 3 kap. 1 § får, efter tillstånd av Finansinspektionen, marknadsföra andelar eller aktier i en av förvaltaren förvaltad utländsk EES-baserad alternativ investeringsfond till icke-professionella investerare i Sverige. Tillstånd får ges bara om

1. fondens enda syfte är att göra kollektiva investeringar i sådana tillgångar som avses i 12 kap. 13 § med kapital från allmänheten eller från en särskilt angiven och avgränsad krets investerare,

2. fonden tillämpar principen om riskspridning,

[5] Senaste lydelse 2017:1147.
[6] Senaste lydelse 2022:196.

3. fondens andelar eller aktier på begäran av andels- eller aktieägarna återköps eller inlöses med medel ur fondens tillgångar,

4. AIF-förvaltaren här i landet tillhandahåller funktioner för att utföra följande uppgifter:

a) behandla order om att teckna, återköpa eller lösa in andelar eller aktier och göra utbetalningar till andels- eller aktieägarna,

b) tillhandahålla investerare information om hur order kan göras och om betalning för återköp eller inlösen av andelar eller aktier,

c) underlätta hanteringen av information om hur investerarna kan utöva de rättigheter som följer av deras investeringar i den alternativa investeringsfonden,

d) tillhandahålla den information som förvaltaren är skyldig att tillhandahålla, och

e) tillhandahålla investerare relevant information om de uppgifter som funktionerna utför, och

5. det finns ett faktablad för fonden som uppfyller kraven i 10 kap. 2 §.

Uppgifterna enligt första stycket 4 ska utföras av AIF-förvaltaren eller en tredje part som omfattas av regler och tillsyn för de uppgifter som ska utföras, eller av båda. Om en tredje part utför någon av uppgifterna ska

1. detta dokumenteras genom ett skriftligt avtal där det anges vilka av uppgifterna som inte utförs av AIF-förvaltaren, och

2. AIF-förvaltaren tillhandahålla den tredje parten alla relevanta uppgifter och handlingar.

Om marknadsföringen avser andelar eller aktier i en matarfond till en alternativ investeringsfond vars mottagarfond, eller dess förvaltare, inte är EES-baserad, gäller dessutom 3 § första stycket 1, 3 *och 4* samt andra stycket.	Om marknadsföringen avser andelar eller aktier i en matarfond till en alternativ investeringsfond vars mottagarfond, eller dess förvaltare, inte är EES-baserad, gäller dessutom 3 § första stycket 1 och 3–*5* samt andra stycket.

3 §

En AIF-förvaltare med tillstånd enligt 3 kap. 1 § får, efter tillstånd av Finansinspektionen, marknadsföra andelar eller aktier i en av förvaltaren förvaltad icke EES-baserad alternativ investeringsfond till icke-professionella investerare i Sverige. Tillstånd får ges bara om

1. det finns skäl att anta att AIF-förvaltaren kommer att uppfylla samtliga krav enligt denna lag och andra författningar som reglerar verksamheten,

2. kraven i 2 § är uppfyllda,

3. det mellan Finansinspektionen och tillsynsmyndigheten i det land där fonden eller mottagarfonden eller dess förvaltare är etablerad, finns lämpliga samarbetsarrangemang avseende övervakningen av systemrisker, *och*	3. det mellan Finansinspektionen och tillsynsmyndigheten i det land där fonden eller mottagarfonden eller dess förvaltare är etablerad, finns lämpliga samarbetsarrangemang avseende övervakningen av systemrisker,
4. det land där fonden eller mottagarfonden, eller dess förvaltare, är etablerad har *vidtagit*	4. det land där fonden eller mottagarfonden, eller dess förvaltare, är etablerad *inte* har *iden-*

nödvändiga åtgärder för att motverka penningtvätt och finansiering av terrorism.

tifierats av Europeiska kommissionen som ett högrisktredjeland, och

5. det mellan Sverige och det land där fonden eller mottagarfonden, eller dess förvaltare är etablerad finns en skriftlig överenskommelse som uppfyller kraven i artikel 26 i OECD:s modellavtal för skatter på inkomst och förmögenhet och som säkerställer ett effektivt informationsutbyte i skatteärenden mellan Sverige och det landet samt att landet inte är upptaget i Europeiska unionens reviderade förteckning över icke samarbetsvilliga jurisdiktioner på skatteområdet.

Tillstånd får ges även om kraven i 9 kap. inte är uppfyllda, om AIF-förvaltaren har sett till att en eller flera enheter har utsetts för att utföra uppgifterna enligt 9 kap. 9, 10 och 12 §§. Förvaltaren ska informera Finansinspektionen om vem som ansvarar för dessa uppgifter.

4 §

En AIF-förvaltare med tillstånd enligt 3 kap. 1 § får, efter tillstånd av Finansinspektionen, marknadsföra andelar eller aktier i en av förvaltaren förvaltad alternativ investeringsfond till icke-professionella investerare i Sverige i andra fall än som avses i 1–3 §§, om

1. andelarna eller aktierna i fonden är upptagna till handel på en reglerad marknad eller motsvarande marknad utanför EES, och

2. det finns ett faktablad för fonden som uppfyller kraven i 10 kap. 2 §.

Om marknadsföringen avser andelar eller aktier i en icke EES-baserad alternativ investeringsfond eller i en matarfond till en alternativ investeringsfond vars mottagarfond, eller dess förvaltare, inte är EES-baserad, gäller dessutom 3 § första stycket 1, 3 *och 4* samt andra stycket.

Om marknadsföringen avser andelar eller aktier i en icke EES-baserad alternativ investeringsfond eller i en matarfond till en alternativ investeringsfond vars mottagarfond, eller dess förvaltare, inte är EES-baserad, gäller dessutom 3 § första stycket 1 *och* 3–*5* samt andra stycket.

Marknadsföring i form av pensions- eller sparprogram till vissa anställda

4 a §

En AIF-förvaltare med tillstånd enligt 3 kap. 1 § får, efter tillstånd av Finansinspektionen, marknadsföra andelar eller aktier i en av förvaltaren förvaltad EES-baserad

alternativ investeringsfond till icke-professionella investerare i Sverige om

1. fonden till övervägande del investerar i ett visst företag,

2. de icke-professionella investerarna är anställda i det företag som avses i punkt 1 eller i ett företag som ingår i samma koncern enligt 1 kap. 4 § årsredovisningslagen (1995:1554) som det företaget, och

3. marknadsföringen är en del av ett pensions- eller sparprogram som riktas till de anställda.

5 §

En AIF-förvaltare som är registrerad enligt 2 kap. 3 § eller har tillstånd enligt 3 kap. 1 § får, efter tillstånd av Finansinspektionen, marknadsföra andelar eller aktier i en av förvaltaren förvaltad EES-baserad alternativ investeringsfond till sådana icke-professionella investerare som anges i andra stycket, om fonden

1. saknar rätt till inlösen under minst fem år från den första investeringen, och

2. enligt sin investeringspolicy generellt investerar i emittenter eller onoterade företag för att förvärva kontroll enligt 11 kap.

Andelar eller aktier i en sådan alternativ investeringsfond som anges i första stycket får, under de förutsättningar som anges där, marknadsföras till sådana icke-professionella investerare i Sverige som

1. utfäster sig att investera ett belopp som motsvarar minst 100 000 euro, och

2. skriftligen, i en annan handling än avtalet som ingås för investeringsåtagandet, uppger att de är medvetna om riskerna med det avsedda åtagandet eller investeringen.

En sådan AIF-förvaltare får även, efter tillstånd av Finansinspektionen, marknadsföra en av förvaltaren förvaltad icke EES-baserad alternativ investeringsfond som uppfyller kraven i första stycket 1 och 2 till investerare som avses i andra stycket, om kraven i 3 § första stycket 3 *och 4* är uppfyllda. För en AIF-förvaltare med tillstånd enligt 3 kap. 1 § gäller även 3 § första stycket 1 och andra stycket.

En sådan AIF-förvaltare får även, efter tillstånd av Finansinspektionen, marknadsföra en av förvaltaren förvaltad icke EES-baserad alternativ investeringsfond som uppfyller kraven i första stycket 1 och 2 till investerare som avses i andra stycket, om kraven i 3 § första stycket 3*–5* är uppfyllda. För en AIF-förvaltare med tillstånd enligt 3 kap. 1 § gäller även 3 § första stycket 1 och andra stycket.

8 §

En AIF-förvaltare med tillstånd enligt 3 kap. 1 § får, utöver sådana andelar eller aktier i alternativa investeringsfonder som får marknadsföras enligt 3 eller 4 §, efter tillstånd av Finansinspektionen, till professionella

investerare i Sverige marknadsföra andelar eller aktier i en av förvaltaren förvaltad

1. icke EES-baserad alternativ investeringsfond, eller

2. matarfond till en alternativ investeringsfond vars mottagarfond, eller dess förvaltare, inte är EES-baserad.

Tillstånd får ges om kraven i 3 § första stycket 1, 3 och *4* samt andra stycket är uppfyllda.	Tillstånd får ges om kraven i 3 § första stycket 1 och 3–*5* samt andra stycket är uppfyllda.

Vid marknadsföring enligt första stycket gäller även 6 § andra stycket.

5 kap.

1 §[7]

En utländsk EES-baserad AIF-förvaltare får, utan tillstånd enligt denna lag,

1. förvalta en alternativ investeringsfond som är etablerad i Sverige och inte är en specialfond, om förvaltaren i sitt hemland har tillstånd som avses i direktivet om förvaltare av alternativa investeringsfonder och som omfattar förvaltning av en alternativ investeringsfond av motsvarande slag som den som ska förvaltas här i landet, och

2. i Sverige erbjuda och tillhandahålla tjänster som avses i 3 kap. 2 § första stycket *och andra stycket 1, 3 och 4*, om förvaltaren i sitt hemland har tillstånd som avses i direktivet om förvaltare av alternativa investeringsfonder och som omfattar de tjänster som ska erbjudas och tillhandahållas här i landet.	2. i Sverige erbjuda och tillhandahålla tjänster som avses i 3 kap. 2 § första stycket *1, 2, 4–6,* om förvaltaren i sitt hemland har tillstånd som avses i direktivet om förvaltare av alternativa investeringsfonder och som omfattar de tjänster som ska erbjudas och tillhandahållas här i landet.

Verksamheten får inledas den dag då behörig myndighet i förvaltarens hemland har meddelat förvaltaren att en underrättelse om verksamheten och ett intyg om att förvaltaren har tillstånd som avses i direktivet om förvaltare av alternativa investeringsfonder har lämnats till Finansinspektionen.

Marknadsföring i form av pensions- eller sparprogram till vissa anställda

2 c §

En utländsk EES-baserad AIF-förvaltare som i sitt hemland har tillstånd som avses i direktivet om förvaltare av alternativa investeringsfonder får, efter tillstånd från Finansinspektionen, marknadsföra andelar eller aktier i en av förvaltaren förvaltad EES-baserad

[7] Senaste lydelse 2015:397.

alternativ investeringsfond till sådana icke-professionella investerare i Sverige som avses i 4 kap. 4 a § 2 om AIF-förvaltaren uppfyller förutsättningarna i den paragrafen.

Rätten att marknadsföra andelar eller aktier på sätt som framgår av första stycket gäller även om förvaltaren har sådan rätt enligt lagstiftningen i sitt hemland som genomför artikel 43.3 i direktivet om förvaltare av alternativa investeringsfonder.

5 §

En utländsk EES-baserad AIF-förvaltare som i sitt hemland har tillstånd som avses i direktivet om förvaltare av alternativa investeringsfonder får, efter tillstånd av Finansinspektionen, till professionella investerare i Sverige marknadsföra andelar eller aktier i en av förvaltaren förvaltad

1. icke EES-baserad alternativ investeringsfond, eller

2. matarfond till en alternativ investeringsfond vars mottagarfond, eller dess förvaltare, inte är EES-baserad.

Tillstånd får ges bara om

1. det finns skäl att anta att AIF-förvaltaren kommer att uppfylla samtliga krav enligt denna lag och andra författningar som reglerar verksamheten,

2. det mellan Finansinspektionen och tillsynsmyndigheten i det land där fonden eller mottagarfonden eller dess förvaltare är etablerad finns lämpliga samarbetsarrangemang avseende övervakningen av systemrisker, och

3. det land där fonden eller mottagarfonden, eller dess förvaltare, är etablerad *har vidtagit nödvändiga åtgärder för att motverka penningtvätt och finansiering av terrorism.*

3. det land där fonden eller mottagarfonden, eller dess förvaltare, är etablerad *inte har identifierats av Europeiska kommissionen som ett högrisktredjeland, och*

4. det mellan Sverige och det land där fonden eller mottagarfonden, eller dess förvaltare, är etablerad finns en skriftlig överenskommelse som uppfyller kraven i artikel 26 i OECD:s modellavtal för skatter på inkomst och förmögenhet och som säkerställer ett effektivt informationsutbyte i skatteärenden mellan Sverige och det landet samt att landet inte är upptaget i Europeiska unionens reviderade förteckning över icke samarbetsvilliga jurisdiktioner på skatteområdet.

Tillstånd får ges även om kraven i 9 kap. inte är uppfyllda, om förvaltaren har sett till att en eller flera enheter har utsetts för att utföra uppgifterna enligt 9 kap. 9, 10 och 12 §§. Förvaltaren ska informera Finansinspektionen om vem som ansvarar för dessa uppgifter.

10 §

En icke EES-baserad AIF-förvaltare får, efter tillstånd av Finansinspektionen, marknadsföra andelar eller aktier i en av förvaltaren förvaltad alternativ investeringsfond till professionella investerare i Sverige. Tillstånd får ges bara om

1. det finns skäl att anta att den planerade verksamheten kommer att drivas på ett sätt som är förenligt med 10 kap. 1 och 4–10 §§, 11 kap. samt 13 kap. 2–5 §§,

2. det finns lämpliga samarbetsarrangemang avseende övervakningen av systemrisker mellan å ena sidan Finansinspektionen och å andra sidan tillsynsmyndigheten för den icke EES-baserade AIF-förvaltaren, den behöriga myndigheten för en EES-baserad alternativ investeringsfond eller tillsynsmyndigheten för en icke EES-baserad alternativ investeringsfond, *och*

3. det land där den icke EES-baserade AIF-förvaltaren eller den icke EES-baserade fonden är etablerad *har vidtagit nödvändiga åtgärder för att motverka penningtvätt och finansiering av terrorism.*

2. det finns lämpliga samarbetsarrangemang avseende övervakningen av systemrisker mellan å ena sidan Finansinspektionen och å andra sidan tillsynsmyndigheten för den icke EES-baserade AIF-förvaltaren, den behöriga myndigheten för en EES-baserad alternativ investeringsfond eller tillsynsmyndigheten för en icke EES-baserad alternativ investeringsfond,

3. det land där den icke EES-baserade AIF-förvaltaren eller den icke EES-baserade fonden är etablerad *inte har identifierats av Europeiska kommissionen som ett högrisktredjeland, och*

4. det mellan Sverige och det land där den icke EES-baserade AIF-förvaltaren eller den icke EES-baserade fonden är etablerad finns en skriftlig överenskommelse som uppfyller kraven i artikel 26 i OECD:s modellavtal för skatter på inkomst och förmögenhet och som säkerställer ett effektivt informationsutbyte i skatteärenden mellan Sverige och det landet samt att landet inte är upptaget i Europeiska unionens reviderade förteckning över icke samarbetsvilliga jurisdiktioner på skatteområdet.

Tillstånd får ges även om kraven i 9 kap. inte är uppfyllda, om förvaltaren har sett till att en eller flera enheter har utsetts för att utföra uppgifterna enligt 9 kap. 9, 10 och 12 §§. Förvaltaren ska informera Finansinspektionen om vem som ansvarar för dessa uppgifter.

10 §

En icke EES-baserad AIF-förvaltare får, efter tillstånd av Finansinspektionen, marknadsföra andelar eller aktier i en av förvaltaren förvaltad alternativ investeringsfond till professionella investerare i Sverige. Tillstånd får ges bara om

1. det finns skäl att anta att den planerade verksamheten kommer att drivas på ett sätt som är förenligt med 10 kap. 1 och 4–10 §§, 11 kap. samt 13 kap. 2–5 §§,

2. det finns lämpliga samarbetsarrangemang avseende övervakningen av systemrisker mellan å ena sidan Finansinspektionen och å andra sidan tillsynsmyndigheten för den icke EES-baserade AIF-förvaltaren, den behöriga myndigheten för en EES-baserad alternativ investeringsfond eller tillsynsmyndigheten för en icke EES-baserad alternativ investeringsfond, *och*

3. det land där den icke EES-baserade AIF-förvaltaren eller den icke EES-baserade fonden är etablerad *har vidtagit nödvändiga åtgärder för att motverka penningtvätt och finansiering av terrorism.*

2. det finns lämpliga samarbetsarrangemang avseende övervakningen av systemrisker mellan å ena sidan Finansinspektionen och å andra sidan tillsynsmyndigheten för den icke EES-baserade AIF-förvaltaren, den behöriga myndigheten för en EES-baserad alternativ investeringsfond eller tillsynsmyndigheten för en icke EES-baserad alternativ investeringsfond,

3. det land där den icke EES-baserade AIF-förvaltaren eller den icke EES-baserade fonden är etablerad *inte har identifierats av Europeiska kommissionen som ett högrisktredjeland, och*

4. det mellan Sverige och det land där den icke EES-baserade AIF-förvaltaren eller den icke EES-baserade fonden är etablerad finns en skriftlig överenskommelse som uppfyller kraven i artikel 26 i OECD:s modellavtal för skatter på inkomst och förmögenhet och som säkerställer ett effektivt informationsutbyte i skatteärenden mellan Sverige och det landet samt att landet inte är upptaget i Europeiska unionens reviderade förteckning över icke samarbetsvilliga jurisdiktioner på skatteområdet.

6 kap.

1 §[8]

En AIF-förvaltare med tillstånd enligt 3 kap. 1 § som avser att förvalta en alternativ investeringsfond som är etablerad i ett

En AIF-förvaltare med tillstånd enligt 3 kap. 1 § som avser att förvalta en alternativ investeringsfond som är etablerad i ett

[8] Senaste lydelse 2015:397.

annat land inom EES eller erbjuda och tillhandahålla sådana tjänster som avses i 3 kap. 2 § första stycket *och andra stycket 1, 3 och 4* i ett annat land inom EES, ska underrätta Finansinspektionen innan sådan verksamhet inleds första gången. Vid förvaltning av en sådan fond krävs att AIF-förvaltaren enligt sitt tillstånd enligt 3 kap. 1 § har rätt att förvalta fonder av motsvarande slag som den som ska förvaltas i värdlandet. Vid erbjudande och tillhandahållande av sådana tjänster krävs att AIF-förvaltaren har tillstånd enligt 3 kap. 2 § och enligt det har rätt att tillhandahålla tjänster av samma slag som dem som ska erbjudas och tillhandahållas i värdlandet.	annat land inom EES eller erbjuda och tillhandahålla sådana tjänster som avses i 3 kap. 2 § första stycket *1, 2, 4–6,* i ett annat land inom EES, ska underrätta Finansinspektionen innan sådan verksamhet inleds första gången. Vid förvaltning av en sådan fond krävs att AIF-förvaltaren enligt sitt tillstånd enligt 3 kap. 1 § har rätt att förvalta fonder av motsvarande slag som den som ska förvaltas i värdlandet. Vid erbjudande och tillhandahållande av sådana tjänster krävs att AIF-förvaltaren har tillstånd enligt 3 kap. 2 § och enligt det har rätt att tillhandahålla tjänster av samma slag som dem som ska erbjudas och tillhandahållas i värdlandet.

Om förvaltaren avser att förvalta fonden eller erbjuda och tillhandahålla tjänsterna från Sverige (gränsöverskridande verksamhet), ska underrättelsen innehålla

1. uppgift om i vilket land förvaltaren avser att förvalta fonden eller erbjuda och tillhandahålla tjänsterna, samt
2. en verksamhetsplan med uppgifter om vilka tjänster som förvaltaren avser att utföra och vilken fond som förvaltaren avser att förvalta.

Om förvaltaren avser att erbjuda och tillhandahålla sina tjänster genom en filial i värdlandet (filialverksamhet), ska underrättelsen, utöver det som anges i andra stycket, innehålla uppgifter om

1. filialens organisation,
2. på vilken adress i fondens hemland handlingar kan erhållas, samt
3. namn och kontaktuppgifter för filialens ansvariga ledning.

8 kap.

3 §

En AIF-förvaltare ska ha lämpliga system för likviditetshantering och förfaranden för övervakning av likviditetsrisk som gör det möjligt att säkerställa att den alternativa investeringsfondens likviditetsprofil stämmer överens med dess underliggande skyldigheter. En AIF-förvaltare ska göra regelbundna stresstester som gör det möjligt att bedöma varje fonds likviditetsrisk under extraordinära omständigheter.

Första stycket gäller inte slutna alternativa investeringsfonder utan finansiell hävstång.

En alternativ investeringsfonds likviditetsprofil, inlösenpolicy och investeringsstrategi ska stämma överens inbördes.

En AIF-förvaltare som förvaltar en öppen alternativ investeringsfond ska ha system för tillämpningen av de likviditetshanteringsverktyg som

har angetts enligt 3 a § första stycket. Förvaltaren ska skriftligen underrätta Finansinspektionen om dessa system.

Likviditetshanteringsverktyg

Val av verktyg

3 a §

En AIF-förvaltare ska, om inte annat följer av 3 b §, för varje öppen alternativ investeringsfond som den förvaltar ange minst två av följande likviditetshanteringsverktyg som kan komma att tillämpas.

1. En tillfällig och partiell begränsning av fondandelsägares rätt att lösa in sina andelar eller aktier som medför att fondandelsägaren bara kan lösa in en viss del av sina andelar.

2. En förlängning av uppsägningstiden för inlösen av andelar eller aktier i fonden eller ett tillfälligt införande av en uppsägningstid om det vanligtvis inte gäller en sådan tid.

3. En avgift för inlösen av andelar eller aktier, som har fastställts med beaktande av likviditetskostnaden och som innebär att kvarvarande fondandelsägare inte missgynnas.

4. En på förhand fastställd mekanism genom vilken nettotillgångsvärdet justeras genom tillämpning av en faktor (svingfaktor) som återspeglar likviditetskostnaden.

5. En på förhand fastställd mekanism genom vilken tecknings-, återköps- och inlösenpriser för andelar eller aktier i fonden fastställs genom att värdet på andelen eller aktien justeras med en faktor som återspeglar likviditetskostnaden.

6. En avgift för teckning, återköp eller inlösen av andelar eller aktier som kompenserar fonden för de likviditetskostnader som uppstår på

grund av transaktionens storlek och som innebär att kvarvarande fondandelsägare inte missgynnas.

7. Överföring av tillgångar som innehas av fonden, i stället för betalningsmedel, vid inlösen av andelar som innehas av en sådan professionell kund som avses i 1 kap. 4 b § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden.

En överföring enligt första stycket 7 ska motsvara en proportionerlig andel av fondens tillgångar, om inte fonden

– endast marknadsförs till professionella investerare, eller

– är en indexfond och andelarna är upptagna till handel på en reglerad marknad eller handlas på en MTF-plattform.

AIF-förvaltaren får, i andelsägarnas intresse, tillämpa de likviditetshanteringsverktyg som har angetts enligt första stycket och som enligt 3 c § första stycket har angetts i anges i fondens fondbestämmelser, bolagsordning eller motsvarande regelverk.

3 b §

För en alternativ investeringsfond som har auktoriserats som penningmarknadsfond enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1131 av den 14 juni 2017 om penningmarknadsfonder behöver dock endast ett av de verktyg som avses i första stycket 1–7 anges.

För en annan alternativ investeringsfond än en sådan fond som avses i första stycket får inte enbart de verktyg som avses i 3 a § första stycket 4 och 5 anges.

3 c §

De likviditetshanteringsverktyg som enligt 3 a § första stycket kan komma att tillämpas ska anges i fondens fondbestämmelser, bolagsordning eller motsvarande regelverk.

Om förvaltaren avser att byta likviditetshanteringsverktyg är det en sådan väsentlig ändring som medför att 3 kap. 10 § ska tillämpas.

Avskiljande

3 d §

Om de ekonomiska eller rättsliga egenskaperna avseende vissa tillgångar i en öppen alternativ investeringsfond har ändrats väsentligt eller blivit osäkra till följd av exceptionella omständigheter, får AIF-förvaltaren avskilja dessa tillgångar från de övriga tillgångarna i fonden.

Underrättelse till Finansinspektionen

3 e §

AIF-förvaltaren ska utan dröjsmål underrätta Finansinspektionen när något av de likviditetshanteringsverktyg som avses i 3 a § första stycket börjar tillämpas respektive inte längre tillämpas, om detta sker på ett sätt som inte ligger i linje med den verksamhet som normalt sett bedrivs enligt fondens fondbestämmelser, bolagsordning eller motsvarande regelverk.

AIF-förvaltaren ska också underrätta Finansinspektionen innan förvaltaren avskiljer tillgångar enligt 3 d §.

Senareläggning av inlösen och försäljning

3 f §

En AIF-förvaltare får senarelägga försäljning och inlösen av andelar eller aktier i en öppen alternativ investeringsfond, om det finns särskilda skäl för åtgärden och den är motiverad av hänsyn till andels- eller aktieägarnas intresse.

AIF-förvaltaren ska utan dröjsmål underrätta Finansinspektionen samt berörda andels- eller aktieägare

om åtgärden. Förvaltaren ska också underrätta behöriga myndigheter i andra länder inom EES där andelarna eller aktierna marknadsförs.

AIF-förvaltaren ska underrätta Finansinspektionen om orsakerna till senareläggningen upphör.

3 g §

Finansinspektionen får besluta att en AIF-förvaltare ska senarelägga försäljning och inlösen av andelar eller aktier i en öppen alternativ investeringsfond eller att AIF-förvaltaren ska upphöra med senareläggning om

1. det föreligger exceptionella omständigheter

2. det är i andelsägarnas intresse, och

3. det finns risker för investerarskyddet eller den finansiella stabiliteten.

Innan Finansinspektionen fattar ett sådant beslut som avses i första stycket ska inspektionen ge AIF-förvaltaren tillfälle att yttra sig.

4 §[9]

En AIF-förvaltare ska ha en riskhanteringsfunktion som är åtskild från förvaltarens operativa enheter.

En AIF-förvaltare ska ha lämpliga riskhanteringssystem som kan identifiera, mäta, hantera och övervaka de risker som är relevanta för den alternativa investeringsfonden. AIF-förvaltaren ska inte ensidigt eller mekaniskt förlita sig på kreditbetyg som har utfärdats av kreditvärderingsinstitut för att bedöma kreditvärdigheten hos fondens tillgångar. Riskhanteringssystemen ska ses över regelbundet och minst en gång per år.

En AIF-förvaltares riskhanteringsfunktion ska särskilt

1. se till att det införs ett lämpligt och dokumenterat förfarande att tillämpas vid investeringar för den alternativa investeringsfondens räkning i syfte att säkerställa att sådana investeringar överensstämmer med fondens investeringsstrategi, mål och riskprofil,

2. säkerställa att riskerna i varje enskild placering och deras samlade effekt på fonden fortlöpande kan

2. säkerställa att riskerna i varje enskild placering och deras samlade effekt på fonden fortlöpande kan

[9] Senaste lydelse 2014:1018.

identifieras, mätas, hanteras och övervakas korrekt, *samt*

3. säkerställa att fondens riskprofil motsvarar dess investeringsstrategi och mål som de kommer till uttryck i fondbestämmelser, bolagsordning eller motsvarande regelverk.

identifieras, mätas, hanteras och övervakas korrekt,

3. säkerställa att fondens riskprofil motsvarar dess investeringsstrategi och mål som de kommer till uttryck i fondbestämmelser, bolagsordning eller motsvarande regelverk*, samt*

4. säkerställa att det finns ändamålsenliga riktlinjer och förfaranden för att bevilja lån och löpande bedöma kreditrisken samt för att administrera och övervaka kreditportföljen om fonden ägnar sig åt långivning som avses i 8 a kap. 2 § 2 eller har exponering mot lån genom tredje part. Riktlinjerna och förfarandena ska vara uppdaterade och ses över minst en gång per år.

Tredje stycket 4 ska inte tillämpas på aktieägarlån som avses i 8 a kap. 2 § 5 om det nominella värdet av sådana lån inte sammanlagt överstiger 150 procent av den alternativa investeringsfondens kapital som avses i 8 a kap. 2 § 1.

14 §

En AIF-förvaltare får genom delegering uppdra åt någon annan att utföra *en uppgift eller en funktion* (uppdragsavtal), om

En AIF-förvaltare får genom delegering uppdra åt någon annan att utföra *någon av de funktioner som avses i 3 kap. 1 § tredje stycket, som ingår i förvaltningen av en alternativ investeringsfond, eller någon av de tjänster som anges i 3 kap. 2 §* (uppdragsavtal), om

1. uppdragsavtalet och AIF-förvaltarens delegeringsstruktur i övrigt kan motiveras på objektiva grunder,

2. uppdragstagaren är kvalificerad för *uppgiften eller* funktionen och förfogar över tillräckliga resurser för att utföra den,

2. uppdragstagaren är kvalificerad för funktionen *eller tjänsten* och förfogar över tillräckliga resurser för att utföra den,

3. uppdragsavtalet inte hindrar

a) förvaltaren från att handla i investerarnas intresse, eller

3. uppdragsavtalet inte hindrar

a) förvaltaren från att handla i investerarnas *eller kundernas* intresse, eller

b) Finansinspektionens tillsyn över förvaltaren, *och*

b) Finansinspektionens tillsyn över förvaltaren, *samt*

4. AIF-förvaltaren kan övervaka den delegerade *uppgiften eller*

4. AIF-förvaltaren kan övervaka den delegerade funktionen *eller*

funktionen och ge de anvisningar som behövs *för en sund förvaltning* samt med omedelbar verkan säga upp uppdragsavtalet, om det är i investerarnas *gemensamma* intresse.	*tjänsten* och ge de anvisningar som behövs samt med omedelbar verkan säga upp uppdragsavtalet, om det är i investerarnas *eller kundernas* intresse.
Delegering får inte ske i sådan omfattning att AIF-förvaltaren i praktiken inte längre kan anses *fungera som* förvaltare av den alternativa investeringsfonden.	Delegering får inte ske i sådan omfattning att AIF-förvaltaren i praktiken inte längre kan anses *vara* förvaltare av den alternativa investeringsfonden *eller den som tillhandahåller den tjänst som har delegerats.*
AIF-förvaltaren ska underrätta Finansinspektionen om uppdragsavtalet innan uppdragstagaren börjar utföra de *uppgifter eller* funktioner som avtalet avser.	AIF-förvaltaren ska underrätta Finansinspektionen om uppdragsavtalet innan uppdragstagaren börjar utföra de funktioner *eller tjänsten* som avtalet avser.
15 §	
Vid uppdragsavtal enligt 14 § ska AIF-förvaltaren fortlöpande övervaka *de uppgifter* eller funktioner som utförs av uppdragstagaren.	Vid uppdragsavtal enligt 14 § ska AIF-förvaltaren fortlöpande övervaka de funktioner *eller tjänster* som utförs av uppdragstagaren *och säkerställa att utförandet av det som har delegerats sker i överensstämmelse med denna lag.*
18 §	
En uppdragstagare får vidaredelegera vissa *uppgifter och* funktioner till någon annan under förutsättning att	En uppdragstagare får vidaredelegera vissa funktioner *eller tjänster* till någon annan under förutsättning att
1. AIF-förvaltaren på förhand har godkänt en sådan delegering,	1. AIF-förvaltaren på förhand har godkänt en sådan delegering,
2. AIF-förvaltaren har underrättat Finansinspektionen innan de *uppgifter eller* funktioner som ska vidaredelegeras börjar utföras, och	2. AIF-förvaltaren har underrättat Finansinspektionen innan de funktioner *eller tjänster* som ska vidaredelegeras börjar utföras, och
3. uppdragstagaren fortlöpande övervakar utförandet av de vidaredelegerade *uppgifterna eller* funktionerna.	3. uppdragstagaren fortlöpande övervakar utförandet av de vidaredelegerade funktionerna *eller tjänsterna.*
Vid vidaredelegering tillämpas även 14–17 §§ i fråga om dem till vilka *uppgifter eller* funktioner har delegerats respektive vidaredelegerats.	Vid vidaredelegering tillämpas även 14–17 §§ i fråga om dem till vilka funktioner *eller tjänster* har delegerats respektive vidaredelegerats.
Om den till vilken vissa *uppgifter eller* vissa funktioner har vidaredelegerats i sin tur uppdrar åt	Om den till vilken vissa funktioner *eller tjänster* har vidaredelegerats i sin tur uppdrar åt någon

någon annan att utföra sådana *uppgifter*, gäller villkoren i första och andra styckena i förhållande till den som ska utföra *uppgifterna eller* funktionerna.

annan att utföra *dem*, gäller villkoren i första och andra styckena i förhållande till den som ska utföra funktionerna *eller tjänsterna*.

18 a §

Kraven i 14–18 §§ gäller inte uppdragsavtal om marknadsföring av andelar eller aktier i en alternativ investeringsfond, om marknadsföringen utförs av en distributör som agerar för egen räkning i enlighet med

– lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, eller bestämmelser i distributörens hemland som genomför Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU av den 15 maj 2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EG, eller

– lagen (2018:1219) om försäkringsdistribution, eller bestämmelser i distributörens hemland som genomför Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/97 av den 20 januari 2016 om försäkringsdistribution, om marknadsföringen sker genom försäkringsbaserade investeringsprodukter.

30 §

Ett uppdragsavtal enligt 14–18 §§ inskränker inte AIF-förvaltarens ansvar för skada *enligt 28 §*.

Ett uppdragsavtal enligt 14–18 §§ inskränker inte AIF-förvaltarens ansvar för skada.

En extern värderare är enligt 31 § andra stycket i vissa fall ansvarig gentemot AIF-förvaltaren för förluster som förvaltaren har åsamkats.

8 a kap. Långivning

Kapitlets tillämpningsområde

1 §

Detta kapitel innehåller bestämmelser om AIF-förvaltare som förvaltar alternativa investeringsfonder som ägnar sig åt långivning. En AIF-förvaltare ska för varje

sådan fond som den förvaltar säkerställa att kraven i detta kapitel uppfylls. .

Definitioner

2 §

I detta kapitel avses med

1. den alternativa investeringsfondens kapital: sammanlagda kapitaltillskott och outnyttjade kapitalutfästelser beräknade på grundval av investerbara belopp, efter avdrag för alla avgifter och kostnader som investerare direkt eller indirekt står för,

2. långivning: lån som ges ut

– direkt från en alternativ investeringsfond, eller

– indirekt genom en tredje part eller ett specialföretag som ger ut lån för en alternativ investeringsfonds räkning eller för en AIF-förvaltares räkning med avseende på den alternativa investeringsfonden, om fonden eller AIF-förvaltaren innan fonden får exponering mot lånet, medverkar till att strukturera eller fastställa lånet eller på förhand komma överens om dess egenskaper,

3. lån: direkta eller indirekta lån enligt punkten 2,

4. långivande alternativ investeringsfond: en alternativ investeringsfond

– vars investeringsstrategi huvudsakligen är långivning, eller

– vars utgivna lån har ett nominellt värde som utgör minst 50 procent av dess nettotillgångsvärde (NAV), och

5. aktieägarlån: ett lån som ges till ett företag i vilket den alternativa investeringsfonden direkt eller indirekt innehar minst fem procent av kapitalet eller rösterna, om lånet inte kan säljas till tredje part fristående från de egetkapitalinstrument som fonden har i samma företag.

Riskspridning vid långivning till vissa låntagare

3 §

Det nominella värdet av de lån som ges till en enskild låntagare får inte sammanlagt överstiga 20 procent av den alternativa investeringsfondens kapital (investeringsgräns) om låntagaren är

1. ett finansiellt företag enligt definitionen i artikel 13.25 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG av den 25 november 2009 om upptagande och utövande av försäkrings- och återförsäkringsverksamhet, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/2864,

2. en annan alternativ investeringsfond,

3. en värdepappersfond, eller

4. ett fondföretag.

4 §

Den investeringsgräns som avses i 3 § ska börja tillämpas vid ett datum som anges i den alternativa investeringsfondens fondbestämmelser, bolagsordning eller motsvarande handlingar. Tidpunkten ska anpassas till de tillgångar som fonden ska investera i och infalla senast två år från dagen för den första teckningen av andelar eller aktier i fonden.

Om det krävs med anledning av att den alternativa investeringsfondens kapital ökar eller minskar, får en AIF-förvaltare tillfälligt upphöra att tillämpa investeringsgränsen under högst ett år.

5 §

Om det finns särskilda skäl får Finansinspektionen tillåta att den tidsfrist som anges i 4 § första stycket förlängs med högst ett år.

6 §

Bestämmelsen i 3 § gäller inte från den tidpunkt då AIF-förvaltaren börjar sälja fondens tillgångar för att lösa in andelar eller aktier som en del av likvidationen av fonden.

Förbud mot vissa lån

7 §

Lån får inte ges till

1. AIF-förvaltaren eller AIF-förvaltarens personal,

2. fondens förvaringsinstitut eller den enhet till vilken förvaringsinstitutet har delegerat uppgifter avseende fonden enligt 9 kap. 13–16 §§,

3. den enhet till vilken AIF-förvaltaren har delegerat funktioner i enlighet med 8 kap. 14–18 §§ eller till den enhetens personal, eller

4. en enhet inom samma koncern enligt 1 kap. 4 § årsredovisningslagen (1995:1554) som AIF-förvaltaren ingår i.

Bestämmelsen i första stycket 4 gäller inte om enheten är ett finansiellt företag som uteslutande finansierar andra låntagare än de enheter och personer som avses i första stycket 1–3.

Intäkter från långivning

8 §

Intäkterna från långivning ska tillfalla fonden med avdrag för avgifter för handläggningen.

Bibehållande av risk vid långivning

9 §

En alternativ investeringsfond som ägnar sig åt långivning får inte ha som investeringsstrategi att helt eller delvis ge ut lån endast i syfte

att lånen, eller exponeringar av lånen, ska överföras till tredje part.

10 §

Den alternativa investeringsfonden ska behålla minst fem procent av det nominella värdet av varje lån

1. till förfallodagen för lån vars löptid understiger åtta år,

2. till förfallodagen för lån oavsett löptid som beviljas konsumenter, och

3. i minst åtta år för andra lån.

11 §

Bestämmelserna i 10 § gäller inte om

1. AIF-förvaltaren säljer fondens tillgångar för att lösa in andelar eller aktier som en del av likvidationen av fonden,

2. försäljningen sker med anledning av restriktiva åtgärder som har antagits enligt artikel 215 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt eller med anledning av produktkrav,

3. försäljningen av lånet är nödvändig för att AIF-förvaltaren, i investerarnas intresse, ska kunna genomföra investeringsstrategin för den fond som den förvaltar, eller

4. försäljningen beror på att lånet har identifierats som mer riskfyllt vid tillämpning av de förfaranden som avses i 8 kap. 4 §, och köparen informeras om riskerna med lånet.

Långivande alternativa investeringsfonder

Slutna eller öppna fonder

12 §

En långivande alternativ investeringsfond ska vara sluten om inte undantaget i andra stycket är tillämpligt.

Fonden får vara öppen endast om AIF-förvaltaren kan visa att

fondens system för hantering av likviditetsrisker är förenlig med dess investeringsstrategi och inlösenpolicy.

En AIF-förvaltare som avser att förvalta en långivande alternativ investeringsfond som är öppen, ska underrätta Finansinspektionen.om inte en anmälan om väsentlig ändring görs enligt 3 kap. 10 § första stycket.

Finansiell hävstång vid långivning

13 §

Den finansiella hävstången i en långivande alternativ investeringsfond ska uttryckas som förhållandet mellan fondens exponering, beräknad enligt den åtagandemetod som avses i artikel 8 i kommissionens delegerade förordning, och dess nettotillgångsvärde (NAV).

Lånearrangemang som helt täcks av kapitalutfästelser från investerare i den långivande fonden ska inte anses utgöra exponering vid beräkningen enligt första stycket.

14 §

Den finansiella hävstången för en långivande alternativ investeringsfond beräknad i enligt med 13 § får inte överstiga

– 175 procent om fonden är öppen, och

– 300 procent om fonden är sluten.

Om omständigheter som ligger utanför AIF-förvaltarens kontroll leder till att de begränsningar som anges i första stycket överskrids ska AIF-förvaltaren, med beaktande av investerarnas intressen, inom rimlig tid vidta åtgärder för att sänka den finansiella hävstången.

15 §

De begränsningar av finansiell hävstång som anges i 14 § ska inte tillämpas på en fond vars långiv-

	ning endast består av att ge ut aktieägarlån, om det nominella värdet av dessa lån inte sammanlagt överstiger 150 procent av den alternativa investeringsfondens kapital.

9 kap.

4 §[10]

Ett förvaringsinstitut för en EES-baserad alternativ investeringsfond ska vara

1. ett kreditinstitut som

a) har stadgeenligt säte inom EES, och

b) har tillstånd som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU,

2. ett värdepappersföretag som

a) har stadgeenligt säte inom EES,

b) omfattas av kapitalkraven i enlighet med

– artikel 92 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013, eller

– artikel 11 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/2033, och

c) har tillstånd som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU, inbegripet för att tillhandahålla sidotjänster avseende förvaring och handhavande av finansiella instrument för kunders räkning som avses i punkt 1 i avsnitt B i bilaga I till direktivet, och som har egna medel motsvarande det startkapital som anges i artikel 9.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/2034 av den 27 november 2019 om tillsyn av värdepappersföretag och om ändring av direktiven 2002/87/EG, 2009/65/EG, 2011/61/EU, 2013/36/EU, 2014/59/EU och 2014/65/EU, i den ursprungliga lydelsen, eller

3. ett annat institut som står under fortlöpande tillsyn och som den 21 juli 2011 hör till de kategorier som har godtagits såsom förvaringsinstitut enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG.

Förvaringsinstitutet ska vara etablerat i den alternativa investeringsfondens hemland.	Förvaringsinstitutet ska vara etablerat i den alternativa investeringsfondens hemland *eller i ett annat land inom EES om de behöriga myndigheterna i fondens hemland har lämnat tillstånd för detta.*

6 §

Ett förvaringsinstitut som är etablerat utanför EES ska vid varje tidpunkt

1. omfattas av effektiv reglering, inbegripet minimikapitalkrav, och effektiv tillsyn av verksamheten med samma verkan som EU-rätten, och

2. enligt avtal vara ansvarigt gentemot den alternativa investeringsfonden eller dess investerare i enlighet med 17–20 §§ samt uttryckligen utfästa sig att uppfylla villkoren i 13–16 §§.

[10] Senaste lydelse 2021:496.

Det ska finnas en skriftlig överenskommelse om samarbete och informationsutbyte mellan förvaringsinstitutets behöriga myndigheter och de behöriga myndigheterna i de länder inom EES där andelar eller aktier i en icke EES-baserad alternativ investeringsfond avses att marknadsföras samt, om den inte är en av dessa myndigheter, den behöriga myndigheten i AIF-förvaltarens hemland.

Det ska finnas en skriftlig överenskommelse som uppfyller kraven i artikel 26 i OECD:s modellavtal för skatter på inkomst och förmögenhet och som säkerställer ett effektivt informationsutbyte i skatteärenden mellan det land där förvaringsinstitutet är etablerat och de länder inom EES där andelar eller aktier i en icke EES-baserad alternativ investeringsfond avses att marknadsföras samt, om det inte är ett av dessa länder, AIF-förvaltarens hemland.

Landet där förvaringsinstitutet är etablerat ska också *ha vidtagit nödvändiga åtgärder för att motverka penningtvätt och finansiering av terrorism.*

Landet där förvarings-institutet är etablerat *ska inte ha identifierats av Europeiska kommissionen som ett högrisktredjeland och landet ska inte vara upptaget i Europeiska unionens reviderade förteckning över icke samarbetsvilliga jurisdiktioner på skatteområdet.*

Om det land där förvaringsinstitutet är etablerat identifieras av Europeiska kommissionen som ett högrisktredjeland, eller tas upp i Europeiska unionens reviderade förteckning över icke samarbetsvilliga jurisdiktioner på skatteområdet, ska AIF-förvaltaren utse ett nytt förvaringsinstitut så snart som möjligt med beaktande av investerarnas intresse, dock senast inom två år.

13 §

Förvaringsinstitutet får inte uppdra åt någon annan att utföra andra uppgifter än förvaring av tillgångar och kontroll av äganderätten enligt 10 §.

Delegering enligt första stycket förutsätter att förvaringsinstitutet

1. kan visa att det finns ett objektivt skäl för delegering av uppgifterna och att avsikten inte är att kringgå kraven i denna lag eller annan författning,

2. har handlat med vederbörlig skicklighet, aktsamhet och omsorg vid valet av uppdragstagare, och

3. regelbundet övervakar uppdragstagaren och dennes rutiner avseende delegerade uppgifter.

Kravet i andra stycket 2 gäller inte om uppdragstagaren är en värdepapperscentral som agerar i egenskap av investerande värdepapperscentral enligt definitionen i

artikel 1 f i kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/392 av den 11 november 2016 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 909/2014 med avseende på tekniska tillsynsstandarder för auktorisationskrav, tillsynskrav och operativa krav för värdepapperscentraler.	
14 a §	
Uppdrag som utförs av en värdepapperscentral som agerar i egenskap av utgivande värdepapperscentral enligt definitionen i artikel 1 e i kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/392 av den 11 november 2016 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 909/2014 med avseende på tekniska tillsynsstandarder för auktorisationskrav, tillsynskrav och operativa krav för värdepapperscentraler, ska inte anses vara delegering av förvaringsinstitutets depåförvaringsuppgifter. *Uppdrag som utförs av en värdepapperscentral som agerar i egenskap av en investerande värdepapperscentral enligt definitionen i artikel 1 f i kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/392 ska anses vara delegering av förvaringsinstitutets depåförvaringsuppgifter.*	
24 §	
Ett förvaringsinstitut ska på begäran av den behöriga myndigheten lämna all information som institutet har fått vid utförandet av förvaringsuppgifter och som den alternativa investeringsfondens och AIF-förvaltarens behöriga myndigheter kan behöva. *Förvaringsinstitutets behöriga myndigheter ska utan dröjsmål lämna den mottagna informationen till fondens och AIF-förvaltarens behöriga myndigheter.*	Ett förvaringsinstitut ska på begäran av den behöriga myndigheten lämna all information som institutet har fått vid utförandet av förvaringsuppgifter och som den alternativa investeringsfondens och AIF-förvaltarens behöriga myndigheter kan behöva.

Förvaringsinstitutets behöriga myndigheter respektive den alternativa investeringsfondens och AIF-förvaltarens behöriga myndigheter ska utan dröjsmål tillhandahålla varandra all information som är relevant för utövandet av myndigheternas tillsynsbefogenheter.

10 kap.

1 §[11]

För varje EES-baserad alternativ investeringsfond som AIF-förvaltaren förvaltar och för varje alternativ investeringsfond som förvaltaren marknadsför inom EES ska det finnas en aktuell informationsbroschyr. Informationsbroschyren ska innehålla uppgifter om

1. fondens investeringsstrategi och mål samt de omständigheter under vilka dessa eller investeringspolicyn kan ändras,

1. fondens *namn*, investeringsstrategi och mål samt de omständigheter under vilka dessa eller investeringspolicyn kan ändras,

2. var mottagarfonden är etablerad om fonden är en matarfond till en alternativ investeringsfond samt information om var de underliggande fonderna är etablerade om fonden är en fond-i-fond,

3. de tillgångsslag som fonden får placera i och fondens riskprofil, inklusive information om användande av finansiell hävstång,

4. de viktigaste rättsliga följderna av en investering i fonden,

5. AIF-förvaltare, förvaringsinstitut, revisorer och andra tjänsteleverantörer,

6. ansvarsförsäkring eller tillgängliga medel i enlighet med 7 kap. 5 § för att täcka eventuella skadeståndsanspråk,

7. delegering av förvaltnings- och förvaringsfunktioner,

8. principer och rutiner för värdering av tillgångarna i fonden,

9. hantering av likviditetsrisker *och* rätt till inlösen *samt* förfarande och villkor för emission och försäljning av andelar eller aktier,

9. hantering av likviditetsrisker, rätt till inlösen, förfarande och villkor för emission och försäljning av andelar eller aktier *samt möjligheten och villkoren för att använda de likviditetshanteringsverktyg som har angetts enligt 8 kap. 3 a § första stycket,*

10. avgifter och alla andra kostnader samt maximibelopp för direkta och indirekta avgifter och kostnader som belastar fondens investerare,

10. avgifter och alla andra kostnader samt maximibelopp för direkta och indirekta avgifter och kostnader som belastar *eller kommer att belasta* fondens investerare, *fonden eller fondens investeringar, inklusive sådana kostnader som AIF-förvaltaren står för i anslutning till fondens verksamhet,*

[11] Senaste lydelse 2021:1219.

11. förvaltarens principer för likabehandling av investerare och rätt till förmånligare villkor för någon investerare i fonden,

12. fondens primärmäklare samt relevanta arrangemang mellan sådan mäklare och fonden,

13. hur och när regelbunden information om fonden enligt 9 och 10 §§ lämnas,

14. den senaste årsberättelsen enligt 4 § och det senaste beräknade nettotillgångsvärdet (NAV) eller marknadsvärdet för fondens andelar eller aktier, och

15. historisk avkastning.

Bestämmelser om vad en informationsbroschyr ska innehålla finns även i

1. artikel 14 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/2365 av den 25 november 2015 om transparens i transaktioner för värdepappersfinansiering och om återanvändning samt om ändring av förordning (EU) nr 648/2012,

2. artiklarna 6–9 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/2088 av den 27 november 2019 om hållbarhetsrelaterade upplysningar som ska lämnas inom den finansiella tjänstesektorn, och

3. artiklarna 5–7 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/852 av den 18 juni 2020 om inrättande av en ram för att underlätta hållbara investeringar och om ändring av förordning (EU) 2019/2088.

För en alternativ investeringsfond som omfattas av ett krav på att offentliggöra prospekt behöver AIF-förvaltaren endast lämna information enligt första stycket som inte redan framgår av prospektet.

Information om risk och likviditetshantering	**Information om risk och likviditetshantering *m.m.***

9 §

En AIF-förvaltare ska för varje EES-baserad alternativ investeringsfond som förvaltaren förvaltar och för varje alternativ investeringsfond som förvaltaren marknadsför inom EES regelbundet lämna information till investerarna om

1. andelen icke likvida tillgångar i fonden,

2. ändringar i fondens likviditetshantering, *och*	2. ändringar i fondens likviditetshantering,
3. fondens aktuella riskprofil och de riskhanteringssystem som tillämpas.	3. fondens aktuella riskprofil och de riskhanteringssystem som tillämpas,
	4. sammansättningen av portföljen med utgivna lån,
	5. de avgifter och kostnader på årsbasis som direkt eller indirekt bärs av investerare, och
	6. varje moderföretag, dotterföretag eller specialföretag för värdepapperisering som på årsbasis har använts i anslutning till AIF-fondens investeringar av

AIF-förvaltaren eller för AIF-förvaltarens räkning.

12 kap.

5 §

För andelar i en specialfond och inlösen av sådana andelar ska 4 kap. 10–*14* §§ lagen (2004:46) om värdepappersfonder tillämpas. Det som anges där om

För andelar i en specialfond och inlösen av sådana andelar ska 4 kap. 10–*12* §§, *13 § fjärde stycket, och 13 a–14 §§ lagen* (2004:46) om värdepappersfonder tillämpas. Det som anges där om

– värdepappersfond ska avse specialfond,

– fondbolag ska avse AIF-förvaltare,

– informationsbroschyr ska avse informationsbroschyr enligt 12 kap. 7 § denna lag,

– faktablad ska avse faktablad enligt 12 kap. 8 § denna lag, samt

– årsberättelsen och halvårsredogörelsen ska avse årsberättelsen och halvårsredogörelsen enligt 12 kap. 10 § denna lag.

6 §

Fondbestämmelserna för en specialfond får, under förutsättning av Finansinspektionens godkännande, innehålla begränsningar av möjligheten att förvärva fondandelar. *Specialfonder måste vara öppna för inlösen av andelar minst en gång om året.*

Fondbestämmelserna för en specialfond får, under förutsättning av Finansinspektionens godkännande, innehålla begränsningar av möjligheten att förvärva fondandelar.

En specialfond måste minst en gång om året vara öppen för inlösen av andelar på begäran av fondandelsägaren. Detta gäller dock inte om fondandelarna är upptagna till handel på en reglerad marknad eller handlas på en MTF-plattform och det är säkerställt att andelarnas noterade värde inte i väsentlig mån avviker från fondandelsvärdet.

13 kap.

10 §[12]

Finansinspektionen ska, i den utsträckning som följer av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen, i sin tillsynsverksamhet samarbeta och utbyta information med

– andra behöriga myndigheter,

– Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten,

[12] Senaste lydelse 2019:734.

– Europeiska systemrisknämnden, *och*	– Europeiska systemrisknämnden,
– Europeiska centralbanken.	– Europeiska centralbanken,
	– Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten, samt
	– Europeiska bankmyndigheten.

14 kap.

4 §

Finansinspektionen ska återkalla en AIF-förvaltares tillstånd om förvaltaren

1. har fått tillståndet genom att lämna falska uppgifter eller på något annat otillbörligt sätt,
2. inte inom ett år från det att tillstånd beviljades har börjat driva sådan verksamhet som tillståndet avser,
3. har förklarat sig avstå från tillståndet, eller
4. under en sammanhängande tid av sex månader inte har drivit sådan verksamhet som tillståndet avser.

Om en AIF-förvaltares tillstånd ska återkallas på grund av sådana omständigheter som avses i första stycket 3 eller 4, får Finansinspektionen, innan tillståndet återkallas, först pröva om det finns skäl att ingripa mot förvaltaren enligt detta kapitel och, om det finns sådana skäl, besluta om ett ingripande.

I de fall som avses i första stycket 1, 2 och 4 får i stället varning meddelas om det är tillräckligt.

8 b §

Om en behörig myndighet i ett land inom EES, som är värdland för en svensk AIF-förvaltare, begär att Finansinspektionen ska vidta åtgärder mot AIF-förvaltaren och Finansinspektionen inte samtycker till begäran, ska Finansinspektionen underrätta den behöriga myndigheten och Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten samt ange varför inspektionen inte samtycker.

Finansinspektionen ska även underrätta Europeiska systemrisknämnden, om nämnden har underrättats om begäran av den behöriga myndigheten.

Om Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten med anledning av underrättelsen i första

stycket avger ett yttrande som Finansinspektionen inte samtycker till att följa ska Finansinspektionen på nytt underrätta den myndigheten och den behöriga myndigheten samt ange varför inspektionen inte samtycker.

21 a §

Finansinspektionen får begära att en behörig myndighet i ett land där en EES-baserad AIF-förvaltare som bedriver verksamhet i Sverige hör hemma, vidtar åtgärder gentemot AIF-förvaltaren.

Finansinspektionen ska underrätta Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten om en sådan begäran som avses i första stycket. Om det finns potentiella risker för det finansiella systemets stabilitet och integritet, ska även Europeiska systemrisknämnden underrättas.

15 kap.

1 §[13]

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka uppgifter eller handlingar som ska ingå i

1. en anmälan för registrering enligt 2 kap. 3 §,
2. en underrättelse enligt 2 kap. 4 §,
3. en ansökan om tillstånd enligt 3 kap. 2 §,
4. en ansökan om tillstånd enligt 3 kap. 2 a §,
5. en ansökan om tillstånd att förvalta en alternativ investeringsfond enligt 3 kap. 1 §, 5 kap. 2 § och 6 kap. 7 §,
6. en ansökan om tillstånd till marknadsföring enligt 4 kap. 2–5 och 8 §§ samt 5 kap. 5–7 och 10–12 §§,
7. en *anmälan* om *väsentlig ändring* enligt 3 kap. 10 §, 4 kap. 11 §, 5 kap. 9 § och 6 kap. 6 och 7 §§, *samt*
8. en verksamhetsplan enligt 3 kap. 5 §, 4 kap. 9 § samt 6 kap. 1 och 3 §§.

7. en *ansökan* om *tillstånd* enligt 3 kap. 10 §, 4 kap. 11 §, 5 kap. 9 § och 6 kap. 6 och 7 §§,
8. en verksamhetsplan enligt 3 kap. 5 §, 4 kap. 9 § samt 6 kap. 1 och 3 §§,

9. en ansökan om tillstånd enligt 4 kap. 4 a § och 5 kap. 2 c § första stycket,

10. en ansökan enligt 8 a kap. 5 § ska innehålla, samt

[13] Senaste lydelse 2017:1147.

11. en underrättelse enligt 8 a kap. 12 §.

2 §[14]

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. vilka åtgärder en AIF-förvaltare ska vidta för att uppfylla de krav som följer av 3 kap. 2 § tredje stycket,

2. vilka åtgärder en AIF-förvaltare ska vidta om förvaltaren tar emot medel med redovisningsskyldighet enligt 3 kap. 2 a §,

3. vad en AIF-förvaltare ska iaktta för att uppfylla skyldigheterna i 4 kap. 2 § första stycket 4 och 3 § andra stycket och 5 kap. 5 § tredje stycket,

4. hur en AIF-förvaltare ska lämna uppgifter enligt 4 kap. 5 c § och 6 kap. 2 c § första stycket och hur den sonderande marknadsföringen ska dokumenteras enligt 4 kap. 5 b § första stycket 3 och 6 kap. 2 b § första stycket,

5. tillhandahållande av information om de uppgifter som utförs genom sådana funktioner som avses i 5 kap. 2 § andra stycket 4, 6 § första stycket och 11 § första stycket 1,

6. på vilket språk en AIF-förvaltare ska tillhandahålla funktionerna i 5 kap. 2 § andra stycket 4, 6 § första stycket och 11 § första stycket 1,

7. hur en AIF-förvaltare ska offentliggöra avsikten att upphöra med marknadsföring enligt 5 kap. 7 a § första stycket 2,

8. hur medel för distanskommunikation får användas när en AIF-förvaltare som efter en anmälan enligt 5 kap. 7 a § har upphört med marknadsföring i Sverige av andelar eller aktier i en alternativ investeringsfond ska tillhandahålla kvarvarande andels- eller aktieägare i fonden här i landet

2. vad en AIF-förvaltare ska iaktta för att uppfylla skyldigheterna i 4 kap. 2 § första stycket 4 och 3 § andra stycket och 5 kap. 5 § tredje stycket,

3. hur en AIF-förvaltare ska lämna uppgifter enligt 4 kap. 5 c § och 6 kap. 2 c § första stycket och hur den sonderande marknadsföringen ska dokumenteras enligt 4 kap. 5 b § första stycket 3 och 6 kap. 2 b § första stycket,

4. tillhandahållande av information om de uppgifter som utförs genom sådana funktioner som avses i 5 kap. 2 § andra stycket 4, 6 § första stycket och 11 § första stycket 1,

5. på vilket språk en AIF-förvaltare ska tillhandahålla funktionerna i 5 kap. 2 § andra stycket 4, 6 § första stycket och 11 § första stycket 1,

6. hur en AIF-förvaltare ska offentliggöra avsikten att upphöra med marknadsföring enligt 5 kap. 7 a § första stycket 2,

7. hur medel för distanskommunikation får användas när en AIF-förvaltare som efter en anmälan enligt 5 kap. 7 a § har upphört med marknadsföring i Sverige av andelar eller aktier i en alternativ investeringsfond ska tillhandahålla kvarvarande andels- eller aktieägare i fonden här i landet

[14] Senaste lydelse 2022:196.

information enligt 5 kap. 7 c § första stycket,

9. vilka poster som får räknas in i startkapitalet och kapitalbasen enligt 7 kap. 1–4 §§,

10. vilka åtgärder en AIF-förvaltare ska vidta för att uppfylla de krav som följer av 8 kap. 1 a §,

11. vilka uppgifter som ska ingå i en underrättelse enligt 8 kap. 14 § och i en ansökan om godkännande enligt 8 kap. 16 §, samt vilken information och vilka handlingar som samtidigt ska lämnas till Finansinspektionen,

12. en AIF-förvaltares ersättningssystem och vad förvaltaren ska iaktta för att uppfylla villkoren enligt 8 kap. 22 §,

13. hur uppgifter enligt 8 kap. 24 a § första stycket och 25 § första stycket ska lämnas,

14. vilka uppgifter som ska ingå i en informationsbroschyr enligt 10 kap. 1 § och 12 kap. 7 §,

15. vilka uppgifter som ska ingå i ett faktablad enligt 10 kap. 2 § och 12 kap. 8 §,

16. tillhandahållande av informationsbroschyr och faktablad enligt 10 kap. 3 §,

17. hur volatiliteten i skillnaden mellan fondens avkastning och jämförelseindexets avkastning enligt 10 kap. 14 § ska beräknas,

18. hur informationen enligt 10 kap. 16 § ska presenteras,

19. vilka uppgifter som ska ingå i underrättelser enligt 11 kap. 4, 5 och 7 §§ samt vilken information och vilka handlingar som samtidigt ska lämnas till Finansinspektionen,

20. vad AIF-förvaltaren ska iaktta för att uppfylla bestämmelserna i 12 kap. 3 §,

21. innehåll i årsberättelser och halvårsredogörelser enligt 12 kap. 10 §,

22. kriterier för de finansiella tillgångar som medel i en specialfond får placeras i, vilka tekniker

information enligt 5 kap. 7 c § första stycket,

8. vilka poster som får räknas in i startkapitalet och kapitalbasen enligt 7 kap. 1–4 §§,

9. vilka åtgärder en AIF-förvaltare ska vidta för att uppfylla de krav som följer av 8 kap. 1 a §,

10. vilka uppgifter som ska ingå i en underrättelse enligt 8 kap. 14 § och i en ansökan om godkännande enligt 8 kap. 16 §, samt vilken information och vilka handlingar som samtidigt ska lämnas till Finansinspektionen,

11. en AIF-förvaltares ersättningssystem och vad förvaltaren ska iaktta för att uppfylla villkoren enligt 8 kap. 22 §,

12. hur uppgifter enligt 8 kap. 24 a § första stycket och 25 § första stycket ska lämnas,

13. vilka uppgifter som ska ingå i en informationsbroschyr enligt 10 kap. 1 § och 12 kap. 7 §,

14. vilka uppgifter som ska ingå i ett faktablad enligt 10 kap. 2 § och 12 kap. 8 §,

15. tillhandahållande av informationsbroschyr och faktablad enligt 10 kap. 3 §,

16. hur volatiliteten i skillnaden mellan fondens avkastning och jämförelseindexets avkastning enligt 10 kap. 14 § ska beräknas,

17. hur informationen enligt 10 kap. 16 § ska presenteras,

18. vilka uppgifter som ska ingå i underrättelser enligt 11 kap. 4, 5 och 7 §§ samt vilken information och vilka handlingar som samtidigt ska lämnas till Finansinspektionen,

19. vad AIF-förvaltaren ska iaktta för att uppfylla bestämmelserna i 12 kap. 3 §,

20. innehåll i årsberättelser och halvårsredogörelser enligt 12 kap. 10 §,

21. kriterier för de finansiella tillgångar som medel i en specialfond får placeras i, vilka tekniker

och instrument en AIF-förvaltare får använda samt villkor och gränser för sådan användning, det system för riskhantering som en AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder ska ha och beräkning av exponeringar enligt 12 kap. 13 §,

23. på vilket sätt underrättelse ska lämnas, vilka fel och försummelser som ska rapporteras till Finansinspektionen samt förutsättningar för överföring av finansiella instrument och förvaltning enligt 12 kap. 14 §,

24. hur beräkning och redovisning av en specialfonds risknivå ska utföras enligt 12 kap. 15 §,

25. vilken information som ska lämnas till andelsägare, hur den ska utformas, på vilket sätt den ska tillhandahållas och vad som ska bifogas informationen enligt 12 kap. 16 §,

26. vad som vid förvaltning av specialfonder ska iakttas för att uppfylla skyldigheterna i 12 kap. 19 §,

27. vilka upplysningar AIF-förvaltare ska lämna till Finansinspektionen enligt 13 kap. 6 §,

28. avgifter enligt 13 kap. 15 §, samt

29. på vilket språk handlingar som avses i denna lag ska upprättas.

och instrument en AIF-förvaltare får använda samt villkor och gränser för sådan användning, det system för riskhantering som en AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder ska ha och beräkning av exponeringar enligt 12 kap. 13 §,

22. på vilket sätt underrättelse ska lämnas, vilka fel och försummelser som ska rapporteras till Finansinspektionen samt förutsättningar för överföring av finansiella instrument och förvaltning enligt 12 kap. 14 §,

23. hur beräkning och redovisning av en specialfonds risknivå ska utföras enligt 12 kap. 15 §,

24. vilken information som ska lämnas till andelsägare, hur den ska utformas, på vilket sätt den ska tillhandahållas och vad som ska bifogas informationen enligt 12 kap. 16 §,

25. vad som vid förvaltning av specialfonder ska iakttas för att uppfylla skyldigheterna i 12 kap. 19 §,

26. vilka upplysningar AIF-förvaltare ska lämna till Finansinspektionen enligt 13 kap. 6 §,

27. avgifter enligt 13 kap. 15 §, samt

28. på vilket språk handlingar som avses i denna lag ska upprättas.

3 §[15]

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. utformningen och tillämpningen av *metoder för justerat fondandelsvärde enligt 4 kap. 10 b § lagen (2004:46) om värdepappersfonder, och*

2. vilka krav en AIF-förvaltare som förvaltar en specialfond ska uppfylla när förvaltaren enligt 12 kap. 5 § denna lag beräknar och

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om utformningen och tillämpningen av *de likviditetshanteringsverktyg som avses i 8 kap. 3 a och 3 d §§.*

[15] Senaste lydelse 2023:235.

använder ett justerat fond-andelsvärde.

---

1. Denna lag träder i kraft den 15 april 2027 i fråga om upphävandet av 13 kap. 2 § och i övrigt den 16 april 2026.

2. En AIF-förvaltare ska för varje alternativ investeringsfond som det förvaltar efter ikraftträdandet och senast den 16 oktober 2026 göra en anmälan om väsentlig ändring enligt 3 kap. 10 § med anledning av de likviditetshanteringsverktyg som har angetts enligt 8 kap. 3 a § första stycket. Finansinspektionen ska inom tre månader från det att anmälan togs emot lämna besked till AIF-förvaltaren om ändringen inte godtas eller föranleder en begränsning av tillståndets omfattning. Om det finns särskilda skäl får tiden inom vilken Finansinspektionens ska lämna besked förlängas med högst två månader. Förvaltaren ska underrättas om förlängningen. Ändringen får genomföras om Finansinspektionen inte motsätter sig den inom den nu angivna tiden.

3. En redogörelse för de system för tillämpningen av likviditets-hanteringsverktygen som fondbolaget har utformat enligt 8 kap. 3 § fjärde stycket första meningen och som ska ges in till Finansinspektionen enligt 8 kap. 3 § fjärde stycket andra meningen ska för första gången ges in till inspektionen senast den 16 oktober 2026.

4. Äldre bestämmelser gäller för överträdelser som har ägt rum före ikraftträdandet.

5. En AIF-förvaltare som vid ikraftträdandet av denna lag har tillstånd att ta emot medel med redovisningsskyldighet enligt 3 kap. 2 a § ska i stället anses ha tillstånd för detta enligt 3 kap. 2 § första stycket 3.

6. Bestämmelsen i 3 kap. 3 § 5 ska börja tillämpas den 16 oktober 2026 på en AIF-förvaltare som vid ikraftträdande av denna lag har tillstånd enligt 3 kap. 1 §.

7. Bestämmelsen i 8 a kap. 3 § ska börja tillämpas den 16 april 2029 på en AIF-förvaltare i förhållande till en alternativ investeringsfond som bildades före den 15 april 2024 och vars utlåning till en eller flera låntagare överskred investeringsgränsen i den paragrafen vid ikraftträdandet av denna lag. AIF-förvaltaren ska dock säkerställa att investeringsgränsen inte överskrids ytterligare i en sådan fond.

8. Bestämmelsen i 8 a kap. 14 § ska börja tillämpas den 16 april 2029 på en AIF-förvaltare i förhållande till en alternativ investeringsfond som bildades före den 15 april 2024 och vars finansiella hävstång överskred de begränsningar som anges i den paragrafen vid ikraftträdandet av denna lag. AIF-förvaltaren ska dock säkerställa att den finansiella hävstången inte ökar ytterligare i en sådan fond.

9. Bestämmelsen i 8 a kap. 12 § ska börja tillämpas den 16 april 2029 på en AIF-förvaltare i förhållande till en alternativ investeringsfond som bildades före den 15 april 2024.

10. Bestämmelserna i 8 a kap. 3, 12 och 14 ska inte tillämpas på en AIF-förvaltare i förhållande till en alternativ investeringsfond, som den förvaltaren förvaltar och som bildades före den 15 april 2024 om den fonden inte anskaffar ytterligare kapital efter den 15 april 2024.

11. Bestämmelserna i 8 kap. 4 § tredje stycket samt 8 a kap. 7, 8, 9 och 10 §§ ska inte tillämpas med avseende på lån som gavs ut före den 15 april 2024.

Bilaga 3

Förslag till lag om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder

Härigenom föreskrivs att 5 kap. 10 § i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt delbetänkande (SOU 2025:60)	*Föreslagen lydelse*
5 kap.	
10 §	
En icke EES-baserad AIF-förvaltare får, efter tillstånd av Finansinspektionen, marknadsföra andelar eller aktier i en av förvaltaren förvaltad alternativ investeringsfond till professionella investerare i Sverige. Tillstånd får ges bara om	
1. det finns skäl att anta att den planerade verksamheten kommer att drivas på ett sätt som är förenligt med 10 kap. 1 och 4–10 §§, 11 kap. samt 13 kap. *2–5* §§,	1. det finns skäl att anta att den planerade verksamheten kommer att drivas på ett sätt som är förenligt med 10 kap. 1 och 4–10 §§, 11 kap. samt 13 kap. *3–6* §§,
2. det finns lämpliga samarbetsarrangemang avseende övervakningen av systemrisker mellan å ena sidan Finansinspektionen och å andra sidan tillsynsmyndigheten för den icke EES-baserade AIF-förvaltaren, den behöriga myndigheten för en EES-baserad alternativ investeringsfond eller tillsynsmyndigheten för en icke EES-baserad alternativ investeringsfond,	
3. det land där den icke EES-baserade AIF-förvaltaren eller den icke EES-baserade fonden är etablerad inte har identifierats av Europeiska kommissionen som ett högrisktredjeland, och	
4. det mellan Sverige och det land där den icke EES-baserade AIF-förvaltaren eller den icke EES-baserade fonden är etablerad finns en skriftlig överenskommelse som uppfyller kraven i artikel 26 i OECD:s modellavtal för skatter på inkomst och förmögenhet och som säkerställer ett effektivt informationsutbyte i skatteärenden mellan Sverige och det landet samt att landet inte är upptaget i Europeiska unionens reviderade förteckning över icke samarbetsvilliga jurisdiktioner på skatteområdet.	

Denna lag träder i kraft den 15 april 2027.

Förslag till lag om ändring i lagen (2017:1149) om ändring i lagen (2014:798) om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder

Härigenom föreskrivs att 15 kap. 1 § i lagen (2017:1149) om ändring i lagen (2014:798) om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2017:1149	*Föreslagen lydelse*
15 kap.	
1 §	
Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka uppgifter eller handlingar som ska ingå i	
1. en anmälan för registrering enligt 2 kap. 3 §,	
2. en underrättelse enligt 2 kap. 4 §,	
3. en ansökan om tillstånd enligt 3 kap. 2 §,	
4. en ansökan om tillstånd enligt 3 kap. 2 a §,	
5. en ansökan om tillstånd att förvalta en alternativ investeringsfond enligt 3 kap. 1 §, 5 kap. 2 § och 6 kap. 7 §,	
6. en ansökan om tillstånd till marknadsföring enligt 4 kap. 2–5 §§ samt 5 kap. 6, 7, 11 och 12 §§,	
7. en anmälan om väsentlig ändring enligt 3 kap. 10 §, 4 kap. 11 §, 5 kap. 9 § och 6 kap. 6 och 7 §§, *samt*	7. en ansökan om tillstånd enligt 3 kap. 10 §, 4 kap. 11 §, 5 kap. 9 § och 6 kap. 6 och 7 §§,
8. en verksamhetsplan enligt 3 kap. 5 §, 4 kap. 9 § samt 6 kap. 1 och 3 §§.	8. en verksamhetsplan enligt 3 kap. 5 §, 4 kap. 9 § samt 6 kap. 1 och 3 §§,
	9. en ansökan om tillstånd enligt 4 kap. 4 a § och 5 kap. 2 c § första stycket,
	10. en ansökan enligt 8 a kap. 5 § ska innehålla, samt
	11. en underrättelse enligt 8a kap. 12 §.

Denna lag träder i kraft den dag som regeringen bestämmer.

Förslag till lag om ändring i lagen (2022:197) om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 11 § i lagen (2022:197) om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2022:197	*Föreslagen lydelse*
1 kap.	
11 §	
I denna lag betyder	
1. *arbetstagarrepresentanter*: detsamma som i artikel 2 e i Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/14/EG av den 11 mars 2002 om inrättande av en allmän ram för information till och samråd med arbetstagare i Europeiska gemenskapen, i den ursprungliga lydelsen,	
2. *direktivet om förvaltare av alternativa investeringsfonder*: Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU av den 8 juni 2011 om förvaltare av alternativa investeringsfonder samt om ändring av direktiv 2003/41/EG och 2009/65/EG och förordningarna (EG) nr 1060/2009 och (EU) nr 1095/2010, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) *2019/2034,*	2. *direktivet om förvaltare av alternativa investeringsfonder*: Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU av den 8 juni 2011 om förvaltare av alternativa investeringsfonder samt om ändring av direktiv 2003/41/EG och 2009/65/EG och förordningarna (EG) nr 1060/2009 och (EU) nr 1095/2010, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) *2024/927,*
3. *EES*: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,	
4. *emittent*: ett företag som har sitt stadgeenliga säte i ett land inom EES och vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad,	
5. *etablerad*:	
a) för en alternativ investeringsfond: där fonden har tillstånd eller är registrerad eller, om fonden varken har tillstånd eller är registrerad, där dess stadgeenliga säte eller huvudkontor finns, eller, om fonden inte har något stadgeenligt säte eller huvudkontor, det land till vilket fonden har starkast anknytning,	
b) för en AIF-förvaltare: där dess stadgeenliga säte finns,	
c) för ett förvaringsinstitut: där dess stadgeenliga säte eller en filial finns,	
6. *filial*: avdelningskontor med självständig förvaltning, varvid även en AIF-förvaltares etablering av flera driftställen i ett annat land inom EES än hemlandet eller i ett land utanför EES ska anses som en enda filial,	
7. *finansiell hävstång*: en metod genom vilken en AIF-förvaltare ökar exponeringen för en förvaltad alternativ investeringsfond genom lån av kontanter eller värdepapper, eller med användning av derivatinstrument eller på något annat sätt,	
8. *finansiella instrument*: detsamma som i 1 kap. 4 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,	

9. *fondföretag*: detsamma som i 1 kap. 1 § första stycket 9 lagen (2004:46) om värdepappersfonder,

10. holdingbolag: ett företag med aktieinnehav i ett eller flera andra företag, vars affärsidé är att fullfölja en eller flera affärsstrategier genom sina dotterföretag, närstående företag eller ägarintressen för att bidra till deras värde på lång sikt, och som är ett företag som antingen

a) handlar för egen räkning och vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad, eller

b) har etablerats inte huvudsakligen för att generera avkastning åt sina investerare genom avyttring av sina dotterföretag eller närstående företag, vilket framgår av företagets årsredovisning eller andra offentliga handlingar,

11. *kapitalbas*: detsamma som i artikel 72 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012,

12. *kommissionens delegerade förordning*: kommissionens delegerade förordning (EU) nr 231/2013 av den 19 december 2012 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU vad gäller undantag, allmänna verksamhetsvillkor, förvaringsinstitut, finansiell hävstång, öppenhet och tillsyn,

13. *kvalificerat innehav*: ett direkt eller indirekt ägande i en AIF-förvaltare, om innehavet beräknat på det sätt som anges i 1 kap. 1 a § lagen om värdepappersfonder representerar tio procent eller mer av kapitalet eller av samtliga röster eller annars möjliggör ett väsentligt inflytande över ledningen av förvaltaren,

14. *marknadsföring*: direkt eller indirekt erbjudande eller placering, på AIF-förvaltarens initiativ eller för AIF-förvaltarens räkning, av andelar eller aktier i en alternativ investeringsfond som denne förvaltar och som riktar sig till investerare med hemvist eller stadgeenligt säte inom EES,

15. *matarfond till en alternativ investeringsfond*: en alternativ investeringsfond som

a) placerar minst 85 procent av sina tillgångar i andelar eller aktier i en annan alternativ investeringsfond (mottagarfond till en alternativ investeringsfond), eller

b) placerar minst 85 procent av sina tillgångar i fler än en mottagarfond till en alternativ investeringsfond förutsatt att dessa fonder har identiska investeringsstrategier, eller

c) på annat sätt har en exponering på minst 85 procent av sina tillgångar mot en sådan mottagarfond till en alternativ investeringsfond,

16. *moderföretag och dotterföretag*: detsamma som i 1 kap. 4 § årsredovisningslagen (1995:1554),

17. *mottagarfond till en alternativ investeringsfond*: en alternativ investeringsfond i vilken en annan alternativ investeringsfond investerar eller mot vilken denna fond har en exponering i enlighet med 15,

18. *nära förbindelser*: detsamma som i 1 kap. 2 § lagen om värdepappersfonder, med den skillnaden att det som anges om fondbolag i stället ska tillämpas på AIF-förvaltare,

19. *onoterat företag*: ett företag som har sitt stadgeenliga säte i ett land inom EES och vars aktier inte är upptagna till handel på en reglerad marknad,

20. *primärmäklare*: kreditinstitut, värdepappersbolag, värdepappersföretag eller annan lagreglerad enhet som står under fortlöpande tillsyn, vilka erbjuder professionella investerare tjänster för att främst finansiera eller som motpart utföra transaktioner med finansiella instrument, och som även kan tillhandahålla andra tjänster, såsom clearing, avveckling, depåtjänster, värdepapperslån, skräddarsydda tekniska lösningar och stödtjänster,

21. *professionell investerare*: en investerare som avses i 9 kap. 4 eller 5 § lagen om värdepappersmarknaden,

22. *reglerad marknad*: detsamma som i 1 kap. 4 b § lagen om värdepappersmarknaden,

22. reglerad marknad respektive MTF-plattform: detsamma som i 1 kap. 4 b § lagen om värdepappersmarknaden

23. *sonderande marknadsföring*: direkt eller indirekt tillhandahållande av information eller kommunikation om investeringsstrategier eller investeringsidéer från en AIF-förvaltare, eller på förvaltarens vägnar, till potentiella professionella investerare med hemvist eller säte inom EES, i syfte att pröva deras intresse för en alternativ investeringsfond som ännu inte är etablerad eller som är etablerad men ännu inte anmälts för marknadsföring i det land inom EES där de potentiella investerarna har sin hemvist eller sitt säte på det sätt som avses i direktivet om förvaltare av alternativa investeringsfonder,

24. *specialfond*: en alternativ investeringsfond som förvaltas enligt denna lag och uppfyller de särskilda villkoren i 12 kap.,

25. *specialföretag för värdepapperisering*: ett företag vars enda syfte är att genomföra en eller flera värdepapperiseringstransaktioner i den mening som avses i artikel 1.2 i Europeiska centralbankens förordning (EU) 1075/2013 av den 18 oktober 2013 om statistik över tillgångar och skulder hos finansiella bolag som ägnar sig åt värdepapperiseringstransaktioner, och annan lämplig verksamhet för att uppnå detta mål,

26. *startkapital*: detsamma som i 1 kap. 5 § 18 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,

27. *särskild vinstandel*: en andel av en alternativ investeringsfonds vinst som tillfaller AIF-förvaltaren som ersättning för förvaltningen, exklusive eventuell andel av fondens vinst som tillfaller förvaltaren som avkastning på en investering som gjorts i fonden av förvaltaren, och

28. *värdepappersfond*: detsamma som 1 kap. 1 § första stycket 25 lagen om värdepappersfonder.

Denna lag träder i kraft den dag som regeringen bestämmer.

Förslag till lag om ändring i lagen (2025:190) om ändring i lagen (2022:200) om ändring i lagen (2021:109) om ändring i lagen (2019:542) om ändring i lagen (2018:1798) om ändring i lagen (2018:545) om ändring i lagen (2017:1148) om ändring i lagen (2014:797) om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder

Härigenom föreskrivs att 15 kap. 2 § i lagen (2025:190) om ändring i lagen (2022:200) om ändring i lagen (2021:109) om ändring i lagen (2019:542) om ändring i lagen (2018:1798) om ändring i lagen (2018:545) om ändring i lagen (2017:1148) om ändring i lagen (2014:797) om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2025:190	*Föreslagen lydelse*
15 kap.	
2 §	
Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om	
1. vilka åtgärder en AIF-förvaltare ska vidta för att uppfylla de krav som följer av 3 kap. 2 § tredje stycket,	
2. vilka åtgärder en AIF-förvaltare ska vidta om förvaltaren tar emot medel med redovisningsskyldighet enligt 3 kap. 2 a §,	
3. vad en AIF-förvaltare ska iaktta för att uppfylla skyldigheterna i 4 kap. 2 § första stycket 4 och 8 § tredje stycket och 5 kap. 5 § tredje stycket,	*2.* vad en AIF-förvaltare ska iaktta för att uppfylla skyldigheterna i 4 kap. 2 § första stycket 4 och 8 § tredje stycket och 5 kap. 5 § tredje stycket,
4. hur en AIF-förvaltare ska lämna uppgifter enligt 4 kap. 5 c § och 6 kap. 2 c § första stycket och hur den sonderande marknadsföringen ska dokumenteras enligt 4 kap. 5 b § första stycket 3 och 6 kap. 2 b § första stycket,	*3.* hur en AIF-förvaltare ska lämna uppgifter enligt 4 kap. 5 c § och 6 kap. 2 c § första stycket och hur den sonderande marknadsföringen ska dokumenteras enligt 4 kap. 5 b § första stycket 3 och 6 kap. 2 b § första stycket,
5. tillhandahållande av information om de uppgifter som utförs genom sådana funktioner som avses i 5 kap. 2 § andra stycket 4, 6 § första stycket och 11 § första stycket 1,	*4.* tillhandahållande av information om de uppgifter som utförs genom sådana funktioner som avses i 5 kap. 2 § andra stycket 4, 6 § första stycket och 11 § första stycket 1,
6. på vilket språk en AIF-förvaltare ska tillhandahålla funktionerna i 5 kap. 2 § andra stycket 4,	*5.* på vilket språk en AIF-förvaltare ska tillhandahålla funktionerna i 5 kap. 2 § andra stycket 4,

6 § första stycket och 11 § första stycket 1,

7. hur en AIF-förvaltare ska offentliggöra avsikten att upphöra med marknadsföring enligt 5 kap. 7 a § första stycket 2,

8. hur medel för distanskommunikation får användas när en AIF-förvaltare som efter en anmälan enligt 5 kap. 7 a § har upphört med marknadsföring i Sverige av andelar eller aktier i en alternativ investeringsfond ska tillhandahålla kvarvarande andels- eller aktieägare i fonden här i landet information enligt 5 kap. 7 c § första stycket,

9. vilka poster som får räknas in i startkapitalet och kapitalbasen enligt 7 kap. 1–4 §§,

10. vilka åtgärder en AIF-förvaltare ska vidta för att uppfylla de krav som följer av 8 kap. 1 a §,

11. vilka uppgifter som ska ingå i en underrättelse enligt 8 kap. 14 § och i en ansökan om godkännande enligt 8 kap. 16 §, samt vilken information och vilka handlingar som samtidigt ska lämnas till Finansinspektionen,

12. en AIF-förvaltares ersättningssystem och vad förvaltaren ska iaktta för att uppfylla villkoren enligt 8 kap. 22 §,

13. hur uppgifter enligt 8 kap. 24 a § första stycket och 25 § första stycket ska lämnas,

14. vilka uppgifter som ska ingå i en informationsbroschyr enligt 10 kap. 1 § och 12 kap. 7 §,

15. vilka uppgifter som ska ingå i ett faktablad enligt 10 kap. 2 § och 12 kap. 8 §,

16. tillhandahållande av informationsbroschyr och faktablad enligt 10 kap. 3 §,

17. hur volatiliteten i skillnaden mellan fondens avkastning och jämförelseindexets avkastning enligt 10 kap. 14 § ska beräknas,

6 § första stycket och 11 § första stycket 1,

6. hur en AIF-förvaltare ska offentliggöra avsikten att upphöra med marknadsföring enligt 5 kap. 7 a § första stycket 2,

7. hur medel för distanskommunikation får användas när en AIF-förvaltare som efter en anmälan enligt 5 kap. 7 a § har upphört med marknadsföring i Sverige av andelar eller aktier i en alternativ investeringsfond ska tillhandahålla kvarvarande andels- eller aktieägare i fonden här i landet information enligt 5 kap. 7 c § första stycket,

8. vilka poster som får räknas in i startkapitalet och kapitalbasen enligt 7 kap. 1–4 §§,

9. vilka åtgärder en AIF-förvaltare ska vidta för att uppfylla de krav som följer av 8 kap. 1 a §,

10. vilka uppgifter som ska ingå i en underrättelse enligt 8 kap. 14 § och i en ansökan om godkännande enligt 8 kap. 16 §, samt vilken information och vilka handlingar som samtidigt ska lämnas till Finansinspektionen,

11. en AIF-förvaltares ersättningssystem och vad förvaltaren ska iaktta för att uppfylla villkoren enligt 8 kap. 22 §,

12. hur uppgifter enligt 8 kap. 24 a § första stycket och 25 § första stycket ska lämnas,

13. vilka uppgifter som ska ingå i en informationsbroschyr enligt 10 kap. 1 § och 12 kap. 7 §,

14. vilka uppgifter som ska ingå i ett faktablad enligt 10 kap. 2 § och 12 kap. 8 §,

15. tillhandahållande av informationsbroschyr och faktablad enligt 10 kap. 3 §,

16. hur volatiliteten i skillnaden mellan fondens avkastning och jämförelseindexets avkastning enligt 10 kap. 14 § ska beräknas,

18. hur informationen enligt 10 kap. 16 § ska presenteras,

19. vilka uppgifter som ska ingå i underrättelser enligt 11 kap. 4, 5 och 7 §§ samt vilken information och vilka handlingar som samtidigt ska lämnas till Finansinspektionen,

20. vad AIF-förvaltaren ska iaktta för att uppfylla bestämmelserna i 12 kap. 3 §,

21. innehåll i årsberättelser och halvårsredogörelser enligt 12 kap. 10 §,

22. kriterier för de finansiella tillgångar som medel i en specialfond får placeras i, vilka tekniker och instrument en AIF-förvaltare får använda samt villkor och gränser för sådan användning, det system för riskhantering som en AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder ska ha och beräkning av exponeringar enligt 12 kap. 13 §,

23. på vilket sätt underrättelse ska lämnas, vilka fel och försummelser som ska rapporteras till Finansinspektionen samt förutsättningar för överföring av finansiella instrument och förvaltning enligt 12 kap. 14 §,

24. hur beräkning och redovisning av en specialfonds risknivå ska utföras enligt 12 kap. 15 §,

25. vilken information som ska lämnas till andelsägare, hur den ska utformas, på vilket sätt den ska tillhandahållas och vad som ska bifogas informationen enligt 12 kap. 16 §,

26. vad som vid förvaltning av specialfonder ska iakttas för att uppfylla skyldigheterna i 12 kap. 19 §,

27. vilka upplysningar AIF-förvaltare ska lämna till Finansinspektionen enligt 13 kap. 6 §,

28. avgifter enligt 13 kap. 15 §, och

29. på vilket språk handlingar som avses i denna lag ska upprättas.

17. hur informationen enligt 10 kap. 16 § ska presenteras,

18. vilka uppgifter som ska ingå i underrättelser enligt 11 kap. 4, 5 och 7 §§ samt vilken information och vilka handlingar som samtidigt ska lämnas till Finansinspektionen,

19. vad AIF-förvaltaren ska iaktta för att uppfylla bestämmelserna i 12 kap. 3 §,

20. innehåll i årsberättelser och halvårsredogörelser enligt 12 kap. 10 §,

21. kriterier för de finansiella tillgångar som medel i en specialfond får placeras i, vilka tekniker och instrument en AIF-förvaltare får använda samt villkor och gränser för sådan användning, det system för riskhantering som en AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder ska ha och beräkning av exponeringar enligt 12 kap. 13 §,

22. på vilket sätt underrättelse ska lämnas, vilka fel och försummelser som ska rapporteras till Finansinspektionen samt förutsättningar för överföring av finansiella instrument och förvaltning enligt 12 kap. 14 §,

23. hur beräkning och redovisning av en specialfonds risknivå ska utföras enligt 12 kap. 15 §,

24. vilken information som ska lämnas till andelsägare, hur den ska utformas, på vilket sätt den ska tillhandahållas och vad som ska bifogas informationen enligt 12 kap. 16 §,

25. vad som vid förvaltning av specialfonder ska iakttas för att uppfylla skyldigheterna i 12 kap. 19 §,

26. vilka upplysningar AIF-förvaltare ska lämna till Finansinspektionen enligt 13 kap. 6 §,

27. avgifter enligt 13 kap. 15 §, och

28. på vilket språk handlingar som avses i denna lag ska upprättas.

Denna lag träder i kraft den dag som regeringen bestämmer.

Förslag till lag om ändring i lagen (2025:191) om ändring i lagen (2022:201) om ändring i lagen (2021:110) om ändring i lagen (2019:543) om ändring i lagen (2018:1799) om ändring i lagen (2018:546) om ändring i lagen (2017:1149) om ändring i lagen (2014:798) om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder

Härigenom föreskrivs att 15 kap. 2 § i lagen (2025:191) om ändring i lagen (2022:201) om ändring i lagen (2021:110) om ändring i lagen (2019:543) om ändring i lagen (2018:1799) om ändring i lagen (2018:546) om ändring i lagen (2017:1149) om ändring i lagen (2014:798) om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2025:191	*Föreslagen lydelse*
15 kap.	
2 §	
Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om	
1. vilka åtgärder en AIF-förvaltare ska vidta för att uppfylla de krav som följer av 3 kap. 2 § tredje stycket,	
2. vilka åtgärder en AIF-förvaltare ska vidta om förvaltaren tar emot medel med redovisningsskyldighet enligt 3 kap. 2 a §,	
3. vad en AIF-förvaltare ska iaktta för att uppfylla skyldigheterna i 4 kap. 2 § första stycket 4,	*2*. vad en AIF-förvaltare ska iaktta för att uppfylla skyldigheterna i 4 kap. 2 § första stycket 4,
4. hur en AIF-förvaltare ska lämna uppgifter enligt 4 kap. 5 c § och 6 kap. 2 c § första stycket och hur den sonderande marknadsföringen ska dokumenteras enligt 4 kap. 5 b § första stycket 3 och 6 kap. 2 b § första stycket,	*3* hur en AIF-förvaltare ska lämna uppgifter enligt 4 kap. 5 c § och 6 kap. 2 c § första stycket och hur den sonderande marknadsföringen ska dokumenteras enligt 4 kap. 5 b § första stycket 3 och 6 kap. 2 b § första stycket,
5. tillhandahållande av information om de uppgifter som utförs genom sådana funktioner som avses i 5 kap. 2 § andra stycket 4, 6 § första stycket och 11 § första stycket 1,	*4*. tillhandahållande av information om de uppgifter som utförs genom sådana funktioner som avses i 5 kap. 2 § andra stycket 4, 6 § första stycket och 11 § första stycket 1,
6. på vilket språk en AIF-förvaltare ska tillhandahålla funktionerna i 5 kap. 2 § andra stycket 4, 6 § första stycket och 11 § första stycket 1,	*5*. på vilket språk en AIF-förvaltare ska tillhandahålla funktionerna i 5 kap. 2 § andra stycket 4, 6 § första stycket och 11 § första stycket 1,

7. hur en AIF-förvaltare ska offentliggöra avsikten att upphöra med marknadsföring enligt 5 kap. 7 a § första stycket 2,

8. hur medel för distanskommunikation får användas när en AIF-förvaltare som efter en anmälan enligt 5 kap. 7 a § har upphört med marknadsföring i Sverige av andelar eller aktier i en alternativ investeringsfond ska tillhandahålla kvarvarande andels- eller aktieägare i fonden här i landet information enligt 5 kap. 7 c § första stycket,

9. vilka poster som får räknas in i startkapitalet och kapitalbasen enligt 7 kap. 1–4 §§,

10. vilka åtgärder en AIF-förvaltare ska vidta för att uppfylla de krav som följer av 8 kap. 1 a §,

11. vilka uppgifter som ska ingå i en underrättelse enligt 8 kap. 14 § och i en ansökan om godkännande enligt 8 kap. 16 §, samt vilken information och vilka handlingar som samtidigt ska lämnas till Finansinspektionen,

12. en AIF-förvaltares ersättningssystem och vad förvaltaren ska iaktta för att uppfylla villkoren enligt 8 kap. 22 §,

13. hur uppgifter enligt 8 kap. 24 a § första stycket och 25 § första stycket ska lämnas,

14. vilka uppgifter som ska ingå i en informationsbroschyr enligt 10 kap. 1 § och 12 kap. 7 §,

15. vilka uppgifter som ska ingå i ett faktablad enligt 10 kap. 2 § och 12 kap. 8 §,

16. tillhandahållande av informationsbroschyr och faktablad enligt 10 kap. 3 §,

17. hur volatiliteten i skillnaden mellan fondens avkastning och jämförelseindexets avkastning enligt 10 kap. 14 § ska beräknas,

18. hur informationen enligt 10 kap. 16 § ska presenteras,

6. hur en AIF-förvaltare ska offentliggöra avsikten att upphöra med marknadsföring enligt 5 kap. 7 a § första stycket 2,

7. hur medel för distanskommunikation får användas när en AIF-förvaltare som efter en anmälan enligt 5 kap. 7 a § har upphört med marknadsföring i Sverige av andelar eller aktier i en alternativ investeringsfond ska tillhandahålla kvarvarande andels- eller aktieägare i fonden här i landet information enligt 5 kap. 7 c § första stycket,

8. vilka poster som får räknas in i startkapitalet och kapitalbasen enligt 7 kap. 1–4 §§,

9. vilka åtgärder en AIF-förvaltare ska vidta för att uppfylla de krav som följer av 8 kap. 1 a §,

10. vilka uppgifter som ska ingå i en underrättelse enligt 8 kap. 14 § och i en ansökan om godkännande enligt 8 kap. 16 §, samt vilken information och vilka handlingar som samtidigt ska lämnas till Finansinspektionen,

11. en AIF-förvaltares ersättningssystem och vad förvaltaren ska iaktta för att uppfylla villkoren enligt 8 kap. 22 §,

12. hur uppgifter enligt 8 kap. 24 a § första stycket och 25 § första stycket ska lämnas,

13. vilka uppgifter som ska ingå i en informationsbroschyr enligt 10 kap. 1 § och 12 kap. 7 §,

14. vilka uppgifter som ska ingå i ett faktablad enligt 10 kap. 2 § och 12 kap. 8 §,

15. tillhandahållande av informationsbroschyr och faktablad enligt 10 kap. 3 §,

16. hur volatiliteten i skillnaden mellan fondens avkastning och jämförelseindexets avkastning enligt 10 kap. 14 § ska beräknas,

17. hur informationen enligt 10 kap. 16 § ska presenteras,

19. vilka uppgifter som ska ingå i underrättelser enligt 11 kap. 4, 5 och 7 §§ samt vilken information och vilka handlingar som samtidigt ska lämnas till Finansinspektionen,

20. vad AIF-förvaltaren ska iaktta för att uppfylla bestämmelserna i 12 kap. 3 §,

21. innehåll i årsberättelser och halvårsredogörelser enligt 12 kap. 10 §,

22. kriterier för de finansiella tillgångar som medel i en specialfond får placeras i, vilka tekniker och instrument en AIF-förvaltare får använda samt villkor och gränser för sådan användning, det system för riskhantering som en AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder ska ha och beräkning av exponeringar enligt 12 kap. 13 §,

23. på vilket sätt underrättelse ska lämnas, vilka fel och försummelser som ska rapporteras till Finansinspektionen samt förutsättningar för överföring av finansiella instrument och förvaltning enligt 12 kap. 14 §,

24. hur beräkning och redovisning av en specialfonds risknivå ska utföras enligt 12 kap. 15 §,

25. vilken information som ska lämnas till andelsägare, hur den ska utformas, på vilket sätt den ska tillhandahållas och vad som ska bifogas informationen enligt 12 kap. 16 §,

26. vad som vid förvaltning av specialfonder ska iakttas för att uppfylla skyldigheterna i 12 kap. 19 §,

27. vilka upplysningar AIF-förvaltare ska lämna till Finansinspektionen enligt 13 kap. 6 §,

28. avgifter enligt 13 kap. 15 §, och

18. vilka uppgifter som ska ingå i underrättelser enligt 11 kap. 4, 5 och 7 §§ samt vilken information och vilka handlingar som samtidigt ska lämnas till Finansinspektionen,

19. vad AIF-förvaltaren ska iaktta för att uppfylla bestämmelserna i 12 kap. 3 §,

20. innehåll i årsberättelser och halvårsredogörelser enligt 12 kap. 10 §,

21. kriterier för de finansiella tillgångar som medel i en specialfond får placeras i, vilka tekniker och instrument en AIF-förvaltare får använda samt villkor och gränser för sådan användning, det system för riskhantering som en AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder ska ha och beräkning av exponeringar enligt 12 kap. 13 §,

22. på vilket sätt underrättelse ska lämnas, vilka fel och försummelser som ska rapporteras till Finansinspektionen samt förutsättningar för överföring av finansiella instrument och förvaltning enligt 12 kap. 14 §,

23. hur beräkning och redovisning av en specialfonds risknivå ska utföras enligt 12 kap. 15 §,

24. vilken information som ska lämnas till andelsägare, hur den ska utformas, på vilket sätt den ska tillhandahållas och vad som ska bifogas informationen enligt 12 kap. 16 §,

25. vad som vid förvaltning av specialfonder ska iakttas för att uppfylla skyldigheterna i 12 kap. 19 §,

26. vilka upplysningar AIF-förvaltare ska lämna till Finansinspektionen enligt 13 kap. 6 §,

27. avgifter enligt 13 kap. 15 §, och

29. på vilket språk handlingar som avses i denna lag ska upprättas.	28. på vilket språk handlingar som avses i denna lag ska upprättas.

Denna lag träder i kraft den dag som regeringen bestämmer.

Förslag till lag om ändring i lagen (2014:797) om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder

Härigenom föreskrivs att 4 kap. 8 och 8 a §§, 5 kap. 10 b och 17 §§, och 6 kap. 4 a § i lagen (2014:797) om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2014:797	*Föreslagen lydelse*
4 kap.	
8 §	
En AIF-förvaltare med tillstånd enligt 3 kap. 1 § får, utöver sådana andelar eller aktier i alternativa investeringsfonder som får marknadsföras enligt 3 eller 4 §, efter tillstånd av Finansinspektionen, till professionella investerare i Sverige marknadsföra andelar eller aktier i en av förvaltaren förvaltad	
1. icke EES-baserad alternativ investeringsfond, eller	
2. matarfond till en alternativ investeringsfond vars mottagarfond, eller dess förvaltare, inte är EES-baserad.	
Tillstånd får ges, om	
1. det finns skäl att anta att AIF-förvaltaren kommer att uppfylla samtliga krav enligt denna lag och andra författningar som reglerar verksamheten,	
2. det mellan Finansinspektionen och tillsynsmyndigheten i det land där fonden eller mottagarfonden eller dess förvaltare är etablerad finns lämpliga samarbetsarrangemang avseende övervakningen av systemrisker, *och*	2. det mellan Finansinspektionen och tillsynsmyndigheten i det land där fonden eller mottagarfonden eller dess förvaltare är etablerad finns lämpliga samarbetsarrangemang avseende övervakningen av systemrisker,
3. det land där fonden eller mottagarfonden eller dess förvaltare är etablerad *har vidtagit nödvändiga åtgärder för att motverka penningtvätt och finansiering av terrorism.*	3. det land där fonden eller mottagarfonden eller dess förvaltare är etablerad *inte har identifierats av Europeiska kommissionen som ett högrisktredjeland, och*
	4. det mellan Sverige och det land där fonden eller mottagarfonden eller dess förvaltare är etablerad finns en skriftlig överenskommelse som uppfyller kraven i artikel 26 i OECD:s modellavtal för skatter på inkomst och förmögenhet och som säkerställer ett effektivt informationsutbyte i skatteärenden mellan Sverige och det landet samt att landet inte är upptaget i Europeiska unionens reviderade förteckning över icke sam-

arbetsvilliga jurisdiktioner på skatteområdet.

Tillstånd får ges även om kraven i 9 kap. inte är uppfyllda, om AIF-förvaltaren har sett till att en eller flera enheter har utsetts för att utföra uppgifterna enligt 9 kap. 9, 10 och 12 §§. Förvaltaren ska informera Finansinspektionen om vem som ansvarar för dessa uppgifter.

Vid marknadsföring enligt första stycket gäller även 6 § andra stycket.

8 a §

En AIF-förvaltare med tillstånd enligt 3 kap. 1 § får, efter underrättelse till Finansinspektionen, till professionella investerare i Sverige marknadsföra andelar eller aktier i en av förvaltaren förvaltad

1. icke EES-baserad alternativ investeringsfond, eller
2. matarfond till en alternativ investeringsfond vars mottagarfond, eller dess förvaltare, inte är EES-baserad.

Sådan marknadsföring får ske bara om

1. det mellan Finansinspektionen och tillsynsmyndigheten i det land där fonden eller mottagarfonden eller dess förvaltare är etablerad finns lämpliga samarbetsarrangemang,
2. det land där fonden eller mottagarfonden eller dess förvaltare är etablerad *har vidtagit nödvändiga åtgärder för att motverka penningtvätt och finansiering av terrorism,* och
3. det mellan Sverige och det land där den icke EES-baserade alternativa investeringsfonden eller mottagarfonden är etablerad finns en skriftlig överenskommelse som uppfyller kraven i artikel 26 i OECD:s modellavtal för skatter på inkomst och förmögenhet och som säkerställer ett effektivt informationsutbyte i skatteärenden mellan Sverige och det landet.

2. det land där fonden eller mottagarfonden eller dess förvaltare är etablerad *inte har identifierats av Europeiska kommissionen som ett högrisktredjeland,* och

3. det mellan Sverige och det land där den icke EES-baserade alternativa investeringsfonden eller mottagarfonden är etablerad finns en skriftlig överenskommelse som uppfyller kraven i artikel 26 i OECD:s modellavtal för skatter på inkomst och förmögenhet och som säkerställer ett effektivt informationsutbyte i skatteärenden mellan Sverige och det landet *samt att landet inte är upptaget i Europeiska unionens reviderade förteckning över icke samarbetsvilliga jurisdiktioner på skatteområdet.*

Vid marknadsföring enligt första stycket gäller även 6 § andra stycket.

5 kap.

10 b §

Finansinspektionen ska ge en icke EES-baserad AIF-förvaltare tillstånd enligt 10 a § andra stycket, om

1. Sverige har fastställts som förvaltarens referensland,
2. det finns en utsedd rättslig representant för förvaltaren här i landet,
3. det mellan Finansinspektionen, de behöriga myndigheterna för berörda EES-baserade fonder och tillsynsmyndigheten i det land där förvaltaren är etablerad finns lämpliga samarbetsarrangemang,

4. det land där förvaltaren är etablerad har *vidtagit nödvändiga åtgärder för att motverka penningtvätt och finansiering av terrorism,*

5. det mellan Sverige och det land där förvaltaren är etablerad finns en skriftlig överenskommelse som uppfyller kraven i artikel 26 i OECD:s modellavtal för skatter på inkomst och förmögenhet och som säkerställer ett effektivt informationsutbyte i skatteärenden mellan Sverige och det landet,

4. det land där förvaltaren är etablerad *inte* har *identifierats av Europeiska kommissionen som ett högrisktredjeland,*

5. det mellan Sverige och det land där förvaltaren är etablerad finns en skriftlig överenskommelse som uppfyller kraven i artikel 26 i OECD:s modellavtal för skatter på inkomst och förmögenhet och som säkerställer ett effektivt informationsutbyte i skatteärenden mellan Sverige och det landet, *samt att landet inte är upptaget i Europeiska unionens reviderade förteckning över icke samarbetsvilliga jurisdiktioner på skatteområdet,*

6. Finansinspektionens och övriga behöriga myndigheters effektiva utövande av sina tillsynsuppgifter inte hindras av de lagar och författningar som förvaltaren omfattas av i det land där förvaltaren är etablerad eller av att undersöknings- eller tillsynsbehörigheten hos tillsynsmyndigheten i det land där förvaltaren är etablerad är begränsad,

7. förvaltaren har tillräckligt startkapital och tillräcklig kapitalbas enligt 7 kap.,

8. förvaltarens aktieägare eller medlemmar, som har eller kan förväntas få kvalificerade innehav, bedöms lämpliga att utöva ett väsentligt inflytande över förvaltarens ledning,

9. de personer som ingår i ledningen för förvaltarens verksamhet har tillräcklig insikt och erfarenhet för att delta i ledningen av en AIF-förvaltare samt även i övrigt är lämpliga för en sådan uppgift, och

10. det finns skäl att anta att den planerade verksamheten kommer att drivas enligt bestämmelserna i denna lag och andra författningar som reglerar förvaltarens verksamhet.

AIF-förvaltaren är dock inte skyldig att följa en bestämmelse i denna lag eller annan författning, om förvaltaren kan visa

1. att det är omöjligt att samtidigt följa både bestämmelsen och den tvingande lagstiftning som gäller för

a) förvaltaren, eller

b) den icke EES-baserade alternativa investeringsfond som ska marknadsföras, och

2. att den lagstiftning som gäller för förvaltaren eller fonden i det land där de är etablerade innehåller en likvärdig regel som har samma regleringssyfte och som innebär samma skyddsnivå för fondens investerare.

Om det land där förvaltaren är etablerad identifieras av Europeiska kommissionen som ett högrisktredjeland, eller tas upp i Europeiska unionens reviderade förteckning över icke samarbetsvilliga jurisdik-

	tioner på skatteområdet, ska förvaltaren så snart som möjligt med beaktande av investerarnas intresse, dock senast inom två år, etablera sig i ett annat land.

17 §

En icke EES-baserad AIF-förvaltare med tillstånd enligt 10 a § andra stycket som avser att marknadsföra andelar eller aktier i en av förvaltaren förvaltad icke EES-baserad alternativ investeringsfond till professionella investerare i ett annat land inom EES, ska underrätta Finansinspektionen innan verksamheten inleds. Vid sådan marknadsföring krävs att

1. det mellan Finansinspektionen och tillsynsmyndigheten i det land där fonden är etablerad finns lämpliga samarbetsarrangemang,

2. det land där fonden är etablerad *har vidtagit nödvändiga åtgärder för att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism*, och	2. det land där fonden är etablerad *inte har identifierats har av Europeiska kommissionen som ett högrisktredjeland,* och
3. det mellan det land där fonden är etablerad samt Sverige och de länder inom EES där fonden ska marknadsföras finns en skriftlig överenskommelse som uppfyller kraven i artikel 26 i OECD:s modellavtal för skatter på inkomst och förmögenhet och som säkerställer ett effektivt informationsutbyte i skatteärenden mellan berörda länder.	3. det mellan det land där fonden är etablerad samt Sverige och de länder inom EES där fonden ska marknadsföras finns en skriftlig överenskommelse som uppfyller kraven i artikel 26 i OECD:s modellavtal för skatter på inkomst och förmögenhet och som säkerställer ett effektivt informationsutbyte i skatteärenden mellan berörda länder *samt att landet inte är upptaget i Europeiska unionens reviderade förteckning över icke samarbetsvilliga jurisdiktioner på skatteområdet.*

6 kap.

4 a §

En AIF-förvaltare med tillstånd enligt 3 kap. 1 § får, efter underrättelse till Finansinspektionen, till professionella investerare i ett annat land inom EES marknadsföra andelar eller aktier i en av förvaltaren förvaltad icke EES-baserad alternativ investeringsfond. Vid sådan marknadsföring krävs att

1. förvaltaren och dess verksamhet kan antas komma att uppfylla kraven i denna lag och andra författningar som reglerar verksamheten,

2. det mellan Finansinspektionen och tillsynsmyndigheten i det land där fonden är etablerad finns lämpliga samarbetsarrangemang,

3. det land där fonden är etablerad har vidtagit nödvändiga åtgärder för att motverka penningtvätt och finansiering av terrorism, och	3. det land där fonden är etablerad *inte har identifierats har av Europeiska kommissionen som ett högrisktredjeland, och*

4. det mellan det land där fonden är etablerad samt Sverige och de länder inom EES där fonden ska marknadsföras finns en skriftlig överenskommelse som uppfyller kraven i artikel 26 i OECD:s modellavtal för skatter på inkomst och förmögenhet och som säkerställer ett effektivt informationsutbyte i skatteärenden mellan berörda länder.	4. det mellan det land där fonden är etablerad samt Sverige och de länder inom EES där fonden ska marknadsföras finns en skriftlig överenskommelse som uppfyller kraven i artikel 26 i OECD:s modellavtal för skatter på inkomst och förmögenhet och som säkerställer ett effektivt informationsutbyte i skatteärenden mellan berörda länder *samt att landet inte är upptaget i Europeiska unionens reviderade förteckning över icke samarbetsvilliga jurisdiktioner på skatteområdet.*

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

Förteckning över remissinstanserna

Efter remiss har yttranden kommit in från Bokföringsnämnden, Ekobrottsmyndigheten, Euroclear Sweden AB, FAR, Finansförbundet, Finansinspektionen, Fjärde AP-fonden, Fondbolagens förening, Fondtorgsnämnden, Förvaltningsrätten i Stockholm, Integritetsskyddsmyndigheten, Kammarkollegiet, Kammarrätten i Stockholm, Kommerskollegium, Konkurrensverket, Konsumentverket, Kronofogdemyndigheten, Kärnavfallsfonden, Nasdaq Stockholm AB, Pensionsmyndigheten, Regelrådet, Revisorsinspektionen, Riksdagens ombudsmän (JO), Riksgäldskontoret, Sjunde AP-fonden, Skatteverket, Sparbankernas Riksförbund, Statistiska centralbyrån, Stockholms universitet (juridiska fakulteten), Svensk Försäkring, Svensk Värdepappersmarknad, Svenska Bankföreningen, Svenskt Näringsliv, Sveriges advokatsamfund, Sveriges Aktiesparares Riksförbund, Sveriges riksbank, Swedish FinTech Association, Swedish Private Equity & Venture Capital Association, Tredje AP-fonden och Uppsala universitet (juridiska fakulteten).

Därutöver har yttrande inkommit från Realjuridik i Sverige AB.

Följande remissinstanser har inte svarat eller angett att de avstår från att lämna några synpunkter. Finansbolagens förening, Föreningen för god sed på värdepappersmarknaden, Konsumenternas Bank- och finansbyrå, Nordic Growth Market NGM AB, Näringslivets Regelnämnd NNR, Spotlight Group AB, Sveriges Finansanalytikers Förening och Sveriges konsumenter.

Jämförelsetabeller: Direktiven och svensk lag

En sammanställning av de artiklar i AIFM-direktivet och UCITS-direktivet som har ändrats genom ändringsdirektivet och hur dessa genomförs i svensk rätt.

Ändringar som avser Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU av den 8 juni 2011 om förvaltare av alternativa investeringsfonder samt om ändring av direktiv 2003/41/EG och 2009/65/EG och förordningarna (EG) nr 1060/2009 och (EU) nr 1095/2010 (AIFM-direktivet)

Artikel i AIFM-direktivet	**Svenska bestämmelser (lagen [2013:561] om förvaltare av alternativa investeringsfonder om inte annat anges)**
4.1 ag	1 kap. 11 § 23
4.1 ap	Författningskommentaren till 9 kap. 13 §
4.1 aq	Författningskommentarerna till 8 kap. 4 § och 8 a kap. 1, 2 och 11 §§
4.1 ar	1 kap. 11 § 11
4.1 as	Författningskommentarerna till 8 kap. 4 § och 8 a kap. 11 §
4.1 at	1 kap. 11 § 15
4.1 au	1 kap. 11 § 7
6.4 b iv	3 kap. 2 § första stycket 6
6.4 c	3 kap. 2 b §
6.4 d	3 kap. 2 c §
6.5 b	Regeln i direktivet har utgått och motsvarande svenska bestämmelse i 3 kap. 2 § tas bort
6.5 e	3 kap. 2 b §
6.6	3 kap. 2 § andra stycket
7.2 a	Genomförs i föreskrifter på lägre nivå än lag
7.2 aa	3 kap. 5 § första stycket 1
7.2 b	3 kap. 5 § första stycket 2 samt 3 kap. 5 § Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2013:10) om förvaltare av alternativa investeringsfonder
7.2 c	Genomförs i föreskrifter på lägre nivå än lag
7.2 d	3 kap. 5 § första stycket 4 b samt 3 kap. 22 § Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2013:10) om förvaltare av alternativa investeringsfonder
7.2 e	Genomförs i föreskrifter på lägre nivå än lag
7.5 första stycket	Genomförs i föreskrifter på lägre nivå än lag
7.5 andra stycket	Riktar sig till Esma
7.6	Regeln i direktivet riktar sig till Esma och har utgått
7.7	Regeln i direktivet riktar sig till Esma och har utgått

7.8	Riktar sig till Esma
8.1 c	3 kap. 3 § första stycket 4 och 5
12.4 första stycket	Riktar sig till Esma
12.4 andra stycket	13 kap. 10 §
14.2a	Genomförs i föreskrifter på lägre nivå än lag.
15.3 första stycket d	8 kap. 4 § tredje stycket 4
15.3 andra stycket	8 kap. 4 § tredje stycket 4
15.3 tredje stycket	8 kap. 4 § fjärde stycket
15.4a	8 a kap. 1 §
15.4b	8 a kap. 10 och 11 §§
15.4c första stycket a	8 a kap. 2 § första stycket
15.4c första stycket b	8 a kap. 4 §
15.4c första stycket c	8 a kap. 2 § andra stycket
15.4c andra stycket	8 a kap. 2 § andra stycket
15.4d	8 a kap.2 och 3 §§
15.4e	8 a kap. 5 §
15.4f	Följer av allmänna rättsprinciper, se avsnitt 7.6
15.4g	1 kap. 12 § och 8 a kap. 12 §
15.4h	8 a kap. 6 §
15.4i första stycket	8 a kap. 7 §
15.4i andra stycket	8 a kap. 8 §
15.4i tredje stycket	Bedöms uppfylld i gällande svensk rätt, se avsnitt 7.7
16.2a	8 a kap. 9 §
16.2b första stycket första meningen	8 kap. 3 a § inledningen i första stycket och tredje stycket första meningen
16.2b första stycket andra meningen	8 kap. 3 a § inledningen i första stycket och tredje stycket första meningen
16.2b första stycket tredje meningen	8 kap. 3 a § tredje stycket andra meningen
16.2b andra stycket	8 kap. 3 b §
16.2b tredje stycket	8 kap. 3 § fjärde stycket
16.2b fjärde stycket	8 kap. 3 a § första stycket 7 och andra stycket
16.2b femte stycket	8 kap. 3 a § första stycket 7 och andra stycket
16.2c första stycket första meningen	8 kap. 3 a § första stycket och tredje stycket första meningen och 3 e § första stycket
16.2c första stycket andra meningen	8 kap. 3 c §
16.2c andra stycket	8 kap. 3 c § och 3 e § första stycket
16.2d första stycket a	8 kap. 3 e § andra stycket
16.2d första stycket b	8 kap. 3 d § första meningen
16.2d andra stycket	8 kap. 2 d § andra meningen
16.2d tredje stycket	13 kap. 10 §
16.2e	8 kap. 3 a, 3 c och 3 e §§
16.2f	Riktar sig till Esma
16.2g	Riktar sig till Esma
16.2h	Riktar sig till Esma
16.2i första stycket	Riktar sig till Esma
16.2i andra stycket	Riktar sig till kommissionen

20.1 första stycket första meningen	8 kap. 14 § första stycket
20.1 första stycket f	8 kap. 14 § första stycket 2 och 4
20.3 första meningen	8 kap. 30 § första stycket
20.3 andra meningen	8 kap. 14 § andra stycket
20.3a	8 kap. 15 §
20.4	8 kap. 18 § första stycket
20.6	8 kap. 18 § andra stycket
20.6a	8 kap. 18 a §
21.5a	9 kap. 4 § andra stycket
21.6 första stycket c och d	9 kap. 6 § fjärde stycket
21.6 andra stycket	9 kap. 1 § andra och tredje styckena
21.11 andra stycket c	9 kap. 13 § tredje stycket
21.11 femte stycket	Kräver inte någon lagstiftningsåtgärd, se författningskommentaren till 9 kap. 13 §
21.16	9 kap. 24 § och 13 kap. 10 §
21.17	Riktar sig till kommissionen
23.1 a	10 kap. 1 § första stycket 1
23.1 h	10 kap. 1 § första stycket 9
23.1 ia	10 kap. 1 § första stycket 10
23.4 d	10 kap. 9 § första stycket 4
23.4 e	10 kap. 9 § första stycket 5
23.4 f	10 kap. 9 § första stycket 6
23.7	Riktar sig till Esma.
24.1 och 24.2	Genomförs i föreskrifter på lägre nivå än lag
24.5	Riktar sig till Esma
24.5a och 24.5b	Riktar sig till Esma och kommissionen
24.6	Riktar sig till kommissionen
25.2	13 kap. 10 §
35.2 b och c	Avser åtgärder som ska börja tillämpas vid ett senare tillfälle, se avsnitt 9.1
36.1 c och d	4 kap. 4 § första stycket 4 och 5 kap. 5 § andra stycket 3
37.7 första stycket e och f och fjärde stycket	Avser åtgärder som ska börja tillämpas vid ett senare tillfälle, se avsnitt 9.1
40.2	Avser åtgärder som ska börja tillämpas vid ett senare tillfälle, se avsnitt 9.1
42.1 första stycket c och d	5 kap. 10 § första stycket 3
43.3	4 kap. 4 a § och 5 kap. 6 a §
46.2 j	8 kap. 3 f §
47.2 och 47.3	2 kap. 1 §, 3 kap. 1 § och 30 kap. 7 § första och andra styckena offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)
47.4 d	Bedöms uppfylld i gällande svensk rätt.
50.5	13 kap. 10 §
50.5a	13 kap. 10 §
50.5b	13 kap. 10 §
50.5c	13 kap. 10 §

Bilaga 5	50.5d	Riktar sig till Esma
	50.5e	13 kap. 10 §
	50.5f	13 kap. 10 §
	50.5g	13 kap. 10 §
	50.5h	Riktar sig till Esma
	50.6 första stycket	Riktar sig till Esma
	50.7	Riktar sig till Esma
	60	Skyldighet för medlemsstaterna att underrätta kommissionen om utnyttjande av de undantag eller valmöjligheter som föreskrivs i direktivet, se avsnitten 7.9 och 8.7.1
	61.5	Punkten upphävs. Inget behov av författningsändringar.
	61.6	Punkterna 6–10 i övergångsbestämmelserna, se avsnitt 2.5
	69-a	Riktar sig till kommissionen
	Bilaga I	3 kap. 1 §
	Bilaga V	8 kap. 3 a, 3 c och 3 e §§

Ändringar som avser Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG av den 13 juli 2009 om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag) (UCITS-direktivet)

Artikel i UCITS-direktivet	**Svenska bestämmelser (lagen [2004:46] om värdepappersfonder om inte annat anges)**
2.1 u	Författningskommentaren till 3 kap. 10 §
6.3 första stycket b iii	7 kap. 1 § första stycket 5
6.3 första stycket b iv	7 kap. 1 § första stycket 6
6.3 första stycket c	1 kap. 5 c §
6.3 andra stycket första meningen	1 kap. 4 och 5 c §§ samt 7 kap. 1 § första stycket
6.3 andra stycket andra meningen	1 kap. 5 c §
6.4	7 kap. 3 §
7.1 första stycket b	2 kap. 1 § 4 och 5
7.1 första stycket c	Genomförs i föreskrifter på lägre nivå än lag
7.1 första stycket e	Genomförs i föreskrifter på lägre nivå än lag
7.7	2 kap. 7 a § och i föreskrifter på lägre nivå än lag
13.1 första meningen	2 a kap. 1 §
13.1 b	2 a kap. 1 § första stycket 3
13.1 g	2 a kap. 1 § första stycket 4
13.1 h	2 a kap. 1 § första stycket 2
13.1 i	4 kap. 15 § andra stycket 4
13.1 j	2 a kap. 1 § första stycket 1
13.2 första meningen	2 a kap. 4 §
13.2 andra meningen	2 a kap. 1 § andra stycket
13.3	2 a kap. 6 §
13.4	2 a kap. 3 §
13.5	Riktar sig till kommissionen
13.6	Riktar sig till Esma
14.2a	Genomförs i föreskrifter på lägre nivå än lag
14.4 första stycket	Riktar sig till Esma
14.4 andra stycket	10 kap. 5 §
18a.1	4 kap. 13 a §, 5 kap. 2 a och 2 c §§
18a.2 första stycket första meningen	5 kap. 2 a § inledningen i första stycket och tredje stycket första meningen
18a.2 första stycket andra meningen	4 kap. 8 § andra stycket 7 och 5 kap. 2 a § första stycket
18a.2 första stycket tredje meningen	5 kap. 2 a § tredje stycket andra meningen
18a.2 andra stycket	5 kap. 2 b §
18a.2 tredje stycket	5 kap. 2 § tredje stycket
18a.2 fjärde stycket	5 kap. 2 a § första stycket 7 och andra stycket

18a.2 femte stycket	5 kap. 2 a § första stycket 7 och andra stycket
18a.3	Riktar sig till Esma
18a.4	Riktar sig till Esma
18a.5 första stycket	Riktar sig till Esma
18a.5 andra stycket	Riktar sig till kommissionen
20a.1 och 20a.2	Genomförs i föreskrifter på lägre nivå än lag
20a.3	10 kap. 5 §
20a.4 första stycket	Genomförs i föreskrifter på lägre nivå än lag
20a.4 andra stycket	Riktar sig till Esma
20a.5 och 20a.6	Riktar sig till Esma och kommissionen
20b	Riktar sig till Esma.
22a.2 c	3 kap. 10 tredje stycket
22a.4	Kräver inte någon lagstiftningsåtgärd, se författningskommentaren till 3 kap. 10 §
29.1	Gäller internt förvaltade investeringsbolag. Inte relevant för Sverige.
57.3	5 kap. 2 c §
69.6	Riktar sig till Esma
76	4 kap. 13 § andra stycket (äldre direktiv-regler som inte är en del av ändrings-direktivet)
79.1	4 kap. 16 a § andra stycket
84.2 första stycket a första meningen	4 kap. 8 § andra stycket 7 och 13 a § och 5 kap. 2 a § första stycket och tredje stycket första meningen
84.2 första stycket a andra meningen	5 kap. 2 c §
84.2 första stycket b	4 kap. 13 b §
84.2 andra stycket	4 kap. 13 a § första stycket
84.3 första stycket a	4 kap. 13 a § andra och tredje styckena
84.3 första stycket b	5 kap. 2 g §
84.3 andra stycket	5 kap. 2 g §
84.3 tredje stycket	10 kap. 5 §
84.3a	10 kap. 5 § .
84.3b	10 kap. 5 §
84.3c	10 kap. 5 §
84.3d	Riktar sig till Esma
84.3e	10 kap. 5 §
84.3f	Riktar sig till Esma
98.3	10 kap. 5 §
98.4	Riktar sig till Esma.
101.1	10 kap. 5 §
101.9 första stycket	Riktar sig till Esma
102.1 och 102.2	2 kap. 1 §, 3 kap. 1 § och 30 kap. 7 § första och andra styckena offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)
110a	Riktar sig till Esma
112a	Riktar sig till kommissionen
Bilaga IIA	4 kap. 13 a § och 5 kap. 2 a och 2 c §§